ഋഗ്വേദസംഹിത

വാള്യം 1.

ഒന്നാം മണ്ഡലം

വിവർത്തകൻ:

വള്ളത്തോൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ṚGVEDA-SAMHITA

Vol: 1:

MANDALAM. 1.

Translated
By
VALLATHOL

Commentary
By
C. GOVINDAKURUP.

June 1955.

Published under the auspices of the Sahitya Akademi, India.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

Price
Rupees Fourteen.

Copies
2000.

All rights reserved by:
C. GOVINDAKURUP.

Publishers:
Vallathol Grandhalayam,
CHERUTHURUTHY,
TRAVANCORE-COCHIN STATE.

Printed at
The Vallathol Printing & Publishing House, Trichur,
Travancore-Cochin State.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഋഗ്വേദസംഹിത

വാള്യം 1.

ഒന്നാം മണ്ഡലം

പിവത്തകൻ:

വള്ളത്തോൾ

ടിപ്പണീകാരൻ:

സി. ഗോവിന്ദക്കുറുപ്പ്

1130 മിഥുനം

ഇന്ത്യൻ സാഹിത്യ അക്കാഡമിയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വില
പതിനാലുറുപ്പിക.

കോപ്പി
രണ്ടായിരം.

പകർപ്പവകാശം:
സി. ഗോവിന്ദക്കുറുപ്പിന്നു്

പ്രസാധകന്മാർ:
വള്ളത്തോൾ ഗ്രന്ഥാലയം,
ചെറുതുരുത്തി
ടി. സി. സ്റ്റേയിറ്റ്

അച്ചടി:
വള്ളത്തോൾ പ്രിൻറിങ്ങ് & പബ്ലിഷിങ്ങ് ഹൌസ്,
തൃശ്ശിവപേരൂർ.
ടി. സി. സ്റ്റേയിറ്റ്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

A translation of the Rgveda can at no time be considered an easy task. To have undertaken it at my age was an act of temerity. But it was an ambition that I had cherished for many years and I was anxious to see it fulfilled in my life time.

Though the work of translation was strenuous, I was able to complete the work as a result of nearly three years of regular and unremitting toil. But the more difficult problem of getting it published still remained, and but for the generous support of the Sahitya Akademi I have no doubt that the work of my old age would never have seen light of day.

I cannot adequately express my profound gratitude to the Executive Board of the Sahitya Akademi for the generous grant of Rs. 15000 which they made towards the expenses of the publication of this book.

I am also deeply grateful to the Travancore - Cochin Government for the encouragement they have given me by sanctioning a sum of Rs. 2500 towards the cost of publication.

10-6-'55,
Cheruthuruthy.

VALLATHOL.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

75th YEAR

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആമുഖം

വേദമാഹാത്മ്യം

യാവൽ സ്ഥാസ്യന്തി ഗിരയഃ
സരിതശ്ച മഹീതലേ
താവദ്ഋഗ്വേദമഹിമാ
ലോകേഷു പ്രചരിഷ്യതി.

എന്നാണ് ഹിന്ദുക്കൾ വിശ്വസിയ്ക്കുന്നത്. മനുഷ്യജാതിയുടെ ഏറ്റവും പുരാതനമായ സമ്പത്താണ് ഋഗ്വേദം. അതിനോടു സമാനകാലീനത്വമവകാശപ്പെടുന്ന ഈജിപ്തുകാരുടെ പ്രേതഗ്രന്ഥവും (Book of the Dead) ബാബിലോണിയരുടെ ഗിൽഗമീഷ് എന്ന ഇതിഹാസവും ഇപ്പോൾ പുരാണവസ്തുഗവേഷകന്മാരുടെ ശ്രദ്ധയിൽമാത്രമേ പെടുന്നുള്ളൂ. ആ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ സാഹിത്യമാവട്ടേ, അവയിലെ ചിന്താഗതിയാവട്ടേ, ഒരു ജനസമുദായത്തെയും സ്പർശിയ്ക്കുന്നില്ല. പുരാതനകാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്നവയും, ഇപ്പോൾ ലോകത്തിൽനിന്നു മറഞ്ഞുവയുമായ ജന്തുക്കളുടെ അസ്ഥികൂടങ്ങൾ കുഴിച്ചെടുത്തു കാഴ്ചബംഗളാവുകളിൽവെച്ചു സൂക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ, ജിജ്ഞാസുക്കൾക്കു ഗവേഷണത്തിനും, മറ്റുള്ളവർക്കു കൌതുകത്തിനുംമാത്രമേ അവ ഉപയോഗപ്പെടുന്നുള്ളൂ. ഋഗ്വേദത്തിന്റെ കഥ ഇതിൽനിന്ന് എത്ര വ്യത്യാസപ്പെട്ടതാണ്! ഇക്കാലത്തുപോലും ഹിന്ദുക്കളുടെ സിദ്ധാന്തങ്ങളും, നമ്മുടെ ഇടയിൽ ഇന്നും പ്രബലപ്പെട്ടുനില്ക്കുന്ന പല ആചാരങ്ങളും, യാഗഹോമാദികർമ്മങ്ങളും, എല്ലാം വേദങ്ങളെ അവലംബിച്ചാണ്. ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ അചഞ്ചലമായ അടിസ്ഥാനമായിട്ടാണ്, ഋഗ്വേദത്തെ ഇന്നും ജനങ്ങൾ ഗണിയ്ക്കുന്നത്. ശ്രുതിയെ പ്രമാണീകരിയ്ക്കാത്ത മതസമ്പ്രദായങ്ങൾ നാം സനാതനധർമ്മമായി സ്വീകരിയ്ക്കുന്നില്ല. ബൌദ്ധജൈനാചാരങ്ങൾ ശ്രുതിയുടെ പ്രാമാണ്യം ഗണിയ്ക്കാത്തതുകൊണ്ട് അവയെ നാം നിരസിയ്ക്കുന്നു. ചരിത്രദൃഷ്ട്യാ നോക്കു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ന്നപക്ഷം, അവൈദികങ്ങളായ പല സിദ്ധാന്തങ്ങളും ഹിന്ദുമതത്തിൽ കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ടല്ലോ; അവയ്ക്കുള്ള പ്രാമാണ്യകല്പനപോലും ഏതെങ്കിലും ഒരു ശ്രുതിവാക്യത്തോട് അവയെ ഘടിപ്പിയ്ക്കുവാനുതകൊണ്ടാകുന്നു. ഇതു പുരാതനാചാര്യന്മാർ മാത്രം സ്വീകരിച്ചിരുന്ന ഒരു സംപ്രദായമല്ല; ഇദാനീന്തനന്മാരായ മതപ്രവർത്തകന്മാരും വേദത്തെ ആധാരമാക്കിയാണ്, തങ്ങളുടെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിയ്ക്കുവാൻ പ്രയത്നിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഹിന്ദുമതപരിഷ്കാരത്തിനായി നിരന്തരയത്നംചെയ്ത ബ്രഹ്മസമാജപ്രതിഷ്ഠാപകൻ രാജാരാമമോഹനറായിപോലും വേദത്തെ അവലംബിച്ചാണ്, തന്റെ പുതിയ സിദ്ധാന്തങ്ങളെ സ്ഥാപിയ്ക്കുവാൻ ഉദ്യമിച്ചത്. ഹിന്ദുധർമ്മോദ്ധാരകനായ സ്വാമി ദയാനന്ദൻ വേദസൂക്തങ്ങൾക്കു "സത്യാർത്ഥപ്രകാശം" എന്ന ഒരു പുതിയ വ്യാഖ്യാനം വഴിയാണ്, ആര്യസമാജം സ്ഥാപിച്ചത്. അപൌരുഷേയമായ വേദത്തിൽ സകലതത്ത്വങ്ങളും അടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നും, വേദവാക്യങ്ങളുടെ ശരിയായ അർത്ഥം മനസ്സിലാക്കാത്തതുകൊണ്ടാണ് ഹിന്ദുധർമ്മം ക്ഷയിച്ചുപോയതെന്നുമായിരുന്നു ദയാനന്ദസ്വാമികളുടെ വാദം. ശ്രീഅരവിന്ദൻ മുതലായ മറ്റു പ്രാമാണികന്മാരായ ഹിന്ദുചിന്തകന്മാരും ശ്രുതിയുടെ മാഹാത്മ്യം ഘോഷിച്ചിട്ടുള്ളവരാണ്. ഇക്കാലത്തും ഋഗ്വേദത്തിനു ഹിന്ദുജനതയുടെയിടയിലുള്ള അനിഷേധ്യമായ സ്ഥാനത്തിനു മറ്റു തെളിവുകൾ ആവശ്യമില്ലല്ലോ.

ഭാരതീയരുടെ അമൂല്യസമ്പത്താണ് ഋഗ്വേദമെങ്കിലും, ഇപ്പോൾ യൂറോപ്പിലും അതിനുള്ള സ്ഥാനം അതിപ്രധാനമായിത്തീർന്നിരിയ്ക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ നൂറമ്പതു വർഷമായി യൂറോപ്പിലെ പല ജാതിയിൽപ്പെട്ട പണ്ഡിതന്മാരും ഈ വിഷയത്തിൽ ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രയത്നം ആശ്ചര്യകരമാണ്. നാലു വേദങ്ങളുടെയും അവയുടെ അംഗങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെയും തർജ്ജമകൾ മാത്രമല്ല, അവയെ സ്പർശിയ്ക്കുന്ന എല്ലാ വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റിയും ക്ലേശകരമായ പരിശ്രമവും ഹിന്ദുപണ്ഡിതന്മാരെക്കാൾ അത്യധികമായി യൂറോപ്യന്മാർ ചെയ്തിരിയ്ക്കുന്നു; നോക്കുക, അവരുടെ ശ്രദ്ധയും, പാണ്ഡിത്യവും, വിജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിലുള്ള താൽപര്യവും! ഇതു നമുക്ക് ഒരു മാതൃകയാകേണ്ടതല്ലേ? വേദഭാഷയുടെ വ്യാകരണം, നിരുക്തം, മാറ് ഇൻഡോആര്യൻ ഭാഷകൾക്കും ഇറാനിയൻഅവേസ്തായ്ക്കും വേദങ്ങളോടുള്ള ബന്ധം, വേദസംഹിതയിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കാവുന്ന സമുദായജീവിതം, ഭൂമിശാസ്ത്രം, ചരിത്രം, ഇങ്ങനെ ഏതെല്ലാം വിഷയങ്ങളിലാണ് അവർ പരിശ്രമിച്ചിട്ടില്ലാത്തത്! വിശേഷിച്ചും, സായണാചാര്യരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ടെ വേദാത്ഥപ്രകാശം, അതിപ്രൌഢമായ ഒരാമുഖോപന്യാസത്തോടേ പ്ര സിദ്ധിപ്പെടുത്തിയ മാക്സ്മുള്ളർ സാധാരണരായ ഭാരതീയക്കും വേദപ ഠനത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗം തുറന്നുകൊടുത്തിരിയ്ക്കുന്നു.

വേദത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തിൽ ഭാരതീയർ എല്ലാക്കാലത്തും വി ശ്വസിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും, ഭാഷയുടെ മാറ്റംകൊണ്ടും വ്യാകരണത്തിന്റെ വ്യത്യാസങ്ങൾകൊണ്ടും, കാലക്രമേണ പണ്ഡിതന്മാർക്കുപോലും വേദ ങ്ങൾ സുഗ്രഹങ്ങളല്ലാതായിപ്പോയി. ആ ദുരന്തത്തിൽനിന്നു ഭാരതീയ രെ രക്ഷിച്ചതു യാസ്കനും സായണനുമാണെന്നു നിസ്സംശയം പറയാം. യാസ്കന്റെ നിരുക്തവും, സായണന്റെ വേദാത്ഥപ്രകാശവും അവലംബി യ്ക്കാതെ ഒരു പണ്ഡിതനും സാദ്ധ്യമല്ല, വേദസൂക്താത്ഥഗ്രഹണം. യൂറോ പ്യൻഭാഷകളിൽ മറ്റു നിരുക്തങ്ങളും വ്യാഖ്യാനങ്ങളും സുലഭമാണെങ്കി ലും, മാക്സുമുള്ളർ പറഞ്ഞതുപോലെ, "ഇന്നു യൂറോപ്യൻ പണ്ഡിതനാ ക്കു വേദത്തിൽ സച്ഛന്ദം സഞ്ചരിയ്ക്കുവാൻ സാധിയ്ക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, അതു സായണൻ വെട്ടിത്തെളിയിച്ച വഴിയിലൂടേ നടന്നു ശീലിച്ചതുകൊണ്ടുമാ ത്രമാണ്."

ഗ്രഹ്യതമമായി ഗണിച്ചിരുന്ന വേദം ബ്രാഹ്മണർമാത്രമാണല്ലോ പഠിച്ചിരുന്നത്. അനധികാരികഠം കേൾക്കുന്നതുപോലും മഹാപാപമാ യി ഗണിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ട്, അബ്രാഹ്മണരുടെഇടയിൽ അതിനു തെ ല്ലും പ്രചാരമുണ്ടായിരുന്നില്ല. യൂറോപ്യൻപണ്ഡിതന്മാർ തർജ്ജമചെയ്തും വ്യാഖ്യാനിച്ചും പ്രസിദ്ധിപ്പെടുത്തിയതുകൊണ്ടാണ്, ഈ വിജ്ഞാനഭാ ണ്ഡാഗാരത്തിൽ മറ്റുള്ളവർക്കും പങ്കു കിട്ടിയത്. ആദികാലത്ത് ഇപ്രകാ രമൊരു തടസ്സമില്ലായിരുന്നു എന്നുള്ളതിന് ഐതരേയന്റെയും ബാദ രായണകൃഷ്ണന്റെയും കഥകഠതന്നെ സാക്ഷിയാണ്: ഐതരേയൻ അ നായ്മനായിരുന്നതിനാൽ വേദജ്ഞാനത്തിന് അനധികാരിയെന്നു പിതാ വായ മഹർഷി വിധിച്ചുവത്രേ. എങ്കിലും ആ ഐതരേയന്റെ ബ്രാഹ്മ ണമാണല്ലോ, ഋഗ്വേദത്തിന്റെ അർത്ഥം തെളിയിയ്ക്കുന്നത്; അതുപോ ലെ, അനായ്മകുലജാതനായ ബാദരായണൻ വേദവ്യാസനായിത്തീരുന്നു. പൂർവ്വസ്ഥിതി ഇങ്ങനെയായിരുന്നുവെങ്കിലും, പിൽക്കാലങ്ങളിൽ വേദം ബ്രാഹ്മണരുടെ സ്വന്തം സ്വത്തായിഗണിയ്ക്കപ്പെട്ടുവന്നു; അതു പിന്നൊ യും ഭാരതീയരുടെ പൊതുസ്വത്തായിത്തീർന്നതു, മിക്കവാറും യൂറോപ്യൻ പണ്ഡിതന്മാരുടെ പരിശ്രമത്താലാണെന്നു സമ്മതിയ്ക്കേണ്ടിയിരിയ്ക്കുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മതപരമായും സംസ്കാരപരമായും സാഹിത്യപരമായും ഭാരതത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനമായ ഗ്രന്ഥമാണ്, ഋഗ്വേദം. വളർന്നുവരുന്ന ഒരു സമുദായത്തിന്റെ ജീവിതം ഇതിൽ പ്രതിഫലിച്ചുകാണാം. ഇത് ആദ്ധ്യാത്മികജ്ഞാനത്തിന്റെ ഭാണ്ഡാഗാരമെന്നത്രേ പലരും വിശ്വസിയ്ക്കുന്നത്; അതിനെപ്പറ്റി പിന്നീടു വിചിന്തനമാകാമെന്നുവയ്ക്കാം. മതപരമായി വേദത്തിനുള്ള പ്രാധാന്യം ആദ്യമേ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഹൈന്ദവസാഹിത്യത്തിന്റെ എല്ലാവശങ്ങളിലും ഇത് പ്രതിഫലിച്ചിട്ടുള്ളത്! വേണ്ടേടം ഇന്നു നമ്മുടെ ജീവിതത്തിന്റെ പല പ്രധാനഭാഗങ്ങളിലും ഏറെക്കുറെ വ്യാപരിയ്ക്കുന്നുണ്ട്. വേദങ്ങളുടെ സാമാന്യമായ ജ്ഞാനമെങ്കിലുമില്ലാതെ, ഹിന്ദുക്കളുടെ മതമോ, ധർമ്മമോ, സാഹിത്യമോ, സംസ്കാരമോ മനസ്സിലാക്കുക സാധ്യമല്ലെന്ന് ഒരു പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് എത്രയെത്ര വാസ്തവം!

നാലുവേദങ്ങളിൽ എല്ലാംകൊണ്ടും പ്രാധാന്യം ഋഗ്വേദത്തിനാണെന്നുള്ളതും സർവ്വസമ്മതംതന്നെ.

വേദസ്വരൂപം.

ഋഗ്വേദം ഓത്തിന് (ഉറക്കെച്ചൊല്ലുന്നതിന്) ഉപയോഗിയ്ക്കുന്ന മന്ത്രങ്ങളുടെ ഒരു സംഹിതയാണ്. ആകെ പത്തുമണ്ഡലങ്ങളായി വിഭജിച്ചിട്ടുള്ള 1017 സൂക്തങ്ങളും 10472 ഋക്കുകളും ഋഗ്വേദത്തിലടങ്ങിയിരിയ്ക്കുന്നു. "ജാനന്നഹിതചിഷ്ടാമോദം, സ യജ്ഞ: പാതന്നാനര: രസംഭിന്നായ"; ജാനൻ 8 അഷ്ടകം; അഹി 10 മണ്ഡലം, തചിഷ്ടാ 64 അദ്ധ്യായം; മോദം 85 അനുവാകം; സയജ്ഞ: പാ 1017 സൂക്തം; തന്നാനര: ഃ00ർ വർഗ്ഗം; രസംഭിന്നായ 10472 ഋക്കുകൾ—ഇങ്ങനെയാണ്, പറഞ്ഞുകാണാനത്. കൂടാതെ, ബാലഖില്യമെന്നുപറയുന്ന പതിനൊന്നു സൂക്തങ്ങൾകൂടിയുണ്ടെങ്കിലും, സാധാരണമായി അവയെ ഋഗ്വേദസംഹിതയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താറില്ല.

വേദത്തിനു പാഠഭേദങ്ങളില്ല. ഇത്ര പുരാതനവും ഭാരതത്തിലാകെ പ്രചരിയ്ക്കുന്നതുമായ ഒരു ബൃഹൽഗ്രന്ഥത്തിനു പാഠഭേദങ്ങളില്ലാതിരിയ്ക്കുന്നത് ആശ്ചര്യമാണല്ലോ. ശ്രുതിവാക്യങ്ങൾക്കു വ്യത്യാസം വരാതിരിയ്ക്കാനായി ആദ്യക്കാലംമുതല്ക്കേ ചെയ്ത നിഷ്കൃഷ്ടകർമ്മംകൊണ്ടാണ്, സർവ്വതശ്ശുദ്ധവും എല്ലാവരും അംഗീകരിയ്ക്കുന്നതുമായ ഒരു പാഠം ഇന്നു നി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലവിലിരിയ്ക്കുന്നത്. ഈ നിഷ്കൃഷ്ടകഠം എന്തായിരുന്നു എന്നു പറയാം: വേദത്തിനു പദപാഠം ഏതൊന്നാണ്ടു്—അതായതു, സംഹിതയിലുള്ള എല്ലാവാക്കുകളെയും സന്ധിയിലും സമാസത്തിലുംനിന്നു വേർപെടുത്തി, പ്രത്യേകമായി എടുക്കുന്നു. ഇതിനൊത്തുടനു ക്രമപാഠം എന്നു വേറൊന്നുണ്ടു്: പദപാഠത്തിലെ ഓരോ വാക്കുമെടുത്തു് അതിന്റെ മുമ്പിലത്തെ വാക്കും പിൻപിലത്തെവാക്കും കൂട്ടിച്ചേർത്തുള്ള പാഠമാണു് അതു്. അതിനെത്തുടന്നാണു്, ജടാപാഠം: ജടാപാഠം എന്നാൽ കൂട്ടിയിണക്കിയ പാഠമെന്നാത്ഥം. ഇതിൽ തൊറ്റു കടന്നുകൂടാതിരിയ്ക്കുവാനാണു്, ഘനപാഠം: പദപാഠവും ക്രമപാഠവും അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും മൻപോട്ടും പിൻപോട്ടും കൂട്ടിയിണക്കിയാണു്, ഘനപാഠം. പദപാഠത്തിൽ പ്രത്യേകമായി അപഗ്രഥിച്ചിട്ടുള്ള വാക്കുകളെ തിരികെ കൂട്ടിയിണക്കി സംഹിതയാക്കുന്നതിനുള്ള നിയമങ്ങളത്രേ, പ്രാതിശാഖ്യം. ഇവയെക്കൂടാതെ പുരാമെ ഋഗ്വേദത്തിനു് ഒരനുക്രമണികയുണ്ടു്. അതിൽ, ഓരോ മന്ത്രവും, അതിന്റെ ഋഷി, ഛന്ദസ്സു, ദേവത എന്നിവയും സംഹിതയിലുള്ള ക്രമത്തിൽ കൊടുത്തിരിയ്ക്കുന്നു. ഇത്രയും വലിയ നിഷ്കൃഷ്ട ലോകത്തിൽ വേറെ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിനും ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നതൊ. ഇതിന്റെഫലമായി, മൂവായിരത്തഞ്ഞൂറുവർഷത്തിൽ കുറയാതെ പഴക്കമുള്ള സംഹിതയുടെ പാഠം ഇന്നും പരിശുദ്ധമായിത്തന്നെയിരിയ്ക്കുന്നു!

കൂടാതെ, ആദികാലംമുതല്ക്കുതന്നെ വേദത്തിന്റെ ശരിയായ അധ്യയനത്തിനും വളരെ നിഷ്കൃഷ്ടിച്ചു് ഏർപ്പാടുകഠം ചെയ്തിരുന്നു: ശിക്ഷ (ശരിയായിമാത്രയനുസരിച്ചുള്ള ഉച്ചാരണം), ഛന്ദസ്സു, വ്യാകരണം, നിരുക്തം, കല്പം, ജ്യോതിഷം എന്നീ ആറുവേദാംഗങ്ങളും പാഠത്തിന്റെ ശുദ്ധി നിലനിത്തുന്നതിനു സഹായിച്ചു.

ഋഗ്വേദത്തിൽ ആകെ പത്തുമണ്ഡലങ്ങളാണെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ. അവയിൽ രണ്ടുതൊട്ടു് ഏഴുവരെയുള്ളവ ഓരോ ഋഷികുലത്തിൽ രചിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവയാണു്. രണ്ടാംമണ്ഡലം ഭാർഗ്ഗവകുലത്തിന്റേതും, മൂന്നാമത്തതു വിശ്വാമിത്രകുലത്തിന്റേതും, നാലാമത്തതു വാമദേവന്റേതും, അഞ്ചാമത്തതു് അത്രിയുടേതും, ആറാമത്തതു ഭരദ്വാജന്റേതും, ഏഴാമത്തതു വസിഷ്ഠന്റേതുമാകുന്നു. എട്ടാമത്തെ മണ്ഡലവും ആദ്യമണ്ഡലത്തിൽ അൻപത്തുസൂക്തങ്ങളും കണ്വകുലം രചിച്ചവയാണു്. പത്താം മണ്ഡലത്തിനു മറുമണ്ഡലങ്ങളുമായുള്ള ബന്ധം ശിഥിലമാകയാൽ, അതു പിൽക്കാലത്തു് എഴുതിയതാണെന്നു വാദിയ്ക്കുന്നവരില്ലായ്കയില്ല.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വേദങ്ങൾ അപൌരുഷേയങ്ങളെന്നത്രേ, ബ്രാഹ്മണവിശ്വാസം. എന്നാൽ ഓരോ സൂക്തത്തിന്റെയും ഋഷിയുടെ പേരു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു കൊണ്ട്, ആ സൂക്തത്തിന്റെ "ദൃശ്യം" അദ്ദേഹത്തിനനുഭവമായതാണെന്നും, അതുകൊണ്ടു സാമാന്യഭാഷയിൽ അതിന്റെ രചയിതാവ് അദ്ദേഹമാണെന്നും നമുക്ക് അനുമാനിയ്ക്കാം. അങ്ങനെ ഋഷികൾ ഹോമാദികർമ്മങ്ങൾക്കായി അപ്പോഴപ്പോൾ രചിച്ചുവന്ന സൂക്തങ്ങളെ പിൽക്കാലങ്ങളിൽ സംഭരിച്ചു ക്രമപ്പെടുത്തിയതാണ്, വേദസംഹിതയെന്നു വിചാരിയ്ക്കാം. അങ്ങനെ ക്രമപ്പെടുത്തിയതു, വേദവ്യാസനെന്നു പിന്നീടു പ്രസിദ്ധനായ ബാദരായണകൃഷ്ണനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലം ഏതാണ്ടു ക്രിസ്തുവിനു മുമ്പു 1800-നും 1500-നും ഇടയ്ക്കാണെന്നു വിശ്വസിയ്ക്കാൻ ന്യായങ്ങളുണ്ട്. ഇപ്പോൾ പ്രചാരത്തിലിരിയ്ക്കുന്ന പാഠം ശാകല്യൻ ക്രമപ്പെടുത്തിയതാകയാൽ ശാകല്യശാഖയെന്നത്രേ, അതിനെ വ്യവഹരിയ്ക്കുന്നത്.

ഋഗ്വേദസൂക്തങ്ങൾ മിക്കവയും സ്തുതികളാണ്: ദേവന്മാരെ സ്തുതിച്ചു പ്രീതിപ്പെടുത്തി അവരോടു ചെയ്യുന്ന പ്രാർത്ഥനകളാണ്. അങ്ങനെയല്ലാതെയും ചില സൂക്തങ്ങൾ, വിശേഷിച്ചും പത്താംമണ്ഡലത്തിൽ കാണുന്നുണ്ട്. ക്ഷേമത്തിനും, സമ്പത്തിനും, വിരോധികളിൽനിന്നുള്ള രക്ഷയ്ക്കും, അവരോടെതിർക്കുമ്പോൾ സാഹായ്യത്തിനുമുള്ള അർത്ഥനകളാണ്, മിക്കവയും. മരുപ്പരപ്പുകളിൽനിന്നു വരുന്ന ആര്യന്മാർ സുജലയും സുഫലയും സസ്യശ്യാമയുമായ ഭാരതഭൂമിയിൽ പ്രവേശിയ്ക്കുമ്പോൾ, അവർക്കു തോന്നിയ ആഹ്ലാദവും വിസ്മയവും പല സ്തോത്രങ്ങളിലും പരിശോഭിയ്ക്കുന്നുണ്ട്. സിന്ധുനദീതീരത്തിലെത്തുമ്പോൾ, വലിയ നദികൾ മുമ്പു കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത അവരുടെ ആശ്ചര്യം എത്രമാത്രമായിരുന്നു എന്ന്, ആ സ്തോത്രംകൊണ്ടറിയാം. നഗരവാസികളും ദുർഗ്രഹന്മാരുമായ ദസ്യുക്കളോട് എതിർത്തു ജയിയ്ക്കാതെ മുമ്പോട്ടു പോവുക സാദ്ധ്യമല്ലാതിരുന്നതിനാൽ, അവരെ തോല്പിയ്ക്കാൻ സഹായിയ്ക്കണമെന്നാണ്, ഒട്ടുവളരെ മന്ത്രങ്ങളിലുമുള്ള പ്രാർത്ഥന. അതിനു വജ്രപാണിയായ ഇന്ദ്രന്റെ തുണയാണ്, ആവശ്യം. പുരന്ദരനായ ആ മഘവാവിനെ സോമംകൊണ്ടു പ്രീതിപ്പെടുത്തി, സപത്നാമർദ്ദനവും സമ്പൽസമൃദ്ധിയും സമ്പാദിയ്ക്കണമെന്നാണ്, മുഖ്യമായ ഉദ്ദേശം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഋഗ്വേദകാലം

ഏതുകാലത്താണ് ഋഗ്വേദസൂക്തങ്ങളുടെ നിർമ്മിതി എന്നതിനെപ്പറ്റി ഒരു വലിയ വാദകോലാഹലം മുമ്പു പണ്ഡിതന്മാരുടെയിടയിൽ നടന്നിരുന്നു. ആര്യന്മാർ ഇന്ത്യയിൽ പ്രവേശിച്ച കാലഘട്ടത്തെയാണ്, ഋഗ്വേദത്തിൽ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നതിനു തർക്കമില്ല; അവർ യമുനാതടത്തിൽ പ്രവേശിച്ചശേഷമാണ്, വേദമന്ത്രങ്ങൾ സംഹിതയായി ക്രമപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതെന്നും തീർച്ചതന്നെ. അതുകൊണ്ട്, അവയുടെ നിർമ്മാണം, ആര്യന്മാർ ഗംഭാതടത്തിൽ (കാബൂളിൽ) താമസിച്ചുന്ന കാലംതൊട്ടു യമുനാതടത്തിൽ വന്നുചേരുന്നകാലംവരെയാണെന്നു സിദ്ധിയ്ക്കുന്നു. ഏതു കാലത്താണ്, ആര്യന്മാർ ഭാരതത്തിൽ പ്രവേശിച്ചതെന്നതിനെപ്പറ്റിയാണ് തർക്കം. മുമ്പു, യൂറോപ്യന്മാർ പല കാരണങ്ങൾ പറഞ്ഞു, ക്രിസ്തുവിനുമുമ്പ് 1500 എന്നൊരു കണക്കാണ്, നിർണ്ണയിച്ചിരുന്നത്. നേരെമറിച്ചു, ബാലഗംഗാധരടിലാക്ക് മുതലായ ഭാരതീയപണ്ഡിതന്മാർ, നക്ഷത്രശാസ്ത്രത്തെ അവലംബിച്ചുള്ള ഗണനങ്ങളിൽനിന്നു, യൂറോപ്യന്മാർ തീർച്ചയാക്കിയതിൽ കവിഞ്ഞ് ഒരു രണ്ടായിരം വർഷമെങ്കിലും കൂടുതൽ പഴക്കം വേദങ്ങൾക്കുണ്ടെന്നു സമർത്ഥിച്ചിരുന്നു; ബോഗോസുകോയി എന്ന സ്ഥലത്തുനിന്നു കണ്ടുകിട്ടിയ ഒരു രേഖയിൽ വൈദികദേവന്മാരുടെ പേരുകൾ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട്, അക്കാലത്തിനു ശേഷമാണ് ആര്യന്മാർ ഇന്ത്യയിൽ പ്രവേശിച്ചത് എന്നൊരു വാദവും ഇടയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടിരുന്നു. ബോഗോസുകോയിയിലെ ശിലാലേഖനം ക്രി. മു. ആയിരത്തിനാനൂറോടടുത്താണെന്നു വിചാരിയ്ക്കാൻ ന്യായങ്ങളുള്ളതുകൊണ്ട്, ആര്യന്മാർ ഇന്ത്യയിൽ പ്രവേശിച്ചത് അതിനുശേഷമായിരിയ്ക്കണമെന്നും, അതിനാൽ വേദസംഹിതയുടെ കാലം ക്രി. മു. ആയിരാമാണ്ടോടടുത്തായിരിയ്ക്കണമെന്നുമായിരുന്നു, ആ വാദത്തിന്റെ ചുരുക്കം. മിട്ടാനി എന്ന ആര്യജനതയുടെയും, ആര്യദേവന്മാരെ വന്ദിച്ചിരുന്ന ഹിറ്റൈറ്റു (Hittite) എന്ന ഒരു വർഗ്ഗക്കാരുടേയും കാലം, ഈജിപ്തിലെ ലേഖങ്ങൾകൊണ്ടു നിർണ്ണയിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട്, ഇന്ത്യയിൽ ആര്യന്മാർ പ്രവേശിച്ചതു ക്രി. മു. 1500-നും 1200-നും ഇടയ്ക്കാണെന്നുള്ള വാദം ആ വഴിയ്ക്കും പ്രബലപ്പെട്ടുവന്നിരുന്നു. എന്നാൽ മഹേൻജാദാരോ, ഹാരപ്പാ മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽ കണ്ടുകിട്ടിയ സൈന്ധവസംസ്കാരലക്ഷ്യങ്ങൾ ഈ അഭിപ്രായങ്ങളെല്ലാം ശുഷ്കവാദങ്ങളാണെന്നു തെളിയിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. മഹേൻജാദാരോ സംസ്കാരത്തിന്റെ കാലം ക്രി. മു. 2500 തൊട്ടു 2000 വരെയും, അതോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ടുമ്പോൻ ഹാരപ്പാസംസ്കാരം ഇന്ത്യയുടെ അന്തർഭാഗങ്ങളിൽ ക്രിസ്തു 1500 വരെയും നിലനിന്നിരുന്ന എന്നുള്ളതിൽ ഇപ്പോൾ സംശയമില്ല. ഈ ഹാരപ്പന്മാർ—എന്ന് അവരെ പറയുന്നതിൽ തെറ്റുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല—വലിയ പട്ടണങ്ങളിലും ഗ്രാമങ്ങളിലും നിവസിച്ചിരുന്ന ഒരു പ്രബല ജനതയായിരുന്നു. സിന്ധുനദി കടന്ന ആര്യന്മാർ ഇന്ത്യയിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ, അതിസംസ്കൃതന്മാരും പ്രബലന്മാരുമായ ഈ ഹാരപ്പന്മാരോടാണ്, നേരിടേണ്ടിവന്നത്. അവരുമായി വളരെക്കാലം യുദ്ധം ചെയ്തേണ്ടിവന്നുവെന്നും അതു നിമിത്തം പല ശതാബ്ദങ്ങൾകൊണ്ടാണ് ആര്യന്മാർ പഞ്ചനദം(Punjab)കൈവശപ്പെടുത്തിയതെന്നും ഋഗ്വേദസംഹിതയിൽനിന്നുതന്നെ മനസ്സിലാക്കാം.

ആര്യന്മാർ, സംസ്കാരത്തിൽ അധികം പുരോഗമിച്ചിട്ടില്ലാതിരുന്ന ഒരു ഇടയജാതിയായിരുന്നു. അവർ എതിർക്കേണ്ടിവന്ന ഹാരപ്പന്മാരോ, നഗരവാസികളും സംസ്കാരസമ്പന്നന്മാരും വലിയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ കെട്ടി തങ്ങളുടെ രാജ്യത്തെ സംരക്ഷിച്ചുപോന്നവരുമായിരുന്നു. പക്ഷേ, ആര്യന്മാർ, ബലശാലികളും അശ്വാരൂഢന്മാരുമായിരുന്നതിനാൽ, ക്രമേണ അവർക്ക് ഹാരപ്പന്മാരെ കീഴടക്കുവാനും അവരുടെ നഗരങ്ങളെ നശിപ്പിയ്ക്കുവാനും സാധിച്ചു. ഈ യുദ്ധങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള സൂചനകൾ ഋഗ്വേദത്തിൽ എവിടെ നോക്കിയാലും കാണാം. ഇന്ദ്രനെപ്പറ്റിയുള്ള സ്തുതികൾ മിക്കവാറും ഈ പ്രബലന്മാരായ ശത്രുക്കളെ സംഹരിയ്ക്കുന്നതിനു സാഹായ്യമപേക്ഷിച്ചുകൊണ്ടാണ്. ഇന്ദ്രന്റെ പരാക്രമങ്ങൾ വർണ്ണിയ്ക്കുന്നതും, അതുസംബന്ധിച്ചുതന്നെ. ഇന്ദ്രനു പുരന്ദരൻ എന്ന പേരു ലഭിയ്ക്കുവാൻകാരണംതന്നെ, ദസ്യുക്കളുടെ പുരങ്ങളെ പിളർത്ത (നശിപ്പിച്ച)തുകൊണ്ടാണല്ലോ.

മഹേൻ ജാദാരോവിലെ ലക്ഷ്യങ്ങളിൽനിന്നു തെളിയുന്നത്, ആര്യന്മാർ ആദ്യമായി ഭാരതത്തിൽപ്രവേശിച്ചതു ക്രി മു. 2500_മാണ്ടോടുകൂടി ആയിരിയ്ക്കണമെന്നാണ്. ക്രി. മു. 1500_ാമാണ്ടോടുകൂടി പഞ്ചനദംകഴിഞ്ഞുള്ള രൂപാർ മുതലായ പ്രദേശങ്ങളിൽ ഹാരപ്പൻസംസ്കാരം അസ്തമിച്ചു എന്നുള്ളതിനു തെളിവുള്ളതുകൊണ്ടും, ആര്യന്മാർ അവിടെ പ്രവേശിച്ചു പാർപ്പുറപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു എന്നുള്ളതിനു ലക്ഷ്യങ്ങൾ കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടും, ക്രി. മു. 2500_ാമാണ്ടോടടുത്താണ് ആര്യന്മാർ ഭാരതത്തിൽ പ്രവേശിച്ചതെന്നും, ക്രി. മു. 1500_മാണ്ടോടുകൂടിയാണ് ആ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വർ പ്രബലന്മാരായ ദസ്യുക്കളെ അമർത്തി പഞ്ചനദം ജയിച്ചു യമുനാതടത്തിൽ എത്തിയതെന്നും നിഷ്പ്രയാസം പറയാം. ഋഗ്വേദത്തിലെ ആദ്യസൂക്തങ്ങൾ കാബൂൾ (കുഭാ) നദീതീരത്തുവെച്ചെഴുതിയവയാകകൊണ്ടു, മന്ത്രനിർമ്മാണകാലം ക്രി മു. 2500_മാണ്ടു തുടങ്ങി 2000വരെയാണെന്നും, അവയെ സംഹിതയാക്കിയതു ക്രി. മു. 2000 ത്തിനും 1500_നും ഇടയ്ക്കാണെന്നും ഇപ്പോൾ പറയാവുന്നതാണ്.

വേദോത്പത്തിനിരൂപണം.

ഇങ്ങനെ ക്രി. മു. 1500_ാമാണ്ടോടുകൂടി പല ഋഷികുലങ്ങളിലും നടപ്പിലിരുന്ന മന്ത്രങ്ങളെ സംഭരിച്ചു, കൃഷ്ണദ്വൈപായനൻ വേദസംഹിത രൂപവൽക്കരിച്ചത് ആര്യന്മാരുടെ മതത്തിന് അസ്തിവാരമിട്ടു എന്നു പറയാം. അതിന്റെ മുഖ്യോദ്ദേശം, ഹോമാദിവൈദികകർമ്മങ്ങൾ തെറ്റുകൂടാതെ നടത്തി ആര്യമതത്തിന് ഐകരൂപ്യം വരുത്തുകയായിരുന്നു. അതിനെത്തുടർന്നു വിപുലമായ ഒരു വൈദികസാഹിത്യം വളർന്നുവന്നു: വേദപാഠനം, അർത്ഥനിരൂപണം, മന്ത്രങ്ങളും കർമ്മങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ഘടന, വ്യാകരണനിരുക്താദികൾ ഇവയെല്ലാം അത്യാവശ്യമായിത്തീർന്നു. വേദത്തെ പല വീക്ഷണകോണങ്ങളിൽനിന്നു നിരീക്ഷിയ്ക്കാവുന്നതുകൊണ്ട്, ആദ്യകാലംമുതൽതന്നെ പലതരത്തിലുള്ള വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ പുറപ്പെട്ടുതുടങ്ങി. നൈരുക്തം, യാജ്ഞികം, വൈയാകരണം, ജ്യൌതിഷം, സാമ്പ്രദായികം, ആദ്ധ്യാത്മികം, ഐതിഹാസികം എന്നിങ്ങനെ ഏഴുതരത്തിൽ വേദവ്യാഖ്യാനം പണ്ടുതന്നെ പതിവുള്ളതാണ്. പാശ്ചാത്യർ ഈ വിഷയത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടതിൽ പിന്നെ ആഗമികം എന്നൊരു പ്രസ്ഥാനവും ഇതിനെറകൂടെ ചേർക്കാമെന്നായി. നിരുക്തത്തിൽ പ്രാമാണികനായ യാസ്കന്റെ കാലത്തുപോലും, വേദത്തെ ഐതിഹാസികമായി വ്യാഖ്യാനിയ്ക്കുന്ന ഒരു പ്രസ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നു എന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നു തെളിയുന്നു; മറുപ്രസ്ഥാനങ്ങളെപ്പറ്റിയും അതിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. സാമ്പ്രദായികപ്രസ്ഥാനത്തിനു സായണന്റെ വേദാർത്ഥപ്രകാശമാണ് ഒടുവിലുള്ള മുഖ്യഗ്രന്ഥം. എന്നാൽ സ്കന്ദസ്വാമിയുടെ വ്യാഖ്യാനം, * മാധവകൃതമായ ജഗദ്ധരീപിക, ഉൽഗീഥഭാഷ്യം മുതലാ

---

* വെങ്കിടമാധവൻ എന്നും മാധവനെന്നും രണ്ടാചാര്യന്മാർ രചിച്ച വേദവ്യാഖ്യാനങ്ങളിൽ ചിലഭാഗങ്ങൾ കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. അവ പണ്ഡിതവരേണ്യനായ ഡാ. കുഞ്ഞൻരാജാവ് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുമുണ്ട്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യ അനേകം കൃതികൾ ഈ സാമ്പ്രദായികവാദത്തെ ഭാരതത്തിൽ പ്രചരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനാണ്, ഭാരതീയർ മിക്കവാറും പ്രാമാണ്യം കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതും. എന്നാൽ വേദത്തിൽ കാണുന്നതെല്ലാം ആദ്ധ്യാത്മികമാണെന്നും, മന്ത്രങ്ങൾ രഹസ്യാർത്ഥഗർഭങ്ങളാണെന്നും വാദിയ്ക്കുന്ന ഒരു പ്രസ്ഥാനവും പ്രചാരത്തിലുണ്ട്. ഋഗ്വേദം സൂക്ഷിച്ചുവായിയ്ക്കുന്ന ഒരാളിന്, അതു മിക്കവാറും ആധിഭൌതികമാണെന്നോ തോന്നൂ. ആദ്ധ്യാത്മികമായ ഭാഗങ്ങൾ വേദത്തിലില്ലെന്ന് ആരും പറയില്ല; എന്നാൽ അതിലെ മന്ത്രങ്ങൾ യാജ്ഞികങ്ങളാണെന്നും, യജ്ഞകർമ്മങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശം ഭൌതികസമ്പത്തും ശ്രേയസ്സും രക്ഷയുമാണെന്നും മനസ്സിലാക്കുവാൻ പ്രയാസമില്ല. യജ്ഞകർമ്മങ്ങൾ മുറപോലെ ചെയ്യുന്നതാണ് ആവശ്യമെന്നും, അങ്ങനെചെയ്താൽ ഫലം അപ്രതിഹതമായിലഭിയ്ക്കുന്നതാണെന്നും സിദ്ധാന്തിയ്ക്കുന്ന മീമാംസകന്മാരുടെ മതവും യാജ്ഞികപ്രസ്ഥാനത്തോടു യോജിച്ചതാണ്.

ആദ്ധ്യാത്മികപ്രസ്ഥാനത്തെപ്പറ്റിയാണ്, ഇനിയും വിചാരിയ്ക്കാനുള്ളത്. ആദ്യകാലംമുതല്ക്കേ, ഇങ്ങനെ ഒരു പ്രസ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നുള്ളതു, സായണഭാഷ്യത്തിൽ 'അസ്യ വാമസ്യ' എന്നു തുടങ്ങുന്ന ഋക്കിനെ വ്യാഖ്യാനിയ്ക്കുന്നിടത്തും യാസ്കനിരുക്തത്തിൽ ചില ഭാഗങ്ങളിലും സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ വാദത്തിന്റെ ഗതി മനസ്സിലാക്കാൻ ഋഗ്വേദത്തിലെ ചില ആശയങ്ങൾ നോക്കേണ്ടതുണ്ട്.

വേദത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള പല വാക്കുകളുടെയും അർത്ഥം ഇപ്പോൾ നിലവിലിരിയ്ക്കുന്നതല്ലെന്നു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ആ വാക്കുകളിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള ആശയങ്ങളും മനസ്സിലാക്കാൻ ഇന്നുള്ളവക്കു വൈഷമ്യമുണ്ട്: ഏതർത്ഥത്തിലാണ്, അവയെ ഋഷികൾ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു തീർത്തുപറയുക ഇപ്പോൾ സാധ്യമല്ലാതായിരിയ്ക്കുന്നു. ചില പ്രധാനപദങ്ങൾ നോക്കാം: ഋഗ്വേദത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനമായ ഒരു പദമാണ്, ഋതം; അതിനു സത്യം, ജലം, പ്രജോൽപാദനം, രേതസ്സു, യജ്ഞം എന്നൊക്കെയാണ്, യാസ്കന്റെ അർത്ഥം. സായണൻ ഇതിലും വ്യാപകമായിട്ടാണ്, ഋതത്തെ വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുള്ളത്. ആദ്യമണ്ഡലം രണ്ടാംസൂക്തത്തിൽത്തന്നെ, "മിത്രാവരുണരേ നിങ്ങളൃതാദ്ധ്യൃതവർദ്ധകർ" എന്ന വരികളിലെ ഋതശബ്ദത്തിനു വെള്ളം, സത്യം, യജ്ഞം എന്ന മൂന്നർത്ഥവും യോജിയ്ക്കുമെന്നു പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. വേറെ ഒരു സൂക്തം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വ്യാഖ്യാനിയ്ക്കുമ്പോൾ, 'ഋതസ്യ ഗതസ്യ അഗ്നേഃ പലായിതസ്യ' എന്നു കാണിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; അതേ ഋക്കിൽ അടുത്ത വരിയിൽ, ഋതസ്യ യജ്ഞസ്യ യോനിഃ ഉദകനാമ തസ്മാൽ അന്നസ്യ കാരണഭൂതേ ജലേ എന്നു വ്യാഖ്യാനിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. അതായത്, ഒരൃക്കിൽതന്നെ ഋതത്തിനു പോയ എന്നും വെള്ളമെന്നും അർത്ഥം പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. നാലാംമണ്ഡലത്തിൽ ഒരു സൂക്തം വ്യാഖ്യാനിയ്ക്കുമ്പോൾ സായണൻ പറയുന്നു:—"ഋതശബ്ദേന ഇന്ദ്രോ വാ ആദിത്യോ വാ സത്യം വാ യജ്ഞോ വാ ഉച്യതേ." ആ ഋക്കിൽതന്നെ വേറെ ഒരു വരിയിൽ പ്രയുക്തമായ ആ പദത്തിനു സായണൻ കൊടുക്കുന്ന അർത്ഥം, ഋതദേവൻ എന്നാണ്.

ഇങ്ങനെ നോക്കിയാൽ, ഋതത്തെ ഇഷ്ടംപോലെ വ്യാഖ്യാനിച്ചിരിയ്ക്കയാണ് ഭാഷ്യകാരന്മാർ ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നു കാണാം. ഋതപദത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം വിചാരിയ്ക്കുമ്പോൾ, ഈ വ്യാഖ്യാനവൈവിധ്യം അർത്ഥഗ്രഹണത്തെ സഹായിയ്ക്കയല്ല ചെയ്യുന്നതെന്നു സ്പഷ്ടമാണല്ലോ. ഋതേന ഋതം ധരുണം ധാരയന്തം ഇത്യാദിയായുള്ള ഋക്കിനു, സൂര്യബിംബത്തെ ജലംകൊണ്ടു മൂടിയിരിയ്ക്കുന്നു എന്നാണ്, സായണവ്യാഖ്യാനം. അതായത്, ഒരേ ഋക്കിൽ ഋതത്തെ രണ്ടർത്ഥത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. മിത്രാവരുണന്മാരെ ഋതവർദ്ധകർ എന്നു വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതായി കണ്ടുവല്ലോ. ആ വിശേഷണം അവയ്ക്കു വേദത്തിൽ സാധാരണമാണ്. ഈ ദേവന്മാർ ലോകസത്യത്തെ നിലനിർത്തുന്നവരാണെന്നാ അർത്ഥമാണ്, ഏറ്റവും യുക്തം. ജലം വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്നവർ, യജ്ഞം വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്നവർ എന്നൊക്കെയുള്ള അർത്ഥം വ്യാഖ്യാനകല്പിതമാകുന്നു.

ഋതസ്യ പന്ഥാ, ഋതവർദ്ധകർ, എന്നെല്ലാമുള്ള പ്രയോഗങ്ങളിൽ ഋതത്തിനു സത്യമെന്ന അർത്ഥമാണ് സ്ഫുരിയ്ക്കുന്നത്; ആ സത്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം യജ്ഞമാണെന്നതുകൊണ്ട്, അതിനു യജ്ഞം മുതലായ അർത്ഥങ്ങളും വരാം. എല്ലാ ദേവന്മാർക്കുമുള്ള ഒരു അപദാനമായിട്ടാണ്, ഋഷികൾ ഋതത്തെ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഋതത്തിന്റെ ആദ്യപുത്രനാണ് അഗ്നി. യജ്ഞബലംകൊണ്ട് ഋതത്തെ അഗ്നി വഹിയ്ക്കുന്നു. മിത്രാവരുണന്മാർ ഋതവർദ്ധകരാണ്. ഋതത്തിന്റെ പന്ഥാവിലൂടെയത്രേ ഉഷസ്സു സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നത്. രാത്രിയും, ഉഷസ്സും ഋതത്തിന്റെ മാതാക്കളാണ്. ഉഷസ്സിന്റെ അശ്വങ്ങൾ ഋതത്തിൽ ബന്ധിയ്ക്കപ്പെട്ടവയാണ്. ഇന്ദ്രൻ മനുഷ്യരെ ഋതപഥത്തിൽ നയിയ്ക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ എല്ലാ ദേവന്മാരോടും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ഗുണമാണ്, ഋതം. അതിന്റെ ശരിയായ അർത്ഥ കല്പനയിലാണ്, വേദത്തിന്റെ അർത്ഥംതന്നെ നില്ക്കുന്നത്.

ഇതുപോലെ ദുർജ്ഞേയാർത്ഥങ്ങളായ പല പല പദങ്ങൾ വേദത്തിലുണ്ട്, ധീ, ക്രതു, കവി മുതലായവ: അഗ്നിയെ കവിയെന്നു സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. സരസ്വതിയെ "ധിയം. സാധയന്തീ" എന്നു വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പദങ്ങളെ വ്യാഖ്യാനിച്ചിരിയ്ക്കുന്നതു പലേടത്തും പലവിധത്തിലാണ്. വൈദികങ്ങളായ ചില വിശേഷാശയങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നവയാണ് അവയെന്നുള്ളതിൽ സംശയമില്ല. അവയുടെ ശരിയായ അർത്ഥം ഗ്രഹിയ്ക്കുവാൻ നിരുക്തങ്ങളും, വ്യാഖ്യാനങ്ങളും പൂർണ്ണമായി സഹായിയ്ക്കുന്നുമില്ല.

ഇത്തരം പ്രധാനപദങ്ങൾക്കു ഗൂഢാർത്ഥമുണ്ടെന്നും, സായണാദി ഭാഷ്യകാരന്മാർ വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുള്ളപോലെയല്ല അവയുടെ അർത്ഥമെന്നും, ശരിയായ അർത്ഥം മനസ്സിലായാൽമാത്രമേ വേദത്തിൽ അടക്കിയിട്ടുള്ള ആദ്ധ്യാത്മികതത്ത്വങ്ങൾ പ്രകാശിതങ്ങളാവുകയുള്ളു എന്നും അരവിന്ദഘോഷ് മുതലായവർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു. അമൃതസ്യ ദേവാ, സത്യനം ഋതസ്യ, സത്യം ഋതം ബൃഹത്, മുതലായ മഹാവാക്യങ്ങൾ സനാതനതത്ത്വങ്ങളെ പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യുന്നവയാണെന്നാണ്, ശ്രീ: അരവിന്ദന്റെ മതം. വേദമന്ത്രങ്ങൾക്കു പരമ്പരയാ യാജ്ഞികമായ അർത്ഥം കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതു, വേദത്തിന്റെ രഹസ്യാർത്ഥം മനസ്സിലാക്കായ്കകൊണ്ടാണെന്നും, ജ്ഞാനികളായ യോഗികൾക്ക് അനുഭവംകൊണ്ടുമാത്രം തെളിഞ്ഞുകാണുന്ന സൂക്ഷ്മാർത്ഥം ആധിഭൌതികമല്ലെന്നും അദ്ദേഹം സിദ്ധാന്തിയ്ക്കുന്നു. വേദോക്തമായ യജ്ഞം, യജമാനൻ, ഋത്വിക്ക്, ദ്രവ്യം, ഫലം എന്നു നാവംഗത്തോടുകൂടിയതാണല്ലോ. ഭൌതികയജ്ഞം ഒന്നു വേറെ, അന്തര്യജ്ഞം ഒന്നു വേറെ എന്നാണ്, ആദ്ധ്യാത്മികവാദികളുടെ മതം. ശ്രീമാൻ കപിലശാസ്ത്രി യജ്ഞഫലത്തെപ്പറ്റി പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നതു നോക്കുക: "ഏവം ഫലാന്യപി, സങ്കേതാർത്ഥവേദനീയാനി ഭവന്തി. കർമ്മഫലാത്മകഗവാശ്വലാഭ: ശശ്വൽ കീർത്ത്യതേ. ഗൌഃ പ്രകാശലക്ഷണാം ജ്ഞാനം, അശ്വശ്ച ബലോപലക്ഷണം ക്രിയാശക്തിസാമർത്ഥ്യം സങ്കേതയതഃ അന്യാനി വൈദികപദാനി സങ്കേതാർത്ഥേഷു വർത്തന്തേ. യജ്ഞസ്സ്വോപി സാംഗസ്സങ്കേതാർത്ഥേഷു ഗ്രാഹ്യ ഇത്യാവേദയിതും, ഉക്താന്യുദാഹരണാന്യുച്യന്തേ" ഇതുപ്രകാരം യജ്ഞഫലമായി ആഗ്രഹിയ്ക്കുന്നതു ലൌകികസമ്പത്തല്ലെന്നും, ബ്രഹ്മജ്ഞാനമാണെന്നും വന്നുകൂടുന്നു. ഋഗ്വേദമന്ത്രങ്ങൾക്ക് ആകമാനം ഇങ്ങനെ ഒരർത്ഥം നിലനിർത്തികൊണ്ടുപോകണമെങ്കിൽ, അവ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ദേവന്മാരുടെ ഗുണങ്ങളും, അപദാനങ്ങളും മാറിക്കല്പിയ്ക്കണം. അപ്പോൾ അഗ്നി, ഇന്ദ്രൻ, മരുത്തുക്കൾ മുതലായവ ആ പേരുകൊണ്ടറിയപ്പെടുന്ന ദേവന്മാരെയല്ല, സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്നതെന്നും വരുമല്ലോ. ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി ശ്രീ: അരവിന്ദഘോഷ് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ഇവിടെ ഉദ്ധരിയ്ക്കാം:

"Agni first, for without him the sacrificial flame cannot burn on the altar of the soul. That flame of Agni is the seven-tongued power of the Will, a Force of God instinct with knowledge. This conscious and forceful will is the immortal guest in our mortality, a pure priest and a divine worker, the mediator between earth and heaven. It carries what we offer to the higher powers and brings back in return their force and light and joy into our humanity.

Indra, the Puissant next, who is the power of pure Existence self-manifested as the Divine Mind. As Agni is one pole of Force instinct with knowledge that sends its current upward from earth to heaven, so Indra is the other pole of Light instinct with force which descends from heaven to earth. He comes down into our world as the hero with the shining horses and slays darkness and division with his lightnings, purs down the life giving heavenly waters, finds in the trace of the hound, Intuition, the lost or hidden illuminations, makes the Sun of Truth mount high in the heaven of our mentality.

Surya, the Sun, is the master of that supreme Truth, - truth of being, truth of knowledge, truth of process and act and movement and functioning. He is therefore the creator or rather the manifester of all things - for creation is out-bringing, expression by the Truth and Will - and the father, fosterer, enlightener of our souls. The illuminations we seek are the herds of this Sun who comes to us in the track of the divine Dawn and releases and reveals in us night-hidden world after world up to the highest Beatitude.

Of that beatitude Soma is the representative deity. The wine of his ecstasy is concealed in the growths of earth, in the waters of existence; even here in our physical being are his immortalising juices and they have to be pressed out and offered to all gods; for in that strength these shall increase and conquer."

ഈ വാദത്തിന്റെ സാധുത്വം ഇവിടെ നിണ്ണയിയ്ക്കേണ്ടതില്ല: ഗഹനതത്ത്വവിത്തുകളായ ഋഷികൾ ഗൂഢഭാഷകൊണ്ടു മറച്ചുവെച്ചിരിയ്ക്കുന്ന അർത്ഥമാണ് വേദത്തിനുള്ളത് എന്ന അഭിപ്രായം പണ്ടേ ഉള്ള

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

താണ്. കപിലശാസ്ത്രി പറയുന്നു: "സാക്ഷാൽകൃതധർമ്മാണാം ഋഷീണാം ശ്രവണാദ്ദർശനാച്ച നിഗ്രതാ ഋചോ മന്ത്രാദൃഷ്ടയ ഇതി ചിരന്തനം വ്യപദേശം ഭജന്തേ. പ്രാദുർഭാവപ്രഭാവതഃ ശബ്ദതോർത്ഥതഃ നാദപരിഷ്പന്ദവിശേഷതശ്ച മന്ത്രാണാം വീര്യവത്ത്വം, ദൃഷ്ടഫലകത്വം ച സുപ്രസിദ്ധേ. ഋഷേർമ്മന്ത്രദ്രഷ്ടൃത്വേഽപി പുരുഷാർത്ഥസാധനായാ ലൌകികോപായത്രതോ മന്ത്ര ഇതി പ്രാചാമാചാര്യാണാം മതം. അസ്മദഭിമതം ഏഷാം മന്ത്രാണാം ദ്രാവത്ത്വേ ഭവതഃ ഇതി പ്രാഗുക്തം. തത്രാന്തരാർത്ഥം ആന്തരാംഗിക ആദ്ധ്യാത്മികോവാ പരമാർത്ഥസത്യഃ" ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാൻ ഗീതയിൽ "സർവ്വെശ്ച വേദൈരഹമേവ വേദ്യഃ വേദാന്തകൃത് വേദവിദേവ പി ചാഹം" എന്നുപറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിൽനിന്ന്, ആദ്യംമുതല്ക്കുതന്നെ ബ്രഹ്മജ്ഞാനത്തിനുള്ള മുഖ്യമാർഗ്ഗം വേദമാണെന്നു തെളിയുന്നു എന്നുമത്രേ, അവരുടെ വാദം.

വേദത്തിനു രണ്ടർത്ഥമുണ്ടെന്ന് ആദ്ധ്യാത്മികവാദികളും സമ്മതിയ്ക്കുന്നതുകൊണ്ടു, ഭൌതികമായ അർത്ഥവും ത്യാജ്യമല്ലെന്നുവന്നു. എന്നു മാത്രമല്ല, ബ്രാഹ്മണങ്ങൾ മുതൽ സായണഭാഷ്യംവരെയുള്ള വേദവ്യാഖ്യാനങ്ങൾ യാജ്ഞികമാണെന്നുള്ളതു നിസ്തർക്കമാകയാൽ, ആ അർത്ഥത്തെത്തന്നെ സാധാരണന്മാർ പ്രാമാണികമെന്നു ഗണിയ്ക്കുന്നതിൽ ദോഷമൊന്നുമില്ലെന്നും വന്നു.

വേദത്തിനു നേരേകാണുന്ന അർത്ഥം ആധിഭൌതികമായതുകൊണ്ടു സങ്കടപ്പെടാനില്ല. ഒരു മതഗ്രന്ഥമെന്നാനിലയിലും, സാഹിത്യമെന്നാനിലയിലും, സാമുദായികസ്ഥിതികളെയും പുരാതനാര്യന്മാരുടെ മനോഭാവങ്ങളെയും പ്രതിഫലിപ്പിയ്ക്കുന്ന ചരിത്രഗ്രന്ഥമെന്നാനിലയിലും, സർവ്വോപരി, ഭാരതീയരുടെ സകലചിന്താഗതികളുടെയും ഉൽപത്തിസ്ഥാനമെന്നാനിലയിലും, ഋഗ്വേദത്തിനുള്ള സ്ഥാനം ലോകോത്തരമാണ്.

വേദത്തിലെ ദേവന്മാർ.

ഋഗ്വേദം ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ മൂലഗ്രന്ഥമാണെങ്കിലും, ഹിന്ദുക്കൾ ഇന്ന് ആരാധിയ്ക്കുന്ന ദേവന്മാക്ക് അതിൽ ഒരു സ്ഥാനവുമില്ല: വിഷ്ണുവിനെ അഞ്ചുമന്ത്രങ്ങളിൽ സ്തുതിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, മറ്റു ദേവന്മാരോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ പ്രാബല്യം കുറഞ്ഞ ഒരു ദേവനാണ്, അദ്ദേഹം. ത്രിവിക്രമകഥ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും വാമനാവതാരത്തെയോ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ബലിയെയോ പററി പ്രസ്താവമില്ല. ഇന്ദ്രന്റെ അനുജൻ, ഇന്ദ്രന്റെ ക ളു കൂട്ടുകാരൻ, ഈ സ്ഥാനമേ വിഷ്ണുവിനുള്ളു. രുദ്രൻ ഒരു ദേവതയാണെ ങ്കിലും കപട്ടിയെപ്പററി പ്രസ്താവമുണ്ടെങ്കിലും, ശിവനെപ്പററി ഒരു സ്തുതി യും ഋഗ്വേദത്തിലില്ല. ദേവീപൂജയും, ലിംഗപൂജയും ഋഗ്വേദമറിയുന്നി ല്ല. വേദങ്ങളിൽ ആരാധനാപാത്രങ്ങളായ ദേവന്മാർ, ഇന്ദ്രൻ, വരു ണൻ, അഗ്നി, മിത്രൻ, മരുത്തുകൾ മുതലായവരാണ്. എന്നാൽ പൌ രാണികകാലത്ത് ഇന്ദ്രൻ ഒരു സ്ത്രീലമ്പടനായ ദേവപ്രഭുവായി മാറിയി രിയ്ക്കുന്നു: വിഷ്ണുവിന്റെ ഒരാശ്രിതനും, പ്രബലന്മാരായ അസുരന്മാരെ പേടിച്ചുകൊണ്ടു സ്വർഗ്ഗത്തിൽ വാഴുന്ന ഒരു രാജാവുമായിത്തീർന്നിരിയ്ക്കുന്നു, ആ മഹാപ്രതാപി. വരുണൻ, അഗ്നി, മിത്രൻ, അശ്വികൾ ഇവരുടെ ദേവത്വവും പുരാണങ്ങളിൽ അല്പീഭവിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. പുരാണങ്ങളിൽ അ വയ്ക്കു നിഗ്രഹാനുഗ്രഹശക്തിയില്ല. വേദമന്ത്രങ്ങൾ സ്തുതിയ്ക്കുന്നതെല്ലാം അവരെയാകകൊണ്ടും, വൈദികയജ്ഞങ്ങൾ അവയ്ക്കുവേണ്ടിയാകകൊ ണ്ടും, ഇപ്പോൾ മിക്കവാറും വിസ്മൃതരായ ഈ ദേവന്മാരുടെ അന്നത്തെ പ്രതാപം എന്താണെന്ന് അന്വേഷിയ്ക്കേണ്ടിയിരിയ്ക്കുന്നു: ഋഗ്വേദത്തിൽ മൂന്നുവിധം ദേവതകളുണ്ട്: ദ്യുമി, ആകാശം, സ്വർഗ്ഗം ഇവ മൂന്നിനെ സം ബന്ധിച്ചവരായി മുപ്പത്തിമൂന്നു ദേവതകൾ വേദത്തിൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടി ട്ടുണ്ട്. ഇവരിൽ വരുണൻ, അഗ്നി, ഇന്ദ്രൻ ഇവരെപ്പററിമാത്രമേ ഇവി ടെ സവിശേഷം ചിന്തിയ്ക്കുന്നുള്ളു. ഇതിൽനിന്നു മററു ദേവന്മാരുടെയും നില അറിയാം.

വരുണൻ സർവ്വശക്തനായ ഒരു ദേവനാണ്, ഋഗ്വേദത്തിൽ: മനു ഷ്യരുടെയും ദേവന്മാരുടെയും രാജാവെന്നത്രേ, അദ്ദേഹത്തെ ഒരു മന്ത്ര ത്തിൽ സ്തുതിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇന്ദ്രനെപ്പോലെ വരുണനും സവിശേഷനാണ്; പലപ്പോഴും സമ്രാട്ടായിട്ടും വർണ്ണിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വരുണനെ അസുരനാ യിട്ടാണ് ഗണിയ്ക്കുന്നതെന്നുള്ളതും ശ്രദ്ധേയമാണ്. അസുരന്മാർ പൂർവ്വ ദേവന്മാരായിരുന്നതിനാൽ, ഭാരതത്തിൽ വന്നെത്തുന്നതിനുമുമ്പായിരുന്ന വരുണനു കൂടുതൽ പ്രതാപം എന്നു കരുതാൻ ന്യായമുണ്ട്. വരുണനെ സഹസ്രാക്ഷനായിട്ടും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. വരുണൻ രണ്ടു ലോകങ്ങളെയുമക ററി ആകാശത്തെ മേലോട്ടുയർത്തി; സ്വർഗ്ഗവും ദ്യുമിയും വേർതിരിച്ചുവെച്ച വരുണന്റെ പ്രഭാവംകൊണ്ടാണ്, നദികൾ കടലിൽ ചെന്നുചേരുന്നത്. ആ ശക്തികൊണ്ടുതന്നെയാണ്, സമുദ്രങ്ങൾ കവിഞ്ഞൊഴുകാത്തതും. സൂര്യൻ ആകാശത്തിൽ തിളങ്ങുന്നതും വരുണന്റെ ശക്തികൊണ്ടത്രേ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വരുണൻ സർവ്വജ്ഞനാണ്. ലോകഗതിയുടെ നിയന്താവായിട്ടാണ് വരുണനെ ഋഗ്വേദത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതെന്ന് ഇതിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കാം. എന്നാൽ സൂര്യനെ ശോഭിപ്പിയ്ക്കുകയും നദികളെ ഒഴുക്കുകയും, സമുദ്രത്തെ നിറയ്ക്കാതിരിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്ന വരുണൻ മനുഷ്യരുടെ കാര്യങ്ങളിൽ വളരെ ഇടപെടുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടാവാം, ആശ്രിതർക്കുവേണ്ടി യുദ്ധംചെയ്യാൻ സന്നദ്ധനായ ഇന്ദ്രനു പ്രാബല്യം വർദ്ധിച്ചത്.

ഇന്ദ്രൻ: ഋഗ്വേദത്തിലെ പ്രധാനനടൻ ഇന്ദ്രൻതന്നെ: ദസ്യുയുദ്ധത്തിൽ ആര്യന്മാർ ഇന്ദ്രനോടാണ് പ്രധാനമായി സാഹായ്യമഭ്യർത്ഥിയ്ക്കുനാത്. സുന്ദരനും സുവർണ്ണവർണ്ണനുമത്രേ, ഇന്ദ്രൻ. ത്വഷ്ടാവ് നിർമ്മിച്ച വജ്രം (മിന്നൽപ്പിണർ) ആണ്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആയുധം. വായുവാണ്, ഇന്ദ്രന്റെ തേരാളി. ഇന്ദ്രൻ ഒരു സുവർണ്ണരഥത്തിൽ കേറി ആകാശത്തിൽ തടവില്ലാതെ സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു. മറു ദേവന്മാരെക്കാൾ കൂടുതൽ പ്രീതിയുണ്ട്, ഇന്ദ്രനു സോമപാനത്തിൽ. സോമപൻ എന്ന പേരിൽതന്നെ ഇന്ദ്രനെ വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്: "സോമകാമം ത്വാ ആഹുഃ." അഗ്നിയുടെ ഇരട്ടപെറ സഹോദരനായിട്ടും പറഞ്ഞുകാണുന്നു. ഇന്ദ്രന്റെ പരാക്രമങ്ങൾ വർണ്ണിച്ചാൽത്തീരാത്തമട്ടിലാണ്, ഋഷികൾ പാടിയിട്ടുള്ളത്.

ഹിരണ്യസ്തൂപനെന്ന ഋഷിയുടെ ഇന്ദ്രസ്തുതിയിലെ (മ.1.അ.7.) ചില വരികൾ മാത്രം താഴെ കുറിയ്ക്കാം:

കാകളി: 'വജ്രോദ്യതനിന്ദ്രൻ പുരാചെയ്ത വിക്രമം
വർണ്ണിച്ചുരയ്ക്കുവനോരോന്നുമാത്ര ഞാൻ:
കൊന്നാൻ പയോദനെ; വീഴ്ത്തിനാൻ വെള്ളത്തെ;
നന്നായ്പ്പിളർത്തിനാനദ്രിനദികളെ.'

ഗദ്യം: 'മന്നിൻമടയിൽ കിടന്ന മാരാന്റെ പെരുംപടയെ ഇന്ദ്രൻ നീളെ പരിക്കേല്പിച്ചു; ആ വരവ്വച്ച പിണച്ച ശൃംഗോപമായുധനെ പിളർത്തി. ഉള്ള ഊക്കും ഉള്ള കെല്പും മുഴുവനെടുത്ത മഘവാവ് എതിർത്ത ശത്രുവിനെ കൊന്നു.'

അഹി, ശുഷ്ണൻ, ശംബരൻ, വലൻ, വൃത്രൻ മുതലായ വമ്പിച്ച അസുരരെ വധിച്ചതും, വജ്രപാണിതന്നെ.

പരാക്രമമൂർത്തിയായ ഈ വൃത്രഹന്താവിന്റെ ജനനത്തെപ്പറ്റിയും ചില കഥകൾ വേദത്തിലുണ്ട്. ഇന്ദ്രൻ ജനിച്ചപ്പോൾ, ഏതോ കാരണ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ത്താൽ ശിശു "അവദ്യ"നാണെന്ന് അമ്മയ്ക്കു തോന്നി; അതുകൊണ്ട് ഉപേക്ഷിയ്ക്കുവാൻ അമ്മ തീച്ചപ്പെടുത്തി. തനിയ്ക്കനത്ഥമുണ്ടാകുമെന്നു പേടിച്ചു വേറെ വഴി പോകുവാൻ അമ്മ ഇന്ദ്രനോടപേക്ഷിച്ചു. ഇന്ദ്രൻ ആ അപേക്ഷയെ നിരസിച്ചു. ത്വഷ്ടാവിന്റെ ഗൃഹത്തിൽ അമ്മയെ അനുഗമിച്ച്, അവിടെവെച്ചു സോമപാനം ചെയ്തു. സോമപാനത്താൽ ബലം സിദ്ധിച്ച ഇന്ദ്രൻ വിരോധികളെ കൊല്ലുവാൻ ശക്തനായിത്തീർന്നു. എന്നാൽ അതറിയാതെ അമ്മ ഇന്ദ്രനെ ഗോപനംചെയ്യുവാൻ ശ്രമിച്ചു. ഇന്ദ്രനാകട്ടെ, അവിടെനിന്നു പുറത്തിറങ്ങി, തന്റെ ഉജ്ജ്വലമായ വേഷം ധരിച്ചു, വിരോധികളെ തൊറുക്കുകയായി. ഇന്ദ്രനെകണ്ട വൃത്രൻ യുദ്ധത്തിനൊരുമ്പെട്ടു; യുദ്ധത്തിൽ 'വ്യാസൻ' ഇന്ദ്രനെ അടിച്ചു വീഴ്ത്തി ക്കളഞ്ഞു. ദേവന്മാർ പേടിച്ചോടി. അപ്പോൾ ഏകനായിത്തിന്ന ഇന്ദ്രൻ വിഷ്ണുവിനെ വിളിച്ചു. "സഖേ വിഷ്ണോ, വിതരം വിക്രമസ്വ" എന്നു പ്രേരിപ്പിച്ചു.

വൃത്രനോടുള്ള യുദ്ധത്തിൽ ഇന്ദ്രനു തുണ വേണ്ടിവന്നുവെങ്കിലും, ദസ്യുക്കളോടുള്ള യുദ്ധത്തിൽ ആര്യന്മാക്ക് ഇന്ദ്രനായിരുന്നു, ഉറ്റസഹായം. ഇന്ദ്രന്റെ വജ്രമാണ്. പല ദസ്യുരാജാക്കന്മാരുടെയും ദുർഗ്ഗങ്ങൾ പിളർത്തിയത്; അതുകൊണ്ടത്രേ, ഇന്ദ്രനു പുരന്ദരൻ എന്നു പേർ. സുദാസ്സിനു വേണ്ടി ഇന്ദ്രൻ ആറിലെ വെള്ളം കുറച്ച്, ആ രാജാവിന്റെ സേന കഠിനം തരണംചെയ്യുമാക്കി. സുശ്രവസ്സ് നിസ്സഹായനായപ്പോൾ ഇന്ദ്രൻ, തന്റെ തേർച്ചക്രംകൊണ്ട് 20 രാജാക്കന്മാരെയും, 60099 പടയാളികളെയും നശിപ്പിച്ചു. ഇങ്ങനെ ദസ്യുനാശകനായും ആര്യരക്ഷകനായുമാണ്, ഇന്ദ്രനെ നാം ഋഗ്വേദത്തിൽ കാണുന്നത്.

അഗ്നി: ഇന്ദ്രൻ കഴിഞ്ഞാൽ വേദത്തിൽ പ്രാധാന്യം അഗ്നിയ്ക്കാണ്. യജ്ഞപ്രധാനരായിരുന്ന ആര്യന്മാക്ക് അഗ്നിയില്ലാതെ കർമ്മം സാധ്യമല്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ട്, അഗ്നിശുശ്രൂഷ അതിപ്രധാനമായ കർമ്മമായി. അഗ്നിയുടെ ജനനത്തെപ്പറ്റി വേദത്തിൽ പല കഥകളും കാണാം. മേഘങ്ങളിൽനിന്നു ജനിച്ച അഗ്നി മിന്നൽപ്പിണരായി ഭൂമിയിൽ എത്തുന്നുവെങ്കിലും, സ്വദേഹം മറച്ചു മനുഷ്യർക്കു കാണാൻപാടില്ലാത്തവിധം മറയുന്നു. മാതരിശ്വാവാണ്, അഗ്നിയെ വീണ്ടെടുത്തു ഭൃഗുകുലത്തിനു കൊടുക്കുന്നത്. അന്നുതൊട്ട് അവർക്ക് അഗ്നിയെ പുതുതായി ജനിപ്പിയ്ക്കുവാൻ സാധിയ്ക്കുന്നു. ഋഗ്വേദത്തിൽ അനവധിസ്തോത്രങ്ങളു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലും മന്ത്രങ്ങളിലും, അഗ്നിയെ (അരണി) രണ്ടു കോലുരച്ചു ജനിപ്പിയ്ക്കുന്ന കർമ്മം വാഴ്ത്തിയിട്ടുണ്ടു്.

അഗ്നിയാണു്, ഹവിസ്സിനെ ദേവന്മാക്കുവേണ്ടി സ്വീകരിയ്ക്കുനാതു്. ഒരിയ്ക്കൽ ഈ ജോലിയിൽ അഗ്നിയ്ക്കു് അല്പം നീരസം തോന്നിയിട്ടു 'രാജി കൊടുക്കുക'യുണ്ടായല്ലോ. ആ രാജി പിൻവലിച്ചു വീണ്ടും ജോലിയിൽ പ്രവേശിയ്ക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചതു വരുണനാണു്. തനിയ്ക്കു ശരിയായ പ്രതിഫലം കിട്ടാതെ മറ്റുള്ളവക്കുവേണ്ടി പണിയെടുക്കുവാൻ കഴികയില്ലെന്നായിരുന്നു, അഗ്നിയുടെ വാദം; ആദിയിലും അവസാനത്തിലും ഹോമിയ്ക്കുനതും ഹവിർഭാഗത്തിൽ ഏറ്റവും സ്വാദുവായതും തനിയ്ക്കായിരിയ്ക്കണമെന്നും അഗ്നി ആവശ്യപ്പെട്ടു. അതു വരുണൻ സമ്മതിച്ചതിനാൽ, അഗ്നി പിന്നെയും "ഹവിർവ്വാഹിയാം വീതഹോത്രനാ"യി പരിലസിച്ചു.

ഇത്ര മാഹാത്മ്യമുള്ള ഒരു ദേവതയാണെങ്കിലും ഒരു ഭയങ്കരമൂർത്തിയായിട്ടല്ല അഗ്നിയെ ഗണിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഗൃഹപതി, അതിഥി എന്നൊക്കെ സ്നേഹസൂചകമായ ഭാഷയിലാണു് അഗ്നിയെ സംബോധനം ചെയ്യുനതു്. ഋത്വിക്കും വിപ്രനും പുരോഹിതനുമാണു്, അഗ്നി. സമ്പത്തിനും ശ്രേയസ്സിനുമാണു് അദ്ദേഹത്തെ സ്തുതിയ്ക്കുനതു്.

ആദിത്യന്മാർ: ആദിത്യനെന്നു പറഞ്ഞാൽ നാം സൂര്യനെയാണു്, വിചാരിയ്ക്കുക. ഋഗ്വേദത്തിൽ ആദിത്യന്മാർ പലരാണു്. അവരിൽ മുഖ്യൻ, വരുണനാണുതാനും. സവിതാവു്, പൂഷാവു്, മിത്രൻ ഇവയെല്ലാം ഇപ്പോൾ സൂര്യപര്യായങ്ങളാണെങ്കിലും, വേദത്തിൽ അവർ വേറെ വേറെ ദേവന്മാരാണു്.

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞാൽ അവസാനമില്ല. ഒന്നുമാത്രമേ ഇവിടെ പൂണ്ടിക്കാണിയ്ക്കുണ്ടതുള്ളൂ: നമുക്കു സുപരിചിതരായ ഇന്ദ്രൻ, അഗ്നി, വരുണൻ, സൂര്യൻ മുതലായ ദേവന്മാരെ നാമറിയുന്ന വേഷത്തിലും പ്രതാപത്തിലുമല്ല, വേദത്തിൽ കാണുനതു്; വെറുംദിക്പാലന്മാരായി തരംതാഴ്ത്തപ്പെട്ടുപോയ പലരും വേദത്തിൽ മുഖ്യദേവതകളായിരുന്നു. പല ആദിത്യന്മാരും സൂര്യനിൽ ലയിച്ചുപോയതായി കാണാം. മരുത്തുക്കൾ വായുഭഗവാനിലും, രുദ്രൻ (ദിക്പാലനല്ലാത്തപ്പോൾ) ശിവനിലും ലയിച്ചുപോയിരിയ്ക്കുന്നു. ഇന്ദ്രനു വന്ന അധഃപതനം മുമ്പു സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലോ: മനുഷ്യരുടെ തപസ്സിൽ പേടിച്ചു്, ഒരു വെറുംവങ്കപ്രഭുവായി രൂപംമാറി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യിരിയ്ക്കുന്ന ആ ഇന്ദ്രൻതന്നെയാണ്, ഋഗ്വേദത്തിലെ സവ്വശക്തനായ ദേവൻ എന്നു പറഞ്ഞാൽ ആരു വിശ്വസിയ്ക്കും?

ചില വേദകഥകൾ:– ദേവന്മാക്ക് മാത്രമല്ല ഇങ്ങനെ പരിവത്തനം പറ്റിയിട്ടുള്ളത്. ഋഗ്വേദത്തിൽ പല കഥകളും അനതിവിസ്തരമായി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അവയ്ക്ക കാലക്രമം കൊണ്ടുവന്നാ മാറാം, പിന്നീടുണ്ടായ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും പുരാണങ്ങളിലും അക്കഥകൾതന്നെ വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നതിൽനിന്ന് ഏതാണ്ടു മനസ്സിലാക്കാം. ഉദാഹരണമായി സരമയുടെയും വിശ്വാമിത്രന്റെയും കഥകൾ എടുക്കാം:

'സരമാ നാമ യാ മാതാ, ശുനാം ദേവീ, ജനാധിപ,
സാപി ഗർഭാൻ സമാദത്തേ, മാനുഷീണാം സദൈവ ഹി.'

മനുഷ്യസ്ത്രീകളുടെ ഗർഭത്തെ അപഹരിയ്ക്കുന്ന ഒരു ദുഷ്ടദേവതയാണ് മഹാഭാരതത്തിലെ സരമ. അതുപോലെതന്നെ, വരാഹപുരാണത്തിലും, ബൃഹദ്ദേവതയിലും, ദസ്യുക്കളോടു പാലുവാങ്ങിക്കുടിച്ചിട്ടു ദേവേന്ദ്രന്റെ അടുക്കൽ വന്നു കള്ളം പറഞ്ഞ ഒരു ദേവതയായിട്ടാണ് സരമയെ വിവരിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്. ഋഗ്വേദത്തിലോ, പണികൾ ഗോക്കളെ ഒളിപ്പിച്ച സ്ഥലം ഇന്ദ്രനു കാട്ടികൊടുത്തു, മനുഷ്യർക്കു കുടിപ്പാൻ പാൽ വാങ്ങിയ ഒരു ദേവിയാകുന്നു, സരമ.

വിശ്വാമിത്രനും സ്ഥാനഭ്രംശം സംഭവിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു: അദ്ദേഹം ഋഗ്വേദത്തിലെ മണ്ഡലദ്രഷ്ടാക്കളായ ഋഷികളിലൊരാളാണ്; ഭരതരുടെ ഗുരുവും, സുദാസ്സിന്റെ സഹായഭൂതനും, ഇന്ദ്രന്റെ സ്നേഹിതനും; ശുനശ്ശേഫനെ രക്ഷിച്ചവനുമായ ഗാധിപുത്രന്റെ മാഹാത്മ്യത്തിന് ഋഗ്വേദം തന്നെ സാക്ഷ്യംവഹിയ്ക്കുന്നു. ഇതിൽ പലേടത്തും വിശ്വാമിത്രകഥ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, അക്കഥയൊന്നുമല്ല, പുരാണങ്ങളിൽ: വാല്മീകിരാമായണത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള വിശ്വാമിത്രചരിത്രംപോലും ഋഗ്വേദത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിൽനിന്നു തുലോം ഭിന്നമാണ്. മന്ത്രദ്രഷ്ടാവായ വിശ്വാമിത്രനെയല്ല, നാം രാമായണാദികളിൽ കാണുന്നത് എന്നുതന്നെ പറയാം!

വസിഷ്ഠനും വിശ്വാമിത്രനും തമ്മിലുള്ള വഴക്കു പുരാണപ്രസിദ്ധമാണ്. ഋഗ്വേദം മൂന്നാം മണ്ഡലം നാലാമനുവാകം 15–ാം മന്ത്രത്തിൽ ഒടുവിലത്തെ നാലുഭാഗങ്ങളും വസിഷ്ഠനെ ദ്വേഷിച്ചുള്ളവയാണ്. വസിഷ്ഠ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കഥത്തെ എങ്ങനെയൊക്കെയാണ് ശപിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത് എന്ന് അവിടെ കാണാം. സായണന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ വസിഷ്ഠന്റെ ആശ്രിതന്മാർ, മൌനവ്രതമനുഷ്ഠിച്ചിരുന്ന വിശ്വാമിത്രനെ ബന്ധിച്ചതായും, ഈ മന്ത്രങ്ങൾ അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിൽ ഉത്ഭവിച്ചതായും പറയുന്നു. അവർ തമ്മിലുള്ള വിരോധത്തെപ്പറ്റി വേദത്തിൽ ഇങ്ങനെ സൂചനയുണ്ടെങ്കിലും, പുരാണങ്ങളിൽ ഹരിശ്ചന്ദ്രകഥയിലും മറ്റും വെളിപ്പെട്ട 'കുടിപ്പക'യ്ക്കു വേദങ്ങളിൽ ആധാരം കാണുന്നില്ല. പുരാണങ്ങളിൽ വളരെ പ്രാധാന്യമുള്ള കഥകളാണ്, വിശ്വാമിത്രൻ ത്രിശങ്കുവിനെ ഉടലോടെ സ്വർഗ്ഗത്തിലെയ്ക്കയയ്ക്കാൻ ശ്രമിച്ചതും, ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ സത്യവാദിയല്ലെന്നു കാണിയ്ക്കുവാൻ യത്നിച്ചതും. എന്നാൽ, വേദത്തിൽ വിശ്വാമിത്രനുള്ള പ്രാധാന്യം, സുദാസ്സിനെ ആപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിച്ച നദികൾ കടത്തിയതുകൊണ്ടും ശുനശ്ശേഫനെ പുത്രനായി സ്വീകരിച്ചതുകൊണ്ടുമാണ്. ഇതിൽ ഒന്നാമത്തതു പുരാണങ്ങളിൽ പറയുന്നില്ല; ശുനശ്ശേഫന്റെ കാര്യം വളരെ മാറിമറിച്ചുമിരിയ്ക്കുന്നു.

ഈ ഉദാഹരണങ്ങൾകൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കാം, ഋഗ്വേദകഥകൾ പുരാണേതിഹാസങ്ങളിൽ കാണുമ്പോൾ, അവയ്ക്ക് എത്രമാത്രം വ്യത്യാസം വന്നിട്ടുണ്ടെന്ന്.

വേദത്തിൽ കാണാത്ത ആര്യസൌഭാഗ്യം

ഇന്ത്യയിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ ആര്യന്മാർ ഗോധനന്മാരായിരുന്നു എന്നു വേദത്തിൽനിന്നു സ്പഷ്ടമായറിയാം. ആട്, പട്ടി, കഴുത, കുതിര ഇവയെ അവർ ഇണക്കി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു; എന്നാൽ, ആന അവർക്കു പരിചിതമല്ലായിരുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു. വേദത്തിൽ ഇന്ദ്രന്റെ വാഹനം ആനയല്ല, കുതിരയാണ്. "വരികശപ്പുറത്തേറി" എന്നാണ് ഇന്ദ്രനെ ആഹ്വാനം ചെയ്യുന്നത്. പില്ക്കാലങ്ങളിൽ ഐരാവതത്തിനു കിട്ടിയ പ്രാധാന്യം വേദത്തിൽ കാണുന്നില്ല.

"എവന്റെ പള്ളിത്തേരിൻ ര-
ണ്ടശ്വങ്ങളൊടു വൈരികൾ
അടുക്കുകില്ലടരിലാ,-
യിന്ദ്രനായിട്ടു പാടുവിൻ!"

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഋഗ്വേദത്തിൽ കൃഷിയ്ക്കു വലുതായ പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്: കൃഷിസ്ഥലത്തിന് ഉർവരയെന്നും ക്ഷേത്രമെന്നുമാണ്, പേർ. ആറും, എട്ടും, പന്തിരണ്ടും കാളകളെ കെട്ടി ഉഴുന്നതായും, ഹൃദ്യങ്ങളും, കല്യകളും ഇവയിൽനിന്നു കൃഷിയ്ക്കു വെള്ളമെടുത്തിരുന്നതായും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്; കൃഷി അവക്കു നല്ലവണ്ണം പരിചിതമായിരുന്നു എന്നും, അതിന്റെ ഓരോ ഘടങ്ങളും വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കാം. യവവും മറ്റു ധാന്യവും കൃഷിചെയ്തിരുന്നു. വണിക്കിനെപ്പറ്റിയും പ്രസ്താവമുണ്ട്. പ്രായേണ സാമാനങ്ങൾ വിനിമയംചെയ്താണ് കച്ചോടം നടന്നിരുന്നതെങ്കിലും, നൂറുനിഷ്കം ദാനംചെയ്തതായി ഒരു സ്ഥലത്തു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു പണമേപ്പാടും നടപ്പിലിരുന്നു എന്നു തെളിയുന്നു. എട്ടിലൊന്നും, പതിനാറിലൊന്നും പലിശയായി കൊടുക്കുന്നതു സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു, പണമിടപാടും നടപ്പിലിരുന്നു എന്നു തീർച്ചയാക്കാം.

തുകൽവ്യാപാരം, മരപ്പണി, ലോഹപ്പണി മുതലായവയിൽ ആയ്മ്മാർ സമർത്ഥന്മാരായിരുന്നു. വൈദ്യകത്തിലും അവക്ക് വൈദഗ്ധ്യമുണ്ടായിരുന്നു: ഒരു ഋഷിയുടെ അച്ഛൻ വൈദ്യനായിരുന്നു എന്ന് ഒമ്പതാംമണ്ഡലത്തിലെ ഒരു സൂക്തത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പല വ്യവസായങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള സൂചനകളും ഋഗ്വേദത്തിലുണ്ട്. നെയ്ത്ത് അതിപ്രധാനമായ ഒരു വ്യവസായമായിരുന്നു. രോമകംബളങ്ങളും, പഞ്ഞിത്തുണികളും അവർ ധാരാളം നെയ്തിരുന്നു. സംസ്കാരവളർച്ചയുടെയും വ്യവസായാഭിവൃദ്ധിയുടെയും ഒരു പ്രധാനലക്ഷണമാണ്, ഇരിമ്പിന്റെ ഉപയോഗം. ആയ്മ്മാർ ഇരിമ്പുപണിയിൽ വിദഗ്ധരായിരുന്നു എന്നുള്ളതിന്, ഇരിമ്പുകവചത്തെ വർണ്ണിച്ചിരിയ്ക്കുന്നതുതന്നെ തെളിവാണല്ലോ. കടൽസ്സഞ്ചാരം അവക്കു പരിചിതമായിരുന്നോ എന്നു സംശയമാണ്; നൌകകളിൽ സഞ്ചരിയ്ക്കുന്ന കച്ചോടക്കാരെപ്പറ്റിയുള്ള സൂചനകൾ സിന്ധുനദീയാത്രയെ വർണ്ണിയ്ക്കുന്നതാണെന്നു കരുതിക്കൂടാ.

ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങളിൽ അന്നവും ഗവ്യവുമായിരുന്നു, പ്രധാനം. മാംസഭക്ഷണവും പ്രിയംതന്നെ. ഋഷികൾ അജിനമാണ് ഉടുത്തിരുന്നതെങ്കിലും, മറ്റുള്ളവർ വസനവും ഉത്തരീയവും ധരിച്ചിരുന്നതായി കാണുന്നു.

ഋഗ്വേദകാലത്ത് ആയ്മ്മാർ ഗ്രാമം, വിഷയം, ജനം, രാഷ്ട്രം ഇങ്ങനെ നാലുപടിയിലാണ്, സമുദായജീവിതം നയിച്ചിരുന്നത്. പല കുല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ങ്ങാം ഒന്നിച്ചു താമസിയ്ക്കുന്ന ഇടമാണ്, ഗ്രാമം; പല ഗ്രാമങ്ങാം ചേ ന്നുള്ള ഒരു പാപ്പുസ്ഥലമത്രേ, വിഷയം; പല വിഷയങ്ങാം ചേന്ന് ഒരു സമുദായം ജനം. പഞ്ചജനങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രസ്താവങ്ങാംകൊണ്ട്, ഇ തിന് എത്രമാത്രം പ്രാധാന്യമുണ്ടായിരുന്നു എന്നൂഹിയ്ക്കാം. യാദവജനം, ഭരതജനം, എന്നെല്ലാം പ്രത്യേകം പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട്, ആയ്യസമു ദായത്തിന്റെ വിഭജനം "ജനങ്ങാം" ആയിട്ടാണെന്നു തീച്ചപ്പെടുത്താം.

വിരോധികളുടെ ഇടയിൽ ജീവിയ്ക്കേണ്ടിവന്ന ആയ്യജനത രാജ ശക്തി അംഗീകരിച്ചതിൽ ആശ്ചയ്യമില്ലല്ലോ. ശരിയായ ഒരു രാജാവി ല്ലാതെ വിരോധിയോടെതിർക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ കഷ്ടസ്ഥിതി പ്രതിപാദി ച്ചിട്ടുള്ളതിൽനിന്നു രാജത്വത്തിനു ലഭിച്ചിരുന്ന ഉന്നതസ്ഥാനം തെളി യുന്നു.

രാജാഭിഷേകം, പത്താംമണ്ഡലം, 12-ാം അനുവാകം 22-ാം സൂക്തത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. "ഞാൻ നിന്നെ (രാജാവായി) അഭിഷേ കംചെയ്യുന്നു. ഞങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വരിക. സ്ഥൈയ്യത്തോടും, അച ഞ്ചലമനസ്സോടും ഇരിയ്ക്കുക. നിന്റെ പ്രജകളെല്ലാം നിന്നെ സ്നേഹിയ്ക്ക ട്ടെ. നിന്റെ രാജ്യം നിന്നിൽനിന്ന് ഒരുനാളും പോകാതിരിയ്ക്കട്ടെ...." അടുത്ത മന്ത്രത്തിന്റെയും വിഷയം ഇതുതന്നെ. രാജാവ് അന്ധനുന്ന ത്രേ. പ്രസിദ്ധന്മാരായ പല രാജാക്കന്മാരുടെയും പേരുകാം വേദത്തിലു ണ്ട്: ദിവോദാസൻ, സുദാസ്സ്, അംബരീഷൻ, നഹുഷൻ പുരുരവ സ്സ് മുതലായവർ.

പുരോഹിതനായിരുന്നു, രാജാവിന്റെ പ്രധാന ഉപദേഷ്ടാവും. വസിഷ്ഠൻ, വിശ്വാമിത്രൻ ഇവർ ഭരതകുലത്തിന്റെ പുരോഹിതരായി രുന്നു. മറ്റു രാജപുരോഹിതന്മാരുടെ പേരുകളും കാണാം. രാജസഭയെ പ്പറ്റിയും പ്രസ്താവമുണ്ട്: രാജസഭയുടെ അധികാരത്തെപ്പറ്റി ഒന്നും പ റഞ്ഞിട്ടില്ല; എന്നാൽ അവർ സുജാത(കുലശ്രേഷ്ഠതയുള്ളവ)രായിരിയ്ക്ക ണമെന്ന വ്യവസ്ഥയുണ്ടായിരുന്നു എന്നൂഹിയ്ക്കാം.

കുടുംബജീവിതത്തെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രസ്താവങ്ങാം ശ്രദ്ധേയങ്ങളാ ണ്: അച്ഛനു മക്കളെ വില്ക്കുന്നതിനുപോലും അധികാരമുണ്ടായിരുന്നു. അച്ഛനാൽ പശുവാക്കി വില്ക്കപ്പെട്ടവനാണല്ലോ, വിശ്വാമിത്രരക്ഷിത നായ ശുനശ്ശേഫൻ. മക്കളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യകാശമില്ലാതാക്കുന്നതിനും അച്ഛ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ന്ന സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരുന്നു. തന്റെ അഭിപ്രായത്തിനു വിപരീതം പറഞ്ഞ അമ്പതുമക്കളെ കുടുംബത്തിൽനിന്നു വിശ്വാമിത്രൻ ബഹിഷ്കരിച്ചു. വിവാഹത്തിനു സ്ത്രീധനം പതിവായിരുന്നു. പത്താംമണ്ഡലം മൂന്നാമനുവാകം പതിനൊന്നാംസൂക്തത്തിൽ, വിവാഹശേഷം വധു ഭർതൃഗൃഹത്തിലെയ്ക്കു പോകേണ്ടതാണെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ബഹുഭാര്യത്വം നിഷിദ്ധമായിരുന്നില്ല. സപത്നീമദ്ദനത്തിനുള്ള ഒരു മന്ത്രം (X. 11. 17) പത്താംമണ്ഡലത്തിലുണ്ട്. സപത്നിയോടു ഭർത്താവിനുള്ള പ്രേമം നശിപ്പിച്ചു, തനിലാക്കാനാണ്, ആ പ്രാർത്ഥന. ആ മന്ത്രത്തിന്റെ ഋഷി, ബഹുഭാര്യനായ ഇന്ദ്രന്റെ പത്നിയായ ഇന്ദ്രാണിയാണ്താനും. വിവാഹം ഒരവശ്യകർത്തവ്യമായിരുന്നു; വിധവാവിവാഹവും നിഷിദ്ധമല്ലായിരുന്നു.

ഇടവിടാതെ യുദ്ധങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരു സമുദായത്തിന്റെ ചിത്രമാണ്, ഋഗ്വേദത്തിൽ വരയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. 'ഞങ്ങൾ പ്രബലന്മാരായ വിരോധികളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടിരിയ്ക്കയാണ്; ഞങ്ങളെ സഹായിയ്ക്കണം' എന്നൊരു മുറവിളിയാണ്, ഉടനീളം ഇതിൽ കേൾക്കുന്നത്.

ഋഗ്വേദം ആര്യസമുദായത്തിന്റെ ഒരു ചരിത്രം കൂടിയാണ്: ആര്യന്മാർ കുഭാതടത്തിൽനിന്നു യമുനാതീരത്തിൽ എത്തുന്നതുവരെയുള്ള ചരിത്രം. കുഭാത (Kabul)ത്തിൽവെച്ചാണ് ആദ്യമന്ത്രങ്ങൾ നിർമ്മിയ്ക്കപ്പെട്ടത്. അവർ ഗംഗാതടത്തിലെത്തുമ്പോഴെയ്ക്ക് ഋഗ്വേദകാലം അവസാനിയ്ക്കുന്നു. പഞ്ചനദത്തിലെ ഓരോ നദിയും കടക്കുന്നത് ഓരോ വലിയ സംഭവമായിട്ടാണ്, വേദത്തിലെ ഋഷികൾ കരുതുന്നത്. പാരാവാരംപോലെ പരന്നുകിടക്കുന്നതും ഭൂസ്ഥരവുമായ സിന്ധുനദി കണ്ടപ്പോൾ അവർക്കുണ്ടായ ആശ്ചര്യം ഒരു മനോഹരമായ മന്ത്രത്തിൽ തികച്ചും പ്രതിഫലിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതു കടന്നു ഭാരതത്തിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോളാണ്, ദസ്യുക്കളോടു നേരിടേണ്ടിവന്നത്. ദസ്യുക്കളുടെ സംസ്കാരം ആര്യസംസ്കാരത്തിൽ കവിഞ്ഞതായിരുന്നു എന്നുള്ളതിന് ഋഗ്വേദംതന്നെ സാക്ഷ്യംവഹിയ്ക്കുന്നു. ശംബരൻ എന്ന ദസ്യുരാജാവു നൂറുനഗരങ്ങളുടെ അധിപനായിരുന്നുവത്രേ. അവരുടെ കോട്ടകളും ദുർഗ്ഗങ്ങളും വളരെ ബലമുള്ളവയായിരുന്നു. അവയെ അശ്മമയി, ആയസി, ശതഭുജി എന്നൊക്കെല്ലാം വർണ്ണിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. ആര്യന്മാരുടെ പ്രധാനവിരോധികൾ, ഈ നഗരങ്ങളിലെ പണികൾ എന്ന വർഗ്ഗക്കാരായിരുന്നു. അവരുടെ മുഖ്യപ്രവൃത്തി വാണിജ്യമായിരുന്നു എന്നു യാസ്കന്റെ നിരുക്തത്തിൽനിന്നറിയാം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദസ്യുക്കളുടെ രാജാക്കന്മാരിൽ പലരുടെയും പേർ ഋഗ്വേദത്തിലുണ്ട്. ധുനി, ചുമുരി, പിപ്രു, വച്ചിസ്സ്, ശംബരൻ മുതലായവർ പരാക്രമികളായിരുന്നു എന്ന് ആര്യന്മാരും സമ്മതിയ്ക്കുന്നു. ദസ്യുജനതയിലെ പല വിഭാഗങ്ങളിൽ ശിമ്യുക്കൾ, കീകടർ, ശിഗ്രുക്കൾ, യക്ഷുക്കൾ എന്നിവക്കാണ്, പ്രാധാന്യം. അവരുടെ മൂക്കു പതുങ്ങിയതെന്നും (അനാസർ) നിറം കറുത്തതെന്നും വിശേഷാൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിനാൽ, ഇപ്പോഴത്തെ 'ദ്രാവിഡ' ജാതിക്കാരിൽ പെട്ടവരായിരുന്നു അവരെന്നൂഹിയ്ക്കാം. അവർ "അനായ്വ"മായ ഒരു ഭാഷയാണ്, സംസാരിച്ചിരുന്നത്. അക്കമ്മികളുമായിരുന്നു—യാഗാദികൾ കഴിച്ചിരുന്നില്ല; ഇന്ദ്രാദിദേവന്മാരെ പൂജിച്ചിരുന്നില്ല. ദസ്യുക്കൾ ലിംഗപൂജക്കാരായിരുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു: ശിശ്നദേവാഃ എന്നവരെ അധിക്ഷേപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശിവപൂജയും, ദേവീപൂജയും, ലിംഗപൂജയും ദസ്യുക്കളിൽനിന്നാവാം, ആര്യന്മാർ സ്വീകരിച്ചത്.

ഈ വിക്രമികളായ വിരോധികളെ കീഴടക്കി യമുനാനദീതടത്തിലെത്തിയപ്പോഴെയ്ക്കും ആര്യന്മാക്കു ചില വ്യത്യാസങ്ങൾ വന്നുചേർന്നു: ഭരതർ യമുനയ്ക്കും ഗംഗയ്ക്കും ഇടയിലുള്ള ഫലസമൃദ്ധമായ രാജ്യത്തിൽ കുടിയേറിപ്പാർത്തു. ഗംഗയ്ക്കു കിഴക്കുവശമുള്ള അനാര്യരാജാക്കന്മാരുമായി ബന്ധുതയിലാണ് അവർ കഴിഞ്ഞത്. പഞ്ചനദത്തിൽ പാർത്തിരുന്ന മറ്റുള്ള ആര്യജനത തങ്ങളുടെ ദേശം കൈക്കലാക്കാതിരിയ്ക്കാനായി, ഭരതർ അവരെ ശതദ്രിയുടെ (സത്തലജ്) അപ്പുറം തടഞ്ഞുനിർത്താൻ ശ്രമിച്ചുപോന്നു. ആ മത്സരത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടാണ്, 'ദാശരാജ്ഞ'മെന്ന മഹായുദ്ധം ഉണ്ടായത്.

ലോകത്തിലെ അതിപ്രധാനങ്ങളായ സംഭവങ്ങളിലൊന്നായിട്ടാണ്, ഞാൻ ഈ യുദ്ധം ഗണിയ്ക്കുന്നത്. സുദാസ്സിനെ എതിർത്തിരുന്നവർ ആര്യന്മാർ തന്നെയായിരുന്നു. സുദാസ്സിന്റെ ബന്ധുക്കളിൽ അനാര്യന്മാരായ രാജാക്കന്മാരുമുണ്ടായിരുന്നു. ഈ മഹായുദ്ധത്തിൽ സുദാസ്സിന്റെ കീഴിലുള്ള ഭരതജനത്തിനാണ് ജയം ലഭിച്ചത്. അതോടുകൂടി ആര്യന്മാരുടെ ആക്രമണം ശമിച്ചു എന്നു പറയാം. യമുനാതടത്തിൽ കുടിയേറിപ്പാർത്തവർ തദ്ദേശ്യരുമായി ഒന്നുചേർന്നു, ഹിന്ദുസംസ്കാരത്തിന്ന് അടിസ്ഥാനമിട്ടതായും വിചാരിയ്ക്കാം. ഏതായാലും, ദാശരാജ്ഞത്തോടുകൂടി, ആര്യന്മാരും ആദിമവാസികളും കൂടിച്ചേർന്നു ഹിന്ദുജനതയായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു. അതിനുശേഷം, "ആര്യ്യ"ന്മാരും ദസ്യുക്കളുമായ വിരോധികളെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജയിയ്ക്കുവാൻ സഹായിയ്ക്കണമെന്നുള്ള പ്രാത്ഥനകാം ഋഗ്വേദത്തിൽ കാണാം. ആര്യന്മാർ വേദത്തിൽ സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ദേവന്മാരാണ്, ഇക്കാലത്തിനുശേഷം ഹിന്ദുസംസ്കാരത്തിൽ പ്രാധാന്യം വഹിയ്ക്കുനാത്. മഹേൻജോദാരോവിൽ കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുള്ള മഹായോഗിയുടേയും, ദേവിയുടേയും പൂജയാണ്, ഈ മാറത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാനലക്ഷ്യം.

ഋഗ്വേദത്തിലെ ഭൂമിശാസ്ത്രത്തെപ്പറ്റിയും സ്വല്പം പറയേണ്ടതുണ്ട്: കുഭാ, സിന്ധു, സുവാസ്തു, വിതസ്ത, അസിക്നി, പരുഷ്ണി, വിപാശ, ശതദ്രി, സരസ്വതി, യമുന എന്നിവയാണ്, ഋഗ്വേദത്തിലെ പ്രധാന നദികാം. പില്ക്കാലങ്ങളിൽ ഭാരതത്തിലെ പുണ്യനദിയായിത്തീർന്ന ഗംഗയെപ്പറ്റി ഒരൊറ പ്രാവശ്യമേ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളൂ. ഇതിൽനിന്നു തെളിയുന്നത്, ഋഗ്വേദകാലത്തിൽ ആര്യന്മാക്കു ഗംഗാതടം സുപരിചിതമായിരുന്നില്ല എന്നാണല്ലോ. കുഭതൊട്ടു യമുനവരെയുള്ള ഭൂഭാഗമാണ്, ആര്യദേശം. അതിൽതന്നെ പഞ്ചനദം (പഞ്ചാബ്) ആണ്, അവരുടെ ഏറവും പ്രിയപ്പെട്ട വാസസ്ഥാനം. ശതദ്രി കടന്നു യമുനാതടത്തിൽ പ്രവേശിച്ച ഭരതർ ആദിമവാസികളെ, എതിർത്തു ജയിയ്ക്കാൻ പ്രയത്നിയ്ക്കുന്നതിനുപകരം, അവരുമായി ഒന്നുചേർന്നു, പഞ്ചനദത്തിലെ ആര്യന്മാരോടു യുദ്ധംചെയ്തുയാണുണ്ടായതെന്നു നാം കണ്ടുവല്ലോ. ഗംഗയുടെ പാവനത്വം ശിവനുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാകയാൽ, പില്ക്കാലങ്ങളിൽ ഹിന്ദുമതത്തിൽ മാത്രം വന്നുകൂടിയിട്ടുള്ളതാണ്. യമുനാതടത്തിനു തെക്കുള്ള ഭാഗങ്ങളെപ്പറ്റി ഋഗ്വേദത്തിൽ യാതൊരു സൂചനയുമില്ല. പരിമിതമായ ഈ ഭൂമിശാസ്ത്രജ്ഞാനത്തിൽനിന്നു തെളിയുന്നത്, ആര്യജനതയുടെ വ്യാപനം പഞ്ചനദപ്രദേശങ്ങളിൽ മാത്രമായിരുന്നു എന്നാണല്ലോ.

ഋഗ്വേദത്തിലെ സാഹിത്യം:

ഒരു സാഹിത്യഗ്രന്ഥമെന്നാനിലയിൽ ഋഗ്വേദത്തിനുള്ള സ്ഥാനം മറെറല്ലാഗ്രന്ഥങ്ങളിലും കവിഞ്ഞതാണ്. അതൊരു അസാധാരണസാഹിത്യലോകമാണെന്നുതന്നെ പറയാം. പ്രകൃതിയോട് ഏറവും ബന്ധപ്പെട്ടതും, അതിന്റെ അവസ്ഥാഭേദങ്ങളെ സൂക്ഷ്മമായി നിരീക്ഷണം ചെയ്തു വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതും, ദിവ്യന്മാരായ ഋഷികളുടെ മനോദർപ്പണത്തിൽ പ്രതിഫലിച്ചു ഛന്ദസ്സായി പ്രവഹിച്ചതുമായ ഈ സാഹിത്യത്തിന്റെ ഗുണം പറഞ്ഞറിയിയ്ക്കാവുന്നതല്ല; വായിച്ചുതന്നെ അറിയേണ്ടതാണ്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അഗ്നീന്ദ്രാദികളെ വീണ്ടും വീണ്ടും സ്തുതിയ്ക്കുയാണല്ലോ ഋഗ്വേദം ചെയ്യുന്നത്. എന്നാൽ, ഈ സാവ്ത്രികമായ ആവത്തനംപോലും വായനക്കാരനെ അധികം മുഷിപ്പിയ്ക്കില്ല. കാരണം, ഒരേവിഷയം നാനാഭംഗികളിൽ പ്രതിപാദിപ്പാൻ ഋഷിമാക്ക് അതുല്യമായ കഴിവുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്നു നാം പുതുത്, പുതുത് എന്നഭിമാനിയ്ക്കുന്ന കവനരീതികളിൽ മിക്കവയും ആയിരമായിരം വയസ്സുചെന്ന ഈ സ്തോത്രാവലിയിൽ കാണുമ്പോൾ ആക്ഷം അത്യാശ്ചര്യം തോന്നും. പ്രിയപ്പെട്ട യുവസാഹിത്യകാരന്മാരേ, ഒരു പഴഞ്ചൻഗ്രന്ഥമാണ് ഋഗ്വേദമെന്ന ധാരണയാൽ ഇതു വായിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കുയാണെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ വഞ്ചിതരായിപ്പോകും—ഒരു മഹനീയമായ സാഹിത്യമണ്ഡലത്തിൽനിന്നു വിദൂരസ്ഥരായിപ്പോകും!

നമ്മുടെ യുവസാഹിത്യകാരന്മാർപോലെതന്നെ, ക്ഷേത്രങ്ങളിലെ പൂജകരായ ബ്രാഹ്മണരും ഈ തജ്ജമ ശ്രദ്ധാപൂർവം വായിയ്ക്കേണ്ടതാണ്. ഇതു ചെയ്താൽ അവർ പതിവായി ജപിയ്ക്കുന്ന മന്ത്രങ്ങളുടെ അർത്ഥം മനസ്സിലാകും. മന്ത്രങ്ങൾ അർത്ഥഗ്രഹണത്തോടേ ജപിച്ചാലത്തെ ഫലം നൂറിരട്ടിയായിരിയ്ക്കുമല്ലോ.

സ്തുതിപരമോ തത്ത്വദർശനപരമോ ആയ മന്ത്രം മാത്രമല്ല വേദത്തിലുള്ളത്. ചരിത്രകൃതികളും അടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞുവല്ലോ. വസിഷ്ഠവിശ്വാമിത്രാദികളുടെ കൃതികളിലാണ് അവ അധികം കാണുന്നത്. ദാനസ്തുതികളും ഇടയ്ക്കിടെ കാണാം. വിവാഹം, മരണക്രിയകൾ എന്നിവയെസംബന്ധിച്ച മന്ത്രങ്ങളും ദേവപരമായി ഗണിയ്ക്കേണ്ടതില്ല. പത്താംമണ്ഡലത്തിൽ കാണുന്ന രാത്രിസ്തുതി ശ്രദ്ധേസാഹിത്യത്തിന് ഒരുത്തമോദാഹരണമാണ്; അതുപോലെതന്നെ അരണ്യാനിയെപ്പറ്റിയുള്ള കൃതിയും

ചൂതുകളികൊണ്ടുണ്ടായ സങ്കടത്തെ വിവരിയ്ക്കുന്ന ഒരു മനോഹരസൂക്തമുണ്ട്, പത്താംമണ്ഡലത്തിൽ. ഇങ്ങനെ ഉള്ളിൽത്തട്ടുന്നവിധം ദ്യൂതദോഷത്തെ പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുന്ന മറൊരു കവിത ലോകസാഹിത്യത്തിലെങ്ങാനുമുണ്ടോ എന്നു ഞാൻ സംശയിയ്ക്കുന്നു. അതിൽനിന്നു രണ്ട് ശ്ലോകത്തിന്റെ തജ്ജമ ഇവിടെ കുറിയ്ക്കാം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

* (കാകളി)

മണ്ഡലം 10;
അനുവാകം 3;
സൂക്തം 34.
ശ്ലോകം 3, 11.

"ശപ്തശ്ച വെറുക്കുന്നു; പത്നി ചെറുക്കുന്നു;
പിച്ചയോദ്ധിച്ചാൽ കൊടുക്കില്ലൊരുത്തനും;
വിറഴിയ്ക്കേണ്ടും കിഴട്ടുകുതിരയ്ക്കു
കൊറെങ്കു കിട്ടും? കിതവനുമേവമാം!

അന്യന്റെ പത്നിയെച്ചാരുഗൃഹത്തെയും
കണ്ണിനാൽക്കണ്ട ഹൃതാളിയഴൽപ്പെടും;
പൂട്ടും, കുരാൽത്തുരഗങ്ങളെക്കാലത്തു;
ചേട്ടയേറോനാഥ തീയ്ക്കൽ വീഴും, നിശി!"

ഫലിതം പറയുന്നതിലും ആ താടിക്കാർ പിൻപന്തിയിലായിരുന്നില്ല: മഴ തുടങ്ങുമ്പോൾ തവളകൾ നിലവിളിയ്ക്കുന്നതു, സോമപാനംകൊണ്ടു ലഹരിപിടിച്ച ബ്രാഹ്മണരുടെ ഒച്ചയിടൽ പോലെയാണത്രെ. (ഏഴാം മണ്ഡലം). ഒരു ഋഷി ഉപാസ്യദേവതയായ ഇന്ദ്രനോടു തന്നെയും, 'അങ്ങ് ഒരു കാള വെള്ളം കുടിയ്ക്കുന്നതുപോലെ ഞങ്ങളുടെ സോമനീർ കുടിച്ചാലും.' എന്നു തട്ടിവിട്ടിരിയ്ക്കുന്നു. 'സോമം കുടിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അങ്ങയുടെ മീശ തുടച്ചേയ്ക്കണം' എന്നാണ് മറെറാരു ഋഷിയുടെ നിർദ്ദേശം!

യൂറോപ്യന്മാരെ അനുസരിച്ചു ഭാരതത്തിലും ചില പണ്ഡിതന്മാർ വേദവിചാരം ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നില്ല; എന്നാൽ അത് ഇംഗ്ലീഷിലാണ്; സിദ്ധേശ്വരവർമ്മയുടെ യാസ്കനിരൂപണംമുതലായവ ഇംഗ്ലീഷിലാണ്. ഇന്ത്യയിലെ ദേശീയഭാഷകളിൽ മറാട്ടിയിൽമാത്രമേ ഋഗ്വേദത്തിന് ഒരു തർജ്ജമയുള്ളതായി ഞാൻ അറിയുന്നുള്ളൂ. ഇതിൽ അത്ഭുതപ്പെടാനില്ല: ഏതോ ഗ്രഹയിലായിരുന്നുവല്ലോ, വേദങ്ങളുടെ കിടപ്പ്! അതിനാൽ അ

---

* ദ്വേഷ്ടി ശ്വശ്രൂരപ ജായാമുണദ്ധി
ന നാഥിതോ വിന്ദതേ മർഡിതാരം
അശ്വസ്യേവ ജരതോ വസ്ന്യസ്യ
നാഹം വിന്ദാമി കിതവസ്യ ഭോഗം.
സ്രുീയം ദൃഷ്ട്വായ കിതവം തതാപാ-
നേൃഷ്ടാം ജായാം സുകൃതം ച യോനിം
പൂർവ്വാഹ്നേ അശ്വാൻ യുയുജേ ഹി ബഭ്രൂൻ
സോ അഗ്നേരന്തേ വൃഷലഃ പപ്രാദ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സാധാരണമായ ഒരു നേട്ടമാണ്, മഹാകവി വള്ളത്തോളിന്റെ ഈ ഋഗ്വേദതർജ്ജമയാൽ കൈവരിയ്ക്കുന്നത്.

മറ്റു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ തർജ്ജമചെയ്യുന്നതുപോലെയല്ല, ഋഗ്വേദതർജ്ജമ: വേദത്തിലെ ഭാഷതന്നെ വളരെ വ്യത്യസ്തം; നിരുക്തവും വ്യാകരണവും വേറെ. യാസ്കന്റെ നിരുക്തം, സായണന്റെ ഭാഷ്യം എന്നിവപോലും പൊതുവേ ഉപകാരപ്രദങ്ങളെങ്കിലും, പൂർണ്ണമായി സ്വീകരിയ്ക്കാവുന്നവയല്ലെന്നും ഇപ്പോൾ തെളിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ആദ്ധ്യാത്മികമാണെന്നു വിശ്വസിയ്ക്കുന്നവർക്കു വേദത്തെ തർജ്ജമചെയ്യുക എന്നു കേട്ടാൽത്തന്നെ നെറി ചുളുങ്ങും. അപൌരുഷേയമായ ഗ്രന്ഥം തർജ്ജമചെയ്യാവുന്നതാണോ? ആധിഭൌതികമായ അർത്ഥംമാത്രം വെച്ചു തർജ്ജമചെയ്താൽ ആന്തരാർത്ഥം ലഭിയ്ക്കുമോ? ഇങ്ങനെയുള്ള ചോദ്യങ്ങൾക്ക് അവകാശമില്ലെന്നു ഞാൻ പറയുന്നില്ല. എന്നിരുന്നാലും, ആര്യസംസ്കാരത്തിന്റെ അസ്തിവാരമെന്നു കരുതേണ്ട ഈ ഗ്രന്ഥം എല്ലാവർക്കും വായിയ്ക്കത്തക്കവിധം ഭാരതത്തിലെ എല്ലാഭാഷയിലും വന്നുചേരേണ്ടതാണെന്നു സമ്മതിച്ചേ കഴിയൂ. അങ്ങനെ ഒരു മഹാഭാഗ്യം നമ്മുടെ ഭാഷയ്ക്ക് ഉണ്ടാകുമായിരുന്നുവോ, വള്ളത്തോൾതന്നെ ഒരുങ്ങി പ്രയത്നിച്ചില്ലെങ്കിൽ? ഇദ്ദേഹത്തോട് എത്ര നന്ദി പറഞ്ഞാലാണ്, നമുക്കു മതിവരിക?

പദ്യഗദ്യാത്മകമായ ഈ തർജ്ജമയെപ്പറ്റി ഞാൻ എന്തെങ്കിലും പറയുന്നത് അനാവശ്യമെന്നുമാത്രമല്ല, അധികപ്രസംഗംകൂടിയായേയ്ക്കും: പദ്യങ്ങൾപോലെതന്നെ ചന്തവും അന്തസ്സും തികഞ്ഞവയാണ്, വള്ളത്തോളിന്റെ ഗദ്യങ്ങളും. പദ്യം ഗദ്യം, സപ്രകൃതി തർജ്ജമ, എന്നീ വ്യത്യാസങ്ങൾ വള്ളത്തോൾത്തൂലികയ്ക്കറിഞ്ഞുകൂടാ; രണ്ടിനങ്ങളിലും അത് അന്യാദൃശമായ നൈപുണ്യത്തോടേ വ്യാപരിയ്ക്കും. ഈ പരമാർത്ഥം രാമായണ-പുരാണാദിതർജ്ജമ വായിച്ചിട്ടുള്ള സഹൃദയരെ പറഞ്ഞറിയിയ്ക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ. അതിവിശിഷ്ടങ്ങളായ വളരെ സംസ്കൃതനിബന്ധങ്ങൾ തർജ്ജമചെയ്ത വള്ളത്തോൾ മാതൃഭാഷയെ പോഷിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. അങ്ങനെ വിവർത്തനവിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ പണ്ടേ ആശ്ലേഷിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന വിജയശ്രീയ്ക്ക് ഒരു രത്നകിരീടമാണ്, ഈ ഋഗ്വേദതർജ്ജമ!

നമ്മുടെ മഹാകവി വാർദ്ധക്യത്തിലും വാടാത്ത ആരോഗ്യത്തോടേ നെടുനീണാൾ ജീവിച്ചിരിയ്ക്കട്ടെ!

ന്യൂഡെൽഹി,
10-6-1955.

കെ. എം. പണിയ്ക്കർ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഋഗ്വേദം

ഒന്നാം അഷ്ടകം.

ഒന്നാമധ്യായം.

മണ്ഡലം 1. അനുവാകം 1.

സൂക്തം 1.

വിശ്വാമിത്രപുത്രൻ മധുച്ഛന്ദസ്സ് ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

ഓം. സ്തുതിപ്പു, ഞാൻ യജ്ഞപുരോഹിതനാമഗ്നിദേവനെ,
ഋത്വിക്കാകിയ ഹോതാവെ,സ്സുതരാം രത്നധാരിയെ. 1
സ്തുത്യനഗ്നി പുരാണർഷിമാക്കും പുതിയവർക്കുമേ;
ദേവവൃന്ദത്തെയിവിടെയ്ക്കാവാഹിയ്ക്കട്ടെ നേർക്കവൻ! 2

---

1. ഋത്വിക്ക്—യജമാനനാൽ വരിയ്ക്കപ്പെട്ട യാഗകർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യുന്നവൻ ആകാം. ദേവകളുടെ യാഗങ്ങളിൽ അഗ്നിയത്രേ, ഹോതാവെന്ന ഋത്വിക്ക്. സുതരാം=പ്രധാനവും. രത്നധാരി=രത്നങ്ങളെ കയ്യിലുള്ളവൻ; അല്ലെങ്കിൽ രത്നപോഷകൻ.

2. പുരാണർഷിമാർ=പണ്ടത്തെ ഋഷിമാർ. ആവാഹിയ്ക്ക=മന്ത്രംകൊണ്ടു വരുത്തുക. നേർക്ക്=നേരെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അഗ്നിയെക്കൊണ്ടു നേടുന്നു, നാൾതോറും പെരുകുന്നതായ്,
പുകഴ്ച്ചയും വീരജനപ്പരപ്പും ചേർന്നതാം ധനം. 3
അഗ്നേ, യാതൊരു യജ്ഞത്തിൻ ചുറും മേവുന്ന നീളെ നീ
തീർച്ചയായ,ധ്വരമത്രെ ചെന്നുചേരുന്ന ദേവരിൽ! 4
അഗ്നി, ഹോതാവു,തിതരാം ചിത്രകീർത്തി, കവിക്രതു,
ദേവൻ ദേവകളോടൊത്തിങ്ങെഴുന്നള്ളട്ടെ സത്യവാൻ! 5
അഗ്നേ, ഭവാൻ പ്രാതാവിനൊന്നു നന്മ വരുത്തുമോ
അതംഗിരസ്സേ, നിയതമവിടുത്തെയ്ക്കുതന്നെയായാം! 6
ഞങ്ങളഗ്നേ, നാളിൽ നാളിൽപ്പകൽനേരത്തുമല്ലിലും
ഹൃത്താൽ വണങ്ങിയിട്ടത്രേ, സമീപിയ്ക്കുന്നതങ്ങയെ, 7
അധ്വരങ്ങളെ രക്ഷിച്ചുപോരുന്നോനെ, പ്രദീപ്തനെ,
നേരേറെയും തെളിയിപ്പോനെ, സ്വസ്ഥാനേ വർദ്ധമാനനെ. 8
ആ നീ സുപ്രാവനാകെങ്ങൾക്കച്ഛൻ മകനുപോലവേ;
ഒന്നിച്ചിരിയ്ക്കുയും ചെയ്കഗ്നേ, ഞങ്ങൾക്കു നല്പിനായ്! 9

---

3. വീരജനപ്പരപ്പ്=വളരെ വീരജനങ്ങൾ. ധനമുണ്ടായാൽ, വീരരായ ആൾക്കാരെ നിയമിയ്ക്കാം; സൽക്കർമ്മംകൊണ്ടു വീരസന്താനങ്ങളെ ജനിപ്പിയ്ക്കാം. നേടുന്നു എന്ന ക്രിയയ്ക്കു കർത്തൃപദമായി യജമാനൻ (യാഗംചെയ്യുന്ന ആൾ) എന്ന പദം അധ്യാഹരിയ്ക്കണം.

5. അതിതരാം=ഏറെയും. ചിത്രകീർത്തി=വിവിധയശസ്സുള്ളവൻ. കവിക്രതു=കടന്ന ബുദ്ധി, അല്പെങ്കിൽ കർമ്മം, ഉള്ളവൻ.

6. പ്രാതാവ്—ഹവിസ്സിനെ നല്കിയ യജമാനൻ. അംഗിരസ്സ്=അംഗാര(കനൽ)രൂപൻ; അംഗിരസ്സ് എന്ന ഋഷിയുടെ വംശത്തിൽ ജനിച്ചവൻ. അതവിടുത്തെയ്ക്കുതന്നെയായാം—നാം (സന്വത്താ) ഉണ്ടായാൽ പ്രാതാവു പിന്നെയും യജ്ഞം ചെയ്ത് അങ്ങയെ സുഖിപ്പിയ്ക്കുമല്ലോ. നിയതം=തീർച്ചയായും.

7. ഹൃത്ത്=മനസ്സ്.

8. അധ്വരങ്ങൾ=യാഗങ്ങൾ. കളിലെ പദ്യത്തിലുള്ള അങ്ങയെ എന്ന പദത്തിന്റെ വിശേഷണങ്ങളാണ്, ഈ പദ്യത്തിലെ ദീപ്തനായ്ക്കൊണ്ടുള്ളതൊക്കെ. സ്വസ്ഥാനേ—യാഗശാലയിൽ. വർദ്ധമാനൻ=വളരുന്നവൻ.

9. സുപ്രാവൻ=സുഖേന പ്രാപിയ്ക്കപ്പെടാവുന്നവൻ. അച്ഛന്റെ അടുക്കൽ മകൻ് എപ്പോഴും എങ്ങിനെയും ചെല്ലാമല്ലോ; അച്ഛൻ മകനൊന്നിച്ചു വസിക്കുകയും ചെയ്യും. നല്പ്=നന്മ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 2.

മധുച്ഛന്ദസ്സ് ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; വായുവും ഇന്ദ്രവായുക്കളും മിത്രാവരുണന്മാരും ദേവതകൾ.

വായോ, സുഭഗ, വന്നാലു;-മിതാ, സോമം സുസംസ്കൃതം;
കുടിച്ചുകൊള്ളുകിതു നീ; ചെവിക്കൊണ്ടരുൾകീ വിളി! 1

വായോ, ഭവാനെയുദ്ദേശിച്ചു,ഹവ്യദികം വാഴ്ത്തികം
സോമം പിഴിഞ്ഞുവെച്ചു,ക്ഥസ്തുതി ചൊല്ലുന്ന ഭംഗിയിൽ. 2

വായോ, സോമം നുകരുവാൻ തനോവനിൽച്ചെന്നാണഞ്ഞിടും,
അനേകഗാമിയാകും നിന്നഭിനന്ദനഭാഷിതം! 3

ഇന്ദ്രവായുക്കളേ, സോമമിതാ; വരിക ചോദുമായ്:
കാത്തിരിയ്ക്കുകയാണല്ലോ, സോമനീരിതു നിങ്ങളെ. 4

വായോ, സന്നാഹവിസ്സുകതന്മാരാമങ്ങയുമിന്ദ്രനും
നീരിൽസ്സാദരിച്ചോരല്ലോ; വരുവിൻ നിങ്ങളുഞ്ജസാ! 5

വായോ, പിഴിഞ്ഞുവെച്ചുവാനിൽ വരികങ്ങയുമിന്ദ്രനും:
ഏനാരേ ശരിയായ് ശ്ലുതിപ്പെട്ടു, കർമ്മം സുശക്തരേ. 6

പവിത്രബലനാം മിത്രൻ, വരുണൻ വൈരിസൂദനൻ;
വിളിയ്ക്കുന്നോൻ, മഴ പൊഴിപ്പാനിമ്മിരുപേരെ ഞാൻ. 7

സൂക്തം 2.

1. സോമം—സോമലത പിഴിഞ്ഞെടുത്ത നീർ. സുസംസ്കൃതം=നല്ലപോലെ വരുത്തപ്പെട്ടതു്.

2. അഹർവേദികം—ഒരു പകൽകൊണ്ടവസാനിയ്ക്കുന്ന യാഗത്തിനു് അഹസ്സു് എന്നതേ പേർ; യാഗച്ചടങ്ങറിയുന്നവർ. വാഴ്ത്തികം=സ്തോത്രമാക്കാം. ഉക്ഥം—ശസ്ത്രമെന്ന ഒരു തരം സ്തോത്രം.

3. അനേകഗാമി=വളരെ ആളുകളിൽ (സോമം നല്കുന്നവരിലൊക്കെ) ചെല്ലുന്നതു്. അഭിനന്ദനഭാഷിതം—'ഹേ യജമാന, ഭവാൻ തന്ന സോമം ഞാൻ കുടിയ്ക്കുന്നു'മെന്നു വായു കൊണ്ടാടും.

4. ചോദുമായു്—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ അന്നവുംകൊണ്ടു്.

5. സന്നാഹവിസ്സുകതന്മാർ=അന്നത്തോടുകൂടിയ ഹവിസ്സിൽ തൽപരന്മാർ. നീർ—സോമരസം. അഞ്ജസാ=യാഗത്തിൽ.

6. പിഴിഞ്ഞുവെച്ചുവാനിൽ—സോമനീർ തയ്യാറാക്കിയ യജമാനന്റെ ആട്ടുക്കൽ. സുശക്തരേ=സാമർത്ഥ്യശാലികളേ; വായവിന്ദ്രന്മാരോടുള്ള സംബുദ്ധി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മിത്രാവരുണരേ, നിങ്ങളൃതാഢ്യരൃതവർദ്ധകർ
സത്യത്താൽച്ചെന്നിരിപ്പുണ്ടീ മഹായജ്ഞത്തിലെങ്ങുമേ! 8
മേധാഢ്യർ മിത്രാവരുണരനേകക്കായ്പ്പിറന്നാവർ
നമുക്കു കമ്മവും കെല്പും വായ്പിപ്പൂ, ബഹുമന്ദിരർ. 9

സൂക്തം 3.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സുകൾ മുമ്പേത്തവ; അശ്വികളും, ഇന്ദ്രനും, വിശ്വദേവകളും, സരസ്വതിയും ദേവതകൾ.

നിങ്ങളശ്വികളേ, കൈകൾ നീട്ടി യാഗഹവിസ്സുകൾ
വാങ്ങിബ്ഭുജിയ്ക്കുവിൻ പീനഭുജരേ, ശുഭപാലരേ! 1
നിങ്ങളശ്വികളേ, ഭൂരിക്രിയരേ, ധൃഷ്ടശീലരേ,
പാരയുന്നാ ബുദ്ധ്യാ കൈക്കൊൾവിൻ നാഥരേ, ഞങ്ങൾതൻമൊഴി! 2
വന്നാലും, രുദ്രവിക്രാന്തർ നിങ്ങൾ നാസത്യദസ്രരേ,
നീർച്ചേർത്ത സോമനീർ ദർഭച്ചാത്തിൽ വെച്ചതെടുക്കുവാൻ! 3

---

8. മിത്രാവരുണർ=മിത്രനും വരുണനും. ഋതശബ്ദത്തിന്നു വെള്ളം, സത്യം, യജ്ഞം എന്നു മൂന്നർത്ഥങ്ങളുണ്ട്; മൂന്നും ഇവിടെ ചേരും. നിങ്ങൾ ഈ യജ്ഞത്തിലെങ്ങും പെരുമാറുന്നുണ്ട്. സത്യത്താൽ—കർമ്മത്തിന്നു ഫലം കൊടുക്കണമെന്ന ദൃഢവ്യവസ്ഥനിമിത്തം.

9. മേധാഢ്യർ=മേധ (ആശുഗ്രഹണബുദ്ധി) ഏറിയവർ. അനേകക്കായ്=ബഹുജനോപകാരാർത്ഥം. ബഹുമന്ദിരർ=വളരെ ഗൃഹങ്ങളുള്ളവർ; വളരെ യാഗശാലകളിൽ (ആവാഹിയ്ക്കപ്പെട്ട) ചെന്നു വസിയ്ക്കുന്നവർ. കർമ്മവും കെല്പും വായ്ക്കാൻ മിത്രാവരുണന്മാർ അനുഗ്രഹിയ്ക്കുണം.

സൂക്തം 3.

1. പീനഭുജർ=തടിച്ചുരുണ്ട കൈകളോടുകൂടിയവർ. ശുഭപാലർ—സൽകർമ്മത്തെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നവർ.

2. ഭൂരിക്രിയർ=ബഹുകർമ്മാക്കൾ. ധൃഷ്ടശീലർ=കൂസലില്ലാത്തവർ. പാരയുന്ന—എങ്ങും തടവില്ലാത്ത. നാഥർ=നേതാക്കൾ. മൊഴി—സ്തുതി.

3. രുദ്രവിക്രാന്തർ=കരയിയ്ക്കുന്ന (ശത്രുക്കളെ ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കുന്ന) വിക്രമമുള്ളവർ. നാസത്യദസ്രർ=അസത്യമില്ലാത്തവരും, രോഗങ്ങളെ ശമിപ്പിയ്ക്കുന്നവരും. നാസത്യപദവും ദസ്രപദവും അശ്വിപര്യായങ്ങളാണ്. സപ്തൈവൈദ്യന്മാരത്രേ, അശ്വികളിരുവരും. നീർ=വെള്ളം. ദർഭച്ചാത്ത്—ദർഭപ്പുല്ലുകൾ വിരിച്ചത്,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്ദ്രാ, വത്രേ: വിരൽകളാൽപ്പിഴിയപ്പെട്ട നീരിതാ,
നിന്നൊക്കൊതിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന ചിത്രഭാനോ, സദാ ശുചി! 4
ഇന്ദ്ര, ഞങ്ങൾമുൽപ്രജ്ഞന്മാരും ഭക്ത്യാ സൂരിച്ച നീ
വന്നാലും, നീരു പിഴിയുമ്പതിക്കിൻ സ്തുതി കേൾക്കുവാൻ! 5
വരിക,ശ്രപ്പുറത്തേറിസ്സത്വരം സ്തുതി കേൾക്കുവാൻ;
കൈക്കൊൾക, സോമകർമ്മത്തിലിന്ദ്ര, ഞങ്ങടെയന്നവും! 6
വിശ്വദേവകളേ, നിങ്ങൾ നരധാരകർ പാലകർ
വരുവിൻ, സോമനീർ നല്കുന്നവനു ഫലമേകുവാൻ! 7
വിശ്വദേവകളേ, വൃഷ്ടിപ്രദരാം നിങ്ങൾ സത്വരം
നീരിനാട്ടുകൽ വരുവിനഹസ്സിൽ വെയിൽപോലവേ! 8
വിശ്വദേവകളാമേഹിമായാസ്സുകളപക്ഷയർ
മേധത്തിലെത്തിച്ചേരട്ടേ, നിർദ്രോഹർ, ധനവാഹികൾ! 9
അന്നങ്ങളാൽ,പ്പാവനിയാം വെപ്പുകാരി സരസ്വതി
നടത്തുക,സുദ്യുജ്ഞത്തെദ്ധനകാരണഭൂതയാൾ! 10
സൂനൃതങ്ങൾ കഥിപ്പിപ്പോൾ, സുപ്രജ്ഞക്കേറിവേകുവോൾ,
യജ്ഞത്തെ നിലനിത്തിപ്പോനാവളേത്രേ, സരസ്വതി. 11

---

4. ചിത്രഭാനു=വിചിത്രപ്രകാശൻ. ശുചി=പരിശുദ്ധം. വിരൽകളാൽ—സ്തുതിക്കുകളുടെ കൈവിരലുകളാൽ. നീർ—സോമരസം.

5. ഉൽപ്രജ്ഞന്മാർ=ഉയർന്ന ബുദ്ധിയുള്ളവർ; സ്തുതിക്കുകൾ.

6. സോമകർമ്മം=സോമയാഗം. അന്നം—ഹവിസ്സ്.

7. വിശ്വദേവകൾ—ദേവവർഗ്ഗത്തിലെ ഒരു കൂട്ടർ. നരധാരകർ=മനുഷ്യരെ നിലനിർത്തുന്നവർ. പാലകർ=രക്ഷിതാക്കൾ. സോമനീർ നല്കുന്നവൻ—യജമാനൻ.

8. വൃഷ്ടിപ്രദർ=മഴ തരുന്നവർ, പെയ്യിയ്ക്കുന്നവർ. അഹസ്സ്=പകൽ.

9. അഹിമായാസ്സുകൾ—വിശ്വദേവകളുടെ മറെറാരു പേർ: വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിയ സൌചീകനെന്ന അഗ്നിയോട്, 'അഹി (വരിക) മാ യാസീഃ' (പോകരുത്) എന്നു പറഞ്ഞതിനാലത്രേ, ഈ പേർ വന്നത്. അപക്ഷയർ=ക്ഷയരഹിതർ. മേധം=യാഗം. ധനവാഹികൾ=ധനത്തെ വഹിയ്ക്കുന്നവർ.

10. അസ്മദ്യജ്ഞം=നമ്മുടെ യാഗം. ധനകാരണഭൂത—കർമ്മഫലമായ ധനം കൊടുക്കുന്നവൾ. സരസ്വതി സ്വയം വെച്ചുണ്ടാക്കിയ അന്നങ്ങൾ ആളുകൾക്കു കൊടുത്തു, യാഗം നടത്തിത്തരട്ടെ.

11. സൂനൃതങ്ങൾ=സത്യവും പ്രിയവുമായ വാക്കുകൾ. സുപ്രജ്ഞർ=സുമതികൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സ്പഷ്ടമായ് വളരെത്തണ്ണീരൊഴുക്കുന്നാ സരസ്വതി;
പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുയും ചെയ്യൂ, സവ്വബുദ്ധികളേയുമേ. 12

സൂക്തം 1.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സുകളും ദേവതയും: ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

സൽക്കർമ്മവാനെ രക്ഷയ്ക്കായ് നാളിൽ നാളിൽ വിളിയ്ക്കുന്നാം,
നന്നായ്ച്ചുരത്തും പശുവെക്കറവിനെന്നാപോലവേ. 1
വരികെ,ങ്ങടെ യാഗത്തിൽ; സോമം സേവിയ്ക്ക സോമപ:
ധനിയാം നീ പ്രസാദിച്ചാൽക്കിട്ടുമെങ്ങൾക്കു പൈക്കളെ! 2
പിമ്പെങ്ങളറിയും നിന്നെ, നിന്നാത്തവാസിശിഷ്ടരാൽ;
നീയെങ്ങളെക്കവിച്ചെങ്ങും ചൊല്ലായ്ക; വരികിങ്ങുതാൻ! 3
'ദ്രോഹമേല്ക്കാത്ത ധീമാനാമിന്ദ്രങ്കൽച്ചെല്ക: വിജ്ഞനെ
ചോദിയ്ക്കുക; വരം നല്കുമല്ലോ, നിൻകൂട്ടുകാക്കുവൻ.' 4
സ്തുതിപ്പിൻ; മറിടംപോലും വിട്ടുപോകട്ടെ നിന്ദകർ;
ഇന്ദ്രസേവകരായ്ത്തന്നോ വാഴ്വിൻ നമ്മുടെയാളുകൾ! 5

---

12. സരസ്വതിയുടെ നദീരൂപമാണിവിടിൽ.

സൂക്തം 1.

1. സൽക്കർമ്മവാനെ—ഇന്ദ്രനെ. പശ്രു=പശു. 2. സേവിയ്ക്ക=കുടിച്ചാലും. സോമപൻ=സോമനീർ കുടിയ്ക്കുന്നവൻ. ധനി=ധനവാൻ. 3. പിമ്പ്—അങ്ങു സോമപാനം ചെയ്തതിനുശേഷം. നിന്നാത്തവാസിശിഷ്ടരാൽ=അങ്ങയ്ക്ക് ഏറ്റവും അടുത്തവരായ സജ്ജനങ്ങൾ. ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ മനസ്സിലാക്കും. ഞങ്ങളെക്കവിച്ച്—ഞങ്ങളോടു പറയുന്നതിലധികം. എങ്ങും ചൊല്ലായ്ക—ആരോടും അങ്ങയുടെ സ്വരൂപം പറയരുത്. 4. യജമാനനോടു ഹോതാവു പറയുന്നു: ദ്രോഹമേല്ക്കാത്ത—ഇന്ദ്രനെ ദ്രോഹിയ്ക്കുവാൻ ആർക്കും ശക്യമല്ല. വിജ്ഞനെ ചോദിയ്ക്കുക—'ഈ ഹോതാവു വേണ്ടതിൻവിധം കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നില്ലേ?' എന്ന്, എന്റെ അഭിജ്ഞതയെ അന്വേഷിച്ചു നോക്കുക; അപ്പോളറിയാം, എന്റെ വിദഗ്ധതയും, അതിൽ ഇന്ദ്രനുണ്ടായ പ്രീതിയും. 5. ഋത്വിക്കുകളോട്: സ്തുതിപ്പിൻ—ഇന്ദ്രനെ. മറിടംപോലും—ഇവിടെ നിന്നുമാത്രം വിട്ടുപോയാൽ പോരാ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചൊല്ലുങ്ങളെസ്സുഭഗരെന്നാഠക്കാർ, ശത്രുക്കഠംപോലുമേ:
വൈരിയല്ല, വാഴുമാറാക, ഞങ്ങളിന്ദ്രസുഖങ്ങളിൽ: 6
വ്യാപ്തനാപ്പിയ്ക്കു, മത്ര്യനു മത്തേകും യജ്ഞത്രതിയും,
ഹർഷപ്രദനിഷ്ടനുമാം കർമ്മാപ്തമിതു നീളവേ. 7
ഇതാസ്പദിച്ചിട്ടല്ലോ, നീ വൃത്രന്മാരെശ്ശതക്രതോ,
വധിച്ചു പരിരക്ഷിച്ചു, പോരിൽത്തൻപടയാളിയെ. 8
അത്രയ്ക്കുടർക്കരുതെന്നാക്കുമങ്ങയ്ക്കിന്ദ്ര, ശതക്രതോ,
അന്നം നിവേദിച്ചീടാവൂ, ഞങ്ങഠം വിത്താജ്ജനത്തിനായ്! 9
മഹാൻ, ധനാധിപൻ, സോമം നല്കുവോനു സഖാവെവൻ,
ആക്കർമ്മസംപൂരകനാമിന്ദ്രനായ് സ്തുതി പാടുവിൻ! 10

സൂക്തം 5.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകഠം മുമ്പേത്തവ.

വരുവിൻ, വരുവിൻ വൈകുമിരിപ്പിനഥ പാടുവിൻ
ഇന്ദ്രനെപ്പറ്റി മികവിൽ, സ്തോമം ചൊല്ലും സഖാക്കളേ— 1

---

6. ചൊല്ല—ചൊല്ലുമാറാകട്ടെ. ഇന്ദ്രസുഖങ്ങഠം—ഇന്ദ്രപ്രസാദത്താൽ ലഭിച്ച സുഖങ്ങഠം.

7. യജ്ഞവിനോടു: വ്യാപ്തൻ—സർവയാഗവ്യാപിയായ ഇന്ദ്രൻ. യജ്ഞത്രതി—യജ്ഞത്തിന്റെ സമ്പത്തായിട്ടുള്ളതു. ഹർഷപ്രദന്നു—യജമാനക്കു സന്തോഷം കൊടുക്കുന്ന ഇന്ദ്രന്നു. ഇഷ്ടൻ—തോഴൻ. കർമ്മാപ്തം—ഊന്നു സവനങ്ങളിലും ചേരുന്നതു. ഇതു—സോമനീർ; മുമ്പിൽക്കാണ്ടി പറഞ്ഞതാണു.

8. ഇതു—സോമം. വൃത്രന്മാർ—വൃത്രാസുരാദിശത്രുക്കഠം. തൻപടയാളി—സ്വതേതരായ ഭടർ; ജാത്യൈകവചനമാണു, ഭടന്മാർ.

9. അന്നം—ഹവിസ്സു. വിത്താജ്ജനത്തിനായ്—അങ്ങയുടെ പ്രസാദത്താൽ സമ്പത്തുള്ള നോ-ാർവേണ്ടി.

10. ഋത്വിക്കുകളോടു: സഖാവു—സ്വാർത്ഥത്തെന്നപോലെ പ്രിയൻ. കർമ്മസംപൂരകൻ=കർമ്മത്തെ വഴിപോലെ പൂരിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ. ഇന്ദ്രന്നായ്=ഇന്ദ്രനെ ഉദ്ദേശിച്ചു.

സൂക്തം 6.

1. സ്തോമം—സ്തോത്രം. സഖാക്കഠം—ഋത്വിക്കുകഠം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വളരെപ്പേരെ വെന്നോനെ, വളരെ സത്തിനീശനെ,
ഇന്ദ്രനെപ്പറിയെപ്പേരുംകൂടി,സ്സോമം പിഴിഞ്ഞിഹ! 2
അവനേ യോഗ,മവനേ ബുദ്ധിവായ്പ,വനേ ധനം
നല്ലട്ടെ നമ്മൾക്ക;-വനേ വരട്ടെയിഹ മോദമായ്! 3
ഏവന്റെ പള്ളിത്തേരിൻ രണ്ടശ്വങ്ങളൊട്ടു വൈരികൾ
അടുക്കുകില്ലടരിലാ,യിന്ദ്രനായിട്ടു പാടുവിൻ! 4
പിഴിഞ്ഞരിച്ചു തയിരും ചേർത്ത സോമമിതുത്തമം
ചെന്നൊത്തുമേ, നീർ നുകരുന്നാവങ്കലമറേത്തിനായ്! 5
സോമനീരു കുടിപ്പാനും മൂപ്പു കിട്ടുന്നതിന്നുമായ്
തൽക്ഷണോ വൃദ്ധനായ്ത്തീർന്ന ഭവാനിന്ദ്ര, ശുഭക്രതോ! 6
വ്യാപ്തങ്ങളായ സോമങ്ങളിന്ദ്രനോ, സ്തുതിസേവ്യനേ,
നിങ്കൽപ്പൂകി പ്രചേതസ്സാം നിനക്കേകേണമേ സുഖം! 7
ഭവാൻ സ്തോമങ്ങളാൽ പ്രീതൻ; ഭവാനുക്ഥങ്ങളാലുമേ;
അമ്മട്ടസ്മൽസ്തവത്താലും പ്രീതനാക, ശതക്രതോ! 8
നിത്യരക്ഷകനാമിന്ദ്രൻ കൈക്കൊണ്ടരുളിടേണമേ
ഈയൊരായിരമാമന്നം, സർവ്വപൌരുഷദായകം! 9
ദ്രോഹിച്ചിടായ്ക്കെങ്ങളുടെ ശരീരങ്ങളെയാളുകം;
അകറുകിന്ദ്ര, നൃത്യഹ്ന, വധത്തെഴുക്കനാം ഭവാൻ! 10

---

2. ഇഹ—ഈ യജ്ഞത്തിൽ. പാടുവിൻ എന്ന ക്രിയാപദം അധ്യാഹരിക്കണം.

3. അവനേ—അവൻ(ഇന്ദ്രൻ)തന്നെ. യോഗം—അലബ്ധലാഭം. ബുദ്ധി—ജ്ഞാനം.

5. നീർ—സോമരസം. നുകരുന്നാവങ്കൽ, ഇന്ദ്രന്റെ അടുക്കൽ. അമറേത്ത്=ഭോജനം; 'ആചാര'ഭാഷ.

6. മൂപ്പ്—ദേവകളിൽ കാരണാവസ്ഥാനം. വൃദ്ധൻ—ഉത്സാഹം വർദ്ധിച്ചവൻ. ക്രതുശബ്ദത്തിന്നു കർമ്മമെന്നും ബുദ്ധിയെന്നും അർത്ഥമുണ്ട്.

7. വ്യാപ്തങ്ങൾ—മൂന്നു സവനങ്ങളിലും ചേർന്നിരിയ്ക്കുന്നവ. ഇന്ദ്രനോ—ഹേ ഇന്ദ്ര. പ്രചേതസ്സ്=മികച്ച ജ്ഞാനമുള്ളവൻ.

8. പ്രീതൻ എന്ന പദം രണ്ടാംപാദത്തിലുമെടുക്കണം.

9. സർവ്വപൌരുഷദായകം=എല്ലാപ്പൌരുഷങ്ങളേയും കൊടുക്കുന്നത്; അന്നത്തിന്റെ (ഹവിസ്സിന്റെ) വിശേഷണം.

10. നൃത്യഹ=സ്തുത്യ. വധത്തെ—ഞങ്ങളിൽ പ്രയോഗിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ഹിംസയെ. ഗകൻ=കഴിവുള്ളവൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 6.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സുകാം മുമ്പേത്തവ; ഇന്ദ്രനും മരുത്തുക്കളും ദേവതകാം.

സൂയ്യാഗ്നിവായുക്കളവൻ, കമ്മത്തിൽപ്പാരു മൂന്നിനും;
ആകാശത്തു വിളങ്ങുന്നാ നക്ഷത്രങ്ങളവനൊന്നാൻ! 1
അവനൊറ തേർക്കിരുവശം പൂട്ടുന്നു, രമ്യധീരരായ്
തന്നാഥന്മാരെ വഹിയ്ക്കുന്നാ രണ്ടു ശോണഹയങ്ങളെ. 2
ഉണച്ചയറോറാക്കുണർവുമത്രുപങ്ങാങ്കു ത്രുപവും
രശ്മിയാലരുളിക്കൊണ്ടു ജനിയ്ക്കുന്നു, മരിച്ച നീ! 3
തുടന്നു ഗർഭവാസത്തിലേപ്പെട്ടുത്തുന്നാ വാരിയെ
അന്നമുണ്ടാകുവാൻവേണ്ടി, യജ്ഞാഹ്പ്പേർ വഹിപ്പവർ. 4
ഇന്ദ്ര, നീ ഉഗ്രവുമുടച്ചുക്കൊടേ വീശ്രുവോരുമായ്
ചേന്നിട്ടല്ലോ വീണ്ടെടുത്തു, ഗ്രഹയിൽപ്പെട്ട ഗോക്കളെ. 5

സൂക്തം 6.

1. അവൻ (ഇന്ദ്രൻ) ത്രിലോകവാസികളാൽ യജ്ഞങ്ങളിലൊക്കെ സൂയ്യനും അഗ്നിയും വായുവുമാകുന്ന ദേവതകളാക്കപ്പെടുന്നു; ഈ മൂന്നു രൂപങ്ങളിലും വർത്തിയ്ക്കുന്നത്, ഇന്ദ്രൻതന്നെ.

2. പൂട്ടുന്നു—കർത്താവു, സാരഥി. രമ്യധീരർ=രമ്യരും നിർഭയരും. തന്നാഥന്മാരെ—തേരിൽക്കേറുന്ന ഇന്ദ്ര–സൂതാദികളെ. ശോണഹയങ്ങാം=ഉടുത്ത കുതിരകാം.

3. സൂയ്യരൂപനായ ഇന്ദ്രനോടു പറയുന്നു: മരിച്ച—അസ്തമയത്തെ മരണമാക്കി കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; ഉദയത്തെ ജനനമായും.

4. ഇതു മരുത്തുക്കളെ കുറിച്ചുള്ളതാണ്: യജ്ഞാഹ്പ്പേർ വഹിപ്പവർ—യജ്ഞങ്ങളിൽ ജപിയ്ക്കേണ്ടുന്ന പേരുകളുള്ള മരുത്തുക്കാം. വാരിയെ(=വെള്ളത്തെ) ഗർഭവാസത്തിലേപ്പെടുത്തുന്നു. (മേഘങ്ങളുടെ ഉള്ളിൽ നിറയ്ക്കുന്നു); അങ്ങിനെ, ലോകത്തിൽ ഭക്ഷ്യോൽപാദനത്തിനു തുടന്നു (ആണ്ടുതോറും) മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നു.

5. വീശ്രുവോർ—മരുത്തുക്കാം. ഗ്രഹയിൽപ്പെട്ട ഗോക്കളെ—പണികാം എന്ന അസുരന്മാർ ദേവലോകത്തുനിന്നു ഗോക്കളെ അപഹരിച്ച്, ഒരു ഗ്രഹയിൽ കൊണ്ടുനിത്തിപോൽ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദേവതാം നണ്ണി വാഴ്ത്തുന്ന മതിമാനെക്കണക്കിനെ,
സ്തോതാക്കളാ മഹാന്മാരാം പ്രഖ്യാപകധനാഢ്യരെ. 6
ധീരനാമിന്ദ്രനൊന്നിച്ചു കാണാവൂ ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെ:
പ്രഹൃഷ്ടന്മാരിരുവരും, തുല്യതേജസ്സിയന്നാവർ. 7
സമാരാധിയ്ക്കുവൊന്നാണീ യജ്ഞം,മിന്ദ്രനെയും തുലോം
ഗുണാഢ്യമായ് വിണ്ണണയും സ്പൃഹണീയഗണത്തെയും. 8
അതിനാൽ, വാനിൽനിന്നാ,ല്ലെന്നാകിലക്കൽനിന്നു നീ
വരികി;-ങ്ങുണ്ടു പാട്ടുന്ന പരിതോവ്യാപ്തമേ, സ്തുതി. 9
ഇമ്മനിൽനിന്നുതാൻ, വിണ്ണിൽനിന്നുതാൻ, വാനിൽനിന്നുതാൻ,
ഇരക്കുന്ന നമുക്കിന്ദ്രൻ കല്പിച്ചേകേണമേ ധനം! 10

സൂക്തം 7.

ഋഷിച്ഛന്ദോ ദേവതകാം മുമ്പേത്തവ.

ഇന്ദ്രനെഗ്ഗായകർ ബൃഹത്താലു,മിന്ദ്രനെയച്ചകർ
മന്ത്രത്താലും സ്തുതിച്ചാര,ങ്ങന്യരിന്ദ്രനെ വാണിയാൽ. 1

---

6. മതിമാനൊ (മനനശീലനായ ഇന്ദ്രനെ) എന്നപോലെ മരുത്തുക്കളേയും സ്തോതാക്കാം (യജ്ഞങ്ങളിൽ സ്തുതി പാടുന്നവർ) വാഴ്ത്തുന്നു. പ്രഖ്യാപകധനാഢ്യർ—സ്വമഹിമയെ പ്രഖ്യാപിയ്ക്കുന്ന (വെളിപ്പെടുത്തുന്ന) ധനശക്തിയുള്ളവർ;മരുത്തുക്കാം.

7. നിങ്ങളെ—മരുത്തുക്കളെ. ഇരുവരും—രണ്ടുകൂട്ടരും, ഇന്ദ്രനും നിങ്ങളും.

8. ഞങ്ങളുടെ ഈ യജ്ഞം ഇന്ദ്രനും മരുദ്ഗണത്തിനുമുള്ളതാണ്. ഗണം=മരുത്സമൂഹം.

9. പരിതോവ്യാപ്തമേ—പുറമെ വ്യാപിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന മരുദ്ഗണമേ. സ്തുതി—നിന്നെപ്പുററി ഋത്വിക്ക് സ്തോത്രം പാടുന്നു.

10. നിന്നുതാൻ=നിന്നോ.

സൂക്തം 7.

1. ഗായകർ=ഉദ്ഗാതാക്കാം. ബൃഹത്ത്—തന്നാമകമായ സാമം; സാമവേദികാം സാമം പാടി. അച്ചകർ=ഹോതാക്കാം ഋങ്മന്ത്രം ചൊല്ലി. അന്യർ വാണിയാൽ (യജുർവ്വാക്യങ്ങാംകൊണ്ടു) സ്തുതിച്ചു. അങ്ങ്—യാഗശാലയിൽ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിളിച്ചാൽപ്പൂട്ടിനില്ക്കുന്ന രണ്ടശ്വങ്ങളെയൊപ്പമേ
എങ്ങും നടത്തുവോനിന്ദ്രൻ; ഇന്ദ്രൻ വജ്രി ഹിരണ്മയൻ. 2
ഇന്ദ്രൻ നെടിയ കാഴ്ചയ്ക്കായ് ദ്യോവിങ്കൽക്കേറി സൂര്യനെ;
കല്പിച്ചുനിത്തീ മേഘത്തിൽജ്ജലത്തെയവിടുന്നുതാൻ. 3
ഇന്ദ്ര, ദുർദ്ധർഷനാമങ്ങു ദുർദ്ധർഷപരിരക്ഷയാൽ
പാലിയ്ക്ക ഞങ്ങളെപ്പോരിലായിരം പടയിങ്കലും. 4
ഇണങ്ങിനിന്നു, മാറാരിലിടിവാൾ വീഴ്ത്തുമിന്ദ്രനെ
വിളിയ്ക്ക നാം വന്നുതലിനീ,ന്ദ്രനെച്ചെറുതിന്നുമേ! 5
വൃഷാവേ, മേഘമിതിനെസ്സുവ്വാങ്ഛീഷ്ടസഹപ്രദ,
ഞങ്ങൾക്കായ്, ഞങ്ങളോ,'ടില്ലെ'ന്നോതാതോനേ, തുറക്ക നീ! 6
മറുള്ളോരെക്കുറിച്ചുള്ള മേത്തരം സ്തോമമൊന്നുമേ
ഈ വജ്രഭൃത്താമിന്ദ്രനു ശരിയാം സ്തുതിയായ്വരാ! 7
വൃഷാവി,'ല്ലെ'ന്നു ചൊല്ലാത്ത ശക്തിയുക്തൻ മനുഷ്യരിൽ
വന്നുചേരുന്നിതോജസ്സാൽ,ശ്ലോകങ്ങളിൽക്കാളപോലവേ. 8
ഏകനാം യാതൊരുവനോ മനുഷ്യർക്കും ധനത്തിനും,
ആയിന്ദ്രൻതന്നെയുടയോൻ, പഞ്ചഭൂവാസികൾക്കുമേ! 9

---

2. വിളിച്ചാൽപ്പൂട്ടിനില്ക്കുന്ന—സാരഥിയും മറ്റും വേണ്ടാ; സ്വയം രഥബദ്ധരായി നിന്നുകൊള്ളും. വജ്രി=വജ്രമെന്ന ആയുധമുള്ളവൻ. ഹിരണ്മയൻ=സ്വർണ്ണമയൻ; സ്വർണ്ണാഭരണഭൂഷിതൻ.

3. കാഴ്ചയ്ക്കായ്—പ്രാണികൾക്കു ദർശനശക്തിയുണ്ടാകാൻ. ദ്യോവ്=ആകാശം.

4. ദുർദ്ധർഷൻ=ആക്രമിയ്ക്കപ്പെടാവല്ലാത്തവൻ. പരിരക്ഷ—രക്ഷണോപായം, രക്ഷാനിര.

5. ഇണങ്ങിനിന്നു—നാം ഒത്തൊരുമിച്ച്. വന്വിച്ച സമ്പത്തിനും അല്പ സമ്പത്തിനും (അതു തരാൻ).

6. വൃഷാവ്=വൃഷ്ടിപ്രവർത്തകൻ. സർവ്വാഭീഷ്ടസഹപ്രദ=എല്ലാ അഭീഷ്ടങ്ങളെയും ഒന്നിച്ചു നല്കുന്നവനോ. ഞങ്ങളോടില്ലെന്നോതാതോനേ—ഞങ്ങൾക്ക് എന്തും തരുന്നവനോ. മേഘമിതിനെ തുറക്ക—മഴ പെയ്യിച്ചാലും.

7. മറുള്ളോരെ(അന്യദേവന്മാരെ)ക്കുറിച്ചുള്ള സ്തുതിയൊന്നും ഇന്ദ്രനനുരൂപമായ സ്തുതിയാവില്ല: അവരിലൊക്കെ മീതെയാണ്, ഇന്ദ്രൻ.

8. വന്നുചേരുന്നു—മനുഷ്യരെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻ വന്നെത്തുന്നു.

9. ഒരേ ഇന്ദ്രനാണ്, മനുഷ്യർക്കും ധനത്തിനും ഭരണകർത്താവ്; അദ്ദേഹം തന്നെ, പഞ്ചഭൂവാസികൾക്കും (ഭൂമിയിലെ അഞ്ചുവർഗ്ഗങ്ങൾക്കും) ഉടയവൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി,സ്സുഖം മീതെയായ് മേവുമിന്ദ്രനെ
വിളിയ്ക്കാം ഞങ്ങൾ;-വിടുനോറെ നോക്കട്ടെ നമ്മളെ! 10

സൂക്തം 8.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

എതിപ്പോരെജ്ജയിച്ചെന്നും തോല്പിയ്ക്കും സേവ്യമാം ധനം
കോരിച്ചൊരിഞ്ഞരുൾക നീയിന്ദ്ര, സംരക്ഷണത്തിനായ്: 1
എന്നാലിടിച്ചു തടയാമല്ലോ ഞങ്ങൾക്കു മാററരെ,
ഭവാനാൽപ്പാലിതന്മാരാം ഞങ്ങൾക്കശത്തിനാലുമേ! 2
ഭവാനാൽപ്പാലിതന്മാരാം ഞങ്ങളിന്ദ്ര, രണങ്ങളിൽ
കടുത്ത വജ്രം കൈക്കൊണ്ടു ജയിയ്ക്കാവൂ രിപുക്കളെ! 3
ഇന്ദ്ര, നിൻതുണയാലെങ്ങൾ നേടാവൂ ശൂരയോധരെ;
എന്നിട്ടു തീരെത്തോല്പിച്ചുവിടാവൂ ശത്രുസേനയെ! 4
പെരിയോൻ, മുന്തിയോനിന്ദ്രൻ; നില്ക്കൂ, വജ്രിയ്ക്കു മേന്മകൾ;
വാനിടംപോലെ വിസ്തീർണ്ണമാകയും ചെയ്ക, തൽബലം! 5
ആണുങ്ങളാഹവത്തിങ്കൽ,ഥവാ പുത്രലബ്ധിയിൽ,
മേധാഢ്യർ സന്തതിയ്ക്കായോ സ്തുതിച്ചാൽക്കൈവരും ഫലം. 6

---

10. ഋത്വിഗ്യജമാനരോട്: ഏറെ നോക്കട്ടെ—അധികം അനുഗ്രഹിയ്ക്കട്ടെ.

സൂക്തം 8.

1. ധനമുണ്ടായാൽ, ശൂരരായ ഭടരേയും മറേം ഏല്പെട്ടുത്തി ശത്രുക്കളെ ജയിയ്ക്കാമല്ലോ. അരുൾക=തരിക.

2. ഇടിച്ചു—മുഷ്ടിപ്രഹരംചെയ്യുന്ന കാലാൾപ്പടകൊണ്ടും കുതിരപ്പടകൊണ്ടും മാററരെ (ശത്രുക്കളെ) തടയാം.

5. വജ്രിയ്ക്കു (വജ്രായുധനായ ഇന്ദ്രനു) മേന്മകൾ (=ഉന്നതികൾ, മഹത്ത്വങ്ങൾ) നില്ക്കൂ—നിലനില്ക്കട്ടെ. ചെയ്ക—ചെയ്യട്ടെ. തൽബലം=അവന്റെ (ഇന്ദ്രന്റെ) ബലം (സൈന്യം).

6. സ്തുതിച്ചാൽ—ഇന്ദ്രനെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സോമമേററം ചെലുത്തുന്ന വയർ വാരാശിപോലവേ
വേലിയേറുന്നു; ചേരുന്ന വെള്ളം പെരുത്ത വായയിൽ! 7
മാന്യം, നാനോപചാരാഢ്യ,മവൻെറ തിരുനേർമൊഴി
ഗോപ്രദം യജമാനന്നു, പഴക്കൊമ്പെന്നാപോലവേ! 8
ഇമ്മട്ടിലുള്ളതാണല്ലോ, നിൻെറയെശപ്യമിന്ദ്രനേ:
എന്നെപ്പോലുള്ള ഹോതാവിന്നപ്പൊഴേ രക്ഷയായ്വരും! 9
ഇമ്മട്ടിലുള്ളതാണല്ലോ: കാമ്യം, ശ്ലാഘ്യാക്ഷരോചിതം,
ഇന്ദ്രന്നു സോമപാനത്തിന്നാ,വങ്കൽ സ്തോമമുകഥവും! 10

സൂക്തം 9.

ശുനഃശേഫഋഷിരിന്ദ്രോദേവതകം മുമ്പേത്തവ.

വരികിന്ദ്ര: ഭവാൻ സോമരസമാമന്നാമൊക്കയും
ഭുജിച്ചു മത്തിയന്നോ,റും കെല്പാൽത്തോല്പിയ്ക്കുമാറരെ! 1
പിഴിഞ്ഞുവെച്ചതിൽ പ്രീതിപ്രദമാമിതൊഴിയ്ക്കുവിൻ
ഹഷ്പിയ്ക്കും വിശ്വകർമ്മാവാമിന്ദ്രനായ്, നല്പിയരുവാൻ. 2

---

7. വാരാശി=സമുദ്രം. ഇന്ദ്രൻെറ സോമനീർക്കൊതി!

8. തിരുനേർമൊഴി=സത്യമായ തിരുമൊഴി, അരുളപ്പാട്. ഗോപ്രദം= ഗോക്കളെ കൊടുക്കുന്നത്. പഴങ്ങാം നിറഞ്ഞ വൃക്ഷക്കൊമ്പ് എല്ലാവക്കും മതി വരുത്തുമല്ലോ.

9. അപ്പൊഴേ—കർമ്മാനുഷ്ഠാനസമയത്തുതന്നെ.

10. ഇന്ദ്രനെ സോമപാനത്തിന്നായി സ്തോമം (സാമസ്തോത്രം) കൊണ്ടും, ഉക്ഥം (ശസ്തോത്രം) കൊണ്ടും സ്തുതിയ്ക്കുന്നത് ഇമ്മട്ടിലുള്ളതാണ്. എമ്മട്ടിൽ? കാമ്യവും ശ്ലാഘ്യാക്ഷരോചിതവും; ശ്ലാഘ്യാക്ഷരോചിതം=ശ്ലാഘ്യാർഹം.

സൂക്തം 9.

1. മത്ത്=മദം, ലഹരി.

2. അധ്വര്യുക്കളോട്: പിഴിഞ്ഞുവെച്ചതിൽ (സോമനീരിൽ) ഇത്—(ഹവിസ്സനുദ്ദേശം) ഈ സോമനീർകൂടി ഒഴിയ്ക്കുവിൻ; അത് ഇന്ദ്രന്നു പ്രീതികരമായിരിയ്ക്കും. വിശ്വകർമ്മാവ്—സർവ്വകർമ്മനിർവ്വാഹകൻ. നല്പിയരുവാൻ—നമുക്കു നന്മ വരുത്തുവാൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മത്തുകൊള്ളുക,മത്തേകും സ്തോമത്താൽ മഞ്ജുനാസിക;
ഒപ്പം സവ്നരാരാദ്ധ, വരികി,സ്സവനങ്ങളിൽ. 3
വഷ്ടിയ്ക്കും നാഥനാം നിന്നൊപ്പാരിത്തീത്തേൻസ്തവങ്ങാം ഞാൻ;
അവ നിങ്കലുയന്നൊത്തീ; ഇന്ദ്ര, കൈക്കൊണ്ടിതങ്ങയും. 4
ഇന്ദ്ര, വഷ്ടിയ്ക്കുകിങ്ങോട്ട മികച്ച വിവിധം ധനം:
ഭവാന്റെ പക്കലുണ്ടല്ലോ, വേണ്ടുവോളവുമേറെയും. 5
പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുക, സമ്പത്തുണ്ടാകാനിന്ദ്ര, ശരിയ്ക്കതിൽ
വെമ്പൽക്കൊള്ളും പുകഴ്ത്തപ്പെട്ട ഞങ്ങളെത്തുംഗവിത്ത, നീ! 6
അന്നവും ഗോക്കളും വായ്ച്ചു മികച്ച വളരെദ്ധനം
നല്ക ഞങ്ങാക്കു നീയിന്ദ്ര, ശാശ്വതം വിശ്വജീവനം. 7
നല്ക ഞങ്ങാക്കുരുയശസ്സാ,യിരുത്തോതിൽ വിത്തവും
ഒട്ടേറെ വണ്ടികളൊടൊത്തനാവുന്ദവുമിന്ദ്ര, നീ! 8
ഋക്കെണ്ണിക്കൊണ്ടെഴുന്നാള്ളും ധനപാലകനിന്ദ്രനെ,
ധനം രക്ഷിപ്പതിനായി, സ്തുതി ചൊല്ലി വിളിയ്ക്ക നാം! 9
നിശ്ചിതസ്ഥാനനാം പ്രൌഢനിന്ദ്രനായ് പ്പേത്തുപേത്തുമേ
പിഴിഞ്ഞുവെച്ച,രുബലം വാഴ്ത്തുന്ന സവ്കർമ്മിയും. 10

---

3. മഞ്ജുനാസികം=അഴകൊത്ത മൂക്കുള്ളവനേ. ഒപ്പം—മറവു ദേവകളോടുകൂടി. സവ്നരാരാദ്ധ=എല്ലാ മനുഷ്യരാലും പൂജിയ്ക്കപ്പെട്ടവനേ. സവനങ്ങാം=യജ്ഞങ്ങാം.

4. വഷ്ടിയ്ക്കും—അഭീഷ്ടങ്ങളെ പെയ്തരുന്ന. നാഥൻ=രക്ഷിതാവ്. തീത്തേൻ=ഉണ്ടാക്കി. അവ ഉയന്ന് അങ്ങയുടെ അടുക്കലെത്തുകയും, അങ്ങു സ്വീകരിയ്ക്കുകയുംചെയ്തിരിയ്ക്കുന്നു.

6. അതിൽ—കർമ്മത്തിൽ. തുംഗവിത്ത=സമ്പത്തേറിയവനേ.

7. വിശ്വജീവനം=എല്ലാവക്കും ജീവിപ്പാനുതകുന്നത്.

8. ഒട്ടേറെ വണ്ടികളൊത്ത്—വളരെ വണ്ടികളിൽ കേറപ്പെട്ട.

9. ഋക്കെണ്ണിക്കൊണ്ട്—ഋക്കുകാം (സ്തോത്രങ്ങാം) ഒന്നൊന്നായി സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട്. എഴുന്നള്ളും—യാഗസ്ഥലങ്ങളിലെയ്ക്കു പോകുന്ന.

10. നിശ്ചിതസ്ഥാനൻ—യാഗശാലയിൽ ഇന്ദ്രനു സ്ഥാനമിന്നതെന്നു വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. ഉരുബലം—ഇന്ദ്രന്റെ മഹത്തായ ബലം. സവ്കർമ്മിയും—എല്ലാ യജമാനന്മാരും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 10.

ഋഷിദേവതകഥം മുമ്പേത്തവ; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്.

(കാകളി.)

ഗായകർ പാടുന്ന നിന്നൊക്കുറിച്ച;-ച്ച-
നീയനാം നിന്നൊസ്സമച്ചിപ്പു മാന്ത്രികർ;
പിന്നെയോ, പൊക്കുന്ന വംശത്തിനെപ്പോലെ
നിന്നൊഴുതക്രതോ, ബ്രഹ്മപ്രഭൃതികഥം. 1

സാനുവിൽനിന്നന്യസാനുവിലേറി,യ-
ന്യൂനമാം കർമ്മം തുടങ്ങിയാലപ്പൊഴേ
ഇംഗിതമെന്തെന്നറിഞ്ഞു, ഗണത്തൊടൊ-
ത്തങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളു,മിന്ദ്രൻ ബഹുപ്രദൻ. 2

പൂട്ടുക, കീഴ്വാറു വീഴ്ത്തിപ്പതായ്,സ്സട-
ക്കൂട്ടമിയന്ന യുവാശ്വദ്വയത്തെ നീ;
എന്നിട്ടു, ഞങ്ങൾതൻ സ്തോത്രങ്ങൾ കേൾക്കുവാൻ
വന്നാലു,മിങ്ങിന്ദ്ര, സോമപായിൻ, ഭവാൻ! 3

സൂക്തം 10

1. ഗായകർ—സാമവേദികൾ. അച്ച്നീയൻ=പൂജനീയൻ, സ്തുത്യൻ. സമച്ചിപ്പു=വഴിപോലെ പൂജിയ്ക്കുന്നു, സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. മാന്ത്രികർ=മന്ത്രം. (ഋക്ക്) ചൊല്ലുന്നവർ. ബ്രഹ്മപ്രഭൃതികഥം—ബ്രഹ്മാവും (പരികർമ്മികളിലൊരാളുടെ സ്ഥാനപ്പേർ)മറവും. വംശത്തിനെപ്പോലെ 'കമ്പക്കളി'ക്കാർ മുളയെ എന്നപോലെ; അഥവാ, നല്ല ആൾ സദസ്സിലത്തെ എന്നപോലെ. പൊക്കുന്നു=പൊന്തിയ്ക്കുന്നു, മഹത്ത്വപ്പെടുത്തുന്നു.

2. യജമാനൻ ഒരു സാനു (മലഞ്ചെരി) വിൽനിന്നു മറെറാന്നിൽ കേറി സോമലതയും മറവുംകൊണ്ടുപോന്നു് അനൂനമാം (കുറവൊന്നുമില്ലാത്ത) കർമ്മം (യജ്ഞം) തുടങ്ങുന്നതോടേ, ഇന്ദ്രൻ അവിടെയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടു. ഇംഗിതം—യജമാനന്റെ അന്തർഗ്ഗതം. ഗണം—മരുത്സമൂഹം. ബഹുപ്രദൻ=വളരെ കൊടുക്കുന്നവൻ.

3. കീഴ്വാറു് (കുതിരയുടെ വയറ്റത്തു കെട്ടുന്നതു്) വീഴ്ക്കുന്നതു്, കുതിരയുടെ അംഗപുഷ്ടികൊണ്ടാകുന്നു. സട=കുഞ്ചിരോമം. യുവാശ്വദ്വയം=യൌവനപ്രായക്കാരായ രണ്ടു കുതിരകൾ,. ഹരികൾ. പൂട്ടുക=തേരോട്ടച്ചേർത്തുകെട്ടുക. സോമപായിൻ=സോമം കുടിയ്ക്കുന്നവനേ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വന്നൊത്തുക വസോ: സ്തോമങ്ങളെക്കുറി-
ച്ചൊന്നു ശബ്ദിയ്ക്കു, വർണ്ണിയ്ക്കുക, മൂളുക;
എന്നിട്ടു, ഞങ്ങൾക്കു യജ്ഞവുമന്നാവു-
മെന്നിച്ചു വർദ്ധിയ്ക്കുമാറാക്കുകിന്നു, നീ! 4

പറവലർക്കുട്ടരെപ്പായിയ്ക്കുമിന്ദ്രനെ-
പ്പുറമിജ്ജപിയ്ക്കു, നാമുക്ഥം സമർദ്ധിതം:
ശബ്ദിച്ചതുളട്ടെ ശക്രനീ, നമ്മുടെ
പുത്രരോടും സുഹൃത്തവത്തിൽ നില്പോരൊടും! 5

മിത്രതാവാപ്തിയ്ക്കു ചെല്കവങ്കൽ,ദ്ധനാ-
ലബ്ധിയ്ക്കവങ്കൽ,സ്സുശക്തിയ്ക്കവങ്കൽ നാം:
അത്രയല്ലാളുമാമല്ലോ, നമുക്കൊക്കെ
വിത്തം തരും ശക്രനിന്ദ്രൻതിരുവടി. 6

അന്നമെല്ലാടത്തുമെത്തീ ശരിയ്ക്കിന്ദ്ര,
നിന്നാൽ പ്രശോധിതമായി, സുപ്രാപമായ്;
ഇന്നിത്തരാക്കുക പൈത്തൊഴത്തൊന്നു നീ;
കുന്നൊതിർവജ്രനേ, നേടുക വിത്തവും! 7

ഇന്ദ്ര, ഭവാന്റെ രിപുവധപ്രാഭവ-
മൊന്നൊതുങ്ങീടുകില്ല,ഴിവാനങ്ങളിൽ;
അങ്ങിനിത്തണ്ണീർ പൊഴിയ്ക്കുക വിണ്ണിൽനി-
ന്നെ,ങ്ങൾക്കയയ്ക്കയും ചെയ്കു, പൈക്കളെ! 8

---

4. വസോ=വസിപ്പിയ്ക്കുന്നവനേ, പ്രാണികളെ പൊറുപ്പിയ്ക്കുന്നവനേ. ശബ്ദിച്ചും (പ്രീതിസൂചകമായ ഒരൊച്ച പുറപ്പെടുവിച്ചും), വർണ്ണിച്ചും, മൂളിയും ഞങ്ങളുടെ സ്തോമ (സ്തോത്ര)ങ്ങളെ അഭിനന്ദിച്ചാലും.

7. ഉക്ഥം=ആ പേരിലുള്ള സ്തോത്രം. സമൃദ്ധിതം=സമ്പൽകരം. ശബ്ദിച്ചതുളട്ടെ—നമ്മെപ്പുറ്റി ശ്ലാഘിച്ചുസംസാരിയ്ക്കട്ടെ. സുഹൃത്തവത്തിൽ നില്പോർ=സ്നേഹത്തിൽ വർത്തിയ്ക്കുന്നവർ, സ്നേഹിതന്മാർ.

6. മിത്രതാവാപ്തിയ്ക്ക്—ഇന്ദ്രന്റെ മൈത്രി കിട്ടാൻ. ആളുമാം=സമർത്ഥനുമാകും; നമ്മെ രക്ഷിപ്പാൻ അവിടെയ്ക്കു കഴിവുണ്ട്.

7. സുപ്രാപം=സുലഭം. ഇന്നി=ഇനി. കുന്നെതിർവജ്രനേ=മലയ്ക്കുപോലുള്ള വജ്രമുള്ളവനേ. നേടുക—പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുന്നവർക്കു കൊടുക്കാൻ.

8. അങ്ങയ്ക്കു ശത്രുവധത്തിലുള്ള മിടുക്ക് ഊഴിവാനങ്ങളിൽ ഒതുങ്ങുകില്ല; അവയെക്കാളും വിസ്തീർണ്ണമാണത്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കേഠക്കെൻവിളി ജവാൽ സവ്തഃകേണ്ണ, നീ;
ചേക്ക, തിരുവുള്ളിലെന്നുടെ വാക്കുകഠം;
എന്നുടേതാകുമിസ്തോമം സഖാവിൻെറ-
യെന്നാപോലംഗീകരിച്ചാലുമിന്ദ്ര, നീ! 9

ഞങ്ങളറിയുന്നു: കോരിച്ചൊരിയുവോ-
ന,ഞ്ഞെങ്ങഠതൻ വിളി കേഠക്കുവോൻ പോർകളിൽ;
കോരിച്ചൊരിയും ഭവാനെ വിളിയ്ക്കുന്നി-
തോ,രായിരം തരും രക്ഷയോത്തിജ്ജനം. 10

വന്നാരുഠകിന്ദ്ര, ഹേ കൌശിക, ഞങ്ങളി-
ലു,ന്നാമ്രഹഷം കുടിയ്ക്കുക സോമനാർ;
ആയതമാക്കുക, നവ്യമാമായുസ്സോ;-
രായിരം കിട്ടുമുഷിയാക്കുകെന്നെ നാ! 11

ചെറേറെ നീണ്ടൊരായുസ്സൊക്കുമങ്ങയെ-
പ്പുറിയെല്ലാറിലും വായ്ക്കുമീ വാക്കുകഠം
സത്യഹ്നാം നിങ്കൽ വന്നൊത്തി ഞങ്ങളെ-
യുത്തോഷരാക്കട്ടെ,യങ്ങു കൈക്കൊഠകയാൽ! 12

സൂക്തം 11.

മധുച്ഛന്ദസ്സിൻെറ മകൻ ജേതാവ് ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകഠം മുമ്പേത്തവ.
(കാകളി)

തേരാളിമാരിൽ മികച്ച തേരാളിയായ്-
ച്ചോറിൻെറ നാഥനായ്സ്സുജ്ജനപാലനായ്

---

9. സവ്തഃകേണ്ണ=എല്ലാടത്തും ചെവിയുള്ളവനേ; എല്ലാം കേഠക്കുന്നവനേ. വാക്കുകഠം—സ്തുതികഠം. ഒരു സുഹൃത്തിൻെറ വാക്കുപോലെ, എൻെറ ഈ സ്തുതി അങ്ങയെ പ്രീതിപ്പെടുത്തട്ടെ.

10. ഓരായിരം തരും—വളരെ ഗുണമുളവാക്കുന്ന. ഇജ്ജനം—ഞങ്ങഠ. രക്ഷയോത്ത്—രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി.

11. കൌശികൻ—ഇന്ദ്രപയ്യായം. ഞങ്ങളിൽ—ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ. ആയതം=നീണ്ടത്. നവ്യം=സ്തുത്യം. ആയുസ്സു ദീഘ്രിച്ചാൽ പോരാ, പ്രശംസനീയവുമാകണം. ആയിരം കിട്ടും—വളരെ സിദ്ധികഠം കൈവന്ന.

12. എല്ലാറിലും—സവ്കമ്മങ്ങളിലും. ഉത്തോഷർ=സന്തോഷമുയന്നവർ.

സൂക്തം 11.

1. തേരാളി—തേരിൽക്കേറി പൊരുതുന്നവൻ. വാക്ക്—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വാരാശിപോലേ വിശാലനാമങ്ങയെ-
പ്പാരം വളത്തുമാറാക, വാക്കൊക്കയും! 1

അന്നാസമ്പന്നരായ് നിഭ്യരാകെങ്ങഠം,
നിന്നുടെ മൈത്രിയാലിന്ദ്ര, ബലപ്രഭോ;
ഞങ്ങഠം നികാമം പരക്കെ സ്തുതിയ്ക്കാവു,
ഭംഗം പെടാത്ത ജേതാവാകുമങ്ങയെ! 2

ഇന്ദ്രന്റെ സമ്പൽപ്രദാനപ്രവൃത്തി പ-
ണ്ടെന്നോ തുടങ്ങിയതാണെന്നിരിയ്ക്കയാൽ,
ചേരില്ല രക്ഷയ്ക്കിടിച്ചിൽ, പശ്ചാവിനും
ചോറിനുമായ് പ്പണം കമ്മികഠംക്കേകിയാൽ! 3

ഇന്ദ്രൻ പുരങ്ങഠം പിളർത്തുന്നവൻ, കവി-
യെന്നും യുവാവു,പ്രമേയബലാനാഥിതൻ,
കമ്മത്തെയൊക്കയും പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുവോ-
നുന്മിഷദ്പ്രജ്ഞനു,നേകത്ര സംസ്തുതൻ! 4

ഹേ വജ്രഭൃത്തേ, തുറന്നാവല്ലോ ബഹു-
ഗോവൃന്ദനായ വലന്റെ ബിലത്തെ നീ;
അപ്പോഠം ഭവാങ്കലാണെഞ്ഞാർ ഭയം വെടി-
ഞ്ഞുൽപ്പന്നപീഡരായ് മേവിനാ ദേവകഠം. 5

ശൂര, നീ രക്ഷിച്ചതോർത്തു വണങ്ങിനേൻ,
നീരിൽ പ്രകീർത്തിച്ചുകൊണ്ടു ഞാൻ പിന്നെയും:

---

2. ബലപ്രഭു=ബലരക്ഷകൻ. നികാമം=ഏറെറവും. ഭംഗം=തോല്വ.

3. കമ്മികഠംക്കു (ജേതാക്കൾക്കു) ദക്ഷിണയായി പണം കൊടുത്ത യജമാനനു ചേതമൊന്നും വരില്ല: ഇന്ദ്രൻ എന്നും ധനം കൊടുത്തുകൊണ്ടിരിയ്ക്കും.

4. പുരങ്ങഠം=അസുരനഗരങ്ങഠം. കവി=മേധാവി. ഉന്മിഷദ്പ്രജ്ഞൻ=പ്രകാശിയ്ക്കുന്ന വജ്രത്തോടുകൂടിയവൻ. അനേകത്ര=പലരെ (യാഗ)സ്ഥലങ്ങളിൽ. സംസ്തുതൻ=നന്നായി സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ.

5. വലൻ എന്ന അസുരൻ ദേവന്മാരുടെ പലരെ ഗോക്കളെ അപഹരിച്ച് ഒരു ബിലത്തിൽ (ഗുഹയിൽ) ഒളിപ്പിച്ചു; അവയെ ഇന്ദ്രൻ ഗുഹ തുറന്നു വീണ്ടെടുത്തു. ഇങ്ങനെ ഒരു കഥയുണ്ട്. ഉൽപന്നപീഡർ—വലൻമൂലം ഉപദ്രവമുളവായവർ.

6. നീരിൽ—സോമയാഗത്തിൽ. പ്രകീർത്തിച്ചുകൊണ്ട്—അങ്ങയുടെ മാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭ്രരിസ്സവാഹ്ന, ഭവാനെശ്ശരിയ്ക്കാ-
ഞ്ഞാരാണു, മുല്പാടുപാസിച്ച കമ്മികഠ! 6

മായകഠംകൊണ്ടു മഥിച്ചുവല്ലോ, മഹാ-
മായാവിയാകിന ശുഷ്ണനെയിന്ദ്ര, നീ;
ആയതറിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്ന മേധാവികഠം;
ഭ്രയിഷ്ഠമാക്കുക, ഭക്ഷ്യമവക്കു നീ! 7

ആരൊരാഠം മെയ്യുന്ന വിത്തപ്രദാനങ്ങ-
ളോരായിരമോ, ശരിയ്ക്കതിലേറെയോ,
പാരിച്ച കെല്പൊക്കുമാ നാഥനിന്ദ്രനെ
സ്സൈരം സ്തുതിയ്ക്കുവിൻ, നിങ്ങളൃതപ്രിക്കുകഠ! 8

സൂക്തം 12.

കണ്വപുത്രൻ മേധാതിഥി ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

വരിയ്ക്ക നാമീയജ്ഞത്തിന്നാ,ശേഷധനായുക്തനായ്,
ഹോതാവായ് ശ്രുഭകമ്മാവായ്, ദൂതനായ് നില്പ്പുമഗ്നിയെ! 1
ആവാഹിയ്ക്കുന്നു, മന്ത്രങ്ങഠ ചൊല്ലി നിത്യം പ്രജേശനെ,
ഹവിസ്സന്തം ബഹുപ്രീതികൃത്താമഗ്നിയെ,യഗ്നിയെ! 2

ശീലത്വം ഉദ്ഘോഷിച്ചുകൊണ്ട്. മുല്പാടുപാസിച്ച (മുമ്പു ഭവാനെ സമീപിച്ച) കമ്മികഠംക്കറിയാം, ഭവാന്റെ ഔദാര്യം.

7. മഥിച്ചു—കൊന്നു. ശുഷ്ണൻ—ഒരസുരന്റെ പേർ. ഭ്രയിഷ്ഠമാക്കുക—ധാരാളം കൊടുക്കുക.

8. വിത്തപ്രദാനങ്ങഠ=ധനദാനങ്ങഠ.

സൂക്തം 12.

1. ദേവകളുടെ ദൂതനത്രേ, അഗ്നി.

2. പ്രജേശൻ—മനുഷ്യരുടെ ഹോമാദികളെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നവൻ. ഹവിസ്സന്തം—ഹവിസ്സു ദേവകഠംക്കു കൊണ്ടുകൊടുക്കാനായി വഹിയ്ക്കുന്ന. ബഹുപ്രീതികൃത്=വളരെപ്പേക്കു പ്രീതിയുണ്ടാക്കുന്നവൻ. അഗ്നി ഏകനെങ്കിലും, ആഹവനീയാദി സ്വരൂപേണ വർത്തിയ്ക്കുന്നു എന്നതുകൊണ്ടാണ്, അഗ്നിപദം രണ്ടെണ്ണം പ്രയോഗിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്. കമ്മികഠം അഗ്നേ, അഗ്നേ, എന്നു ജപിച്ച് ആവാഹിയ്ക്കുന്നു എന്നും അർത്ഥമെടുക്കാം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിളിയ്ക്ക ദേവരെ,യിഹ ദർഭകൊയ്താനുവേണ്ടി നീ:
അഗ്നേ, സ്തുത്യർഹനാം ഹോതാവെങ്ങഠക്ക,രണിജൻ ഭവാൻ. 3
കൊതിയ്ക്കുമവരെ—ദ്ദൂതനല്ലോ—നേർക്കറിയിയ്ക്ക നീ;
വന്നിരിയ്ക്കുകയും ചെയ്കി,ക്കർമ്മത്തിൽദ്ദേവയുക്തനായ്! 4
നൈകൊണ്ടാഹുതനാമഗ്നേ, ദീപ്തനായ്ച്ചുട്ടെരിയ്ക്ക നീ,
അരക്കരോടൊപ്പമുപദ്രവിയ്ക്കുമെതിരാളരെ! 5
അഗ്നിയഗ്നിയുമായ്ച്ചേന്നിട്ടജ്ജ്വലിപ്പൂ ജുഹ്വമുഖൻ,
എന്നും യുവാവു, മേധാവി, ഹവ്യവാഹൻ, ഗൃഹേശ്വരൻ! 6
ചാരേ സ്തുതിപ്പിൻ യജ്ഞത്തിൽ മേധാഗ്രണസമേതനെ,
സത്യധർമ്മാവിനെ,ശ്ശുക്രമർച്ചിയാമഗ്നിദേവനെ! 7
യാതൊരാഥ ദൂതനാം നിന്നെയഗ്നിദേവ, ഹവിസ്സിനാൽ
പൂജിച്ചപോരു,മായാളെപ്പാലിച്ചരുൾക തീച്ചയായ്! 8
ഹവിസ്സാൽദ്ദേവയജ്ഞത്തിനാഗ്നിതങ്കലണഞ്ഞെവൻ
ശുശ്രൂഷചെയ്യ,മവനെസ്സുഖിപ്പിയ്ക്കുക പാവക! 9
വിളിയ്ക്ക ദേവകളെയിങ്ങ,ഗ്നേ, പാവക, ദീപ്ത, നീ;
എത്തിയ്ക്ക, ഞങ്ങളുടെയീ യജ്ഞവും ഹവ്യവും ഭവാൻ. 10
അതിനൂതനഗായത്രംകൊണ്ടു സംസ്തുതനാം ഭവാൻ
സംഭരിയ്ക്കുക, ഞങ്ങൾക്കായ് സത്ത്വം വീരാനുിതാന്നവും. 11

---

3. ദർഭകൊയ്താൻ—യജ്ഞത്തിന്നു ദർഭ മുറിച്ചൊരുക്കിയവൻ; യജമാനൻ. അരണിജൻ—രണ്ടു മരപ്പൊളികഠം കൂട്ടിയുരസിയിട്ടാണ്, യാഗത്തിന്ന് അഗ്നിയെ ഉണ്ടാക്കുക; ആ മരത്തിന്ന് അരണി എന്നു പേർ.

4. അവർ (ദേവകഠം) ഹവ്യക്കൊതിയന്മാരാണ്: ഇവിടെ ഒരു യജ്ഞമുണ്ടെന്നറിയിയ്ക്കപ്പെട്ടാൽ ഇങ്ങോട്ടു പോന്നുകൊള്ളും.

5. ആഹുതൻ=ഹോമിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. ദീപ്തനായ്=ജ്വലിച്ച്. അരക്കരോടൊപ്പം—രാക്ഷസരെയും.

6. അഗ്നി—ആഹവനീയൻ. അഗ്നി=തീയ്യ്. ജുഹുമുഖൻ=ജുഹു (ഹോമദ്രവ്യം കോരിയെടുക്കുന്ന ഒരു തരം കരണ്ടി) ആകുന്ന മുഖത്തോടുകൂടിയവൻ. ഗൃഹേശ്വരൻ—യാഗശാലയെ, അഥവാ യജമാനഗൃഹത്തെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നവൻ.

10. എത്തിയ്ക്ക— ദേവകളുടെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുവെയ്ക്കുക.

11. അതിനൂതനഗായത്രം—ഏറ്റവും പുതുതായ (ഞങ്ങളുടെ പൂർവ്വന്മാർക്കും കിട്ടിയിട്ടില്ലാത്ത) ഗായത്രീച്ഛന്ദസ്സിലുള്ള സ്തോത്രം. വീരാനുിതാന്നം—വീരരായ പുത്രഭൃത്യാദികളോടുകൂടിയ അന്നം; ആഹാരസമൃദ്ധി വീരപുത്രാദികൾക്കു കാരണമാകുമല്ലോ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അഗ്നേ, വെൺദീപ്തിയും സവ്വദേവാഹ്വാനവുമൊത്ത നീ
ഈയസ്മദ്ദത്തമാം സ്തോമം കൈക്കൊണ്ടരുളിടേണമേ! 12

സൂക്തം 13.

ഋഷി—ച്ഛന്ദസ്സുകാം മൂന്നേത്തവതന്നേ; സമിദ്ധാദികളായ പന്തിരണ്ടുപേർ ദേവതകാം.

വിളിയ്ക്കുക,സ്മൽക്കമ്മിയ്ക്കായഗ്നേ, ദേവകളെബ്ഭവാൻ;
സമിദ്ധനാം നീ ഹോതാവേ, ചെയ്ക പാവക, യജ്ഞവും! 1
കവേ, തന്വനപാത്താം നീ ദേവകാംക്കമറേത്തിനായ്
എഴുത്തിയ്ക്ക ഞങ്ങളുടെയീത്തേൻ കലന്ന ഹവിസ്സിനെ! 2
നരാശംസനെ ഞാനിങ്ങീ യജ്ഞത്തിന്നു വിളിയ്ക്കുവൻ,
ഹവിഷ്കൃത്താവിനെ,ത്തേൻനാവുള്ളോനെ, പ്രീതിദായിയെ. 3
ഈഡിതൻ നീ സുഖത്തേരിലെഴുനാള്ളിയ്ക്ക ദേവരെ:
ഹോതാവല്ലോ ഭവാനഗ്നേ, മന്ത്രപൂവ്വം പ്രതിഷ്ഠിതൻ. 4
മീതേ നൈവെച്ച ബർഹിസ്സിങ്ങിടതുത്തു വിരിയ്ക്കുവിൻ:
ഇതിങ്കലമൃതാലോകമുണ്ടാമല്ലോ, സുധീകളേ. 5

---

12. സവ്വദേവാഹ്വാനം—ദേവകളെയെല്ലാം വിളിപ്പാൻ സ്വയം നിമ്മിച്ച സ്തോത്രങ്ങാം. അസ്മദീയം=ഞങ്ങളുടേത്.

സൂക്തം 13.

1. അസ്മൽകമ്മി—ഞങ്ങളുടെ യജമാനൻ. സമിദ്ധൻ—സമിദ്ധനെന്ന അഗ്നി.

2. കവേ=ഹേ മേധാവിൻ. തന്വനപാത്ത്—അപ്പേരിലുള്ള അഗ്നി. തേൻ കലന്ന—മധുരമായ, സ്വാദേറിയ.

3. നരാശംസൻ—തന്നാമകനായ അഗ്നി. ഹവിഷ്കൃത്താവ്=ഹവിസ്സൊരുക്കുന്നവൻ. തേൻനാവുള്ളോൻ—മധുരഭാഷിയായ, മധുരഭോജിയായ നാവുള്ളവൻ.

4. ഈഡിതൻ—അപ്പേരിലുള്ള അഗ്നി. സുഖത്തേർ—ഇരിപ്പാൻ സുഖമുള്ള രഥം. മന്ത്രപൂവ്വം പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കപ്പെട്ട ഭവാൻ ഹോതാവാണല്ലോ. ഹോതാവ്=വിളിയ്ക്കുന്നവൻ. ദേവകളെ വിളിപ്പാനാണല്ലോ, അങ്ങയെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്.

5. നൈവെച്ച—നൈനീറച്ച സ്രുക്കുകാം (ഒരു തരം കരണ്ടികാം) വെച്ച. ബർഹിസ്സ്=ദർഭപ്പുല്ല്; ബർഹിസ്സ് എന്ന അഗ്നിയെ സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്നു. ഇതിങ്കൽ—ദർഭ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സത്യം വളത്തുമാഠംപൂകാട്ടീപ്രദ്വാരങ്ങളൊക്കയും
തുറന്നിടുവിനി,ന്നാളിൽത്തീച്ചയായും യജിയ്ക്കുവാൻ. 6

വിളിപ്പൂ ഞാനു,ഴകെഴും നക്തോഷസ്സുകളെ സദ്വയം,
ഈ യജ്ഞേ നമ്മളുടെയിട്ടുഭ്മേൽ വന്നുചേരുവാൻ. 7

സുജിഹ്വരായ്ക്കവികളാം ഹോതൃദൈവ്യരെയിങ്ങു ഞാൻ
വിളിയ്ക്കുന്നോൻ: വാടത്തട്ടെ,യവർ നമ്മുടെയീ മഖം! 8

തിളങ്ങുവോരിള, സരസ്വതി, ഭാരതി, മൂന്നുപേർ
വന്നൊത്തുകിങ്ങു,ക്ഷയമാർ ദുർമേൽസ്സുഖദാത്രിമാർ. 9

ഉൽകൃഷ്ടനാകും തപുഷ്ടാവാം വിശ്വരൂപനെയിങ്ങു ഞാൻ
വിളിച്ചിടുന്നോനു;-വിടുന്നോ നോക്കട്ടെ, നമ്മളെ! 10

ഹവിസ്സിനൊട്ടേവ, ഭവാൻ ദേവകാംക്ഷ വനസ്പതേ,
നേരേ കൊണ്ടുകൊടുത്താലും: ജ്ഞാനം നോടട്ടെ ദായകൻ. 11

സ്വാഹായജ്ഞത്തെയിന്നായ് നിങ്ങൾ യഷ്ട്യനികേതനേ
നടത്തുവിൻ; ദേവകളെ വിളിയ്ക്കാമവിടെയ്ക്കു ഞാൻ. 12

വിരിപ്പിൽ. അമൃതാലോകം—അമൃതിന്നൊത്ത നെയ്യിന്റെ, അഥവാ അമൃതന്റെ (മരണരഹിതനായ ബഹ്നിസ്സ് എന്ന അഗ്നിയുടെ) ദർശനം. സുധീകളേ — സൽബുദ്ധികളായ ഋത്വിക്കുകളേ.

6. സത്യം വളത്തും—സത്യാ(യജ്ഞാ)ഭിവൃദ്ധികരങ്ങളായ. ആഠംപൂകാട്ടീപ്രദ്വാരങ്ങൾ—ജനപ്രവേശമില്ലാത്ത ഉജ്ജ്വലദ്വാരങ്ങൾ. യജിയ്ക്കുക=യജ്ഞം ചെയ്യുക.

7. നക്തോഷസ്സുകൾ—നക്തം, ഉഷസ്സ് എന്ന രണ്ട് അഗ്നിമൂർത്തികൾ.

8. സുജിഹ്വർ=നല്ല (പ്രിയസത്യവാദിയായ) നാവ്, അല്ലെങ്കിൽ ജ്വാല, ഉള്ളവർ. കവികൾ=മേധാവികൾ. ഹോതൃദൈവ്യർ=ഹോതാവെന്നും ദൈവ്യനെന്നും പേരുള്ള രണ്ടഗ്നികൾ. മഖം=യാഗം.

9. ദുർമേൽ വന്നൊത്തുക—വന്ന ദുർവിരിപ്പിൽ ഇരിയ്ക്കട്ടെ.

10. തപുഷ്ടാവ്—ആ പേരിലുള്ള അഗ്നി. വിശ്വരൂപൻ—വിവിധസ്വരൂപൻ. ഏറെ—മറവുള്ളവരെ നോക്കുന്ന (അനുഗ്രഹിയ്ക്കുന്ന)തിനെക്കാൾ അധികം.

11. വനസ്പതി—തന്നാമകാഗ്നി. ദായകൻ—ഹവിസ്സുകൊടുത്തവൻ, യജമാനൻ.

12. സ്വാഹായജ്ഞം—സ്വാഹ എന്ന അഗ്നിയാൽ സംപാദിതമായ യാഗം. യഷ്ട്യനികേതനേ=യജമാനന്റെ ഗൃഹത്തിൽവെച്ച്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 14.

മേധാതിഥി ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; വിശ്വദേവകം ദേവത.

ഈയെല്ലാദ്ദേവകളുമൊത്തഗ്നേ, സ്തുതിയുമച്ചയും
കൈക്കൊണ്ടു സോമം നുകരാൻ വന്നൊത്തുക, യജിയ്ക്ക നീ. 1
അഗ്നേ, നിന്നെ വിളിയ്ക്കുന്ന, തവ കർമ്മങ്ങളും കവേ,
വാഴ്ത്തുന്ന മേധാവികളിങ്ങാഗമിയ്ക്ക, സദേവനായ്. 2
ഇന്ദ്രൻ, വായു, ഭഗൻ, മിത്രൻ, പൂഷാവു,ഗ്നി ബൃഹസ്പതി,
ആദിത്യന്മാർ, മരുദ്ഗ്രം, യജിയ്ക്കുകിവരെബ്ഭവാൻ. 3
ഇറിച്ചു വെച്ചിരിയ്ക്കുന്ന നിങ്ങൾക്കായ് ച്ചമസാദിയിൽ,
തുപ്തിയും മത്തുമുളവാക്കുന്ന തേനായ സോമനീർ. 4
സ്തുതിയ്ക്കുന്ന സപരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി മേധാധ്വരങ്ങയെ,
മുറയ്ക്ക ദ്ധ്കൾ മുറിച്ചു,ണിചാത്തി, ഹവിസ്സുമായ് 5
പുറത്തു നെയ്യോലുമെവ നിനയ്ക്കപ്പൂട്ടിനില്ക്കുമോ
ആ നിൻവാഹങ്ങളെത്തിയ്ക്ക, സോമപീതിയ്ക്ക ദേവരെ! 6
സത്യം വളർത്തുമാ യാജ്യന്മാരെയും പതിമാരെയും
കൂടിപ്പിയ്ക്കുക തേനിൻപങ്കു,ഗ്നേ, ശോഭനാജിഹ്വ, നീ. 7

സൂക്തം 14.

1. അച്ച=പൂജ.

2. തവ കർമ്മങ്ങളും വാഴ്ത്തുന്നു—അങ്ങയുടെ കർമ്മങ്ങളെ വാഴ്ത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ആഗമിയ്ക്ക=വരിക. സദേവൻ=ദേവന്മാരോടുകൂടിയവൻ.

3. അഗ്നി—മറെറാരഗ്നിയാണിത്.

4. ചമസം—ഒരുതരം യജ്ഞപാത്രം. തേനായ—തേൻപോലെ മധുരമായ.

5. അണിചാത്തി=ആഭരണമണിഞ്ഞത്.

6. പുറത്തു നെയ്യോലും—നെയ്യൊലിയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നത്തക്കവണ്ണം സ്നിഗ്ധമായ പൃഷ്ഠം ഉള്ളവർ. വിചാരിച്ചാൽക്കഴിഞ്ഞു, സ്വയംബദ്ധരായി നിന്നു കൊള്ളും. വാഹങ്ങൾ=അശ്വങ്ങൾ. സോമപീതി=സോമപാനം.

7. യാജ്യന്മാർ=യജനീയർ (ദേവന്മാർ). തേനിൻപങ്കു—തേൻപോലെയുള്ള സോമനീരിന്റെ അംശങ്ങൾ. (ഇന്ന ദേവന്നു ഇത്ര സോമനീർ എന്നു വ്യവസ്ഥയുണ്ടു.) ശോഭനജിഹ്വ=നല്ല നാവു് (ജ്വാല) ഉള്ളവനേ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യജ്ഞാഹ്നം സൂത്യൃമാമവർ നിൻതിരുനാവിനാൽ
കുടിയ്ക്കട്ടെ വഷട്ക്കാരത്തിങ്കലഗ്നേ, മുറയ്ക്കു തേൻ! 8
ആവാഹിയ്ക്കട്ടെ സൂയ്മനെറ രോചനത്തിങ്കൽനിന്നവൻ,
ധീമാൻ ഹോതാവു,ഷസ്സിങ്കലുണരും സവ്ദേവരെ. 9
കുടിച്ചരുൾക സോമത്തേനഗ്നേ, വായുവുമിന്ദ്രനും
മിത്രനെറ തേജസ്സുകളുമെപ്പേരുമൊരുമിച്ചു നീ! 10
മന്ത്രസ്ഥാപിതനങ്ങഗ്നേ, ഹോതാവല്ലോ മഖങ്ങളിൽ;
അബ്ഭവാൻ നിറവേറിടുകീ, ഞങ്ങളുടെയധ്വരം! 11
രോഹിദശ്വാംഗനകളെദ്ദേവ, തേരിന്നു പൂട്ടി നീ
കൊണ്ടോടുമവയെക്കൊണ്ടിങ്ങെത്തിച്ചരുൾക, ദേവരെ! 12

സൂക്തം 15.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സുകൾ മുമ്പേത്തവ; ഋതുക്കൾ ദേവത.

കുടിയ്ക്കുകിന്ദ്ര, നീ സോമമുതുവോടൊത്തു തുപ്തിദം:
നിൻവയറിൽക്കടക്കട്ടേ, തന്നികേതനമീ രസം! 1

---

8. ദേവന്മാരുടെ മുഖം അഗ്നിയത്രേ. മുറയ്ക്കു=ക്രമാനുസാരേണ. വഷട്ക രത്തിങ്കൽ—ഹവിരർപ്പണസമയത്ത്.

9. രോചനം=പ്രകാശമണ്ഡലം. അവൻ—അഗ്നി. സവ്ദേവരെ=എല്ലാ ദ്ദേവകളെയും.

10. തേജസ്സുകൾ—മൂർത്തിഭേദങ്ങൾ.

11. മന്ത്രസ്ഥാപിതൻ=മന്ത്രങ്ങൾ ജപിച്ചു പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. അങ്ങ് ഭവാൻ. അധ്വരം=യാഗം.

12. രോഹിദശ്വാംഗനകൾ=രോഹിത്തുകൾ എന്നു പേരായ പെൺകിടാരികൾ. കൊണ്ടോടും—തേർവഹിച്ചു പായുന്ന.

സൂക്തം 15.

1. തന്നികേതനം=ജാതാകുന്ന (വയറാകുന്ന) പാപ്പിടത്തോടുകൂടിയത്. അങ്ങയുടെ വയറിലാണ്, സോമരസത്തിന്റെ നിവാസം!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജുതവോടൊത്ത പോത്രത്തിൽനിന്ന സേവിപ്പിന,ധ്വരം
ശുദ്ധീകരിപ്പിൻ: ശുഭദരല്ലോ, നിങ്ങഠ മരുത്തുകഠ! 2
വണ്ണിയ്ക്കുകെങ്ങഠതൻ യജ്ഞ,മുതവൊത്ത കുടിയ്ക്ക നീ:
രതാങ്ങഠ നല്കുവോനല്ലോ, ത്വഷ്ടാവേ, സ്ത്രീസമേത, നീ! 3
വരുത്തിട്ടേവകളെ മൂന്നിടങ്ങളിലിരുത്തി നീ
അലംകരിയ്ക്കുകിങ്ങഗ്നേ; കുടിയ്ക്കുക,തവൊത്ത നീ! 4
ബ്രാഹ്മണാച്ഛംസിസമ്പത്തിൽനിന്നൃതുക്കളൊടൊപ്പമേ
സോമം കുടിയ്ക്ക നീയിന്ദ്ര: മിത്രരല്ലോ, നിനക്കവർ. 5
മിത്രാവരുണരേ, നിങ്ങഠ കൈക്കൊണ്ടപ്പതുസമേതരായ്
ശ്രീമദക്ഷയ്യയജ്ഞത്തിൽപ്പെരുമാറാവു നീളവേ! 6
ദ്രവ്യോൽക്കർ ചതകല്പെന്തി, ദ്രവിണോദസ്സുദേവനെ
സ്തുതിയ്ക്കുനരണ്ടധ്വരത്തിൽ, യജ്ഞങ്ങളിലുമങ്ങനെ. 7
തരട്ടേ, ദ്രവിണോദസ്സു കേഠവിപ്പെട്ട ധനങ്ങളെ:
ദേവന്മാരിൽസ്സുമപ്പിയ്ക്കാമല്ലോ, പേത്തും നമുക്കവ! 8
ദ്രവിണോദസ്സു നേഷ്ടത്തിൽനിന്നൃതുക്കളൊടൊപ്പമേ
നീർ കുടിപ്പതിനിച്ഛിപ്പൂ; ചെന്നു, ഹോമിച്ചു, പോരുവിൻ. 9

---

2. പോത്രം—പോതാവ് എന്ന ജുതിക്കിന്റെ പാത്രം. സേവിപ്പിൻ—സോമം കുടിയ്ക്കുവിൻ.

3. സ്ത്രീസമേത=സ്ത്രീ(പത്നി)യോടുകൂടിയവനേ. കുടിയ്ക്ക—സോമനീർ.

4. മൂന്നിടങ്ങളിൽ—സവനത്രയസ്ഥാനങ്ങളിൽ. അലംകരിയ്ക്കുക—ദേവകളെ പണ്ടമണിയിച്ചാലും.

5. ബ്രാഹ്മണാച്ഛംസിസമ്പത്ത്—ബ്രാഹ്മണാച്ഛംസി എന്ന ജുതിക്കിന്റെ മുതൽ, പാത്രം. അവർ—ജുതുക്കഠം.

6. കൈക്കൊണ്ട്—യജ്ഞത്തെ സ്വീകരിച്ച്; ശ്രീമദക്ഷയ്യയജ്ഞം=ശ്രീമത്തും (സമൃദ്ധവും) അക്ഷയ്യവും (നിങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യംമൂലം ശത്രുക്കഠംക്കു നശിപ്പിയ്ക്കാവതല്ലാത്തതും) ആയ യജ്ഞം.

7. ദ്രവ്യോൽക്കർ—ധനകാമരായ ജുതിക്കുകഠം. ചതകല്പ്—നീർ പിഴിയാൻ സോമലത ചതയ്ക്കുന്ന അമ്മിക്കുഴ. ദ്രവിണോദസ്സുദേവനെ—ദ്രവിണോദസ്സ് (ധനദാതാവ്) എന്ന അഗ്നിദേവനെ. അധ്വരം—അഗ്നിഷ്ടോമവും മറ്റും. യജ്ഞങ്ങഠം—ഉക്ഥ്യവും മറ്റും.

9. ജുതിക്കുകളോട്: നേഷ്ടം—നേഷ്ടാവ് എന്ന ജുതിക്കിന്റെ പാത്രം. പോരുവിൻ—ഹോമിച്ചതിനുശേഷം അവിടെ നില്ക്കരുത്: അവർ സോമം കുടിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഞങ്ങൾ നാലാമതുമുതുയുക്തനാം തിരുമേനിയെ
യജിപ്പൂ, ദ്രവിണോദസ്സേ; ഞങ്ങൾക്കേകേണമേ ഭവാൻ! 10
ശുദ്ധകർമ്മാക്കളാമശ്വിമാരേ, ദീപ്താഗ്നിയുക്തരേ,
യജ്ഞസാധകരാം നിങ്ങൾ കുടിപ്പിനുതുവൊത്തു തേൻ! 11
ഗാർഹപത്യത്തുയുതനായ് മഖം സാധിപ്പവൻ ഭവാൻ
യജിയ്ക്കൂ, ദേവരെദ്ദേവോനുഖന്നായി, പ്ഫലപ്രദ! 12

സൂക്തം 16.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സുകൾ മുമ്പേത്തവ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

എത്തിയ്ക്കൂ, സോമം നുകരാൻ വൃഷാവാം നിന്നെ വാജികൾ:
ഇന്ദ്ര, നിന്നെ പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കട്ടേ, സൂര്യസമപ്രഭർ! 1
ഈ നൈപ്പൊരിയവില്ക്കായിട്ടിങ്ങണയ്ക്കട്ടെ ചാരവേ,
പാരം സുഖദമാം പള്ളിത്തേരിലിന്നുനെ വാജികൾ! 2
ഉഷസ്സിലിന്നുനെ, മഖം നടക്കുമളവിന്നുനെ,
വിളിപ്പൂ, ഞങ്ങളൊടുവിൽസ്സോമപാനത്തിനിന്നുനെ. 3

---

10. ഋതുയുക്തനാം തിരുമേനിയെ—ഋതുക്കളോടുകൂടിയ അങ്ങയെ; അങ്ങയെയും ഋതുക്കളെയും. ഏകേണമേ—ധനം തരേണമേ.

11. ദീപ്താഗ്നിയുക്തരേ—ഉജ്ജ്വലരായ ആഹവനീയാദ്യഗ്നികളോടുകൂടിയവരേ. ഋതു—ഋതുദേവത. തേൻ—മധുരസോമരസം.

12. ഗാർഹപത്യത്തുയുതനായ്—അഗ്നിയുടെതന്നെ രൂപമായ ഗാർഹപത്യ (ഗൃഹപതി)നോടും ഋതുദേവതയോടുംകൂടി. ദേവോനുഖന്നായി—ദേവകളെ (ദേവപ്രീതിയെ) കാമിയ്ക്കുന്ന യജമാനനുവേണ്ടി.

സൂക്തം 16.

1. എത്തിയ്ക്കൂ—കൊണ്ടുവരട്ടെ. വാജികൾ—അങ്ങയുടെ അശ്വങ്ങൾ. പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുക—മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു വെളിപ്പെടുത്തുക. സൂര്യസമപ്രഭർ—സൂര്യനൊത്ത പ്രകാശമുള്ള ഋതപിക്കുകൾ.

2. ഈ നൈപ്പൊരിയവില്ക്കായി—ഈ (മൂണ്ടിക്കാട്ടുകയാണ്) നെയ്യിൽ നനച്ച പൊരിയവിൽ ഭുജിപ്പാൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സോമത്തിനിങ്ങണഞ്ഞാലും, സട ചേന്ന ഹയങ്ങളാൽ:
പിഴിഞ്ഞുവെച്ചിരു, വിളിച്ചീടുന്നു ഞങ്ങളങ്ങയെ. 4
വരികീ, ഞങ്ങൾതൻ സ്തോത്രത്തിനി;താ കമ്മസോമനീർ;
ഇന്ദ്ര, ഗൌരമൃഗംപോലേ ദാഹം പൂണ്ടു കുടിയ്ക്ക നീ! 5
ഇതാ, യജ്ഞത്തിൽ വളരെപ്പിഴിഞ്ഞ കുളിർസോമനീർ;
അതെടുത്തു കുടിച്ചാലും, ഭവാനിന്ദ്ര, ബലത്തിനായ്! 6
ഉള്ളിൽത്തട്ടിസ്സുഖിപ്പിയ്ക്ക, നിനൊയിഃസ്തോത്രമഗ്ര്യമായ്;
പില്പാടു നീ, കുടിച്ചാലും പിഴിയപ്പെട്ട സോമനീർ. 7
പോന്നൊഴുനാളുമേ സോമസവനങ്ങളിലൊക്കയും,
നീർ കുടിച്ചു മദംകൊണ്ടവാനിന്ദ്രൻ, വൃത്രനിഷ്ഠൂദനൻ! 8
ആ നിയ്യീ ഞങ്ങൾതൻ കാമം ഗവാശ്വത്താൽശ്രുതക്രതോ,
പൂരിപ്പിയ്ക്ക; പുകഴ്ത്തുന്ന ധ്യാനമാന്നെങ്ങളങ്ങയെ! 9

സൂക്തം 17.

മേധാതിഥി ഋഷി; ഗായത്രിയും പാദനിചൃത്തും ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രാവരുണന്മാർ ദേവത.

ഇന്ദ്രാവരുണരാകുന്ന സമ്രാട്ടുകളിൽനിന്നു ഞാൻ
നേരുന്നോൻ രക്ഷ;–യതിനാൽസ്സുഖം നല്ക, നമുക്കവർ! 1
രക്ഷിപ്പതിന്നായെന്നപ്പോലുള്ള വിപ്രൻ വിളിയ്ക്കുകിൽ
അങ്ങെഴുനാള്ളുവോരല്ലോ നിങ്ങൾ, മാനുഷപാലകർ. 2

---

4. സട ചേന്ന ഹയങ്ങളാൽ—കുഞ്ചിരോമമുള്ള കുതിരകൾ വലിയ്ക്കുന്ന തേരിൽ.

5. കമ്മസോമനീർ—കൎമ്മത്തിന്നുവെച്ച സോമരസം. ഇതാ—ഹസ്തനിൎദ്ദേശം. ഗൌരമൃഗം=ഗൌരമെന്ന മൃഗം. ദാഹം പൂണ്ടു കുടിയ്ക്ക—ദാഹമുള്ളപ്പോൾ പാനം ഏറെ പ്രീതികരമാകുമല്ലോ.

7. അഗ്ര്യമായ്—മികച്ചതായിച്ചമഞ്ഞ്.

9. കാമം=അഭിലാഷം. ഗവാശ്വത്താൽ—ഗോക്കളേയും കുതിരകളേയും തന്നു. പൂരിപ്പിയ്ക്ക—നിറവേറ്റിയാലും.

സൂക്തം 17.

2. വിപ്രൻ—ഋത്വിക്ക്,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വേണ്ടപ്പോളൊക്കെ വേണ്ടോളമിന്ദ്രാവരുണരേ, ധനം
തരുവിൻ: താമസിയ്ക്കാല്ലെന്നാത്ഥിപ്പൂ ഞങ്ങൾ നിങ്ങളിൽ! 3
കമ്മത്തിൽക്കൂട്ടുനീർപോലെയല്ലോ, സുമതിഗാഥയും;
അന്നദാതാക്കളിൽ ശ്രേഷ്ഠരാക്കിവെയ്ക്കുവിനെങ്ങളെ! 4
ഇന്ദ്രനോരായിരത്തോതിൽട്ടാനം ചെയ്യോരിലഗ്രിമൻ;
സ്തുത്യനല്ലോ, വരുണനും പ്രശംസായോഗ്യരിൽത്തുലോം! 5
അവർ കല്പിച്ചുരക്ഷിച്ചാൽ നേടാം, കരുതിവെച്ചിടാം;
എന്നാലതിൽക്കവിഞ്ഞും സ്വത്തെങ്ങൾക്കുണ്ടായ്വരേണമേ! 6
ഇന്ദ്രാവരുണരേ, നാനാധനങ്ങൾക്കായി നിങ്ങളെ
വിളിച്ചീടുന്നു ഞാൻ; നന്നായ് വിജയിപ്പിപ്പിനെങ്ങളെ! 7
ഇന്ദ്രാവരുണരേ, ഞങ്ങൾക്കുള്ളിൽസ്സേവച്ചു തോന്നാവേ,
നിങ്ങൾ ചിക്കെന്നു ചിക്കെന്നു സുഖമെങ്ങും തരേണമേ! 8
ഇന്ദ്രാവരുണരേ, രണ്ടുപേരെയും ഞാൻ വിളിപ്പതും,
ഒപ്പം വാഴ്ത്തുവതും സുഷ്ഠുസ്തുതിയായ്പ്പുല്ക നിങ്ങളെ! 9

സൂക്തം 18.

മേധാതിഥി ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; ബ്രഹ്മണസ്പത്യാദികം ദേവതകം.

കീർത്തിമാനാക്കുകി,സ്സോമകമ്മിയെ ബ്രഹ്മണസ്പതേ,
ഉശിക്കിൻ പുത്രനാം കക്ഷീവാനെയെന്നാവിധം ഭവാൻ! 1

---

3. നിങ്ങളിൽ—നിങ്ങളുടെ അടുക്കൽ. അത്ഥിപ്പൂ=പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുന്നു.

4. കൂട്ടുനീർ—വെള്ളവും മറവും ചേർത്ത സോമരസം; ഇതുപോലെ, നാനാഗുണസമേതമായിരിയ്ക്കും, സുമതിഗാഥയും (സജ്ജനാകൃതമായ സ്തുതിയും). നിങ്ങൾ ഇതു രണ്ടും സ്വീകരിച്ചു, ഞങ്ങളെ മികച്ച അന്നദാതാക്കളാക്കിത്തീർക്കുവിൻ; വളരെ അന്നദാനം നടത്താൻ വേണ്ടുന്ന ധനം ഞങ്ങൾക്കു തരുവിൻ.

5. അഗ്രിമൻ=മുമ്പൻ. പ്രശംസായോഗ്യരിൽ—പ്രശംസനീയരിൽവെച്ച്.

6. നേടാം—ധനം സമ്പാദിയ്ക്കാം. കരുതിവെച്ചിടാം—അനുഭവിച്ചു ശേഷിച്ചതു നിധിയാക്കിവെയ്ക്കാം.

8. സേവിച്ചു തോന്നാവേ—നിങ്ങളെ സേവിപ്പാൻ താൽപര്യമുണ്ടാകുമ്പോൾ.

9. രണ്ടുപേരെയും—നിങ്ങളിരുവരെയും.

സൂക്തം 18.

1. സോമകമ്മി—സോമനീരൊരുക്കിയവൻ, യജമാനൻ. ബ്രഹ്മണസ്പതി—ഒരു ദേവന്റെ പേർ. കക്ഷീവാനെന്ന ഋഷിയത്രേ, യജ്ഞാക്കളിൽവെച്ചു കീർത്തിമാൻ. ഉശിക്ക്—അച്ഛന്റെ പേർ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എവനോ ധനി, രോഗഹ്ലൻ, ലബ്ധാത്മൻ, പുഷ്ടിവർദ്ധനൻ;
ക്ഷിപ്രകർത്താവവൻ കൈക്കൊണ്ടരുളീടട്ടെ നമ്മളെ! 2

ആരാനും വന്നു, നോവുംമാറിക്ഷിപിപ്പതെങ്ങളിൽ
തട്ടാത്തവണ്ണം രക്ഷിയ്ക്കുകെ,ങ്ങളെ ബ്രഹ്മണസ്പതേ! 3

ഏതു മർത്ത്യനെയാണിന്ദ്രൻ, ബ്രഹ്മണസ്പതി, സോമനും
വളർത്തിപ്പോരുവത,വൻ തന്നെ വീരനാനാത്യയൻ! 4

ആ മർത്ത്യനെബ്ഭവാനിന്ദ്രൻ, ദേവി ദക്ഷിണ, സോമനും
പാപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്കുവേണമേ ബ്രഹ്മണസ്പതേ! 5

കാമ്യനാ,ശ്ചര്യകൃത്തി,ന്ദ്രനിഷ്ടനാം സദസസ്പതി,
ധനദാതാവുപാസിയ്ക്കുമെനിയ്ക്കുകട്ടെ മേധയെ! 6

ആരെക്കൂടാതെ സാധിയ്ക്കാ യജ്ഞം വിജ്ഞനുപോലുമേ,
ചേർന്നനില്ക്കുന്ന കർമ്മത്തിലെല്ലാമസ്സദസസ്പതി! 7

ഉടൻ സമൃദ്ധനാക്കുന്ന ഹവിഷ്കാരനെയിങ്ങവൻ;
യജ്ഞം നന്നായ് നടത്തുന്നു; സ്തുതി ചെല്ലുന്നു ദേവരിൽ! 8

കണ്ടേടൻ നരാശംസനെ ഞാനോ,ന്നാവും ധാഷ്ട്യശാലിയെ,
ദ്യുലോം പ്രഖ്യാതനെ, ദ്യോവിനൊത്ത തേജസ്സുമേതനെ! 9

---

2. ധനി=ധനവാൻ. ലബ്ധാത്മൻ=ധനം ലഭിച്ചവൻ. ക്ഷിപ്രകർത്താവ്=വേഗത്തിൽ ചെയ്യുന്നവൻ, ഫലം നല്കുന്നവൻ. നമ്മളെ കൈക്കൊണ്ടരുളീടട്ടെ—അനുഗ്രഹിയ്ക്കട്ടെ. അവൻ—ബ്രഹ്മണസ്പതി.

3. നോവുംമാറ്=വേദന തോന്നാത്തക്കവണ്ണം.

4. അനാത്യയൻ=അത്യയം (നാശം) ഇല്ലാത്തവൻ.

5. ആ മർത്ത്യനെ—കർമ്മമനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്നവനെ.

6. കാമ്യൻ=സ്പൃഹണീയൻ. ആശ്ചര്യകൃത്=വിസ്മയകരൻ. ഇഷ്ടൻ=സ്നേഹിതൻ. മേധ=ആശുഗ്രഹണബുദ്ധി. ഒരു ദേവന്റെ പേരാണ്, സദസസ്പതി.

7. സർവകർമ്മവ്യാപിയാണ്, സദസസ്പതി.

8. ഉടൻ—അനുഷ്ഠാനാവസാനത്തിൽത്തന്നെ. ഹവിഷ്കാരൻ=ഹവിസ്സുണ്ടാക്കിയവൻ, യജമാനൻ. സ്തുതി ചെല്ലുന്നു ദേവരിൽ—നമ്മുടെ സ്തുതി സദസസ്പതിമുഖേന ദേവന്മാരെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നു.

9. നരാശംസൻ—ഒരു ദേവന്റെ പേർ. ധാഷ്ട്യശാലി=പ്രഗല്ഭൻ. ദ്യോവ്=സ്വർഗ്ഗം. തേജസ്സുമേതൻ=തേജസ്സോടുകൂടിയവൻ. ദ്വിതീയാന്തപദങ്ങളെല്ലാം നരാശംസന്റെ വിശേഷണങ്ങളാം. കണ്ടേടൻ—ഞാൻ ശാസ്ത്രദൃഷ്ട്യാ ദർശിച്ചു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 19.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സുകളും മുമ്പേത്തവ; അഗ്നിമരുത്തുക്കളും ദേവതകളും.

വിളിയ്ക്കുമല്ലോ, സദ്യാഗേ സോമപാനത്തിനങ്ങയെ;
അതിനാൽ വരികിങ്ങഗ്നേ, മരുദനുചിതനായ്ക്കൂവാൻ! 1

മഹാൻ നിൻ ക്രതുവിൻമീതേ ദേവനില്ലിപ്പു മത്സ്യനും;
അഗ്നേ, മരുത്തുക്കളൊടൊത്തിങ്ങെഴുനാള്ളിടണമേ! 2

ഏവർ വന്മഴ പെയ്യിപ്പോരു,പകാരികളേവരും,
അത്തേജസുചിമരുത്തുക്കളൊത്തഗ്നേ, വരികിങ്കു നീ! 3

ഏവർ ദുർദ്ധർഷരോജസ്സാലുഗ്രർ വെള്ളം വഹിപ്പവർ,
ആ മരുത്തുക്കളോടൊന്നിച്ചഗ്നേ, വന്നൊത്തുകിങ്കു നീ! 4

ഏവർ സുചിത്തർ ഘോരാംഗർ ശത്രുഭക്ഷകർ ശോഭനർ,
ആ മരുത്തുക്കളോടൊന്നിച്ചഗ്നേ, വന്നൊത്തുകിങ്കു നീ! 5

ഏവർ സൂര്യോപരി വിളങ്ങുന്ന വിണ്ണിലിരിപ്പിതോ,
ആദ്ദീപ്തരാം മരുത്തുക്കളൊത്തഗ്നേ, വരികിങ്കു നീ! 6

തകക്കുമെവർ മേഘത്തെ,ക്കലക്കുമലയാഴിയെ,
ആ മരുത്തുക്കളോടൊന്നിച്ചഗ്നേ, വന്നൊത്തുകിങ്കു നീ! 7

പരക്കും, കതിരൊത്തേവർ; കലക്കും, സിന്ധുവെമ്പലാൽ;
ആ മരുത്തുക്കളോടൊന്നിച്ചഗ്നേ, വന്നൊത്തുകിങ്കു നീ! 8

സൂക്തം 19.

1. സദ്യാഗേ=നല്ല (കുറവൊന്നുമില്ലാത്ത) യാഗത്തിൽ. വിളിയ്ക്കുമല്ലോ — അനുഷ്ഠാതാക്കൾ വിളിയ്ക്കുക പതിവാണ്; ഞങ്ങളും വിളിയ്ക്കുന്നു. മരുദനുചിതൻ=മരുത്തുക്കളോടുകൂടിയവൻ.

2. മഹാനായ അങ്ങയ്ക്കുള്ള യാഗത്തിൽ പൂജിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ദേവനും അതനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്ന മനുഷ്യനുംതന്നെ ഉൽക്കൃഷ്ടർ.

4. ഓജസ്സ്=ബലം

5. സുചിത്തർ=നല്ല (വിശുദ്ധ) ധനമുള്ളവർ. ശത്രുഭക്ഷകർ=ശത്രുക്കളെ വിഴുങ്ങു(നശിപ്പിയ്ക്കു)ന്നവർ.

7. തകക്കും — ചിതറിയ്ക്കും.

8. പരക്കും=വ്യാപിയ്ക്കും: ക്രിയാപദം. കതിരൊത്ത്—സൂര്യരശ്മികളോടുകൂടി. സിന്ധു=സമുദ്രം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുന്നോപ്പോലെ കുടിപ്പാൻ തേ വെയ്ക്കുന്നോൻ സോമനീർമധു;
മരുത്തുക്കളൊടുംകൂടിയഗ്നേ, വന്നൊത്തുകിങ്ങു നീ! 9

ഒന്നാമധ്യായം സമാപ്തം.

രണ്ടാമധ്യായം.

സൂക്തം 20.

ഋഷീച്ഛന്ദസ്സുകാം മുന്നേത്തവ; ഋഭുക്കാം ദേവതകാം,

ദേവന്മാരായ്ച്ചമഞ്ഞോരെക്കുറിച്ചു മതിശാലികാം,
മുഖങ്ങളാൽച്ചൊല്ലിയതാണി,സ്സ്തോത്രമതിരതാദം: 1
ഇന്ദ്രനായ്,ച്ചൊല്ലിനാൽപ്പൂട്ടപ്പെടും രണ്ടു ഹയങ്ങളെ
മനസ്സുകൊണ്ടു സൃഷ്ടിച്ചോർ പണിക്കാരായ്, മഖങ്ങളിൽ! 2
ചമച്ചാരശാലികാംക്കായി,പ്പായും സുഖദമാം രഥം;
നേടിനാർ, സവ്ദുഘയാമൊരു പയ്യിനെയും സ്വയം. 3
മാതാപിതാക്കളെപ്പോറ്റുമാത്തതാരുണ്യരാക്കിനാർ
ഋഭുക്കാം, സത്യമന്ത്രന്മാര,വ്യാജർ തടവാറവർ! 4

---

9. മുന്നേപ്പോലെ—പതിവിൻപടി. തേ=അങ്ങയ്ക്ക്°. സോമനീർമധു—തേൻപോലെ മധുരമായ സോമരസം.

സൂക്തം 20.

1. ദേവന്മാരായ്ച്ചമഞ്ഞോരെ—ഋഭുക്കളെ. തപസ്സുചെയ്തു ദേവത്വം പ്രാപിച്ചവരത്രേ, ഋഭുക്കാം. മതിശാലികാം=ബുദ്ധിമാന്മാർ. മുഖങ്ങളാൽ—സ്വയം നിർമ്മിച്ച്°. അതിരതാദം=രത്നങ്ങളെ ഏറ്റവും ദാനംചെയ്യുന്നത്°; ഈ സ്തോത്രം ജപിച്ചാൽ, ഋഭുക്കാം പ്രസാദിച്ചു വളരെ ധനം നല്കും.

2. പറഞ്ഞാൽ മതി, സ്വയം ബദ്ധരായിനിന്നുകൊള്ളും, അങ്ങനെയുള്ള രണ്ടു തേർക്കുതിരകളെ ഇന്ദ്രന്നുവേണ്ടി മനസ്സു(സങ്കല്പമാത്രം)കൊണ്ടു സൃഷ്ടിച്ചോർ (സൃഷ്ടിച്ചവരായ ഋഭുക്കാം) മഖങ്ങളിൽ (യാഗങ്ങളിൽ) പണിക്കാരായ്°—ചമസനിർമ്മാണാദിജോലികാം ചെയ്തുപോരുന്നു.

3. ഋഭുക്കാംതന്നെ കർത്തൃപദം. സവ്ദുഘ=വേണ്ടുവോളം പാൽ ചുരത്തുന്ന.

4. ആത്തതാരുണ്യർ=യൌവനം കിട്ടിയവർ. സത്യമന്ത്രന്മാർ=നിഷ്ഫലമാകാത്ത മന്ത്രത്തോടുകൂടിയവർ; മന്ത്രസിദ്ധികൊണ്ടാണ്° അച്ഛനമ്മമാരുടെ വാർദ്ധക്യം നീക്കിയത്°.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒന്നിച്ചാണു, മദിപ്പിയ്ക്കും രസം നിങ്ങൾക്കു,മിന്ദ്രനും,
മരുത്തുക്കൾക്കു,മുട്ടീപ്പന്മാരാമദിതിജർക്കുമേ. 5

ത്വഷ്ട്രുദേവന്റെ കൃതിയാമപ്പുത്തൻചമസത്തിനെ
നാലാക്കിവെയ്ക്കയും ചെയ്താർ, ശ്ലാഘായോഗ്യത്തെ വീണ്ടുമേ! 6

ആ നിങ്ങൾ ചേലിൽ സ്തുതരായ് രത്നസാപ്തത്രയങ്ങളെ
ഞങ്ങൾതൻ സോമകർത്താവിന്നൊന്നൊന്നായിട്ടു നല്കുവിൻ! 7

മരിയ്ക്കാത്തവരായ്ത്തീർന്ന, ഭാരവാഹികളാമിവർ;
നേടിനാർ സുകൃതംകൊണ്ടു, ദേവന്മാരിൽ മഖാംശവും! 8

സൂക്തം 21.

ഋഷീച്ഛന്ദസ്സുകൾ മുമ്പേത്തവ; ഇന്ദ്രാഗ്നിദ്വയം ദേവത.

വിളിപ്പനിന്ദ്രാഗ്നികളെ; വേണം സ്തോമമവർക്കുതാൻ.
സോമം നുകരുമാറാക, തുലോം സോമപരാമവർ! 1

ആയിന്ദ്രാഗ്നികളെക്കീർത്തിയ്ക്കുവിൻ യജ്ഞത്തിൽ മർത്ത്യരേ;
ചാർത്തിപ്പിനു;-വരെപ്പാരിഗ്ഗായത്രീഗാഥ പാട്ടുവിൻ! 2

---

5. മദിപ്പിയ്ക്കും രസം—മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന സോമനീർ. ഉട്ടീപ്പന്മാർ= തിളങ്ങുന്നവർ. അദിതിജർ=ആദിത്യർ. ഋഭുക്കൾക്ക് ഇന്ദ്രാദികളോടൊപ്പമാകാം, തൃതീയസവനത്തിൽ സോമപാനം.

6. ത്വഷ്ട്രുദേവന്റെ കൃതിയാം—ത്വഷ്ടാവെന്ന ദേവൻ നിർമ്മിച്ച. ശ്ലാഘായോഗ്യത്തെ=ശ്ലാഘ്യത്തെ; ചമസത്തിന്റെ വിശേഷണം. ഒരു ചമസത്തെ ത്വഷ്ട്രുശിഷ്യരായ ഋഭുക്കൾ നാലെണ്ണമാക്കി.

7. ചേലിൽ—വഴിപോലെ. രത്നസാപ്തത്രയങ്ങൾ=രത്നങ്ങളും (രമ്യവസ്തുക്കളും) സാപ്തത്രയങ്ങളും (മുന്നൂറു സപ്തകർമ്മവുമും); അങ്ങിനെ ഇരുപത്തൊന്നു കർമ്മങ്ങൾ. സോമകർത്താവ്=യജമാനൻ.

8. ഭാരവാഹികൾ—യജ്ഞങ്ങളിൽ ചമസനിർമ്മാണാദിച്ചുമതലക്കാർ. ദേവന്മാരിൽ (ദേവന്മാരുടെ ഇടയിൽ) യജ്ഞാംശഭാഗികളുമായിച്ചമഞ്ഞു.

സൂക്തം 21

1. അവക്കുതാൻ—അവരെക്കുറിച്ചുതന്നെ. സോമപർ=സോമം കുടിയ്ക്കുന്നവർ.

2. ചാർത്തിപ്പിൻ—ആഭരണങ്ങളണിയിപ്പിൻ. ഗായത്രീഗാഥ—ഗായത്രീച്ഛന്ദസ്സിലുള്ള പാട്ട്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആയിന്ദ്രാഗ്നികളൻപാൻ്റ പുകഴ്ച്ചയരുളട്ടെ മേ;
വിളിയ്ക്കുക,സ്സോമപരെസ്സോമപാനത്തിനായി നാം. 3
ഇസ്സോമസവനത്തിങ്കലെഴുനള്ളാൻ വിളിയ്ക്കു നാം:
ക്രൂരരായ്ത്തീരുമഗ്നീന്ദ്രന്മാരിങ്ങോട്ട വരേണമേ! 4
സദസ്പതികളഗ്നീന്ദ്രരാ മഹാന്മാരരക്കരെ
ശരിയ്ക്കാക്കട്ടെ,യുണ്ടാകാതിരിയ്ക്കട്ടെ വിനാശകർ! 5
അസ്സത്യത്താലുണരുവിൻ, ഫലദാനങ്ങളിൽത്തുലോം:
രണ്ടാളുമിന്ദ്രാഗ്നികളേ, കല്പിച്ചതരുവിൻ, സുഖം. 6

സൂക്തം 22.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സുകഥം മുമ്പേത്തവ; അശ്വികളും, സവിതാവും, അഗ്നിയും, ദേവികളും, ഇന്ദ്രവരുണാഗ്നിപതികളും, ദ്യാവാപൃഥിവികളും, പൃഥിവിയും, വിഷ്ണുവും ദേവതകഥം.

ഉണർത്തുക,ശ്വികളെ നേർഷസ്സുവാചാര്യയാൽ:
ഇസ്സോമനീർ നുകരുവാനവരിങ്ങു വരേണമേ! 1
രഥീന്ദ്രരായ്സ്സുരഥരാമവരോ ദ്യോവിൽ മേവുവോർ,
ആയശ്വിദേവരിരുപേർകളെയിങ്ങു വിളിയ്ക്കു നാം. 2

---

3. അൻപ്=സ്നേഹം.

4. ക്രൂരരായ്ത്തീരും—ശത്രുവധാദികളിൽ ക്രൂരരായിത്തീരുന്ന.

5. സദസ്പതികഥം=സഭാപാലകന്മാർ. ശരിയ്ക്കാക്കട്ടെ—ഉപദ്രവിയ്ക്കാത്തവരാക്കിത്തീർക്കട്ടെ. വിനാശകർ=മുടിയന്മാർ.

6. അസ്സത്യത്താൽ—ഞങ്ങളം ചെയ്ത വിഫലമാകാത്ത കർമ്മത്താൽ (യാഗം മൂലം). ഉണരുവിൻ—അവധാനംകൊള്ളുവിൻ.

സൂക്തം 22.

1. ഉഷസ്സുവനചാര്യ=പ്രഭാതത്തിലെ സവനകർമ്മം.

2. രഥീന്ദ്രർ=തേരാളികളിൽ ശ്രേഷ്ഠർ. സുരഥർ=നല്ല തേരുള്ളവർ. ദ്യോവ്=സ്വർഗ്ഗം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിങ്ങൾ സൂനൃതവത്തായ നീരണിച്ചാട്ടവാറുമായ്
വന്നൊരുങ്ങുക, യജ്ഞത്തെസ്സേചിപ്പാനശ്വിദേവരേ! 3
നിങ്ങളുശ്വികളേ, തേരിലെവിടെയ്ക്കുഴറാനുള്ളതോ
അസ്സോമകാരസദനം നിങ്ങൾക്കുകലെയായ്വരാ! 4
രക്ഷയ്ക്കായ്, സവ്ണ്ണകരനാം സവിതാവെ വിളിപ്പു ഞാൻ:
അവൻ ദേവതയായ്ത്തീന്നാ പ്രാപ്യത്തെയറിയിയ്ക്കുമേ. 5
സ്തുതിയ്ക്കു രക്ഷയ്ക്കു, ജലം വറിയ്ക്കും സവിതാവിനെ:
അദ്ദേഹത്തിന്റെ കർമ്മങ്ങൾ നാമും ചെയ്വായ്വരേണമേ! 6
നാനാധനം പൊറുപ്പിനായ് വീതിപ്പോരും, മനുഷ്യരിൽ
പ്രകാശം ചേർപ്പവനുമാം സവിതാവെ വിളിയ്ക്കുന്നാം! 7
ഇരിപ്പിൻ മിത്രരേ; വെക്കം സ്തുതിയ്ക്കു സവിതാവെ നാം:
ധനങ്ങൾ തരുവാനല്ലോ മുതിരുന്നു തെളിഞ്ഞവൻ! 8
അഗ്നേ, വരുത്തുകിച്ഛിയ്ക്കും ദേവപതീജനത്തെയും,
തപ്ടാവിനെയുമിങ്ങോട്ടു സോമപാനത്തിനായ്ഭവാൻ. 9

---

3. സൂനൃതവത്ത്=സൂനൃതത്തോട്ട (സത്യവാക്കോട്ട) കൂടിയത്. ചാട്ടവാറ (ചമ്മട്ടി)കൊണ്ടടിയ്ക്കുമ്പോഴത്തെ ശബ്ദത്തിനു (അതു കേൾക്കുന്നതു തേരാളികൾക്കു പ്രിയമാകയാൽ) സൂനൃതത്വം കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. നീർ—അടിയേറു കൃതിച്ചോടുന്ന കുതിരകളുടെ വിയപ്പ്. സേചിപ്പാൻ—സോമനീർകൊണ്ടു നനയ്ക്കാൻ.

4. സോമകാരസദനം—യജമാനഗൃഹം. അതിവേഗികളാണല്ലോ, നിങ്ങളുടെ തേർക്കുതിരകൾ. അതിനാൽ, നിങ്ങൾക്കു ദൂരം എന്നൊന്നില്ല.

5. സവ്ണ്ണകരൻ—ഒരു ദേവയജ്ഞത്തിൽവെച്ചു സവിതാവി(സൂര്യ)ന്റെ കൈപ്പടങ്ങൾ കാരണവശാൽ മുറിഞ്ഞുപോയതിനാൽ, പകരം അവ സവ്ണ്ണംകൊണ്ടുണ്ടാക്കി എന്നൊരുപാഖ്യാനമുണ്ട്; യജമാനനു കൊടുക്കാൻ സവ്ണ്ണം കയ്യിലെടുത്തവൻ എന്നുമാകാം. ദേവതയായ്ത്തീന്ന്—അവനെ ദേവനാക്കി മന്ത്രം ജപിച്ചാൽ, യജമാനന്റെ പ്രാപ്യസ്ഥാനം ഏതെന്ന് അവൻ പറയും.

6. കർമ്മങ്ങൾ—സോമയാഗാദികൾ.

7. പൊറുപ്പ്=ജീവധാരണം. വീതിപ്പോൻ—ഓരോ യജമാനനും യഥാർഹം പങ്കിടുന്നവൻ.

8. മിത്രരേ—ഋത്വിക്കുകളേ. തെളിഞ്ഞ്—ശോഭിച്ച്.

9. ഇച്ഛിയ്ക്കും—സോമപാനത്തെ അഭിലഷിയ്ക്കുന്ന.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വരുത്തുക യവിഷ്ഠാഗ്നേ, രക്ഷാർത്ഥം ഹോത്രേ, ഭാരതി,
വരേണ്യയാം ധിഷണായിദ്ദേവപത്നികളെബ്ഭവാൻ. 10
രക്ഷയും വൻസുഖവുമായ് വന്നാനില്ലുട്ടെ, ഞങ്ങളിൽ,
നരപാലികമാർ, പക്ഷമാറുപോകാത്ത ദേവിമാർ! 11
വിളിച്ചുനിങ്ങു നമ്മുള്ളും സോമപീതിയുള്ളുമായി ഞാൻ,
ഇന്ദ്രാണിയേയും, വരുണാഗ്നികഠനൻ പത്നിമാരെയും. 12
മഹാദ്യോവും പൃഥിവിയുമീ നമ്മുടെയധ്വരം
സംസേചിയ്ക്കട്ടെ; രക്ഷിച്ചു പൂർണ്ണരാക്കട്ടെ നമ്മളെ! 13
ഗന്ധർവൻ സ്ഥിരസ്ഥാനേ മേവുമാ രണ്ടുപേരുടെ
തണ്ണീരല്ലോ, ഘൃതംപോലെ സേവിപ്പൂ പ്രാജ്ഞകർമ്മികഠം! 14
അല്ലേ പൃഥിവി, മുള്ളെന്യേ, നിവാസസ്ഥാനമായ നീ
വിസ്താരം കൊഠുക; ഞങ്ങഠുക്കു നല്കൂ, വായ്ക്കുറാ പാപ്പിടം! 15
എങ്ങുനിന്നാടി വെച്ചാനോ വിഷ്ണു ധാമങ്ങളേഴിനാൽ
അമ്മന്നിടത്തിങ്കൽനിന്നാ നമ്മെ രക്ഷിയ്ക്കു ദേവകഠം! 16

---

10. യവിഷ്ഠ=അതിയുവാവേ. ഹോത്ര—ഹോതാവെന്ന അഗ്നിയുടെ പത്നി. ഭാരതി—ഭരതനെന്ന ആദിത്യന്റെ പത്നി. ധിഷണ=വാഗ്ദേവി.

11. രക്ഷയും വൻസുഖവുമായ്—ഞങ്ങഠുക്കു തരാനുള്ള രക്ഷയോടും വമ്പിച്ച സുഖത്തോടുംകൂടി. നരപാലികമാർ=മനുഷ്യരക്ഷിണികഠം. പക്ഷം (ചീറകു്)അറുപോകാത്ത—അവരുടെ ചിറകുകഠം ആക്കും മോടിയ്ക്കുവുന്നവയല്ല.

12. ഇങ്ങു്—ഞങ്ങളുടെ. പീതി=പാനം.

13. മഹാദ്യോവും പൃഥിവിയും—മഹതിയായ സ്വർഗ്ഗദേവതയും, ഭൂദേവതയും. സംസേചിയ്ക്കട്ടെ—സ്വന്തം ജലവിശേഷംകൊണ്ടു നനയ്ക്കട്ടെ.

14. ഗന്ധർവൻ സ്ഥിരസ്ഥാനേ=ഗന്ധർവരുടെ ശാശ്വതസ്ഥാനത്തു് (അന്തരിക്ഷത്തിൽ). രണ്ടുപേരുടെ—ദ്യോവിന്റേയും ഭൂവിന്റേയും. തണ്ണീർ—മുൻപദ്യത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ച വെള്ളം. ഘൃതം=നെയ്. പ്രാജ്ഞകർമ്മികഠം=മേധാവികളായ അനുഷ്ഠാതാക്കഠം. മേധാവികഠം കർത്തങ്ങളനുഷ്ഠിച്ചു്, ഈ ജലദ്വയത്തെ പാനംചെയ്യുന്നു; ഇതു നെയ്പോലെ പോഷകമാണു്.

15. മുള്ളു്—ഉപദ്രവങ്ങഠം. നിവാസസ്ഥാനം—പ്രാണികളുടെ പാപ്പിടം.

16. ധാമങ്ങളേഴിനാൽ—ഗായത്ര്യാദിച്ഛന്ദസ്സുകളാകുന്ന ഏഴുപകരണങ്ങഠംകൊണ്ടു്. മൂന്നുലോകം മൂന്നടികൊണ്ടു് അളക്കാനൊരുങ്ങിയ വാമനരൂപിയായ വിഷ്ണു ഭൂമിയിലാണു് ഒന്നാമത്തെ അടി വെച്ചതു്. മന്നിടത്തിൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്കു എന്നതിന്റെ അർത്ഥം, ഭൂവാസികളുടെ പാപങ്ങഠം തടുക്കുക എന്നാകുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇതളക്കാൻ മുതിന്നിട്ട വെച്ചല്ലോ, വിഷ്ണു മൂന്നാടി;
അവനൊറ്റക്കാൽപ്പൊടിയിലടങ്ങിപ്പോയ്, സമസ്തവും! 17
വിദ്രോഹിയ്ക്കപ്പെടാവല്ലാത്തവനാം വിഷ്ണു, രക്ഷകൻ
വെച്ചാൻ മൂന്നാടിയിങ്ങെല്ലാം, ധർമ്മങ്ങളെ വളർത്തുവാൻ. 18
നോക്കുവിൻ വിഷ്ണുകർമ്മങ്ങൾ: ഇവയല്ലോ വ്രതങ്ങളെ
അനുഷ്ഠിപ്പിപ്പതി;-ന്നുനൊടിണങ്ങിയ സഖാവു,വൻ. 19
ആ വിഷ്ണുവിൻ പരപദം സദാ കാണുന്ന സൂരികൾ,
വാനിങ്കലെങ്ങും പെരുമാറുന്ന കണ്ണുകൾപോലവേ. 20
ആ വിഷ്ണുവിൻ പരമമാം പദത്തെജ്ജാഗ്രുകരായ്
പാരം പുകഴ്ത്തി മഹിമപ്പെടുത്തുന്ന മനീഷികൾ. 21

സൂക്തം 23.

മേധാതിഥി ഋഷി; ഗായത്രിയും പുരഉഷ്ണിക്കും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; വായുവും, ഇന്ദ്രവായുക്കളും, മിത്രവരുണന്മാരും, മരുദ്ഗണന്മാരും, വിശ്വേദേവന്മാരും, പൂഷാവും, ജലവും, അഗ്നിയും ദേവതകൾ.

പിഴിഞ്ഞെടുത്ത കൊണ്ടാടപ്പെട്ടതാം സോമനീരിതാ,
വേണ്ടോളം കൊണ്ടുവെച്ചിട്ടുണ്ടു;-തു വായോ, കുടിയ്ക്കു നീ. 1
ദ്യോവിങ്കൽ മേവും വായുവിന്നുമാരാകുമിരുദേവരെ
ആഹ്വാനംചെയ്തിടുക നാം,മിസ്സോമത്തെ നുകർന്നിടാൻ. 2
വിളിപ്പു രക്ഷയ്ക്കു, മനോജവം,മായിരമക്ഷിയും
ചേർന്ന ധീപാലരാമിന്ദ്രവായുക്കളെ മനീഷികൾ. 3

---

17. ഇത്—ഇക്കാണുന്ന ലോകം. സമസ്തവും—ജഗത്തൊഴിവൊന്നും.

18. ഇങ്ങെല്ലാം—പൃഥിവ്യാദികളായ മൂന്നു സ്ഥാനങ്ങളിലും.

19. വിഷ്ണുവിന്റെ കർമ്മങ്ങളാലുള്ള രക്ഷകൊണ്ടാണ്, ഭൂലോകത്തു വ്രതാനുഷ്ഠാനം ശരിയ്ക്കു നടക്കുന്നത്.

20. കാണുന്നു—ശാസ്ത്രദൃഷ്ട്യാ ആകാശത്തു ചരിയ്ക്കുന്ന കണ്ണുകൾക്കു തടവില്ലാതെ എത്രയും സൂക്ഷ്മമായി കാണാം; അതുപോലെ സൂരികൾ (വിദ്വാന്മാർ) കാണുന്നു.

സൂക്തം 23.

3. മനോജവം=മനസ്സിനൊത്ത ഗതിവേഗം. ആയിരം അക്ഷി (കണ്ണ്) ഇന്ദ്രനേ ഉള്ളൂ. ധീപാലർ=ബുദ്ധിയെ (ദോഷങ്ങളിൽനിന്നു) രക്ഷിയ്ക്കുന്നവർ; കർമ്മപാലകരെന്നുമാകാം. മനീഷികൾ—മേധാവികളായ യജമാനന്മാരും സ്തുതിക്കുകയും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മിത്രാവരുണരെസ്സോമപാനത്തിനായ് വിളിയ്ക്കുന്നാം:
ഇങ്ങെഴുന്നള്ളുമാറാകു, വിശുദ്ധബലരാമവർ! 4
സത്യതേജോധിപരെവർ സത്യാൽസ്സത്യം വളർത്തുവോർ
ആ മിത്രാവരുണന്മാരെയിങ്ങാവാഹിച്ചിടുന്നു ഞാൻ. 5
നന്നായ് രക്ഷിയ്ക്കുവരുണൻ; മിത്രൻ പാലിയ്ക്കുന്നീളവേ;
ധനം ധാരാളമേകീടുമാറാകട്ടെ, നമുക്കവർ! 6
വിളിയ്ക്കുന്നാം, നീർ വരികരാൻ മരുത്തപ്പാനാകുമിന്ദ്രനെ;
സംതൃപ്തനായ്ണ്ടുവിയ്ക്കട്ടേ, ഗണത്തോടൊരുമിച്ചവൻ! 7
ഇന്ദ്രാഗ്നിരേ, മാരുതരേ, പൂഷപ്രമുഖദേവരേ,
ശ്രവിച്ചരുളുവിൻ നിങ്ങളെന്നെറയാഹ്വാനമേവരും! 8
ബലിഷ്ഠനാമിന്ദ്രനുമായ് നിങ്ങൾം മംഗളദാനരേ,
കൊൽവിൻ വൃത്രനെ;-യട്ടുഷ്ടൻ ശക്തനാകൊല്ല, ഞങ്ങളിൽ! 9
എല്ലാ മരുദ്ദേവരെയും നീർ കൂടിപ്പാൻ വിളിയ്ക്കുന്നാം:
ഉവ്വി പെറാവരാണല്ലോ, ദുർവാരബലരാമവർ. 10
ആ മരുത്തുക്കൾതൻ ശബ്ദം, ജേതാക്കളുടെപോലവേ
ഊറനമോടെത്തുമേ, നിങ്ങൾം യജ്ഞം പ്രാപിയ്ക്കുനാഗരേ! 11
ഒളിവീശി വിളങ്ങുന്നാ വാനിൽനിന്നു പിറന്നവർ
നമ്മെ രക്ഷിയ്ക്കു; നമ്മൾക്കു സുഖം നല്കു, മരുത്തുകൾ! 12

---

5. സത്യതേജോധിപർ=യഥാർത്ഥവെളിച്ചത്തിന്റെ അധിപതികൾ. മിത്രാവരുണന്മാരും ആദിത്യരിലുൾപ്പെട്ടവരത്രേ. സത്യാൽ—കർമ്മങ്ങൾക്കു ഫലം കൊടുക്കുമെന്ന പ്രതിജ്ഞയാൽ. സത്യം—അവശ്യംഭാവിയായ കർമ്മഫലം.

7. മരുത്വാൻ=മരുത്തുക്കളോടുകൂടിയവൻ. സംതൃപ്തൻ=മതിവന്നവൻ. ഗണം—മരുദ്ഗണം.

8. മാരുതർ=മരുത്തുക്കൾ.

9. മംഗളദാനരേ=ശോഭനൌദാര്യന്മാരേ. നിങ്ങൾം—മരുത്തുക്കൾ. ഞങ്ങളിൽ ശക്തനാകൊല്ല—ഞങ്ങളെ ഉപദ്രവിപ്പാൻ ആളാകരുത്.

10. മരുദ്ദേവർ=മരുത്തുക്കളെന്ന ദേവന്മാർ; ഭൂപുത്രന്മാരത്രേ, അവർ.

11. മരുത്തുക്കളും നിങ്ങളും ഒന്നുതന്നെ. ജേതാക്കളുടെ—വിജയിക്കളുടെ ശബ്ദം. നാഗരേ—നേതാക്കളേ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സചിത്രദഭ്രസോമത്തെ ദീപ്ത, പൂഷൻ, ചരിഷ്ണു നീ
പോയോരു മാടിനെപ്പോലേ കൊണ്ടുവന്നാലുമംബരാൽ! 13
സചിത്രദഭ്രമാം സോമ,മതിഹൃദ്യം, ഗുഹാസ്ഥിതം
കൈവരുത്തീടിനാനല്ലോ,പൂഷാവൊ,ളീ തെളിഞ്ഞവൻ. 14
എനിയ്ക്കെത്തിയ്ക്കുയും ചെയ്വൂ സോമമോടാ വൃത്തുക്കളെ,
യവത്തിനായ് ക്കാളകളാലുഴുതുന്നതുപോലവൻ. 15
ഒഴുകുന്നൂ വഴികളിലൂടേ യജ്ഞാനുഷ്ഠാനത്തിയിൽ,
നറുംപാലുംപ്പൈട്ടുത്തിക്കൊണ്ടമ്മേ ബന്ധുക്കളാം ജലം! 16
സൂര്യങ്കൽ യാതൊന്നാ,ണ്ടിങ്കിൽസ്സൂര്യൻ യാതൊന്നൊടൊപ്പമോ;
അജ്ജലം പ്രീതമാക്കട്ടെ, നമ്മാതനാധ്വരത്തിനെ! 17
നമ്മാതൻ ഗോക്കളെ നകരും ജലമാകുന്ന ദേവിയെ
വിളിപ്പൂൻ; തീക്കുകൊ,ഴുകുമവർക്കായി ഹവിസ്സിനെ. 18
ജലാന്തസ്സംസ്ഥമമൃതം; മരുന്നും ജലസംസ്ഥിതം;
ജലത്തെപ്പുത്തു കീർത്തിപ്പാൻ വെമ്പുവിൻ, യജമാനരേ! 19
സോമൻ ചൊന്നാനെന്നൊടെ,'ണ്ടാമരുന്നും ജലസംസ്ഥിതം,
അഗ്നിയാം വിശ്വശംഭുവും;' ജലം സകലഭേഷജം! 20

---

13. സചിത്രദഭ്രം=വിചിത്രങ്ങളായ ദർഭപ്പുല്ലുകളോടുകൂടിയത്. ദീപ്ത=തിളങ്ങുന്നവനേ. പൂഷൻ=പൂഷാവേ. ചരിഷ്ണു=സഞ്ചാരശീലൻ. ഒരാൾ കാണാതെപോയ പശുവിനെ തിരഞ്ഞുപിടിച്ചു കൊണ്ടുവരുന്നതുപോലെ, അങ്ങ് അംബരാൽ (ആകാശത്തുനിന്നു) സോമം കൊണ്ടുവന്നാലും.

14. കൈവരുത്തീടിനാൻ—കണ്ടുപിടിച്ചു കയ്യിലാക്കി.

15. യവത്തിനായ്—യവം വിതപ്പാൻ. ഉഴൽ ആണ്ടുതോറുമുണ്ടല്ലോ; ഋതുക്കളും പ്രതിവർഷം വരുന്നു. അവൻ—പൂഷാവ്.

16. വഴികൾ - ദേവയജനമാർഗ്ഗങ്ങൾ. യജ്ഞാനുഷ്ഠാനത്തിയിൽ—ഞങ്ങൾ യജ്ഞത്തിലേർപ്പെടുമ്പോൾ. നറുംപാലുംപ്പൈട്ടുത്തിക്കൊണ്ട്—പൈക്കളിലും മറ്റും മധുരമായ പാൽ ഉണ്ടാകുന്നതു വെള്ളത്താലാണല്ലോ. അമ്മബന്ധുക്കളാം=അമ്മയും ബന്ധുവുമായ. പ്രാണികൾക്ക് അമ്മയാണ്, ബന്ധുവാണ്, വെള്ളം.

17. പ്രീതമാക്കട്ടേ—നിറവേറട്ടെ.

19. വെള്ളത്തിൽ അമൃതിരിപ്പുണ്ട്; മരുന്നുമുണ്ട്, വെള്ളത്തിൽ. കീർത്തിപ്പാൻ—സ്തുതിപ്പാൻ.

20. വിശ്വശംഭുവ്—അഗ്നിയുടെ പേർ; ജഗൽസുഖകരൻ എന്നാണ്, പദത്തിന്റെ അർത്ഥം. ഈ അഗ്നിയും വെള്ളത്തിലുണ്ടെന്നു സോമൻ എന്നോടു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. സകലഭേഷജം=എല്ലാ മരുന്നുകളോടുംകൂടിയത്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജലമേ, മമ രോഗത്തെത്തടുക്കുന്നാ മരുന്നിനെ
തികച്ചും തന്നാരുഠംക: ഞാൻ നോക്കാവൂ സൂയ്മനെച്ചിരം! 21
ജലമേ, നീയെഴുക്കിപ്പോക്കുക, ഞാൻ ചെയ്ത പാപമോ,
കോരിദ്രോഹിച്ചതോ, ശാപമിട്ടതോ, നണചൊന്നാതോ! 22
ജലത്തിൽ മുങ്ങിനോൻ ഞാവിന്നാ;—തിൻസത്തോടിണങ്ങിനോൻ;
വരികഗ്നേ, സതോയൻ നീ; തേജസ്സെങ്കലണയ്ക്ക നീ! 23
എങ്കൽച്ചേത്തരുഠംകഗ്നേ, നീ തേജസ്സായുസ്സുപത്യവും;
ദേവന്മാരറികീയെന്നൊ,യൃഷിമാരറികി,ന്നുനം! 24

സൂക്തം 24.

അജീഗർത്തപുത്രൻ ശുനഃശ്ശേപൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും, ഗായത്രിയും ഛന്ദസ്സുകളും;
പ്രജാപതിയും, അഗ്നിയും, സവിതാവും, ഭഗനും, വരുണനും ദേവതകളും.

(പാന)

ഏതൊരേതൊരു ദേവനേറ നല്ല പേ-
രോതുകവേണ്ടു ഞങ്ങളുമത്ര്യരിൽ?
ആർ തിരുമന്നിനോകിട്ടും, വീണ്ടുമേ
മാതൃതാതരെക്കാണുന്നാതിന്നെന്നൊ? 1

---

21. ഞാൻ നോക്കാവൂ സൂയ്മനെച്ചിരം—വളരെനേരം സൂയ്മനെ നോക്കാൻ എനിയ്ക്ക് ആരോഗ്യം ലഭിയ്ക്കട്ടെ.

22. പാപം—അറിയാതെ ചെയ്തത്. ദ്രോഹിച്ചത്—അറിഞ്ഞു ചെയ്ത ദ്രോഹം. ശാപമിട്ടത്—സജ്ജനങ്ങളെ ശപിച്ചു സംസാരിച്ചത്.

23. മുങ്ങിനോൻ—അവഭൃഥസ്നാനമനുഷ്ഠിച്ചോൻ; മുങ്ങിയതുകൊണ്ടു വെള്ളത്തിന്റെ സത്തോടു ചേർന്ന. സതോയൻ=വെള്ളത്തോടുകൂടിയവൻ; ജലവത്തിയാകകൊണ്ടു ദേഹത്തിൽ വെള്ളം പറ്റിയവൻ. അഗ്നേ—വിശ്വശംഭുവേ.

24. അപത്യം=സന്തതി. ഈ എന്നെ അറിക—എന്റെ അനുഷ്ഠാനത്തെ മനസ്സിലാക്കുമാറാകട്ടെ.

സൂക്തം 24.

1. ഒരു രാജാവിനാൽ നരമേധത്തിനു വിലയ്ക്കു വാങ്ങപ്പെട്ടവനും യൂപ(സ്തംഭ)ത്തിൽ ബദ്ധനുമായ ശുനഃശ്ശേപ(ഫ)ന്റെ വിലാപം: ഞങ്ങാം—ഞാൻ. അമത്ത്യരിൽ—ദേവന്മാരിൽവെച്ച് ആരുടെയാരുടെ പേർ ഉച്ചരിയ്ക്കേണ്ടു? ഏതു ദേവനെ കീർത്തിച്ചാലായിരിയ്ക്കും എനിയ്ക്കു, വിടുതി കിട്ടുക? തിരുമന്ന്=ശ്രീമതി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആദിമനാകുമഗ്നിതൻ നല്ല പേ-
രോതിടുന്നിതു ഞങ്ങളുമത്ര്യരിൽ:
ഹാ, തിരുമന്നിനേകുകെന്നൊയവൻ,
മാതൃതാതരെക്കാണുവാൻ വീണ്ടുമേ! 2
അത്ഥികം, ഞങ്ങടം വിത്തേശനാം നിങ്കൽ,
നിത്യരക്ഷക, ദേവ, സവിതാവേ: 3
നിന്ദനദ്വേഷമുക്തമായ് സ്തുത്യമാ-
കുന്നതുസ്വത്തു നിൻകയ്യിലുണ്ടല്ലോ! 4
നിന്നെറ ഞങ്ങടം ധനാഢ്യനാം നിൻ തുണ-
കൊണ്ടു കേറാവു, സംപത്തിൻ മൂഢ്ധാവിൽ! 5
ഇല്ല നിൻക്രോധ,മില്ല നിൻവിക്രമ,-
മില്ല കെല്പീ,പ്പുറാക്കും ഖഗങ്ങടക്കും;
ഇല്ല നിലാതൊലിയ്ക്കും ജലത്തിനു,-
മില്ല കാറിനു,മിത്ര ഗതിവേഗം! 6
പൂതവീര്യൻ വരുണനാം തമ്പുരാൻ
മീതെ നിത്തുന്നു, വാനിൽക്കതിർകളെ;
മീതെ വേർ, തുമ്പു താഴെയുമാമവ
കേതുവായുള്ളിൽ നില്പ്പാവു നമ്മളിൽ! 7

---

2. അഗ്നിയെ സ്തുതിയ്ക്കാൻ പ്രജാപതി ഉപദേശിച്ചതിനാൽ ശുനശ്ശേപൻ അതു ചെയ്യുന്നു:

3. അഗ്നി സവിതാവിനെ സ്തുതിപ്പാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. അതിനാൽ ശുനശ്ശേപൻ സവിതാവിനെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. നിങ്കൽ അത്ഥികം—അങ്ങയുടെ ധനത്തിന്റെ കരംശം തരിക എന്ന് അങ്ങയുടെ അടുക്കൽ യാചിയ്ക്കുന്നു.

4. നിന്ദനദ്വേഷമുക്തമായ് സ്തുത്യമാകുന്ന—നിന്ദനത്തിന്നും ദ്വേഷത്തിന്നും വിഷയമായിട്ടില്ലായ്കയാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടുവരുന്ന.

5. നിന്റെ ഞങ്ങടം—അങ്ങയുടെ ആളുകളായ ഞങ്ങടം.

6. സവിതാവു വരുണനെ സ്തുതിപ്പാനുപദേശിച്ചു; ശുനശ്ശേപൻ അതു ചെയ്യുന്നു: നിൻക്രോധമില്ല എന്നതുകൊണ്ട്, അങ്ങു ക്രോധിച്ചാൽ, അതു താങ്ങാൻ കഴിവില്ലെന്നുകൂടി വ്യഞ്ജിയ്ക്കുന്നു.

7. വാനിൽ—തന്റെ വാസസ്ഥാനമായ അന്തരിക്ഷത്തിൽ. മീതെ വേർ, തുമ്പു താഴെയും—ആ കതിരുകളുടെ (തേജസ്സിന്റെ) വേർ (കീഴ്ഭാഗം) മീതെയും, തുമ്പ് (അഗ്രഭാഗം) താഴെയുമാണ്. കേതുവായ്—ഭടയാളമായി, പ്രാണനായി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആ വരുണരാജാവല്ലോ, സൂയ്മനാ
വാർവഴി തീർത്തു, പോക്കുവരവിനായ്;
ആവതല്ലാത്തിടത്തു കാൽ വെയ്ക്ക ഞാൻ!
പോവുമാറാക, നെഞ്ചം പിളർപ്പോനം! 8
വൈദ്യർ ദേവ, നായിരമുണ്ടു തേ;
വായ്ക്ക, നിൻകൃപയ്ക്കാഴവും വീതിയും:
അങ്ങകാറി വലയ്ക്ക നിർഋതിയെ;-
ഭംഗമേകുക, ചെയ്ത പാപത്തിനും! 9
ദ്യോവിൽ നില്പുമിത്താരങ്ങൾ കാണാകും,
രാവിലെ;-ങ്ങോ ഗമിയ്ക്കുമഹസ്സിങ്കൽ;
ഇല്ലിടിച്ചിൽ വരുണനൊ ചെയ്തികൾ-
ക്കില്ലിലെത്തുന്ന ചന്ദ്രനൊളി വീശി! 10
വാഴ്ത്തി വന്ദിച്ചിരക്കുന്ന ഞാനിതി;-
താത്തഹവ്യനായ് നോരുന്ന കർമ്മിയും:
ആസ്ഥയോടറികിങ്ങെ,ങ്ങൾതന്നയിർ
കീർത്തിയ, വരുണ, നീ കൈക്കൊലാ! 11
ചൊല്ലിനാരിതേ രാപ്പകലെന്നോടെ;-
നുള്ളിൽവിനമ്രമിതൊന്നേ വെളിപ്പെട്ട:

---

8. വാർവഴി=വിശാലമാർഗ്ഗം. പോക്കുവരവ്-അസ്തമയോദയങ്ങൾ. ഞാൻ ആവതല്ലാത്തിടത്തു കാൽ വെയ്ക്ക—ഞാൻ ബന്ധനമുക്തനായി അഗമ്യപ്രദേശത്തുടെയെങ്കിലും നടന്നുപോകുമാറാകട്ടെ. എന്റെ നെഞ്ചം പിളർപ്പോനം (വേദനപ്പിയ്ക്കുന്ന ശത്രുവും) പോവുമാറാക (വിട്ടുപോകട്ടെ). ഇതിനു വരുണൻ അനുഗ്രഹിയ്ക്കട്ടെ.

9. വൈദ്യർ—ബന്ധനം വിടുത്താൻ ത്രാണിയുള്ള വൈദ്യന്മാർ. വായ്ക്ക-അങ്ങയ്ക്ക് എങ്കൽ അഗാധവിശാലമായ അനുഗ്രഹബുദ്ധി ഉണ്ടാകട്ടെ. നിർഋതിയെ (പാപദേവതയെ) ദൂരീകരിച്ചു കഷ്ടപ്പെടുത്തിയാലും. ഭംഗം=നാശം.

10. അഹസ്സ്=പകൽ. ഇതൊക്കെ വരുണന്റെ ആജ്ഞയാലാണ്. എത്തുന്നു—ഉദിച്ചുപൊങ്ങുന്നു.

11. ഇത്—ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ പറയുന്നത്. അത്തഹവ്യൻ—അങ്ങയ്ക്കായി ഹവിസ്സുടുത്തവൻ. കർമ്മി—യജമാനൻ. ആസ്ഥയോടും—അനാദരിയ്ക്കാതെ. അറിക—ഞങ്ങളുടെ അപേക്ഷ മനസ്സിലാക്കുക. ഉയിർ കൈക്കൊലാ—എങ്ങളെ (എന്നെ) മൃത്യുവിൽനിന്നു രക്ഷിച്ചാലും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ബദ്ധനായ് വീളിയ്ക്കുന്ന ശുനശ്ശേപൻ
മുക്തനാക, വരുണരാജാവിനാൽ! 12

ദാരുവിൻ മൂന്നിടത്തായ്ത്തളയ്ക്കപ്പെ-
ട്ടാ,രെയങ്ങു വിളിച്ചാൻ ശുനശ്ശേപൻ,
ആ വരുണനാം രാജാവറിവുറോ-
നാദിതേയനപീഡിതനിയ്യാളെ
കല്പിച്ചുവിടുവിയ്ക്കുകവേണമേ:
കെല്പോടേ വെട്ടിനീക്കട്ടെ കെട്ടുകഥം! 13

ഞങ്ങൾ നീക്കുന്നു ദേവ, നിൻകോപത്തെ
മംഗളഹവിസ്സാലും, നമസ്സാലും:
ഇങ്ങു വാണപ്രിയങ്ങൾ, പ്രചേതസ്സേ,
ഞങ്ങൾതൻ പിഴ തീക്കുള്ള വരുണ, നീ! 14

മീതെയും നാടുവിങ്കലും താഴെയും
ജാതമിക്കെട്ടഴിയ്ക്കുള്ള വരുണ, നീ;
ആദിതേയ, പിമ്പങ്ങൾ നിൻചെയ്തിയിൽ-
ബ്ബാധ പറ്റാതെ നിന്നിടാം, തെറ്റെന്യേ! 15

---

12. ചൊല്ലിനാർ—അഭിജ്ഞർ പറഞ്ഞുതന്നു. ഇതേ—വരുണസേവനം തന്നെ. വിളിയ്ക്കുന്ന—വരുണനോടു പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുന്ന. മുക്തനാക=മോചിപ്പിയ്ക്കപ്പെടട്ടെ.

13. ദാരു=മരം, യൂപം. മൂന്നിടത്തായ്—മൂന്നു കൊതകളിൽ. തളയ്ക്കപ്പെട്ടു—പിടിച്ചുകെട്ടപ്പെട്ടു. അങ്ങു—അവിടെനിന്നു. ആദിതേയൻ=അദിതിയുടെ പുത്രൻ. അപീഡിതൻ—ശത്രുക്കളാൽ ഉപദ്രവിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്തവൻ. ഇയ്യാളെ—ശുനശ്ശേപനെ.

14. അപ്രിയങ്ങൾ—അനിഷ്ടനാശനം. പ്രചേതസ്സേ=മികച്ച ജ്ഞാനമുള്ളവനേ; വരുണപര്യായമാണു, പ്രചേതസ്സു. പിഴ—പാപം.

15. മീതെ=ശിരസ്സിൽ. നാട്=അര. താഴെ—കാലുകളിൽ. ജാതം=സംഭവിച്ച. പിമ്പു—മോചനാനന്തരം, മേലിൽ. നിൻചെയ്തിയിൽ (അങ്ങയുടെ കർമ്മത്തിൽ) നിന്നിടാം (നിന്നുകൊള്ളാം). എന്നാൽ ബാധ (ഉപദ്രവം) പറ്റില്ലല്ലോ. തെറ്റെന്യേ—പിഴ (പാപം) കൊണ്ടല്ല.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 25.

ശുനശ്ശേപൻ ഋഷി; ഗായത്രീ ഛന്ദസ്സ്; വരുണൻ ദേവത.

ദേവ, വരുണ, പ്രജകളെന്നപോലെ ഞങ്ങളും അങ്ങയുടെ വല്ല കമ്മത്തെയും പ്രതിദിനം തകരാറിലാക്കിയിരിയ്ക്കാം! 1

അനാദരരെ ഹനിയ്ക്കുന്ന ഭവാൻ ഞങ്ങളെ കൊല്ലാനൊരുങ്ങരുത്; ചുണച്ചരിശപ്പെടരുത്! 2

വരുണ, ഞങ്ങൾ സുഖത്തിനായി അങ്ങയുടെ മനസ്സിണ്ണ, തേരാളി തളർന്ന കുതിരയെ എന്നപോലെ, വാക്കുകൊണ്ടു വശപ്പെടുത്തുന്നു! 3

എന്നെ അരിശമില്ലാത്ത നിനവുകൾ വിലയേറിയ ജീവനത്തിലെയ്ക്കു, പക്ഷികൾ കൂട്ടിലെയ്ക്കെന്നപോലെ പിൻതിരിയാതെ പറക്കുന്നു! 4

ഞങ്ങൾ സുഖത്തിനായി, ബലവാനും നേതാവും ബഹുദ്രഷ്ടാവുമായ വരുണനെ എപ്പോൾ വരുത്തും! 5

കമ്മിയുടെ ദാനത്തിൽ താൽപര്യമുള്ള ഇരുവരും പതിവുപോലെ അഭ്യർത്ഥനയെ ഭജിച്ചുപോന്നു; അമാന്തിയ്ക്കാറില്ല. 6

അവിടെയ്ക്കറിയാമല്ലോ, ആകാശത്തൂടേ പറക്കുന്ന പക്ഷികളുടെ പോക്ക്; തോണിയുടേതും ആ സമുദ്രവാസിയ്ക്കറിയാം; 7

പന്തിരണ്ടു മാസങ്ങളെയും, അപ്പോളപ്പോളുണ്ടാകുന്നാവയെയും ആ ധൃതവ്രതൻ അറിയുന്നു; അധിമാസം വരുന്നതും അറിയുന്നു; 8

പരപ്പും പെരുമയും അഴകുമൊത്തതായ വായുവിന്റെ മാർഗ്ഗം അവിടുന്നറിയുന്നു; മുകളിൽ വസിയ്ക്കുന്നാവരെയും അറിയുന്നു! 9

സൂക്തം 25.

1. പ്രജകൾ—മറ്റാളുകൾ.

4. അരിശമില്ലാത്ത—പ്രശാന്തങ്ങളായ.

5. ബഹുദ്രഷ്ടാവ്=വളരെ വസ്തുക്കളെ കണ്ടറിഞ്ഞവൻ.

6. ഇരുവരും—വരുണനും മിത്രനും. അഭ്യർത്ഥനയെ—ഞങ്ങൾ അപ്പിച്ച ഹവിസ്സുതന്നെ.

7. അവിടെയ്ക്ക്—വരുണന്ന്. തോണിയുടേതും—തോണിയുടെ ഗതിയും. അദ്ദേഹം എന്നെ ബന്ധമുക്തനാക്കട്ടെ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധൃതവ്രതനും ശുഭകർമ്മാവുമായ വരുണൻ ദേവപ്രജകളിൽ സാമ്രാജ്യത്തിനായി എഴുനാള്ളിയിരുന്നു. 10

അദ്ദേഹം ചെയ്തവയും ചെയ്വാൻ പോകുന്നവയുമായ അദ്ഭുതങ്ങളെല്ലാം ബുദ്ധിമാൻ നേരേ കാണുന്നുണ്ട്. 11

ആ സുമതിയായ അദിതിപുത്രൻ ഞങ്ങളെ എല്ലാ നാളുകളിലും സന്മാർഗ്ഗത്തിൽ നടത്തട്ടെ; ഞങ്ങൾക്ക് ആയുസ്സും വളർത്തട്ടെ! 12

വരുണൻ ചുറും ഒളിവീശുന്ന പൊന്നിൻമാലയിട്ട മുഴുപ്പുറം തിരുമെയ് മറയ്ക്കുന്നു. 13

ഹിംസൈഷികൾ ആ ദേവനെ ഹിംസിയ്ക്കില്ല; ജനദ്രോഹികൾ ദ്രോഹിയ്ക്കില്ല; പാപങ്ങൾ സ്പൃശിയ്ക്കില്ല! 14

അദ്ദേഹം സർവ്വത്ര മനുഷ്യർക്കു തികഞ്ഞ ഭക്ഷണം നല്കി; ഞങ്ങളുടെ വയറുകൾക്കും. 15

എന്റെ നിനവുകൾ ആ ബഹുദർശനീയന്റെ നേർക്കു, ഗോക്കൾ തൊഴുത്തിലെയ്ക്കെന്നപോലെ പിന്തിരിയാതെ നടക്കുന്നു. 16

എന്റെ കായ്മ്പിനു് ഒരുക്കിയ അരുമത്തേൻ പോരാഴിയെപ്പോലെ അങ്ങും ആസ്വദിയ്ക്കുമല്ലോ; അതിനുശേഷം, നമുക്കിരുവർക്കും തമ്മിൽ സംസാരിയ്ക്കാം! 17

വിശ്വദർശനീയനെ ഞാൻ കണ്ടു; നിലത്തു പള്ളിത്തേരും ഞാൻ നേരേ കണ്ടു. എന്റെ ഈ വാക്കുകൾ അവിടുന്നു സ്വീകരിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു! 18

വരുണാ, എന്റെ ഈ വിളി കേൾക്കുക; ഇന്നു സുഖിപ്പിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുക. രക്ഷയ്ക്കായി ഞാൻ അങ്ങയുടെ നേർക്കു ശബ്ദിയ്ക്കുന്നു. 19

ഹേ മേധാവിൻ, അങ്ങു ദ്യോവിലും ഭൂവിലും—ലോകത്തിലെങ്ങും—പരിശോഭിയ്ക്കുന്നു. അതിനാൽ, ക്ഷേമം വരുത്താതെയാക്കരുതു! 20

---

10. സാമ്രാജ്യത്തിനായി—കോയ്മ സ്ഥാപിപ്പാൻവേണ്ടി.

16. ബഹുദർശനീയൻ=വളരെപ്പേരാൽ കാണപ്പെടേണ്ടുന്നവൻ; സുന്ദരാകാരൻ.

17. അരുമത്തേൻ—പ്രിയപ്പെട്ട മധുരവാക്കു.

18. വിശ്വദർശനീയനെ—സുന്ദരാകാരനായ വരുണനെ. വാക്കുകൾ—സ്തുതികൾ.

19. ശബ്ദിയ്ക്കുന്നു—സ്തുതികളെ ആലപിയ്ക്കുന്നു.

20. ക്ഷേമം—എന്നെ രക്ഷിയ്ക്കാമെന്നു മറപടി തരിക.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജീവിപ്പാൻ ഞങ്ങളുടെ മുകളിലെ കയർ വിടുവിയ്ക്കുക; നടുവി
ലേതും താഴത്തേതും അഴിച്ചുകളയുക! 21

സൂക്തം 26.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സുകൾ മുമ്പേത്തവ; അഗ്നി ദേവത.

യജ്ഞാഹ്ന, അന്നാരക്ഷക, അങ്ങു വസ്തുക്കളുടുക്കുക; എന്നിട്ടു, ഞ
ങ്ങളുടെ ഈ യാഗം നിറവേറുക. 1

അഗ്നേ, എന്നും അതിയുവാവേ, വരേണ്യനും തേജസ്വിയുമായ
ഭവാൻ ഞങ്ങളുടെ ഹോതാവായിട്ടു, തിളങ്ങുന്ന സ്തുതി കേട്ടുകൊണ്ടിരു
ന്നാലും! 2

വരേണ്യനായ ഭവാൻ അച്ഛൻ; ഞാൻ മകൻ. ബന്ധു ബന്ധു
വിനെയും, സഖാവു സഖാവിനെയും സർവ്വദാ പ്രീതിപ്പെടുത്തുമല്ലോ! 3

ഹിംസകരെ വിഴുങ്ങുന്ന വരുണനും മിത്രനും അര്യമാവും ഞ
ങ്ങളുടെ യജ്ഞത്തിൽ, മനുവിൻറെ തിലെന്നപോലെ വന്നണയട്ടെ! 4

പൂവ്വക, ഹോതാവേ, ഇതിന്നും സ്നേഹത്തിന്നുമായി ഭവാൻ പ്ര
സാദിച്ചാലും; ഞങ്ങളുടെ ഈ വാക്കുകൾ കേൾക്കുകയും ചെയ്താലും! 5

ഞങ്ങൾ മറ്റോരോ ദേവനാണ്, എന്നെന്നും സവിസ്തരമായ
യജ്ഞം ചെയ്യുന്നതെങ്കിലും, ആ ഹവിസ്സു ഭവാങ്കൽത്തന്നെയാണല്ലോ,
ഹോമിയ്ക്കപ്പെടുന്നത്! 6

---

21. ജീവിപ്പാൻ—ഞാൻ മരിയ്ക്കാതിരിപ്പാൻ. ഞങ്ങളുടെ—എന്റെ.

സൂക്തം 26.

1. അഗ്നിയെ സ്തുതിപ്പാനാണ്, വരുണൻ നിർദ്ദേശിച്ചത്. അതുനിമിത്തം
ശുനശ്ശേപൻ വീണ്ടും അഗ്നിയെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: വസ്തുക്കൾ—തേജസ്സ്. പ്രജ്വലിയ്ക്ക
ക എന്നർത്ഥം.

4. ഹിംസകർ=ദ്രോഹികൾ. വിഴുങ്ങുന്ന—കൊന്നൊടുക്കുന്ന. മനുവിൻറെ
തിൽ—മനുവിൻറെ യാഗത്തിൽ. വന്നണയട്ടെ—അതിന്ന് അങ്ങ് ആ സ്നേഹിത
ന്മാരെ പ്രേരിപ്പിച്ചാലും!

5. പൂവ്വക—ഞങ്ങൾ മുതലായവർക്കൊക്കെ മുമ്പേ ജനിച്ചവനേ. ഇതിന്നും
സ്നേഹത്തിന്നുമായി—ഈ യാഗം നിറവേറ്റാനും ഞങ്ങളെ സ്നേഹിപ്പാനും(അനുഗ്ര
ഹിപ്പാനും)മായി. വാക്കുകൾ—സ്തുതികൾ.

6. അന്യദേവതാവിഷയമായ യാഗവും അങ്ങയ്ക്കുള്ളതുതന്നെ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രജാപാലകനും ഹൃഷ്ടനും വരേണ്യനുമായ ഹോതാവു ഞങ്ങൾക്കു പ്രിയനായിവരട്ടെ; ഞങ്ങൾ അഗ്നിയ്ക്കും പ്രിയരാകട്ടെ! 7

ശോഭനാഗ്നിയുക്തരായ തേജസ്വികളാണല്ലോ, ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സിടുത്തിരിയ്ക്കുന്നത്; അതിനാൽ ഞങ്ങൾ ശോഭനാഗ്നിയുക്തരായി പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുന്നു. 8

മരണമില്ലാത്തവനേ, ഒടുവിൽ മർത്ത്യരായ ഞങ്ങളും അങ്ങും—ഇരുകൂട്ടരും—പരസ്പരം പ്രശംസിയ്ക്കുമാറാകട്ടെ! 9

ബലത്തിന്റെ മകനായ അഗ്നേ, എല്ലാ അഗ്നികളോടുംകൂടി ഈ യജ്ഞത്തിലും ഈ സ്തുതിയിലും ചേർന്ന്, അന്നം തന്നരുളിയാലും. 10

സൂക്തം 27.

ശുനഃശ്ശേപൻ ഋഷി; ഗായത്രിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ;
അഗ്നിയും വിശ്വേദേവന്മാരും ദേവതകൾ.

അഗ്നേ, യജ്ഞസമ്രാട്ടായ നിന്തിരുവടിയെ ഞങ്ങൾ വാൽ തഴച്ച കുതിരയെ എന്നപോലെ വണങ്ങി വന്ദിയ്ക്കുന്നു. 1

ആ പരന്ന നടപ്പൊത്ത ബലപുത്രൻ നമുക്കു സുമുഖനായിബ്ഭവിയ്ക്കട്ടെ; നമ്മളിൽ കോരിച്ചൊരിയട്ടെ! 2

---

7. ഹോതാവ്=അഗ്നി.

8. തേജസ്വികൾ—ദ്യുതിമാക്കൾ.

9. ഒടുവിൽ—യാഗാവസാനത്തിൽ. മർത്ത്യർ=മരണമുള്ളവർ. പരസ്പരം—'അനുഷ്ഠാനം നന്നായി' എന്ന് അഗ്നി; 'ഞങ്ങൾ അനുഗ്രഹീതരായി' എന്നു ഞങ്ങൾ. ഇങ്ങിനെ അന്യോന്യം കൊണ്ടാടുമാറാകട്ടെ.

10. അഗ്നികൾ—ആഹവനീയാദികൾ. ഈ—ഞങ്ങളുടെ. ചേർന്ന്—സ്വീകരിച്ച്.

സൂക്തം 27.

1. കുതിര വാലുകൊണ്ട് ഈച്ചകളെയും മറ്റുമെന്നപോലെ, അങ്ങു ജ്വാലകൾകൊണ്ടു ഞങ്ങളുടെ വിരോധികളെ ആട്ടിപ്പായിയ്ക്കുന്നു.

2. പരന്ന നടപ്പൊത്ത=വിശാലഗതിയായ. ബലപുത്രൻ—അഗ്നി. കോരിച്ചൊരിയട്ടെ—അഭീഷ്ടങ്ങൾ വർഷിയ്ക്കട്ടെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എങ്ങും നടക്കുന്ന അവിടുന്നു ദൂരത്തും ചാരത്തും ഉപദ്രവിയ്ക്കാൻ നോക്കുന്ന മനുഷ്യനിൽനിന്നു ഞങ്ങളെ സദാ രക്ഷിച്ചാലും! 3

അഗ്നേ, ഞങ്ങളുടെ ഈ ഹവിർദ്ദാനവും അതിപുരാതനമായ ഗായത്രവും ഭവാൻ ദേവകളിൽ വർണ്ണിച്ചുപായണം! 4

അങ്ങു ഞങ്ങളെ മുകളിലും നടുവിലുമുള്ള അന്നാങ്ങളിലെത്തിയ്ക്കുക; അടുത്തതിന്റെ ധനവും തന്നരുളുക! 5

ഹേ ചിത്രഭാനോ, അങ്ങു നദീസമീപത്തു തിരകളെ എന്നപോലെ, ധനാങ്ങളെ വേർതിരിയ്ക്കുന്നു; ഹവിർദ്ദാതാവിന്നു തൽക്ഷണം വഷിച്ചുംകൊടുക്കുന്നു! 6

അഗ്നേ, അങ്ങു യാതൊരുവനെ സമരങ്ങളിൽ സംരക്ഷിയ്ക്കുന്നു; യാതൊരുവനെ യുദ്ധങ്ങളിൽ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്നു; ആ മനുഷ്യൻ എന്നെന്നും അന്നാങ്ങളെ നിയന്ത്രിയ്ക്കും! 7

ശത്രുക്കളെ തോല്പിയ്ക്കുന്നവനേ, ഇവനെ ഒരുത്തനും ആക്രമിയ്ക്കുകില്ല: ഇവനു, കേൾക്കത്തക്ക കരുത്തുണ്ടാവും! 8

സർവ്വമനുഷ്യാനുചിതനായ അവിടുന് അശ്വങ്ങളെക്കൊണ്ടു യുദ്ധം കടത്തിവിടട്ടെ; മേധാവികളോടുകൂടിയ അവിടുന്നു ഫലം കല്പിച്ചുനല്കട്ടെ! 9

---

3. എങ്ങും നടക്കുന്ന—സർവ്വവ്യാപിയായ.

4. ഗായത്രം—ഗായത്രീച്ഛന്ദസ്സിലുള്ള സ്തുതി.

5. മുകളം—സ്വർഗ്ഗലോകം. നടു—അന്തരിക്ഷലോകം. അടുത്തത്—ഭൂലോകം. അന്നാങ്ങളിലെത്തിയ്ക്കുക—അന്നങ്ങളാം ഞങ്ങൾക്കു കൊണ്ടുവന്നു തരിക.

6. തിരകളെ എന്നപോലെ—തമ്മിലുകളാം തിരകളെ തോട്ടം മറുമാക്കി വേർതിരിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. ഹവിർദ്ദാതാവ്—യജമാനൻ. വഷിച്ചുംകൊടുക്കുന്നു—ധനങ്ങളെ കോരിച്ചൊരിഞ്ഞുകൊടുക്കുകയുംചെയ്യുന്നു. തൽക്ഷണം—കർമ്മാനുഷ്ഠാനാവസാനത്തിൽത്തന്നെ.

7. അന്നങ്ങളാം തന്റെ മനുഷ്യന്റെ വശത്തിയിലാകും.

8. ഇവനെ—മുകളിൽ പറയപ്പെട്ട മനുഷ്യനെ. കേൾക്കത്തക്ക—വിശ്രുതമായ.

9. അവിടുന്ന്—അഗ്നി. അശ്വങ്ങളെക്കൊണ്ട്—ഞങ്ങൾക്കു കുതിരകളെത്തന്ന്. യുദ്ധം കടത്തിവിടട്ടെ—ജയിപ്പിയ്ക്കട്ടെ. മേധാവികളോടുകൂടിയ—ഋത്വിക്കുകളാൽ അനുഷ്ഠിയമായ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സ്തുതികൊണ്ടുണർത്തപ്പെടുന്നവനേ, അങ്ങു മനുഷ്യനു മനുഷ്യനു യജ്ഞം നിറവേറാൻ, ഋഭുനെക്കുറിച്ചു സമീചീനമായ സ്തോമം ചൊല്ലിയാലും! 10

മഹാനും അപ്രമേയനും ധൂമധ്വജനും ഭൂരിതേജസ്സുമായ അഗ്നി നമ്മെ കർമ്മത്തിനും അന്നത്തിനും പ്രോത്സാഹിപ്പിയ്ക്കട്ടെ! 11

ആ പ്രജാപാലകനും ദേവദൂതനും തിളക്കമേറിയവനുമായ അഗ്നി, ഒരു ധനികനെന്നപോലെ നമ്മുടെ ഉക്ഥം ശ്രവിച്ചരുളട്ടെ! 12

ഉയർന്നവർക്കു നമസ്കാരം; താന്നവർക്കു നമസ്കാരം; യുവാക്കൾക്കു നമസ്കാരം; വൃദ്ധന്മാർക്കു നമസ്കാരം! കഴിവുണ്ടെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ ദേവയജനം അനുഷ്ഠിയ്ക്കും. ദേവകളേ, ഞാൻ ജ്യേഷ്ഠനെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നതു മുറിയരുതേ! 13

സൂക്തം 28.

ശുനഃശ്ശേപൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പും, ഗായത്രിയും ഛന്ദസ്സു; ഇന്ദ്രനും, ഉഷസ്സും, ഉലയ്ക്കയും, കാളത്തോലും ദേവതകൾ.

ഇന്ദ്രൻ, യാതൊന്നിൽ അടിപരന്ന ഉയർന്ന കല്പ് അഭിഷവത്തിനുണ്ടോ ആ കർമ്മത്തിൽ, ഉരലിലിടിച്ചുപിഴിഞ്ഞതു തന്നതായിക്കരുതി അങ്ങു നുകർന്നാലും! 1

ഇന്ദ്രൻ, യാതൊന്നിൽ വിതംബങ്ങൾക്കൊത്ത രണ്ടരിപ്പുകൾ ഒരുക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ടോ ആ കർമ്മത്തിൽ, ഉരലിലിടിച്ചുപിഴിഞ്ഞതു തന്നതായിക്കരുതി അങ്ങു നുകർന്നാലും! 2

---

12. ധനികനെന്നപോലെ—ഒരു ധനക്കാരൻ വൈതാളികരുടെ സ്തുതികേൾക്കുന്നതുപോലെ. ഉക്ഥം—ഒരു തരം സ്തോത്രം.

13. അഗ്നിയാൽ പ്രേരിതനായ ശുനഃശ്ശേപൻ വിശ്വദേവകളെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: ജ്യേഷ്ഠൻ—മൂപ്പേറിയ ദേവൻ. മുറിയരുതേ—അവിച്ഛിന്നമായി നടക്കട്ടെ.

സൂക്തം 28.

1. പിഴിഞ്ഞതു—സോമരസം. അഭിഷവം=ഇടിച്ചുപിഴിയൽ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്ദ്ര, യാതൊന്നിൽ സ്ത്രീ പുറത്തുപോകലും അകത്തുവരലും അഭ്യസിയ്ക്കുന്നുവോ ആ കമ്മത്തിൽ, ഉരലിലിടിച്ചുപിഴിഞ്ഞതു തനതായിക്കരുതി അങ്ങു നകറ്റുകൊണ്ടാലും! 3

ഇന്ദ്ര, യാതൊന്നിൽ കടിഞ്ഞാണകളിടാനെന്നപോലെ കടകോൽ കെട്ടിയിട്ടുണ്ടോ ആ കമ്മത്തിൽ, ഉരലിലിടിച്ചുപിഴിഞ്ഞതു തനതായിക്കരുതി അങ്ങു നകറ്റുകൊണ്ടാലും! 4

ഉരലേ, നീ ഓരോ വീട്ടിലും വെയ്ക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്; എന്നാൽ, ഇവിടെ വിജയികളുടെ പെരുംപറപോലെ ശബ്ദം മുഴക്കുക! 5

മരമേ, നിന്നെറ മുമ്പിൽത്തന്നെ കാറു വിശേഷാൽ വീശുന്നുണ്ടല്ലോ; ഇനി ഉരലേ, ഇന്ദ്രനു കുടിപ്പാൻ സോമനീർ ഉണ്ടാക്കുക! 6

യജ്ഞസാധനങ്ങളും തുലോം അന്നപ്രദങ്ങളുമായ അവ രണ്ടും, തീറാ തിന്നുന്ന ഇന്ദ്രാശ്വങ്ങൾപോലെ ഉച്ചത്തിൽ ഒച്ചയിടുതിമക്കുന്നു! 7

ഇരുമരങ്ങളേ, നിങ്ങൾ ഇവിടെ ദശനീയരായ സോതാക്കളോടുകൂടി ദശനീയരായിച്ചമഞ്ഞ്, ഇന്ദ്രനായി ഞങ്ങളുടെ തേനൊത്ത സോമം ഇടിച്ചുപിഴിയുവിൻ! 8

അരിപ്പകളിലെ മണ്ടി വണ്ടിമേലിടുക, പിഴിഞ്ഞതു പവിത്രത്തിന്മേലൊഴിയ്ക്കുക; ബാക്കി കാളത്തോലിലാക്കിവെയ്ക്കുക. 9

---

3. സ്ത്രീ—പത്നി. പുറത്തു—യാഗശാലയിൽനിന്ന്. അഭ്യസിയ്ക്കുന്നു—തുടരെത്തുടരെ ചെയ്യുന്നു.

4. കുതിരയ്ക്കു കടിഞ്ഞാണകളിടാനെന്നപോലെ, കയറുകൊണ്ടു കടകോൽ കെട്ടിയിട്ടുണ്ടോ.

5. ഇവിടെ—ഈ വൈദികകർമ്മത്തിൽ. വിജയികൾ—യുദ്ധത്തിൽ ജയിച്ചവർ. ശബ്ദം—ഉലയ്ക്കുകൊണ്ടിടിയ്ക്കുമ്പോഴത്തെ ഒച്ച.

6. കാറ്—ഉലയ്ക്കുകൊണ്ടിടിയ്ക്കു പുറപ്പെടുന്ന കാറ്.

7. അവ—ഉരലും ഉലയ്ക്കയും. തീറാ തിന്നുന്ന—കുതിരയും മറ്റും കടിച്ചു തിന്നുന്ന. ഇന്ദ്രാശ്വങ്ങൾ—ഇന്ദ്രന്റെ ഹരികളെന്ന രണ്ടു കുതിരകൾ.

8. ഇരുമരങ്ങളേ—ഉലൂഖലമുസലങ്ങളേ. സോതാക്കൾ—പിഴിയുന്ന ഉപകരണങ്ങൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 29.

ശുനശ്ശേപൻ ഋഷി; പംക്തി ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

സത്യവാനും സോമപായിയുമായ ഇന്ദ്ര, ഞങ്ങൾ കൊള്ളരുതാത്തവരായിരിയ്ക്കാം. എന്നാലും, സമ്പത്തേറിയവനേ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ആയിരമായിരം നല്ല ഗവാശ്വങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീളെ പ്രശസ്തിപ്പെടുത്തിയാലും! 1

ഹേ ശക്തിമൻ, നല്ല അണക്കടകളുള്ളവനേ, അന്നപാലക, അങ്ങ് ഒരനുഗ്രഹശീലനാണല്ലോ: സമ്പത്തേറിയവനേ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ആയിരമായിരം നല്ല ഗവാശ്വങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീളെ പ്രശസ്തിപ്പെടുത്തിയാലും! 2

ഇന്ദ്ര, മിഥ്യാദൃശകളെ ഉറക്കുക: അവരിരുവരും മതിമറന്നുറങ്ങട്ടെ! സമ്പത്തേറിയവനേ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ആയിരമായിരം നല്ല ഗവാശ്വങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീളെ പ്രശസ്തിപ്പെടുത്തിയാലും! 3

ശൂര, ഇന്ദ്ര, ആ കൊടാത്തവർ ഉറങ്ങട്ടെ; കൊടുക്കുന്നവർ ഉണർന്നിരിയ്ക്കട്ടെ! സമ്പത്തേറിയവനേ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ആയിരമായിരം നല്ല ഗവാശ്വങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീളെ പ്രശസ്തിപ്പെടുത്തിയാലും! 4

ഇന്ദ്ര, ഇങ്ങനെ പൊല്ലാപ്പു ചിലയ്ക്കുന്ന കഴുതയെ കൊന്നുകളയുക! ഇന്ദ്ര, സമ്പത്തേറിയവനേ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ആയിരമായിരം നല്ല ഗവാശ്വങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീളെ പ്രശസ്തിപ്പെടുത്തിയാലും! 5

ഇന്ദ്ര, ചുഴലിക്കാറു കാട്ടിൽനിന്നകൂടി ഏറെ ദൂരത്തു പോകട്ടെ! സമ്പത്തേറിയ നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ആയിരമായിരം നല്ല ഗവാശ്വങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീളെ പ്രശസ്തിപ്പെടുത്തിയാലും! 6

സൂക്തം 29.

വിശ്വദേവകളാൽ പ്രേരിതനായ ശുനശ്ശേപൻ ഇന്ദ്രനെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു:

1. ഗവാശ്വങ്ങളെക്കൊണ്ടു—പശുക്കളെയും കുതിരകളെയും തന്ന്.

3. മിഥ്യാദൃശകൻ=ഒപ്പം നടക്കുന്ന രണ്ടു യമജ്ഞരികൻ. മതിമറന്ന്—ഞങ്ങളെ മരിപ്പിയ്ക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശം വിസ്മരിച്ച്.

4. ആ കൊടാത്തവർ—ഞങ്ങൾക്കു നേരിട്ടു പരിഹയമില്ലാത്ത അദാതാക്കൾ, ശത്രുക്കൾ. കൊടുക്കുന്നവർ—ബന്ധുക്കൾ.

5. കഴുതയെ—ശത്രുവിനെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്ദ്ര, പഴിക്കാരെയൊക്കെ തുലയ്ക്കുക; ദ്രോഹിയെ മട്ടിയ്ക്കുക; സമ്പത്തേറിയവനേ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ആയിരമായിരം നല്ല ഗവാശപങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീളെ പ്രശസ്തിപ്പെടുത്തിയാലും!

സൂക്തം 30.

ശുനശ്ശേപൻ ഋഷി; ഗായത്രിയും പാദനിചൃത്തും ത്രിഷ്ടുപ്പും ക്രമേണസ്സൂക്തം ഇന്ദ്രനും, അശ്വികളും, ഉഷസ്സും ദേവതകളും.

(അന്നനട)

ഇര തേടും ഞങ്ങളയി നിങ്ങളുടെ
പെരിയൊരു ശതക്രതുവാമിന്ദ്രനെ
നിറച്ചുകൊള്ളുന്ന കുളിർസോമനീരാ-
ലൊരു കുണ്ടുകിണറിനെയെന്നപോലെ. 1

പരിശുദ്ധരസമൊരുന്നരോ, കാച്ചു-
മരുന്നിട്ട രസമൊരായിരംതാനോ
തിരുവടിയിങ്കലണഞ്ഞിടുമല്ലോ,
ശരിയെയ്ക്കാ,രു കുഴിനിലത്തെന്നപോലെ. 2

ഇതക്കെല്പന്നു മത്തുളവാക്കിപ്പര-
ക്കുമേ തുക്കുക്ഷിയിലു,ദധിയിൽപ്പോലേ. 3

തിരുമേനി സദാ സദാ യാതൊന്നിങ്കൽ,-
പ്പിറാവു ഗർഭിണിപ്പിടയിങ്കൽപ്പോലെ

സൂക്തം 30.

1. ഞങ്ങാം—ഞാൻ, ശുനശ്ശേപൻ. അയി—ഋത്വിക്കുകളേ, യജമാനന്മാരേ.

2. രസം—സോമനീർ. തിരുവടി—ഇന്ദ്രൻ. കുഴിനിലം=നിമ്നപ്രദേശം. വെള്ളം നിമ്നപ്രദേശത്തെയ്ക്കൊഴുകുന്നതുപോലെ.

3. ഇത്—സോമനീർ. അക്കെല്പന്—ബലവാനായ ഇന്ദ്രന്. തുക്കുക്ഷിയിൽ—ഇന്ദ്രന്റെ വയറ്റിൽ. ഉദധിയിൽപോലെ—നദീജലം സമുദ്രത്തിൽ ചെന്നു പരക്കുന്നതുപോലെ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എഴുന്നള്ളു,മതിങ്ങിതാ; ഞങ്ങളുടെ
മൊഴി ഭവാൻ കേൾപ്പുത,തിനാൽത്താനല്ലോ! 4
'ധനപതേ, വീര, വചോവാഹ' എന്നു
നൂതനാം നിൻ ലക്ഷ്മി പ്രിയസത്യയാക! 5
ഉയർന്നുനില്ക്കുകീ,യടരിലെങ്ങളെ-
പ്പരിപാലിപ്പാനായ് ശ്രുതക്രതോ, ഭവാൻ;
ഇതരമാകിയ വിഷയമൊക്കെ നാ-
മിരുവരും കൂടിയിരുന്നാലോചിയ്ക്കാം! 6
തുടങ്ങലിൽത്തുടങ്ങലിൽ,പ്പടയിങ്കൽ-
പ്പടയിങ്കലൊരു പരിരക്ഷയ്ക്കായി
വിളിയ്ക്കുക ചങ്ങാതികളുടെ മട്ടിൽ,-
മ്പലിഷ്ണുനാമിന്ദ്രൻതിരുവടിയെ നാം: 7
ശരിയ്ക്കെത്തും, നമ്മളുടെ വിളി കേട്ടാ-
ലൊരായിരം രക്ഷയൊടുമിരയൊടും! 8
പുരാതനമായ പുരത്തിങ്കൽനിന്നു
പെരുതിടങ്ങളിലെഴുന്നള്ളുവോനെ
ക്രമാനുസാരേണ വിളിച്ചതുണ്ട ഞാൻ,
മമ താതൻ പണ്ടു വിളിച്ചതുപോലെ. 9

---

4. അത്—സോമനീർ. ഇതാ—അങ്ങയ്ക്കായി ഒരുക്കിവെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. അതിനാൽത്താനല്ലോ (സോമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രേമംകൊണ്ടുതന്നെയാണല്ലോ) ഭവാൻ ഞങ്ങളുടെ മൊഴി (പ്രാർത്ഥന) കേൾക്കുന്നത് (സ്വീകരിയ്ക്കുന്നത്).

5. വചോവാഹ=വചസ് (സ്തുതി) ആകുന്ന വാഹനത്തോടുകൂടിയവനേ; സ്തുതിയാൽ വഹിയ്ക്കപ്പെടുന്നവനേ. സ്തുതി ഒരു വാഹനമെന്നപോലെ അങ്ങയെ യജനസ്ഥലങ്ങളിലെത്തിയ്ക്കുന്നു. നൂതൻ=സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. നിൻ ലക്ഷ്മി (സമ്പത്ത്) പ്രിയസത്യയാക—അസ്മാദൃശരെ തീർച്ചയായും പ്രീതിപ്പെടുത്തുമാറാകട്ടെ. ഞങ്ങൾക്കു സമ്പത്തു തന്നരുളുക.

6. ആലോചിയ്ക്കാം—ഞാൻ രക്ഷിയ്ക്കപ്പെട്ടതിന്നുശേഷം.

7. തുടങ്ങൽ—കുരുക്ഷേത്രം. പട—വിഘ്നകാരികളോടുള്ള യുദ്ധം.

8. ഇര—അന്നം.

9. പുരാതനം=പണ്ടേ ഉള്ളത്. പുരം—സ്വർഗ്ഗം. പെരുതിടങ്ങളിൽ (വലുതായ യാഗശാലകളിൽ) എഴുന്നള്ളുവോനെ—ഇന്ദ്രനെ. ക്രമാനുസാരേണ—കുരുങ്ങളുടെ ക്രമമനുസരിച്ച്, പണ്ടു—യജ്ഞാവസരത്തിൽ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പുരുഹൂത, വിശ്വവരണീയ, സഖേ,
ശരണദാതാവേ, സ്തുതികാരന്മാക്കായ്
ഇരക്കുന്ന ഞങ്ങൾ ഭവാനൊട്ടു: വജ്ര-
ധര, സഖേ, സോമരസം കുടിപ്പോനേ,
തരിക, സോമപർ സഖാക്കളെങ്ങൾക്കു
പെരിയ മൂക്കുള്ള പശുപ്പുരിഷയെ! 10-11
വരികെങ്ങൾക്കഭിമതസിദ്ധി; കല്പി-
ച്ചരുൾകതു വജ്രിൻ, സഖേ, സോമപായിൻ! 12
സമപ്രീതനിന്ദ്രൻ തരട്ടെ, ചോറുള്ള
നമുക്കിമ്പമേറും ബലിഷ്ഠഗോക്കളെ! 13
ഒരു ഭവത്സമൻ സ്വയം വന്നു ധ്രുഷ്ണോ,
പരിപൂജിതനായ് സ്തുതികാരന്മാരിൽ
ശരിയ്ക്കണയ്ക്കട്ടേ തദീയാഭീപ്സിതം,-
മുരുഹൂകളിലച്ചുതടിയെന്നപോലേ! 14
ശതക്രതോ ഭവാൻ സ്തുതിപ്പോരിൽച്ചേക്കും,
രഥത്തച്ചനച്ചുതടിപോലേ ധനം! 15
ചിനച്ചു വീഴ്ത്തയവിട്ടമശത്രുക്കളാൽ-
ധനം സദാപി കീഴടക്കിടയാനിന്ദ്രൻ;

10-11. ശരണദാതാവേ=പാപ്പിടം നല്കുന്നവനേ. സ്തുതികാരന്മാക്കായ്—സ്തോതാക്കൾക്കുവേണ്ടി. പെരിയ—നീണ്ട.

12. അതു്—അഭിമതസിദ്ധി (അഭീഷ്ടപ്രാപ്തി).

13. സമപ്രീതൻ—നന്നോടൊപ്പം തോഷിച്ച. ബലിഷ്ഠഗോക്കളെ=കരുത്തേറിയ പൈക്കളെ. ചോറുള്ള—ആഹാരവും ഇന്ദ്രൻ തരട്ടെ എന്നു ധ്വനി.

14. ഒരു ഭവത്സമൻ—അങ്ങയോട്ടു തുല്യനായ ഒരു ദേവൻ. ധ്രുഷ്ണോ=ധ്രുഷ്ടനായുള്ളോവേ. തദീയാഭീപ്സിതം - അവരുടെ (സ്തോതാക്കളുടെ) അഭീഷ്ടം. ഉരുഹൂകം=വണ്ടിച്ചക്രങ്ങൾ. അച്ചുതടി=അച്ചുതണ്ടു്. വണ്ടിച്ചക്രങ്ങളിൽ അച്ചുതണ്ടു ചേർക്കുന്നതുപോലെ, സ്തോതാക്കളിൽ ഇഷ്ടസിദ്ധി ചേർക്കട്ടെ.

15. രഥത്തച്ചൻ (തേരുണ്ടാക്കുന്നവൻ) ചക്രങ്ങളിൽ അച്ചുതണ്ടു ചേർക്കുന്നതുപോലെ, ഭവാൻ സ്തോതാക്കളിൽ സമ്പത്തു ചേർത്തുപോരുന്നു.

16. ചിനച്ചു്=ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിച്ചു്. വീഴ്ത്തു്=വീഴ്പ്പിട്ടു്, കിതച്ചു്. അശത്രുക്കളാൽ—യുദ്ധത്തിലിറക്കപ്പെട്ട സ്വന്തം കുതിരകളെക്കൊണ്ടു്. ധനം. ശത്രു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അവൻ കമ്മശീലനാ,വൻ ദാതാവെങ്ങ്ഠം-
ക്കരുളിനാൻ കോനൊരു കനകത്തേര! 16

വരികശ്വികളേ, പുരുഹയാന്നരായ്;-
പ്പെരുകുകിങ്ങു, പൊൻ-പശ്രുക്കം ദസ്രരേ! 17
ഇരുവർ നിങ്ങൾക്കുള്ളോരേരഥം വാനിൽ-
പ്പരിയുന്നു, തടപെടാതെ ദസ്രരേ: 18
രഥത്തിന്റെ വട്ടൊന്നാചലാഗ്രേ നിന്നു;-
മിതരമോ, ചുറ്റിനടന്നിടും വാനിൽ. 19

സനാതനോഷസ്സേ, സ്തുതിപ്രിയേ, നിന-
ക്കനുഭവിപ്പാനേതൊരു നരനുള്ളു?
എവങ്കൽച്ചെല്ലും നീ വിശിഷ്ടാനുഭാവേ?
സുവിദ്യോതേ, ചിത്രേ, വിസരണശീലേ,
അരികിൽനിന്നു തൊട്ടകലത്തുവരെ-
യ്ക്കറിയുന്നീലല്ലോ, ഭവതിയെ ഞങ്ങൾ! 20-21
വരിക,നീ ദ്യോവിൻസുതേ, ധൃതാന്നായായ്:-
പ്പെരുതുറപ്പിയ്ക്ക, ധനങ്ങളെങ്ങളിൽ! 22

ക്കളുടെ സമ്പത്ത്. സ്തുതിപ്രസന്നനായ ഇന്ദ്രൻ ശ്രുനശ്ശേപന്നു് ഒരു സ്വർണ്ണരഥം കൊടുത്തുപോൽ.

17. പുരുഹയാന്നരായ്—ഞങ്ങൾക്കു തരുവാൻ വളരെ കുതിരകളോടും അന്നങ്ങളോടുംകൂടി. ഇങ്ങു—ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹങ്ങളിൽ. പൊൻ-പശ്രുക്കം=പൊന്നും കന്നാലികളും. ഇന്ദ്രപ്രേരണയാലാണു്, ശ്രുനശ്ശേപൻ അശ്വിദേവന്മാരെ സ്തുതിച്ചു തുടങ്ങിയതു്.

18. തട=തടസ്സം.

19. വട്ടൊന്നു്=ഒരു ചക്രം. അചലാഗ്രേ=പർവ്വതമുകളിൽ. ഇതരം—മറേറ ച്ചക്രം.

20-21. അശ്വികളാൽ പ്രേരിതനായ ശ്രുനശ്ശേപൻ ഉഷസ്സിനെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: സനാതനോഷസ്സേ=നാശമില്ലാത്ത ഉഷസ്സേ. നിനക്കനുഭവിയ്ക്കുത്തക്കവനായി, മനുഷ്യരിൽ ഒരുത്തനുമില്ല. വിശിഷ്ടാനുഭാവേ=അസാധരണപ്രഭാവമുള്ളവളേ. നീ എവങ്കൽ ചെല്ലും—നിന്നെ രമിപ്പിയ്ക്കാൻ ഒരുവനും ശക്തനാകില്ല. സുവിദ്യോതേ=നല്ല പ്രഭയുള്ളവളേ. ചിത്രേ=നാനാവർണ്ണങ്ങളുള്ളവളേ. വിസരണശീലേ= വ്യാപിനി.

22. ദ്യോവിൻസുതേ – ദ്യുദേവതയുടെ മകളായ ഉഷസ്സേ. ഈ സ്തുതിയോടേ ശ്രുനശ്ശേപൻ കെട്ടിൽനിന്നു വേർപെട്ടപോൽ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 31.

അംഗിരസ്സിന്റെ മകൻ ഹിരണ്യസ്തൂപൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

(കേക.)

അഗ്നേ, നീയൊന്നാമനാമംഗിരസ്സൃഷി, ദേവ-
വഗ്ഗത്തിനൊരു നല്ല മിത്രമാകിയ ദേവൻ;
നിന്നുടെ കർമ്മത്തിങ്കൽപ്പിറന്നോർ, പൃഥുജ്ഞാനർ
മിന്നുമായുധമുള്ള കവികൾ മരുത്തുക്കൾ. 1

ആദിമാംഗിരസ്സഗ്നേ, രണ്ടമ്മമാർതൻ പുത്രൻ
മേധാവി ശോഭിപ്പിപ്പൂ ദേവകർമ്മത്തെബ്ഭവാൻ;
അങ്ങെല്ലാജ്ജഗത്തിന്നുംവേണ്ടി നാനാത്മാവായ്ത്തീ-
ന്നെങ്ങനെയൊക്കെപ്പുള്ളികൊള്ളുന്ന മനുഷ്യക്കായ്! 2

വായുവിനാഗ്രൻ ഭവാൻ വാസദ, സൽക്കർമ്മംചേർന്ന-
വായുപചരിപ്പോനു കാണുമാറായ്വന്നാലും;
ഞെട്ടിപ്പോയ് ദ്യോവും ഭൂവും: ഹോതൃകൃത്യത്തിൻ ഭാര-
മൊട്ടുക്കു വഹിച്ചു; നീ യജിച്ചൂ മഹാന്മാരെ! 3

അഗ്നേ, നീ മനുവിനായ് സ്വർഗ്ഗത്തെയുദ്ഘോഷിച്ചൂ;
സൽക്കർമ്മി പുരുരവസ്സിനാതിശുഭം നല്കീ.

സൂക്തം 31.

1. ഒന്നാമനാമംഗിരസ്സൃഷി—അംഗിരഃകുലകൂടസ്ഥൻ. കവികൾ=മേധാവികൾ.

2. രണ്ടമ്മമാർ—രണ്ടു മരക്കഷ്ണങ്ങൾ (അരണികൾ): ഇവയുടെ ഘർഷണത്തിൽ അഗ്നി ജനിയ്ക്കുന്നു. നാനാത്മാവായ്ത്തീർന്ന്—ആഹവനീയനും മറ്റുമായിച്ചമഞ്ഞ്. മനുഷ്യക്കായ്—മനുഷ്യർക്കുവേണ്ടി. എങ്ങിനെയൊക്കെപ്പുള്ളികൊള്ളുന്ന (ശയിയ്ക്കുന്ന). ഒരോ മനുഷ്യഗൃഹത്തിലും സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന അങ്ങയുടെ സ്വരൂപങ്ങൾ ഇത്ര എന്നു് ആർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ.

3. അഗ്രൻ=മുമ്പൻ. വാസദ—പാപ്പിടം നല്കുന്നവനേ. കാണുമാറായ്വന്നാലും=പ്രത്യക്ഷീഭവിച്ചാലും. ഞെട്ടിപ്പോയ്—അങ്ങയുടെ പ്രഭാവം കണ്ടിട്ട്. മഹാന്മാരെ യജിച്ചു—മഹാന്മാരെ (ദേവന്മാരെ) ഉദ്ദേശിച്ചു യജ്ഞംചെയ്തു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അരണിദ്വയഘട്ടോൽപന്നനാം നിന്നൊക്കിഴ-
ക്കണച്ചുവെച്ചാരല്ലോ, പില്പാട്ടു പടിഞ്ഞാറും. 4
അഗ്നേ, നീ പ്രവഷ്ടിപ്പൂ, പുഷ്ടിയെ വളത്തുന്നതു,
സ്രുക്കെടുത്തവനായി ശ്രവ്യനായ്ച്ചമയുന്നതു;
മുമ്പേ, സദച്ഛട്കാരഹവിസ്സുപ്പിപ്പോനെയും
പിമ്പാഠക്കാരെയും ശോഭിപ്പിപ്പു നീ, തദേകനാൻ. 5
മുഖ്യവിജ്ഞാന, കെടുമാഗ്രത്തിൽ നടപ്പോനെ-
ത്തക്ക കർമ്മത്തിൽക്കൊണ്ടുനിർത്തുന്നതു ഭവാനഗ്നേ;
പരിതോഗന്തവ്യമാം ശൂരർതൻ സദത്തിൽച്ചെന്നേ
പൊരുമല്ലരെക്കൊണ്ടും കൊൽവു നീ കേമന്മാരെ! 6
അമ്മനുഷ്യനോ നാളിൽ നാളിലാഹാരത്തിനായ്
വന്മർത്ത്യതരതത്വത്തിൽനിർത്തുന്നതു ഭവാനഗ്നേ;
നാല്ക്കാലിയിരുകാലിവർഗ്ഗത്തിനായിട്ടാഹരം
വായ്ക്കുന്നാ വിജ്ഞനുണ്ടാക്കുന്ന സൌഖ്യവും ചോരും! 7

---

1. മനുവിന്നായ്—മനുവിനെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻ. സദ്മത്തെയുദ്ഘോഷിച്ചു—പുണ്യലഭ്യമാണ് സദ്മമെന്നു വെളിപ്പെടുത്തി. സൽക്കരിച്ചു—അങ്ങയെ പൂജിച്ചു. കിഴക്കണച്ചു—വേദിയുടെ കിഴക്കുഭാഗത്ത് ആഹവനീയനെന്ന പേരിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു; പില്പാട്ടു പടിഞ്ഞാറും—പടിഞ്ഞാറെബ്ഭാഗത്തു ഗാർഹപത്യനെന്ന പേരിലും പ്രതിഷ്ഠിച്ചു.

5. പ്രവഷ്ടിപ്പൂ—കാമങ്ങളെ കോരിച്ചൊരിഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നു. പുഷ്ടിയെ—യജമാനന്റെ സമ്പത്തിനെ. സ്രുക്കെടുത്തവനായി ശ്രവ്യനായ്ച്ചമയുന്നു—ഹോമംചെയ്യുന്നവനെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻവേണ്ടി, മന്ത്രങ്ങാംകൊണ്ടു വിളിയ്ക്കപ്പെടാവുന്നവനായിബ്ഭവിയ്ക്കുന്നു. വഷട്കാരത്തോടുകൂടി ഹവിസ്സിനെ അർപ്പിയ്ക്കുന്നവനെ മുമ്പും, അവന്റെ ആറ്റുക്കാരെ പിമ്പും, തദേകാന്നനായ (ആ ഹവിസ്സുമാത്രം ആഹാരമായിട്ടുള്ള) നീ ശോഭിപ്പിയ്ക്കുന്നു; അവർക്കു മേന്മ വരുത്തുന്നു.

6. പരിതോഗന്തവ്യമാം=ചുറ്റും നടക്കപ്പെടേണ്ടതായ. ശൂരർതൻ സദത്തിൽ—ശൂരന്മാർക്കു സമ്പത്തുപോലെ പ്രിയപ്പെട്ട യുദ്ധത്തിൽ. പൊരും=പൊരുതു. കേമന്മാരെ അല്പരെക്കൊണ്ടും കൊല്ലുന്നു; ഇതുമതിയ്ക്കുണ്ട്, അങ്ങയ്ക്കു മഹിമ!

7. അമ്മനുഷ്യനെ—അങ്ങയെ സേവിയ്ക്കുന്നവനെ. വന്മർത്ത്യതരത്വം=ഉൽകൃഷ്ടമായ മരണരഹിതത്വം. നാല്ക്കാലി..യിരുകാലിവർഗ്ഗത്തിനായിട്ടാഹരം വായ്ക്കുന്ന—നാൽക്കാലികളേയും (പശ്വാദികളെയും) ഇരുകാലികളേയും (മിത്രഭൃത്യാദിമനുഷ്യരെയും) കിട്ടാൻ കൊതിയ്ക്കുന്ന. വിജ്ഞനു്—യജമാനനു്. ഉണ്ടാക്കുന്നു—കൊടുക്കുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഞങ്ങൾക്കു ധനം നല്ലാനായിട്ടു, വിന്നതനാ-
മങ്ങഗ്നേ, തരികൊരു കമ്മിയാം യശസ്വിയെ:
കൈവളത്താവൂ കമ്മം പുത്രനേട്ടത്താലെങ്ങൾ;
കാക്കുകെങ്ങളെ,ദ്യേവന്മാരുമായ് ദ്യോവേ, ഭൂവേ! 8

ഹേ വിശ്രുദ്ധാഗ്നേ, ദേവന്മാരിൽവെച്ചുണർവാണ്ട
ദേവൻ നീ മാതാപിതൃസന്നിധിസ്ഥനായ്ത്തന്നേ
ഞങ്ങൾക്കു മകനാക; കമ്മിയിൽക്കരം വെയ്ക്ക;
മംഗളാത്മാവേ, സവ്വിത്തൃത്തല്ലോ, ഭവാൻ! 9

നീയഗ്നേ, കരം വെപ്പോനെങ്ങളിലെങ്ങൾക്കച്ഛ-
നാ,യുഷ്യപ്രദായി നീ; നിൻെറ ചാച്ചക്കാർ ഞങ്ങൾ;
നൂറുമായിരവുമായ്ച്ചേരുന്ന ധനങ്ങൾ, സ-
ദ്വീരനായജയ്യനായ് ക്കമ്മപാലനാം നിങ്കൽ! 10

ആദിയിൽ നിന്നൊയൊരു നഹുഷനെന്ന നര-
നായുവാം ചമൂനാഥനാക്കി, ദേവകളഗ്നേ;
മനുവിന്നുപദേഷ്ടിയാക്കിനാരിളയെയും;
ജനിച്ചു നീ താനന്നു,നാച്ചുന്ന മകനായി! 11

വന്ദ്യ, നീ സ്വശക്തിയാൽപ്പാലിയ്ക്ക, ധനാഢ്യരാ-
കുന്ന ഞങ്ങളെത്തേവ, ദേഹങ്ങളെയുമഗ്നേ:

---

8. വിന്നതൻ=സ്തുതൻ. അങ്ങ്=ഭവാൻ. യശസ്വിയെ=കീർത്തിമാനായ പുത്രനെ; അവൻ ഞങ്ങൾക്കു ധനം സമ്പാദിച്ചുതന്നുകൊള്ളും. പുത്രനേട്ടത്താൽ—പുത്രലാഭത്താൽ. കാക്കുക—നിങ്ങളിരുവരും ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുവിൻ.

9. മാതാപിതൃസന്നിധിസ്ഥനായ്ത്തന്നേ—ദ്യാവാപൃഥിവികളുടെ അടുക്കലിരുന്നുകൊണ്ടുതന്നെ. കമ്മിയിൽക്കരം വെയ്ക്ക—യജമാനനെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻ കനിയുക. സവ്വിത്തൃത്ത്—യജമാനനു നല്ലാൻ എല്ലാഭാഗ്യങ്ങളും ഭരി(വഹി)യ്ക്കുന്നവൻ.

10. ആയുഷ്യപ്രദായി=ജീവനം തരുന്നവൻ. സദ്വീരൻ=നല്ല വീരന്മാരോടുകൂടിയവൻ.

11. നഹുഷൻ—നഹുഷനെന്ന രാജാവ്. ആയു—പേർ. ചമൂനാഥൻ=സേനാപതി. ഇള—പേർ; ഇവൾ മനുവിൻെറ പുത്രിയുമാണ്. എന്നച്ഛനു—അംഗിരസ്സിനു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പില്ലാടാർ തവ കമ്മം കണ്ണിമയ്ക്കാതേ കാക്കു,-
മപ്പുത്രതനയന്റെ ഗോക്കളെപ്പാലിപ്പോൻ നീ! 12

അഗ്നേ, നീ യജിപ്പോനു കാവലായ്ക്കേടേശായ്വാൻ
ദിക്കിൽ നാലിലും കൺവെച്ചുജ്ജ്വലിയ്ക്കുന്ന ചാരേ;
സദയം പോഷിപ്പിയ്ക്കും നിനക്കു ഹവിസ്സേകി-
സ്തുതിപ്പോനുടെ മന്ത്രം മനസാ യാചിപ്പോൻ നീ! 13

കൈവരേണമേ, ഭൂരിശ്ലാഘ്യനാമൃതപിക്കിനു
കാമ്യം നമ്മുതലെന്നു നണ്ണുവോൻ ഭവാനഗ്നേ;
പോഷണീയനും ഭവാനൻപൂറ പിതാവെന്നാർ;
ശാസിപ്പൂ, ശിശ്രുവെയും ദിക്കുകളെയും വിദ്വാൻ! 14

ദക്ഷിണ കൊടുത്തോരു നരനെബ്ഭവാനഗ്നേ,
രക്ഷിപ്പൂ, നന്നായ്ത്തയ്ക്കപ്പെട്ട ചട്ടപോലെങ്ങും;
ഏവനോ ഗൃഹത്തിങ്കൽ നൽച്ചോറാൽസ്സുഖിപ്പിച്ചു
ജീവയജ്ഞത്തെച്ചെയ്യും, വിണ്ണിനു തുല്യനവൻ! 15

അങ്ങഗ്നേ, പൊറുക്കുകീയെങ്ങൾതൻ വ്രതഭംഗ,-
മെങ്ങൾ പോനാകലത്തീ മാഗ്ഗത്തിലണഞ്ഞതും;

---

12. ദേഹങ്ങളെയും—സന്താനങ്ങളെയും. ഞങ്ങളുടെ പൌത്രന്റെ ഗോക്കളെ സംരക്ഷിപ്പാനും, അങ്ങാണ്. അപ്പോൾ, ഞങ്ങളുടെ കാര്യം പറയാനുണ്ടോ?

13. കേടേശായ്വാൻ—തകരാറൊന്നും വരാതിരിപ്പാൻ. കൺ—ജ്വാല. സദയം പോഷിപ്പിയ്ക്കും—ദയാശീലത്വത്താൽ അഭിവൃദ്ധികരനായ. യാചിപ്പോൻ നീ—അർത്ഥിക്കുണ്ട്, ഹവിർദ്ദാതാവിന്റെ മന്ത്രത്തിൽ അങ്ങയ്ക്കഭിരുചി.

14. ഭൂരിശ്ലാഘ്യൻ=വളരെ ആളുകളാൽ ശ്ലാഘനീയൻ. കാമ്യം=സ്പൃഹണീയം. ഋത്വിക്കിനു ധനം ലഭിയ്ക്കട്ടെ എന്നു വാഞ്ഛിയ്ക്കുന്നവനാണ്, ഭവാൻ. എന്നാർ—അഭിജ്ഞർ പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. ശിശ്രു—അനാഭിജ്ഞനായ യജമാനൻ. ദിക്കുകളെയും ശാസിപ്പൂ—ഭവാൻ പറഞ്ഞുകൊടുക്കാഞ്ഞാൽ കർമ്മികൾക്കു ദിഗ്ഭ്രമം പറ്റിപ്പോകും.

15. ചട്ട—നല്ല ഒരു കവചം പോരാളിയെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. സുഖിപ്പിച്ചു—അതിഥികളെ സന്തൃപ്തരാക്കി. അവൻ—അതിഥിപൂജയാകുന്ന ജീവയജ്ഞമനുഷ്ഠിച്ച യജമാനൻ സ്വർഗ്ഗതുല്യനാണ്, ഋത്വിക്കുകളെ സ്വർഗ്ഗമെന്നപോലെ സുഖിതരാക്കും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗമ്യനൻപെഴുമച്ചൻ, സോമാഹ്വമനുഷ്യക്ഷ
കമ്മസാധകൻ, പ്രത്യക്ഷാത്മാവുമല്ലോ ഭവാൻ! 16

മനു,വംഗിരസ്സു,ഥ യയാതി, പൂവ്വരിവർ-
കണാക്കെ,ശ്ശ്രേചിയായൊരംഗിരസ്സാം നീ നേരേ
സഭ്യശാലയിൽച്ചെല്ലാ,വാഹിയ്ക്ക ദേവന്മാരെ,-
ദ്ദ്രഢയിലിരുത്തുക, നല്ല വേണ്ടതുമഗ്നേ! 17

വദ്ധിയ്ക്ക ഭവാനഗ്നേ, ഞങ്ങളങ്ങയെപ്പറ്റി-
ശ്ശക്തിയാ,ലറിവാലോ തീർത്തതാമീ മന്ത്രത്താൽ;
ഉന്നതിയണയ്ക്കയും ചെയ്കകെങ്ങളെബ്ഭവാൻ;
തന്നരുൾകെ,ങ്ങൾക്കന്നാസന്നത്തം സുമനസ്സും! 18

സൂക്തം 32.

ഹിരണ്യസ്തൂപൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.
(കാകളി.)

വജ്രോദ്യതനിന്ദ്രൻ പുരാ ചെയ്ത വിക്രമം
വർണ്ണിച്ചുരയ്ക്കുവനോരോന്നുമാശു ഞാൻ:
കൊന്നാൻ പയോദത്തെ; വീഴ്ത്തിനാൻ വെള്ളത്തെ;
നന്നായ്പ്പിളർത്തിനാനദ്രിനദികളെ. 1

---

16. പോന്നം—ഭവത്സേവനം ത്യജിച്ചു പോന്നം. സോമാഹ്വമനുഷ്യക്ഷ—സോമത്തിന്നഹ്വായ ആളുകൾക്കം, അനുഷ്ഠാതാക്കൾക്കം. ഗമ്യൻ=പ്രാപ്യൻ.

17. യയാതി—യയാതി എന്ന രാജാവ്. പൂവ്വർ—മറു പൂവ്വകന്മാർ. സഭ്യശാല—യാഗശാല. വേണ്ടതും നല്കുക—പ്രിയവസ്തു (ഹവിസ്സ്) നല്കുകയും ചെയ്യുക.

18. ശക്തി=കഴിവ്. ഈ മന്ത്രത്താൽ ഞങ്ങൾ വർദ്ധിയ്ക്ക=മഹത്തപ്പെടുക. ഞങ്ങളെ ഉന്നതിയണയ്ക്കയും ചെയ്കുക—അനുഷ്ഠാതാക്കളായ ഞങ്ങളെ ശ്രേയസ്സിലെത്തിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുക. സുമനസ്സം=നല്ല (കർമ്മശ്രദ്ധയുള്ള) ഹൃദയവും.

സൂക്തം 32.

1. കൊന്നാൻ—പിളർത്തി. വീഴ്ത്തിനാൻ വെള്ളത്തെ—ഭൂമിയിൽ മഴപെയ്തിച്ചു. അദ്രിനദികളെ പിളർത്തിനാൻ—മലമുഴകളെ, രണ്ടു കരകളും വലിച്ചുനീക്കി, പ്രവഹിപ്പിച്ചു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തപ്തഷ്ടാവു ചെത്തിക്കൊട്ടത്ത വജ്രമെറി-
ഞ്ഞിട്ടാണ കൊന്നാത,ദ്രിസ്ഥമാം കാറിനെ;
അപ്പോളൊലിച്ച തണ്ണീരുകഥം പാഞ്ഞാഴി-
യിലപ്പുക്കിതു,'നദ'യിട്ടും പൈക്കഥംപോലവേ. 2
സ്വീകരിച്ചങ്ങു കുടിച്ചാൻ വൃഷംപോലെ,
യാഗത്രയത്തിൽപ്പിഴിഞ്ഞതാം സോമനീർ;
ആകലിതാസ്ത്രനായ് ക്കൊന്നാൻ മഘവാവു,
കാർകളിലാദ്യം പിറന്നോരു കാറിനെ. 3
തോയവാഹങ്ങളിലാദ്യനെക്കൊന്നിന്ദ്ര,
മായാവികളുടെ മായയും പോക്കി നീ
വാനുഷസ്സുക്കളെപ്പെത്തും ജനിപ്പിച്ചു;
താനഥ കണ്ടെത്തിയില്ലൊരു വൈരിയെ! 4
മൂടൽവളത്തിയ വൃത്രന്റെ തോളുകഥം,
കോടാലിയാൽത്തരുസ്കന്ധങ്ങഥംപോലവേ
മെത്തിയ വജ്രമെയ്തിന്ദ്രൻ മുറിയ്ക്കയാൽ-
ച്ചത്തവൻ മനിലടിഞ്ഞുകിടക്കയായ്! 5
പോരിനില്ലാളെന്നാമട്ടിൽക്കരുമ്പൊടി-
ന്ദ്രാരി വിളിച്ചാനരിഷ്ടനാം വീരനെ;

---

2. ചെത്തിക്കൊട്ടത്ത—കനം കുറച്ചു മൂർച്ച കൂട്ടിക്കൊട്ടത്ത. അദ്രിസ്ഥം= പർവ്വതസ്ഥിതം. ഉമ്പയിട്ടും—ഉമ്പാശബ്ദം പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്ന. പൈക്കളുടെ ഈ വിശേഷണം, കലിയ്ക്കുന്ന വെള്ളങ്ങളുടെ ഇരമ്പത്തെ വ്യഞ്ജിപ്പിയ്ക്കുന്നു. പൈക്കഥം തൊഴുത്തിലെന്നപോലെ ജലങ്ങഥം സമുദ്രത്തിൽ ചെന്നുചേർന്നു.

3. വൃഷം=കാള. യാഗത്രയത്തിൽ—ജ്യോതിസ്സ്, ഗോവ്, ആയുസ്സ് എന്നീ മൂന്നു യാഗങ്ങളിൽ. ആകലിതാസ്ത്രനായ്=അസ്ത്രം (ആയുധം, വജ്രം) എടുത്ത്.

4. തോയവാഹങ്ങഥം=മേഘങ്ങഥം. മായാവികഥം—അസുരന്മാർ. വാനുഷസ്സുക്കളെ=വാനിനെയും ഉഷസ്സിനെയും സൂര്യനെയും. ജനിപ്പിച്ചു—പ്രകാശിപ്പിച്ചു. അഥ=പിന്നെ. ഒരു വൈരിയെ കണ്ടെത്തിയില്ല—ഇന്ദ്രനെ എതിർക്കാൻ ആരുമില്ലാതായി.

5. തരുസ്കന്ധങ്ങഥം=വൃക്ഷത്തടികഥം

6. ആഥം—എതിരാളി. ഇന്ദ്രാരി=അസുരൻ, വൃത്രൻ. അരിഷ്ടൻ=ശത്രുഹന്താവ്. ഭരിജേതാവിന്റെ കൊലകളെപ്പിന്നിടാൻ—വളരെപ്പേരെ ജയിച്ചവനാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ത്രിജേതാവിൻ കൊലകളെപ്പിന്നിടാൻ
പോരാഞ്ഞു വീണാങ്ങരച്ചാൻ പുഴകളെ! 6
വൃത്രനടർ തേടി, കൈകാലറുകിലും,
പുംസ്ത്വച്ഛിന്നമുഷ്കൻകണക്കിനെ!
ഇന്ദ്രനോ, വജ്രമെറിഞ്ഞാൻ ചുമൽത്തട്ടി-
ലൊ;-ന്നിലേറെപ്പരിക്കേറു വീണാനവൻ. 7
അക്കിടപ്പോനെക്കവിച്ചു പാഞ്ഞു, കരഠ
കക്കും ജലം, വിണ്ട കൂലത്തെയാംവിധം;
നിന്ത്വിനാനേതിനെ സ്വന്തം പെരുമയാൽ,
വൃത്രനഹിയതിൻ കാല്കൽക്കിടക്കയായ്! 8
നഷ്ടയായ് വൃത്രമാതാവു:-മിന്ദ്രൻ തദാ
വിട്ടാനു,വഠന്തൻ ചുവട്ടിലെയ്ക്കായുധം;
അമ്മ മീതേ, മകൻ താഴെ—യട്ടാനവി
ച്ചുമ്മാ കിടന്നു, കുഞ്ഞൊത്ത പൈപോലവേ! 9
നില്ക്കലിരിയ്ക്കലില്ലാത്ത വെള്ളത്തിലുഠ-
പ്പുക്കു പേർ പോയ്പ്പായ വൃത്രവപുസ്സിനെ

യ ഇന്ദ്രന്റെ കൊലകളിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടാൻ. പുഴകളെ—നദീതീരങ്ങളിലെ പാറകളെയും മറ്റും.

7. അടർ തേടി—ഇന്ദ്രനോടു പൊരുതാൻ നോക്കി. ഛിന്നമുഷ്കനായ (വൃഷണങ്ങളറുക്കപ്പെട്ട) ഒരുവൻ പുംസ്ത്വം (പൗരുഷത്തം) ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. വൃഷണമില്ലാത്തവനു പൌരുഷമല്ല, നപുംസകത്വമാണല്ലോ, കിട്ടുക. ചുമൽത്തട്ടിൽ—വൃത്രന്റെ തോളത്ത്. ഒന്നിലേറെ—അനേകാവയവങ്ങളിൽ.

8. കരഠം കക്കും (മനോഹരമായ, മനുഷ്യരെ സന്തോഷിപ്പിച്ച) ജലം അക്കിടപ്പോനെക്കവിച്ചു പാഞ്ഞു. (വൃത്രന്റെ ശരീരത്തിന്മേലൂടേ കുതിച്ചൊഴുകി); കൂലം (തീരം) പിളർന്നാൽ നദീജലം തള്ളിയൊഴുകുന്നതുപോലെ. ജലത്തെ നിരോധിച്ചുനിന്ന വൃത്രൻ ഇപ്പോഠം അതിന്റെ കാല്കൽ (ചുവട്ടിൽ) കിടക്കുകയായി: തന്റെ അപരാധം ക്ഷമിപ്പിയ്ക്കാനെന്നപോലെ. അഹി—വൃത്രന്റെ മറ്റൊരു പേർ.

9. മകങ്കൽ ആയുധം തട്ടാതിരിപ്പാൻ വൃത്രന്റെ അമ്മ അവന്റെ മീതേ കിടന്നു. തദാ (അപ്പോഠം) ഇന്ദ്രൻ ആയുധം അവളുടെ ചുവട്ടിലെയ്കു (വൃത്രദേഹത്തിലെയ്കു) വിട്ടു. അതിനാൽ അവളും നഷ്ടയായ് (മരിച്ചു). അട്ടാനവി (ആ അസുരസ്ത്രീ), കൂട്ടിയോട്ടക്കൂടിയ ഒരു പയ്യെന്നപോലെ ചുമ്മാ (നിശ്ചേഷ്ടയായി) കിടന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കേറിക്കടന്നാഞ്ഞൊലിച്ചു ജലം; നീണ്ട
കൂരിരുട്ടൊന്നിലടിഞ്ഞിതിന്ദ്രാഹിതൻ! 10

രോധിച്ചുനിത്തിനാനല്ലോ ജലങ്ങളെ
നാഥനഹി, പണി പൈക്കളെയാംവിധം;
പാരുമുടിയ്ക്കുന്ന വൃത്രനടച്ച ത-
ണ്ണീരിൻ ബിലത്തെത്തുറന്നാൻ, തദന്തകൻ. 11

വജ്രപ്രദീപ്തൻ തറിച്ചെതിത്തപ്പോളൊ-
രശ്വവാലായ്ത്തീന്നിതിന്ദ്ര, ശൂരൻ ഭവാൻ;
ഗോക്കളെ വെന്നു നീ; സോമത്തെ വെന്നു നീ;
നേർക്കൊഴുകിച്ചു നീയേഴു പുഴയെയും! 12

വൃത്രൻ ചമച്ച വാർമിന്നാലും പാഴിടി-
വെട്ടും മഴയുമിടിവാളുമൊന്നുമേ
ഇന്ദ്രങ്കലേശീല,വന്നുമായ്പ്പോർചെയ്തു;
വെന്നാൻ, മഘവാവു മാറു പണികളും. 13

മറ്റാരെ നീ കണ്ടു വൃത്രനെക്കൊല്ലുവാൻ?
പറ്റിയല്ലോ ഭയം, കൊന്നതിലിന്ദ്ര, തേ:

---

10. നിൽപ്പുലിരിയ്ക്കുലില്ലാത്ത—നിൽപ്പുലും ഇരിയ്ക്കുലുമില്ലാതെ സദാ ഒഴുകിപ്പോകുന്ന. പേർ പോയ്പ്പോയ—ആരാലും അറിയപ്പെടാത്തതായിത്തീന്ന. വപുസ്സ്=ദേഹം. നീണ്ട കൂരിരുട്ടൊന്നിൽ—ഒരു ദീർഘതമസ്സിൽ, മരണത്തിൽ. ഇന്ദ്രാഹിതൻ=ഇന്ദ്രശത്രു, വൃത്രൻ.

11. നാഥനഹി—ജലങ്ങളുടെ നാഥനായിത്തീന്ന (അവയെ കീഴടക്കിയ) വൃത്രൻ. പണി—പണി എന്ന അസുരൻ. ബിലം—പ്രവഹണദ്വാരം. തദന്തകൻ=വൃത്രനെ കൊന്ന ഇന്ദ്രൻ.

12. വജ്രപ്രദീപ്തൻ—ഇടിവാൾകൊണ്ട തിളങ്ങുന്ന വൃത്രൻ: സവ്വായുധകുശലനായിരുന്നു, വൃത്രൻ. അശ്വവാലായ്ത്തീന്നിതു—കുതിരയുടെ വാൽ നിഷ്പ്രയാസം ഈച്ചയേയും മറ്റും ആട്ടിക്കളയുന്നതുപോലെ, ഭവാൻ വൃത്രനെ തട്ടിനീക്കി. ഗോക്കളെ വെന്നു—പണി അപഹരിച്ച ഗോക്കളെ വീണ്ടെടുത്തു. സോമത്തെ വെന്നു—സോമനീർ ബലേന പാനംചെയ്തു. അങ്ങിനെ ഒരുപാഖ്യാനമുണ്ട്. ഏഴു പുഴയേയും—ഗംഗാദിസപ്തനദികളെ.

13. അവന്നുമായ്—വൃത്രനോട്. വെന്നാൻ—നിഷ്ഫലമാക്കി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തൊണ്ണൂറിയൊമ്പതാറിന്റെ വെള്ളം ഭയാൽ—
പ്പിന്നിട്ടുവല്ലോ, പരുന്തെന്നാപോലെ നീ! 14

സ്ഥാവരം, ജംഗമം, ശൃംഗി, ശാന്തമിവ—
യ്ക്കേവമരചനായ്ത്തീർന്ന വജ്രായുധൻ;
മത്സ്യക്കുമിന്നുനേ രാജാവു;—വാരിനെ—
ച്ചൂറിനാൻ, നേമിയേർക്കാലുളെപ്പോലവൻ! 15

രണ്ടാമധ്യായം സമാപ്തം.

മൂന്നാമധ്യായം

സൂക്തം 33.

ഹിരണ്യസ്തൂപൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഗോത്രത്തെത്തേടുന്നവരേ, വരുവിൻ, നമുക്ക് ഇന്ദ്രന്റെ അടുക്കൽ പോകാം: അവിടുന്ന് ഉപദ്രവമൊന്നും പറയാതെ, നമുക്കു ബുദ്ധ്യുൽക്കർഷം വരുത്തും; എന്നിട്ടു നമുക്ക് ഈ ഗോധനത്തെക്കുറിച്ച് അറിവും വളർത്തും. 1

യാതൊരുവനോ സ്തോതാക്കൾക്കുവേണ്ടി, യുദ്ധം വന്നാൽ വിളിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടവൻ; ആ ധനപ്രദനും ആദ്യനുമായ ഇന്ദ്രന്റെ അടു

---

14. ഇന്ദ്ര, ത്വഷ്ടൃപുത്രനെ കൊന്നതിൽ ഒരു ഭയം—അപരാധഭയം—ഉണ്ടായല്ലോ; ആ ഭയംമൂലം ഭവാൻ തൊണ്ണൂറൊമ്പതു പുഴ കടന്ന്, ഒരു പരുന്തെന്നപോലെ ദൂരത്തെയ്ക്കു പായുകയുംചെയ്തു. എന്നാൽ, വൃത്രനെ കൊല്ലാൻ മറാരെയെങ്കിലും അങ്ങു കാണുകയുണ്ടായോ? അതിന്നു വേറെ ആരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

15. ശൃംഗി—കൊമ്പുള്ള മഹിഷവൃഷാദികളെ. ശാന്തം—കൊമ്പില്ലായ്കയാൽ ഉപദ്രവിയ്ക്കാത്ത അശ്വഗർദ്ദഭാദികളെ. ഏവം—വൃത്രനെ വധിച്ചിട്ട്. ഇന്ദ്രനേ—ഇന്ദ്രൻതന്നെ. അവാരിനെ—സ്ഥാവരാദികളെ. ഏർക്കാലുകളെ തേരുരുപ്പിച്ചു റാനെ എന്നപോലെ, സ്ഥാവരാദികളെ ഇന്ദ്രനെ അവലംബിച്ചുനില്ക്കുന്നു.

സൂക്തം 33.

1. ദേവന്മാർ അന്യോന്യം പറയുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ക്കലെയ്ക്കു മികച്ച സ്തോത്രങ്ങളാൽ പൂജിച്ചുംകൊണ്ട്, ഒരു പരുന്തു സ്വന്തം കൂട്ടിലെയ്ക്കെന്നപോലെ പാഞ്ഞുകയാണ്, ഞാൻ. 2

പൂർണ്ണസൈന്യനായ തന്തിരുവടി ആവനാഴികളിട്ടു; ഗോക്കളെ വേണ്ടുന്നാവങ്കൽ കൊണ്ടാക്കാനും തുടങ്ങി. ഇന്ദ്രൻ, സുബുദ്ധിമാൻ, വളരെ ധനം കൊണ്ടുവന്നുതരുന്നാ ഇവിടുന്നു ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ ഒരു വില്പനക്കാരനായിത്തീരരുതേ! 3

ഇന്ദ്രൻ, കൂട്ടുകാരിരിയ്ക്കെ, അങ്ങു തനിയെ ചെന്നു, തട്ടിപ്പറിക്കാരനായ മുതലാളിയെ വജ്രംകൊണ്ടു വധിച്ചുവല്ലോ; വില്ലിന്റെ മുകളിൽ എമ്പാടും വന്നുചേർന്ന യജ്ഞവിരോധികളായ സനകരും ചത്തടിഞ്ഞു! 4

ഇന്ദ്രൻ, യജ്ഞം ചെയ്യാതെ യജമാക്കളോടു പിണങ്ങുന്നാ അവർതല പിന്തിരിച്ചു നടകൊണ്ടു: ഹരിയുക്തനായി നിലക്കൊണ്ട ശൂരനായ ഭവാൻ ആ വ്രതരഹിതരെ അന്തരിക്ഷത്തിൽനിന്നും വായുഴികളിൽനിന്നും ഊതിപ്പറപ്പിച്ചു! 5

നിരവദ്യന്റെ സൈന്യത്തോടു പൊരുതാൻനോക്കിയ അവർ നവഗവരായ മനുഷ്യരാൽ പ്രോത്സാഹിതനായ ഇന്ദ്രനാൽ തോല്പിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ട്, ആണുങ്ങളോടെതിർത്ത നപുംസകങ്ങൾപോലെ, ആവതില്ലായ്മ വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു കണ്ട വഴികളിലൂടെ മണ്ടിപ്പോയി. 6

ഇന്ദ്രൻ, നിലവിളിയ്ക്കുകയോ തിന്നുകയോ ചെയ്തിരുന്നാ അവരോടു ഭവാൻ അന്തരിക്ഷത്തിനാപ്പുറത്തുവെച്ചു പോരാടി; കൊള്ളക്കാരനെ ആകാശത്തുനിന്നു കൊണ്ടുപോന്നു കേമമായി ദഹിപ്പിച്ചു; സോമം പിഴിഞ്ഞു സ്തുതിയ്ക്കുന്നാവന്റെ പ്രശംസയെ രക്ഷിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു! 7

---

3. വേണ്ടുന്നവങ്കൽ—ഉടമസ്ഥനായ ഓരോ ദേവന്റെയും ഗൃഹത്തിൽ. ധനം—ഗോധനം. വില്പനക്കാരനായിത്തീരരുതേ—വില കിട്ടണമെന്നു പറയരുതേ.

4. കൂട്ടുകാർ—മരുത്തുക്കൾ. മുതലാളിയെ—വൃത്രനെ. സനകർ—വൃത്രാനുചരന്മാരുടെ പേർ.

5. അവർ—സനകർ. ഹരിയുക്തനായി—ഹരികൾ എന്ന രണ്ടശ്വങ്ങളോടുകൂടി. ആ വ്രതരഹിതരെ—വ്രതാനുഷ്ഠാനമില്ലാത്ത സനകരെ.

6. നിരവദ്യന്റെ—ദോഷങ്ങളില്ലാത്ത, ഗുണവാനായ ഇന്ദ്രന്റെ. അവർ—സനകർ. നവഗവർ—അംഗിരസ്സുകളുടെ സത്രത്തിൽവെച്ച് ഒമ്പതുനാൾകൊണ്ടു ഫലം ലഭിച്ചവർ. കണ്ട—ഓടാൻ പറ്റുമെന്നു കണ്ടറിഞ്ഞ.

7. കൊള്ളക്കാരൻ—വൃത്രൻ. സ്തുതിയ്ക്കുന്നാവന്റെ—യജമാനന്റെ. രക്ഷിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു—സഫലീകരിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മന്നിലെങ്ങും നിറഞ്ഞു, പൊന്നും കല്പുമണിഞ്ഞു, പൊങ്ങിയിരുന്നാവർ ഇന്ദ്രങ്കൽ ഇടിഞ്ഞുപോയി: ആ ഉപദ്രവികളെ അവിട്ടുന്ന സൂയ്മനെക്കൊണ്ടകറ്റി! 8

ഇന്ദ്രൻ, അവിട്ടുന്ന വാനൂഴികളെ രണ്ടിനെയും മുഴുവൻ മഹത്തത്താൽക്കീഴടക്കി അനുഭവിച്ചുപോന്നു; ഇന്ദ്രൻ, അന്ന് അവിട്ടുന്ന് അനഭിജ്ഞരിലും അഭിമാനം കൊള്ളുന്ന മന്ത്രങ്ങാംകൊണ്ടു കൊള്ളക്കാരനെ ആട്ടിപ്പായിച്ചു. 9

വെള്ളം ദ്യോവിൽനിന്നു ഭൂവിലെത്തിയിരുന്നില്ല; ധനദായിനിയെ ശുശ്രൂഷിയ്ക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നില്ല. അപ്പോൾ, ശ്രേഷ്ഠനായ ഇന്ദ്രൻ തിളങ്ങുന്ന വജ്രം കൈക്കൊണ്ട്, ഇരുട്ടിൽനിന്നു വെള്ളമൊക്കെ കറന്നൊടുത്തു. 10

ജലം ഇന്ദ്രന്റെ അമരേത്തിനായി പൊഴിഞ്ഞിരുന്നു. എന്നാൽ വൃത്രൻ വൻപുഴകളുടെ നടുവിലാകെ വളർന്നു: അവന്റെ മനസ്സ് ഇന്ദ്രന്റെ കൂടെത്തന്നെ നടക്കുകയായിരുന്നു. ചില നാളുകഠംക്കിടയിൽ അവനെ ഇന്ദ്രൻ പ്രബലമായ ആയുധംകൊണ്ടു നിഹനിച്ചു. 11

മന്നിൻമടയിൽ കിടന്ന മായാന്റെ പെരുംപടയെ ഇന്ദ്രൻ നീളെ പരിക്കേല്പിച്ചു; ആ വരഠച്ച പിണച്ച ശൃംഗോപമായുധനെ പിളർത്തി. ഉള്ള ഊക്കും ഉള്ള കെല്പും മുഴുവനൊടുത്തു മഘവാവ് എതിർത്ത ശത്രുവിനെ കൊന്നു. 12

---

8. പൊങ്ങിയിരുന്നവർ—അഭിവൃദ്ധിപ്പെട്ടുപോന്ന സനകർ.

9. അനഭിജ്ഞരിലും അഭിമാനം കൊള്ളുന്ന—അർത്ഥഗ്രഹണമില്ലാതെ ജപിയ്ക്കുന്നവരെയും ഫലദാനാഹ്രായ് ഗണിയ്ക്കുന്ന. മന്ത്രങ്ങാംകൊണ്ടു—മന്ത്രങ്ങാംകൊണ്ടു സന്തുഷ്ടനായിട്ട്.

10. ധനദായിനി—ഭൂമി. ഇരുട്ടിൽനിന്നു—കാരമേഘത്തിൽനിന്നു.

11. നടക്കുകയായിരുന്നു—ഇന്ദ്രനെക്കുറിച്ചായിരുന്നു, സദാ വൃത്രന്റെ വിചാരം.

12. ആ വരഠച്ച പിണച്ച—ജലത്തെത്തടുത്തു ലോകത്തെ ഉണക്കിയ. ശൃംഗോപമായുധനെ—പോത്തിൻകൊമ്പും മറ്റുംപോലെയുള്ള ആയുധങ്ങളോടുകൂടിയ വൃത്രനെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്ദ്രന്റെ ആയുധം ശത്രുക്കളുടെ നേക്കു പാഞ്ഞു; മൂത്തതും മികച്ചതുമായ അതു പുരങ്ങളെ പിളർത്തി. പിന്നെ അവിടുന്നു വജ്രമെ
റിഞ്ഞു വൃത്രനെ കൊന്നു, തിരുവുള്ളം കുളിർപ്പിച്ചു. 13

ഇന്ദ്രൻ, സ്തുതിയാൽ പ്രീതിപ്പെടുത്തിയ കുത്സനെ അങ്ങു സം
രക്ഷിച്ചു; പൊരുതുന്ന ശ്രേഷ്ഠനായ ശത്രുവിനെയും സംരക്ഷിച്ചു. കുതിര
ക്കുളമ്പിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട പൊടി വാനിൽ പാറി. ശൈത്രേയൻ
പൌരുഷം താങ്ങാൻ എഴുനേറ്റുനിന്നു: 14

മഘവാവേ, ഭവാൻ രക്ഷിച്ചതിനാലാണല്ലോ, വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിയ ശ്രേഷ്ഠനായ ശൈത്രേയൻ സ്വാസ്ഥ്യം നേടി ക്ഷേത്രത്തിലെ
ത്തിച്ചേർന്നത്. ചിരകാലമായി ഇവിടെ നിലക്കൊണ്ടു പൊരുതുന്ന ശ
ത്രുക്കളെ അങ്ങു നികൃഷ്ടദുഃഖങ്ങളിൽ അകപ്പെടുത്തിയാലും! 15

സൂക്തം 34.

ഹിരണ്യസ്തൂപൻ ഋഷി; ജഗതിയും, ത്രിഷ്ടുപ്പും ദ്വാദസ്യകം;
അശ്വികൾ ദേവത.

മേധാവികളായ അശ്വികളേ, ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി മൂന്നു തവണ
യെങ്കിലും നിങ്ങൾ ഇതിൽ വന്നുചേരണം: നിങ്ങളുടെ തേർ എങ്ങും
നടക്കും, എന്തും കൊടുക്കും. പൊൻപകലും മഞ്ഞിരവുമെന്നാപോലെ

---

13. പുരങ്ങളെ—വൃത്രന്റെ നഗരങ്ങളെ.

14. പൊരുതുന്ന—ശത്രുക്കളോടു യുദ്ധം ചെയ്യുന്ന. കുത്സനും ദശദ്യുവും രണ്ടു് ഋഷിമാരത്രേ. കുതിരക്കുളമ്പു്=ഇന്ദ്രാശ്വങ്ങളുടെ കുളമ്പുകൾ. ശൈത്രേയൻ—പണ്ടു ശത്രുഭയത്താൽ വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിക്കിടന്ന ശ്വിത്രാപുത്രൻ. പൌരുഷം താ
ങ്ങാൻ—പൊരുതാൻ. എഴുനേറ്റുനിന്നു—വെള്ളത്തിൽനിന്നു കേറി.

15. ക്ഷേത്രത്തിലെത്തിച്ചേർന്നതു്—ശത്രുക്കളോടു പൊരുതുന്നതിനിടയിൽ, ക്ഷേത്രത്തിൽ കടന്നുകൂടിയതു്.

സൂക്തം 34.

1. ഇതിൽ—ഈ യജ്ഞത്തിൽ. മൂന്നുതവണ—മൂന്നുസവനങ്ങൾക്കു്. പൊൻപകലും മഞ്ഞിരവും—പകൽ വെയിലിനാൽ പൊന്നുപോലിരിയ്ക്കുമല്ലോ; രാത്രി മഞ്ഞുള്ളതുമായിരിയ്ക്കും. സ്വഭാവോക്തി മാത്രമാണിതു്. ദിനരാത്രി സംബ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തമ്മിലൊട്ടിപ്പിടിച്ചവരാണല്ലോ, നിങ്ങൾ. രണ്ടുപേരും മനീഷികൾക്കു വശപ്പെട്ടവിൻ! 1

അശ്വികളേ, നിങ്ങളുടെ തേരിന്നു കെല്പേറിയ മൂന്നു ചക്രങ്ങളുണ്ട്; അതിൽ മധുരദ്രവ്യങ്ങൾ വെച്ചു, നിങ്ങൾ ചന്ദ്രന്റെ വേനാവിവാഹത്തിന്നു പോയത് എല്ലാവ൪ക്കും അറിയാം. അതിൽ മൂന്നു തൂണുകളും നാട്ടിയിട്ടുണ്ട്, പിടിയ്ക്കാൻ. രാപകലുകളിൽ മുമ്മൂന്നുതവണ നിങ്ങൾ സഞ്ചരിയ്ക്കും! 2

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ഓരോ നാളിലും മൂന്നു പിഴ തീ൪ക്കണം. ഇന്നു മൂന്നു ഹവി൪സ്സിൽ തേനൊഴിയ്ക്കണം. രാത്രികളിലും പകലുകളിലും മുമ്മൂന്നുതവണ ഞങ്ങൾക്കു ബലകരങ്ങളായ അന്നങ്ങൾ തരണം. 3

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ മൂന്നുതവണ ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹത്തിൽ വരണം; മൂന്നുതവണ ആൾക്കാരിൽ ചെല്ലണം; മൂന്നുതവണ സംരക്ഷണീയത്തിൽ മുമ്മട്ടിൽത്തന്നെ ശീലിപ്പിയ്ക്കണം; മൂന്നുതവണ കൊണ്ടാടത്തക്കതു കൊണ്ടുവരണം; മൂന്നുതവണ അന്നം മഴപോലെ പൊഴിയ്ക്കണം. 4

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു മൂന്നുതവണ ധനം കൊണ്ടു വരണം; മൂന്നു യജ്ഞത്തിൽ വരണം; മൂന്നു ബുദ്ധി നന്നാക്കണം; ഞങ്ങൾക്കു മൂന്നു സൌഭാഗ്യവും മൂന്നു അന്നവും കൊണ്ടുവരണം. സൂ൪യ്യപുത്രി നിങ്ങളുടെ മുവുരുൾത്തേരിൽ കേറാറുണ്ടല്ലോ. 5

ന്ധംപോലെ ശാശ്വതമാണ്, നിങ്ങളിരുവരുടെ ചേച്ച്. വശപ്പെട്ടവിൻ—അനുഗ്രഹം നല്കുവിൻ.

2. അതിൽ—തേരിൽ. വേനാ—ചന്ദ്രന്റെ പ്രിയതമ. എല്ലാവ൪ക്കും—ദേവകൾക്കൊക്കെ. പിടിയ്ക്കാൻ—വല്ലാതെ പായുമ്പോൾ, തങ്ങൾ വീണുപോകാതിരിപ്പാൻ പിടിയ്ക്കുന്നതിന്ന്.

3. പിഴ—ഞങ്ങൾക്കു ചടങ്ങുകളിൽ വരുന്ന തെറ്റ്.

4. ആൾക്കാ൪—ഞങ്ങളുടെ ആളുകൾ. സംരക്ഷണീയത്തിൽ—നിങ്ങൾ സംരക്ഷിയ്ക്കേണ്ടതായ ഞങ്ങളുടെ കുഞ്ഞുങ്ങളിൽ. മുമ്മട്ടിൽത്തന്നെ—മൂന്നു മാതിരിയിൽത്തന്നെ ശീലിപ്പിയ്ക്കണം; വീണ്ടും വീണ്ടും ഉപദേശിയ്ക്കണമെന്നു സാരം. കൊണ്ടാടത്തക്കതു—സന്തോഷകരമായ ഫലം.

5. ബുദ്ധി നന്നാക്കണം—ഞങ്ങൾക്കു ബുദ്ധിഗ്രഹണം വരുത്തണം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു മൂന്നുതവണ ദിവ്യങ്ങളും, മൂന്നുതവണ ഭൌമങ്ങളും, മൂന്നുതവണ ആന്തരിക്ഷങ്ങളുമായ മരുന്നുകൾ കൊണ്ടുവരണം; ശംയുവിന്റെ സുഖം എന്നെന്നേക്കുമുണ്ടാക്കണം; നന്മയുടെ നാഥന്മാരേ, ത്രിദോഷസാസ്ഥ്യം തരുമാറാകണം! 6

അശ്വികളേ, യജ്ഞാഹ്വരായ നിങ്ങൾ നാളിൽ നാളിൽ ഞങ്ങളുടെ സ്ഥലത്തു വന്നു, മുട്ടുഭയിൽ മൂന്നരു കിടക്കണം; സ്വന്തം തേരുള്ള നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ ദൂരത്തുനിന്നു വന്നു മൂന്നുവേദികളിൽ, ആത്മാവു ശരീരങ്ങളിലെന്നപോലെ സ്ഥിതിചെയ്യണം! 7

അശ്വികളേ, സപ്തനദീജലങ്ങൾകൊണ്ടു മൂന്നുവട്ടം പിഴിഞ്ഞ നീരും, മൂന്നു കുട്ടകങ്ങളും, മുമ്മട്ടിൽ നിർമ്മിയ്ക്കപ്പെട്ട ഹവിസ്സും ഇതാ. മൂവുലകിൻമീതേ സഞ്ചരിയ്ക്കുന്ന നിങ്ങളാണല്ലോ, ദ്യോവിൽ പകലിരവുകളാൽ വ്യവസ്ഥാപിതനായ സൂര്യന്റെ കാവല്ക്കാർ! 8

നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ യാതൊന്നിലൂടേ യജ്ഞത്തിൽ വന്നു ചേരുമോ, ആ മുക്കോൺതേരിന്റെ മൂന്നു ചക്രങ്ങൾ എവിടെ? മുകളിലെ കൂടിന്റെ മൂന്നു മരക്കഷ്ണങ്ങൾ എവിടെ? കരുത്തുള്ള കഴുതയെ എപ്പോൾ പൂട്ടും? 9

നാസത്യരേ വരുവിൻ; ഹവിസ്സു ഹോമിയ്ക്കുകയായി; മധുരപായികളായ മുഖങ്ങൾകൊണ്ടു മധുരഹവിസ്സുകൾ നുകരുവിൻ! നൈകരുതിവെച്ചിട്ടുള്ളതും വിചിത്രവുമായ നിങ്ങളുടെ രഥത്തെയാണല്ലോ, പൂലരിയ്ക്കുമുമ്പു സൂര്യൻ യജ്ഞത്തിനായയ്ക്കുന്നത്. 10

---

6. ആന്തരിക്ഷങ്ങൾ=അന്തരിക്ഷത്തിലുള്ളവ. ശംയു—ബൃഹസ്പതിപുത്രന്റെ പേർ. നന്മയുടെ—നല്ല ഔഷധഗണത്തിന്റെ. ത്രിദോഷസാസ്ഥ്യം—വാതപിത്തകഫങ്ങളുടെ സ്വസ്ഥത; ആരോഗ്യം.

7. ഞങ്ങളുടെ സ്ഥലത്തു—യജ്ഞവേദിയിൽ. മുട്ടുഭ്—മൂന്നു വിഭാഗമായി വിരിച്ച ദർഭപ്പുല്ല്. മൂന്നു വേദികൾ—ഐഷ്ടികം, പാശുകം, സൌമികം.

8. മുമ്മട്ടിൽ—സവനത്രയോചിതമാംവണ്ണം. വ്യവസ്ഥാപിതൻ—പകലിലുദിയ്ക്കുക, ഇരവിലസ്തമിയ്ക്കുക എന്നു വ്യവസ്ഥചെയ്യപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നവൻ.

9. കൂട്—ഇരിപ്പിടം. മരക്കഷ്ണങ്ങൾ—ഉന്നതകാഷ്ഠം. കഴുതയെ—കുതിരയുടെ പകരം. ഇതൊന്നും ഞങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാ!

10. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് അച്ചുതണ്ടിന്മേൽ പൂട്ടാനാണ്, നെയ്യു കരുതിവെയ്ക്കുന്നത്,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാസത്യരായ അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ പതിനൊന്നു ത്രിവഗ്ഗദേവകളോടൊന്നിച്ചു മധുപാനത്തിനായി ഇവിടെ വന്നുചേരുവിൻ; ഞങ്ങൾക്കായുസ്സു വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുവിൻ; ഞങ്ങളുടെ പാപങ്ങൾ കഴുകിക്കളയുവിൻ; ഞങ്ങളുടെ ശത്രുക്കളെ അകറ്റുവിൻ; ഞങ്ങളോടൊന്നിച്ചിരിയ്ക്കുവിൻ! 11

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ മൂന്നുലകിലും പെരുമാറുന്ന രഥത്തിലൂടേ, ഞങ്ങൾക്കായി, നല്ല വീരരെ കിട്ടിയ്ക്കുന്ന ധനം കൊണ്ടുവരുവിൻ. ഞങ്ങളുടെ സ്തുതി കേൾക്കുന്ന നിങ്ങളെ ഞാൻ രക്ഷയ്ക്കായി വിളിയ്ക്കുന്നു: നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ യുദ്ധത്തിൽ പൊതിയ്ക്കുകയുംചെയ്യണം! 12

സൂക്തം 35.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സുകൾ മുമ്പേത്തവ; സവിതാവ്, അഗ്നി, മിത്രൻ, വരുണൻ, ഭാരദ്വാജി, ദേവതകൾ.

ഞാൻ നിലനില്പിനായി ആദ്യം അഗ്നിയെ വിളിയ്ക്കുന്നു; ഇതിൽ രക്ഷയ്ക്കായി മിത്രാവരുണരെ വിളിയ്ക്കുന്നു; ജഗത്തിനെ വിശ്രമിപ്പിയ്ക്കുന്ന രാത്രിയെ വിളിയ്ക്കുന്നു; പാലനത്തിനായി സവിതൃദേവനെയും വിളിയ്ക്കുന്നു. 1

ഇരുണ്ട ലോകത്തിലൂടേ വീണ്ടും വീണ്ടും ആവിർഭവിച്ച്, അമൃതനെയും മർത്ത്യനേയും സ്വസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിർത്തുന്ന സവിതാവായ ദേവൻ ഭുവനങ്ങളെ തൃക്കൺപാർത്തുകൊണ്ടു പൊന്നിൻതേരിലൂടേ വരുന്നു. 2

---

11. പതിനൊന്നു ത്രിവഗ്ഗദേവകൾ—മൂന്നുവഗ്ഗത്തിൽ പതിനൊന്നുപേർ വീതം മുപ്പത്തിമൂന്നു ദേവന്മാർ. മധു—സോമനീർ.

12. നല്ല വീരരെ കിട്ടിയ്ക്കുന്ന—ധനമുണ്ടായാൽ വീരരായ പുത്രഭൃത്യാദികളും ഉണ്ടായിവരും. പൊന്തിയ്ക്കുക—ശൌര്യവാന്മാരാക്കുക എന്നു സാരം.

സൂക്തം 35.

2. ഇരുണ്ട ലോകം—അന്തരിക്ഷം; അതു സൂര്യോദയത്തിനുമുമ്പ് ഇരുളടഞ്ഞതായിരിയ്ക്കുമല്ലോ. അമൃതൻ—മരണമില്ലാത്ത ദേവന്മാർ. മർത്ത്യൻ—മരണമുള്ള മനുഷ്യർ. തൃക്കൺപാർത്തുകൊണ്ടു—പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യജിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന ദേവൻ ചായ്പിലൂടേ എഴുന്നള്ളുന്നു; മുകളിലൂടേ എഴുന്നള്ളുന്നു; രണ്ടു വെള്ളക്കുതിരകളുമായി എഴുന്നള്ളുന്നു. സവിതായ ദേവൻ സകലപാപങ്ങളേയും പോക്കിക്കൊണ്ടു ദൂരത്തുനിന്നു വന്നൊത്തുന്നു. 3

യജിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന ചിത്രഭാനുവായ സവിതാവ് ഇരുണ്ട ലോകങ്ങളിൽ വെളിച്ചം വീശാൻ, ചുറും നടക്കുന്നതും പലതരം സ്വർണ്ണക്കൊത്തുപണികളും ചെയ്തതും സ്വർണ്ണക്കൂടികളുള്ളതുമായ വസ്ത്രം ധരിൽ കേറുന്നു. 4

പൊന്നിൻനകത്തണ്ടുള്ള തേർ വലിയ്ക്കുന്ന കാൽ വെളുത്തവയായ ശ്യാവങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്കു വെളിച്ചം നല്കുന്നു. പ്രജകൾ മാത്രമല്ല, സകലഭുവനങ്ങളും സദാ മറു ദേവകളുടെ സവിതാവിന്റെ സന്നിധിയിൽ നിലകൊള്ളുന്നു. 5

പ്രകാശിയ്ക്കുന്ന ലോകങ്ങൾ മൂന്നാണ്: രണ്ടെണ്ണം സൂര്യന്റെ അടുക്കൽ; ഒന്നു യമലോകത്തെയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നത്. അമൃതങ്ങൾ, ഒരു തേർ ആണിയെ എന്നപോലെ, സവിതാവിനെ അവലംബിച്ചു നില്ക്കുന്നു. അതറിയുന്നവൻ ഇവിടെ പറയട്ടെ! 6

ഗഭീരമായി ചലിയ്ക്കുന്നതും, പ്രാണനെ നല്കുന്നതും, വേണ്ടേടത്തു സുഖേന എത്തിയ്ക്കുന്നതുമായ രശ്മി അന്തരിക്ഷാദികളെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. ആ സൂര്യൻ ഇപ്പോൾ (രാത്രിയിൽ) എവിടെ? ആക്കറിയാം: ഏതു വാനത്താണ്, അവന്റെ രശ്മി വ്യാപിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്? 7

---

3. ചായ്പ്—ആകാശത്തിന്റെ അറം.

4. കുറികൾ—തേരിന്നു പൂട്ടിയ കുതിരകളുടെ കഴുത്തിനിരുവശവും നിയന്ത്രണത്തിന്നായി ഇടുന്നവ.

5. ശ്യാവങ്ങൾ—സൂര്യാശ്വങ്ങളുടെ പേർ. ജനങ്ങൾ—ജനിയ്ക്കുന്നവ, പ്രാണികൾ. പ്രജകൾ—മനുഷ്യർ. സവിതാവ്—പ്രേരകനായ സൂര്യൻ.

6. രണ്ടെണ്ണം—ദ്യോവും ഭൂവും. ഒന്നു—നടുവിലെ അന്തരിക്ഷലോകം. മരിച്ചവർ അന്തരിക്ഷമാർഗ്ഗത്തിലൂടെയത്രേ, യമലോകത്തിലെയ്ക്കു പോകുന്നത്. അമൃതങ്ങൾ—ചന്ദ്രനക്ഷത്രാദിജ്യോതിസ്സുകൾ. ആണി—അച്ചുതണ്ടുകുറി. അത്—സവിതൃസ്വരൂപം. ആരുമില്ല, അറിഞ്ഞവൻ.

7. സുഖേന എത്തിയ്ക്കുന്നതും—വെളിച്ചം വീശുന്നതുകൊണ്ട്, ആളുകൾക്കു നിർബാധം നടക്കാം. ആ—താല്ക്കാലികമായുള്ള. സവിതാവിന്റെ കിരണം രാത്രിയിൽ എവിടെ വ്യാപിയ്ക്കുന്നു എന്ന് ആർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭൂമിയുടെ എട്ടുദിക്കുകളെയും ഭോഗയുക്തങ്ങളായ മൂന്നുലോകങ്ങളെയും, ഏഴുസിന്ധുക്കളെയും പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുന്ന സുവർണ്ണനേത്രനായ ദേവൻ, സവിതാവു ഹോതാവിനായി വരണീയങ്ങളായ രത്നങ്ങളുമെടുത്ത് ഇവിടെ വന്നുചേരട്ടെ! 8

സ്വർണ്ണപാണിയും വിശ്വദർശിയുമായ സവിതാവു വായുഴികളുടെ ഇടയിൽ നടകൊള്ളുന്നു; രോഗാദിബാധയെ നീക്കുന്നു; സൂര്യകലണയുന്നു; ഇരുട്ടകറ്റുന്ന തേജസ്സിനെ വാനിൽ പരത്തുന്നു. 9

സ്വർണ്ണപാണിയും, പ്രാണദാതാവും, ശരിയ്ക്കു കൊണ്ടുനടക്കുന്നവനും, സുഖപ്രദനും, ധനവാനുമായ ദേവൻ ഇങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളട്ടെ; രാത്രിതോറും സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട, ദ്രോഹികളായ യാതുധാനരെ അകറ്റിക്കൊണ്ട് ഇരുന്നാരുളട്ടെ! 10

സവിതാവേ, പണ്ടേ അന്തരിക്ഷത്തിൽ വാനായി നിർമ്മിയ്ക്കപ്പെട്ടവയും പൊടിയില്ലാത്തവയുമാണല്ലോ, അങ്ങയുടെ മാർഗ്ഗങ്ങൾ; ദേവ, അങ്ങ് ആ സുഗമമാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടേ ഇന്നു വന്നൊത്തി, ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കണം; ഞങ്ങളെപ്പറ്റി ദേവകളോട് അധികം പറയുകയുംചെയ്യണം! 11

സൂക്തം 36.

ഘോരന്റെ മകൻ കണ്വൻ ഋഷി; ബൃഹതി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

(മാകന്ദമഞ്ജരി)

ദേവരെത്തേടുന്ന ത്രിപ്രജകളായ്
മേവുന്ന നിങ്ങൾക്കായ്, സൂക്തം ചൊല്ലി,

---

8. സിന്ധുക്കൾ=നദികൾ, സമുദ്രങ്ങൾ. സുവർണ്ണനേതൃൻ=സ്വർണ്ണമയങ്ങളായ, നല്ല നിറമുള്ളവയായ, കണ്ണുകളോടുകൂടിയവൻ. ഹോതാവിനായി—യജമാനനു കൊടുക്കാൻ.

9. സ്വർണ്ണപാണി—സ്വർണ്ണഭൂഷിതകരൻ; അല്ലെങ്കിൽ, യജമാനൻ കൊടുക്കാൻ കനകം കയ്യിലെടുത്തവൻ. സൂര്യകൽ—സവിതാവും സൂര്യനും ഒന്നുതന്നെ. മൂർത്തിഭേദമനുസരിച്ചാണ്, രണ്ടാക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നത്.

10. ശരിയ്ക്കു—വെളിച്ചം പരത്തുന്നതിനാൽ. ഇങ്ങോട്ട്—യജനസ്ഥലത്തെയ്ക്കു്. യാതുധാനർ=രാക്ഷസർ.

11. അധികം—ഞങ്ങളെപ്പറ്റി മതിപ്പുണ്ടാകത്തക്കവണ്ണം.

സൂക്തം 36.

1. ദേവരെത്തേടുന്ന (ദേവന്മാരെ യജ്ഞത്തിൽ വരുത്താനാഗ്രഹിയ്ക്കുന്ന)

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അന്യരും വാഴ്ത്തും മഹാനാകുമഗ്നിയോ-
ടന്യൂനം യാചിച്ചുകൊൾവൂ ഞങ്ങൾ. 1
ലോകരെടുത്തു, കരുത്തേറുമഗ്നിയെ;-
പൂജിയ്ക്കാം, നിന്നെ ഹവിസ്സാലെങ്ങൾ;
ഇന്നിതിലെങ്ങളെപ്പാലിച്ചരുളേണ-
മന്നാദ്യനാവേ, കനിഞ്ഞു ഭവാൻ! 2
ദൂതനും സർവ്വജ്ഞാനനുമാകിയ
ഹോതാവാം നിന്നെ വരിപ്പൂ ഞങ്ങൾ.
നാനാഗതികൾ, മഹാനാം നിൻ ദീപ്തികൾ:
വാനത്തുമെത്തുന്നു, നിൻകതിർകൾ. 3
മിത്രാവരുണാഭ്യർച്ചകളാം ദേവരാൽ
വർദ്ധിതൻ, പണ്ടേ തദ്ദൂതനാം നീ;
അത്രഭവാനെ യജിയ്ക്കുന്നാ മദ്ധ്യങ്ക-
ലെത്തിപ്പൂ, നീയഗ്നേ, വിത്തമെല്ലാം! 4
പ്രീതിപ്പെടുത്തി പ്രജാഗൃഹം പാലിയ്ക്കും
ഹോതാവാം ദൂതനാണഗ്നേ, ഭവാൻ;
ചേർന്നിരിയ്ക്കുന്ന ഭവാങ്കലേ, ദേവകൾ
ചെയ്ത നിരന്ത്യയകർമ്മമെല്ലാം! 5
നിന്നിൽത്താനല്ലോ പൊഴിപ്പൂ ഹവിസ്സെല്ലാം,
ധന്യയുവതമനാകുമഗ്നേ;

ഭൂരിപ്രജകളായ്മേവുന്ന (വളരെ ആളുകളിൽ പെട്ടവരായ) നിങ്ങൾക്കു (ഋത്വിഗ്യജമാനന്മാർക്കു)വേണ്ടി. അന്യൂനം—പ്രകൃഷ്ണം.

2. ലോകർ—അനുഷ്ഠാതാക്കൾ. കരുത്തേറുംം (ബലവർദ്ധനനായ) അഗ്നിയെ എടുത്തു—യഥാസ്ഥാനം വെച്ചു ജ്വലിപ്പിച്ചു ബാക്കി പ്രത്യക്ഷം: നിന്നെ—അയെ. ഇതിൽ—യജ്ഞത്തിൽ.

3. ദൂതൻ—ദേവന്മാരുടെ ദൂതൻ. സർവ്വജ്ഞാനൻ=സർവ്വജ്ഞൻ. വരിപ്പു—യാഗനിർവ്വഹണത്തിന്നു്. നാനാഗതികൾ=നാനാപ്രകാരേണ ചരിയ്ക്കുന്നവ. ദീപ്തികൾ=ജ്വാലകൾ. കതിർകൾ=രശ്മികൾ.

4. വർദ്ധിതൻ—വളർത്തപ്പെട്ടവൻ, ജ്വലിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. തദ്ദൂതൻ=അവരുടെ ദൂതൻ. അത്രഭവാൻ—ഇവിടെന്നു്, ഞങ്ങൾ.

5. പ്രജാഗൃഹം—അനുഷ്ഠാതാക്കളുടെ ഗൃഹം. നിരന്ത്യയം=ശാശ്വതം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്നും യജിയ്ക്ക നീ നാളെയു,മെങ്ങളിൽ
നന്ദിച്ചു,ദീയ്യരാം ദേവന്മാരെ 6
താനേ വിളങ്ങുമാ നിന്നൊത്താനിങ്ങനെ
താണപതിഞ്ഞുപാസിച്ച മർത്ത്യൻ
സപ്തവഷട്കാരംകൊണ്ടുജ്ജ്വലിപ്പിപ്പു,
ശത്രുവഗ്ഗത്തെക്കടപ്പാനഗ്നേ! 7
വൃത്രനെപ്പോരിൽ വെന്നു,ഴിവാനന്തരി-
ക്ഷത്തെപ്പരത്തിനാരല്ലോ, പാപ്പാൻ;
പെയ്കാ,ഹുതൻ നീ വിത്തങ്ങൾ കണപങ്കൽ,-
പ്പൈപ്പോരിൽക്കുറിടുമശപംപോലെ! 8
സപസ്ഥത പൂണ്ടിങ്ങിരിയ്ക്ക, മഹാനാം നീ;
കത്തുക, ദേവരിൽക്കുരോധം നീ;
പാരിയ്ക്ക, മാരുവാം ധൂമത്തെ പ്രാശസ്ത്യം
ചേരും മഖാഹ്നാമഗ്നേ, ഭവാൻ! 9
ദേവന്മാർ കൈക്കൊണ്ടുവല്ലോ, മനുവിനായ്,-
പ്പാവക, സംപൂജ്യനായ നിന്നെ;
വന്ദ്യാതിഥ്യനപിതൻ വിത്താർത്ഥി കണപനു;-
മിന്നനു;-മന്യരാം സ്തോതാക്കളും. 10

---

6. ദനുസൂനതൻ=സൌഭാഗ്യവാനും ജതിയുദാരതയുമായിട്ടുള്ളവൻ. ഉദപീയ്യർ=വീയ്യരേറിയവർ.

7. താനേ—പരാപേക്ഷയില്ലാതെ, സപതനേ. ഇങ്ങനെ—ഹവിസ്സുപ്പീച്ചും മറ്റും. ശത്രുവഗ്ഗത്തെക്കടപ്പാൻ—അങ്ങയെ ആരാധിയ്ക്കുന്നവൻ ശത്രുക്കളെ ജയിയ്ക്കും.

8. വൃത്രനെ—ദോഷകരം തനിയ്ക്കുണ്ടായതുകൊണ്ടു പോരിൽ വെന്നു. പാപ്പാൻ—പ്രാണികൾക്കു വസിപ്പാൻ. അവുഹുതൻ=വിളിയ്ക്കു(ആരാധിയ്ക്കു)പ്പെട്ടവൻ. കണപങ്കൽ—എങ്കൽ. പൈപ്പോരിൽ—പൈപ്പെന്നെ വീരൻമാർക്കുണ്ടായുള്ള യുദ്ധത്തിൽ. കുറിടും (ശണ്ഠിയിയ്ക്കുന്ന) അശപം എങ്ങനെ അടിച്ചും സാധിയ്ക്കുമോ, അങ്ങനെ അങ്ങ് എന്നെ അടിച്ചും സാധിപ്പിയ്ക്കുക.

9. ഇങ്ങ്—ഭൂമിയിൽ. പ്രാശസ്ത്യം—മേന്മ. മഖാഹ്നൻ=യജനീയൻ.

10. വന്ദ്യാതിഥ്യനപിതൻ=വന്ദ്യരായ അതിഥികളോടുകൂടിയവൻ. കൈക്കൊണ്ടു എന്ന ക്രിയാപദം ഉത്തരാർദ്ധത്തിലും എടുക്കണം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആരെയക്കങ്കൽനിന്നാഹരിച്ചാളിച്ചാ-
നായ്മാതിഥ്യനപിതനായ കണപൻ,
കത്തിജ്ജപലിപ്പിതാ,യഗ്നിതൻ രശ്മികഠം;
വർദ്ധിപ്പിപ്പൂതാകീ,യൃക്കവനെ! 11
സന്വത്ത്ര തന്നാലു,മന്നവാനഗ്നേ, നീ;-
യുന്നരായ് ക്കൂട്ടുകെട്ടണ്ടല്ലോ തേ;
മൊല്ലോണ്ട മോറിൻെറ രാജാവാകുന്ന നീ;-
യഗ്രൻ നീയെങ്ങഠക്കു നല്ല സൌഖ്യം! 12
പൊങ്ങിനിന്നീടുക ഞങ്ങളെ രക്ഷിപ്പാ-
നിന്ന നീ,യാദിത്യദേവൻപോലെ:
പൊങ്ങിനിന്നാങ്ങഠം നല്കാൻ വിളിയ്ക്കുന്ന
ഞങ്ങളും, നൈതേയ്ക്കും കമ്മികളും. 13
പൊങ്ങിനിന്നാംഹസ്സിൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്ക നീ-
യെങ്ങളെ; നീറുക തീനികളെ;
ജീവിപ്പാൻ, സാധിപ്പാൻ, പൊങ്ങിയ്ക്കുകെങ്ങളെ;-
ദ്ദേവരിലെത്തിയ്ക്കുക,സുദ്ധനം. 14
രക്ഷിയ്ക്ക രക്ഷസ്സിൽനിന്നാഗ്നേ, ഞങ്ങളെ;
രക്ഷിയ്ക്ക, ദുഷ്പിശുക്കങ്കൽനിന്നും;

---

11. ആഹരിച്ച്=കൊണ്ടുവന്ന്. ആളിച്ചാൻ=ഉജ്ജ്വലിപ്പിച്ചാൻ. ആയ്മാതിഥ്യനപിതൻ=പൂജ്യനായ അതിഥികളോടുകൂടിയവൻ. ഈ ഋക്ക്—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതിഗാഥ. അവനെ—അഗ്നിയെ. വർദ്ധിപ്പിപ്പൂതാക—വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുമാറാകട്ടെ.

12. അന്നവാൻ=അന്നങ്ങളോടുകൂടിയവൻ. തേ=അങ്ങയ്ക്ക്. അഗ്രൻ—ഗുണങ്ങഠംകൊണ്ട മുമ്പൻ.

13. നീ പൊങ്ങിനിന്നു ഞങ്ങഠംക്ക് അന്നം തരാൻ, നിന്നെ ഞങ്ങളും, നൈതേയ്ക്കും (സുപത്തിനേൽ നൈയ്യുതയ്ക്കുന്ന) കമ്മികളും (ഋത്വിക്കുകളും) വിളിയ്ക്കുന്നു. ഈ ഋക്കും അടുത്ത ഋക്കും സൂപസ്ഥിതരായ അഗ്നിയോടാ ഉള്ളതാണ്.

14. അംഹസ്സ്=പാപം. തീനികളെ നീറുക—എല്ലാം തിന്നൊടുക്കുന്ന രാക്ഷസരെ ഇല്ലാതാക്കുക. സാധിപ്പാൻ—ലോകയാത്ര നിറവേറ്റാൻ പൊന്തിയ്ക്കുക=ഉന്നതരാക്കുക. അസുദ്ധനം (ഞങ്ങളുടെ ധനം, ഹവിസ്സ്) ദേവനിലെത്തിയ്ക്കുക (ദേവകഠംക്കു കൊണ്ടുകൊടുക്കുക).

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രക്ഷിയ്ക്ക ഹിംസ്ര-ജിഘാംസുക്കളിൽനിന്നു,-
മക്ഷീണദീധിതേ, സത്യവാവേ! 15
തച്ചിച്ചതയ്ക്ക, തരാത്തോനെത്തച്ചാംശോ;
വല്ലാതെ ഞങ്ങളെ ദ്രോഹിപ്പോനും
ശസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു പടപ്പിയ്ക്കുവോനുമാം
ശത്രു ചെറാളായ്വരൊല്ലെങ്ങളിൽ! 16
അഗ്നിയോടത്ഥിച്ചു സദ്വീര്യമാം ധനം;-
മഗ്നി കണ്ടന്നു സൌഭാഗ്യം നല്കി;
അഗ്നി രക്ഷിച്ചു സഖാക്കളെ,ട്ടാനത്താ-
ലഗ്ര്യാതിഥ്യാഢ്യനെ, സ്തോതാവെയും! 17
ദൂരാൽ വിളിയ്ക്ക നാമഗ്നിപാശ്വസ്ഥരാ—
മുഗ്രദേവ-യദു-തുർവശരെ;
ശ്രീനവവാസ്ത്വ-തുർവീതി-ബൃഹദ്രഥ-
ന്മാരെയിങ്ങെത്തിയ്ക്കുക,ച്ചോരഘ്നൻ! 18
നാനാജനങ്ങൾക്കായ്, ജ്യോതിസ്സാമങ്ങയെ
സ്ഥാനത്തു വാഴിച്ചാനഗ്നേ, മനു;

---

15. രക്ഷസ്സ്=രാക്ഷസൻ. ദുഷ്ടശ്രുക്കൻ=ദുഷ്ടനായ പിശുക്കൻ. ഹിംസ്ര ജിഘാംസുക്കൾ=ഹിംസിയ്ക്കുന്നവരും, ഹനിയ്ക്കാനൊരുങ്ങുന്നവരും. അക്ഷീണദീധിതേ=മഹത്തായ ശോഭയുള്ളവനേ. സത്യവാവേ=നല്ല (ഏറ്റവും) യുവാവായിരിയ്ക്കുന്നവനേ.

16. തരാത്തോനെ—തരാനുള്ളതു (കടം) തരാതിരിയ്ക്കുന്നവനെ. തപ്താംശോ=ചൂടുരശ്മികളുള്ളവനേ. ശസ്ത്രങ്ങൾ (ആയുധങ്ങൾ) കൊണ്ടു പടപ്പിയ്ക്കുവോനും (പ്രഹരിയ്ക്കുന്നവനും) ആയ ശത്രു ഞങ്ങളിൽ ആളായ്വരൊല്ല (ഞങ്ങളെ കഷ്ടപ്പെടുത്താൻ ശക്തനാകരുത്).

17. അത്ഥിച്ചു—കണ്ടൻ യാചിച്ചു. സദ്വീര്യം=നല്ല വീര്യത്തോടുകൂടിയത്. സൌഭാഗ്യം—സമ്പത്തും മറ്റും. സഖാക്കൾ—ഞങ്ങളുടെ മിത്രങ്ങൾ. ദാനം—ധനാദികൾകൊടുക്കൽ. അഗ്ര്യാതിഥ്യാഢ്യനെ—ശ്രേഷ്ഠരായ അതിഥികളോടുകൂടിയവനെ, ഋഷിയെ. സ്തോതാവ്=സ്തുതിയ്ക്കുന്നവൻ. യജമാനൻ.

18. അഗ്നിപാശ്വസ്ഥർ=അഗ്നിസമീപവർത്തികൾ. ഉഗ്രദേവൻ, യദു, തുർവശൻ, നവവാസ്ത്വ, തുർവീതി, ബൃഹദ്രഥൻ എന്നിവർ രാജർഷികളത്രേ. അച്ചോരഘ്നൻ—ചോരന്മാരെ ഹനിയ്ക്കുന്ന അഗ്നി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കത്തിജ്ജടിച്ച കണാടകൽ മഖോത്ഥനായ്,
മത്സ്യർ വണാംഗ്ലം നീ തപ്പുണത്താൽ. 19
അഗ്നേ, നിൻജ്വാലകാം ദീപ്തങ്ങാം, ശക്തങ്ങാ-
ളും,ഗ്രങ്ങളേ,വക്രമജ്ഞേയങ്ങാം;
നീറാക്കുകെന്നോന്നും, കെല്പുറാ രാക്ഷസ-
ന്മാരെയും തിന്മവാരേയുമെല്ലാം! 20

സൂക്തം 37.

കണപൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; മരുദ്ഗണം ദേവത.

അശപവർജിതരായ്ത്തേരിൽദ്ശോഭിയ്ക്കുന്ന മരുത്തുകാം;
തായാട്ടമശ്ശുക്തികളെപ്പോറിപ്പാടുക, കണപരേ! 1
പുള്ളിമാന്മേടകളലങ്കാരം, ചുരിക, ചീറവും
ഇവയൊത്ത പിറന്നോരാണല്ലോ, സപ്രഭരാമവർ. 2
ഞാനിങ്ങുതന്നോ കേൾക്കുന്നുണ്ട,വർതൻ ചാട്ടവാറൊലി:
നാനാഭംഗി വരുത്തുന്നോന്നല്ലോ, പോരിലതോറവും! 3
പുകാം മിന്നം പ്രബലരിൽ,സ്സഹിപ്പാൻ പോന്ന ശൂരരിൽ,
ദേവന്മാരേകിയ ഹവിസ്സുപ്പിപ്പാൻ വിങ്ങാം പാടുവിൻ! 4

---

19. സ്ഥാനത്തു — യജ്ഞസ്ഥലത്ത്. കണപങ്കൽ — കണപനായ എന്റെ അടുക്കൽ. മഖോത്ഥൻ=യാഗംമൂലമുണ്ടായവൻ.

20. തിന്മന്താർ — വിശപഭക്ഷകർ.

സൂക്തം 37.

1. അശപവർജിതർ — മരുത്തുക്കാംക്കു കുതിരിയില്ലപോൽ. തായാട്ടം — യഥേഷ്ടം ക്രീഡിയ്ക്കുന്ന. അശ്മശുക്തികാം — ബലിഷ്ഠരായ മരുത്തുക്കാ. കണപരേ — കണപഗോത്രക്കാരേ. കണപപദത്തിനു മേധാവി എന്നും അർത്ഥമുണ്ട്.

2. പുള്ളിമാന്മേടകളത്രേ, അവരുടെ വാഹനങ്ങാം. അലങ്കാരം=ആഭരണം. ചീറം — ശബ്ദവിശേഷം. സപ്രഭർ=തനതായ ശോഭയുള്ളവർ. ഒരുതരം വാളാണ്, ചുരിക.

3. അത് — മിന്നലിനെപ്പോലെ.

4. സഹിപ്പാൻ — ആക്രമണങ്ങളെ തടുക്കാൻ. ദേവന്മാരേകിയ — ദേവന്മാരുടെ അനുഗ്രഹത്താൽ കിട്ടിയ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അഹിംസ്യമായ്ഗ്ഗോതതിയിൽത്തായയാട്ടുന്ന മരുത്ബലം;
വയാറിൽ വായ്ച പാലിൻറാതാമതേതജസ്സു വാഴ്ത്തുവിൻ! 5
മൂപ്പാക്കു, വാനാഴി കുലുക്കുന്നാ നേതാക്കൾ നിങ്ങളിൽ?
വൃക്ഷാഗ്രംപോലുലച്ചീടുന്നുണ്ടല്ലോ, നിങ്ങളെത്തുമേ! 6
ഊക്കും കുറുനുമുള്ളോനാം നിങ്ങൾതൻപോക്കിനായ് നരൻ
തുൺനാട്ടി വീട്ടിനു: തെറിച്ചേയ്യുമല്ലോ, മഹാദ്രിയും! 7
ആഞ്ഞെടുത്തെറിയുന്നൊന്നാം നിങ്ങൾതൻപോക്കിൽ മേദിനി
വിറച്ചുപോകുന്നു, ഭയാൽ മുത്തൻ രാജാവുപോലവേ! 8
ഈറില്ലമിളകില്ല,മ്മ പക്ഷിയാത്രാപ്രവത്തിനി;
ക്രമേണ രണ്ടായ് നില്ക്കുന്നിതെവാടുമിവർതൻ ബലം! 9
ആ വാഗ്ജനകർതൻ പോക്കിൽ വെള്ളം പൊങ്ങിപ്പുരക്കയാൽ
മുട്ടോളമാണ്ടു പോയ്ക്കൊണ്ടാർ പൈക്കളുമ്പാരവത്തൊടേ. 10

---

5. അഹിംസ്യം=ഹിംസിയ്ക്കാവുന്നതല്ലാത്തത്; തോല്പിവി പാറാത്തത്. ഗോതതിയിൽ=പൈക്കൂട്ടത്തിൽ; മരുത്തുക്കളുടെ അമ്മയായ പൃശ്നിയുടെയും മറവും ഇടയിൽ. മരു3ംബലം—മരുത്തുക്കളുടെ ബലം (ആക്രമണനിവാരണശക്തി). അവരുടെ തേജസ്സ് ഗോക്ഷീരപാനജനിതമത്രേ.

6. മൂപ്പ്—കാരണവസ്ഥാനം. നിങ്ങൾ എങ്ങും എത്തും വൃക്ഷാഗ്രമെന്നപോലെ ഉലയ്ക്കു(ളകു)ന്നുണ്ടല്ലോ; ആ നിങ്ങളിൽ ആക്കാണ്, കൂടുതൽ പ്രായം?

7. കുനവ്—എന്തിനെയും കുലുക്കാമെന്ന ഗർവ്. നിങ്ങൾതൻപോക്കിനായ്—നിങ്ങളുടെ ഗതിയെ തുങ്ങാൻ; നിങ്ങളുടെ ഗതിയാൽ വീടു കുലുങ്ങി വീഴുമെന്ന പേടിയാൽ, വീട്ടിന്റെ ഉറപ്പിന്നായി മനുഷ്യൻ തുൺ നാട്ടി. അവന്റെ പേടി വെറുതെയല്ല: മഹാദ്രിയും നിങ്ങളുടെ പോക്കിൽ തെറിച്ചുപോയേയ്ക്കും!

8. മുത്തൻ (വാർദ്ധക്യാദിയാൽ കൈല്പില്ലാത്ത) രാജാവു വൈരിഭയത്താലെന്നപോലെ ഭൂമി വിറച്ചുപോകുന്നു.

9. മരുത്തുക്കളുടെ ഈറില്ലം—ആകാശം; അതിനെത്തന്നെ അമ്മയായും കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. ആകാശം ചലനരഹിതവും പക്ഷിഗമം പറന്നു നടക്കുന്നതുമാണല്ലോ. രണ്ടായ്—ദ്യാവാപൃഥിവികളിൽ വേർതിരിഞ്ഞ്.

10. വാഗ്ജനകർ—വാക്കുകളെ ഉൽപ്പാദിപ്പിയ്ക്കുന്നവർ: അണ്ണാക്കിലും ചുണ്ടിലും മറവും സഞ്ചരിയ്ക്കുന്ന വായുക്കളാലാണല്ലോ, മനുഷ്യർക്കു വാക്കുകൾ പുറപ്പെടുന്നത്. മുട്ടോളമെത്തിയ വെള്ളത്തിലാണ്, പൈക്കൾ മേച്ചിൽപ്പുറങ്ങളിൽ നിന്നു പോയത്,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തടിച്ചുനീണ്ട നീർ തൂകാത്തൊരധ്രുഷ്യഘനത്തെയും
അതീവ ചിന്നിച്ചിതറിയ്ക്കുന്ന ഗതികളാലവർ! 11

ഹേ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾക്കുണ്ടല്ലോ കെല്പു,തൊന്നിനാൽ
പ്രേരിപ്പിപ്പിൻ പ്രജകളെ; പ്രേരിപ്പിപ്പിൻ ഘനങ്ങളെ! 12

ഈ മരുത്തുക്കൾ നടകൊള്ളുമ്പോൾ വഴിയിലെങ്ങുമേ
സംസാരിയ്ക്കും സഹിതരായ്;കേൾക്കുന്നുണ്ടാമതൊരാൾ! 13

ദൃതവാഹസ്ഥരായ് ശ്രീഘ്രം പോകുവിൻ: കണ്ടർ നിങ്ങളെ
പരിപൂജിയ്ക്കും;-മവരിൽത്തന്നേ സന്തുഷ്ടി കൊള്ളുവിൻ! 14

ഹവ്യം വേണ്ടോളമുണ്ടല്ലോ; ഞങ്ങൾ നിങ്ങടെയാളുകൾ;
ആയുസ്സു മുഴുവൻ നല്കുകിൻ,ഞ്ഞു ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുവാൻ! 15

സൂക്തം 38.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മൂന്നേത്തവ.

സ്തുതിയാൽ പ്രീതരായ് നിങ്ങളച്ഛൻ മകനെയാംവിധം
എന്നൊന്നൊടുക്കും തൃക്കയ്യിൽ,ദ്ഭർപ്പുൽ കൊയ്ത ഞങ്ങളെ? 1

---

11. നീർ തൂകാത്ത—മഴപെയ്യാത്ത. അധ്രുഷ്യഘനം=അധ്രുഷ്യമായ മേഘം. അതീവ=ഏറെറവും.

12. പ്രജകളെ (പ്രാണികളെ) പ്രേരിപ്പിപ്പിൻ—സ്വസ്വകർമ്മങ്ങളിലിറക്കുവിൻ. ഘനങ്ങളെ (മേഘങ്ങളെ മഴപെയ്യാൻ) പ്രേരിപ്പിപ്പിൻ.

13. സഹിതരായ് (കൂടിച്ചേന്ന) സംസാരിയ്ക്കും; അത് ഒരാൾ (ആരാനും) കേൾക്കുന്നുണ്ടാവാം. ശബ്ദം പുറപ്പെട്ടന്നതിനെ സംസാരിയ്ക്കലാക്കി കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു.

14. ദൃതവാഹസ്ഥരായ്—വേഗവാഹനങ്ങളായ വാഹനങ്ങളിൽ കേറിയിരുന്ന്.

15. ഹവ്യം വേണ്ടോളമുണ്ടല്ലോ—നിങ്ങൾക്കു മതിവരുവോളം തരുവാൻ ഹവിസ്സ് ഞങ്ങൾ ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. നല്കുക—ഞങ്ങൾക്കു തരുവിൻ.

സൂക്തം 38.

1. മകനെയാംവിധം=മകനെ എന്നപോലെ. എടുക്കും—പരിലാളിയ്ക്കുമെന്നു സാരം. ദർഭപ്പുൽ കൊയ്ത—നിങ്ങളെ യജിപ്പാൻ ദർഭപ്പുല്ലു മുറിച്ചൊരുക്കിയ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എങ്ങെ,ന്ന പോം നിങ്ങൾ? മനിൽനിന്നാല്ലാ വാനിൽനിന്നതാൻ
പോവിനെ;–ങ്ങു വിളിയ്ക്കുണ്ട നിങ്ങളെ,ഗ്ഗോക്കൾപോലവേ? 2
എങ്ങു, മാരുതരേ, നിങ്ങളുടെ നവ്യതരം ധനം?
എങ്ങു, ശോഭനാവാസുക്ക്?–ളെങ്ങു, സൌഭാഗ്യമൊക്കയും? 3
മർത്ത്യന്മാരായിരിയ്ക്കാമേ, നിങ്ങൾ പൃശ്നിതനൂജരേ;
എന്നാലമർത്ത്യനായ്ത്തീരും, ഭവാന്മാരെ സ്തുതിപ്പവൻ! 4
സ്തുതിപ്പവൻ ഭവാന്മാക്കു, പുല്ലു മാനിന്നപോലവേ
കൊള്ളാവുന്നവനാകട്ടേ; പോകൊലാ, കാലാന്തക്വൻ! 5
പെരുംകെല്പുള്ള ദുർധ്വയാകും നിരൃതി ഞങ്ങളെ
ദ്രോഹിച്ചീടൊല്ല; വീഴട്ടെയവൾ തൃഷ്ണയൊടൊപ്പമേ! 6
മരുസ്ഥലത്തിലും രുദ്രത്രാതാരട്ടിച്ചിശാലികൾ
കരുത്തർ കാറുകൂടാതേ പെയ്യുന്ന മഴ; വാസ്തവം! 7
മിന്നലുപായിടും പൈപോലിടിവെട്ടൊലിയാടുമേ
ചേരുന്നിതീ വഷ്ടരിൽ, വത്സങ്കൽത്തായപോലവേ! 8

---

2. നിങ്ങൾ എങ്ങ്—എവിടെയാണ്. എന്നപോം—യജ്ഞസ്ഥലത്തെയ്ക്ക് എന്നപോവും? വൈകിയ്ക്കരുത്. നിങ്ങളെ യജമാനന്മാർ, ഗോക്കളെന്നപോലെ, എവിടെ വിളിയ്ക്കുണ്ട്?

3. മാരുതർ=മരുത്തുക്കൾ. നവ്യതരം=ഏറ്റവും പുതുതായ. ധനം—പ്രജകളും പശുക്കളും. ശോഭനാവാസുക്കൾ—രതാദികൾ. സൌഭാഗ്യം—അന്ന, കൂതിര മുതലായവ. എല്ലാമെടുത്ത് ഞങ്ങൾക്ക വരുവിൻ.

4. പൃശ്നിതനൂജരേ (പൃശ്നി എന്ന പശുവിന്റെ പുത്രന്മാരേ), നിങ്ങൾ മർത്ത്യ (മരണമുള്ളവ)രായിരിയ്ക്കാം; എന്നാൽ, നിങ്ങളെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നവൻ (യജമാനൻ) അമർത്ത്യ(മരണരഹിത)നായി (ദേവനായി) തീരും.

5. കൊള്ളാവുന്നവനാകട്ടേ—സ്വീകരണീയനായിത്തീരട്ടെ. പുല്ലിനെ മാൻ ഉപേക്ഷിയ്ക്കാറില്ലല്ലോ. അവൻ കാലാന്തക്ക് പോകൊലാ—സ്തോതാവിനെ ഭവാന്മാർ മരണരഹിതനാക്കുകയുംചെയ്യണം.

6. നിരൃതി—ദാരിദ്ര്യദേവത. തൃഷ്ണയൊടൊപ്പമേ—ഞങ്ങളുടെ തൃഷ്ണയും അവളും കൂടെ വീഴട്ടെ (നശിച്ചുപോകട്ടെ).

7. രുദ്രത്രാതർ=രുദ്രനാൽ രക്ഷിയ്ക്കപ്പെട്ടവർ. ഇക്കൂട്ടർ പുരാണങ്ങളിലുണ്ട്. ദീച്ചിശാലികൾ=തിളങ്ങുന്നവർ.

8. ഈ വഷ്ടരിൽ—മഴപെയ്യുന്ന മരുത്തുക്കളിൽ. വത്സൻ=കാളക്കുട്ടി. തായ—അമ്മ, പശു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നീർകൊണ്ട കാർകൊണ്ടലിനാൽപ്പകൽനേരത്തുമല്ലിനെ
ഉളവാക്കുന്നു, ധരയെജ്ജലത്തിൽ മുഴുകിച്ചിവർ! 9
മരുത്തുക്കളൊലിക്കൊണ്ടാലുടൻ ഞെട്ടിവിറച്ചുപോം,
മനിങ്കലുള്ള ഗുഹയും മത്ത്യവഗ്ഗവുമൊക്കവേ! 10
ഹേ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളുറപ്പേറിയ കയ്മയ്
നാനാനദികൾതൻനേർക്കു നടകൊൾവൂ നിരന്തരം! 11
ഈ നിങ്കൾതൻ തേരു,മുരുൾച്ചുറ്റു,മശ്വവുമൊക്കവേ
കെല്പുള്ളതാക; വിരുതുണ്ടാകട്ടെ വിരൽകൾക്കുമേ! 12
ഈ ബ്രഹ്മണസ്പതിയെയും രമ്യമിത്രാഗ്നിമാരെയും
സ്തുതിയ്ക്കുവിൻ നേർക്കു, വെളിപ്പെടുത്തും വചനങ്ങളാൽ! 13
ഉണ്ടാക്കിച്ചൊല്ലുവിൻ ശ്ലോകം; മേഘംപോലെപ്പരത്തുവിൻ;
ഉക്ഥത്തിനൊത്ത ഗായത്രസൂക്തവും നിങ്കൾ പാടുവിൻ. 14
സ്തുത്യരും സുപ്രഭരുമാം മരുത്തുക്കളെയേവരും
വന്ദിപ്പിനച്ച ചെയ്തി;-ങ്ങു വർദ്ധിയ്ക്കട്ടെ നമുക്കവർ! 15

സൂക്തം 39.

കണ്വൻ ഋഷി. ബൃഹതി ഛന്ദസ്സ്. മരുദ്ഗണം ദേവത.

കുലുക്കുന്ന മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ബലം, സൂര്യരശ്മിപോ
ലെ ദൂരത്തുനിന്ന് ഇങ്ങോട്ടെറിയപ്പെടുന്നതല്ലോ: അപ്പോൾ നിങ്കൾ

---

11. കയ്മ്—വിലനാഭേദങ്ങളെ കൈകളാക്കിയിരിയ്ക്കുയാണ്.

12. അശ്വം—വാഹനമെന്നേ അർത്ഥമെടുക്കേണ്ടു: മരുത്തുകൾക്കു കുതിര യില്ലെന്നാണല്ലോ, മുമ്പു പറഞ്ഞത്. വിരൽകൾക്കു കടിഞ്ഞാൺ പിടിയ്ക്കുന്നതിൽ വിരുതുണ്ടായിവരട്ടെ.

13. ബ്രഹ്മണസ്പതി—മന്ത്രത്തെയോ ഹവിസ്സിനെയോ പാലിയ്ക്കുന്ന മരു ദ്ഗണം. രമ്യമിത്രാഗ്നിമാർ=രമ്യരായ (അഴകുള്ള) മിത്രൻ, അഗ്നി എന്നിവർ. വെളി പ്പെടുത്തും—അവരുടെ സ്വരൂപത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുന്ന. ഇത് ഋത്വിക്കുകളോടു പ റയുന്നതാണ്.

14. പരത്തുവിൻ—മേഘം മഴയെ എന്നപോലെ, നിങ്ങൾ ശ്ലോകത്തെ വിസ്തരപ്പെടുത്തുവിൻ. ഉക്ഥ—യോഗ്യമായ.

15. അച്ചുചെയ്ത്=പൂജിച്ചു. ഇങ്ങ്—ഈ യജ്ഞത്തിൽ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആരുടെ യാഗത്തിൽ ചേരും? ആരുടെ സ്തോത്രം കേൾക്കും? ആരിൽ ചെല്ലും? ആരെ അനുഗ്രഹിയ്ക്കും? 1

നിങ്ങളുടെ ആയുധങ്ങൾ ശത്രുക്കളെ അകറ്റാൻ കെല്പുള്ളവ യാവട്ടെ—തടുക്കാൻ ഉറപ്പുള്ളവയാവട്ടെ! നിങ്ങളുടെ ബലം സ്തുത്യമാ യിഭവിയ്ക്കട്ടെ; മായാവിയായ മനുഷ്യനേറത് അങ്ങനെയാകരുത്! 2

നേതാക്കളേ, നിങ്ങൾ സ്ഥാവരത്തെ ഒടിയ്ക്കുകയും കനത്തതി നെ തട്ടിനീക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടല്ലോ; അപ്പോൾ ഭൂമിയിലെ വൃക്ഷങ്ങ ളെയും പർവതപ്രദേശങ്ങളെയും വേർപെടുത്തിവെച്ചു നടകൊള്ളുന്നു. 3

ശത്രുസൂദനരേ, നിങ്ങൾക്ക് ഒരു വൈരി ദ്യോവിലുണ്ടായിട്ടില്ല; ഭൂവിലുമില്ല. രുദ്രപുത്രന്മാരേ, നിങ്ങൾക്ക് ഒരുമമൂലം നീളെ ആക്രമി പ്പാൻ ശക്തി ശീഘ്രം തഴയ്ക്കട്ടെ! 4

മരുദ്ദേവകളേ, നിങ്ങൾ മലകളെ വിറപ്പിയ്ക്കുന്നു; മരങ്ങളെ വേർപെടുത്തുന്നു; എല്ലാ പ്രജകളോടുംകൂടി, കുമ്പന്മാരെന്നപോലെ കുതിയ്ക്കുന്നു! 5

നിങ്ങൾ തേരുകളിൽ പുള്ളിമാന്പേടകളെ അണച്ചുപൂട്ടുന്നു, ചുകന്ന പ്രശ്നി വലിയ്ക്കുന്നു; നിങ്ങളുടെ യാത്രയ്ക്ക് അന്തരിക്ഷവും മൂളു ന്നു; മനുഷ്യർ പേടിച്ചു, ഭയം പകർത്തുന്നു! 6

രുദ്രപുത്രന്മാരേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ മകനെ രക്ഷിയ്ക്കണമെ ന്നു ഞങ്ങൾ ചിക്കെന്നു പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുന്നു. മുമ്പു ഞങ്ങളെ എന്നപോലെ, ഇന്നു ഭീതനായ കണ്വനെ രക്ഷിപ്പാൻ തീവ്രയായും വന്നുചേരുവിൻ! 7

സൂക്തം 39.

2. മായാവിയായ—ഞങ്ങളെ ചതിയ്ക്കാൻനോക്കുന്ന. അങ്ങനെയാകരു ത്—നിന്ദ്യമായിത്തീരട്ടെ.

3. സ്ഥാവരം—വൃക്ഷവും മറവും. കനത്തത്—കല്ലും മറവും. വേർപെടു ത്തിവെച്ചു—അവയുടെ ഇടയിലൂടേ—ഗമിയ്ക്കുന്നു.

4. രുദ്രപുത്രന്മാരേ—രുദ്രനാൽ വളർത്തപ്പെട്ടവരേ. നീളെ ആക്രമിപ്പാൻ—എങ്ങും ശത്രുക്കളെ ആക്രമിപ്പാൻ.

5. കുമ്പന്മാരെന്നപോലെ—സേച്ഛയാ പാഞ്ഞുനടന്നു കളിയ്ക്കുന്നു.

6. പ്രശ്നി—അവയിൽപ്പെട്ട ഒരു മാനിന്റെ പേർ. മൂളൽ—അപ്പോൾ പുറപ്പെട്ട ശബ്ദംതന്നെ. ഭയം പകർത്തുന്നു—മറവുള്ളവയ്ക്കും ഭയം വരുത്തുന്നു.

7. മുമ്പു ഞങ്ങളെ—മുമ്പു കർമ്മസമയങ്ങളിൽ, ഞങ്ങളെ രക്ഷിപ്പാൻ നി ങ്ങൾ വന്നുചേരുകയുണ്ടായല്ലോ. അതുപോലെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളാലോ മനുഷ്യരാലോ അയയ്ക്കപ്പെട്ട യാതൊരു ശത്രു ഞങ്ങളെ നേരിട്ടാലോ, അവനെ നിങ്ങൾ അനാഥത്തോടും ബലത്തോടും നിങ്ങളുടേതായ രക്ഷയോടും ചേർപെടുത്തണം! 8

തികച്ചും യജനീയരും മികച്ച ജ്ഞാനമുള്ളവരുമായ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ കണപനെ കൈക്കൊള്ളുവിൻ; അതുകൊണ്ടുതന്നോ, നിങ്ങൾ പൂർണ്ണരക്ഷകളോടേ, മിന്നാലുകൾ മഴയിലെന്നപോലെ, ഞങ്ങളിൽ വന്നാണയുവിൻ! 9

നല്ല ദാതാക്കളായ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ തികഞ്ഞ ഓജസ്സുടുപ്പിൻ: കൂടുക്കൂന നിങ്ങൾ തികഞ്ഞ ബലം, കോപിഷ്ഠനായ ഋഷി ദ്വേഷിയെ കൊല്ലാൻ അന്വെന്നപോലെ അയച്ചാലും! 10

സൂക്തം 40.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സുകൾ മൂന്നേതവ; ബ്രഹ്മണസ്പതി ദേവത.

(പാന)

ബ്രഹ്മണസ്പതേ, പേത്തെഴുന്നോല്ക്ക നീ;
നിന്നൊടത്ഥിപ്പു ഞങ്ങൾ ദേവൈഷികൾ:
ഇങ്ങണക, സൂദാനർ മരുത്തുക്ക-
ളിൽ;-ന്നു, നീയൊരുമിച്ചു ഭുജിച്ചാലും! 1
നിങ്കലേ വന്നരുബലപാലക,
സങ്കടംചൊല്വു മത്സ്യൻ, മുതൽ പോയാൽ;

---

8. അവനെ നിങ്ങൾ—അവനു ചോരം കെല്പും കിട്ടരുത്; നിങ്ങളുടെ രക്ഷ(തുണ)യും ഉണ്ടാകരുത്.

10. ഓജസ്സ്=കരുത്ത്.

സൂക്തം 10.

1. ദേവൈഷികൾ=ദേവന്മാരെ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നവർ; ദേവന്മാർ ഞങ്ങളുടെ കർമ്മത്തിൽ സന്നിഹിതരാകണമെന്നഭിലഷിയ്ക്കുന്നവർ. സൂദാനർ=നല്ല ദാനത്തോടുകൂടിയവർ; അത്യുദാരർ. ഒരുമിച്ചു ഭുജിച്ചാലും—ബ്രഹ്മണസ്പതിയോടൊന്നിച്ചു സോമം ഭക്ഷിച്ചാലും.

2. ഉരുബലപാലക—വളരെ ബലത്തെ പാലിയ്ക്കുന്ന ബ്രഹ്മണസ്പതേ. മുതൽ പോയാൽ—ശത്രുക്കളിൽപ്പെട്ട തിരിച്ചുകിട്ടാതെ വന്നാൽ. സങ്കടംചൊൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആസ്ഥയാ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളെ
വാഴ്ത്തുവോൻ സുവീര്യാശ്വസമ്പന്നനാം! 2
വന്നായട്ടെ,യാ ബ്രഹ്മണസ്പതി;
വന്നായട്ടെ, സൂനൃതാദേവിയും;
നമ്മെയെത്തിയ്ക്കു, വൈരിഘ്നർ ദേവകഥം
നല്കുതാം 'പങ്ക്തിരാധസ്'യജ്ഞത്തിൽ! 3
യാജകന്നു സുനേയമാകും ധന-
മേകിയോൻ നേടു,മക്ഷയമാമന്നം;
ആയാഠംക്കായ്,ക്കൊലയേല്ക്കാതെ കൊല്ലുമു-
ദ്വീരയാകുമിളയെ യജിയ്ക്കുനാം! 4
ഇന്ദ്രമിത്രാവരുണായ്മദേവ-
രൊന്നുചേർന്നു യാതൊന്നിലോ മേവുന്നു,
നന്മയോടുഗ്രയോഗ്യമാമാ മന്ത്രം
ബ്രഹ്മണസ്പതി ചൊല്ലുമേ, തീച്ചയായ്! 5
മംഗളം നല്കുമത്തിരുമന്ത്രമേ
ഞങ്ങഠം ചൊല്ലാവു ദേവരേ, യജ്ഞത്തിൽ;
പഥ്യമീ വാക്യമെങ്കിൽ, നൽച്ചൊല്ലില്ലാ-
മെത്തുമല്ലോ, ഭവാന്മാരിൽ നാഥരേ! 6

വു—പോയ ധനം കിട്ടുമാറാക്കേണമേ എന്നപേക്ഷിയ്ക്കുന്നു. സുവീര്യാശ്വസമ്പന്നനാം—നല്ല വീര്യം, അശ്വങ്ങഠം എന്നിവയോടുകൂടിയ ധനവാനായിത്തീരും.

3. സൂനൃതാദേവി=പ്രിയസത്യരൂപയായ വാഗ്ദേവത. ഈ ദേവകഥം വൈരികളെ ഹനിച്ചു, നമ്മെ പങ്ക്തിരാധസ(യഥോക്തഹവിഷ്പങ്ക്ത്യാദിസമൃദ്ധമായ) യജ്ഞത്തിൽ എത്തിയ്ക്കട്ടെ.

4. സുനേയം=സുഖേന കൊണ്ടുപോകാവുന്നതു്. ഏകിയോൻ—കൊടുത്ത യജമാനൻ. ആയാഠംക്കായ്—ആ യജമാനനുവേണ്ടി. കൊലയേല്ക്കാതെ കൊല്ലും—ശത്രുക്കളാൽ ഹിംസിയ്ക്കപ്പെടാതെ, അവരെ വധിയ്ക്കുന്ന. ഉദ്വീര=ഉൽക്കൃഷ്ടരായ വീര(ഭട)രോടുകൂടിയവഠം. ഇള—മനുപുത്രി.

5. ബ്രഹ്മണസ്പതി ഹോതൃമുഖസ്ഥിതനായി, ഇന്ദ്രമിത്രാവരുണായ്മാക്കളഠംപ്പെട്ട മന്ത്രം ചൊല്ലും, തീച്ചു.

6. ഈ വാക്യം പഥ്യമെങ്കിൽ—ഞങ്ങഠം ചൊല്ലുന്ന മന്ത്രം നിങ്ങഠംക്കു പ്രിയമാണെങ്കിൽ. നാഥരേ=നേതാക്കളേ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആരണഞ്ഞിടും, ദേവകാമങ്കൽ? മ-
റാരണഞ്ഞിടും, ദർഭ മുറിച്ചോനിൽ?
ആഹിതാഗ്നിയൊത്തു പുറപ്പെട്ട ഹോതാവുമ-
പ്പോകിടുന്നു, ധനപൂർണ്ണമാം ഗൃഹം! 7
കെല്പെഴുക്കുന്നു, കൊൽവൂ സരാജനായ്,
നില്പും കൊഞ്ചവൂ ഭയത്തിലും വജ്രവാൻ;
പ്രേരകനില്ല, താരകനില്ല, വൻ-
പോരിലുമിവനാല്പമാം പോരിലും! 8

സൂക്തം 41.

കണപൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; വരുണമിത്രാര്യ്മാദിത്യർ ദേവതകൾ.

പ്രജ്ഞാനർ മിത്രൻ, വരുണനാര്യ്മാവിവരേവനെ
രക്ഷിച്ചുപോരു,മായാഞ്ഞു കിട്ടും, ശത്രുജയം ക്ഷണാൽ! 1
നിറയ്ക്കും, കൈകഞ്ചപോലാരെ; വിദ്രോഹികളിൽനിന്നിവർ
രക്ഷിയ്ക്കുമാരെ; മാലെന്യേ തഴയ്ക്കും,മവരേവരും! 2

---

7. ദേവകാമൻ—ദേവകളുടെ സാന്നിധ്യം ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നവൻ. ആരണഞ്ഞിടും—ബ്രഹ്മണസ്പതിയല്ലാതെ. ദർഭ മുറിച്ചോനിൽ—യജമാനങ്കൽ. ആഹിതാഗ്നിയൊത്തു പുറപ്പെട്ട ഹോതാവ് (ഋത്വിക്കുകളും മറ്റുമൊന്നിച്ചു യാഗശാലയിലേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ട യജമാനൻ) ധനം നിറഞ്ഞ ഗൃഹം പൂകുന്നു; അവൻ ബ്രഹ്മണസ്പതിയുടെ പ്രസാദത്താൽ വലിയ ധനികനായിത്തീരുന്നു.

8. വജ്രവാൻ—വജ്രധാരിയായ ബ്രഹ്മണസ്പതി. സരാജനായ്—വരുണാദിരാജാക്കന്മാരോടുകൂടി. കൊൽവൂ—ശത്രുക്കളെ കൊല്ലുന്നു. ഭയത്തിലും(ആപത്തു നേരിട്ടാലും) നില്പും കൊഞ്ചവൂ (സ്ഥൈര്യം വിടുകയില്ല). ഇവന്ന് (ബ്രഹ്മണസ്പതിയ്ക്കു) വലിയ പോരിലും ചെറിയ പോരിലും പ്രേരക(പ്രവർത്തിപ്പിയ്ക്കുന്നവ)നില്ല; അദ്ദേഹം സ്വയം പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്നു. താരകനില്ല (കടത്തിവിടുന്നവൻ, ജയിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ) ഇല്ല; അദ്ദേഹം സ്വയം ജയിയ്ക്കുന്നു.

സൂക്തം 41.

1. പ്രജ്ഞാനർ=പ്രകൃഷ്ടമായ (മികച്ച) ജ്ഞാനമുള്ളവർ.

2. ഇവർ (മിത്രവരുണാര്യ്മാക്കൾ) ആരെ, ധനംകൊണ്ടു നിറയ്ക്കും; കൈകഞ്ചപോലെ—ഒരാളുടെ കൈകഞ്ചം എപ്രകാരം ധനംകൊണ്ടുവന്ന്, അവനെ നി-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുടിയ്ക്കും, ദുഷ്ടനഗരം; മുടിയ്ക്കു,മെതിരാളരെ;
ദുരിതങ്ങളെയും തട്ടിനീക്കും, രാജാക്കളാമിവർ! 3

മുള്ളെന്നിയേ സുഗമമാക,ധ്വരത്തിൽ വരും വഴി;
ഇതിൽച്ചീത്ത ഹവിസ്സൊന്നുമുണ്ടാകില്ലാ,ദിതേയരേ! 4

നിങ്ങാം നേതാക്കളേ, നേരുവഴിയ്ക്കു കൊണ്ടുപോം മഖം
ആസപ്രാദ്യമായിത്തീരട്ടേ, ഭവാന്മാക്കാദിതേയരേ! 5

അമ്മർത്ത്യൻ ദ്രോഹമേല്ക്കാതേ രമ്യമാം ധനമൊക്കയും
നേരേ നേടുന്നു, തന്നോട്ട നേരാം സന്തതിയേയുമേ! 6

എവ്വണ്ണം മിത്രവരുണാര്യ്മാക്കളുടെ കൃപവും
തക്കതാം സ്തോത്രവും നമ്മാം കല്പിയ്ക്കുണ്ടു സഖാക്കളേ? 7

ദേവൈഷിയെപ്പഴിപ്പോനെ, ദ്രോഹിപ്പോനെയുമിയ്യിവൻ
ചൊല്ലാ നിങ്ങളൊടെ;-നാട്ടം ശ്രുഷ്ടിയ്ക്കാം, ധനങ്ങളാൽ! 8

റയ്ക്കുമോ, അപ്രകാരം. അവർ—നിറയ്ക്കപ്പെടുന്നവരും, രക്ഷിയ്ക്കപ്പെടുന്നവരും. മാലെന്ന്യേ—ഉപദ്രവം പറാതെ. തഴയ്ക്കും—അഭിവൃദ്ധിപ്പെടും.

3. ദുഷ്ടനഗരം—ദുഷ്പ്രാപമായ (യജമാനന്റെ ശത്രുക്കളുടെ) നഗരം. എതിരാളരെ—യജമാനന്റെ ശത്രുക്കളെ. ദുരിതങ്ങളെയും തട്ടിനീക്കും—യജമാനന്റെ പാപങ്ങളെ അകറ്റുകയും ചെയ്യും.

4, വരും വഴി—നിങ്ങാം ഞങ്ങളുടെ അധ്വര(യാഗ)ത്തിലെയ്ക്കു വരുന്ന മാർഗ്ഗം. ആദിതേയർ=ദേവന്മാർ.

5. നേരുവഴിയ്ക്കു കൊണ്ടുപോം മഖം—നിങ്ങാം യഥാവിധി നടത്തിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങളുടെ യാഗം.

6. അമ്മർത്ത്യൻ—നിങ്ങളാൽ അനുഗ്രഹിയ്ക്കപ്പെട്ട മനുഷ്യൻ. ദ്രോഹമേല്ക്കാതെ—ആരാലും ഉപദ്രവിയ്ക്കപ്പെടാതെ. തന്നോട്ട നേരാം=സദൃശ്യമായ.

7. സഖാക്കളേ—സ്നേഹിതന്മാരായ ഋത്വിക്കുകളേ, മിത്രാദികളുടെ കൃപം വർണ്ണിപ്പാനും, വേണ്ടതിൻവണ്ണം സ്തുതിപ്പാനും നമ്മാം ശക്തരല്ല.

8, ദേവൈഷി=ദേവകാമൻ, യജമാനൻ. ഇയ്യിവൻ—ഞാൻ. നിങ്ങളോട്ട (മിത്രവരുണാര്യ്മാക്കളോട്ട) ചൊല്ലാ (പറയില്ല); നിങ്ങാംതന്നെ അറിഞ്ഞ് അവനെ ശിക്ഷിയ്ക്കണം. ഞാൻ നിങ്ങളെ ധനങ്ങാംകൊണ്ട് എന്വാട്ടം പരിചരിയ്ക്കുകമാത്രം ചെയ്യാം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എറിയാൻ നാലു കവിടിയെടുത്തോൻ വീഴ്ത്തുവോളവും
മറവൻ ഭീതനാമല്ലോ; തോന്നൊലാ, തിന്മ ചൊല്ലുവാൻ! 9

സൂക്തം 12.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സുകൾ മൂന്നേത്തവ; പൂഷാവ് ദേവത.

പൂഷാവേ, ദേവ, വഴിയിൽനിന്നു കൊണ്ടാക്കുകെങ്ങളെ:
തടസ്സം നീക്കി നീ മുന്നിൽ നടക്ക, ജലദാത്മജ! 1
ദ്രോഹിപ്പാനോ, മുതൽ പിടുങ്ങാനോ, ദുർവൃത്തനാമൊരാൾ
ഞങ്ങൾക്കു വഴി കാണിയ്ക്കിലു,കറോണമയാളെ നീ! 2
ഏവം തടസ്സമുണ്ടാക്കിക്കൊം കൌടില്യമുൾത്തിയെ
മാറ്റത്തിൽനിന്നു വളരെദ്ദൂരത്താക്കേണമേ, ഭവാൻ! 3
ഏതോ രണ്ടുനിലക്കള്ളനമ്മെട്ടിടർപെടുത്തുകിൽ,
കാലാൽച്ചവുട്ടിനിർത്തുണ,മവനെ കനൽമെയ്യിൽ നീ! 4
അച്ഛന്മാരെസ്സഹായിച്ചുപോന്ന താവകരക്ഷയെ
യാചിപ്പൂ ഞങ്ങൾ പൂഷാവേ, ജ്ഞാനിൻ, വൈരിഹ്ന, നീളവേ! 5

---

9. ഒരുതരം മുതുകളി: രണ്ടു കരുക്കൾക്കുപകരം നാലു കവിടികൾ; അവ ഒരാൾ വീഴ്ത്തുന്നതുവരെ മറവൻ, 'ഞാൻ തോറ്റോയ്ക്കുമോ' എന്നു ഭയപ്പെട്ടമല്ലോ. അതു ഭയം വേണം, ഒരാളെ ദുഷിയ്ക്കുന്നതിൽ. അതുകൊണ്ടു പഴിപ്പോനെയും ദ്രോഹിപ്പോനെയും ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയില്ല. ഇതിൽപ്പറഞ്ഞ കവിടിച്ചൂതുകളി കേരളത്തിലുമുണ്ടായിരുന്നു.

സൂക്തം 42.

1. കൊണ്ടാക്കുക—അഭീഷ്ടസ്ഥാനം പ്രാപിപ്പിയ്ക്കുക; അതിനു ഭവാൻ മുമ്പിൽ നടന്നാലും. ജലദാത്മജ=മേഘത്തിന്റെ മകനേ.

2. വഴി കാണിയ്ക്കിൽ—'ഇതിലേ പോകാ'മെന്നു നിർദ്ദേശിച്ചാൽ. അയാളെ (ആ വഞ്ചകനെ) അകറ്റേണം (വഴിയിൽനിന്ന് ആട്ടിപ്പായിയ്ക്കണം).

4. ഏതോ രണ്ടുനിലക്കള്ളൻ—പ്രത്യക്ഷമായും പരോക്ഷമായും മോഷണം നടത്തുന്ന ആരാനും. കനൽമെയ്യിൽ—തീക്കനൽപോലെ അന്യരെ പൊള്ളിയ്ക്കുന്ന ദേഹത്തിൽ, ഉപദ്രവകരമായ ശരീരത്തിൽ.

5. അച്ഛന്മാരെ—ഞങ്ങളുടെ പൂർവ്വന്മാരെ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇനി,സ്സമഗ്രസൌഭാഗ്യ, സപ്പണ്ണായുധസമൃദ്ധ, നീ
ധനങ്ങളം തരികെങ്ങളംക്കു, ദാനം നേർക്കുചാരിയ്യുവാൻ! 6

പൂഷാവേ, നീയെതിർപ്പോരെയകലത്താക്കി, ഞങ്ങളെ
നടത്തുകുത്തമവഴിയ്ക്കി;—തിൽക്കരുതൽ വേണമേ! 7

പൂഷാവേ, നല്ല പുല്ലുള്ളിടത്തെയ്ക്കു കൊണ്ടുപോക നീ:
വഴിയ്ക്കുശായ്ക പുതുചൂടി;—തിൽക്കരുതൽ വേണമേ! 8

കൂട്ടുകാ,ളാക, പൂഷാവേ, നല്ക, മുച്ചവരുത്തുക;
നിറയ്ക്കുകെങ്ങടെ വയറി;—തിൽക്കരുതൽ വേണമേ! 9

നിന്ദിയ്ക്കുകില്ല പൂഷാവെ,സ്സുക്തൌഘത്താൽ സ്തുതിച്ചിട്ടും;
അദൃശ്നീയനോടെങ്ങളുത്ഥിച്ചീടും, ധനങ്ങളെ! 10

സൂക്തം 43.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സുകളം മൂന്നേത്തവ; (ഒടുവിലെത്തേത് അനുഷ്ടുപ്).
രുദ്രനം മിത്രാവരുണന്മാരും സോമനും ദേവതകളം.

രുദ്രൻ, പ്രജ്ഞാനി, കാമങ്ങളം പെയ്യോൻ, പാരം വളർന്നവൻ;
എന്നാ ഹൃദിസ്ഥനെപ്പററിച്ചൊല്ലും, നാം സുഖദസ്തവം? 1

---

6. അങ്ങു ധനം തന്നാൽ, ഞങ്ങളം ദാനം വഴിപോലെ അനുഷ്ഠിയ്ക്കും.

7. ഇതിൽക്കരുതൽ വേണമേ—ഇതിൽ അങ്ങയ്ക്കു കരുതൽ (ശ്രദ്ധ, ആലോചന) ഉണ്ടാകണം.

8. നല്ല പുല്ല്—നല്ല ഔഷധികളം: ഞങ്ങളംക്കു വഴിയിൽ പുതുചൂട് (മുമ്പനുഭവിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ക്ലേശമൊന്നും) ഉണ്ടാകരുത്.

9. കൂട്ടുക—കൂടുതൽ (മററഭീഷ്ടങ്ങളും) തരിക. ആളാക—ഞങ്ങളെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻ ശക്തനാവുക. നല്ക—ഞങ്ങളംക്കു നല്ലതൊക്കെ തരിക. മുച്ചവരുത്തുക—ഞങ്ങളെ ഉശിരുപിടിപ്പിയ്ക്കുക. നിറയ്ക്കുകെങ്ങടെ വയർ—ധാരാളം ആഹാരം ഞങ്ങളംക്കു തരിക.

10. എങ്ങളം പൂഷാവിനെ നിന്ദിയ്ക്കില്ല; നേരേമറിച്ചു, സ്തുതിയ്ക്കും. അദൃശ്നീയനോട്—ദൃശ്നീയ(സുന്ദര)നായ അദ്ദേഹത്തോട്.

സൂക്തം 43.

1. ആ ഹൃദിസ്ഥനെപ്പററി—നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിലിരിയ്ക്കുന്ന രുദ്രനെപ്പററി സുഖപ്രദമായ സ്തോത്രം നാം എന്നു ചൊല്ലും?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഈ നമ്മളുടെ ഗോക്കൾക്കും പശുക്കൾക്കും ജനത്തിനും
കുഞ്ഞിനും രുദ്രിയം കിട്ടുമാറാക്കീടട്ടെ മേദിനി! 2

രുദ്രനും, മിത്രവരുണന്മാരു,മമ്മട്ടു തുഷ്ടരായ്
വിശ്വദേവകളും കല്പിച്ചോക്കുമാറാക നമ്മളെ! 3

ഗാഥാപാലൻ മേധപാലൻ രുദ്രൻ സലിലഭേഷജൻ;
അവിടുത്തോടു യാചിയ്ക്കു, നമ്മളുഗ്രംയുവിൻ സുഖം! 4

സൂര്യനെപ്പോലെ തേജസ്വി, പൊന്നുപോലെ വിളങ്ങുവോൻ,
ശരണപ്രദനദ്ദേഹം, ദേവന്മാരിൽ മികച്ചവൻ! 5

അവൻ നമ്മുടെ മേഷിയ്ക്കും മേഷത്തിനും ഹയത്തിനും
നാരീനരക്കും ഗോവിനും നല്കുന്നു, സുഗമം സുഖം! 6

സോമ, നീയൊരു നൂറാൾക്കു മതിയാം മുതലെങ്ങളിൽ
നിക്ഷേപിയ്ക്കുക, ധാരാളം ബലവത്താകുമനാവും! 7

സോമദ്വേഷികൾ പീഡിപ്പിയ്ക്കാനെങ്ങളെ, രിപുക്കളും;
ഞങ്ങൾക്കുണ്ടാം തരാൻ ചാന്തു, കനിഞ്ഞരുളുകെങ്ങുമേ! 8

അമർത്ത്യൻ, സൽപദം പൂക്ക തലവൻ നീ സപ്തലോകരെ
യജ്ഞസ്ഥരാക്കണം സോമ; സോമ, കാണുകവർ ഭ്രഷ്ട തേ! 9

---

2. പശുക്കൾ—മഹിഷാശ്വാദികൾ. കുഞ്ഞിനും—സന്തതിയ്ക്കും. രുദ്രിയം—രുദ്രനേറ്റതായ മരുന്ന്.

3. ഓക്കുമാറാക—അനുഗ്രാഹ്യരെന്നു ഗണിയ്ക്കട്ടെ.

4. ഗാഥ=സ്തുതി. മേധം=യാഗം. സലിലഭേഷജൻ=സലിലം (ജലം) ആകുന്ന മരുന്നോടുകൂടിയവൻ. രുദ്രനാമാഭിമന്ത്രിതമായ ജലം രോഗശാന്തി വരുത്തുമത്രേ. ശംയു—ബൃഹസ്പതി.

5. പൊന്നുപോലെ—എല്ലാവർക്കും സ്വർണ്ണംപോലെ പ്രിയപ്പെട്ട്. ശരണപ്രദൻ—മനുഷ്യർക്കു പാപ്പിടം നല്കുന്നവൻ. അദ്ദേഹം—രുദ്രൻ.

6. അവൻ—രുദ്രൻ. മേഷി=പെണ്ണാട്. മേഷം=ആണാട്. ഇതൊക്കെ ജാത്യേകവചനമാകുന്നു.

7. സോമൻ—ചന്ദ്രൻ. നിക്ഷേപിയ്ക്കുക—എന്നെന്നേയ്ക്കുമായി തരിക.

8. സോമദ്വേഷികൾ=സോമനീരിനെ (യാഗത്തെ) ദ്വേഷിയ്ക്കുന്നവർ.

9. അമർത്യൻ=മരണരഹിതൻ. സൽപദം=ഉത്തമസ്ഥാനം. സപ്തലോകരെ=സ്വന്തം പ്രജകളെ. യജ്ഞസ്ഥരാക്കണം—യാഗശാലയിൽ നിർത്തണം. അവർ (പ്രജകൾ) തേ (അങ്ങയ്ക്കു) ഭ്രഷ (ഒരലങ്കാരം) ആണെന്നു കാൺക (അറിഞ്ഞാലും).

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 44.

കണ്വപുത്രൻ പ്രസ്കണ്വൻ ഋഷി; ബൃഹതി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.
(കേക.)

ജാതവേദസ്സേ, പുലർവേളതന്നാടുക്കൽനി-
ന്നാ,തുംഗനികേതനോപേതമാം നാനാധനം
ഹോതാവിനേകാൻ കൊണ്ടുവരികിനാമത്ത്യ, നീ,
പ്രാതരുത്ഥിതരായ ദേവന്മാരെയുമഗ്നേ! 1

അഗ്നേ, നീ നിഷേവിതൻ, ഹവ്യവാഹനൻ, ദൂത,-
നധ്വരങ്ങൾതൻ തൃത്തേരി;-ങ്ങനെയുള്ള ഭവാൻ
അശ്വികളൊട്ടുഷസ്സോടുമനിതനായി-
ട്ടച്ചുവീയ്യുമാമന്നാം തന്നാരുകൈങ്കൊറം! 2

ദൂതനും, വളരെപ്പെക്കരിമപ്പെട്ടള്ളോനും,
ഖ്യാതതേജസ്സും, ധൂമധ്വജനും, ഗൃഹദനും,
പ്രത്യൂഷസ്സിങ്കൽ യജിപ്പോരുടെ യാഗങ്ങളിൽ
വത്തിയ്ക്കുനാവനുമാമഗ്നിയെ വരിയ്ക്ക നാം! 3

ഉത്തമൻ, യുവതമനതിഥി, ഹോമാധാരം,
ദത്തഹവ്യരിൽ പ്രീതൻ, ജാതവേദസ്സാമഗ്നി;

സൂക്തം 44.

1. ജാതവേദസ്സ്=ജനിച്ചവരെയെ (ജഗത്തിനെയെല്ലാം) അറിയുന്നവൻ; അഗ്നിപര്യായങ്ങളിലൊന്ന്. പുലർവേള=ഉഷസ്സ്. തുംഗനികേതനോപേതം=ഉയർന്ന (മികച്ച) പാപ്പിടത്തോടുകൂടിയത്. ഹോതാവ്—യജമാനൻ. പ്രാതരുത്ഥിതർ=പ്രഭാതത്തിൽ ഉണർന്നെണീറ്റവർ. ദേവന്മാരെയും കൊണ്ടുവരിക.

2. നിഷേവിതൻ—ലോകരാൽ സേവിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. ദൂതൻ—ദേവകളുടെ ദൂതൻ. അധ്വരങ്ങൾതൻ തൃത്തേർ—യാഗഹവിസ്സിനെ വഹിച്ചുകൊണ്ടുപോയി ദേവകൾക്കു കൊടുക്കുന്ന പള്ളിത്തേർ. അച്ചുവീയ്യം=നിർമ്മലമായ വീര്യത്തോടുകൂടിയത്.

3. ഖ്യാതതേജസ്സ്=പ്രസിദ്ധമായ തേജസ്സോടുകൂടിയവൻ. ധൂമധ്വജൻ=പുകയാകുന്ന കൊടിമരത്തോടുകൂടിയവൻ. ഗൃഹദൻ=പാപ്പിടം കൊടുക്കുന്നവൻ. വരിയ്ക്ക—രക്ഷിതാവായി വരിയ്ക്കുക; രക്ഷിയ്ക്കണമേ എന്നു പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുക.

4. യുവതമൻ=ഏറ്റവും യുവാവ്. ഹോമാധാരം=ഹോമത്തിന്റെ സ്ഥാനം. ദത്തഹവ്യർ=ഹവിസ്സു കൊടുത്തവർ, യജമാനർ. അദ്ദേഹം പ്രത്യൂഷസ്സിങ്കൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അത്തിരുവടിയെ ഞാനാസ്ഥയാ സ്തുതിയ്ക്കുന്നോൻ:
പ്രത്യൂഷസ്സിങ്കൽത്തേവന്മാരിലെത്തുകത്തേഹം! 4
മേധാഹ്, മൃതിഹീന, ഹവ്യവാഹാഗ്നേ, വിശ്വ-
ത്രാതാവേ, സുയജ്ഞാവാമങ്ങയെ സ്തുതിപ്പൻ ഞാൻ! 5
മാദകജ്വാലൻ, സ്തോതാവിനായി പ്രശംസ്യൻ നീ
സാധുവാഹുതി കൈക്കൊണ്ടറിക സുയുവാവേ;
പ്രസ്കണ്വനുയിർക്കൊഠംവാനാ, യുസ്സു വർദ്ധിപ്പിച്ചു,
സൽക്കരിയ്ക്കുയുംചെയ്ക ദിവ്യരാം ജനങ്ങളെ! 6
ഉജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്നുണ്ടല്ലോ പ്രജകളാൽ,
വിശ്വവേദസ്സാം ഹോതാവായ നീ പുരുഹൂത;
അഭ്രവാനഗ്നേ, വരുത്തീടണമിവിടത്തിൽ,
ക്ഷിപ്രമുന്നതജ്ഞാനന്മാരായ ദേവന്മാരെ: 7
സവിതാവു,ഷസ്സു,ഗ്നി,യശ്വികഠം, ഭഗൻ, രാവെ-
നിവരെ വരുത്തുക, പുലർവേളകഠംതോറും;
സോമനീർ പിഴിഞ്ഞുവെച്ചുജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുന്നുണ്ടു,
ഹേ മഹായജ്ഞ, ഹവിർവ്വാഹന, നിന്നൊക്കണ്ണർ. 8
മൃതനാണല്ലോ, പ്രജാവഗ്രത്തിൽ മഖങ്ങഠംക്കു
നാഥനായരുളുന്ന നിന്തിരുവടിയഗ്നേ;

(പ്രഭാതത്തിൽ) ദേവന്മാരിലെത്തുക; ദേവന്മാരുടെ അടുക്കൽ ചെന്ന്, അവരെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരുമാറാകട്ടെ.

5. മേധാഹ്=യജനീയ. മൃതിഹീന=മരണരഹിത. ഹവ്യവാഹ=ഹവിസ്സിനെ വഹിയ്ക്കുന്നവനേ. വിശ്വത്രാതാവേ=സർവ്വജഗദ്രക്ഷക. സുയജ്ഞാവ്=നല്ല യജ്ഞാവ്.

6. മാദകജ്വാലൻ=മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന ജ്വാലകളോടുകൂടിയവൻ. സ്തോതാവിന്നായി—യജമാനന്നുവേണ്ടി. പ്രശംസ്യൻ=സ്തുത്യൻ. സാധു=വഴിപോലെ. അറിക—ഞങ്ങളുടെ അടിലാഷം ഗ്രഹിയ്ക്കുക. ദിവ്യരാം ജനങ്ങളെ—ദേവകളുടെ ആളുകളെ.

7. വിശ്വവേദസ്സ്=സർവ്വജ്ഞൻ. പുരുഹൂത=വളരെപ്പേരാൽ വിളിയ്ക്കപ്പെട്ടവനേ.

8. മഹായജ്ഞ=മഹത്തായ യജ്ഞത്തോടുകൂടിയവനേ. ആഹവനീയാഗ്നിയോടു പറയുന്നതാണിത്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എത്തിയ്ക്കുകിഹ സോമപാനത്തിനാ,ഷസ്സിങ്കൽ
നിദ്ര വിട്ട,രുണനൊട്ടശ്ചിച്ച ദേവന്മാരെ! 9
വിശ്വദർശനീയനാമങ്ങഗ്നേ, വിഭാവസോ,
വിജ്വലിച്ചുരുളുന്ന, മൻപുലരികഥം നോക്കി;
ഗ്രാമത്തെയെല്ലാം രക്ഷിയ്ക്കുന്ന നിന്തിരുവടി,—
യീ മനുഷ്യക്ക റിതൻ, യജ്ഞത്തിൽപ്പുരോഹിതൻ. 10
ക്രതുസാധകൻ, മാറാക്കായുസ്സു കായ്ക്കുവോ,—
ന്നുതുക്കഥംതോറും ഹോമകാരി, നീയഗ്നേ, ദേവ;
പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കുട്ടേ മനുപോലെങ്ങള,മത്ര്യനും
പ്രകൃഷ്ടവിജ്ഞാനനും ദൂതനുമാകും നിന്നെ! 11
മിത്രപൂജകൻ പുരോഹിതനാമവിടുന്നു
മധ്യവർത്തിയായ് ദേവമർത്യത്തെ വഹിയ്ക്കുമ്പോഥം
പരിഭ്രാജിയ്ക്കുന്ന നിൻജ്വാലകളഗ്നേ, പാര—
മിരമ്പും സമുദ്രത്തിൻ തിരമാലകഥംപോലേ. 12
ചെവിയുള്ളോരാമഗ്നേ, കേഥംകെഴുന്നാള്ളുംനേര—
ത്തിവിടുത്തോടൊന്നിയ്ക്കും വഹനിദേവരോടൊപ്പം
അധ്വരത്തിനായ് വന്നു ദർഭയിലിരിയ്ക്കട്ടെ,
മിത്രനു,മ്മമാവു,മഹർമുഖഗാമികഥം മറും! 13
ഇസ്തോത്രം ചെവിക്കൊള്ളുക,ഗ്നിയാം നാവുള്ളോരും
സത്യവർദ്ധകരുമാം സജ്ജനർ മരുത്തുക്കഥം;

---

9. നാഥൻ=രക്ഷിതാവ്. അരുണൻ=സൂര്യൻ.

10. വിശ്വദർശനീയൻ=എല്ലാവർക്കും കാണാവുന്നവൻ. മൻപുലരികഥം നോക്കി—കഴിഞ്ഞുപോയ പ്രഭാതങ്ങളിലെന്നപോലെ. ഈ മനുഷ്യർ=ജനപദികരുകളും യജമാനനും. പുരോഹിതൻ—വേദിയുടെ കിഴക്കുവശത്തു സ്ഥാപിതൻ.

11. ക്രതുസാധകൻ=യജ്ഞനിഷ്പാദകൻ. ഹോമകാരി=ഹോമം ചെയ്യുന്നവൻ. മനുപോലെ—മനു പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കുവാറുള്ളതുപോലെ.

12. മിത്രപൂജകൻ=സ്നേഹിതന്മാരെ സൽക്കരിയ്ക്കുന്നവൻ. മധ്യവർത്തിയായ്=യജനമധ്യത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്ത്. ദേവമർത്യത്തെ വഹിയ്ക്കുമ്പോഥം—ഹവിസ്സു ദേവന്മാക്കു കൊടുക്കാൻ ഏറെവാങ്ങുമ്പോഥം. പരിഭ്രാജിയ്ക്കുന്ന—മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന.

13. കേഥം—ഞങ്ങഥം പറയുന്നത്. ഇവിടുത്തോടൊന്നിയ്ക്കും—ആഹവനീയാഗ്നിയായ അങ്ങയുടെകൂടെപ്പോരുന്ന. വഹനിദേവർ—മറഗനികഥ. അഹർമുഖഗാമികഥം=പ്രഭാതത്തിൽ (യാഗസ്ഥലത്തെയ്ക്കു) ഗമിയ്ക്കുന്നവർ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സോമനീർ നകരട്ടേ വരുണൻ ധൃതകർമ്മാ
സ്തോമനാ, യുഷ്മാസ്സോട്ടമശ്വികളൊട്ടൊപ്പം! 14

സൂക്തം 15.

പ്രസ്കണ്വൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, അങ്ങ് ഇവിടെ വസു-രുദ്രാ-ദിത്യരേയും, ശോഭന യജ്ഞരായി വെള്ളം പൊഴിയ്ക്കുന്ന മറുള്ളവരെയും യജിയ്ക്കുക! 1

അഗ്നേ, രോഹിതാശ്വ, സ്തോത്രംകൊണ്ടു വശീകരിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവനേ, ഹോതാവിനു ഫലം നല്കുന്ന മുപ്പത്തിമൂന്നു ദേവന്മാരെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നാലും! 2

കർമ്മങ്ങളേറിയ ജാതവേദസ്സേ, പ്രിയമേധന്റെയും, അത്രിയുടെയും, വിശ്വപന്റെയും, അംഗിരസ്സിന്റെയുമെന്നപോലെ പ്രസ്കണ്വന്റെ വിളി കേട്ടരുളുക! 3

പ്രൌഢകർമ്മാക്കളായ യജ്ഞപ്രിയർ അധ്വരങ്ങളിൽ വിശുദ്ധ തേജസ്സോടേ വിളങ്ങുന്ന അഗ്നിയെയാണല്ലോ, രക്ഷയ്ക്കു വിളിയ്ക്കുക. 4

നെയ്യ് ഹോമിയ്ക്കപ്പെട്ടുന്നവനോ, ഫലദാതാവേ, ഈ സ്തോത്രങ്ങളും വഴിപോലെ കേൾക്കുക: ഇവകൊണ്ടാണല്ലോ, കണ്വപുത്രന്മാർ രക്ഷാർത്ഥം അങ്ങയെ വിളിയ്ക്കുന്നത്. 5

ധാരാളം വിവിധാന്നങ്ങളുള്ളവനോ, ബഹുജനപ്രിയ, അഗ്നേ, മനുഷ്യവർഗ്ഗം, ഹവിസ്സു വഹിപ്പാൻ, ജ്വാലത്തലമുടിയുള്ള നിന്തിരുവടിയെ വിളിച്ചുപോരുന്നു. 6

---

14. സപ്തനർ=നല്ല ദാനത്തോടുകൂടിയവർ; ഫലം വഴിപോലെ നല്കുന്നവർ. ധൃതകർമ്മസ്തോമനായ്=കർമ്മസമൂഹത്തെ കൈക്കൊണ്ട്.

സൂക്തം 15.

1. യജിയ്ക്കുക—പൂജിച്ചാലും.
2. രോഹിതാശ്വ=രോഹിത് എന്ന കുതിരയുള്ളവനോ.
3. പ്രിയമേധാദികളും നാൽവരും ഋഷിമാർതന്നെ.
6. ജ്വാലത്തലമുടി=ജ്വാലകളാകുന്ന കേശം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അഗ്നേ, ജ്ഞതുക്കളിൽ യജിയ്ക്കുന്നോ ഹോതാവും, ചെവിയുള്ളവനും, യശസ്സോറിയവനും, ധാരാളം ധനം നല്കുന്നവനുമായ നിന്തിരുവടിയെയത്രേ, മേധാവികാം യാഗങ്ങളിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചുപോന്നത്. 7

അഗ്നേ, മേധാവികാം സോമം പിഴിഞ്ഞു, ദാതാവായ മനുഷ്യന്റെ ഹവിസ്സെടുത്തു, തേജസ്സോറിയ നിന്തിരുവടിയെ അന്നത്തിനായി വിളിച്ചുവരുത്തുന്നു. 8

കടഞ്ഞുണ്ടാക്കപ്പെട്ടവനേ, ഫലദാതാവേ, പാപ്പിടം നല്കുന്നവനേ, പുലർകാലത്തു പുറപ്പെട്ടുനാവരായും മറു ദേവകളെയും ഭവാൻ സോമപാനത്തിനായി ഇന്നിവിടെ യാഗത്തിൽ വരുത്തുക! 9

അഗ്നേ, അഭിമുഖരായ ദേവകളെയും മറും ഒപ്പം വിളിച്ചു പൂജിയ്ക്കുക: സുഫലപ്രദാതാക്കളേ, ഇതാ ഇന്നലെ പിഴിഞ്ഞുവെച്ച സോമം; അതു നുകരുവിൻ! 10

സൂക്തം 46.

പ്രസ്കണ്വൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.

മുൻവരാത്തോരായുഷ്മാസ്സാകാശത്തിങ്കൽനിന്നിതാ,
ഇരുൾ പോക്കുന്നു; വാഴ്ത്താം ഞാൻ ദസ്രരേ, നിങ്ങളെത്തുലോം. 1
സമുദ്രത്തിൻ തനൂജന്മാർ, മനസ്സാൽഭ്യനുവാഞ്ഛികാം,
കമ്മത്താൽപ്പാപ്പിടം നല്കുന്നോരല്ലോ, ദസ്രദേവകാം! 2
വണ്ണിയ്ക്കപ്പെട്ട വിണ്ണിങ്കൽ, നിങ്ങാം കോരിയ തേരിനെ
തുരംഗങ്ങാം വഹിയ്ക്കുന്നോവാം സ്തുതിയ്ക്കുന്നു, ഞങ്ങാം നിങ്ങളെ. 3

---

8. അന്നത്തിന്നായി—ഹവിസ്സു സ്വീകരിപ്പാൻ.

10. സുഫലപ്രദാതാക്കളേ—നന്നായി ഫലം നല്കുന്ന ദേവന്മാരേ. ഇന്നലെ പിഴിഞ്ഞുവെച്ച സോമത്തിനു തിരോഹന്യം എന്നതേ പേർ.

സൂക്തം 46.

1. മുൻവരാത്ത—അർധരാത്രിയിലും മറാം ആവിർഭവിയ്ക്കാത്ത, ഇപ്പോാം മാത്രം വന്ന. കാമനാ=പ്രിയപ്പെട്ട. ദസ്രർ=അശ്വികാം.

2. സമുദ്രത്തിൻ തനൂജന്മാർ—സൂര്യചന്ദ്രന്മാരെന്നപോലെ, അശ്വികളും, തദ്ദേഹരാകയാൽ സമുദ്രജാതരാണെന്നു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നേതാക്കളേ, ദേവകളെ, വെള്ളം വാറിയ്ക്കുമീശ്വരൻ
പൂരിപ്പിയ്ക്കുന്ന ഹവ്യത്താൽ,ക്കമ്മട്ടുഷ്ടാവു, പൂരകൻ. 4

ദസ്രരേ, നിങ്ങൾതൻ ബുദ്ധിയ്ക്കതൊന്നൊരുണർവേകുമോ,
കൂടിപ്പി,നക്കുടുംസോമം ഭവാന്മാർ, സ്തുതിതൽപരർ! 5

തേജസ്സുകൊണ്ടശ്വികളേ, തിമിരം നീക്കി, ഞങ്ങളെ
തൃപ്തരാക്കുന്നാതാമന്നാം നിങ്ങളെങ്ങൾക്കു നല്കുവിൻ! 6

ഈ ഞങ്ങൾതൻ സ്തുതികളെക്കടപ്പാനൊരു തോണിയിൽ
വന്നൊത്തുകി,ങ്ങശ്വികളേ; പൂട്ടുവിൻ നിങ്ങൾ തേരിനെ: 7

കടൽക്കടവിലുണ്ടല്ലോ വഞ്ചി,യാകാശവിസ്തൃതം;
തൃത്തേരുമുണ്ടു; നിങ്ങൾക്കിങ്ങൊരുങ്ങിപ്പോയി സോമനീർ! 8

ചോദിപ്പിൻ കാണരേ:— 'സൂര്യരശ്മിയും തൂവെളിച്ചവും
മേഘസ്ഥാനത്തിനാ! നിങ്ങൾ നില്ക്കുന്നോക്കുവതെങ്ങുവാൻ?' 9

---

1. വെള്ളം വാറിയ്ക്കുമീശ്വരൻ (വെള്ളത്തെ ആവിയാക്കുന്ന രക്ഷിതാവ്, സൂര്യൻ) ഹവ്യത്താൽ (ഞങ്ങളർപ്പിച്ച ഹവിസ്സുകൊണ്ടു) ദേവകളെ പൂരിപ്പിയ്ക്കുന്നു (തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നു). സൂര്യോദയസമയത്താണല്ലോ, ഹോമം; അതുകൊണ്ടത്രേ, സൂര്യനു ദേവപൂരകത്വം. നിങ്ങളിരുവരും സൂര്യോദയസമയത്തു വന്നുചേരണമെന്നു വ്യംഗ്യം.

5. കുടുംസോമം—മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന സോമനീർ. സ്തുതിതൽപരർ=സ്തുതിപ്രിയർ; ഞങ്ങളുടെ സ്തുതിയാൽ പ്രസാദിച്ചു, സോമനീർ കുടിയ്ക്കുവിൻ.

6. തേജസ്സ്°—രസവീര്യാദിജ്യോതിസ്സ്°. തിമിരം—ദാരിദ്ര്യമാകുന്ന (ഇരുട്ട്°).

7. സ്തുതികളെക്കടപ്പാൻ—സ്തുതികാം മുഴുവൻ കേൾപ്പാൻ. ഒരു തോണിയിൽ സമുദ്രത്തിൽനിന്നു വരുവിൻ. (സമുദ്രമത്രേ, അശ്വികളുടെ പാപ്പിടം). ഭൂമിയിൽ സഞ്ചരിപ്പാൻ തേർ പൂട്ടുവിൻ.

8. നിങ്ങൾക്ക്° ഇവിടെ വന്നെത്താൻ ഒരു ക്ലേശവുമില്ല. ആകാശവിസ്തൃതം=ആകാശംപോലെ വിശാലം; വഞ്ചിയുടെ വിശേഷണം. ഒരുങ്ങിപ്പോയി—വരാൻ വൈകരുത്°.

9. ചോദിപ്പിൻ—അശ്വികളോടു ചോദിയ്ക്കുവിൻ. മേഘസ്ഥാനം—അന്തരിക്ഷം. നേരം പുലർന്നു; നിങ്ങൾ എവിടെ നില്പാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നു? ഇവിടെ പ്രത്യക്ഷരാകുക എന്നു താൽപര്യം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഏത്തീ, കതിരൊ,ളിക്കൊാംവാൻ; പൊന്നുപോലായ്, ദിവാകരൻ;
കറുത്തുപോയി താനൊന്നു കഥിച്ചാനാഗ്നി, നാക്കിനാൽ! 10
മാഗ്ഗം സുഗമമായ്ത്തീന്നു, സൂര്യനാല്ലു കടക്കുവാൻ;
വിശേഷാൽക്കാണുമാറായീ, വാനിൽനിന്നൊഴുകും കതിർ! 11
രക്ഷണാത്ഥമൊരുക്കുന്നുണ്ടോ,രോന്നുമതിഭംഗിയിൽ,
മത്തേകും സോമനീർ മോന്തുമശ്വികാംക്കായ് സ്തവോനുഖൻ. 12
മനുവിൽപ്പോലുച്ചുകങ്കൽ മേവും നിങ്ങാം സുഖപ്രദർ
സോമപാനത്തിനും സ്തോത്രത്തിനുമായ് വന്നുചേരുവിൻ! 13
നീളെച്ചാറും ഭവാന്മാർതൻ പിന്നേ വരികുഷസ്സോളി:
ഹവ്യമിച്ഛിയ്ക്കുവോരല്ലോ, നിങ്ങളല്ലുകളിൽ സദയം. 14
സോമമശ്വികളേ, നിങ്ങളിരുപേരും കൂടിയ്ക്കുവിൻ;
നല്കയും ചെയ്തിനെങ്ങാംക്കു, നല്ല രക്ഷകളാൽസ്സുഖം! 15

മൂന്നാമധ്യായം സമാപ്തം.

നാലാമധ്യായം

സൂക്തം 47.

പ്രസ്കണൻ ഋഷി; ബൃഹതി ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികാം ദേവത.
(അന്നനട)

ഇതാ, നിങ്ങാംക്കതിമധുരമാം സോമം,
കൃതുവിനെ വളത്തിടുമശ്വികളേ;

---

10. കതിർ=സൂര്യരശ്മി. ഒളിക്കൊാംവാൻ— പ്രഭാതശോഭയെ നോടാൻ. കറുത്തുപോയി—സൂര്യരശ്മി വന്നാൽ, അഗ്നി നിഷ്പ്രഭനാകുമല്ലോ. നാക്കിനാൽ—ജ്വാലകൊണ്ടു്.

11. അല്ലു കടക്കുവാൻ—രാത്രിയുടെ അപ്പുറത്തു് ഉദയാദ്രിയിൽ ചെല്ലുവാൻ.

12. രക്ഷണാത്ഥം—അശ്വികാം ഞങ്ങളെ രക്ഷിപ്പാൻവേണ്ടി. സ്തവോനുഖൻ—സ്തോതാവു്, യജമാനൻ.

13. അച്ചുകങ്കൽ—പരിചരിയ്ക്കുന്നവന്റെ, യജമാനന്റെ അടുക്കൽ. സ്തോത്രത്തിനുമായ്—സ്തോത്രം കേട്ടു പ്രസാദിപ്പാനുമായ്.

14. ചാറും=സഞ്ചരിയ്ക്കുന്ന. നിങ്ങളുടെ പിന്നാലെയാവണം, ഉഷശ്ശോഭയുടെ വരവു്; മുമ്പിൽ, നിങ്ങളുടെ ആഗമനത്തിന്റെ ശോഭ; പിമ്പിൽ, ഉഷസ്സിന്റെ ശോഭ. നിങ്ങാം പുലച്ചിയ്ക്കുമുമ്പു വരണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നു് ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ പറയുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുടിപ്പിനി,നാലെപ്പിഴിഞ്ഞതാമിതു;
കൊടുക്കുവിൻ, ഹോതാവിനു രതാങ്ങളും! 1

ത്രിലോകചാരിയായ്ത്തുമരാം മൂന്നു-
ള്ളലഘുപ്പൊൻതേരിൽ വരിക,ശചികളേ;
ഹവിസ്സൊരുക്കുന്ന ക്രതുവിങ്കൽക്കണ്ടാർ
ഭവാന്മാക്കായ്;-കേൾപ്പിനാവതുടെ വിളി! 2

സചിയ്ക്കുവിനതിമധുരമാം സോമം,
ക്രതുവിനെ വളത്തിടുമശചികളേ;
ധൃതദ്രവിണരായ് രഥമേറിയിഹ
പ്രദാതാവിൻ ചാരേ വരിക ത്വരേ! 3

മഖത്തെ, മുട്ടിൽവിരികളിലിരു-
ന്നാഖിലജ്ഞർ നിങ്ങൾ നായ്ക്കുവിൻ തേനാൽ;
ഭവാന്മാക്കായ്സ്സോമം പിഴിഞ്ഞശചികളേ,
സുവർണ്ണരാം കണ്ടാർ വിളിപ്പു നിങ്ങളെ! 4

വരം നല്കി നിങ്ങൾ, ശ്രുഭേശർ കണ്വനെ-
പ്പരിപാലിച്ചല്ലോ, കനിഞ്ഞശചികളേ;
അതേവിധം രക്ഷിയ്ക്കുവിനൊങ്ങളെയും;
ക്രതുവർദ്ധനരേ, കുടിയ്ക്കുവിൻ സോമം! 5

സൂക്തം 17.

1. ഹോതാവ്—യജമാനൻ. രതാങ്ങം—രമ്യധനങ്ങം.

2. തളമരം=കെട്ടുകുറി.

3. സചിയ്ക്കുവിൻ=നുകരുവിൻ. ധൃതദ്രവിണരായ്—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ ധനമെടുത്ത്. ഇഹ—ഇന്ന്. പ്രദാതാവ്—ഹവിസ്സു നല്കുന്നവൻ, യജമാനൻ.

4. അഖിലജ്ഞ(സർവ്വജ്ഞ)രായ നിങ്ങൾ മുട്ടിൽവിരികളിൽ (മൂന്നിടത്തായി വിരിച്ച ഭദ്രയിൽ) ഇരുന്നു, മഖത്തെ (യാഗത്തെ) തേനാൽ (തേനിന്നൊത്ത സോമരസംകൊണ്ടു) നായ്ക്കുവിൻ. സുവർണ്ണർ=നല്ല നിറം (ശോഭ) ഉള്ളവർ.

5. ശ്രുഭേശർ—സൽക്കർമ്മപാലകരായ നിങ്ങൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രഥേ കൊണ്ടുവന്നില്ലയോ ധനവുമായ്-
സ്സുദാസ്സിനു ദസ്രാശ്വികൾ നിങ്ങളുന്നം;
തിരുവിണ്ണിൽനിന്നോ സമുദ്രത്തിൽനിന്നോ
പുരുകാമ്യം ധനമണപ്പിനെങ്ങളിൽ! 6

അരികത്തായ്വരാ,മകലത്തായ്വരാ,-
മിരിപ്പതു നിങ്ങളുയി നാസത്യരേ;
അവിടെനിന്നാ,ക്കരങ്ങളോടൊപ്പ-
മരിയ തേരേറി വരുവിനെങ്ങളിൽ! 7

ഭവാന്മാരെക്കൊണ്ടുവരട്ടെ യജ്ഞത്തിൽ,-
സ്സവനസേവികൾ കുതിരകൾ നേരേ;
സുദാനാം ശുഭക്രിയനു ചോവുമായ്
സ്ഥിതിചെയ്വിൻ, ദർഭകളിൽ നോക്കുവേ! 8

പ്രദാതാവിനായിദ്ധനം കൊണ്ടുപോരു-
ന്നതേതിലോ നിങ്ങൾ സദാ നാസത്യരേ;
വരുവിനാ,സ്സൂര്യപ്രഭമായ തേരിൽ,
നറുംതേനാം സോമരസം നുകരുവാൻ! 9

വിഹിതോക്ഥാക്കരായ്ത്തുലോം രക്ഷയ്ക്കുങ്കൾ
വിളിപ്പു നിങ്ങളെദ്ധനാഢ്യാശ്വികളേ;

---

6. രഥേ=തേരിൽ. ധനവുമായ്=ധനത്തോടുകൂടി. സുദാസ്സ്—ഒരു രാജാവ്. സമുദ്രം—അന്തരിക്ഷമെന്നു സായണാചാര്യർ. പുരുകാമ്യം=വളരെ ആളുകളാൽ കാമിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടതു്. എങ്ങളിൽ അണപ്പിൻ—ഞങ്ങൾക്കു കൊണ്ടുവന്നു തരുവിൻ.

7. അരിയ=പ്രിയപ്പെട്ട, ശോഭനമായ. അക്കരങ്ങളോടൊപ്പം (സൂര്യോദയസമയത്തു്) എങ്ങളിൽ (ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ) വരുവിൻ.

8. സവനസേവികൾ—പതിവായി യാഗങ്ങളിൽ പെരുമ്മുന്നവ. സുദാനാം ശുഭക്രിയനു—നോമായ്—നല്ല ദാനത്തോടുകൂടിയ സൽക്കർമ്മിയും, യജമാനനു, കൊടുപ്പാൻ അനുഗ്രഹത്തോടുകൂടി. സ്ഥിതിചെയ്വിൻ—ഇരിയ്ക്കുവിൻ.

9. പ്രദാതാവിനായി—യജമാനനു കൊടുപ്പാൻ. സദാ—പതിവായി. നറുംതേനാം—മധുരമായ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സദാ കണ്വരുടെ പ്രിയസദസ്സിങ്കൽ
മധുവെത്ര നകൻനിറിയ്ക്കുന്നാ നിങ്ങടം! 10

സൂക്തം 18.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സൂകടം മൂന്നേത്തവ: ഉഷസ്സ് ദേവത.
(കാകളി)

ദ്യോവിൻമകളാമുഷസ്സേ, വിഭാവരി,
ദേവി, നീയൌദായ്യമാൻ ധനത്തൊടും
പീവരാന്നത്തൊടും, സന്വത്തൊടുംകൂടി-
യാവിഷ്കരിയ്ക്കുകെങ്ങടംക്ക പുലരിയെ! 1
സപത്തൊക്കെ നല്ലും ഗവാശ്വാഢ്യമാർ നിങ്ങ-
ളെത്ര വനൊത്തീ, ജനത്തിൻ പൊറുപ്പിനായ്!
സത്യപ്രിയം മൊഴ്കുകെന്നൊക്കുറിച്ചെങ്ക-
ലെത്തിയ്ക്കുക, ധന്യർതൻ വിത്തം വ്യഷ്ടരി, നീ! 2
സാഗമനാത്തിലൊരുക്കിയ തേർകളെ,-
സ്സാഗരത്തിൽദ്ധനകാംക്ഷികടംപോലവേ
നേർക്ക നടത്തിച്ചുകൊണ്ടുഷസ്സാം ദേവി
പാക്കാൻ തുടങ്ങീ; പരത്തീ വെളിച്ചവും. 3

---

10. വിഹിതോക്പ്രാക്കരായ്—ഉക്ഥം, അക്കം എന്നീ സ്തോത്രങ്ങടം ചൊല്ലി. ധനാഢ്യാശ്വികടം=സമ്പത്തേറിയ അശ്വികടം. സദസ്സ്=യജ്ഞസ്ഥാനം. മധു—സോമരസം. അതിൻവണ്ണം, ഇപ്പോഴും നകരുവിൻ.

സൂക്തം 48.

1. ധനത്തൊടും പീവരാന്നത്തൊടും സന്വത്തൊടുംകൂടി—ഞങ്ങടംക്ക തരാൻ ധനത്തൊടും തടിച്ച (മഹത്തായ) അന്നത്തൊടും, സന്വത്തൊടും (ഗവാശ്വാദി യൊടും)കൂടി, പുലരിയെ ആവിഷ്കരിയ്ക്കുക (പ്രഭാതത്തെ പ്രത്യക്ഷമാക്കുക, പ്രഭാതത്തിൽ വന്നുചേരുക). വിഭാവരി എന്നത് ഉഷസ്സിന്റെ മറൊരു പേരാണ്.

2. സപത്തൊക്കെ നല്ലും=സർവസമ്പദ്യുക്തമായും. നിങ്ങടം—ഉഷോദേവതമാർ. എത്ര വന്നൊത്തീ—വളരെ പ്രാവശ്യം വന്നിരിയ്ക്കുന്നു. ധന്യർ=ധനവാന്മാർ.

3. സാഗമനാത്തിൽ—താൻ പോരുമ്പോഴം. ധനകാംക്ഷികടംപോലവേ—കച്ചവടക്കാർ സാഗരത്തിൽ തോണികളെയെന്നപോലെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിന്നാഗമത്തിലുഷസ്സേ, പ്രത്യാനത്തി-
റാവുന്നു, വിജ്ഞരാമേവർതൻ മാനസം;
അനാരബ്ധരുടെ പേരെടുത്തു വ്യക-
ത്തുന്ന കണ്പാൻ, മഹാമേധാവിയിപ്പൊഴേ! 4
വൃദ്ധത ജീവികാംക്ഷേകുമുഷസ്സാകെ
വൃത്തി ചേപ്പാനൊരുങ്ങും വീട്ടമ്മപോലവേ
വന്നുചേരുന്നു; കാലുള്ളോർ നികേതത്തിൽ-
നിന്നിറങ്ങുന്നു; പാരുന്ന പക്ഷികൾ. 5
കാലുറപ്പിയ്ക്കാത്തുഷോദേവി നല്ലാളെ
വേലയ്ക്കിറക്കുന്നു, യാചകന്മാരെയും;
ഏറെ വാജിനീവതി, നിൻപുലർവേളയിൽ-
പ്പോവാതടങ്ങിയിരിയ്ക്കാ, പാവകൻ. 6
സൂരനുദിയ്ക്കുമിടത്തിനെക്കാളതി-
ദൂരത്തുനിന്നൊരുന്യൂ രഥങ്ങളിൽ
മാനുഷലോകത്തിലെയ്ക്കുഴനാളുന്നു,
ചേണാറാ സൌഭാഗ്യമൊക്കുമുഷസ്സിവൾ! 7
ത്ര്യോവിന്മകളാം സുനേത്രി, പണക്കാരി,
ജീവികളെല്ലാം വണങ്ങുമുഷസ്സിവൾ

---

4. ആഗമം=ആഗമനം. ഉന്നുന്നു—താൽപര്യപ്പെടുന്നു. ഇപ്പൊഴേ—നീ വന്ന സമയത്തുതന്നെ. ദാനവും ദാതൃസ്തുതിയും പ്രഭാതത്തിൽത്തന്നേ ചെയ്യപ്പെടുന്നത് ഉഷസ്സിന്റെ പ്രഭാവത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു.

5. വൃദ്ധത ജീവികാംക്ഷേകും—ഓരോ പുലരിയിലും ആയുസ്സിന്റെ ഓരോ അംശം കുറഞ്ഞു, ജീവികം വാർധ്കമടയുന്നു. ആകെ വൃത്തി ചേപ്പാൻ— എല്ലാടത്തും സ്വച്ഛത വരുത്താൻ. വീട്ടമ്മ—ഗൃഹകൃത്യങ്ങാം നടത്തിയ്ക്കുന്ന ഗൃഹിണി. കാലുള്ളോർ നികേതത്തിൽനിന്നിറങ്ങുന്നു—മനുഷ്യരും മറ്റും ഉറക്കംവിട്ട പാപ്പിടങ്ങളിൽനിന്നു സ്വന്തം സ്വന്തം ജോലികാംക്കായി പുറപ്പെടുന്നു.

6. കാലുറപ്പിയ്ക്കാത്ത—നില്ക്കാതെ വേഗം പോയ്ക്കളയുമല്ലോ, പുലർകാലം. യാചകന്മാരെയും വേലയ്ക്ക് (കൊടുക്കുന്നവരുടെ ഗൃഹങ്ങളിൽ പോകാൻ) ഇറക്കുന്നു. വാജിനീവതി—ഉഷോദേവതയുടെ ഒരു പേർ.

8. സുനേത്രി—അഭിമതഫലത്തെ നന്നായി കൊണ്ടുവരുന്നവൾ. ഈ ഉഷസ്സ് ജഗത്തിന് ഇഷ്ടത്തെ നല്കുന്നു; അനിഷ്ടത്തെ നീക്കുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തുവെളിച്ചം പരത്തുന്നു; തുരത്തുന്നു
മാൽ വളർപ്പോരെയും വിദ്വേഷികളെയും! 8

ദ്യോവിന്മകളാമുഷസ്സേ, കുളിർമയെ-
പ്പാവുന്ന കാന്ത്യാ വിളങ്ങുകെമ്പാട്ടുമേ,
ക്രൂരിതം നീക്കി, പ്രതിദിനം ഞങ്ങൾക്കു
വാരുറ സൌഭാഗ്യമെത്തിച്ചുകൊണ്ടു നീ! 9

അല്ലുകാരുന്ന സുനേത്രിയാം വിങ്കലാ-
ണല്ലോ, ജഗത്തിന്റെ ശ്രേഷ്ടയും ജീവനം;
ഇങ്ങെത്തുകാ, നീ വിഭാവരി, വൻതേരി-
ലേ;-ങ്ങൾ വിളിപ്പതു കേൾക്ക നാനാധനേ! 10

കൈക്കൊള്ളുമാറാകുഷസ്സേ, മനുഷ്യരു-
ണ്ടാക്കും വിചിത്രമാമന്നം കനിഞ്ഞു നീ;
നിന്നെ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന യജ്ഞപ്രവൃത്തരാം
ധന്യരെക്കൊണ്ടാക്കുക,ധാത്രിയിങ്കൽ നീ! 11

വ്യോമത്തിൽനിന്നിങ്ങുഷസ്സേ, വരുത്തുക,
സോമപാനത്തിനു വാനോരെയൊക്കയും;
എത്തിയ്ക്ക, നീ ബഹുഗോവാജികളെയും
സ്തുത്യസുവീര്യ്യമാമന്നവും ഞങ്ങളിൽ! 12

ആരുടെ തേജസ്സു കല്യാണകാരിയായ്
വൈരിവിധ്വംസിയായ്ക്കാണപ്പെട്ടുനിത്തോ;
നമ്മൾക്കു നല്കട്ടെ വിത്തമുഷസ്സവൾ
ശർമ്മദം, വിശ്വവരേണ്യം, ശുഭാത്മകം! 13

---

9. കുളിർമ—ആഹ്ലാദം.

10. വിഭാവരി—ഉഷഃപേയ്സ്ത്രീയം. നാനാധനേ=വിവിധങ്ങളായ ധനങ്ങളോടുകൂടിയവളേ.

11. മനുഷ്യർ—യജമാനന്മാരാം മാനവർ. ധന്യർ—സുകൃതികൾ. അധ്വരം—ഹിംസാരഹിതമായ യാഗം.

12. വ്യോമം—അന്തരിക്ഷം. വാനോർ=ദേവകൾ. സ്തുത്യസുവീര്യ്യം=സ്തുത്യവും നല്ല വീര്യ്യത്തോടുകൂടിയതും.

13. ശർമ്മദം=സുഖപ്രദം. വിശ്വവരേണ്യം=സർവ്വാഭികാമ്യം. ശുഭാത്മകം=ശോഭനരൂപം. മൂന്നും വിത്തത്തിന്റെ വിശേഷണം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അന്നാവും രക്ഷയും തേടി, മഹിതയാം
നിന്നായല്ലോ തുലോം വാഴ്ത്തി, പൂർവ്വർഷിമാർ;
കൊണ്ടാടുകമ്മട്ടഹന്യേ, തെളിഞ്ഞൊളി-
ക്കൊണ്ടു, സമ്പത്തെടുത്തെങ്ങുമന്‍ സ്തോത്രവും! 14

തുവെളിച്ചത്താലുഷോദേവി, സാമ്പ്രതം
ദ്യോവിൻപടികാം തുറന്നിങ്ങു വന്നു നീ
തന്നാങ്കൊങ്ങാക്കു, നിർബാധവിസ്തീർണ്ണ-
സുന്ദരഗേഹവും, ഗോയുതമന്നവും! 15

തന്നാങ്കൊങ്ങാക്കുമീട്ടേ, വലതാം
കുന്നിച്ച വിത്തവും, ഗോനികാത്തെയും;
വന്ദ്യേ, സമസ്താരിമട്ടിയാം കീർത്തിയും
തന്നാങ്കനാവും, നീ വാജിനീവതി! 16

സൂക്തം 19.

പുരുഷ്ടുത ഋഷിഃ അനുഷ്ടുപ്, ചാദസ്യഃ; ഉഷസ്യ ദേവത.
(കാക്കുളി)

പൂതമാഗ്നങ്ങളിലൂടേ വാഹികിങ്ങു.
മീതേ വിളങ്ങുന്ന വാനിങ്കൽനിന്നാ രഥി:
നിന്നെയെത്തിയ്ക്കട്ടെ, സോമവാൻതൻ ഗൃഹം-
തന്നിലുഷസ്സേ, തുടുപ്പാന്ന ഗോയുകാം! 1

---

14. മഹിത=പൂജിത. സമ്പത്ത്—ഞങ്ങാം തന്ന റവിസ്സ്.

15. ദ്യോവിൻപടികാം—ഇരുട്ടടഞ്ഞിരുന്ന കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറുമാകുന്ന ദിഗ്ഭാഗങ്ങാം. ഗോയുതം=ഗോക്കളോടുകൂടിയത്; അന്നത്തെയും ഗോക്കളെയും.

16. സമസ്താരിമട്ടി=ശത്രുക്കളെയെല്ലാം നശിപ്പിയ്ക്കുന്നത്. വാജിനീവതി—ഉഷോദേവത.

സൂക്തം 19.

1. സോമവാൻ=സോമത്തോടുകൂടിയവൻ, യജമാനൻ. തുടുപ്പാന്ന ഗോയുകാം—ചുകന്ന പൈക്കളേ, ഉഷസ്സിന്റെ വാഹനം,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ത്രോവിൻകുമാരി, നീ കേറുമാറുള്ളതു
സൌവണ്ണമാമേതു സൌഖ്യരഥത്തെരിടമോ;
കല്പിച്ചതിലൂടെ വന്നുചേർന്നീടുകി,-
ന്നിപ്പോളുഷസ്സേ, സുഹവ്യപ്രദങ്കൽ നീ! 2
വെൺനിറം വീശുമുഷസ്സേ, തിരുവടി
വന്നുചേരുന്നതു കണ്ടാൽത്തെരുതെരെ
പോക്കു തുടങ്ങും, ദിഗന്തങ്ങളിൽനിന്നു
നാല്ക്കാലിയുമിരുകാലിയും പക്ഷിയും. 3
ക്ഷുദ്രതമം പോക്കിയുഷസ്സേ, കതിർകളാൽ-
പ്പാരിൽ വെളിച്ചം പരത്തിലസിപ്പു നീ;
സ്വാത്മവാത്സല്യകഥകൊണ്ടനുഭവതിയെ
വാഴ്ത്തുന്ന കണ്പർ, ധനാവാപ്തിവാഞ്ഛയാൽ! 4

സൂക്തം 50.

പ്രസ്കണ്വൻ ഋഷി; ഗായത്രിയും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകൾ; സൂര്യൻ ദേവത.

എടുത്തുപൊക്കുന്നു, ജഗത്തിനു കാണായ്വരുംവിധം,
ആജ്ജാതവേദസ്സായുള്ള സൂര്യദേവന്റെ രശ്മികൾ! 1
അത്രിഗോത്രർപോലെ മായുന്ന രാക്കണ്ണും താരകങ്ങളും,
വെളിച്ചം പാരിൽ വീശുന്ന സൂര്യനിങ്ങെഴുന്നള്ളവേ! 2
ഇവൻതേരയടയാളങ്ങൾ കിരണങ്ങൾ ജനങ്ങളെ
ക്രമേണ തുറക്കൺപാക്കുന്നു; കണ്ണുമഗ്നികൾപോലവേ! 3

---

2. സൌവണ്ണം=സ്വർണ്ണമയം. സുഹവ്യപ്രദങ്കൽ—നിന്നാക്കു നല്ല ഹവിസ്സു തരുന്ന യജമാനന്റെ അടുക്കൽ.

4. ധനാവാപ്തിവാഞ്ഛ=ധനം കിട്ടണമെന്ന അഭിലാഷം.

സൂക്തം 50.

1. ജാതവേദസ്സ്=ജനിച്ചതിനെ (ജീവലോകത്തെ) എല്ലാം അറിഞ്ഞവൻ.
2. രാക്കണ്ണും=രാത്രികണ്ണും. സൂര്യനുദിയ്ക്കുന്നതോടേ ചോരൻ ഒളിയ്ക്കുമല്ലോ. താരകങ്ങളും=നക്ഷത്രങ്ങളും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിശൈകദൃശ്യൻ, തരണിയല്ലോ, ജ്യോതിഷ്കരൻ ഭവാൻ;
അന്തരിക്ഷപ്പരപ്പാകെശ്ശോഭിപ്പിയ്ക്കുന്ന സൂര്യ, നീ. 4
ദേവപ്രജകൾതൻ മുന്നിൽ മനുഷ്യരുടെ മുന്നിലും
ഉദിച്ചുപോരുന്ന ഭവാൻ, വാർവിണ്ണിൻ മിഴിമുന്നിലും! 5
ഹേ പാവക, വെളിച്ചത്താലിജ്ജനാവാസത്രയിയെ
ക്രമാൽ ക്രമാൽസ്സമീക്ഷിപ്പോനല്ലോ, വരുണനാം ഭവാൻ! 6
വിശാലമാം ദ്യുലോകത്തിൽ വിശേഷാലണയുന്ന നീ,
സൂര്യ, രാപകൽ നിർമ്മിച്ചും, ദ്ധൃതജാതത്തെ നോക്കിയും! 7
തേരിലേഴു ഹരിത്തുക്കൾ വഹിയ്ക്കുന്ന പ്രകാശക,
കതിർക്കേശങ്ങളുടയ ഭവാനൊട്ടേറെ, ഭാസ്കര! 8
തേർക്കു പൂട്ടുന്നു, വീഴ്ത്താതെ പായുമേഴശ്വമാതരെ;
സായമേ ചേരുമവയാലെഴുന്നള്ളുന്ന ഭാസ്കരൻ. 9

---

1. തരണി—സൂര്യനുദിയ്ക്കായങ്ങളിലൊന്ന്. വളരെ വഴി കടക്കുന്നവൻ എന്ന പദാർത്ഥം:

"യോജനാനാം സഹസ്രേ ദ്വേ ദ്വേ ശതേ ദ്വേ ച യോജനേ
ഏകേന നിമിഷാർദ്ധേന ക്രമമാണ, നമോസ്തു തേ."

എന്ന പദ്യം ഇവിടെ സ്മരണീയം. ജ്യോതിഷ്കരൻ=ജ്യോതിസ്സിനെ (പ്രകാശത്തെ) ഉണ്ടാക്കുന്നവൻ.

5. ദേവപ്രജകൾ=മരുത്തുക്കൾ. വാർവിണ്ണ്=വിശാലമായ സ്വർഗ്ഗം. സൂര്യനെ നോക്കുന്ന ആൾക്കു തോന്നുമല്ലോ, 'എന്റെ മുമ്പിലാണ്, ഉദിച്ചിരിയ്ക്കുന്നതെ'ന്ന്!

6. പാവക=ശുദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നവനേ. വരുണൻ—അനിഷ്ടനിവാരകൻ. സമീക്ഷിയ്ക്കുക=നോക്കുക; പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുക എന്നു സാരം.

7. ദ്യുലോകം—അന്തരിക്ഷം. രാപകൽ=രാത്രികളും പകലുകളും. ദ്ധൃതജാതം=ജീവജാലം.

8. ഹരിത്തുക്കൾ=അശ്വങ്ങൾ; അല്ലെങ്കിൽ രശ്മികൾ. കതിർക്കേശങ്ങൾ=കിരണങ്ങളാകുന്ന തലമുടി.

9. അശ്വമാതരെ=പെൺകുതിരകളെ. അവ സായമേ ചേരുന്നവയാണ്; കൊണ്ടുവന്നു പൂട്ടേണ്ട. എഴുന്നള്ളുന്നു—യാഗശാലയിലെയ്ക്കു വരുന്നു; അവിടെയ്ക്ക് ഹവിസ്സുപ്രീയ്ക്കണം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇരുളിൻമീതേ മുറ്റിയ
തേജസ്സിനെ നോക്കിയുപചരിയ്ക്കുക നാം,
ദേവകളിൽവെച്ചു ദേവനാ-
മുത്തമതേജസ്സുമായ കതിരവനെ! 10
ഇപ്പൊഴുതുദിച്ചുപൊങ്ങി
ത്രൈാരിൽലോകം പ്രിയപ്രകാശൻ വീ
പേത്തു ശമിപ്പിച്ചരുളുക.
ഹൃദ്രോഗവുമക്ക, പച്ചനിറവും മേ. 11
വെയ്ക്കാവു, തത്തകളിലോ
ശാരികകളിലോ ഇവന്റെ പച്ചനിറം;
അരിതാരമരങ്ങളിലും
കൊണ്ടേല്പിയ്ക്കാ,മിവന്റെ പച്ചനിറം! 12
സാമ്പലത്തൊടുമൊത്തെന്,ൻ-
ശത്രുവിനെക്കൊല്പുവാനിതാ, സൂര്യൻ
നന്നായുദിച്ചുയർന്നാൻ;
എന്നാൽ, ഞാൻ ഹിംസിയാസ്സു ശത്രുവിനെ! 13

സൂക്തം 51.

അംഗിരസ്സിന്റെ പുത്രൻ സവ്യൻ ഋഷി; ജഗതിയും തൃഷ്ടുപ്പും
ഛന്ദസ്സു്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കേക)

ആ മേഷ്ടൻ പുരുഹൂതന്നുകിനാ വില്ലോൻ, വിത്ത-
സ്തോമാബ്ധിയിന്ദ്രനിമ്പം വളപ്പിൻ, സ്തുതികളാൽ;

---

10. തേജസ്സിനെ—സൂര്യന്റെ ദീപ്തിയെ.

11. പ്രിയപ്രകാശൻ—എവക്കും പ്രിയപ്പെട്ട പ്രകാശത്തോടുകൂടിയവൻ. മേ=എന്റെ. ഹൃദ്രോഗവും പച്ചനിറവും (ദേഹത്തിൽ വന്നുകൂടിയ വൈവർണ്യവും) ശമിപ്പിച്ചരുളുക.

12. എന്റെ പച്ചനിറം തത്തകൾക്കും മറ്റും ഭോജ്യമായുള്ള ഫലങ്ങൾക്കു ഭോരില്ല. അതിനാൽ ഇതു ശമിപ്പിച്ചരുളുക.

13. ശത്രുവിനെ (രോഗത്തെ) ഞാൻ ഹിംസിയാസ്സു (ഹിംസിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കട്ടെ); എന്റെ ശത്രുവിനെപ്പോലും ഞാൻ ഉപദ്രവിയ്ക്കില്ല. സൂര്യൻതന്നെ എന്റെ വൈവർണ്യരോഗത്തെ ശമിപ്പിച്ചരുളട്ടെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആരുടെ കർമ്മം വെയിൽപോലവേ നരക്കിഷ്ടം,
സ്ഥിരാനുഭവനാമാ വിപ്രനെപ്പൂജിയ്ക്കുവിൻ! 1
ഭദ്രാഭിഗമനനാം കെല്പേറുമിന്ദ്രൻതങ്ക-
ലൊത്ത കാവലായ് നിന്നാർ ദക്ഷരാം മരുത്തുക്കൾ;
മദഹത്താവായ് വാനത്തൊളി വീശുന്ന ശത-
ക്രതുവെ പ്രേരിപ്പിച്ചൂ സൂനൃതോക്തിയും ചാരേ. 2
അംഗിരസ്സുകൾക്കായിത്തുറന്ന ഗോത്രത്തെ നീ-
യ;-ത്രിയെശ്ശതദ്വാരങ്ങളിൽനിന്നായച്ചൂ നീ;
സപ്തമനാവും കൊണ്ടുവന്ന നീ വിമദന്നായ്;
നൃത്തമാടിച്ചൂ പോരിൽ വജ്രത്തെ, വാസ്തവ്യന്നായ്! 3
തുറന്ന വെള്ളത്തിന്റെ പാഴടപ്പുകളെ നീ;
ഗിരിമേൽ നിക്ഷേപിച്ചൂ, ദാനവരുടെ ധനം;

സൂക്തം 51.

അംഗിരസ്സ് എന്ന ഋഷി ഇന്ദ്രതുല്യനായ ഒരു പുത്രനെ കാംക്ഷിച്ചു ദേവതകളെ ഉപാസിച്ചുതുടങ്ങി. അപ്പോൾ, ഇന്ദ്രൻ, സപ്തുല്യനായ ഒരുവൻ ഉണ്ടാകരുതെന്നു കരുതി, താൻതന്നെ അംഗിരഃപുത്രനായി ജനിച്ചു; ആ പുത്രനത്രേ, സവ്യൻ.

1. ആ മേഘൻ—ഇന്ദ്രൻ ഒരാടായിച്ചമഞ്ഞു മേധാതിഥി എന്ന ഋഷിയുടെ സോമം കുടിച്ചുകളഞ്ഞു; അപ്പോൾ ആ ഋഷി ഇന്ദ്രനെ ആടെന്നു വിളിച്ചു. അതിനാൽ ഇന്ദ്രന്നു മേഘനെന്ന പേർ ഇന്നും നിലനില്ക്കുന്നു. ഋക്കിനു വില്ലോൻ—ഋക്കാകുന്ന വിലയ്ക്കു തന്നെത്താൻ വില്ക്കുന്നവൻ; സ്തോതാവിനു വശഗനായിത്തീരുന്നവൻ. സ്ഥിരാനുഭവൻ—പ്രവൃദ്ധോപഭോഗൻ. വിപ്രൻ=മേധാവി.

2. ഭദ്രാഭിഗമനൻ=ശോഭനമായ യാത്ര(ജൈത്രയാത്ര)യോടുകൂടിയവൻ. വൃത്രയുദ്ധത്തിൽ മറ്റു ദേവകളെല്ലാം പിന്മാറിക്കളഞ്ഞു; എന്നാൽ ദക്ഷരായ (സമർത്ഥരായ) മരുത്തുക്കൾ ഇന്ദ്രന്റെ രക്ഷകരായി നിന്നു. മദഹത്താവ്—ശത്രുക്കളുടെ ഗർവടക്കുന്നവൻ. സൂനൃതോക്തി=പ്രിയസത്യയായ വാഗ്ദേവി. പ്രേരിപ്പിച്ചു—'ഭഗവൻ, പ്രഹരിയ്ക്കുക' എന്നുത്സാഹപ്പെടുത്തി.

3. ഗോത്രം(മേഘ)ത്തെ തുറന്നു—മഴപെയ്യിച്ചു. അല്ലെങ്കിൽ, ഗോത്രത്തെ (പണികളാൽ അപഹൃതമായ ഗോസമൂഹത്തെ) തുറന്നു (വെളിപ്പെടുത്തി); അസുരന്മാരാൽ ശതദ്വാരയന്ത്രങ്ങളിലിടപ്പെട്ട അത്രിയെ (അത്രി എന്ന ഋഷിയെ) മോചിപ്പിച്ചയച്ചു. വിമദൻ—ഒരു ഋഷി. വാസ്തവ്യനായ്—സ്തുതിച്ചുനില്ക്കുന്നവനുവേണ്ടി.

4. വെള്ളത്തിന്റെ പാഴടപ്പുകളെ—മേഘങ്ങളെ. ദാനവരുടെ (വൃത്രാദികളുടെ) ധനം കൈവശപ്പെടുത്തി, ഗിരിമേൽ (സ്വാവാസസ്ഥാനമായ പർവത

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വൃത്രനാം വിദ്രോഹിയെക്കൊന്ന നീ കരുത്താലേ;
പ്രത്യക്ഷമാകുംവണ്ണം കേറി, സൂയ്മനെ വാനിൽ! 4
സപധയെ സപന്തം തെളിവായിലേ തൂകിപ്പോനാ
ധൃതമായരെണ്ടുവാൻ മായയാൽപ്പറപ്പിച്ചു;
പിപ്രുവിൻ പുരങ്ങളെപ്പൊതുക്കി, ദയാലു നീ;
ദസ്യുയുദ്ധത്തിലൃജിശ്വാവിനെസ്സംരക്ഷിച്ചു! 5
അഭിരക്ഷിച്ചു ഭവാൻ കുത്സനെശ്ശുഷ്ണപ്പോരി-
ല;-തിഥിഗന്തവ്യനായ് ക്കൊന്ന ശംബരനെയും;
കൂറനർബുദൻതങ്കൽച്ചവുട്ടിക്കേറീ കാലാൽ;
മാറരാരെ മഥിപ്പതിൽ ശ്രദ്ധാലു, ഭവാൻ പണ്ടേ! 6
നില്പുണ്ടു പിന്മാറാതേ നിഖിലൌജസ്സും നിങ്കൽ;
നിൻതിരുമനം സോമപാനത്തിനിമ്പംകൊൾവൂ;
വജ്രമുണ്ടല്ലോ—ഞങ്ങൾക്കറിയാം—നിൻതുക്കയ്യിൽ;
വിച്ഛേദിച്ചരുൾക നീ വൈരിതൻ വീറെല്ലാമേ! 7
മാന്യന്മാരെയും കള്ളന്മാരെയുമറിഞ്ഞിട്ടു
മാറരാരെശ്ശിക്ഷിച്ചടക്കുക, നീ യജ്ഞസ്ഥനായ്;
പേത്തുണത്തുക യജമാനനെസ്സുശക്തൻ നീ;
വാഴ്ത്താവൂ മഖങ്ങളിൽ, തപൽക്കമ്മ്മമിതെല്ലാം ഞാൻ! 8

ത്തിൽ) നിക്ഷേപിച്ചു. പ്രത്യക്ഷമാകുംവണ്ണം—അതുവരെ, കനത്ത മൂടലിലായിരുന്ന, സൂയ്മൻ.

5. സപധ—ഹവിസ്സ്. തെളിവായിലേ—തെളിഞ്ഞ വായിൽത്തന്നെ; അഗ്നിയിലല്ല. ധൃതമ്മായർ—മായാവികൾ, അസുരർ. മായ—ജയോപായജ്ഞാനം. പിപ്രു—ഒരസുരൻ; അവനാൽ ഉപദ്രവിയ്ക്കപ്പെട്ട ഋജിശ്വാവിനെ (എന്ന യജമാനനെ) സംരക്ഷിച്ചു. ദസ്യുയുദ്ധം—ദസ്യുക്കളോടുള്ള യുദ്ധം.

6. കുത്സൻ—ഒരു ഋഷി. ശുഷ്ണപ്പോരിൽ—ശുഷ്ണൻ എന്ന അസുരനെ കൊല്ലാൻ ചെയ്ത യുദ്ധത്തിൽ. അതിഥിഗന്തവ്യനായ്—ദിവോദാസനെ രക്ഷിപ്പാൻ വേണ്ടി. അർബുദൻ—ഒരസുരൻ.

7. വിച്ഛേദിയ്ക്കുക—മുറിയ്ക്കുക, നശിപ്പിയ്ക്കുക. വീറ്=വീര്യം.

8. അറിഞ്ഞിട്ട്—തിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ട്. യജ്ഞസ്ഥനായ്—യജമാനന്നുവേണ്ടി. മാറരാരെ—യജ്ഞവിരോധികളെ. യജമാനനെ പേത്തുണത്തുക—യജ്ഞം യഥാവിധി അനുഷ്ഠിപ്പിച്ചാലും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കീഴടക്കുന്ന യജ്ഞപ്രവൃത്തന്നാ,യജ്ഞരെ;
വീഴിപ്പൂ സൂതിപ്പോരാല,സ്സോതാക്കളെയിന്ദ്രൻ;
മുതിന്ന വീണ്ടും മുതിരുന്നാ വിൺപെരുമാളെ
സ്തുതിച്ചിട്ടല്ലോ, വമ്രൻ വരുത്തീ ഭൂസാരത്തെ! 9
കെല്പിനാൽശ്ലോകൻ മൂച്ചുകൂട്ടി നിൻകെല്പിനൊപ്പോ-
ളപ്പൊളത്തീക്ഷ്ണൌജസ്സാൽ നടുങ്ങാ, ദ്യോവും ഭൂവും;
നിറവു വരും നിന്നൊ ഹവിസ്സിനൊത്തിയ്ക്കട്ടേ,
നിനച്ചാൽച്ചേരും വാതാശ്വങ്ങളത്യുദാരാത്മൻ! 10
ശുക്രനിച്ഛിയ്ക്കു,സ്സമം സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടാലിന്ദ്രൻ
വക്രഗാമികളായ രണ്ടശ്വങ്ങളിൽക്കേറും;
ഉഗ്രനംബുദത്തിൽനിന്നൊഴുക്കീ ജലങ്ങളെ;-
യുൽക്കടങ്ങളാം ശ്ലൂഷ്ണപുരങ്ങാം ചിതറിച്ചൂ! 11
സോമപാനത്തിന്നായ് നീ സ്വയമേ തേരിൽക്കേറൂ,-
മാമോദപ്രദങ്ങാം തേ, ശായ്ത്രാതസംഭാരങ്ങാം;
മറു സോമത്തെപ്പോലേ കൈക്കൊള്ളുകിവയും നീ;-
യാറുപോകാത്ത യശസ്സുളവാം, സ്വർഗ്ഗത്തിൽത്തേ! 12

---

9. അയജ്ഞരെ (യജ്ഞംചെയ്യാത്തവരെ, അസുരരെ) യജ്ഞപ്രവൃത്തന്നു കീഴടക്കുന്നു; യജമാനന്നു് ഉപദ്രവം നേരിടാതാക്കുന്നു. വീഴിപ്പൂ—വധിയ്ക്കുന്നു. മുതിന്ന വീണ്ടും മുതിരുന്ന—മുമ്പുതന്നേ വളന്നവനാണെങ്കിലും, വീണ്ടും വളരുന്ന. വമ്രൻ—ഒരു ഋഷി. ഇദ്ദേഹം ഇന്ദ്രപ്രസാദത്താലത്രേ, ഭൂമിയുടെ സാരഭൂതമായ സംഭാരത്തെ യജ്ഞത്തിന്നു വരുത്തിയതു്.

10. നിറവു വരും—മുമ്പറഞ്ഞ തീക്ഷ്ണൌജസ്സുകൊണ്ടു നിറയുന്ന. ഹവിസ്സിന്നു്—ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സുശിപ്പാൻ. എത്തിയ്ക്കട്ടേ—ഇവിടെ കൊണ്ടുവരട്ടെ. നിനച്ചാൽ ചേരും—വിചാരിച്ചാലപ്പോഴേ തേരിനോടു ചേന്നുനില്ക്കുന്ന. വാതാശ്വങ്ങാം—കാറ്റിനൊത്ത ഗതിവേഗമുള്ള കുതിരകാം. അത്യുദാരാത്മൻ—രക്ഷണീയരെ അനുഗ്രഹിയ്ക്കുന്നതിൽ ഉദാരബുദ്ധിയേറിയവനേ.

11. സമം=ഒപ്പം. വക്രഗാമികാം=വളഞ്ഞുപായുന്നവ. രണ്ടശ്വങ്ങളിൽ—രണ്ടു കുതിരകളെ പൂട്ടിയ തേരിൽ. ഉഗ്രൻ—ശത്രുക്കാംക്കു ക്രൂരൻ. ഉൽക്കടങ്ങാം—അഭിവൃദ്ധിയേറിയവ. ശ്ലൂഷ്ണപുരങ്ങാം—ശ്ലൂഷ്ണാസുരന്റെ നഗരങ്ങാം.

12. ശായ്ത്രാതസംഭാരങ്ങാം—ശായ്ത്രാതനെന്ന രാജഷിയുടെ യാഗവിഭവങ്ങാം. തേ=അങ്ങയ്ക്കു്. ആമോദപ്രദങ്ങാം—അങ്ങയെ ആമോദിപ്പിയ്ക്കും. ഇവ—ശായ്ത്രാതസംഭാരങ്ങാം. ശായ്ത്രായജ്ഞത്തെസ്സംബന്ധിച്ചു് ഒരിതിഹാസമുണ്ടു്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സോമനീർ തെയ്യാറാക്കി സ്തുതിച്ച കക്ഷീവാനാ-
മാ മഹാന്നരുളി, നീ വൃചയാതരുണിയെ;
മേനയായ്, വൃഷണശ്വനിന്ദ്ര, നീ സുകമ്മാവേ;
ന്യനമധ്വരങ്ങളിൽ സ്തോതവ്യ,മിതെല്ലാമേ! 13

അംഗിരസ്സുകളെവർ നതിയാൽ നാട്ടീ യൂപ-
മസ്സുധീകളെയിന്ദ്രൻ താങ്ങിനാൻ, വരുതിയിൽ;
മാടിനെ,ക്കുതിരയെ,ത്തേരിനെ,സ്സമ്പത്തിനെ-
ത്തേടുവോനാണിപ്പോഴും, ധനദാതാവാമിന്ദ്രൻ! 14

വൃഷ്ടികത്താവും സദയംദീപ്തനും സത്യൗജസ്സും
പുഷ്ടിമാനുമാമവിടെയ്തീതാ, നമസ്കാരം!
ഇന്ദ്ര, പോരിതിൽ വീരാനുചിതരാം ഞങ്ങൾ, ഭവാൻ
തന്നാ നൽഗൃഹത്തിങ്കൽപ്പാക്കാവൂ, ബുധരുമായ്! 15

സൂക്തം 52.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കേക)

സൈരമച്ചിയ്ക്ക ഭവാനാ, മേഷനാമാവാകും
നൂറുപേരൊപ്പം പുകഴ്ത്തുന്നാ വിൺപെരുമാളെ:

---

13. കക്ഷീവാനാമാ മഹാന്ന്—ഇദ്ദേഹം, ദീർഘതമസ്സെന്ന ഋഷിയ്ക്ക് അംഗരാജമഹിഷീദാസിയിൽ ജനിച്ചവനും, രാജാവിന്ന് ഋഷിയാൽ നല്കപ്പെട്ട പുത്രനുമത്രേ. വൃചയാതരുണി=വൃചയ എന്ന യുവതി. അരുളി=സ്തുതിയാൽ പ്രസന്നനായി പ്രദാനംചെയ്തു. വൃഷണശ്വൻ—ഒരു രാജാവ്. ഇന്ദ്രൻ ആ രാജാവിന്റെ മകളായി ജനിച്ചു; അവളുടെ പേരത്രേ, മേന. സ്തോതവ്യം=സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടത്.

14. നതിയാൽ നാട്ടീ യൂപം—യൂപം(യജ്ഞസ്തംഭം)പോലെ നിശ്ചലമായ സ്തുതി ചൊല്ലി. സുധീകൾ=ശോഭനപ്രജ്ഞർ. വരുതിയിൽ താങ്ങിനാൻ—ദാരിദ്ര്യം പോക്കി രക്ഷിച്ചു. മാടിനെയും മറ്റും തേടുന്നു, യജമാനന്മാക്കു സമ്മാനിപ്പാൻതന്നെ.

15. പുഷ്ടിമാൻ=സമൃദ്ധിമാൻ. വീരാനുചിതർ—വീരഭടരോടുകൂടിയവർ.

സൂക്തം 52.

1. അധ്വര്യുവോടു പറയുന്നു: മേഷനാമാവ്=മേഷനെന്ന പേരുള്ളവൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ക്രതുവിന്നൊരശ്വംപോലോടുമിന്ദ്രന്റെ രഥം
സ്തുതിച്ചിങ്ങോട്ടു തിരിപ്പിയ്ക്കുവൻ, രക്ഷയ്ക്കായ് ഞാൻ! 1
എന്നു, ഹവ്യത്താലിമ്പം മൂത്തിന്ദ്രൻ ജലം തടു-
ക്കുന്ന വൃത്രനെക്കൊന്ന നീർ കീഴ്പ്പാട്ടൊഴുക്കിയോ;
അന്നുതിലൊരു മലപോലെ നിശ്ചലനായ് നി-
ന്നനാതബലം പൂണ്ടാനായിരം രക്ഷയൊടും! 2
വൈരികഥംക്രതിവൈരിയിന്ദ്രനാദ്ദേഹം സോമ-
നീരിനാൽത്തടിച്ചി,ന്വം നല്കി വാഴുന്ന വാനിൽ;
അനാദനാമബ്ഭരിവിത്തനെദ്ധീമാന്മാരോ-
ടനചിതനായ് ഞാൻ സൽക്കർമ്മച്ഛയാ വിളിയ്ക്കുന്നോൻ! 3
വിണ്ടലത്താരിൽച്ചെന്നീടുന്ന സോമത്തിൻ നീർകഥം,
തന്റെയാറുകഥം നേരേ ചെന്നംഭോധിയിൽപ്പോലേ;
വൃത്രഹത്യയിലായിന്ദ്രനു കാവലായ് നിന്നാർ,
സദ്രൂപരസപത്നരരിഷ്ടർ മരുത്തുക്കഥം. 4
മരുത്തുപൂണ്ടടരാടുമിന്ദ്രന്റെ കാവല്ക്കാരാ
വൃത്രങ്കൽക്രുതിച്ചെത്തീ, വെള്ളങ്ങഥം കുണ്ടിൽപ്പോലേ;
തെളിസോമത്താൽദ്ധൃഷ്ടൻ വജ്രവാൻ വലനെയും
പിളർത്തീ, മൂന്നാമനാ മൂടിയെക്കണെക്കിനെ! 5

ക്രതുവിന്ന്—യാഗസ്ഥലത്തെയ്ക്ക് ഒരു കുതിരപോലെ കുതിച്ചോടുന്നവനാണ്, ഇന്ദ്രൻ!

2. അതിൽ—വെള്ളത്തിൽ.

3. വൈരികഥംക്രതിവൈരി—ശത്രുവിജയി എന്ന സാരം. ഇമ്പം—എല്ലാവക്കും ആഹ്ലാദം നല്കി. ധീമാന്മാരോട്—ജ്ഞാനികളോട്.

4. വിണ്ടലത്ത്=സദ്ധ്രുത്തിൽ. തന്റെ—അംഭോധിയുടെ. സമുദ്രമാണല്ലോ, നദികളുടെ നാഥൻ. വൃത്രഹത്യയിൽ—വൃത്രനെ കൊല്ലാൻ ചെയ്ത യുദ്ധത്തിൽ. സദ്രൂപർ=ശോഭനഗാത്രന്മാർ. അസപത്നർ=ശത്രുവില്ലാത്തവർ; ആക്കും എതിർത്തുകടാത്തവർ എന്ന താൽപര്യം.

5. തെളിസോമത്താൽ—നിർമ്മലമായ സോമനീർ കുടിച്ചതിനാൽ. ധൃഷ്ടൻ—പ്രഗല്ഭനായിത്തീന്ന. വലൻ—ഒരസുരൻ. മൂന്നാമനാ മൂടിയെക്കണക്കിനെ—ദേവകഥംക്കു ഹവിസ്സു പകരിയ കൈ തുടയ്ക്കാൻ അഗ്നിയിങ്കൽനിന്നു വെള്ളത്തിൽ മൂന്നുപേർ ക്രമേണ ജനിച്ചു: ഏകതൻ, ദ്വിതൻ, ത്രിതൻ. അവരിൽ ത്രിതൻ കുടിപ്പാൻ വെള്ളം കോരുന്നോറം കിണറ്റിൽ വീണുപോയി. ആ തക്കത്തിൽ അസു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നീർ തട്ടത്താകാശത്തിൻമുകളിൽശ്ശയിച്ച ദു-
ർബ്ബോധവ്യാപനനാകും വൃത്രന്റെ ഹനുക്കളിൽ
എയ്തല്ലോ ഭവാനിന്ദ്ര, വജ്രം;-മപ്പൊഴത്തു നിൻ
ജ്യോതിസ്സു ചൂഴെപ്പാളീ, തിളങ്ങീ ബലവും തേ! 6

നീരൊഴുക്കുകഠം കയത്തിങ്കലാംവിധം നിങ്കൽ-
ച്ചേരുന്നു, തുലോം നിന്നൊപ്പുകഴ്ത്തും വനമന്ത്രങ്ങഠം;
തപ്ഷ്ടാവു വളത്തി നിൻ തക്കതാം ബലമിന്ദ്ര;
നിഷ്ടുരൌജസ്സാം വജ്രത്തിനു മൂച്ചയും കൂട്ടീ! 7

ഇന്ദ്ര, സാധിതക്രതോ, മർത്ത്യരെ നടത്തനായ്-
ക്കൊന്ന വൃത്രനെ,പ്പെയ്തു മഴയും ഹര്യശ്വൻ നീ;
ഹസ്തത്തിലെടുത്ത നീയിരിമ്പാകിയ വജ്രം;
നിഞ്ഞി സൂര്യനെ വാനിൽ,ക്കാണുമാറാകുംവണ്ണം! 8

അന്നാ,ഹ്ലാദകശ്രീയും, ബലവത്തുമായ്, വിണ്ണേ-
റുന്നാതാം ബൃഹത്സാമം പാടി വാഴ്ത്തിനാർ ഭീതർ;
നാകരക്ഷികഠം മരുത്തുക്കളുമിരായ് നി-
ന്നോകിനാരിന്ദ്രനിമ്പം, മാനുഷാത്ഥമാം പോരാൽ! 9

രന്മാർ കിണറടച്ചുകളഞ്ഞു. ആ മൂടിയെ പിളർത്ത് അവൻ കിണറ്റിൽനിന്നു കേറി. മൂന്നാമൻ—ത്രിതൻ.

6. ദുർബോധവ്യാപനൻ=ദുർജ്ഞേയമായ വ്യാപനത്തോടുകൂടിയവൻ; വൃത്രന്റെ വ്യാപിയ്ക്കൽ കണ്ടുപിടിയ്ക്കുവയ്യായിരുന്നു. ഹനു=അണക്കട.

7. നിഷ്ടുരൌജസ്സ്=നിഷ്ടുരമായ (ശത്രുക്കളെ ആക്രമിയ്ക്കുന്ന) ഓജസ്സോടു (ബലത്തോടു)കൂടിയത്.

8. സാധിതക്രതോ=യജ്ഞങ്ങളെ നിർവ്വഹിച്ചവനേ. ഹര്യശ്വൻ=ഹരികളെന്ന കുതിരകളോടുകൂടിയവൻ.

9. ആഹ്ലാദകശ്രീ=ആഹ്ലാദിപ്പിയ്ക്കുന്ന ശോഭയോടുകൂടിയത്. വിണ്ണേറുന്നത്—ചൊല്ലുന്നവർക്കു സ്വർഗ്ഗവാസം നല്കുന്നത്. ബൃഹത്സാമം—സ്തോത്രത്തിന്റെ പേർ. ഭീതർ—വൃത്രനെ പേടിച്ചിരുന്നവർ. നാകരക്ഷികഠം=സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെ കാവല്ക്കാർ. ഉയിരായ്നിന്ന്—മനുഷ്യരിൽ പ്രാണരൂപേണ വർത്തിച്ച്. മാനുഷാത്ഥമാം—മനുഷ്യരുടെ നന്മയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പേടിച്ചു പതറിപ്പോയ് ബലവത്താകും സപ്തൃം-
കൂടിയു,മഹിയാമീ വൃത്രനെറയലച്ചയാൽ;
ബാധിതക്ഷിതിദ്യോവാമവനെറ ശിരസ്സിന്ദ്ര,
കൊയ്തല്ലോ ബലാൽ, സോമമത്തനാം തവ വജ്രം! 10
എപ്പൊഴോ ക്ഷിതിയിന്ദ്ര, പത്തിരട്ടിയായ്ത്തീരു,-
മെപ്പൊഴോ നരരെല്ലാനാഥകളും വലുതാക്കും;
അപ്പൊഴേ പുകഴ്പെട്ട, നിൻബലം മഘവാവേ:
തൽപ്രഭാവത്താൽച്ചെയ്യപ്പെട്ടതു വിണ്ണിനൊപ്പം! 11
ഈയന്തരിക്ഷത്തിന്നുമുകളിൽസ്സഹജൌജ-
സ്സായി വാഴ്വോനേ, രിപുധ്വംസോൽക്ക, രക്ഷയ്ക്കായ് നീ
ഭൂവിനെത്തീർത്തു; ബലത്തിന്നു നീയുപമാനം;
സേവനാഹ്വമാം വാനും സപ്തൃവും കൈക്കൊണ്ടോൻ നീ. 12
വാങ്ങാറാ ഭൂല്ലോകത്തിനുപമാഭൂതൻ ഭവാൻ;
വീരസുന്ദരരുടെ വൻനാടിന്നുടയവൻ;
അന്തരിക്ഷത്തിൽ നിറഞ്ഞുള്ളൊന്നു, മഹത്ത്വം തേ;
നിന്തിരുവടിയ്ക്കൊപ്പമില്ല, മറൊരാൾ ന്യൂനം! 13
ഹന്ത, നിൻവ്യാപ്തിയ്ക്കുഴിവാനുകാൽ തികഞ്ഞതി-
ല്ല,ന്തരിക്ഷത്തിൻമീതേ വെള്ളങ്ങാൽ കണ്ടീലാറ്റം;
മത്താനും മഴയ്ക്കായ് മല്ലിട്ട നിന്നാതിരും ക-
ണ്ടെത്തിയില്ല;-ടക്കി നീ മറു പാരെല്ലാം താനേ! 14

---

10. ബാധിതക്ഷിതിദ്യോവ്=ഭൂമിയെയും ആകാശത്തെയും ഉപദ്രവിച്ചവൻ. സോമമത്തൻ=സോമം കുടിച്ചു മത്തുപിടിച്ചവൻ.

11. അങ്ങയുടെ ബലയശസ്സ് ഒത്തുങ്ങേണമെങ്കിൽ, ഭൂമി പതിന്മടങ്ങു വലുതാവണം; വണ്ണിയ്ക്കപ്പെടണമെങ്കിൽ, മനുഷ്യരുടെ ദിവസങ്ങൾക്കു നീളം കൂടിവരണം. അങ്ങു ചെയ്തതു (വൃത്രവധവും മറ്റും) സപ്തൃംപോലെ മഹത്താകുന്നു.

12. രിപുധ്വംസോൽക്ക=ശത്രുവധത്തൽപര. രക്ഷയ്ക്കായ്—ഞങ്ങളെ രക്ഷിപ്പാൻ. ബലത്തിന്നു നീയുപമാനം—ബലവാന്മാരെ അങ്ങയോടാണുപമിയ്ക്കുക. സേവനാഹ്വം=സേവ്യം.

13. വീരസുന്ദരർ—വീരരും സുന്ദരരുമായിട്ടുള്ളവർ, ദേവന്മാർ.

14. അറ്റം—നിൻവ്യാപ്തിയുടെ, തേജസ്സിന്റെറ, അതിർ. കണ്ടെത്തിയില്ല—വൃത്രാദികൾ കണ്ടില്ല. താനേ=ഒറയ്ക്ക്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അപ്പോരിലഭ്യർച്ചിച്ചാരങ്ങയെ മരുത്തുക്ക;-
ളുദ്വേവരെല്ലാമങ്ങയ്ക്കിമ്പവുമുളവാക്കീ;
എട്ടുകോണൊക്കും കൊലയായുധം ശരിയ്ക്കാഞ്ഞു-
വിട്ടല്ലോ ഭവാനിന്ദ്ര, വൃത്രന്റെ മൂക്കത്തെയ്ക്കായ്! 15

സൂക്തം 53.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകാം മുമ്പേത്തവ.

(കേക.)

സച്ചമായ് സ്തുതിയ്ക്കുണമിന്ദ്രനാം മഹാനെ നാ,-
മച്കഗൃഹത്തിന്ന യോജിച്ച മൊഴികളാൽ:
നിദ്രിതരുടേതുപോലാശു നേടിനാൻ രതാം;
വിത്തദന്മാരിൽ സ്തോത്രം ചീത്തയാവരുതല്ലോ! 1

അശ്വദൻ ഭവാനിന്ദ്ര, ഗോപ്രദൻ, യവപ്രദൻ,
വസുധിപതി, രക്ഷാകർത്താവു, പുരാതനൻ,
കാമപൂരകൻ, ദാനനായകൻ, സഖാക്കൾക്കൊ-
രോമനസ്സുഖാവു;-ങ്ങയ്ക്കുങ്ങൾതൻ സ്തോത്രമിതാ! 2
ബുദ്ധിമനിന്ദ്ര, ദീപ്തിമത്തര, ബഹുകർമ്മൻ,
സത്തിതെല്ലാമേ-ഞങ്ങൾക്കറിയാം-നിൻറേതുതാൻ;

---

15. അഭ്യർച്ചിച്ചാർ=പൂജിച്ചാർ; 'ഭഗവൻ, പ്രഹരിയ്ക്കുക' എന്നു സ്തുതിച്ചു. അദ്ദേവർ-മരുത്തുക്കൾ.

സൂക്തം 53.

1. സച്ചമായ്=വെട്ടപ്പിൽ. അച്കഗൃഹം-യാഗശാല. ഇന്ദ്രൻ അസുരന്മാരുടെ രത്നം (സമ്പത്ത്), ഒരു ചോരൻ ഉറങ്ങുന്നവരുടെ ധനമെന്നപോലെ നിഷ്പ്രയാസം നേടിയിരിയ്ക്കുന്നു; അതിനാൽ നമുക്കു ധനം തരാൻ ശക്തനാണ്. ധനദാതാക്കളെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നതു നന്നാവണം.

2. വസുധിപതി=ധനങ്ങളുടെ നാഥൻ. കാമപൂരകൻ-അഭീഷ്ടമെന്തും കൊടുക്കുന്നവൻ.

3. ബുദ്ധിമന്നിന്ദ്ര-ബുദ്ധിമൻ, ഇന്ദ്ര. ദീപ്തിമത്തര=ഏറ്റവും ദീപ്തി (തേജസ്സ്) ഉള്ളവനേ. ബഹുകർമ്മൻ=വളരെ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തവനേ. സത്തിതെല്ലാമേ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സംഭരിച്ചണയ്ക്കുകി,ങ്ങരിജേതാവേ; നിങ്ക-
ലൻപൊടേ സ്തുതിപ്പോൻെറ വാഞ്ഛിതമിടിയ്ക്കാലാ! 3

ഇസ്സുച്ചൂഹവിസ്സുമിസ്സോമവും ഭുജിച്ചൻപാ-
ന്,ശുഗോക്കളെത്തന്നു ദാരിദ്ര്യം തടുക്ക നീ:
ഇന്ദ്രനു സോമം നല്കി, ദ്രോഹിയെ വീഴ്ത്തി,ശ്ശത്രു-
വെന്നിയേ, ശരിയ്ക്കുനാത്തോട്ടു ചേരാവൂ ഞങ്ങൾ! 4

ഇന്ദ്ര, സമ്പത്തോ,ടന്നാത്തോടൊ,ളിവീശും ബഹു-
നന്ദകാരിയാം ബലത്തോടു ചേരാവൂ ഞങ്ങൾ;
വീരാ കെല്പും, മുന്നിലശുഗോക്കളും, ഭാസ്സു-
മേറിയ നിന്നൌദാര്യത്തോടു ചേരാവൂ ഞങ്ങൾ! 5

എന്നെതിരില്ലാതങ്ങു പോക്കി സൽപതേ, സ്തുതി-
യ്ക്കുന്ന കമ്മിയ്ക്കായ്പ്പതിനായിരമുപദ്രവം;
അന്നാ, മാദകരു,മാ ഹവ്യവു,മസ്സോമവു-
മങ്ങയ്ക്കാരിമ്പം നല്കീ, വൃത്രനെ വധിയ്ക്കുവാൻ! 6

ഇന്ദ്ര, ധൃഷ്കനാം നീ പോർകൊണ്ടു പോരിൽക്കേറും;
വെന്നിടും പുരികൊണ്ടിപ്പുരിയെക്കരുത്താൽ നീ;
വൈരിയെ വണങ്ങിയ്ക്കും മിത്രമാം വജ്രത്താൽ നീ;
ദൂരത്തു കൊന്നാനല്ലോ, മായിയാം നമുചിയെ! 7

ഇക്കാണുന്ന സമ്പത്തെല്ലാം. സംഭരിച്ചണയ്ക്കുകിങ്ങ്—ധനം എടുത്ത് ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നാലും. അൻപൊടേ—സ്നേഹത്തോടേ.

4. ദാരിദ്ര്യം തടുക്ക—ഞങ്ങളുടെ വറുതി നീക്കുക. ഞങ്ങൾ ശരിയ്ക്കുന്നത്തോട്ടു ചേരാവൂ—ഇന്ദ്രനെ പൂജിച്ചതിൻെറ ഫലമായി, ഞങ്ങൾക്ക് ആഹാരസമൃദ്ധി ലഭിയ്ക്കുമാറാകട്ടെ.

5. ബഹുനന്ദകാരി=വളരെപ്പേക്ക് ആനന്ദമുളവാക്കുന്നത്. ഭാസ്സ്=ശോഭ. ഞങ്ങൾ അങ്ങയുടെ ഔദാര്യത്തിന്നു പാത്രീഭവിയ്ക്കട്ടെ.

6. പതിനായിരം—വളരെ വളരെ. ആ മാദകർ—മരുത്തുക്കൾ.

7. ധൃഷ്കൻ—ശത്രുക്കളെ ആക്രമിയ്ക്കുന്നവൻ. പോർകൊണ്ടു പോരിൽക്കേറും—സദാ യുദ്ധശീലനാണ്. കരുത്താൽ ഓരോ പുരിയെയും (അസുരനഗരത്തെയും) വെന്നിടും (കീഴടക്കും). ഇപ്പുരി—ഹവിസ്സുനിമിത്തം. ദൂരത്ത്—അകലെവെച്ച്. നമുചി—ഒരസുരൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വധിച്ചു കരഞ്ജനെപ്പണ്യനെയും ഭവാ-
നതിഥിഗവനുവേണ്ടി,ക്കുതിർ മിന്നിയ വേലാൽ;
ഒറായ്ക്കു പിളർത്തിനാനല്ലോ നീ,യൃജിശ്വാവാൽ-
ച്ചുറപ്പെട്ടിരുന്നാതാം വംഗ്രദപുരം ന്യൂം! 8

നിസ്സഹായനാം സുശ്രവസ്സോട്ടു പോരിനോറാ
നാലുമീരെട്ടം മാടമ്പികളെ ഖ്യാതൻ ഭവാൻ
പതിനായിരത്തിത്തൊണ്ണൂറൊമ്പതാറംകാരൊ-
ത്തകാറിക്കൊണ്ടാനല്ലോ, ദുസ്സഹത്തേർച്ചക്രത്താൽ! 9

സുശ്രവസ്സിനെക്കാത്തു തൽപാലനത്താൽഖ്യവാൻ,
തത്സംരക്ഷയാലിന്ദ്ര, തൂവ്യയാണാഖ്യനെയും;
ആ യുവമഹാരാജാവിനാധീനരുമാക്കീ,
നീയതിഥിഗവനെയു,മായുവെ, കുത്സനെയും. 10

ഒടുവിൽദ്ദേവത്രാതരായി, നിൻസഖാക്കളായ്,
സ്ഥിടസൌഭഗരായ ഞങ്ങളുങ്ങയെ വീണ്ടും
സ്തുതിപ്പൂ: ഭവാൻമൂലമിന്ദ്ര, ശോഭനപുത്രാ-
നിതരായ്ത്തുലോം ദീഘ്രായുസ്സു നേടാവൂ ഞങ്ങൾ! 11

---

8. കരഞ്ജനും, പണ്ഡ്യനും, വംഗ്രദനും അസുരന്മാർ. അതിഥിഗവൻ—ഒരു രാജാവ്. ഋജിശ്വാവും ഒരു രാജാവുതന്നെ. ഇദ്ദേഹമാണ്, വംഗ്രദന്റെ നഗരം വളഞ്ഞു, യുദ്ധം തുടങ്ങിയത്; ഇന്ദ്രൻ സഹായിച്ചു.

9. സുശ്രവസ്സ്—ഒരു രാജാവ്. നാലുമീരെട്ടം—ഇരുപത്. മാടമ്പികൾ=നാടുവാഴികൾ. അവരെയും, അവരുടെ അറുപതിനായിരത്തിത്തൊണ്ണൂറൊമ്പതു ഭടന്മാരെയും അകറ്റി, സുശ്രവസ്സിനാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട യുദ്ധാഗതനായ ഭവാൻ ജയിച്ചു.

10. തൽപാലനം=അങ്ങയുടേതായ രക്ഷ; ഇതുതന്നെ, തത്സംരക്ഷയും. തൂവ്യയാണൻ—ഒരു രാജാവ്. ആ യുവമഹാരാജാവിന്ന്—ആ യുവാവായ മഹാരാജാവിന്ന്; സുശ്രവസ്സിന്ന്. അതിഥിഗവൻ—മുൻപറഞ്ഞ രാജാവ്. ആയു, കുത്സൻ എന്നിവരും രാജാക്കന്മാർതന്നെ.

11. ഒടുവിൽ—യജ്ഞാവസാനത്തിൽ. ദേവത്രാതരായ്=ദേവകളാൽ രക്ഷിയ്ക്കപ്പെട്ട്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 54.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകഥനം മുമ്പത്തവ.

മഘവാവേ, അങ്ങു ഞങ്ങളെ ഈ പാപത്തിലും പടയിലും ചാടിയ്ക്കരുതേ! അങ്ങയുടെ ബലം അതിക്രമിയ്ക്കാവുന്നതല്ലല്ലോ; അതിനാൽ അങ്ങ് ഇടിവെട്ടിക്കൊണ്ടു നദികളെയും ജലങ്ങളെയും ഇരമ്പിയ്ക്കുന്നു. ലോകങ്ങൾ എങ്ങനെ ഭയപ്പെടാതിരിയ്ക്കും? 1

ശക്തിയും ബുദ്ധിയുമേറിയ ശക്രനെ പൂജിയ്ക്കൂ; കേട്ടാൽ അറിയുന്ന ഇന്ദ്രനെപ്പറ്റി മാനിച്ചു സ്തുതിയ്ക്കൂ. മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നവനും, അതിനാൽത്തന്നെ കാമവർഷകനും, ധർഷകമായ ബലംകൊണ്ടു ദ്യാവാപൃഥിവികൾ രണ്ടിനെയും കീഴടക്കിയവനുമാണല്ലോ, അദ്ദേഹം! 2

ആ തേജസ്വിയായ മഹാനെപ്പറ്റി സുഖകരമായ വാക്കുച്ചരിയ്ക്കൂ. എന്നാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രകൃത്യാ ബലവത്തായ മനസ്സിന് ഒരു ധൃഷ്ടത വരും. അദ്ദേഹം അതികീർത്തിമാനും, പ്രാണദാതാവും, വൈരിസൂദനനും, അശ്വങ്ങളാൽ പുരസ്കൃതനും, കാമവർഷകനും വേഗവാനുമാണല്ലോ! 3

ഇന്ദ്ര, ഇമ്പവും കൂസലില്ലായ്മയും പൂണ്ട ഭവാൻ കൂട്ടമിട്ട മായാവികളുടെ നേർക്കു തീക്ഷ്ണമായ ഒളിമിന്നുന്ന ഇടിവാൾ അയച്ചപ്പോൾ, വന്നിച്ച ദ്യോവിന്റെ കൊടുമുടി കുലുങ്ങിപ്പോയി! ഭവാൻ സ്വയം ആക്രമിച്ചു ശംബരനെ പിളർത്തി. 4

അവിടുന്നാണല്ലോ ഒലിക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വെള്ളത്തെ വായുവിന്റെയും പതം വരുത്തുന്ന പകലവന്റെയും മുകളിലെത്തിയ്ക്കുന്നത്; പിന്മാറാത്ത ശത്രുവധപ്രവണമായ തിരുവുള്ളംകൊണ്ട് അത് ഇന്നും ചെയ്യുവരുന്നു. ആരുണ്ട്, അങ്ങയ്ക്കു മീതെ? 5

സൂക്തം 54.

1. പടയിലും—പാപത്തിന്റെ ഫലമായ യുദ്ധത്തിലും.

2. അധ്വര്യുവിനോടു പറയുന്നു: അറിയുന്ന—ഗുണദോഷങ്ങൾ വേർതിരിച്ചറിയുന്ന.

3. വാക്ക്—സ്തുതി. ധൃഷ്ടത=പ്രഗത്ഭത. അശ്വങ്ങളാൽ പുരസ്കൃതൻ—ഹരികൾ എന്ന രണ്ടു കുതിരകളാൽ മുന്നിലാക്കപ്പെട്ടവൻ, ഹരിവാഹനൻ.

4. കൊടുമുടി—മുകൾവശം. ശംബരൻ—ഒരസുരൻ.

5. ഒലി—ഇടിയൊച്ച. പതം വരുത്തുന്ന—കായ്കളെയും മറ്റും സ്വരശ്മികൊണ്ടു മൂപ്പുകരിയ്ക്കുന്ന. പകലവൻ=സൂര്യൻ. അത്—അങ്ങനെ മഴ പെയ്യിയ്ക്കൽ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശതക്രതോ, നര്യൻ, തുവ്ശൻ, യദു എന്നിവരെ അങ്ങു രക്ഷിച്ചു; വയ്യവംശജനായ തുവീതിയെയും അങ്ങു രക്ഷിച്ചു. യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടിവന്നപ്പോൾ, രഥാശ്വങ്ങളെയും അങ്ങു രക്ഷിച്ചു. ശംബരന്റെ തൊണ്ണൂറൊമ്പതു നഗരങ്ങൾ അവിടുന്നു തകർത്തു! 6

ആർ ഹവിസ്സു നല്കി സ്തുതിയ്ക്കുന്നുവോ, ആ മനുഷ്യൻ തേജസ്സും വളർച്ചയും നേടി, സജ്ജനരക്ഷകനായിച്ചമയും. അനാമയിച്ചു പുകഴ്ത്തുന്നവനു് അഭീഷ്ടം കൊടുക്കുന്ന ഇന്ദ്രൻ ആകാശത്തുനിന്നു മേഘങ്ങളെ പിഴിയുന്നു! 7

ഇന്ദ്ര, ഭവാന്റെ ബലം നിസ്തുല്യമാകുന്നു; ബുദ്ധിയും നിസ്തുല്യംതന്നെ. യാവചിലർ ദാതാവായ ഭവാന്റെ ഉയർന്ന ബലത്തെയും പരപൌരുഷത്തെയും വാഴ്ത്തുന്നുവോ, ആ സോമപായികൾ കർമ്മത്താൽ വർദ്ധിഷ്ണുമാരാകട്ടെ! 8

ഇന്ദ്ര, ഇതാ, അങ്ങയ്ക്കു കുടിപ്പാനായി, അമ്മിമേൽ ചതച്ചുപിഴിഞ്ഞ വളരെസ്സോമം, ചമസങ്ങളിൽ; വരിക, ഇവകൊണ്ടു കാമം പൂരിപ്പിയ്ക്കുക; ഞങ്ങൾക്കു ധനം തരുന്നതിൽ മനസ്സു വെയ്ക്കുക! 9

ഒരിരുട്ടു മഴയെ തടുത്തുനിന്നു—വൃത്രന്റെ വയറിലായി, മേഘം! ആ ആവരകൻ ജലമെല്ലാം അടച്ചുവെച്ചു; എന്നാൽ ഇന്ദ്രൻ അതിനെ ക്രമേണ കീഴ്പ്പോട്ടയച്ചു! 10

ഇന്ദ്ര, സുഖത്താൽ വളരുന്ന യശസ്സും, ശത്രുധ്വംസകമായി മഹത്തായി തഴച്ച ബലവും ഞങ്ങൾക്കു കൈവരുത്തുക; ഞങ്ങളെ ധനവാന്മാരാക്കി രക്ഷിയ്ക്കുക; വിദ്വാന്മാരെ പാലിയ്ക്കുക; ഞങ്ങൾക്കു നല്ല സന്താനങ്ങളെയും അന്നവും തന്നരുളുക! 11

---

6. നര്യനും, തുവ്ശനും, തുവീതിയും രാജാക്കന്മാരത്രേ. രഥാശ്വങ്ങൾ—അവരുടെ തേരുകളും കുതിരകളും.

7. മേഘങ്ങളെ പിഴിയുന്നു—മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നു.

8. ദാതാവ്—യാഗഫലപ്രദൻ.

9. കാമം—അങ്ങയുടെ സോമപാനാഭിലാഷം.

10. ആ ആവരകൻ—മേഘത്തെ മറച്ചു വൃത്രൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 55.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകഥം മുമ്പേത്തവ.

ഇന്ദ്രന്റെ പ്രഭാവം വിണ്ണിനെക്കാളും വിസ്തീർണ്ണമാണ്; മഹത്ത്വത്തിന്നു മാനം കിടനില്ക്കില്ല! ഭീമനും ബലവാനും മനുഷ്യർക്കു വെയിലുമായ അദ്ദേഹം വജ്രത്തെ തീപ്പൊരി പാറുമാറു, കാളപോലെ, മൂർച്ചപ്പെടുത്തുന്നു. 1

ആ ഇന്ദ്രൻ അന്തരിക്ഷസ്ഥനായിട്ട്, മഹത്ത്വത്താൽ ജലപൂരത്തെ സമുദ്രമെന്നപോലെ സ്വായത്തമാക്കി, വർഷിച്ചരുളുന്നു. സോമപാനത്തിൽ, ഒരു കാളപോലെയാണദ്ദേഹം. ആ യോദ്ധാവു പണ്ടേ ഓജസ്സുമൂലം സ്തുതിയർഹിയ്ക്കുന്നു. 2

ഇന്ദ്ര, അങ്ങ് ആ മേഘത്തിന്നു കൊറൊടുക്കി. അങ്ങാണ്, വമ്പിച്ച സമ്പത്തിന്റെ ഉടമകൾക്കു മേലാൾ. ഞങ്ങൾ തികച്ചും അറിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു—വീര്യംകൊണ്ടു ദേവതകളിൽ മീതെ അവിടുന്നാണ്. എല്ലാക്കർമ്മത്തിന്നും മുൻനിൽപ്പെട്ടവനാകുന്നു, ആ ഉഗ്രൻ. 3

ആ ഇന്ദ്രനെത്തന്നെ വനത്തിൽ നമസ്കാരംകൊണ്ടു സ്തുതികളിൽ കുതുകിയാക്കുന്നു. അവിടുന്നു ജനങ്ങളിൽ സ്വവീര്യം വെട്ടപ്പിൽ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. ആ വൃഷാവു യജ്ഞച്ചൂക്കളെ അനുകൂലിയ്ക്കുന്നു; ഇതുകൊണ്ടാണല്ലോ, ഹവിർവ്വിഷിയായ ധനവാൻ ക്ഷേമം നേടി, സ്തുതിച്ചുപോരുന്നത്. 4

ആ യോദ്ധാവുതന്നെ ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി, പരിപാവനമായ ഓജസ്സുകൊണ്ടു വമ്പിച്ച യുദ്ധങ്ങൾ ചെയ്യുന്നു. അവിടുന്നു കൊലയാ

സൂക്തം 55.

1. വെയിൽ—വെളിച്ചവും വളച്ചയും കൊടുക്കുന്നവൻ. കാളപോലെ—കാള കൊമ്പിനെ എന്നപോലെ.

2. കാളപോലെ—കൊതിയോടേ ധാരാളം കുടിയ്ക്കും.

3. കൊറൊടുക്കി—കൊന്നു. മരണാർത്ഥത്തിൽ, 'അരിയൊടുങ്ങി' എന്നൊരു ചൊല്ലു മലയാണ്മയിലുണ്ടല്ലോ. ഉഗ്രൻ—ശത്രുഭീഷണൻ.

4. വൃഷാവ്—ഇന്ദ്രപര്യായം: അഭീഷ്ടങ്ങളെ വർഷിച്ചുകൊടുക്കുന്നവൻ. ഹവിർവ്വിഷി=ഹവിസ്സുകളെ ധാരാളം അർപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ; യജമാനൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യുധമായ വജ്രം എറിഞ്ഞെല്പിയ്ക്കുന്നതോടേ, ഇന്ദ്രൻ തേജസ്വിതനോ എന്നു സകലർക്കും ഉറപ്പു വരുന്നു. 5

ആ യശസ്കാമൻ നിർമ്മിയ്ക്കപ്പെട്ട നഗരമൊക്കെ ബലത്താൽ നശിപ്പിച്ചു, ഭൂമിയോളം വളർന്നു. ആ ശോഭനകർമ്മാവു ജ്യോതിസ്സുകളുടെ മൂടൽ നീക്കി, യജമാനനായി ജലത്തെ പ്രവഹിപ്പിച്ചു. 6

ഹേ സോമപായിൻ, അങ്ങയ്ക്കു ദാനത്തിൽ തിരുവുള്ളമുണ്ടാകണം. സ്തുതിശ്രോതാവേ, അങ്ങയുടെ ഹരികളെ ഇങ്ങോട്ടു തെളിച്ചാലും: ഇന്ദ്രൻ, മിടുമിടുക്കന്മാരാണല്ലോ, അങ്ങയുടെ സാരഥികൾ; അതിനാൽ പേടിമൂലം എതിരാളികൾ അങ്ങയെ ഉപദ്രവിയ്ക്കില്ല. 7

ഇന്ദ്രൻ, അക്ഷയമായ ധനം അങ്ങു തൃക്കൈകളിൽ പിടിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. കേൾവിപ്പെട്ട ഭവാനെ തോൽവി പറഞ്ഞറിയിക്കരുത്തുണ്ട്. അങ്ങയുടെ തിരുവുടൽ ഈ വിക്രമങ്ങളാൽ, കിണർപോലെ ചുറ്റപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു; വളരെ കർമ്മങ്ങളുണ്ട്, തിരുമെയ്യിൽ! 8

സൂക്തം 56.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ഇതാ, ആ മഹാകർമ്മകുശലൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചമസങ്ങളിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരുപാടന്നം അമർത്തിന്നായി, ആശപം പെഞ്ഞതിരയെയെന്നപോലെ കല്പിച്ചെടുക്കുന്നു; ഹരികളെപ്പൂട്ടിയ പുരുപ്രഭമായ പൊൻതേർ നിർത്തിയിട്ടു, കുടിയ്ക്കുകയുംചെയ്യുന്നു. 1

---

5. എറിഞ്ഞ്—ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ.

6. നഗരം—അസുരപുരം. ജ്യോതിസ്സുകൾ—സൂര്യാദികൾ. മൂടൽ—വൃത്രകൃതമായ ആവരണം.

7. ദാനത്തിൽ—ഞങ്ങൾക്കഭീഷ്ടഫലം തരുന്നതിൽ. ഹരികൾ—രണ്ടിന്ദ്രാശ്വങ്ങളുടെ പേർ.

8. ധനം—സ്തോതാക്കൾക്കു കൊടുക്കാൻ. കിണർപോലെ—വെള്ളം കോരാൻ ചെന്ന ആളുകളാൽ കിണർപോലെ.

സൂക്തം 56.

1. അദ്ദേഹത്തിന്റെ—യജമാനന്റെ; ചുണ്ടി പറയുന്നതാണ്. അശ്വരത്ഥാ പെൺകുതിരയെ സമീപിയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഹവിസ്സു കൊണ്ടുവന്നു നീളെ പെരുമാറുന്നാവർ സ്തുതികളാൽ തന്തിരുവടിയിങ്കൽ, വണിക്കുകാം സഞ്ചാരത്തിന്നു സമുദ്രത്തിലെന്നപോലെ ചെല്ലുന്നു. ഭവാൻ മികച്ച യാഗത്തെ പരിപാലിയ്ക്കുന്ന ബലവാങ്കൽ പ്രകാശകമായ സ്തോത്രത്താൽ, സുന്ദരിമാർ പവ്തത്തിലെന്നപോലെ ചെല്ലുക. 2

ക്ഷിപ്രകാരിയും മഹാനുമാണ്, തന്തിരുവടി! ഇരുമ്പുചട്ടയിട്ട ആ ദുഷ്ടമനസ്കൻ മത്തു പൂണ്ടു, മായാവിയായ ശ്രുഷ്ണനെ തുറുങ്കിൽ ചങ്ങലയിലിട്ടതു യാതൊന്നുകൊണ്ടോ, ആ ബലം യുദ്ധത്തിൽ ഇടിവു പറ്റാതെ വൈരിധ്വംസകമായി, ഒരു പവ്തത്തിന്റെ കൊടുമുടിപോലെ ഉദ്ഭാസിയ്ക്കുന്നു! 3

യാതൊരുവൻ ധഷ്കമായ ബലംകൊണ്ടു തമസ്സിനെ തട്ടിനീക്കിയോ, ഭവാനാൽ രക്ഷയ്ക്കായി സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട ആ ഇന്ദ്രനെ തിളങ്ങുന്ന ശക്തി, സൂര്യൻ ഉഷസ്സിനെയെന്നപോലെ സമാശ്ലേഷിയ്ക്കുന്നു; അപ്പോഠം, കൂടലരെ നിലവിളിപ്പിയ്ക്കുന്ന തന്തിരുവടി വിപുലമായ വധം നടത്തുന്നു! 4

മറയ്ക്കപ്പെട്ടതിനാൽ കീഴ്പ്പോട്ടു വീഴാതിരുന്ന സവ്ജീവനമായ ജലത്തെ ഇന്ദ്രൻ, ഹന്താവായ ഭവാൻ വാനിൽനിന്നു ദിക്കുകളിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചതെന്നോ; മത്തുപിടിച്ചു് ഇമ്പം പൂണ്ടു വൃത്രനെ യുദ്ധത്തിൽ വധിച്ചതെന്നോ; അന്നു നീർമുകിലുകാംക്കു മുഖം മുഴുക്കെ കുനിഞ്ഞു! 5

ഇന്ദ്രൻ, വളച്ചു പൂണ്ട ഭവാൻ സോമത്താൽ മത്തുപിടിച്ചു, വെള്ളത്തെ പുറത്തെയ്ക്കിറക്കി; കൂസലില്ലാത്ത ശക്തികൊണ്ടു വൃത്രനെ ചതയ്ക്കുകയുംചെയ്തു. ഇങ്ങനെയാണല്ലോ, ഭവാൻ വാനിൽനിന്നു ജലത്തെ ബലേന ദ്രവിഭാഗങ്ങളിൽ ഉറപ്പിച്ചത്! 6

---

2. ഭവാൻ—സ്തോതാവിനോടാണു്, ഇതു പറയുന്നതു്. ബലവാൻ—ഇന്ദ്രൻ. പ്രകാശകം—ദേവതയെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതു്. പവ്തത്തിലെന്നപോലെ—മലയിൽ പൂവറുക്കാനെന്നപോലെ.

3. ശ്രുഷ്ണൻ—ഒരസുരൻ.

4. തമസ്സിനെ—വൃത്രാദികളെ. ഭവാൻ—സ്തോതാവു്.

5. മത്തു്—സോമപാനത്താൽ. വെള്ളം താഴത്തെയ്ക്കു വിടുമ്പോൾ മുഖം കുനിയുമല്ലോ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 57.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകഥം മൂന്നേത്തവ.

ആരുടെ ബലമോ, കുഴിയിലെയ്ക്കൊഴുകുന്ന വെള്ളംപോലെ നിത്താവുന്നതല്ലാത്തത്; ആരുടെ വിശ്വവ്യാപിയായ ധനം കെല്പിനായി തുറന്നുവെച്ചിരിയ്ക്കുന്നുവോ; ആ അതിദാതാവിനെ, മഹാനെ, വിപുലവിത്തനെ, അമോഘബലനെ, തടിച്ചുനീണ്ടവനെ ഞാൻ ആവോളം സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. 1

പാറലരെ പതിപ്പിയ്ക്കുന്ന മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന പൊന്നിൻവജ്രം പർവതത്തിൽ ഉറങ്ങുകയല്ലല്ലോ ചെയ്തത്; ഇന്ദ്രൻ, അതോടുകൂടിത്തന്നെ, ലോകമെല്ലാം അങ്ങനെ യജിപ്പാൻ തുടങ്ങി. യജമാനന്റെ സവനമൊക്കെ, ജലം കുഴിയിലെന്നപോലെ ഭവാങ്കൽ വന്നുചേരുന്നു! 2

ആരുടെ ധാരകവും വിശ്രുതവും ഇന്ദ്രത്വചിഹ്നവുമായ തേജസ്സ് അന്നത്തിനായി, കുതിരപോലെ ചുറ്റി നടത്തപ്പെടുന്നുവോ; ആ ഭീമനായി, പരമസ്തുത്യനായി, ഹേ ശോഭനയായ ഉഷസ്സേ, നീ ഈ അധ്വരത്തിൽ ഹവിസ്സു വഴിപോലെ ഒരുക്കിയാലും! 3

ഇന്ദ്രൻ, ബൃഹസ്പതി, പ്രവൃദ്ധധനൻ, ഈ ഞങ്ങൾ അങ്ങയുടെയാണ്: അങ്ങയെ അവലംബിച്ചാണല്ലോ, ഞങ്ങൾ പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്നത്. ഹേ സ്തുതിസേവ്യ, അങ്ങല്ലതെ മറ്റാരുമില്ല, സ്തോതൃവിഷയത്രാതൻ; ഞങ്ങളുടെ സ്തുതികളെ അങ്ങു പൃഥ്വിപോലെ വഹിച്ചരുളിയാലും. 4

ഇന്ദ്രൻ, നിന്തിരുവടിയുടെ കഴിവു വലുതാണ്. ഞങ്ങൾ ത്വദീയരാകുന്നു. മഘവാവേ, നിന്തിരുവടിയെ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ

സൂക്തം 57.

1. കെല്പിന്നായി—സ്തോതാവിന്റെ ബലത്തിന്നുവേണ്ടി.
2. പർവതത്തിന്നു വൃത്രനെന്നും അർത്ഥമെടുക്കാം. അതോടുകൂടി—പർവതങ്ങളുടെ ചിറകരിക്കയോ വൃത്രനെ കൊല്ലുകയോ ചെയ്തകഴിഞ്ഞ ഉടൻ.
3. ധാരകം—ലോകത്തെ നിലനിർത്തുന്നത്. അന്നം—ഹവിസ്സ്. യജ്ഞസ്ഥലങ്ങളിലൊക്കെ ചെല്ലുമല്ലോ, ഇന്ദ്രന്റെ തേജസ്സ്.
4. ബൃഹസ്പതി=വളരെ ജനങ്ങളാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. പൃഥ്വിപോലെ—ഭൂമി ഭൂതജാതത്തെ വഹിച്ചുപോരുന്നതുപോലെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അഭിലാഷം പൂരിപ്പിച്ചാലും. വിശാലമായ ദ്യോവും നിന്തിരുവടിയുടെ കഴിവു സമ്മതിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; ഈ ഭൂമി നിന്തിരുവടിയുടെ ബലത്തിനു വണങ്ങുകയുംചെയ്തിരിയ്ക്കുന്നു! 5

ഇന്ദ്ര, വജ്രായുധ, ആ ഉയർന്ന പരന്ന പർവതത്തെ ഭവാൻ വജ്രംകൊണ്ടു നുറുക്കി നുറുക്കി, മറയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ജലത്തെ ഒഴുകാൻ കീഴ്പ്പോട്ടയച്ചുവല്ലോ; വാസ്തവത്തിൽ, ഭവാങ്കൽമാത്രമേയുള്ളൂ, ബലമെല്ലാം! 6

സൂക്തം 58.

ഗൌതമനായ നോധസ്സ് ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

ബലത്താൽ ജനിച്ച മരണരഹിതൻ അപ്പോൾത്തന്നെ നോവിച്ചുകളയും! ആ ഹോതാവു, യജമാനന്റെ ദൂതനാക്കപ്പെടുമ്പോൾ സന്മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടേ ഗമിച്ച്, അന്തരിക്ഷത്തെ സൃഷ്ടിയ്ക്കുന്നു; യജ്ഞത്തിൽ ഹവിസ്സുകൊണ്ടു (ദേവന്മാരെ) പരിചരിയ്ക്കുന്നു. 1

ആ നിർജരൻ, തന്റെ തീറയെ കടന്നുപിടിയ്ക്കുന്നു, വിഴുങ്ങുന്നു; ചിക്കെന്നു വിറകുകളിൽ കേറുന്നു. ആ ദഹനന്റെ മുതുക് ഒരു കുതിരപോലെ കാണപ്പെടും. അദ്ദേഹം ദ്യോവിന്റെ കൊടുമുടിയെ ഇരമ്പിച്ചുംകൊണ്ടലറും! 2

ഹവിർവാഹിയും, രുദ്രവസുക്കളാൽ പുരസ്കൃതനും, ഹോതാവും, ശത്രുധനങ്ങളെ കീഴടക്കുന്നവനും, മരണരഹിതനുമായ ദേവൻ പ്രജക

---

5. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ—യജമാനന്റെ. ഭൂമി ആകാശത്തിന്റെ ചുവട്ടിലാണല്ലോ; അതിനെ വണങ്ങലാക്കി കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു.

6. പർവതം=മേഘം, അല്ലെങ്കിൽ വൃത്രൻ.

സൂക്തം 58.

1. ബലത്താൽ—അരണിമഥനംമൂലം. നോവിയ്ക്കുക—തൊട്ടാൽ പൊള്ളിയ്ക്കുക. ദൂതൻ—ദേവന്മാരെ വിളിയ്ക്കുന്നവൻ. അന്തരിക്ഷം മുമ്പുമുണ്ടെങ്കിലും, അതു ദുഗ്രഹവിഷയമാകുന്നത്, അവിടെ ചെന്ന അഗ്നിയുടെ തേജസ്സാലാകയാലാണ്, സൃഷ്ടിയ്ക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞത്.

2. തീറ—തൃണഗുല്മാദികളായ ദാഹ്യവസ്തുക്കൾ. മുതുക്—പുഷ്കലജ്വാലാജാലം. കുതിര—പല വഴിയ്ക്കോടുന്ന അശ്വം. ദേവാഗ്നിയെ വർണ്ണിച്ചിരിയ്ക്കുയാണ്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ളിൽ ഒരു തേരുപോലെയായും, യജമാനരിൽ ഇരുന്നാരുളി സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നവനായും, ധനങ്ങളെ തുടരെത്തുടരെ നല്കിപ്പോരുന്നു. 3

അദ്ദേഹം കാറ്റത്തിളകി, കൂറ്റനൊച്ച പുറപ്പെടുവിച്ചു, നാക്കു കഥ പരത്തി, തേജസ്സു പടത്തി, നിഷ്പ്രയാസം മാമരങ്ങളിൽ കടികൊള്ളുന്നു. ഓളംവെട്ടുന്ന നാളങ്ങളുള്ള ജരാരഹിതനായ അഗ്നേ, വൃക്ഷങ്ങളെ ചുട്ടെരിയ്ക്കുന്ന ഭവാൻ ചിക്കെന്ന് ഒരു കാളപോലെയായിച്ചമയുന്നു. അങ്ങയുടെ നടവഴി കറുത്തിരുളുന്നു. 4

ആ ജ്വാലാമുഖൻ കാറ്റിനാലിളക്കപ്പെട്ട കത്തിപ്പടന്ന്, അക്ഷീണമായ ജലത്തെ തേജോബലംകൊണ്ടാക്രമിച്ചു, കാട്ടിൽ സവ്യഷ്കനായി, ഒരു കാളപോലെ നേരിട്ടു പാളുന്നു; ആ പറക്കലിൽ ചരാചരങ്ങൾ പേടിച്ചുമൂളുന്നു! 5

അഗ്നേ, മനുഷ്യരുടെ ഇടയിൽ ഭൃഗുക്കൾ ദേവത്വപ്രാപ്തിയ്ക്കായി, ആളുകൾക്കു വിളിയ്ക്കാവുന്നവനും ഹോതാവും അതിഥിയും വരേണ്യനും ഒരു സഖാവിനെപ്പോലെ സുഖകരനുമായ നിന്തിരുവടിയെ, ഒരു ശോഭനമായ നിധിയെ എന്നപോലെ ആധാനംചെയ്തു. 6

അധ്വരങ്ങളിൽ ഏഴു ഹോതാക്കളായ ജതിക്കൾ അതിയഷ്ടാവായ യാതൊരുവനെ ഹോതാവായി വരിയ്ക്കുന്നുവോ; എല്ലാദ്ധനങ്ങളും കൊണ്ടുവരുന്ന ആ അഗ്നിയെ ഞാൻ അന്നംകൊണ്ടു പൂജിയ്ക്കുന്നു; രന്തം യാചിയ്ക്കുകയുംചെയ്യുന്നു. 7

അഗ്നേ, ബലത്തിന്റെ മകനേ, പ്രിയപ്രകാശ, ഇവിടെ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങൾക്ക് അഭംഗങ്ങളായ സുഖങ്ങൾ കല്പിച്ചതന്നാലും; അന്നത്തിന്റെ മകനേ, അങ്ങയെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നവനെ ഇരിമ്പിനൊത്ത പാലനങ്ങൾകൊണ്ടു പാപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്കുകയും ചെയ്താലും! 8

---

4. നാക്കുകൾ—ജ്വാലകൾ. കാളപോലെ—തിമർക്കുന്നു. കറുക്കുന്നതു, പുകകൊണ്ടാണ്.

5. ജ്വാലാമുഖൻ=ജ്വാലകളാകുന്ന മുഖങ്ങളോടുകൂടിയവൻ. ജലം—വൃക്ഷങ്ങളുടെ നീര്.

6. ഭൃഗുക്കൾ—ഭൃഗുവിന്റെ ഗോത്രക്കാരായ ഋഷിമാർ. നിധിയെപ്പോലെ—ഒരു അനഘ്നനിധിയെയെന്നപോലെ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചു!

7. രന്തം—രമണീയമായ കർമ്മഫലം.

8. ബലത്തിന്റെ മകൻ—അരണിമഥനത്താൽ ജനിച്ചവൻ. അന്നത്തിന്റെ മകൻ—ഭക്ഷിയ്ക്കപ്പെട്ട അന്നമാണല്ലോ, ജഠരാഗ്നിയെ വളർത്തുന്നത്. ഇരിമ്പിനൊത്ത—ഉറപ്പോടിയ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അഗ്നേ, വിശിഷ്ടപ്രകാശ, അങ്ങു സ്തുതിയ്ക്കുന്നവന്ന് ഒരു ഭവനമായിബ്ഭവിച്ചാലും; ധനവാനേ, ധനവാന്മാരെ സുഖിപ്പിച്ചാലും; സ്തുതിയ്ക്കുന്നവനെ പാപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിച്ചാലും; ആ കമ്മാർജിതദ്രവിണൻ നാളെക്കാലത്തും ചീളെന്നു വരുമാറാകട്ടെ! 9

സൂക്തം 59.

നോധസ്സ് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; വൈശ്വാനരാഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, അങ്ങയുടെതന്നെ ശാഖകളാണ്, മറ്റഗ്നികൾ. അങ്ങയെക്കൊണ്ടേ, അമർത്ത്യരെല്ലാം സന്തുഷ്ടരാകൂ. വൈശ്വാനര, മനുഷ്യരെ നിലനിർത്തുന്നവനാകുന്നു ഭവാൻ; അങ്ങു, നാട്ടപ്പെട്ട ഒരു തൂണുപോലെ ജനങ്ങളെ താങ്ങിനില്ക്കുന്നു. 1

ദ്യോവിന്റെ ശിരസ്സും ഭൂവിന്റെ നാഭിയുമാകുന്നു, അഗ്നി; അതിനാൽ ദ്യാവാപൃഥിവികൾക്കധിനാഥനാണദ്ദേഹം. വൈശ്വാനര, ആ ദേവനായ അങ്ങയെ ദേവകൾ ആയ്മനുവേണ്ടി തേജോരൂപത്തിൽത്തന്നെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചു. 2

ശാശ്വതങ്ങളായ രശ്മികൾ സൂയ്മങ്കലെന്നപോലെ, ധനങ്ങൾ അഗ്നിയിങ്കൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു. അതിനാൽ, പർവതങ്ങളിലും ഓഷധികളിലും വെള്ളത്തിലും മനുഷ്യരിലുമുള്ള സമ്പത്തിന്റെയെല്ലാം രാജാവാണ്, ഭവാൻ. 3

---

9. ഭവനം—അനിഷ്ടനിവാരകമായ വാസസ്ഥാനം. ധനവാന്മാർ—ഹവിസ്സാകുന്ന ധനം അങ്ങയ്ക്കു സമർപ്പിയ്ക്കുന്നവർ. കമ്മാർജിതദ്രവിണൻ=കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു ധനം നേടിയവൻ. ചീളെന്നു=ശീഘ്രം.

സൂക്തം 59.

1. വൈശ്വാനരൻ—എല്ലാ നരരിലും ജാരാഗ്നിരൂപേണ ചേർന്നവൻ. തൂണുപോലെ—തൂൺ വീട്ടിന്റെ മേന്തായത്തെ എന്നപോലെ.

2. നാഭി=പൊക്കിൾ; രക്ഷകൻ എന്നു സ്മാരം. ആയ്മൻ—വിദ്വാനായ മനു.

3. ഓഷധികൾ=സസ്യങ്ങൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദ്യാവാപൃഥിവികൾ ഇത്ര വലുപ്പം പൂണ്ടതു, സപുത്രനായ വൈശ്വാനരന്നുവേണ്ടിയായിരിയ്ക്കാം! ആ ശോഭനഗമനനെ, അമോഘബലനെ, വലിയ നേതാവിനെക്കുറിച്ചു നിപുണനായ ഹോതാവ്, ഒരു സാധാരണനെന്നപോലെ, പലതരം മഹാസ്തോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലുന്നു. 4

ഹേ ജാതവേദസ്സേ, വൈശ്വാനരാഗ്നേ, അങ്ങയുടെ മാഹാത്മ്യം സപ്തലോകത്തെക്കാളും വിശാലമാകുന്നു. മാനവപ്രജകൾക്ക് അരചനാണവിടുന്ന്. അങ്ങു യുദ്ധംചെയ്ത്, അപഹരിയ്ക്കപ്പെട്ടുപോയ ധനം ദേവകളെ ഏല്പിച്ചു! 5

യാതൊരു മേഘഹന്താവിനെ മനുഷ്യർ സേവിച്ചുപോരുന്നുവോ, ആ വൃഷ്ടികർത്താവിന്റെ മഹത്ത്വം ഞാൻ ക്ഷണത്തിൽ പറയാം: വൈശ്വാനരാഗ്നി ദസ്യുക്കളെ ഹനിച്ചു; വെള്ളം കീഴ്പ്പോട്ടൊഴുക്കി; മേഘത്തെ പിളർത്തി! 6

മഹിമയാൽ സർവ്വമനുഷ്യോൽപത്തിഹേതുവും വിശിഷ്ടപ്രകാശനും പ്രിയസത്യഭാഷിയുമായ വൈശ്വാനരാഗ്നി ഭരദ്വാജരിൽ യജിയ്ക്കപ്പെടുന്നു; ശാതവനേയങ്കലും പുരുണീഥങ്കലും വളരെ വളരെ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. 7

---

4. ദ്യാവാപൃഥിവികളുടെ പുത്രനാണ്, വൈശ്വാനരനെന്നു മറൊരേടത്തു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. മഹാനായ മകനു പാർക്കാൻ ധാരാളം സ്ഥലം വേണമെന്ന് അമ്മമാർ കരുതുമല്ലോ! ഒരു സാധാരണൻ, അയാൾക്കു പണംകൊടുക്കുന്ന പ്രഭുവിനെ വാഴ്ത്തുന്നതുപോലെ.

5. മാനവപ്രജകൾ=മനുവിങ്കൽനിന്നു ജനിച്ചവർ. അപഹരിയ്ക്കപ്പെട്ടുപോയ—അസുരന്മാർ കവർന്ന.

6. ഇതിൽ വൈദ്യുതാഗ്നിയെപ്പറ്റിയാണ്, പറയുന്നത്. മേഘഹന്താവ്—വെള്ളത്തെ തടുത്തുനിർത്തിയ മേഘത്തെ കൊന്നവൻ, പിളർത്തവൻ; വൈശ്വാനരൻ. സേവിച്ചു—മഴ കിട്ടാൻവേണ്ടി. ദസ്യുക്കൾ—കണ്ണുകളെ മൂടിയ്ക്കുന്ന രാക്ഷസാദികൾ.

7. ഭരദ്വാജർ—തന്നാമകരായ ഋഷിമാർ. ശാതവനേയൻ=ശതവനിയുടെ പുത്രൻ. പുരുണീഥൻ—ഒരു രാജാവ്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 60.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകം മുമ്പേത്തവ.

യശസ്വിയും യജ്ഞപ്രകാശകനും പ്രകൃഷ്ടേന രക്ഷിയ്ക്കുന്നവനും ദൂതനും സത്യംകേത്താവും രണ്ടെണ്ണത്തിൽനിന്നു ജനിച്ചവനും ധനംപോലെ പ്രശസ്തനുമായ വഹ്നിയെ വായു ഭൃഗുവിനു മിത്രമാക്കിക്കൊടുത്തു. 1

കാമിയ്ക്കുന്ന ദേവകളും ഹോമിയ്ക്കുന്ന മനുഷ്യരും—ഇരുകൂട്ടരും—ഈ ശാസിതാവിനെ സേവിച്ചുപോരുന്നു; പൂജ്യനും പ്രജാപാലകനും ഫലപ്രദനുമായ ഈ ഹോതാവു സൂര്യനെക്കാളും മുമ്പെ യജമാനരിൽ പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. 2

യുദ്ധം വന്നപ്പോൾ, മനുവിനു പിന്നെ മനുഷ്യരായ ജേതാക്കൾക്കഥ അന്നം സംഭരിച്ചു യാതൊരുവനെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചുവോ; ഹൃദയത്തിൽനിന്നു ജനിച്ച ആ മാദകജ്വാലകൾ (മന്ത്രങ്ങൾ) എന്നാണയട്ടെ, വഴിപോലെ കീർത്തിയ്ക്കുന്നതും അതിപുരാതനവുമായ നമ്മുടെ സ്തുതി! 3

കാമിയ്ക്കുന്നവനും പാവകനും പാപ്പിടം നല്കുന്നവനും വരേണ്യനും ഹോതാവുമായ അഗ്നി യജമാനരായ മനുഷ്യരുടെ ഇടയിൽ പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കപ്പെടുന്നു: അദ്ദേഹം അരക്കരെ അമക്കുന്നതിൽ മനസ്സു വെയ്ക്കുന്നു, ഗൃഹങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നു. യജ്ഞശാലയിൽ ധനപാലകനായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു; അദ്ദേഹംതന്നെ എല്ലാദ്ധനങ്ങളുടെയും നാഥൻ. 4

അതിനാൽ, അഗ്നേ, ധനപാലകനും അന്നവാഹിയുമായ നിന്തിരുവടിയെ ഗൌതമരായ ഞങ്ങൾ ഒരു കുതിരയെ എന്നപോലെ തു

സൂക്തം 60.

1. രണ്ണെണ്ണം—രണ്ട് അരണികൾ.

2. കാമിയ്ക്കുന്ന—ഹവിസ്സിനെ. സൂര്യനെക്കാളുംമുമ്പെ—സൂര്യോദയത്തിനുമുമ്പു കഴിയും, അഗ്നിഹോത്രഹോമത്തിന്, അഗ്നിയെ പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കുക.

3. ഹൃദയം—ഹൃദയസ്ഥമായ പ്രാണവായു. വായുവിൽനിന്നാണല്ലോ, അഗ്നി ജനിയ്ക്കുന്നത്; വായുതന്നെ, പ്രാണൻ. മാദകജ്വാലൻ=മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന (മോഹനങ്ങളായ) ജ്വാലകളോടുകൂടിയവൻ; അഗ്നി.

4. പാവകൻ=ശുദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നവൻ.

5. തുടച്ചു—കേറാൻ തുടങ്ങുന്നവർ കുതിരയുടെ പുറം തുടയ്ക്കുമല്ലോ; അതുപോലെ, അഗ്നിയുടെ ഹവിർവ്വഹനപ്രദേശം തുടച്ചു. മന്നയോഗ്യങ്ങൾ=മനന

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ടച്ചു, മനനയോഗ്യങ്ങൾകൊണ്ടു സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. ആ കമ്മാർജിതദ്രവി
ണൻ നാളെക്കാലത്തും ചീളെന്നു വന്നാണയട്ടെ. 5

സൂക്തം 61.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സുകൾ മൂന്നേത്തവ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

തടിച്ചനീണ്ടവനായി, തരാവാനായി, മഹാനായി, സ്തുതികൾ
ക്കനുരൂപനായി, യാത്രയ്ക്കു തടവില്ലാത്തവനായിരിയ്ക്കുന്ന ഈ ഇന്ദ്രനെ
ഞാൻ മികച്ച സ്തോത്രവും, പൂർവ്വന്മാർ നല്കിപ്പോന്ന ഹവിസ്സുകളും, ചോ
ന്നപോലെ വിളമ്പുന്നു. 1

ഈ ഇന്ദ്രനെത്തന്നെ ഞാൻ ചോന്നപോലെ നല്കുന്നു—ശത്രു
രോധിയും അത്യാവർജകവുമായ ഒരു സ്തോത്രാഘോഷം നടത്തുന്നു. മ
റുള്ളവരുമുണ്ട്, അന്തഃകരണംകൊണ്ടും ബുദ്ധികൊണ്ടും ആ പഴയ
സ്വാമിയ്ക്കായി സ്തുതികൾ തുടച്ചവെയ്ക്കുന്നു! 2

ഈ ഇന്ദ്രനായിത്തന്നെ—ഉപമാനഭൂതനും ധനദാതാവുമായ
ആ പണ്ഡിതനെ മഹത്വപ്പെടുത്താൻ—അത്യാവർജകങ്ങളായ വി
ശുദ്ധസ്തോത്രവാക്യങ്ങളാൽ, ഏറ്റവും മഹത്തായ ഒരാഘോഷം ഞാൻ
മുഖംകൊണ്ടു നടത്തുന്നു. 3

ഈ ഇന്ദ്രനായിത്തന്നെ ഞാൻ ഒരു സ്തോമം, സ്വാമിയ്ക്കായി
തച്ചൻ തേരെന്നപോലെ തെളിച്ചുകൊള്ളുന്നു; ആ സ്തുതിവാഹ്യമാന

ത്തിന്ന് (ചിന്തനത്തിന്ന്) അഹ്നങ്ങളായ സ്തോത്രങ്ങൾ. ഞങ്ങൾ—ഞാൻ; 'ആത്മ
നി ബഹുവചനം' പ്രയോഗിച്ചിരിയ്ക്കയാണ്.

സൂക്തം 61.

1. തരാവാൻ—കർത്തവ്യങ്ങളെ ചെയ്തുകഴിയ്ക്കുന്നതിൽ വെമ്പലുള്ളവൻ.

2. നല്കുന്നു എന്നതിന്റെ വിവരണമാണ്, അടുത്ത വാക്യം. അത്യാവർജ
കം=ഹൃദയത്തെ തുലോം ആകർഷിയ്ക്കുന്നത്. തുടച്ചുവെയ്ക്കുന്നു—സംസ്കാരപ്പെടുത്തുന്നു.

3. ഉപമാനഭൂതൻ—മഹാന്മാരെ ഇന്ദ്രനോടുപമിയ്ക്കൽ സാധാരണമാണല്ലോ.
മുഖംകൊണ്ടു നടത്തുന്നു—ഉറക്കെ ചൊല്ലുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നു് അത്യാവർജകങ്ങളായ സ്തുക്കളും, ആ മേധാവിയ്ക്കു സവോൽകൃഷ്ട മായ ഹവിസ്സും സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. 4

ഈ ഇന്ദ്രനായിത്തന്നോ, ധനേച്ഛുവായ ഞാൻ സ്തോത്രമന്ത്രത്തെ നാക്കിനോടു, കുതിരയെയെന്നപോലെ ചേർക്കുന്നു; ആ വീരനെ, ദാനാധിപനെ, ശ്ലാഘ്യാന്നനെ, നഗരഭേദിയെ വന്ദിപ്പാനും തുടങ്ങുന്നു. 5

ഈ ഇന്ദ്രനായിത്തന്നോ, തുലോം ശോഭനകാരിയും സ്തുത്യവുമായ വജ്രം യുദ്ധത്തിനു തഷ്ടാവ് മൂർച്ചപ്പെടുത്തി; ആ കൊലയായുധമാണല്ലോ, ശത്രുമർദ്ദനനും അമിതബലനുമായ തിരുമേനി വൃത്രന്റെപോലും മന്മത്തെയ്തയച്ചത്. 6

ആ സർവ്വവ്യാപിയും ശത്രുക്കളെ തുലോം ആക്രമിയ്ക്കുനാവനുമായ വജ്രായുധൻ ഈ വർഷഹേതുവായ മഹായജ്ഞത്തിന്റെ സവനങ്ങളിൽ സോമവും നല്ല ഭക്ഷ്യങ്ങളും തൽക്ഷണം ഭക്ഷിച്ചുരുളി; അസുരസമ്പത്ത് അപഹരിച്ചു; ചെന്നു മേഘത്തെ പിളർത്തി. 7

ഈ ഇന്ദ്രനായിത്തന്നോ, വൃത്രവധത്തിൽ, ദേവപതികൾ ചുറ്റിനടക്കൽ വിട്ട് അച്ചനസ്തോത്രം ഉച്ചരിച്ചു. ഇദ്ദേഹം പരന്ന ദ്യാവാപൃഥിവികളെ ചെറുതാക്കി: അവ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹിമാവിനു മതിയായില്ല. 8

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹത്ത്വം ദ്യോവിനെയും ഭൂവിനെയും അന്തരിക്ഷത്തെയും കവിച്ചു പൊങ്ങി. സ്വതേജസ്സുകൊണ്ടുതന്നെ അടക്കം

---

4. സ്തോമം—സ്തോത്രവിശേഷം. സ്തുതിവാഹ്യമാനൻ=സ്തുതികളാൽ വഹിയ്ക്കപ്പെടുന്നവൻ; സ്തുതികളിൽ കേറിസഞ്ചരിയ്ക്കുന്നവൻ!

5. കുതിരയെ എന്നപോലെ—യാത്രോദ്യതൻ കുതിരയെ തേരിനോടു ചേർക്കുന്നതുപോലെ. ശ്ലാഘ്യാന്നൻ=ശ്ലാഘനീയങ്ങളായ അന്നങ്ങളോടുകൂടിയവൻ. നഗരഭേദി—അസുരപുരങ്ങളെ പിളർത്തുന്നവൻ.

6. ശോഭനകാരി=നല്ലതു ചെയ്യുന്നത്.

7. വർഷഹേതു—മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നത്. തൽക്ഷണം—ഹോമിച്ച ഉടൻതന്നെ.

8. ചെറുതാക്കി—ഇതിന്റെ വിവരണമാണ്, അടുത്ത വാക്യം.

9. അടക്കം—എതിരാളികൾക്ക്. മികച്ച ശത്രുക്കളെ വധിയ്ക്കുന്നതാണ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വരുത്തുന്നവനും, എന്തിനും പോന്നവനും, മികച്ച ശത്രുക്കളുള്ളവനും, അപ്രമേയനുമായ ഇന്ദ്രൻ (മേഘങ്ങളെ) പോരിന്നിറക്കുന്നു. 9

തന്റെ ബലത്താൽത്തന്നെയാണ്, ഇന്ദ്രൻ വരഥച്ചപെടുത്തിയ വൃത്രനെ വജ്രംകൊണ്ടരിഞ്ഞതും, അടയ്ക്കപ്പെട്ട ജലങ്ങളെ, ഗോക്കളെയെന്നപോലെ തുറന്നുവിട്ടതും. അദ്ദേഹം ഹവിർദ്ദാതാവിനു സമാനചിത്തനായി ഫലം നേരിട്ടു കൊടുക്കുന്നു. 10

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ തേജസ്സാലാണ്, വജ്രംകൊണ്ട് അച്ചടക്കം വെച്ചതിനാലാണ്, സിന്ധുക്കഥം അതിരിൽ നില്ക്കുന്നത്; ഐശ്വര്യം നേടിയ, യജമാനനു ഫലം നല്കുന്ന, ഈ ശത്രുമർദ്ദനനത്രേ, തുഗ്വീതിയ്ക്കു നില കിട്ടിച്ചത്! 11

വെമ്പൽക്കൊള്ളുന്നവനും അമിതബലനുമായ തിരുമേനി ഈ വൃത്രന്റെനേരേ വജ്രം വിട്ടാലും; ജലത്തെ പുറത്തിറക്കി പ്രവഹിപ്പിപ്പാൻ, വിലങ്ങിച്ച വജ്രംകൊണ്ട് അവന്റെ ഓരോ ഗാത്രസന്ധിയെയും, ഗോവിൻറോതിനെപ്പോലെ നുറുക്കിയാലും! 12

ഉക്ഥങ്ങൾകൊണ്ടു സ്തുത്യനും വെമ്പൽക്കൊള്ളുന്നവനുമായ അവിടുന്നു മുമ്പു കല്പിച്ചുചെയ്തവയെ ഭവാൻ പ്രശംസിയ്ക്കുക: യുദ്ധത്തിന് ആയുധങ്ങൾ തെരുതെരെ അയച്ചുകൊണ്ട് ഇദ്ദേഹം ഒരു കൊലയാളിയുടെമട്ടിൽ കൂടലരെ കൊന്നൊടുക്കിയല്ലോ! 13

ല്ലോ, വീരപ്രശസ്തിയ്ക്കു കാരണമാവുക. പോരിന്നിറക്കുന്നു—മേഘങ്ങളെക്കൊണ്ടു പരസ്പരം പൊരുതിച്ചു, മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നു.

10. വരഥച്ചപെടുത്തിയ—വെള്ളത്തെ തടുത്തുനിത്തിയതിനാൽ, ലോകം ഉണങ്ങിപ്പോയി. ഗോക്കളെ—ചോരന്മാർ കട്ടുകൊണ്ടുപോയി ഒളിപ്പിച്ചു. സമാനചിത്തൻ—ഹവിർദ്ദാതാവിന്റെ മനസ്സോടു യോജിച്ച മനസ്സോടുകൂടിയവൻ.

11. സിന്ധുക്കഥം=സമുദ്രങ്ങഥം, അല്ലെങ്കിൽ നദികഥം. തുഗ്വീതി—ഒരു ഋഷി: ഇദ്ദേഹം വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിപ്പോയി; ഇന്ദ്രനാൽ കരയേറപ്പെട്ടു. തുഗ്വീതി രാജാവാണെന്നും അഭിപ്രായമുണ്ട്.

12. ഈ ഋക്ക് വൃത്രവധത്തിൽ പ്രേരിപ്പിച്ച സ്തോതാക്കഥം പറയുന്നതാണ്. ഗോവിൻറോതിനെപ്പോലെ—കശാപ്പുകാർ നാല്ക്കാലിയുടെ അവയവങ്ങളെ മുറിയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

13. ഈ സ്തോതാവിനോടു പറയുന്നതാണ്: ഉക്ഥം—സ്തോത്രവിശേഷം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇദ്ദേഹത്തെ പേടിച്ചു പവ്തങ്ങൾ അനങ്ങാതായി; കണ്ടതോടേ ദ്യാവാപൃഥിവികൾ വിറച്ചുപോയി. ഈ സുന്ദരാംഗന്റെ ദുഃഖനാശകത്വത്തെപ്പറ്റി പേത്തും പേത്തും പാടിയ നോധസ്സ് ഉടനടി വീയ്യവാനായിച്ചമഞ്ഞു! 14

ഏകനും വിവിധധനേശനുമായ ഇന്ദ്രനു യാതൊന്നു വേണമെന്നു തോന്നിയോ, അത് ഇവരാൽ നല്കപ്പെട്ടു. സത്വശ്വനു മകനായിപ്പിറന്ന സൂയ്യനോടു പൊരുതുന്ന ഏതശനെ അവിടുന്നു സോമനീർ കൈക്കൊണ്ടു രക്ഷപ്പെടുത്തി. 15

ഇന്ദ്ര, രണ്ടശ്വങ്ങളെ പൂട്ടുന്നവനേ, അങ്ങയ്ക്കായിത്തന്നെ അത്യാവർജകങ്ങളായ സ്തോത്രമന്ത്രങ്ങൾ ഗോതമഗോത്രക്കാർ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവക്കു ഭവാൻ നാനാത്രുപമായ ധനം നല്കിയാലും. ആ കർമ്മാർജിതദ്രവിണൻ നാളെക്കാലത്തും ചീളെന്നു വന്നാണയട്ടെ! 16

നാലാമധ്യായം സമാപ്തം.

അഞ്ചാമധ്യായം

സൂക്തം 62.

നോധസ്സ് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.
(കേക)

സ്തോത്രസേവ്യനാം ബലത്രുപന്നു സുഖദമാം
സ്തോത്രമോത്തരിക നാ,മംഗിരസ്സുകൾക്കൊപ്പം;
അത്യാവർജകമായി സ്തുതിപ്പോന്നാഭ്യച്ച്യനാം
മർത്ത്യവിശ്രുതന്നുച്ചരിയ്ക്കു, നാം നുതിമന്ത്രം. 1

---

15. സത്വശ്വൻ (ഒരു രാജാവ്) പുത്രകാമനായി സൂയ്യനെ സേവിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനു സൂയ്യൻതന്നെ പുത്രനായി ജനിച്ചു. ഈ രാജപുത്രനോടു യുദ്ധംചെയ്യേണ്ടിവന്ന ഏതശൻ എന്ന ഋഷി ഇന്ദ്രനാലത്രേ രക്ഷിയ്ക്കപ്പെട്ടത്.

സൂക്തം 62.

1. ബലത്രുപന്ന്—ഉടലെടുത്ത ബലംതന്നെയായ ഇന്ദ്രന്ന്. അംഗിരസ്സുകൾക്കൊപ്പം—അംഗിരോഗോത്രക്കാർ ചിന്തിച്ചുറിഞ്ഞുവെച്ചതുപോലെ. സ്തുതിപ്പോന്നഭ്യച്ച്യൻ=യജമാനനാൽ അച്ചിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവൻ. മർത്ത്യവിശ്രുതൻ—യജിയ്ക്കുന്ന മനുഷ്യനിൽ യജനീയത്വേന വിഖ്യാതനായ ഇന്ദ്രൻ. നുതിമന്ത്രം=മന്ത്രാത്മകമായ സ്തോത്രം. നാം—യജ്ഞപ്രവൃത്തർ.

17

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പെരിയോനാമമ്പുലത്രുപനെ വാഴ്ത്താൻ നിങ്ങഠം
കരുതിവെപ്പിൻ, നീട്ടിപ്പാടാവും മഹാസാമം:
അവനെപ്പൂജിച്ചല്ലോ നേടി ഗോക്കളെ, സ്ഥാന-
മറിഞ്ഞിട്ടസ്മത്താതരംഗിരസ്സുകഠം മുനാം! 2

ഇന്ദ്രനം,ഗിരസ്സുകളിവർ ചൊന്നയയ്ക്കയാൽ
നന്ദനനിര നേടീ സരമയെക്കപ്പത്തിൽ:
കൊന്ന തിന്മനെ; നേടീ ഗോക്കളെ നിലിമ്പർകോൻ;
നിന്നാത്തുക്കി, പൈക്കളോടുമൊത്തനോതാക്കഠം! 3

ശക്ര, സത്രത്തെപ്പത്തുമൊമ്പതും നാളാൽത്തീർത്ത
സദ്ഗതിതേടുനോഴ മേധാവിമാരാലിന്ദ്ര,
സുസ്തോഭസപരസ്തോത്രുകീർത്തിതൻ ഭവാനാപ്പാ-
ലദ്രിമേഘങ്ങളെയും പിളർത്തീ, വലനെയും! 4

അംഗിരസ്സുകളാലേ വാഴ്ത്തപ്പെട്ട,ഭിരൂപ-
നങ്കുഷസ്സോടും ഭാനുമാനോടുമൊന്നിച്ചിന്ദ്ര,
അന്ധകാരത്തെപ്പോക്കീ രശ്മിയാൽ;-മ്മവടുറ-
പ്പന്തരിക്ഷത്തിനോകീ; മന്നിടം നിരപ്പാക്കി! 5

---

2. ഗോക്കളെ—പണി എന്ന അസുരൻ അപഹരിച്ച പൈക്കളെ. സ്ഥാനം—അവയെ ഒളിപ്പിച്ച സ്ഥലം. അസ്മത്താതർ—നമ്മുടെ പൂവ്വന്മാർ.

3. അംഗിരസ്സുകളുടെ അഭിപ്രായമനുസരിച്ച് ഇന്ദ്രൻ, പൈക്കളെ ഒളിപ്പിച്ച സ്ഥലം അറിഞ്ഞുവരാൻ സരമ എന്ന ദേവശ്വനിയെ നിയോഗിച്ചു. 'എന്റെ കുട്ടിയ്ക്കു പാലും മറവും കൊടുത്തുകൊണ്ടിരിയ്ക്കാമെന്നേറ്റാൽ ഞാൻ പോകാ'മെന്നായിരുന്നു, പട്ടിയുടെ മറുപടി; ഇന്ദ്രൻ സമ്മതിച്ചു. അവൾ പോയി, പൈക്കൾ നില്ക്കുന്നിടം കണ്ടുപിടിച്ച് ഇന്ദ്രനെ അറിയിച്ചു. അങ്ങനെ സരമ മുഖേന ഇര (ഉപജീവനത്തിനുള്ള വക) സമ്പാദിച്ചുവെച്ചു. നിലിമ്പർകോൻ—സരമയിൽ നിന്നു ഗോസ്ഥാനമറിഞ്ഞ ഇന്ദ്രൻ. തിന്മൻ—വലിയ തീറക്കാരനായ അസുരൻ. അന്നേതാക്കൾ—പൈക്കളെ തിരഞ്ഞുനടന്ന ദേവന്മാർ

4. സത്രത്തെ പത്തുനാൾകൊണ്ടു തീർത്ത(അവസാനിപ്പിച്ച)വർ, ഒമ്പതു നാൾകൊണ്ടവസാനിപ്പിച്ചവർ—ഇങ്ങനെ രണ്ടുതരക്കാരായ ഏഴു മേധാവിമാരാൽ (മേധാതിഥിപ്രഭൃതികളായ ഏഴംഗിരസ്സുകളാൽ). സുസ്തോഭസപരസ്തോത്രുകീർത്തിതൻ=നല്ല സ്തോഭവും സപരവുമുള്ള സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു കീർത്തിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. വലൻ—അസുരന്റെ പേർ.

5. അഭിരൂപൻ=സുന്ദരൻ. ഭാനുമാൻ=സൂര്യൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അന്ന തന്തിരുവടി ചെയ്തതേ തുലോം മാന്യം—
സുന്ദരാകാരന്റെറയക്കമ്മമേ തുലോം രമ്യം:
നിറച്ചാനല്ലോ തേൻതണ്ണീർകളാൽ, പൃഥിവിതൻ
നികടേ നിൻപ്പെട്ട നാലു നിമ്നഗകളെ! 6
ആയാസികഠക്കില്ല,ക്സ്തുതിയാൽ വാഴ്ത്തുനോക്കേ,
ദ്ധ്യേയോച്ചനഭസ്ഥനസ്സൽക്കമ്മി വശപ്പെട്ടു;
പണ്ടെന്നുമൊരേക്കൂട്ടിൽപ്പാത്ത വാന്യഴികളെ
രണ്ടാക്കിനിത്തിക്കൊണ്ടതവനാണ,ക്കൻപോലെ! 7
ഭിന്നാമാരിരുയുവമങ്കമാർ പണ്ടേമുത—
ല്ലുനപഹം വെളിപ്പെട്ട, വാനിലും ക്ഷിതിയിലും
മുറയ്ക്കു ചുറിനടക്കുന്നുണ്ടു, വേറേ വേറേ:
കറുമ്പി രജനിയും, പൊന്നൊളിപ്പുലരിയും! 8
സുകമ്മംപോലായ്ത്തീന്ന സുകമ്മാവൂർജസ്സുനു
സഖിതപം പണ്ടേതന്നെ സംഭരിച്ചുരുളുന്നു:
പകപമാം ക്ഷീരം പാകമെത്താത്ത പശുവിലും
വെയ്ക്കുന്നു, ഭവാൻ വെണ്പാൽ കൃഷ്ണ—ശോണകളിലും! 9

---

6. നിൻപ്പെട്ട—ഒഴുകാതെ നിന്ന. തേൻതണ്ണീർകഠം=തേനിന്നൊത്ത (മധുരങ്ങളായ) ജലങ്ങഠം.

7. ആയാസികഠക്ക് (യുദ്ധാദിപ്രയത്നങ്ങഠം ചെയ്യുന്നവക്ക്) ആ സൽകമ്മി (ശോഭനകമ്മാവായ ഇന്ദ്രൻ) വശപ്പെടുകയില്ല. യുദ്ധംകൊണ്ടും മറും ഇന്ദ്രനെ വശത്താക്കുക സാധ്യമല്ല; അതിന്നു സ്തുതിയ്ക്കുകതന്നെ വേണം. ധ്യേയോച്ചനഭസ്ഥൻ=ധ്യാനിയ്ക്കേണ്ടുന്ന ഉന്നതമായ ആകാശത്തു വസിയ്ക്കുന്നവൻ. ഒരേക്കൂട്ടിൽപ്പാത്ത—വേറതിരിയാതെനിന്ന. വാന്യഴികഠം=ദ്യാവാപൃഥിവികഠം.

8. ഭിന്നമാർ=വ്യത്യസ്തരൂപകഠം. യുവമങ്കമാർ=തരുണിമാർ. രാത്രിയെയും ഉഷസ്സിനെയും രണ്ടു യുവതിമാരാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു. ഇന്ദ്ര, ഇതൊക്കെ അങ്ങുതന്നെയാണ്, ചെയ്യിയ്ക്കുന്നത്!

9. സുകമ്മംപോലായ്ത്തീന്ന—ഉടലെടുത്ത സൽക്കമ്മമെന്നു തോന്നുമാറിരിയ്ക്കുന്ന. ഊർജസ്സുനു=ബലത്തിന്റെറ മകൻ; അതിബലവാൻ എന്നത്ഥം. സഖിതപം—യജമാനന്മാരുമായി സഖ്യം. പശു—പൈക്കഠം; ജാത്യേകവചനം. കൃഷ്ണ—ശോണകളിലും—കറുത്ത പൈക്കളിലും ചുകന്ന പൈക്കളിലും വെളുത്ത പാൽ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നു! പാകം=മൂപ്പ്, വളപ്പ്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പണ്ടുതൊട്ടൊരേക്കൂട്ടിൽച്ചേഷ്ടയെന്നിയേ കിട-
ക്കൊണ്ട കൈവിരലുകളുച്ചലിച്ചുയിർ നേടി
ന്നൂറുന്നൂർ കമ്മങ്ങളെപ്പാലിപ്പു രക്ഷാശക്ത്യാ;
ധീരനെശ്ശുശ്രൂഷിപ്പൂ, ദേവപതികഥംപോലെ! 10
നിത്യകമ്മവും സത്രം നേടാനായ് മതിമാന്മാ-
രെത്തിനാർ, നമിച്ചക്കം, ജപിച്ചൂർജസ്വിൻ, നിങ്കൽ;
സദ്രൂപ, തലോടുന്ന സ്തുതികഥ നിന്നെ,ക്കാമ-
മൊത്ത നാഥനെക്കാമംപൂണ്ട പതികഥംപോലെ! 11
പണ്ടേതൊട്ടഭിരൂപ, സമ്പത്തു നിൻതുക്കയ്യി-
ലുണ്ടല്ലോ; വിനാശമില്ലി,ടിവില്ലതിനിന്ദ്ര;
ഉന്മിഷൽപ്രഭൻ, ധീരൻ, കൃത്യവാനിവിടുന്ന;
കമ്മവൻ, തരികെങ്ങൾക്കാ,ത്മകമ്മത്താൽ വിത്തം! 12
ഇന്ദ്ര, നീ നിത്യൻ: ഹരിദ്വന്ദ്വത്തെ നേരേ നട-
ത്തുന്ന കെല്പേറും നിന്നൊക്കൊണ്ടൊരു നവ്യസ്തോത്രം
ഗൌതമൻ നോധസ്സെങ്ങൾക്കായി നിർമ്മിച്ചാൻ: ക്ഷിപ്രം
പ്രാതരാഗമിയ്ക്കട്ടെ,യക്കമ്മാർജിതദ്രവ്യൻ! 13

സൂക്തം 63.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകഥം മുമ്പേത്തവ.

(കേക)

ഇന്ദ്ര, നീ മഹാനാപദ്വേളയിൽ പ്രത്യക്ഷനായ്
വന്നു താങ്ങിനാനല്ലോ, വാനൂഴികളെക്കെല്പാൽ;

---

10. ഒരേക്കൂട്ടിൽ—മനുഷ്യരുടെ കൈപ്പടത്തിൽ. കിടക്കൊണ്ട=കിടന്ന, വസിച്ച. കമ്മങ്ങളെ—യജ്ഞത്തിന്നുവേണ്ടുന്ന ജോലികളെ. പാലിപ്പു—ഹാനിവരാതെ നടത്തുന്നു. ധീരൻ—പ്രഗല്ഭനായ ഇന്ദ്രൻ. ശുശ്രൂഷിപ്പൂ—തൊഴുത പ്രസാദിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

11. നിത്യകമ്മം—അഗ്നിഹോത്രാദി. ഊർജസ്വിൻ=ബലമേറിയവനേ. സദ്രൂപ=സുന്ദര. നാഥൻ=ഭർത്താവ്.

12. ഇടിവ്=ഹാനി. കമ്മവൻ=കർമ്മങ്ങളോടുകൂടിയവനേ.

13. ഹരിദ്വന്ദ്വത്തെ=ഹരികൾ എന്ന രണ്ടശ്വങ്ങളെ. നിന്നെക്കൊണ്ട്—അങ്ങയെപ്പറ്റി. പ്രാതഃ=പ്രഭാതത്തിൽ. ആഗമിയ്ക്കുക=വരിക. ഋത്വിക്കുകളുടെ പ്രാർത്ഥനയാണിത്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അങ്ങയെപ്പേടിച്ചുറപ്പാറു പാറിപ്പോയ്, പാടേ
തുംഗശൈലാദികളും, സൂര്യരശ്മികൾപോലേ! 1
വിവിധക്രിയഹരിദ്വയിയെപ്പൂട്ടുമ്പോഴേ
പവിയപ്പിയ്ക്കും, സ്തോതാവിന്ദ്ര, നിൻതൃക്കൈകളിൽ:
അതുമായ്ക്കേറിച്ചെല്ലും, ബഹുപരിപുരങ്ങളി-
ലവിടുന്നഭീപ്സിതകർമ്മാവേ, പുരുഹൂത! 2
ഇന്ദ്ര, നീ സർവ്വോൽക്കൃഷ്ടനു,ട്ടക്ഷാവെ,തിപ്പാരെ
വെന്നിടും രിപുഘ്നൻ നീ; മാനുഷാനുകൂലൻ നീ.
വീഴ്ത്തലും വീരും ചേർന്ന യുദ്ധത്തിൽ, യുവാവാം ശ്രീ
ചീർത്ത കുത്സനുവേണ്ടിശ്ശുഷ്ണനെക്കൊന്നില്ലോ, നീ! 3
മിത്രമായ്പ്പുകൾ നേടിക്കൊടുത്തു ഭവാനിന്ദ്ര:
വൃത്രനെക്കുലിശത്താൽക്കൊന്നില്ലോ, വൃഷാവേ, നീ;
മറു ദസ്യുക്കളെയും മടക്കിയല്ലോ പോരിൽ,-
ശ്ശത്രുവെ സൈരം വെല്ലും ശൂരനാം വൃഷ്ടിൽക്കൻ നീ! 4
മർത്ത്യരിലൊരാളിൽത്തേ പ്രീതികേടുണ്ടായ്വന്നാ-
ലുദ്ദ്യുഡാസ്യുദനെയും ഹിംസിപ്പാൻ നിനയ്ക്കാ നീ;

സൂക്തം 63.

1. ആപദ്ദേളയിൽ—അസുരരിൽനിന്നു് ആപത്തുണ്ടായ സമയത്തു്. സൂര്യരശ്മികൾ—സൂര്യകിരണങ്ങൾ പാറുന്നതുപോലെ. തുംഗശൈലാദികളും—ഭൂതജാതംമാത്രമല്ല, മാമലകൾപോലും ഉറപ്പുറു (അടിയിളകി) പാറിപ്പോയ്!

2. വിവിധക്രിയഹരിദ്വയിയെപ്പൂട്ടുമ്പോഴേ—നാനാകർമ്മങ്ങൾ (വിക്രമങ്ങൾ) ചെയ്ക രണ്ടു ഹരികളെ തേരോടു യോജിപ്പിയ്ക്കുന്ന സമയത്തുതന്നെ. പവി=വജ്രം. സ്തോതാവു സ്തുതിയ്ക്കുന്നതോടേ, വജ്രം സ്വയം തൃക്കയ്യിലെത്തും. ബഹുപരിപുരങ്ങളിൽ=വളരെ ശത്രു(അസുര)നഗരങ്ങളിൽ.

3. ഉട്ടക്ഷാവ്—ഇന്ദ്രപര്യായം: ഉട്ടക്കളോടൊന്നിച്ചു വസിയ്ക്കുന്നവൻ, അല്ലെങ്കിൽ മഹാൻ. വീഴ്ത്തലും (കൊല്ലലും) വീരും (വീര്യപ്രകടനവും) ചേർന്നതാണല്ലോ, യുദ്ധം. ശ്രീ ചീർത്ത=ശോഭ (തേജസ്സു്) ഏറിയ. കുത്സൻ—ഒരു ഋഷി.

4. മിത്രമായ് (സഹായിച്ചു) കുത്സനെ യശസ്വിയാക്കി. കുലിശം=വജ്രം. മടക്കി=പിന്തിരിപ്പിച്ചു, തോല്പിച്ചു. സൈരം—അനായാസേന. വൃഷ്ടിൽക്കൻ=കാമവർഷണത്തിൽ തൽപരൻ.

5. അദ്ദ്യുഡാസ്യുദനെയും—അപ്രീതിയ്ക്കു വിഷയമായ മനുഷ്യൻ ഒരു ദ്യുഡാസ്യുദ('ഉറച്ച പുള്ളി')നാണെങ്കിൽപ്പോലും, അവനെ അങ്ങു പീഡിപ്പിയ്ക്കുകയില്ല; കു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദിക്കുകൾ തുറന്നാരുൾകെങ്ങൾതൻ കൃതിരകൾ—
ക്കു;—ഗ്രമാം വജ്രംകൊണ്ടു കൊന്നാരുൾകെ,തിരേ!ാരെ! 5

ആ നിന്നെയല്ലോ മർത്ത്യന്മാരിന്ദ്ര, വിളിയ്ക്കുനാ—
താ,തതവിഭൃതിയായ് ലാഭവത്താകും പോരിൽ;
ആജിയിലാർജിയ്ക്കുണ്ടുപൊന്നാമിന്നു്വദ്രക്ഷാ—
യാഗമിയ്ക്കുട്ടേ, ഞങ്ങൾക്കടരിൽമ്പുലവാനേ! 6

നീയല്ലോ കുലിശത്താൽപ്പിളർത്തീ, പുരുകുത്സ—
നായിട്ടു യുദ്ധംചെയ്തപ്പുരസപ്തകമിന്ദ്ര;
എരിച്ചു കളിയായ് നീയംഹ്രുവിൻ ധനം തീപോ—
ലു;—രുളീ പുരാൻ പിന്നെ,പ്പൂരുവാം സുദാസ്സിനായ്! 7

വർദ്ധിപ്പിച്ചരുളുക, പൃഥ്വിയിലെല്ലാമിന്ദ്ര,
ചിത്രമാമാഹാരത്തെത്തേവ, വെള്ളത്തെപ്പോലേ:
ജീവനെ ഞങ്ങൾക്കിതൊന്നാലല്ലോ ഭവാൻ ശൂര,
കൈവരുത്തുന്നു, നീളെയൊഴുകും ജലംപോലേ! 8

ഇന്ദ്ര, തീർത്തിരിയ്ക്കുന്നു ഗോതമർ, ധൃതഹരി—
ഷന്ദനാമങ്ങയ്ക്കായി ഹവ്യവും മന്ത്രങ്ങളും:

രുത്തരായ അമിത്രരെ ഹനിയ്ക്കുക വീരകർമ്മംതന്നെ എങ്കിലും, അത് അവങ്കൽ പ്രയോഗിയ്ക്കില്ല; അനുഗ്രഹിയ്ക്കുകയേ ചെയ്യൂ. ഞങ്ങളുടെ കൃതിരകൾ എല്ലാട്ടിക്കുകളിലും തടവെന്നേ്യ സഞ്ചരിയ്ക്കുട്ടെ!

6. മർത്ത്യന്മാർ—പൊരുതാനൊരുങ്ങിയ ആളുകൾ. ആതതവിഭൃതി=സമ്പത്തു പരത്തപ്പെട്ടത്; വലിയ ധനവ്യയം വരുമല്ലോ, യുദ്ധത്തിൽ. ലാഭവത്ത്=ലാഭമുള്ളത്; ജയിച്ചവർക്കു ധനം വളരെ കിട്ടുമല്ലോ. ആജിയിൽ(=യുദ്ധത്തിൽ) അങ്ങയുടെ രക്ഷ കൂടിയേകഴിയൂ.

7. പുരുകുത്സൻ എന്ന ഋഷിയ്ക്കുവേണ്ടി, തന്നൈരികളോടു പൊരുതി, അവരുടെ ഏഴു നഗരം നശിപ്പിച്ചു. അംഹ എന്ന അസുരന്റെ സമ്പത്തു നിഷ്ക്രയാസം ചുട്ടെരിച്ചു. പുരാൻ (തമ്പുരാൻ, അവിടുന്ന്) സുദാസ്സിനു ധനം അരുളീ (കല്പിച്ചു നല്കീ). പൂരു=ഹവിസ്സുകൊണ്ട് (അങ്ങയെ) പൂരിപ്പിച്ചവൻ.

8. ചിത്രം=മാനനീയം, വിവിധം. വെള്ളത്തെപ്പോലേ—അങ്ങാണല്ലോ, മഴകൊണ്ടു വെള്ളത്തെ വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്നത്. ഇത്—ആഹാരം. ജലംപോലെ—ജലം ജീവനെ നല്കുന്നതാണല്ലോ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രാജ്യമാമന്നാം കൊണ്ടുവരികെങ്ങഠക്കായ്; ക്ഷിപ്രം
പ്രാതരാഗമിയ്ക്കട്ടെ,യക്കമ്മാർജിതദ്രവ്യൻ! 9

സൂക്തം 64.

നോധസ്സ് ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; മരുത്തുകാം ദേവത.

(കേക)

'സുഷ്ഠുവായ് സ്തുതിച്ചാലും, വഷ്ടിയും സുയജ്ഞവും
സ്രഷ്ടാവുമായ മരുദ്ഗണത്തെ നോധസ്സേ, നീ.'
'നല്ല കൈവിരലുള്ള ധീരൻ ഞാൻ മനംകൊണ്ടു
വെള്ളംപോലൊഴുക്കുവൻ, സത്രയോഗ്യമാം വാക്യം.' 1

രുദ്രപുത്രരായ് ദ്യോവിൽനിന്നു സഞ്ജാതരവർ,
സദൃപർ, യുവാക്കന്മാര,രിഷ്ടരനഘന്മാർ,
ശുദ്ധികാരികഠം, സൂയ്മപ്രോജ്ജ്വലർ, വ്രതങ്ങഠംപോ-
ലത്യുഗ്രശരീരന്മാർ, മഴനീരിറ്റിപ്പവർ. 2

രുദ്രജർ, തരുണന്മാർ, ദാനോൽക്കരുട്ടാത്തോരെ
മട്ടിപ്പോർ, മലയ്ക്കാത്തോർ, ഗതിയ്ക്കു തടവറ്റോർ,
നിർജരർ, നഭസ്സിലും മന്നിലുമാപ്പോടേ
നില്പവയെയുമൊട്ടുക്കിട്ടുലയ്ക്കുമേ കെല്പാൽ! 3

---

9. ധൃതഹരിദ്വന്ദ്വൻ=ഹരിദ്വന്ദ്വത്തെ (രണ്ടശ്വങ്ങളെ) കൈക്കൊണ്ടവൻ. പ്രാജ്യം=ബഹു.

സൂക്തം 64.

1. സുഷ്ഠുവായ്=നന്നായി. വഷ്ടി=കാമവർഷകം. സ്രഷ്ടാവ്—പുഷ്പഫലാദികളെ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നത്; വായുവുണ്ടായാലേ, പുഷ്പഫലാദികളുണ്ടാവുകയുള്ളുവല്ലോ. മരുദ്ഗണം=മരുത്തുക്കളുടെ ഗണം. ധൃതപ്രികകാം നോധസ്സിനെ പ്രേരിപ്പിച്ചതാണ്, പൂർവാർധവാക്യം; ഉത്തരാർധം, നോധസ്സിന്റെ മറുപടി. നല്ല കൈവിരലുള്ള—മരുദ്ഗണത്തെ തൊഴുത് എന്നു സാരം. ധീരൻ=ധീമാൻ. മനംകൊണ്ട്—ആലോചിച്ചുണ്ടാക്കി. വാക്യം—സ്തോത്രം.

2. സദൃപർ=അഴകുള്ളവർ. വ്രതങ്ങഠം—ശിവപാർഷദർ. മഴനീരിറ്റിപ്പവർ—കാറു വീശുമ്പോഠം മഴവെള്ളം ഇറുവീഴുമല്ലോ.

3. ഊട്ടാത്തോരെ—ദേവകഠങ്ങൾ ഭക്ഷണത്തിനു ഹവിസ്സു കൊടുക്കാത്തവരെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചേലുടല്ലുളവാക്കീ വിചിത്രാഭരണങ്ങഠം:
ഞാലുന്നണ്ടൊളിമുത്തുമാലകഠം തിരുമാറിൽ;
മിന്നുന്ന തോളിൽക്കൈവൊഠം—വാനിൽനിന്നിവയൊടും
തന്നൂർജസ്സൊടുംകൂടിജ്ജനിച്ചോരാ, നേതാക്കഠം! 4

ഐശ്വര്യപ്രദർ, ദുഷ്ടസൂദനർ, കുലുക്കുവോർ
വായ്ച കെല്പിനാൽക്കാറും മിന്നലുമുണ്ടാക്കുന്നു;
ദ്യോവിൻറെയകിടുകളിളക്കിക്കുറക്കുന്നു;
ഭൂവിനെ നനയ്ക്കുന്നു, ജലത്താൽച്ചൂഴെച്ചുറി! 5

ഉദ്ദാനർ മരുത്തുക്കഠം പകൻനുകൊടുക്കുന്നു
നൽത്തോയം, മഖങ്ങളിൽ യാജകർ തുനെപോലേ;
മേഘത്തെ,ക്കുതിരയെപ്പോലവേ മെരുക്കുന്നു
മൈകനത്തൊലിക്കുട്ടം കാറിനെക്കുറക്കുന്നു! 6

ജ്ഞാനവും വലുപ്പവും നൽത്തിളക്കവും ശീഘ്ര്യ-
യാനവും മലയ്ക്കാത്ത കെല്പുമുള്ളവർ നിങ്ങഠം
കാനനം കടിച്ചുടയ്ക്കുന്നു, ഹസ്തികഠംപോലേ;
ശോണപ്പെൺകുതിരകഠംക്കുളവാക്കുന്നു ബലം! 7

സിംഹംപോലലറുവോര,രിശംകൊഠംകിൽക്കെല്പാൽ-
സ്സംഹരിപ്പവരം,ഗശ്രീകൊണ്ടു രുരുതുല്യർ,

---

4. തന്നൂർജസ്സ്°=സ്വന്തം ബലം.

5. കുലുക്കുവോർ—മേഘാദികളെ ഇളക്കുന്നവർ. ദ്യോവിൻറെയകിടുകഠം—മേഘങ്ങഠം. ജലത്താൽ—കറന്നെടുത്ത (വഷ്ട്)ജലംകൊണ്ടു ഭൂവിനെ നനയ്ക്കുന്നു.

6. ഉദ്ദാനർ=ഉൽക്കൃഷ്ടമായ ദാനത്തോടുകൂടിയവർ; മികച്ച ദാനശീലർ. യാജകർ (ഋത്വിക്കുകഠം) ഉരുക്കുനെയ്യു വീഴ്ത്തിക്കൊടുക്കുന്നതുപോലെ, മരുത്തുക്കഠം നല്ല വെള്ളം ഭൂമിയ്ക്കു പെയ്തുകൊടുക്കുന്നു. മെരുക്കുന്നു—കുതിരയെ നട പഠിപ്പിപ്പാനെന്നപോലെ, മേഘത്തെ വഷ്ടം പഠിപ്പിയ്ക്കാൻ ഇണക്കുന്നു. ഒലിക്കുട്ടം—ഇടിവെട്ടുന്ന, ഉമ്പയിടുന്ന. കാറിനെ പയ്യാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു.

7. ശോണ(ചുടുത്ത)പ്പെൺകുതിരകഠംക്കും (സ്വവാഹനങ്ങഠംക്കും) ബലം കൂട്ടുന്ന നിങ്ങഠം എന്തും തകർക്കുന്നതിൽ അത്ഭുതമില്ല.

8. രുരു=കൃഷ്ണമൃഗം. രോഷിപ്പിപ്പോർ—സ്തോതാക്കളെ. പുള്ളിമാൻ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശത്രുഘ്നർ, തോഷിപ്പിപ്പോർ, പുള്ളിമാൻ-വാളൊത്തൊപ്പ-
മെത്തുമേ വിന നീക്കാൻ, പ്രജ്ഞാനർ, സവ്ജ്ഞന്മാർ! 8

ചൊടിയ്ക്കിൽക്കൊല്ലും കെല്പാന്നൊലിക്കൊള്ളിപ്പിൻ, മത്ത്യ-
ക്കിടയിൽ വരും മരുത്തുക്കളേ, മന്നും വാന്നും:
ബന്ധുരത്തേരിൽക്കാണാം നിങ്ങഠന്തന്നൊളി, ശൌയ്യം
മുന്തിയ ഗണങ്ങളേ, മിന്നൽപോലു,ടൽപോലേ! 9

സന്വത്തൊടൊരേടത്തേ വാഴ്വോർ, സവ്ജ്ഞന്മാർ
സന്വന്നാബലർ, തീരാക്കെല്പു,ള്ളോർ, പെരിയവർ
അന്വു കൈകളിലെടുത്തിട്ടുണ്ടു, രിപുക്കഠന്തൻ
വന്വകാറുവോർ, സോമഭോജികളാ നേതാക്കഠം! 10

വാരിയെ വളപ്പ്വർ, പൊന്നുതേർവട്ടകളാൽ,
വാരണക്കൂട്ടംപോലേ ശൈലത്തെയുടപ്പവർ,
ദൃഢ്ഷ്ർ, ദൃഢത്തെയും വീഴ്ത്തുവോർ, സ്വയം നേപ്പോർ,
സത്രികഠം, ചെൽവോർ, സന്ദീപ്താായുധർ, മരുത്തുക്കഠം. 11

ചെത്തിനീക്കുന്നു, സവ്ം കാണുന്നു, നീരേന്തുന്നു,
ശുദ്ധി ചേക്കുന്നു, പൊടി പാറിപ്പു, വഷ്ിയ്ക്കുന്നു—

വാഠം=വാഹനമായ പുള്ളിമാന്നുകളും, മൂരികകളും. വിന—യജമാനക്ക നേരിടുന്ന ഉപദ്രവം. പ്രജ്ഞാനർ=പ്രകൃഷ്ടമായ (മികച്ച) ജ്ഞാനമുള്ളവർ.

9. മത്ത്യക്കിടയിൽ വരും—ഹവിസ്സു സ്വീകരിപ്പാൻ മനുഷ്യരുടെ അട്ടക്കൽ വരുന്നവരായ. ഒലിക്കൊള്ളിപ്പിൻ—നിങ്ങളുടെ ആഗമനത്തിൽ മന്നും വാന്നും ശബ്ദായമാനമാകുമല്ലോ; വന്നുചേരുവിൻ എന്നു താൽപര്യം. ബന്ധുരത്തേർ= ബന്ധുര(സൂതനിരിയ്ക്കുന്ന സ്ഥാന)ത്തോടുകൂടിയ തേർ. ഒളി—തേജസ്സു്. ഉടൽ— നിർമ്മലമായ രൂപം; ഇതും മിന്നലും പരക്കെ കാണപ്പെടുമല്ലോ.

10. ഒരേടത്തേ—സന്വത്തും മരുത്തുക്കളും ഒരുമിച്ചാണു് വസിയ്ക്കുന്നതു്; സന്വത്തിന്റെ ഉടമകൾ എന്നു സാരം. തീരാക്കെല്പുള്ളോർ=ഒടുങ്ങാത്ത ബലമുള്ളവർ; ഇതു, സന്വന്നബലർ എന്നതിന്റെ വിവരണമാകുന്നു.

11. വാരി=വെള്ളം. വട്ടകഠം=ചക്രങ്ങൾ. വാരണക്കൂട്ടം=ഗജവൃന്ദം. ദൃഢത്തെയും—ഉറപ്പിൽ നിൽക്കുന്നവയെപ്പോലും. നേപ്പോർ—ശത്രുക്കളെ ചെറുക്കുന്നവർ. സത്രികഠം=യജ്ഞവാന്മാർ. ചെൽവോർ—യജ്ഞശാലകളിൽ ചെല്ലുന്നവർ.

12. ചെത്തിനീക്കുന്നു—ശത്രുക്കളുടെ ബലം പുല്ലും മറ്റുമെന്നപോലെ ചോക്കുന്നു. നീരേന്തുന്നു—വൃഷ്ടജലം വഹിയ്ക്കുന്നു. ജിജീഷികഠം—ജിജീഷത്തോടുകൂ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രുദ്രജരൃജീഷികളപ്പെരുംമരുത്തുക്കൾ—
ക്കെത്തിയ്ക്കുന്നതികളം നാം; ചെല്ലുവിൻ, സമ്പത്തിനായ്! 12
രക്ഷയാൽ മരുത്തുക്കൾ നിങ്ങളം പാലിച്ച നരൻ
തൽക്ഷണം ജനങ്ങളിൽ മീതെയായ്വരും, കെല്പാൽ;
വർദ്ധിയ്ക്കും; ഹയങ്ങളാലന്നാവു,മാൾക്കാരാലേ
വിത്തവും സമ്പാദിയ്ക്കും; നല്ല യജ്ഞവും ചെയ്യും! 13
മുന്നിൽ നിൽപ്പാവും കെല്പൻ, യുദ്ധദുസ്തരൻ, ശ്രീമാ—
നുണ്ടായുണ്ടാക, മരുത്തുക്കളേ, ധന്യർക്കെല്ലാം:
സൂര്യരും ധനികരും വിശ്വദർശികളുമാം
പുത്ര—പൌത്രരെപ്പുലർത്തീടാവു, നൂറായുണ്ടെങ്കിൽ! 14
വൈരിധർഷണക്കെല്പും വീരരും വാഴ്വും ചേർന്ന
നൂറുമായിരവുമാമക്ഷയദ്രവിണത്തെ
ഏകുകെങ്കിൽ മരുത്തുക്കളേ; പ്രഭാതത്തിൽ
വൈകാതെ വന്നൊത്തട്ടെ,യക്കർമ്മാർജിതദ്രവ്യർ! 15

സൂക്തം 65.

പരാശരൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

ധീരന്മാർ ഒരേ പ്രീതിയോടേ, ഹവിസ്സു ഭുജിയ്ക്കുന്നവനും ഹവിസ്സു നയിയ്ക്കുന്നവനുമായ അങ്ങയെ, മാടിനെ കട്ട കള്ളനെയെന്നാ

ടിയവർ. മൂന്നാമത്തെ സവനത്തിൽ മരുത്തുക്കൾക്കായി വെയ്ക്കപ്പെട്ട സോമനീർപ്പാത്രമത്രേ, ഋജീഷം. നതികളം=സ്തുതികളം. ഹേ ഋത്വിക്കുകളേ, നിങ്ങളം സമ്പത്തിന്നായ് ചെല്ലുവിൻ—മരുത്തുക്കളുടെ അടുക്കൽ ധനം യാചിയ്ക്കുവിൻ.

13. വർദ്ധിയ്ക്കും—സന്തതികൊണ്ടും പശുക്കളെക്കൊണ്ടും അഭിവൃദ്ധിപ്പെടും. ഹയങ്ങളം=കുതിരകളം.

14. മുന്നിൽനിൽപ്പാവും—കായ്കങ്ങളിൽ മുൻനിൽപ്പപ്പെടാവുന്ന; കർമ്മകുശലൻ എന്നർത്ഥം. യുദ്ധദുസ്തരൻ=യുദ്ധത്തിൽ കടക്കാവുന്ന(ജയിയ്ക്കാവുന്ന)വനല്ലാത്തവൻ. ശ്രീമാൻ=തേജസ്വി. ധന്യർ—ഹവിസ്സാകുന്ന ധനമുള്ളവർ, യജമാനന്മാർ.

15. വീരർ=വീരപുത്രന്മാർ. വാഴ്വ്=അഭിവൃദ്ധി.

സൂക്തം 65.

1—2. ധീരന്മാർ—ദേവന്മാർ. നയിയ്ക്കുന്നവൻ—ദേവകളംക്കായി കൊ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പോലേ, കാല്പാടുകൾ നോക്കി പിന്തുടർന്നു; അങ്ങനെ, ഗുഹയിൽക്കിടക്കുന്ന അങ്ങയെ യജനീയരെല്ലാം കണ്ടെത്തി. * 1_2

ചാടിപ്പോയവന്റെ ചെയ്തികൾ അന്വേഷിപ്പാൻ ദേവകൾ പുറപ്പെട്ടു; എന്നാടുമുണ്ടായി, തിരച്ചിൽ. ഭൂമി സപ്തംപോലായി! അന്നത്തിന്റെ ഉൽപത്തികാരണമായ വെള്ളത്തിൽ, അടിയിൽ പ്രത്യക്ഷനായ അദ്ദേഹത്തെ ജലദേവതകൾ സ്തുതിച്ചു മഹത്വപ്പെടുത്തി സംരക്ഷിച്ചുപോന്നു. 3_4

അഭിവൃദ്ധിപോലെ രമണീയൻ; ഭൂമിപോലെ വിശാലൻ; ഗിരിപോലെ ഭക്ഷ്യപ്രദൻ; ജലംപോലെ സുഖകരൻ; യുദ്ധത്തിൽ, കുതിരപോലെ അഴിച്ചുവിടപ്പെട്ടവൻ; വെള്ളംപോലെ പായുന്നവൻ—ഇങ്ങനെയുള്ളവനെ ആർ തടുത്തുനിർത്തും? 5_6

അഗ്നി തണ്ണീരിന്നു, പെങ്ങൾക്കാങ്ങളപോലെ ബന്ധുവാണ്; വനങ്ങളെ, രാജാവു പണക്കാരെ എന്നപോലെ വിഴുങ്ങും; മാരുതനാൽ പ്രേരിതനായി കാടുകളിൽ കടന്നാൽ, ഭൂമിയുടെ രോമങ്ങൾ വടിച്ചുകളയും! 7_8

വെളിച്ചംകൊണ്ട് ആളുകൾക്കു തുലോം അറിവുണ്ടാക്കുന്നവൻ; പുലർകാലത്ത് ഉണരുന്നവൻ; ചന്ദ്രൻപോലെ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ; വെള്ളത്തിൽനിന്നു വെളിപ്പെട്ടവൻ; കിടക്കുന്ന പശു

ണ്ടുപോകുന്നവൻ. യജനീയർ=ദേവന്മാർ. അഗ്നി ഒരു കൊല്ലം ഗ്രഹ (വെള്ളത്തിന്റെ അടി)യിൽ ഒളിച്ചു താമസിച്ചുപോൽ.

3_4. അഗ്നിയെ തിരഞ്ഞുനടക്കുന്ന ദേവകളെക്കൊണ്ടു ഭൂമി സപ്തംപോലായി.

5_6. ഗിരിപോലെ ഭക്ഷ്യപ്രദൻ—ഫലമൂലങ്ങൾ വളരെയുണ്ടാകുമല്ലോ, മലയിൽ. അഴിച്ചുവിടപ്പെട്ടവൻ—ശത്രുക്കളെ ചെന്നെതിർക്കുന്നവൻ.

7_8. തണ്ണീരിന്നു ബന്ധുവാണ്—അതിലാണല്ലോ ഇപ്പോൾ പാക്കുന്നത്. രോമങ്ങൾ—സസ്യങ്ങൾ. വടിച്ചുകളയും—ചുട്ടെരിയ്ക്കും.

9_10. അറിവുണ്ടാക്കുന്നവൻ—രാത്രിയിൽ വസ്തുജ്ഞാനമുണ്ടാകുന്നത്, അഗ്നിയുടെ പ്രകാശത്താലാണല്ലോ. പുലർകാലത്ത് ഉണരുന്നവൻ—പ്രഭാതത്തിൽ

---

* ഈ സൂക്തകം ഈരടികളാണ്; നാലടികൾക്കാണ്, 1_2 എന്ന് കൂട്ടി അക്കമിട്ടിരിയ്ക്കുന്നത്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പോലെ മെലിഞ്ഞവൻ; പിന്നെ തടിച്ചവൻ; അകലത്തും ഒളിവീശുന്നവൻ—ഇങ്ങനെയുള്ളവൻ വെള്ളത്തിൽ, ഇരിയ്ക്കുന്ന ഒരു ഹംസം പോലെ ജീവിയ്ക്കുകയായി! 9_10

സൂക്തം 66.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകം മുമ്പേത്തവ.

ധനംപോലെ പൂജനീയൻ; സൂര്യൻപോലെ കാട്ടിക്കൊടുക്കുന്നവൻ; ആയുസ്സുപോലെ അതിപ്രിയൻ; പുത്രൻപോലെ സദാ ഹിതൻ; അശ്വംപോലെ വഹിയ്ക്കുന്നവൻ; പാൽപോലെ പ്രീതിദൻ; തിളങ്ങുന്നവൻ; വിളങ്ങുന്നവൻ;—കാടുകളിൽ കേറുന്നു. 1_2

ക്ഷേമം പുലർത്തുന്നവൻ; ഗൃഹംപോലെ ഗന്തവ്യൻ; യവംപോലെ ഉപഭോഗയോഗ്യൻ; മാറാലരെ വെല്ലുന്നവൻ; ഋഷിപോലെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നവൻ; പ്രജകളിൽ പ്രശസ്തൻ; രഥിരപോലെ ഇമ്പം പൂണ്ടവൻ—അന്നം തന്നതുമാകട്ടെ! 3_4

ഉഷ്ണപ്രതേജസ്സും, യജ്ഞംപോലെ സദാഹിതനും, ഗൃഹത്തിൽ ഭാര്യപോലെ എല്ലാവക്കും ഒരലങ്കാരവും, വിചിത്രനും ആളുകഠക്ക് ഒരു പൊന്നിൻതേരുപോലെ യുദ്ധങ്ങളിൽ തിളങ്ങുന്നവനുമായ തന്തിരുവടി പ്രകാശിയ്ക്കുമ്പോഠം സൂര്യൻപോലെയായിത്തീരുന്നു! 5_6

ഇറക്കപ്പെട്ട സേനപോലെ ബലം വഹിയ്ക്കുന്നു; എയ്യപ്പെട്ട തലപ്പു മിന്നുന്ന ശരംപോലെ ശോഭിയ്ക്കുന്നു; കന്യകമാക്കു പ്രായം ക്ല

കമ്മികഠം അഗ്നിയെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുമല്ലോ. ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ—ഭോക്താക്കളെ. പിന്നെ—വെള്ളത്തിൽ കാണപ്പെട്ടതിന്നുശേഷം.

സൂക്തം 66.

1_2. കാട്ടിക്കൊടുക്കുന്നവൻ—ലോകത്തിലെ വസ്തുക്കളെ. വഹിയ്ക്കുന്നവൻ—സേവകരെ.

3_4. സ്തുതിയ്ക്കുന്നവൻ—ദേവകളെ. പ്രജകഠം—മനുഷ്യർ.

5_6. വിചിത്രൻ=നാനാവണ്ണൻ. പ്രകാശിയ്ക്കുമ്പോഠം—രാത്രിയിൽ.

7_8. ഇറക്കപ്പെട്ട—യുദ്ധരംഗത്തിൽ. കൂട്ടുന്നു—വിവാഹസമയത്ത് അഗ്നിയിൽ മലരും മറവും ഹോമിയ്ക്കുന്നതോടേ, കന്യകമാർ പതികളായിത്തീരുമ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ട്ടുന്നു; വിവാഹിതകളെ പോറുന്നു—യമൻ തന്നോ, ജനിച്ചവയെല്ലാം; ജനിയ്ക്കാൻപോകുന്നവയും, യമൻതന്നോ! 7_8

ആ ഉജ്ജ്വലനായ നിന്തിരുവടിയിങ്കൽ ഞങ്ങൾ സ്ഥാവരവും ജംഗമവുമെടുത്തു, മാടുകൾ തൊഴുത്തിലെന്നപോലെ വന്നാണയുന്നു. ഒഴുകുന്ന ജലംപോലെ, അവിടുന്നു ജ്വാലകളെ ഉയർത്തിപ്പടർത്തുന്നു ആകാശത്ത് ആ ദർശനീയനായ രശ്മികൾ തഴുകുന്നു! 9_10

സൂക്തം 67.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

വനങ്ങളിൽ ജനിയ്ക്കുന്നു; മനുഷ്യരിൽ സഖാവായി വർത്തിയ്ക്കുന്നു; ക്ഷിപ്രകാരിയെ, രാജാവു ദൃഢഗാത്രനെയെന്നപോലെ കൈക്കൊള്ളുന്നു; രക്ഷകൻപോലെ നിർവ്വഹിയ്ക്കുന്നു; കർമ്മകാരൻപോലെ നന്നു പുലർത്തുന്നു—ആ ഹോതാവായ ഹവ്യവാഹനാൻ പ്രസാദിച്ചരുളട്ടെ! 1_2

അവിടുന്നു ഹവിസ്സുകളൊക്കെ കയ്യിൽവെച്ചു ഗ്രഹയിലിരുന്നതിനാൽ, ദേവകൾ ഭയത്തിലാണ്ടു; ഹൃദയത്താൽ നിർമ്മിയ്ക്കപ്പെട്ട മന്ത്രങ്ങൾ ചൊല്ലിയപ്പോളാണ്, ആ കർമ്മധാരകരായ നേതാക്കന്മാർ അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടെത്തിയത്. 3_4

സൂര്യനെന്നപോലെ അദ്ദേഹം ഭൂമിയെയും അന്തരിക്ഷത്തെയും നിലനിർത്തുന്നു; സത്യമന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു ദ്യോവിനെ ഉറപ്പിച്ചിരി

ല്ലോ; ഇതു പിടിച്ചാണ്, കന്യകമാർക്കു പ്രായം കൂടുന്നു എന്നു പ്രതിപാദിച്ചത്. പോറുന്നു—അനുഷ്ഠിതയാഗാദിഫലം നല്കി രക്ഷിയ്ക്കുന്നു. യമൻ—ഇന്ദ്രനോടൊപ്പം ജനിച്ചവൻ; അഗ്നി.

9_10. സ്ഥാവരം—നെല്ലും മറ്റുമാകുന്ന ആഹൃതിദ്രവ്യം. ജംഗമം—പശ്രുതയവും മറ്റുമാകുന്ന ആഹൃതിദ്രവ്യം.

സൂക്തം 67.

1_2. നിർവ്വഹിയ്ക്കുന്നു—കാര്യം സാധിയ്ക്കുന്നു. ഹവ്യവാഹനൻ—ദേവന്മാരുടെ അഗ്നി.

3_4. ഭയത്തിലാണ്ടു—ഭക്ഷണം കിട്ടാഞ്ഞതിനാൽ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യ്ക്കുന്നു. അഗ്നേ, സഖ്യാനസഹിതനായ അങ്ങു മാടുകളുടെ മേച്ചിൽപ്പുറങ്ങളെ തുലോം രക്ഷിയ്ക്കുമാറാകണം; ഗൃഹയിൽനിന്നു ഗൃഹയിലെയ്ക്കു പോയ്ക്കൊൾക! 5_6

ആ യജ്ഞനിർവ്വാഹകൻ ഗൃഹയിലിരുന്നത് ആർ അറിയുന്നുവോ; ആർ സമീപിയ്ക്കുന്നുവോ; ആർ യജ്ഞമൊരുക്കി, സ്തോത്രങ്ങൾ കോർക്കുന്നുവോ; അവർക്കൊക്കെ അദ്ദേഹം അപ്പോൾത്തന്നെ ധനങ്ങൾ കല്പിച്ചരുളും! 7_8

ആർ ഓഷധികളുടെ വളർച്ച തടയുന്നു; പ്രജകളെ അമ്മമാരുടെ വയറിൽത്തന്നെ നിർത്തുകയും ചെയ്യുന്നു; വെള്ളത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ പാർത്ത ആ സഖ്യാനായകനായ ജ്ഞാനപ്രദനെ, ധീരന്മാർ ഗൃഹത്തെ എന്നപോലെ പൂജിച്ചു, കർമ്മമനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്നു! 9_10

സൂക്തം 68.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

അവിടുന്നു ഹവിസ്സുകളെടുത്തു കാച്ചിക്കുറുക്കി, ആകാശത്തെയ്ക്കു പോകുന്നു; സ്ഥാവരജംഗമങ്ങളിലും രാത്രികളിലും വെളിച്ചം വീശുന്നു. ഇവയുടെ മാഹാത്മ്യങ്ങളെ വ്യാപിച്ചുനില്ക്കുന്നതു, ദേവകളിലെല്ലാംവെച്ച് ഈ ഒരു ദേവനാണല്ലോ! 1_2

ദേവ, അങ്ങ് ഉണക്കുമരത്തിൽനിന്നു കത്തിപ്പുറപ്പെട്ടാലപ്പോൾ എല്ലാവരും അങ്ങയ്ക്കായി യജ്ഞമനുഷ്ഠിക്കുന്നു. അവയെല്ലാം മരണരഹിതനായ അങ്ങയെ സ്തുതിച്ചു, വന്ദ്യവും സത്യവുമായ ദേവത്വം പ്രാപിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു! 3_4

5_6. ഗൃഹയിലെയ്ക്കു—മാടുകൾ മേയാത്ത സ്ഥലത്തെയ്ക്കു.

7_8. കോർക്കുക—നിർമ്മിയ്ക്കുക.

9_10. പ്രജകളെ—പുഷ്പഫലാദികളെ. അമ്മമാർ—ഓഷധികൾ.

സൂക്തം 68.

3_4. ഉണക്കുമരം—ആരണി,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചെന്നാൽ സ്തുതി, ചെന്നാൽ യാഗം; ഇതുമൂലം അവിടുന്നു സവ്വാനായുക്തനാകുന്നു. അവിടെയ്ക്കായി സകലരും കർമ്മങ്ങളും അനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്നു. അങ്ങയ്ക്ക് ആർ നല്കുന്നുവോ, ആർ നല്കാൻ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നുവോ, ആ രണ്ടുപേർക്കും അറിഞ്ഞു ധനം കൊടുപ്പാൻ അങ്ങു ദയ ചെയ്യണം! 5_6

അങ്ങു മനുവിന്റെ സന്താനങ്ങളിൽ ഹോതാവായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു; അങ്ങുതന്നെയാണ്, അവർക്കും ധനങ്ങൾക്കും ഉടയവൻ. രേതസ്സു ശരീരത്തിൽ ഏകീഭവിയ്ക്കണമെന്ന് ഇച്ഛിച്ച അവർ, സ്വന്തം മിടുക്കന്മാരോടു ചേർന്നു നെടുനാൾ ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു! 7_8

അവിടുത്തെ ശാസനം, മക്കൾ അച്ഛനേറതുപോലെ സത്വരം കേൾക്കുന്നവർ കർമ്മമനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്നു. അവർക്ക് ആ പ്രഭ്രതാന്നൻ യജ്ഞഗൃഹോത്സുകൻ, പടിവാതിലായ സന്മാർഗ്ഗം കല്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നു. അദ്ദേഹമത്രേ ആകാശത്തു നക്ഷത്രങ്ങൾ പതിച്ചത്! 9_10

സൂക്തം 69.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ആ ശുഭ്രവർണ്ണൻ, ഉഷസ്സിന്റെ ജാരൻ പോലെ പ്രകാശം പരത്തുന്നു; സൂര്യന്റെ തേജസ്സുപോലെ വാനഴികളിൽ വ്യാപിയ്ക്കുന്നു.

5_6. ചെന്നാൽ—ചെല്ലുന്നേടത്തൊക്കെ എന്നു താൽപര്യം. നല്കുന്നു—ഹവിസ്സ്.

7_8. മനുവിന്റെ സന്താനങ്ങൾ—മനുഷ്യർ, യജമാനർ. രേതസ്സു ശരീരങ്ങളിൽ ഏകീഭവിയ്ക്കുക—പുത്രനുണ്ടാവുക. സ്വന്തം മിടുക്കന്മാർ—കർമ്മകുശലരായ സ്വപുത്രന്മാർ. തപനഗ്രഹത്താൽ അവർക്കു പുത്രന്മാർ പിറന്നു.

9_10. സത്വരം—അനുഷ്ഠാനത്വരയോടേ. പ്രഭ്രതാന്നൻ=വളരെ അന്നങ്ങളോടുകൂടിയവൻ. പടിവാതിൽ—യജ്ഞത്തിലെയ്ക്കു കടക്കാൻ, യജ്ഞാനുഷ്ഠാനത്തിന്നു; സന്മാർഗ്ഗഹിതർ എങ്ങിനെ യാഗം ചെയ്യും?

സൂക്തം 69.

1_2. ഉഷസ്സിന്റെ ജാരൻ—സൂര്യൻ. ജാരൻ=ജര (വാർദ്ധകൃം) വരുത്തു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിന്തിരുവടി, ആവിർഭവിയ്ക്കുന്നതോടേ വെളിച്ചം വീശുന്നു; ദേവകൾക്കു പുത്രനായിട്ടു, പിതാവായി വർത്തിയ്ക്കുന്നു! 1_2

സ്രഷ്ടാവും ദുഃപ്രഹിതനും അഭിജ്ഞനുമായ അഗ്നി, പൈക്കളുടെ അകിടുപോലെ അന്നാങ്ങൾക്കു സ്വാദു വരുത്തുന്നു; നാട്ടിലെ ഉപകാരിപോലെ ക്ഷണിയ്ക്കപ്പെട്ടു, ഗൃഹത്തിൽ, നട്ടുവിൽ, രസിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. 3_4

പുത്രൻപോലെ, പിന്നാ അഗ്നി ഗൃഹത്തിൽ രസിപ്പിയ്ക്കുന്നു; കുതിരപോലെ ഇമ്പം പൂണ്ടു പോരാളികളെ കടക്കുന്നു; ഞാൻ ആളുകളോടുകൂടി ഒരേ സ്ഥാനത്തുള്ളവരെ വിളിയ്ക്കുമ്പോൾ, താൻതന്നേ എല്ലാദേവന്മാരുമായിച്ചമയുന്നു! 5_6

അങ്ങയ്ക്കുള്ളവയായ ഈ കർമ്മങ്ങൾക്ക് ഉപദ്രവമൊന്നും വരാറില്ല: ഈ ആളുകൾക്ക് അങ്ങു ഫലം നല്കുന്നുണ്ടല്ലോ. അങ്ങയ്ക്കുള്ള ആ കർമ്മം മുടക്കപ്പെടുമെങ്കിൽ, അങ്ങു സമാനസംഖ്യരൊടൊന്നിച്ചു വിഘ്നകാരികളെ ആട്ടിപ്പായിയ്ക്കുമല്ലോ! 7_8

ഉഷസ്സിന്റെ ജാരൻപോലെ വിശിഷ്ടപ്രകാശനും കണ്ടറിയപ്പെട്ടവനുമായ അഗ്നി ഇവനെ അറിയുമാറാകട്ടെ! അദ്ദേഹത്തിന്റെ

ന്നവൻ. പുത്രൻ – പുത്രൻപോലെ പ്രിയൻ. പിതാവ്—അച്ഛനെന്നപോലെ (ഹവിസ്സുകൊണ്ടുകൊട്ടത്തു) പാലിയ്ക്കുന്നവൻ.

3_4. സ്രഷ്ടാവ്—സൃഷ്ടികർത്താവ്. പൈക്കളുടെ അകിട്—പാൽ; ഗോരസം ചേർത്താൽ അന്നങ്ങൾക്കു സ്വാദു കൂടുമല്ലോ; അതുപോലെ, പചനഗുണംകൊണ്ടു സ്വാദു വരുത്തുന്നു. ഗൃഹം—യജ്ഞശാല. ജനോപകാരിയെ വിശേഷാവസരങ്ങളിൽ നാട്ടുകാർ ക്ഷണിയ്ക്കുമല്ലോ; യജമാനന്മാർ അഗ്നിയെ യജ്ഞത്തിനു ക്ഷണിച്ചുവരുത്തുന്നു.

5_6. കടക്കുന്നു—പിന്നിടുന്നു; ജയിയ്ക്കുന്നു. ആളുകൾ—ഋത്വിക്കുകൾ. ഒരേസ്ഥാനത്തുള്ളവരെ—സഹവാസികളായ ദേവന്മാരെ. എല്ലാ ദേവന്മാരും, അഗ്നിതന്നെ.

7_8. ഈ ആളുകൾ—കർമ്മാനുഷ്ഠാതാക്കൾ. സമാനസംഖ്യർ—എണ്ണം (സപ്തഗണങ്ങൾ എന്നതു)കൊണ്ടു തുല്യർ; മരുത്തുക്കൾ.

9_10. കണ്ടറിയപ്പെട്ടവൻ—മറ്റുദേവതകൾ മനുഷ്യർക്കു പ്രത്യക്ഷരല്ലല്ലോ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രശ്മികഠം സ്വയം വഹിപ്പാൻ പടിയ്ക്കൽ ചെല്ലുന്നു; പിന്നെ, അവ
യെല്ലാം ദർശനീയമായ ആകാശത്തെയ്ക്കു തിരിയ്ക്കുന്നു. 9_10

സൂക്തം 70.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകഠം മുമ്പേത്തവ.

നാം വളരെയന്നം നേടാവൂ! ബുദ്ധികൊണ്ടു തലവനും സു
പ്രഭവുമായ അഗ്നി, ദേവകളുടെ കർമ്മവും മനുഷ്യരുടെ ജന്മവും മുഴു
ക്കെ പാത്തറിഞ്ഞുകൊണ്ട്, രണ്ടുലോകത്തിലും വ്യാപിച്ചുനിൽക്കുന്നു. 1_2

അദ്ദേഹം വെള്ളത്തിന്റെ ഉള്ളിലുണ്ട്, കാടിന്റെ ഉള്ളിലു
ണ്ട്, അമ്പരങ്ങളുടെ ഉള്ളിലുണ്ട്, ചരങ്ങളുടെ ഉള്ളിലുമുണ്ട്. ഉത്തമ
സ്ഥാനത്തു, പർവതത്തിൽപ്പോലും പൂജിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ആ മരണരഹി
തനെ നമ്മളിൽ, രാജാവിനെ പ്രജകളിലെന്നപോലെ തിരുവുള്ളം
തോന്നാട്ടെ! 3_4

ആ രാത്രിയുക്തനായ അഗ്നി, അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചു സൂക്തം
ചൊല്ലുന്നവനു ധനം നല്കുന്നു. ദേവന്മാരുടെ ജന്മവും മനുഷ്യരെയും
അറിഞ്ഞ നിത്തിരുവടി ഈ ഭൂതജാതത്തെ സംരക്ഷിച്ചരുളിയാലും! 5_6

വിഭിന്നരൂപകളായ ഉഷസ്സുകളും രാത്രികളും സ്ഥാവരജംഗ
മങ്ങളും യജ്ഞപരിവൃതനായ ആരെ മഹത്തപ്പെടുത്തുന്നുവോ, ആ
അഗ്നി യാഗശാലയിലിരുന്നു, ഹോതാവായി നിശ്ചയിയ്ക്കപ്പെട്ടു; അ
വശ്യഫലമായ കർമ്മമെല്ലാം അദ്ദേഹം അനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്നു. 7_8

അങ്ങു ലോഭനീയങ്ങളായ വാല്ക്കാലികളെ നമ്മപ്പെടുത്തുന്നു;
ഞങ്ങൾക്കു സകലരും മികച്ച കാഴ്ചദ്രവ്യം തരട്ടെ: മനുഷ്യർ അങ്ങ

ഇവൻ—യജമാനൻ. വഹിപ്പാൻ—ഹവിസ്സിനെ. പടിയ്ക്കൽ—യജ്ഞഗൃഹദ്വാര
ത്തിൽ.

സൂക്തം 70.

1_2. നോടാവൂ=നോട്ടമാറാകട്ടെ; അഗ്നി നമുക്കു ധാരാളം ഭക്ഷണം തരട്ടെ!

5_6. രാത്രിയുക്തൻ—'അഗ്നിയുടെതന്നെ, രാത്രി.' രാത്രിയിലാണല്ലോ, അഗ്നിയ്ക്കു പ്രകാശാധിക്യവും. ഭൂതജാതം=ജീവജാലം.

7_8. അവശ്യഫലം=തീച്ചയായും ഫലമുള്ളത്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യെ വളരെയിടങ്ങളിൽ പൂജിച്ചു, വൃദ്ധനായ അച്ഛൻകൽനിന്നൊന്നാ
പോലെ ധനം കൈക്കലാക്കുന്നു. 9_10

വേലക്കാരൻപോലെ വാങ്ങുന്നവനും, എയ്ത്തുകാരൻപോ
ലെ ശൂരനും, കൊലയാളിപോലെ ഘോരനും, യുദ്ധങ്ങളിൽ തിള
ങ്ങുന്നവനുമാണ്, അഗ്നി! 11

സൂക്തം 71.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകം മൂന്നേത്തവ.

ഒരേ ഗൃഹത്തിൽ വസിയ്ക്കുന്ന കരാംഗുലികം കാമം പൂണ്ട
അഗ്നിയെ കാമത്തോടേ, ഭാര്യമാർ അസാധാരണനായ ഭർത്താവിനെ
എന്നപോലെ, സമീപിച്ചു പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നു; ആ പൂജനീയനെ,
കറുപ്പു വിട്ടു വെളിച്ചം ചേർന്ന ശോഭിയ്ക്കുന്ന ഉഷസ്സിനെ രശ്മികളെന്ന
പോലെ, ഉപചരിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. 1

ഞങ്ങളുടെ പിതാക്കളായ അംഗിരസ്സുകം ഉക്ഥങ്ങം ചൊ
ല്ലി, കെല്പേറിയ തിന്മനെപ്പോലും ശബ്ദംകൊണ്ടു ചതച്ചു; ഞങ്ങൾക്കു
മഹത്തായ സ്വർഗ്ഗത്തിലെയ്ക്കു പോകാൻ വഴി തുറന്നു; സുഗമമായ ദിവ
സം കണ്ടെത്തി; പകലോനെ പൈക്കളും. 2

9_10. ലോഭനീയങ്ങം=സ്പൃഹണീയങ്ങം; സമ്പാദിയ്ക്കേണ്ടുന്നവ. ഞ
ങ്ങൾക്കു നല്ല നാല്ക്കാലികളെ കിട്ടിയ്ക്കുക എന്നർത്ഥം. തരട്ടെ—ഞങ്ങം ഉപചാര
യോഗ്യരായിത്തീരട്ടെ. അങ്ങു പൂജകൎക്ക്, അച്ഛൻ മക്കൎംക്കെന്നപോലെ ധനം
നല്കുന്നു.

11. വേലക്കാരൻ കൂലി വാങ്ങുന്നതുപോലെ, അഗ്നി ഹവിസ്സു കൈക്കൊ
ള്ളുന്നു. എയ്ത്തുകാരൻ=വില്ലാളി.

സൂക്തം 71.

1. 62-ാം സൂക്തത്തിലെ 10-ാം പദ്യം നോക്കുക. അസാധാരണൻ—
അത്യുന്നരക്തൻ എന്നർത്ഥം. കറുപ്പ്—രാത്രിയിലെ ഇരുട്ട്.

2. തിന്മൻ—പണി എന്ന അസുരൻ. അംഗിരസ്സുകളാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട
അഗ്നി പണിയെ കൊന്നു. പകലോനെ (സൂര്യനെ) പൈക്കളം കണ്ടെത്തി: പണി
യാൽ അപഹരിയ്ക്കപ്പെട്ട പൈക്കൎം ഒരു ഗുഹയിലായിരുന്നുവല്ലോ; അവ ഗുഹ
യിൽനിന്നു കേറപ്പെട്ട സൂര്യപ്രകാശം കണ്ടു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അഗ്നി യജ്ഞസ്ഥലത്തു ചെന്നപ്പോൾ, അവർ കൈക്കൊണ്ടു; അഗ്നി കർമ്മം ഒരു ധനമായും കരുതി. ഉടൻതന്നെ, പണിക്കാർ ആധാനം അനുഷ്ഠിച്ചു, ആ അഗ്നികളിൽ പെരുമാറി: അവർ മറ്റൊന്നിലും താൽപര്യമില്ലാതെ കർമ്മം ചെയ്തു, ദേവകളെയും മനുഷ്യരെയും അന്നംകൊണ്ടു തൃപ്തിപ്പെടുത്തി, തന്തിരുവടിയെ പരിചരിയ്ക്കുകയായി. 3

വിഭക്തനായ വായു കടഞ്ഞപ്പോൾ, തന്തിരുവടി വെൺനിറത്തോടേ ഗൃഹത്തിൽ ആവിർഭവിച്ചു. ഉടനേ തന്തിരുവടിയെ ഭൂഹുതുല്യൻ, ആക്രമിയ്ക്കുന്ന രാജാവിന്നു സഖ്യംകൊള്ളുന്ന രാജാവുപോലെ, ദൂത്യത്തിലേർപ്പെടുത്തി. 4

പെരിയ രക്ഷിതാക്കളായ ദേവന്മാർക്കായി ഈ സത്തു നല്കപ്പെടുമ്പോൾ, തീണ്ടുനാവുകക്കാർ അറിഞ്ഞ് ഓടിപ്പോകുന്നു: അവരുടെ നേർക്ക് അഗ്നി ധൂമകമായ ധനുസ്സുകൊണ്ട് അമ്പെയ്യുന്നു. ആ ദേവൻ ശോഭ സപുത്രിയായ ഉഷസ്സിനെ ഏല്പിയ്ക്കുന്നു! 5

അഗ്നേ, അങ്ങയെ യജ്ഞഗൃഹത്തിൽ യഥാവിധി ഉജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുകയോ, കാമയമാനനായ അങ്ങയെ നാൾതോറും ഹവിസ്സുട്ടുകയോ ചെയ്യുന്നവനു, രണ്ടിടങ്ങളിൽ വർദ്ധിതനായ ഭവാൻ അന്നം

---

3. അവർ—അംഗിരസ്സുകൾ. തന്തിരുവടി—അഗ്നി.

4. വിഭക്തനായ—പ്രാണാപാനാദിപഞ്ചവായുക്കളായി വിഭജിയ്ക്കപ്പെട്ട. വായു—വ്യാനൻ. മുഖ്യപ്രാണനായ വ്യാനവായുവാലാണ്, ബലസാധ്യങ്ങളായ പ്രവൃത്തികൾ നടക്കുന്നത്; അരണിമഥനത്തിനു ബലം വേണമല്ലോ; അതിനാൽ, മഥനകർത്തൃത്വം വ്യാനനു കല്പിച്ചു. ഗൃഹം—യാഗശാല. ഭൂഹുതുല്യൻ—യജമാനൻ. സഖ്യം സാധിപ്പാൻ ദൂതനെ അയയ്ക്കുമല്ലോ; അതുപോലെ, ദേവസഖ്യത്തിന്നു അഗ്നിയെ ദൂതനാക്കി.

5. ഈ സത്തു്—ഭൂമിയുടെ സത്തായ ഹവിസ്സു്. തീണ്ടുനാവുകക്കാർ—രാക്ഷസാദികൾ. സപുത്രി—പിറക്കാൻ തുടങ്ങുന്ന സന്താനം മകൾ. പുലർകാലത്തു് അഗ്നി നിഷ്പ്രഭനാകുമല്ലോ; അതിനെ ആസ്പദമാക്കിയാണു്, ഈ കല്പനം. സൂര്യൻ വൈകുന്നേരം തന്റെ തേജസ്സിനെ അഗ്നിയിൽ നിക്ഷേപിയ്ക്കുന്നു എന്നും, അഗ്നി പുലർകാലത്തു് അതിനെ സൂര്യനു തിരിച്ചുകൊടുക്കുന്നു എന്നും ശ്രുതിവാക്യങ്ങളുണ്ടു്.

6. കാമയമാനൻ—ഹവിസ്സിനെ കാമിയ്ക്കുന്നവൻ. രണ്ടിടങ്ങളിൽ—മദ്ധ്യമോത്തമസ്ഥാനങ്ങളിൽ. വർദ്ധിതൻ=ജ്വലിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. പ്രേരിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുമാറാകണം! അങ്ങയാൽ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്ന തേരാളി ധനവാനായിത്തീരുന്നു. 6

എല്ലാ അന്നാങ്ങളും, ഏഴു മഹാനദികളും സമുദ്രത്തിലെന്നപോലെ, അഗ്നിയിങ്കൽ ചെന്നുചേരുന്നു. ഞങ്ങളുടെ അന്നാം ജ്ഞാതികൾക്കനുഭവപ്പെടുന്നില്ല! ഈ മികച്ച സ്തോത്രം ദേവകളെ അറിയിച്ചാലും! 7

വർഷിയ്ക്കപ്പെട്ട ജലം അന്നാത്തിനായി, മനുഷ്യരക്ഷകവും ദീപ്തവുമായ യാതൊന്നിനോടു ചേരുന്നുവോ; ആ തേജസ്സുകൊണ്ടു തിളങ്ങുന്ന അഗ്നി അടുത്ത കാലത്തുതന്നോ, ബലവാനും അനഘനും ജരാരഹിതനുമായ ഒരു ശോഭനകർമ്മാവിനെ ജനിപ്പിയ്ക്കട്ടെ; പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ! 8

സൂര്യൻ ഒറയ്ക്കു മാഗ്രങ്ങളെ, മനസ്സെന്നപോലെ ശീഘ്രം വിനിടുന്നു; സന്വത്തൊക്കെ ഒന്നിച്ച് അദ്ദേഹത്തിനാധീനമാണ്. നല്ല കൈകളുള്ള രാജാക്കളായ മിത്ര-വരുണന്മാരും പൈക്കളിൽ പ്രീതികരമായ അമൃത രക്ഷിച്ചുപോരുന്നു. 9

അഗ്നേ, അച്ഛൻമുതല്പുള്ള മൈത്രിയെ അങ്ങു മായ്ചുകളയരുതേ! കവിയായ ഭവാനറിയാമല്ലോ: രശ്മി അന്തരിക്ഷത്തെയെന്നപോലെ, ജര എന്നെ മൂടിക്കളയും; ആ ദ്രോഹത്തിനുമുന്നേ അങ്ങു മനസ്സുവെയ്ക്കണേ! 10

ന്ന—യുദ്ധത്തിന്നയയ്ക്കപ്പെടുന്ന. അഗ്നിയെ പ്രസാദിപ്പിച്ചു യുദ്ധത്തിനു പോയ തേരാളി (രഥികൻ) ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചു, ധനങ്ങളും കൈക്കലാക്കും.

7. അനുഭവപ്പെടുന്നില്ല—ജ്ഞാതികൾക്കു കൊടുക്കാൻ വേണ്ടുവോളം അന്നം ഞങ്ങളുടെ പക്കലില്ല.

8. അന്നത്തിനായി—സസ്യോൽപത്തിയ്ക്കായി. മഴവെള്ളം അഗ്നിയോട് (ഊഷ്മാവിനോടു) ചേരുമ്പോളാണല്ലോ, സസ്യങ്ങളുണ്ടാവുക. ശോഭനകർമ്മാവിനെ—പുത്രനെ. ജനിപ്പിയ്ക്കട്ടെ—ഞങ്ങൾക്കു സൽപുത്രൻ പിറക്കാൻ അനുഗ്രഹിയ്ക്കട്ടെ. പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുക—ആ പുത്രനെക്കൊണ്ടു സൽക്കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യിയ്ക്കുക.

9. മനസ്സെന്നപോലെ—മനോവേഗത്തിൽ. രാജാക്കൾ=ശോഭമാന്മാർ. അമൃത്—മധുരമായ പാൽ. അഗ്നേ, അങ്ങതെന്നെയാണ്, ഇങ്ങനെ സൂര്യാദിരൂപേണ വർത്തിയ്ക്കുന്നത് എന്നു താൽപര്യം.

10. അച്ഛൻ—മുത്തച്ഛനായ വസിഷ്ഠൻ. വസിഷ്ഠപുത്രനായ ശക്തിയുടെ പുത്രനത്രേ, പരാശരൻ. കവി—ക്രാന്തദർശി. രശ്മി—സൂര്യകിരണം. മുന്നേ—ജര പിടിപെടാതാക്കേണമേ, എന്നെ മരണരഹിതനാക്കേണമേ എന്നു സാരം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 72.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകാഠം മുന്നേത്തവ:

അഗ്നി മനുഷ്യഹിതങ്ങളായ വളരെ ധനങ്ങളെ കയ്യിലെടുത്തു, ശാശ്വതനായ വിധാതാവിന്റെ കാവ്യങ്ങളെ സ്വാഭിമുഖങ്ങളാക്കുന്നു. എല്ലാസ്സുമ്പത്തുകളും ഒന്നിച്ചു നല്കുന്ന അവിടുന്നത്രേ, ധനങ്ങളുടെ അധിപതി! 1

നമ്മുടെ മകൻ, അഗ്നി, മറഞ്ഞപ്പോൾ, എല്ലാദേവകളും മരുത്തുക്കളും അന്വേഷണം തുടങ്ങി; കണ്ടെത്തിയില്ല. അവർ വെയ്ത്തികളറിയാൻ നടന്ന വഴിഞ്ഞ്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഴകൊത്ത ഒടുക്കത്തെ ഇരിപ്പിടത്തിൽ ചെന്നുചേർന്നു. 2

അഗ്നേ, മരുത്തുക്കൾ ശ്രുതിയായ അങ്ങയെ മൂന്നു സംവത്സരം മുഴുവൻ നൈകൊണ്ടു പൂജിച്ചു; യജ്ഞാഹ്ങ്ങളായ പേരുകളും നേടി. പിന്നീടു, പുനർജ്ജനിച്ചപോലെയായി, ഉടലോടെ സ്വർഗ്ഗം പ്രാപിച്ചു. 3

പെരിയ ദ്യാവാപൃഥിവികളോടു പരക്കെ ചോദിച്ചുകൊണ്ടു യജ്ഞഭൂക്കുകൾ ഋത്വിസ്തോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലി; നേർപകുതിക്കാരനോടുകൂടിയ മരുത്തുക്കൾ ഒടുവിലെ സ്ഥലത്തിരിയ്ക്കുന്ന അഗ്നിയെ അറിഞ്ഞു കണ്ടുപിടിച്ചു. 4

ശരിയ്ക്കറിഞ്ഞതോടേ അവർ പതിമാരോടൊപ്പം അടുത്തു ചെന്നു, മുമ്പിൽ നിന്നു, പൂജനീയനെ പൂജിച്ചു. സഖാവിനെ കണ്ടെത്തിയതുകൊണ്ടു രക്ഷിയ്ക്കപ്പെട്ട സഖാക്കൾ ശരീരം മെലിയുമാറു യാഗങ്ങൾ അനുഷ്ഠിച്ചു. 5

സൂക്തം 72.

1. വിധാതാവിന്റെ കാവ്യങ്ങളെ (മന്ത്രസ്തോത്രങ്ങളെ) സ്വാഭിമുഖങ്ങളാക്കുന്നു; അഗ്നിയെ എല്ലാവരും മന്ത്രസ്തോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലി സ്തുതിയ്ക്കുന്നു എന്നർത്ഥം. നല്കുന്ന—സ്തോതാക്കൾക്കു കൊടുക്കുന്ന.

2. നമ്മുടെ മകൻ—യജമാനന്മാർ അരണിമഥനംകൊണ്ടു് ഉൽപാദിപ്പിച്ചവൻ; മകനെന്നപോലെ അരുമപ്പെട്ടവൻ. ഒടുക്കത്തെ—ഒടുവിൽ ചെന്നൊളിച്ച.

3. യജ്ഞാഹ്ങ്ങൾ—യജ്ഞത്തിൽ പ്രയോഗിയ്ക്കാവുന്നവ.

4. ചോദിച്ചുംകൊണ്ടു്—അഗ്നി എവിടെ, എവിടെ? എന്നു്. നേർപകുതിക്കാരൻ—ഇന്ദ്രൻ: എല്ലാദേവകളുടേയും പപ്പാതിയടങ്ങിയതത്രേ, ഇന്ദ്രന്റെ രൂപം.

5. സഖാക്കൾ—ദേവന്മാർ. മെലിയുമാറു്—അനാഹാരാദിനിയമംമൂലം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇരുപത്തൊന്നു രഹസ്യയജ്ഞങ്ങളും അങ്ങയിൽത്തന്നെയാണല്ലോ, വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നത്; അവ ലഭിച്ച യജ്ഞാധികാരികളും അവകൊണ്ടു മരണരഹിതനായ അങ്ങയെ യജിച്ചുപോരുന്നു. അവരോടൊപ്പം പ്രീതിപൂണ്ടു ഭവാൻ പശുക്കളെയും സ്ഥാവരജംഗമങ്ങളെയും രക്ഷിച്ചാലും! 6

അഗ്നേ, അറിയേണ്ടതറിഞ്ഞ ഭവാൻ പ്രജകൾക്കു ജീവിപ്പാൻ ദുഃഖത്തെ തടുക്കുന്ന അന്നം സദാ കല്പിച്ചരുളിയാലും! വാനൂഴികളുടെ ഇടയിൽ ദേവകൾ നടക്കുന്ന വഴികൾ അറിയുന്ന ഭവാൻ മടിക്കൂടാതെ ഹവിസ്സുകൾ വഹിച്ചുകൊണ്ടു, ദൂതനായി വർത്തിയ്ക്കുന്നു. 7

സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്ന് ഏഴു വലിയ പുണ്യനദികൾ; മുതൽ പോയ വഴി യജ്ഞകോവിദർ കണ്ടുപിടിച്ചു; സുരയ്ക്കു ധാരാളം ഗോരസം കിട്ടി. ഇതുകൊണ്ടാണല്ലോ, മനുഷ്യരുടെ ഭക്ഷണം. 8

യാവചിലർ മരണരാഹിത്യത്തിനു വഴി തുറന്നു, സൽപ്രജാലബ്ധിയ്ക്കുള്ള യജ്ഞമൊക്കെ ചെയ്തുപോന്നുവോ—ഭവാൻ ഭുജിയ്ക്കുയുണ്ടായല്ലോ!—ആ മഹാന്മാരായ പുത്രന്മാരോടുകൂടി അമ്മയായ അദിതി, ഭൂമി, മഹത്ത്വംകൊണ്ടു വഹിച്ചുപോരുന്നു. 9

യജമാനന്മാർ തന്തിരുവടിയ്ക്ക് അഴകൊത്ത ശ്രീയെ ഉളവാക്കിയിട്ടു, രണ്ടു കണ്ണുകൾ വെയ്ക്കുന്നതെപ്പോഴോ, അപ്പോൾ ദേവന്മാർ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു വന്നൊത്തും. ഉടനേ, അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ തിളങ്ങുന്ന

---

6. ഇരുപത്തൊന്ന്—ഔപാസനാദികൾ ഏഴ്; അഗ്ന്യാധാനാദികൾ ഏഴ്; അഗ്നിഷ്ടോമാദികൾ ഏഴ്.

7. അരുളുക=കൊടുക്കുക.

8. സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്ന്—വന്ന്; നദികൾ—ഭൂമിയിൽ പ്രവഹിയ്ക്കുന്നു. ഈ പദങ്ങൾ അധ്യാഹരിയ്ക്കണം. ഹവ്യവാഹനനാണല്ലോ, മഴ പെയ്യിച്ചു, നദികളെ നിമ്മിയ്ക്കുന്നത്. 'അഗ്നിയിൽ ഹോമിയ്ക്കപ്പെട്ടതു സൂര്യനിൽ ചെല്ലുന്നു; സൂര്യനിൽനിന്നു മഴയുണ്ടാകുന്നു.' മുതൽ—ഗോധനം. യജ്ഞകോവിദർ—അംഗിരസ്സുകൾ. സുരയ്ക്കു—കുടിയ്ക്കു കൊടുക്കാൻ.

9. യാവചിലർ—പുത്രന്മാർ, ആദിതേയന്മാർ. ഭവാൻ ഭുജിയ്ക്കുകയുണ്ടായല്ലോ—അവരുടെ യജ്ഞങ്ങളിലെ ഹവിസ്സ്. വഹിച്ചുപോരുന്നു—ജഗത്തിനെ എന്ന് അധ്യാഹരിയ്ക്കണം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജ്വാലകൾ ചൂഴെപ്പടർന്നു, നദികൾപോലെ പ്രവഹിയ്ക്കുകയായി; അവർ നോക്കിനില്ക്കും! 10

സൂക്തം 73.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്നേത്തവ.

അദ്ദേഹം, അച്ഛങ്കൽനിന്നു കിട്ടിയ മുതൽപോലെ ആഹാരം നല്കുന്നു; വിദ്വാന്റെ ശാസനംപോലെ കൊണ്ടുപോകപ്പെടുന്നു; സുഖസ്ഥലത്തു ശയിച്ചു്, ഒരതിഥിപോലെ സന്തോഷിയ്ക്കുന്നു; ഹോതാവുപോലെ പരിചാരകന്റെ ഗൃഹത്തെ സമൃദ്ധമാക്കുന്നു. 1

അദ്ദേഹം സൂര്യദേവൻപോലെ സത്യദർശിയും, കർമ്മംകൊണ്ടു സവ്യായുധങ്ങളിൽനിന്നും രക്ഷിയ്ക്കുന്നവനും, വളരെയാളുകളാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവനും, സത്രുപംപോലെ മാറംപെടാത്തവനും, ആത്മാവുപോലെ സുഖകരനും, വരിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവനുമാകുന്നു. 2

അദ്ദേഹം സൂര്യൻപോലെ ലോകത്തെയെല്ലാം നിലനിർത്തുന്നു; അനുകൂലരായ സുഹൃത്തുക്കളുള്ള ഒരു രാജാവുപോലെ ഭൂമിയിൽ വാഴുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുന്നിലിരിയ്ക്കുന്നവർ, അച്ഛന്റെ ഗൃഹത്തിൽ പുത്രരെന്നപോലെ സുഖിയ്ക്കുന്നു. ഒരു പതിവ്രതപോലെ പരിശുദ്ധനാണദ്ദേഹം! 3

---

10. ശ്രീ—പരിസ്തരണ—പരിഷേചനാദിയായ യജ്ഞസമ്പത്ത്. രണ്ടു കണ്ണുകൾ—നെയ്യിന്റെ രണ്ടംശങ്ങളെയത്രേ, കണ്ണുകളാക്കുന്നത്.

സൂക്തം 73.

1. അദ്ദേഹം—അഗ്നി. മുതൽ വഴിപോലെ പെരുമാറിയാൽ ചോറിനു വക കിട്ടുമല്ലോ; അതുപോലെ അഗ്നിയെ യഥാവിധി പരിചരിച്ചാൽ, അദ്ദേഹം ഭക്ഷണം തരും. വിദ്വാന്റെ ശാസനം (ധർമ്മോപദേശം) സംശയനിവൃത്തിയ്ക്കായി കൊണ്ടുപോകപ്പെടുന്നതുപോലെ, അഗ്നി യാഗങ്ങളിലൊക്കെ നയിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. സുഖസ്ഥലത്തു—യാഗശാലയിൽ വിഹിതസ്ഥാനത്ത്. ഹോതാവ്—ഹോമകർത്താവായ അധ്വര്യു. പരിചാരകൻ—യജമാനൻ.

2. സത്രുപം—സഹജരൂപം; ഇതിനു മാറം വരില്ലല്ലോ; അതുപോലെ അഗ്നി സർവ്വദാ ഏകരൂപനായി വർത്തിയ്ക്കുന്നു. ആത്മാവ്—നിരതിശയാനന്ദമയനാണല്ലോ, ആത്മാവു്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അഗ്നേ, ആ അങ്ങയെ നേതാക്കൾ നിബ്ബാധസ്ഥലങ്ങളിൽ യാഗശാലയിൽ പതിവായി ജ്വലിപ്പിച്ചു സേവിച്ചുപോരുന്നു: ഭവാങ്കൽ വളരെ അന്നം നിക്ഷേപിയ്ക്കുന്നു. സപ്താനസഹിതനായ അങ്ങു ധനങ്ങൾ കയ്യിലെടുത്താലും! 4

അഗ്നേ, കോപ്പുകൂട്ടിയവർ അന്നം നേടട്ടെ; വിദ്വാന്മാർക്കും താതാക്കന്മാർക്കും പൂർണ്ണായുസ്സുണ്ടാകട്ടെ; ഞങ്ങൾ യുദ്ധങ്ങളിൽ ശത്രുവിന്റെ ധനം കൈക്കലാക്കി, യശസ്സിനായി ദേവകൾക്കു പങ്കിടുമാറാകട്ടെ! 5

യജ്ഞസ്ഥലത്തു ചെന്നാ അഗ്നിയെ, വീണ്ടും വീണ്ടും കാമിയ്ക്കുന്നാ പൈക്കൾ—എന്നും കറവുള്ള തേജസ്വിനികൾ—പാൽ കുടിപ്പിയ്ക്കുന്നു; നദികൾ അനുഗ്രഹം യാചിച്ചുകൊണ്ട്, അകലെനിന്നാ പർവതമീപത്തൊഴുകുന്നു! 6

അഗ്നേ, അനുഗ്രഹം യാചിയ്ക്കുന്ന യജ്ഞകർത്താക്കൾ അന്നം ഉജ്ജ്വലനായ ഭവാങ്കൽ നിക്ഷേപിച്ചു; എന്നിട്ടു, വിരിഞ്ഞുതുടുപ്പുള്ള രാപകലുകളെ നിർമ്മിച്ചു—കുറുപ്പും വെളുപ്പുമാകുന്ന നിറങ്ങളെ ഉറപ്പിച്ചു. 7

അഗ്നേ, ധനാർത്ഥം അങ്ങയാൽ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്ന മനുഷ്യരായ ഞങ്ങളും ധനികരായിബ്ഭവിയ്ക്കട്ടെ! വാനുഴികളെയും അന്തരിക്ഷത്തെയും നിറയ്ക്കുന്ന ഭവാൻ ഉലകത്തെയെല്ലാം, തണൽപോലെ സംരക്ഷിയ്ക്കുന്നവനാണല്ലോ. 8

അഗ്നേ, ഞങ്ങൾ അങ്ങയാൽ രക്ഷിതരായിട്ട്, അശ്വങ്ങളെക്കൊണ്ട് അശ്വങ്ങളെയും, ആൾക്കാരെക്കൊണ്ട് ആൾക്കാരെയും, പുത്രന്മാരെക്കൊണ്ടു പുത്രന്മാരെയും വധിയ്ക്കുമാറാകട്ടെ; ഞങ്ങളുടെ പുത്ര

---

4. നേതാക്കൾ—യജമാനന്മാർ. അന്നം—ഹവിസ്സ്. ധനങ്ങൾ കയ്യിലെടുത്താലും—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ.

5. കോപ്പുകൂട്ടിയവർ—യജമാനന്മാർ. നേടട്ടെ—അതിന്നു ഭവാൻ അനുഗ്രഹിയ്ക്കുക. പങ്കിടുക—ഓരോ ദേവന്നും യജ്ഞംചെയ്യുക.

6. നദികൾ ഒഴുകുന്നതു ഹവ്യ(സത്ത്യ)സനാതനത്തിന്നുതന്നെ.

7. യജ്ഞാഹ്ർ—ദേവന്മാർ. രാപകലുകളെ വേർതിരിച്ചതു കർമ്മാനുഷ്ഠാനത്തിന്നാണ്.

9. അശ്വങ്ങളെ—യുദ്ധത്തിൽ ശത്രുക്കളുടെ കുതിരകളെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ന്മാർ പിതൃസ്വത്തിന്റെ ഉടമകളായി, വിദ്വാന്മാരായി, നൂറാണ്ടുകാലം സുഖിയ്ക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ! 9

മേധാവിയായ അഗ്നേ, ഈ സ്തോത്രങ്ങൾ അങ്ങയുടെ മനസ്സിനും ഹൃദയത്തിനും പ്രീതി വരുത്തട്ടെ: ദേവകൾക്കുള്ള ഭക്ഷണം ഭവാങ്കൽ സമർപ്പിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങൾ കൃത്യസാധകമായ ധനത്തെ നിയന്ത്രിപ്പാൻ ശക്തരായിത്തീരട്ടെ! 10

സൂക്തം 74.

രഹൂഗണന്റെ മകൻ ഗോതമൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

മന്ത്രമൊന്നാഗ്നിയെപ്പറഞ്ഞെല്ലൂ, യജ്ഞാനുഷ്ഠാതാക്കൾ നാം:
അവിടുന്ന ചെവിക്കൊള്ളുമല്ലോ, ദൂരസ്ഥരാണാകിലും! 1

ഉപദ്രവിയ്ക്കുവാൻവേണ്ടി നാരർ നേരിട്ടടുക്കുകിൽ,
രക്ഷിയ്ക്കുമേ ധനം ഹവ്യപ്രദനാം,യച്ചിരന്തനൻ! 2

ശത്രുസൂദനനാമഗ്നി, പോരിൽപ്പോരിൽദ്ധനഞ്ജയൻ
പിന്നാരുളിനാനല്ലോ; സ്തോത്രം ചൊല്ലട്ടെ,യാളുകൾ! 3

ആർതൻ ഗൃഹേ മൃതനായ് നീ ഹവ്യങ്ങളുമോത്തിനായ്
കൊണ്ടുപോകുന്നു, കാണൊണ്ടുമൊന്നാക്കീടുന്ന യാഗവും; 4

ആയാളെ വാഴ്ത്തുമേ ലോകരംഗിരസ്സേ, ബലാത്മജ;
സുദേവനെന്നും, സുഹവിസ്സെന്നും, സുമഖനെന്നുമായ്! 5

അദ്ദേവന്മാരെയിവിടെയ്ക്കാവാഹിയ്ക്കുക ചാരവേ,
സപ്തഹോതൃക, വൃകഘ്നനാം ഹവിസ്സൂട്ടാനുമായ്ബ്ഭവാൻ! 6

സൂക്തം 74.

1. യജ്ഞാനുഷ്ഠാതാക്കൾ—യാഗം അനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്നവർ.

2. നൃവ്യപ്രദനായ്—നൃവിസ്സ് നല്കുന്നവനെ(യജമാനനെ)വേണ്ടി.

3. ധനഞ്ജയൻ—അഗ്നിനാമാന്തരം; ശത്രുക്കളുടെ ധനം കീഴടക്കുന്നവൻ. പിന്നെവല്ലോ—അരണികളിൽനിന്ന്.

4. ഓമനേത്തിനായ്—ദേവകൾക്കു ഭക്ഷിപ്പാൻ.

5. സുദേവൻ=നല്ല ദേവന്മാരോടുകൂടിയവൻ.

6. സപ്തഹോതൃക=വഴിപോലെ ആഹ്വാദിപ്പിയ്ക്കുന്നവനേ.

20

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അഗ്നേ, ഭവാൻ മൃത്യുമെടുത്തെഴുന്നാള്ളുന്ന വേളയിൽ
തേരിന്റെ ക്രതിരശ്ശബ്ദം കേൾക്കുമാറില്ലൊരിയ്ക്കലും! 7
മുന്നട്ടിൽനിന്നു താനോരുമഗ്നേ, ഹവ്യങ്ങളേകുകിൽ,
തദ്രക്ഷ നേടി, നാണം വിട്ട,നാവാനായുയന്നിടും! 8
ദേവകാംക്ഷ ഹവിസ്സഗ്നേ, ദേവ, നല്ലുന്നാവന്നു നീ
സുവീര്യവും ദീപ്തവുമാം പെരുംസമ്പത്തും കൊടുക്കുമേ! 9

സൂക്തം 75.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

കേട്ടാലും, ദേവകാംക്കിനവം കൂട്ടുന്ന പെരുതാം സ്തവം,
ഹവ്യങ്ങൾ തിരുവായ്തന്നിൽച്ചെന്നേ ഹോമിച്ചുകൊണ്ടു നീ! 1
അംഗിരശ്രേഷ്ഠനാമഗ്നേ, മേധാവികളിൽ മുന്നനേ,
ചൊല്ലാവൂ ഞങ്ങളങ്ങയ്ക്കായ്,കൊള്ളാവും പ്രിയമാം സ്തവം! 2
അങ്ങയ്ക്കാർ ബന്ധു നരരിലാ?-രഗ്നേ, സാധിതാധ്വരൻ?
എവ്വണ്ണമുള്ളോനിവിടുന്നോ?-ങ്ങ,ങ്ങയുടെ പാപ്പിടം? 3
എന്നാൽ,ബ്ഭവാൻ ജനങ്ങൾക്കു ബാന്ധവൻ, സ്നേഹിതൻ, പ്രിയൻ;
സഖാക്കൾക്കു സഖാവഗ്നേ, സ്തുതികാംക്ഷിയാം ഭവാൻ! 4

---

7. മൃത്യുമെടുത്ത്=മൃതത്വം കൈക്കൊണ്ട്. ക്രതിരശ്ശബ്ദം (ക്രതിരക്കുളമ്പു കാൽ തട്ടി പുറപ്പെടുന്ന ഒച്ച) കേൾക്കാത്തതു, വേഗാധിക്യംമൂലമാകുന്നു.

8. മുൻമട്ട്—മുമ്പേത്തെ നല്ല സ്ഥിതി. നാണം—തനിയ്ക്കു താഴ്ചവന്നതിനാൽ പറ്റിയ ലജ്ജ.

9. അന്നം(ആഹാരം)മാത്രമല്ല, വലിയ സമ്പത്തും.

സൂക്തം 75.

1. ഹോമിയ്ക്കുക—പ്രീതിപ്പെടുത്തുക.

3. ആർ ബന്ധു?—അങ്ങയ്ക്കു തുല്യരായ ബന്ധുവില്ല. സാധിതാധ്വരൻ=യാഗം ചെയ്തവൻ. അങ്ങയെ ശരിയ്ക്കു യജിപ്പാൻ ആരും ആളാവില്ല. അങ്ങയുടെ രൂപം, പാപ്പിടം എന്നിവയും ആരുമറിഞ്ഞിട്ടില്ല.

4. സഖാക്കൾ—സ്തുതിക്കുകാർ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഞങ്ങൾക്കായ് മിത്രവരുണന്മാരെയും ദേവഗണങ്ങളെയും
യജിയ്ക്കൂ; ചെയ്കവൻയാഗം; പൂരുകഗ്നേ, സഭാശാലയിൽ! 5

—

സൂക്തം 76.

ഗോതമൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.
(കാകളി)

എന്തെതിരേല്പു, നിൻചിത്തം തിരിയ്ക്കുവാ-
നെന്?-ഞ്ഞവാനഗ്നേ, സുഖം വളർത്തും സ്തവം?
ആർക്കുള്ള ശേഷി, ഭവാനെ യജിയ്ക്കുവാൻ?
നോക്കെങ്ങളേകേണ്ടതേ,തൊരു ബുദ്ധിയാൽ? 1

അഗ്നേ, വരിക: ദൃഢ്ഢം, വണങ്ങാത്തവ-
നാഗ്രേ ശ്രിയ്ക്കൂ ഹോതാവായിരിയ്ക്കൂ നീ;
പാലിയ്ക്കൂ, നിന്നൊപ്പരന്നാ വാഴ്ത്തുകാരെ;
മാലേ യജിയ്ക്കൂ, വൻപ്രീതിയ്ക്കുമർഹ്യരെ! 2

രക്ഷോഗണത്തെയെരിയ്ക്കുകഗ്നേ, ഭവാൻ;
രക്ഷിയ്ക്കൂ ബാധയിൽനിന്നു യജ്ഞങ്ങളെ;
ആനയിയ്ക്കൂ ഹരിയുക്തനാമിന്ദ്രനെ;-
യാതിഥ്യമസ്സുദാനന്നൊങ്ങാം ചെയ്യുവോം! 3

സൽഫലച്ചൊല്ലാൽ വിളിപ്പൻ, ഹവിർവ്വാഹി-
വക്ത്രനെ:-ദേവകളൊത്തിങ്ങിരിയ്ക്കൂ നീ;

---

5. സഭാശാല=തന്റെ യാഗശാല.

സൂക്തം 76.

1. തിരിയ്ക്കുവാൻ—ഞങ്ങളുടെ നേക്കാക്കാൻ. എന്തെതിരേല്പ്—അങ്ങയെ എങ്ങനെ എതിരേല്ക്കണം? ഞങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ഏതൊരു ബുദ്ധിയാൽ—അതിനു തക്ക മനോവൃത്തിതന്നെയില്ല, ഞങ്ങൾക്ക്.

2. പാലിയ്ക്കൂ—രക്ഷിയ്ക്കൂട്ടെ.

3. രക്ഷോഗണം=രാക്ഷസവർഗ്ഗം. അസ്സുദാനന്ന്—ശോഭനദാനങ്ങളോടുകൂടിയ ഇന്ദ്രനു്.

4. സൽഫലച്ചൊല്ല്—നല്ല ഫലമുളവാക്കുന്ന സ്തോത്രം. ഹവിർവ്വാഹിവക്ത്രനെ—ദേവകൾക്കുള്ള ഹവിസ്സിനെ വക്ത്രത്തിൽ (ജ്വാലയിൽ) വഹിയ്ക്കുന്ന അ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൈക്കൊണ്ടക യജ്ഞാഹ്വ, ഹോത്രവും പോത്രവു;-
മോക്കെങ്ങളെജ്ജനിതാവേ, ധനേശ്വര! 4
പ്രാജ്ഞമനുവിൻ ഹവിസ്സുകൊണ്ടുവരെ
പ്രാജ്ഞാനവിതൻ നീ യജിച്ചുവല്ലോ കവേ;
അവ്വണ്ണമിങ്ങു യജിയ്ക്ക ഹോതാവു നീ-
യഗ്നേ, മഹാസത്യ, ഹൃഷ്ടസ്രുക്കിനാൽ! 5

സൂക്തം 77.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകം മൂന്നേത്തവ.

(കാകളി)

സത്യവാൻ, യജ്ഞവ,മൃത്യു, ഹോതാവെവൻ
മർത്ത്യരിൽനിന്നു വാനോക്കു കൊടുപ്പിതോ;
എമ്മട്ടിൽ നല്ക്ക,മാട്ടീപ്തനാമഗ്നിയ്ക്കു
നമ്മള?-വനൊന്തു, ദേവാഭൃതസ്തവം? 1
സത്യവാനാർ മഖേ സൌഖ്യദൻ ഹോതാവു,
നൽസ്തവമപ്പിപ്പിനു,ത്തിരുമനിയിൽ:
അഗ്നി മർത്ത്യനായ് നിലിമ്പരിൽച്ചെന്നിടു;-
മൊക്കെയറിയും, വണങ്ങി യജിച്ചിടും! 2

ഗ്നിയെ. നീ—അഗ്നി. ഹോത്രം—ഹോതാവിന്റെ കർമ്മം. പോത്രം—പോതാവ് എന്ന ഋത്വിക്കിന്റെ കർമ്മം. ഓക്ക—ഞങ്ങളെ മറക്കരുതേ! ജനിതാവ്—ആഹുതികൊണ്ടു വഷ്ടാദികളെ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ.

5. പ്രാജ്ഞാനവിതൻ=പ്രാജ്ഞരോടു(ഋത്വിക്കുകളോടു)കൂടിയവൻ. മഹാസത്യ—വലിയ സത്യമുള്ളവനേ. ഹൃഷ്ടസ്രുക്കിനാൽ=ഹൃഷ്ടത്തെ നല്കുന്ന സ്രുക്കു കൊണ്ടു.

സൂക്തം 77.

1. അമൃത്യു=മൃത്യു (മരണം) ഇല്ലാത്തവൻ. കൊടുപ്പിതോ—നവിസ്സു കൊടുക്കുന്നുവോ. നല്ക്കം—ഹവിസ്സു. ദേവാഭൃതസ്തവം=ദേവന്മാരാൽ അനുഭവിയ്ക്കപ്പെട്ട സ്തോത്രം. അഗ്നിയ്ക്കു അനുരൂപമായ നവിസ്സും സ്തോത്രവും എതെന്നു നമുക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.

2. മഖേ=മഖ(യാഗ)ത്തിൽ. മർത്ത്യനായ—യജമാനനായ മനുഷ്യനുവേണ്ടി. ഒക്കെ—യജനീയദേവന്മാരെയെല്ലാം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കത്താവവൻ; തീത്ത,ഴിപ്പോനവൻ; പൂതു-
വസ്തു കൊണ്ടുവരും, മങ്ങാതിപോലവൻ;
അദ്ദ്യനീയനൊ യജ്ഞത്തിപാത്രനൊ-
ന്നൊ,ത്തിപ്പുകഴ്ത്തുന്ന ദേവൈഷിയാം ജനം. 3

അശ്രേഷ്ഠനോതാവ,രാതിഷ്ടനാമഗ്നി-
യിച്ചിയ്ക്കു നമ്മഠനൻ സ്തോത്രവും, ഹവ്യവും;
സപത്തും കരുത്തും പെരുത്തവരാണങ്ങ-
ളെത്തിച്ചു, ചൊല്ലിച്ചുപോരും സ്തവങ്ങളും! 4

ഗോതമർ മേധാഢ്യരേവം സ്തുതിയ്ക്കയാൽ,-
ജ്ജാതവേദസ്സായ സത്യവാനഗ്നിയും
സോമം നുകർന്നാന,വരിൽനിന്നാനാവും;
കാമമറിഞ്ഞവൻ പുഷ്ടി നല്കുന്നാമ! 5

സൂക്തം 78.

ഗോതമൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

ഗോതമൻ ജാതവേദസ്സേ, സ്തുതിച്ചാൻ തിരുമനിയെ;
ദൃഷ്ടാവേ, വെളിവാംവണ്ണം സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു, ഞങ്ങളും. 1

സ്തുതിച്ചുപരിചില്ലോ, ഗോതമൻ ധനവാഞ്ഛയാൽ;
ആ നിങ്കൽ വെളിവാംവണ്ണം സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു, ഞങ്ങളും. 2

അന്നപ്രദായിയാം നിന്നെയംഗിരസ്സുകൾപോലവേ
വിളിച്ചു, വെളിവാംവണ്ണം സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു, ഞങ്ങളും. 3

---

3. തീത്തഴിപ്പോൻ—സൃഷ്ടാവും, സംഹർത്താവും. കൊണ്ടുവരും—നമുക്കു തരാൻ. ആദ്യൻ—പ്രധാനഭൂതൻ. ദേവൈഷിയാം ജനം—ദേവകാമരായ മനുഷ്യർ.

4. സപത്തും കരുത്തും പെരുത്തവർ—ധനവും ബലവും വളരെയുള്ളവർ. ചൊല്ലിച്ചുപോരും—തക്ക ദക്ഷിണ കൊടുത്ത് ഋത്വിക്കുകളെക്കൊണ്ടു ചൊല്ലിയ്ക്കുന്ന. ഇച്ചിയ്ക്ക—കൈക്കൊള്ളട്ടെ.

സൂക്തം 78.

1. വെളിവാംവണ്ണം—അങ്ങയുടെ ഉണ്മയ്ക്കു വെളിപ്പെട്ടമാറ്,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തികച്ചും പോക്കുമാർ പാപ,മാർ ദസ്യുക്കളെ വീഴ്ത്തിടും,
ആ നിങ്കൽ വെളിവാംവണ്ണം സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു, ഞങ്ങളും. 4
ചൊനോൻ രാഹുഗണാനിവനഗ്നിയ്ക്കായ്ത്തേൻ പെരും സ്തുതി;
വെളിവാംവണ്ണമാ സ്തോത്രംതന്നെ പേർത്തുച്ചരിയ്ക്കുന്നാം! 5

സൂക്തം 79.

ഗോതമൻ ഋഷി; തൃഷ്ടുപ്പും, ഉഷ്ണിക്കും, ഗായത്രിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

(കാകളി)

ചെന്നാടിച്ചുക്കിലുലച്ചു മരുത്തുപോ-
ലോടും ഹിരണ്മയകേശൻ, ശ്രുചിപ്രഭൻ
പെയ്തിച്ചു വീരി;-തിൽ മൂഢരുഷ്ണിക്കുകൾ,
ചോർവേല നോക്കുന്നാ നോതുകാർപോലഹോ! 1

കാറൊത്തു നിൻകതിർ തല്പുന്നു വൃഷ്ടിയ്ക്കു;-
തേറു നിലവിളിയ്ക്കുന്ന കരിമുകിൽ;
ചേരുന്നു, സസ്മിതസുന്ദരിമാർപോലെ;
മാരി പൊഴിയുന്നു; ഗർജിപ്പു, കാടുകൾ! 2

---

5. രാഹുഗണൻ—രഹുഗണന്റെ പുത്രൻ, ഗോതമൻ. അഗ്നിയ്ക്കായ്—അഗ്നിയെപ്പറ്റി.

സൂക്തം 79.

1. മരുത്ത്=വായു. ഹിരണ്മയകേശൻ=സുവർണ്ണവർണ്ണങ്ങളായ കേശങ്ങ (ജ്വാലക)ളോടുകൂടിയവൻ. ഇതിൽ—അഗ്നി ഇങ്ങനെ മേഘങ്ങളെ ചെന്നടിച്ചുല ച്ചു മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നതിൽ ഉഷ്ണിക്കുകൾ (ഉഷോദേവതമാർ) മൂഢ(അജ്ഞ)കളാണ്. ചോർവേല (ഭക്ഷണം സമ്പാദിപ്പാനുള്ള തൊഴിൽ) നോക്കുന്ന നേതുകാർ (നിഷ്ഫല രായ സാധുക്കൾ) പ്രകൃതിഭാവങ്ങളിൽ അത്ര കണ്ണറിയുന്നവരില്ലല്ലോ; അതുപോലെ, ഈ മഴപെയ്യിയ്ക്കലിനെ ഉഷ്ണിക്കുകൾ കണ്ടറിയുന്നവരില്ല! വൈദ്യുതാഗ്നിയെക്കുറിച്ചുള്ള താണ്, ഈ ഋക്കും, അടുത്ത രണ്ടും.

2. വൃഷ്ടിയ്ക്ക്—വർഷണത്തിന്നായി. അത്—അഗ്നിജ്വാലയുടെ തല്ല്. നി ലവിളിയ്ക്കുന്ന—ഇടിവെട്ടുന്ന. സസ്മിത(പുഞ്ചിരിക്കൊണ്ട)സുന്ദരിമാർപോലെ മി ന്നലുകൾ (ഈ പദം അധ്യാഹരിയ്ക്കണം) കരിമുകിലിനോട് ചേരുന്നു,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നീരസാരത്താൽത്തഴപ്പിച്ചി,വനതിൻ
നേരുമാഗ്ഗങ്ങളിലൂടേ നടത്തവേ,
അഗ്മമമിത്രാവരുണമരുത്തുക്കൾ
നീക്കുന്നു, കാറിന്നെറ തണ്ണീരടപ്പിനെ! 3

(ശ്ലോകം)

അഗ്നേ, ഭവാൻ ഗവാന്നാത്തിൻ നാഥനാല്ലോ, ബലാത്മജ;
ഞങ്ങൾക്കു ജാതവേദസ്സേ, നെരുതന്നാം തരേണമേ! 4
അഗ്നി ദീപ്തൻ, കവി, ഗൃഹപ്രദൻ, വാഴ്ത്തപ്പെടേണ്ടവൻ;
പ്രഭൂതമുഖ, ഞങ്ങൾക്കു നല്ല, വിത്തവുമന്നാവും! 5
താനും മുടിയ്ക്കു, ഭാസ്സാളുമഗ്നേ, പകലുമാട്ടിലും;
അരക്കരെച്ചുടുകയുംചെയ്ക, തീക്ഷ്ണമുഖൻ ഭവാൻ! 6
അഗ്നേ, ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്ക ഗായത്രസ്തുതി ചൊല്ലുവാൻ,
സമസ്തകർമ്മവന്ദ്യൻ നീ നിജസംരക്ഷണങ്ങളാൽ! 7
അഗ്നേ, താരിക ഞങ്ങൾക്കു വരിയ്ക്കുത്തകതാം ധനം,
ഒപ്പമേ ദുഗ്ദ്ധതിഹരം, പോരിലൊട്ടുക്കു ദുസ്തരം. 8
അഗ്നേ, തരിക, ജീവിപ്പാൻ ശ്രുഭജ്ഞാനാനുചിതം ധനം;
സുഖാവഹം തനാരുഠ്കം, യാവജ്ജീവിതപോഷകം! 9
തിഗ്മാച്ചിസ്സാകമഗ്നിയ്ക്കായ് വൃഷ്ടിപുണ്യസ്ഥവങ്ങളെ
രചിച്ചുവെയ്ക്കുക, ധനപ്രേപ്സുവാം താങ്കൾ ഗോതമ! 10

---

3. നീരസാരം=വെള്ളത്തിന്റെ സത്ത്. തഴപ്പിച്ച്—തൃപ്തിപ്പെടുത്തി. ഇവൻ—വൈദ്യുതാഗ്നി. ലോകത്തെ അതിൻ (ജലത്തിന്റെ) നേരുമാഗ്ഗങ്ങളിലൂടേ നടത്തവേ—സ്നാനപാനാദികൾ ചെയ്യിയ്ക്കുവേ എന്നു താൽപര്യം. തണ്ണീരടപ്പിനെ നീക്കുന്നു—മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നു.

4. ഗവാന്നം—ഗോക്കളും അന്നങ്ങളും.

5. പ്രഭൂതമുഖ—വളരെ മുഖങ്ങൾ (ജ്വാലകൾ) ഉള്ളവനേ.

6. അരക്കരെ ശത്രുക്കാരെക്കൊണ്ടു മുടിപ്പിയ്ക്കുകമാത്രമല്ല, താനും മുടിയ്ക്കുക.

7. ഗായത്രസ്തുതി—ഗായത്രീച്ഛന്ദസ്സിലുള്ള സ്തോത്രം.

8. ഒപ്പമേ ദുഗ്ദ്ധതിഹരം—ദുഗ്ദ്ധതികളെ (ദാരിദ്ര്യങ്ങളെ) ഒക്കെ ഒന്നിച്ചുതന്നെ നശിപ്പിയ്ക്കുന്നത്. ദുസ്തരം—ശത്രുക്കൾക്കു കടക്കാൻവയ്യാത്തത്; ശത്രുവശഗമാകാത്തത് എന്നർത്ഥം.

9. യാവജ്ജീവിതപോഷകം—മരണംവരെയ്ക്കും മതിയാകുന്ന ധനം.

10. പ്രതിക്രുകൾ പറയുന്നു. ധനപ്രേപ്സും=ധനലാഭേച്ഛുവും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആർ ചാരത്തോ വിദൂരത്തോ നിന്നൊങ്ങളെ മുടിച്ചിടും,
അഗ്നേ, മലയ്ക്കട്ടെയവൻ; നാല്പങ്ങഠക്ക വളച്ചു നീ! 11
ദ്രഷ്ടാവഗ്നി സഹസ്രാക്ഷനാരക്കരെയകറിടും;
നമ്മാൽപ്പുകഴ്ത്തപ്പെട്ടിട്ടു ഹോതാവായി സ്തുതിച്ചിടും! 12

സൂക്തം 80.

ഗോതമൻ ഋഷി; പങ്ക്തി ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.
(മാകന്ദമഞ്ജരി)

ബ്രഹ്മൻ മമച്ചാനിസ്തോത്രം, നീ സോമത്താ-
ലുദ്യതംകൊഠംകെമ്പലിഷ്ട, വജ്രിൻ:
വൃത്രനെപ്പാരിൽനിന്നോടിച്ചവല്ലോ നീ,
ശക്തിയാൽത്തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 1
ഇന്ദ്രാഹി വരുത്തീ, മദ്ദ്യവഹം വജ്രിൻ, തേ
പെൺപരുന്തെത്തിച്ച നൽസ്സോമനീർ:
വൃത്രനെ വാനാത്തുവെച്ചു നീ കൊന്നല്ലോ,
ശക്തിയാൽത്തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 2
ചെല്ലുന്ദ്ര, നേർക്കുക, കേറുക: പൂരുഷ-
രാകെ വണങ്ങുവൊന്നൊർജിത്യം തേ;

---

11. മലയ്ക്കട്ടെ—താഴ്ത്തുവീഴട്ടെ.
12. സഹസ്രാക്ഷൻ—അസംഖ്യജപാലായുക്തൻ. സ്തുതിച്ചിടും—ദേവന്മാരെ.

സൂക്തം 80.

1. ബ്രഹ്മൻ—ബ്രഹ്മാവെന്ന സ്തുതിക്ക്. പാര്=ഭൂമി. ശക്തി=ബലം. കോയ്മ=രാജത്വം. കാട്ടിക്കൊണ്ടേ—വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട്.

2. മദ്ദ്യവഹം=മത്തിനെ ഉളവാക്കുന്നത്; സോമനീരിന്റെ വിശേഷണം. രേ=അങ്ങയ്ക്ക്. പെൺപരുന്തെത്തിച്ച...പരുന്തിൻപിടയുടെ രൂപം ധരിച്ച ഗായത്രി സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു കൊണ്ടുവന്ന. ആ സോമനീർ കുടിച്ചു ഹൃഷ്ടനായിട്ടാണ്, അങ്ങു വൃത്രനെ കൊന്നവ്.

3. കേറുക....ശത്രുക്കളെ ആക്രമിക്കുക. തേ(=അങ്ങയുടെ) ഔർജിത്യ(ബല)ത്തെ വണങ്ങാത്ത (ബലത്തിന്നടിപെടാത്ത) ഒരു പുരുഷൻ ഇല്ലതന്നെ. നീർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊല്ല നീ വൃത്രനെ:-ദ്ദുഷ്പാരം, നിൻവജ്രം;
വെല്ല നീർ, തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 3
കൊന്നാല്ലോ, മന്നിനുമീതേ നഭസ്സിൽവെ-
ച്ചിന്ദ്ര, നീ വൃത്രനെ;-ക്കാററാലിനി
പെയ്യിച്ച, ജീവസന്തപ്പകമിജ്ജലം
നിയ്യിഹ തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 4
ക്രുദ്ധനായ്ച്ചെന്നൊതിർത്തിന്ദ്രൻ വിറക്കൊണ്ട
വൃത്രന്റെറ പൊന്തനണക്കടയിൽ
വജ്രമേല്പിച്ച, പുറത്തെയ്ക്കിറക്കിനാ-
നജ്ജലം, തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 5
പൊന്തനണക്കട നൂർമുനവജ്രംകൊ-
ണ്ടന്തരാ, വാഴ്ത്തപ്പെട്ടീടുമിന്ദ്രൻ
കീറിനാൻ; മാഴ്വും തേടിനാൻ, മിത്രക്കു
ചോറിനു തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 6
മാനിതം നിൻവീയ്യമിന്ദ്ര, വജ്രായുധ:
മായയാൽത്തന്നോ നീ മേഘവാഹ,
അന്നാ മൃഗത്വം വഹിച്ച മായാവിയെ-
ക്കൊന്നാല്ലോ, തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 7
ഉത്തുംഗമിന്ദ്ര, നിൻവീയ്യവും, കൈക്കെല്പും:
പത്തുകുറഞ്ഞ നൂറാറുകഠക്കായ്

(വൃഷ്ടിജലം) വെല്ല (ജയിച്ചാലും, കീഴടക്കിയാലും). ദേവകഠം ഇന്ദ്രനെ വൃത്രവധത്തിനു പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്നതാണിത്.

4. ജീവസന്തപ്പകം=പ്രാണികളെ തൃപ്തരാക്കുന്നത്. ഇജ്ജലം--വൃത്രനിരുദ്ധമായ വർഷജലം.

5. പൊന്തനണക്കട=പൊങ്ങിയ ഹനു.

6. നൂർമുനവജ്രം=നൂറുമുനകളുള്ള വജ്രം. അന്തരാ=ഇടയിൽ. കീറിനാൻ=പിളർത്താൻ. മിത്രക്കു (സ്തോതാക്കഠംക്കു) ചോറിനു (ആഹാരം കൊടുക്കാൻ) മാഴ്വും തേടുകയും (അന്വേഷിയ്ക്കുകയും, ആലോചിയ്ക്കുകയും)ചെയ്തു.

7. യുദ്ധത്തിന്നിടയിൽ മൃഗത്വം വഹിച്ച (മാനിന്റെറ രൂപം ധരിച്ച) മായാവിയെ (വൃത്രനെ) അങ്ങു മായകൊണ്ടുതന്നെ കൊന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എത്തിച്ചുവല്ലോ, നീ വജ്രായുധങ്ങളെ-
ച്ചിത്രമായ്ത്തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 8

ആയിരംപേരൊപ്പമച്ചിച്ചാരിന്നുനെ;-
യാകവേ വാഴ്ത്തിനാരൈ,നാങ്കുപേർ;
റ്റുറുപേർ പേത്തും സ്തുതിച്ചാരു,യത്തിനാർ
ചോറു,മിത്തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 9

ശസ്ത്രത്താൽ ശസ്ത്രത്തെ നിഴ്ത്തിത്തുരത്തിനാൻ
വൃത്രന്റെ കെല്പെ—ന്തൊരാണത്തം ഹാ:
വൃത്രനെക്കൊന്നാൻ, പുറത്താക്കിനാനിന്ദ്ര-
നത്തണ്ണീർ, തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 10

ഇന്ദ്ര, നീ കോപിച്ചനേരം വിറച്ചുപോയ്,
വൻനാഭോട്ടമികഠം വജ്രപാണേ:
കൊന്നല്ലോ വൃത്രനെക്കല്പാൽ, മരുത്വാനായ്
നിന്നാ നീ, തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 11

വൃത്രന്റെയാപ്പും കുലുക്കലും കൂസാതെ
വത്തിച്ചു,വങ്കലയച്ചാനിന്ദ്രൻ,
ആയിരം വായ്ത്തല ചേർന്നുള്ളിരിമ്പുവ-
ജ്രായുധം, തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 12

വൃത്രന്റെ പാഴിടിവാളുമായ് നിൻവജ്രം
യുദ്ധം തുടന്നപ്പോളിന്ദ്ര, വാനിൽ,

---

8. പത്തുകുറഞ്ഞ നൂറാറുകഠംക്കായ്—വൃത്രൻ തടുത്ത തൊണ്ണൂറു നദികളെ പ്രവഹിപ്പിപ്പാൻ. സർവ്വത്ര വ്യാപിച്ചുനിന്ന വൃത്രങ്കലെയ്ക്കു വജ്രായുധങ്ങളെ അയച്ചുവല്ലോ. ഒരേ വജ്രം അനേകമായിത്തീർന്ന എന്നു താൽപര്യം. ചിത്രം=നാനാപ്രകാരം.

9. ഐനാങ്കുപേർ – പതിനാറ് ഋത്വിക്കുകഠം, യജമാനൻ, പത്നി, സദസ്യൻ, ശമിതാവ് എന്നീ ഇരുപത്താളുകഠം. നൂറുപേർ—ഋഷിമാർ. ചോറ്=അന്നം, ഹവിസ്സ്. ഉയത്തിനാർ—ഇന്ദ്രനു കൊടുക്കാൻ. എടുത്തുപൊക്കി. തൻകോയ്മ—തന്റെ, ഇന്ദ്രന്റെ രാജത്വം.

10. ശസ്ത്രം=ആയുധം. എന്തൊരാണത്തം ഹാ—ഇന്ദ്രന്റെ പൌരുഷം.

11. മരുത്വാനായ്=മരുത്തുക്കളോടുകൂടിയവനായി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വൃത്രനെക്കൊൽവാൻ മുതിന്ന നിൻകെല്പഭി-
വൃദ്ധമായ്, തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 13

സ്ഥാവരം, ജംഗമമൊക്കെ വിറയ്ക്കയായ്,
താവകസിംഹനാദത്താൽ വജ്രിൻ;
തപ്ഷ്ടാവുമിന്ദ്ര, നിൻക്രോധത്തിൽപ്പെടിച്ചു
ഞെട്ടിപ്പോയ്, തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 14

നാമറിയില്ലെങ്ങും വ്യാപ്തനാമിന്ദ്രനെ:-
യാർ കണ്ടു വീര്യ?-മവങ്കലല്ലോ
വെച്ചു, വിഭ്രതിയും കമ്മവുമോജസ്സും
നിർജരർ; തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 15

അച്ഛൻ മനു,വഥവ്വാവു,മദ്ധ്യങ്ങു-
മച്ചെയ്ത കമ്മത്തിൻ സ്തോത്രങ്ങളും
ഹവ്യവുമിന്ദ്രങ്കലല്ലോ, മുന്മട്ടിലേ
ചെന്നൊത്തീ; തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 16

അഞ്ചാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

ആറാമദ്ധ്യായം

സൂക്തം 81.

ഗോതമൻ ഋഷി; പങ്ക്തി ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(മാകന്ദമഞ്ജരി)

മത്തിനും കെല്പിനുമായ് നരർ വാഴ്ത്തിയ
വൃത്രഘ്നനിന്ദ്രനെത്തന്നെ നമ്മാം

---

13. പാഴിടിവാം—മായാനിർമ്മിതമായ അശനി. അഭിവൃദ്ധമായ്=വളന്ന.

14. തപ്ഷ്ടാവും—അങ്ങയ്ക്കു വജ്രം ഉണ്ടാക്കിത്തന്ന ശില്പിക്കുടിയും.

15. വിഭ്രതി=സ്മ്പത്ത്. കമ്മം—വീരകർമ്മം. ഓജസ്സ്=ബലം. നിർജരർ=ദേവന്മാർ.

16. അച്ഛൻ—പ്രജകൾക്കൊക്കെ പിതാവായിട്ടുള്ളവൻ. അഥവ്വാവ്—ഒരു ഋഷി. മദ്ധ്യങ്ങ്—അഥവ്വാവിന്റെ പുത്രൻ. മുന്മട്ടിലേ—വസിഷ്ഠാദിപൂർവ്വരുടെ യജ്ഞങ്ങളിലെന്നപോലെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മെത്തിയ പോരിൽ വിളിയ്ക്ക, ചെറുതിലും:
യുദ്ധത്തിൽപ്പാലിയ്ക്ക, നമ്മെയവൻ! 1
വീര, നീ സൈന്യംതാൻ: മാററരെപ്പിന്മാററി-
ബ്ഭരിസമ്പത്തു കവന്നുവല്ലോ!
തുച്ഛനെപ്പോലും വളത്തുന്നു; സോമനീർ
വെച്ചവനേകുന്നു, വൻധനം നീ! 2
പോർ വന്നാൽ,സ്സ്വത്തൊക്കെജ്ജേതാവിൻ പക്കലാം:
നീ വമ്പകറും ഹരിദ്വയത്തെ
പൂട്ടുകൊ,രാളെ വധിയ്ക്കുകൊ,രാളിൽ ശ്രീ
കൂട്ടുക; നല്ലെങ്ങഠംക്കിന്ദ്ര, വിത്തം! 3
സോമത്താൽക്കെല്പുയന്നാലാ, ഹര്യനുിതൻ
ഭീമൻ സുനാസികൻ കമ്മോൽക്കൃഷ്ടൻ
ശ്രീയ്ക്കായെടുക്കു,മിടംവലംകൈകളിൽ
ശ്ലാഘ്യസ്വത്രുപനിരിമ്പുവജ്രം! 4

സൂക്തം 81.

1. മത്തിനും കെല്പിനുമായ്—ഇന്ദ്രന്ന് ഇമ്പവും ബലവും വർദ്ധിപ്പാൻവേണ്ടി. നരർ—നേതാക്കൾ, ഋത്വിക്കുകൾ. മെത്തിയ (വലിയ) പോരിലും ചെറുതിലും (ചെറിയ പോരിലും) വിളിയ്ക്കുക.

2. നീ സൈന്യംതാൻ—അങ്ങ് ഏകനെങ്കിലും, ഒരു സേനതന്നെയാണ്. അല്ലെങ്കിൽ, മാററരെ(ശത്രുക്കളെ)യെല്ലാം തോല്പിച്ചതു സംഭാവ്യമല്ലല്ലോ. തുച്ഛൻ=അല്പൻ. സോമനീർ വെച്ചവൻ—അങ്ങയ്ക്കു തരാൻ സോമം പിഴിഞ്ഞുവെച്ച യജമാനൻ.

3. കുത്സസ്യഞ്ജയരാജാക്കന്മാരുടെ പുരോഹിതനായിരുന്ന, ഋഷ്യഗണപുത്രൻ ഗോതമൻ; അവർക്കു ശത്രുക്കളുമായുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ വിജയം ലഭിപ്പാൻ, അദ്ദേഹം ഇന്ദ്രനോടു പ്രാർത്ഥിച്ചതത്രേ, ഈ സൂക്തം. വൻപ്—ശത്രുക്കളുടെ ഗർവ്. ഹരിദ്വയത്തെ (ഹരികളെന്ന രണ്ടു കുതിരകളെ) പൂട്ടുക (തേരിനു കെട്ടിയാലും). ഒരാളെ—അങ്ങയെ പരിചരിയ്ക്കാത്തവനെ. ഒരാളിൽ ശ്രീ കൂട്ടുക—അങ്ങയെ പരിചരിയ്ക്കുന്നവനെ ധനവാനാക്കുക. ഞങ്ങഠംക്ക്—അങ്ങയെ പരിചരിയ്ക്കുന്നവരായ എന്റെ രാജാക്കന്മാർക്ക്.

4. ഹര്യനുിതൻ=ഹരികളോടുകൂടിയവൻ. കമ്മോൽക്കൃഷ്ടൻ=കൽത്തങ്ങഠം കൊണ്ട് ഉൽക്കൃഷ്ടൻ, മഹാൻ. ശ്രീയ്ക്കായ്—ശത്രുക്കളെ വധിച്ചു, ധനം പ്പെക്കലാക്കാൻ. ശ്ലാഘ്യസ്വത്രുപൻ—സുന്ദരാകാരൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദ്യാവാന്തരിക്ഷം നിറച്ചൂ, തൻതേജസ്സാൽ;
ദ്യോവിങ്കൽ നിന്നീ, നക്ഷത്രങ്ങളെ;
ഉണ്ടായിട്ടില്ല,ണ്ടാകില്ല, നിന്മട്ടൊരാൾ;
ഉദ്വഹിയ്ക്കുന്നു നീ വിശ്വമിന്ദ്ര! 5

മർത്ത്യർതൻ ഭക്ഷ്യമാർ നല്കുമോ ഹവ്യദ-
ന്നു;ത്തമ്പുരാനേകുകീ, നമ്മൾക്കും;
വീതിച്ചുകൊൾകിന്ദ്ര: വാങ്ങാ നിൻസ്വത്തി-
ലേതാനും ഭാഗമേ വേണ്ടൂ മമ! 6

മത്തേല്ലെ, മത്തേല്ലെ, നമ്മളിൽശ്ലോക്കനെ-
യെത്തിപ്പോനല്ലോ, സുകർമ്മാവവൻ:
വിത്തങ്ങൾ വർദ്ധനൊട്ടുത്തിരുകൈകൊണ്ടു-
മത്ര തന്നാലും നീ, ധീമൂച്ചയും! 7

ഒപ്പം നീർകൊണ്ടിമ്പംകൊൾക, നീ സ്വത്തിനും
കെല്പിനും—ഞങ്ങൾക്കറിയാം ശൂര:
തുംഗവിത്താഢ്യൻ നീ; നിങ്കലേ ചേക്കുന്നു,
ഞങ്ങളഭീപ്സിതം; രക്ഷിച്ചാലും! 8

ഇന്ദ്ര, ഹവിസ്സെല്ലാം വായ്പിച്ചതുണ്ടിവർ;
എന്നാലതേകാത്ത പുള്ളികളിൽ
കാണുന്നുണ്ടല്ലോ സ്വത്തീ,ശൻ നീ;—യദ്ധന-
ശ്രേണിയെ ഞങ്ങളിലെത്തിച്ചാലും! 9

---

5. ദ്യാവന്തരിക്ഷം=ദ്യുമിയും അന്തരിക്ഷവും. നിന്മട്ടൊരാൾ=അങ്ങയ്ക്കു തുല്യനായ ഒരുവൻ.

6. മർത്ത്യർതൻ ഭക്ഷ്യം—മനുഷ്യയോഗ്യമായ ആഹാരം. ഹവ്യദൻ—യജമാനൻ. ഈ നമ്മൾക്കും ഏകുക—മനുഷ്യയോഗ്യമായ ആഹാരം തരട്ടെ. ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷവചനമാണ്.

7. മത്ത്—സോമപാനമദം. ധീമൂച്ച=ബുദ്ധിക്കും.

8. ഒപ്പം – ഞങ്ങളോടൊന്നിച്ച്. നീർ—സോമരസം. സ്വത്തിനും—ഞങ്ങൾക്കു ധനം തരാനും. ഞങ്ങൾ അഭീപ്സിതം (അഭീഷ്ടം) നിങ്കലേ ചേക്കുന്നു—മറാരുമില്ല, ഞങ്ങൾക്ക്, അഭീഷ്ടം തരാൻ.

9. ഇവർ—യജമാനന്മാർ. അത്—ഹവിസ്സ്. ഏകാത്ത—അങ്ങയ്ക്കു തരാത്ത. ഈശൻ—സ്വാമി. യജ്ഞരഹിതരുടെ സമ്പത്തൊക്കെ ഞങ്ങൾക്കു തന്നാലും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 82.

ഗോതമൻ ഋഷി; പങ്ക്തിയും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(മാകന്ദമഞ്ജരി)

ഗീരൻപിൽക്കോമക്ക വന്നിന്ദ്ര: മഘവൻ, തേ
മാറൊല്ലാ മട്ടെ;-ങ്ങാം പൊല്ലുന്നതിൽ
നേരും പ്രിയത്വവും ചേക്ക, തേ കൈക്കൊള്ളാൻ;
പാരാതേ പൂട്ടുക, വാജികളെ! 1

ഊണിനാൽക്കുമ്പ വീർത്തിന്ദ്ര, നേർക്കാംഗ്യങ്ങാം
കാണിപ്പൂ, ദീപ്തരാം മേധാവികാം;
പാരം നവീനമാം സ്തോത്രവും പൊല്ലുന്നു;
പാരാതെ പൂട്ടുക, വാജികളെ! 2

ഭംഗിയിൽ നോക്കും ഭവാനെപ്പുകഴ്ത്താവൂ,
ഞങ്ങാം മഘവാവേ: സംസ്തുതൻ നീ
തേരു നിറച്ചിന്ദ്ര, ചെല്ലി,ച്ചുയ്യുന്നോരിൽ;-
പ്പാരാതെ പൂട്ടുക, വാജികളെ! 3

ആ ഹാരിയോജനപൂണ്ണപാത്രജ്ഞമായ്,
മാഹാഗണത്തെ ലഭിപ്പിച്ചതായ്;

സൂക്തം 82.

1. ഗീര്—വാക്ക്, സ്തുതി. മാറൊല്ലാ മട്ട്—മുമ്പെന്നപോലെതന്നെ ഞങ്ങളിൽ അനുഗ്രഹബുദ്ധി വേണം. പൊല്ലുന്നതിൽ നേരും പ്രിയത്വവും ചേക്ക്—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതി പ്രിയവും സത്യവുമാക്കിയാലും: അല്ലാതെ, അങ്ങയ്ക്കു കൈക്കൊള്ളാവുന്നതാവില്ലല്ലോ. പൂട്ടുക—ഞങ്ങളുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു വരാൻ.

2. ഊണിനാൽ—അങ്ങു നല്കിയ ആഹാരം കഴിച്ചിട്ട്. ആംഗ്യങ്ങാം കാണിപ്പൂ—അമിതഭക്ഷണംമൂലം സംസാരിയ്ക്കാൻ വയ്യാതാവുകയാൽ. പാരം നവീനം= ഏറ്റവും പുതിയ.

3. ഭംഗിയിൽ നോക്കും—അനുഗ്രഹദൃഷ്ട്യാ വീക്ഷിയ്ക്കുന്ന. തേരു നിറച്ച്—സ്തോതാക്കാംക്കു കൊടുപ്പാനുള്ള ധനങ്ങാംകൊണ്ട്. ചുച്ചിയ്ക്കുന്നോരിൽ—അങ്ങയുടെ ആഗമനം അഭിലഷിയ്ക്കുന്ന യജമാനന്മാരുടെ അടുക്കൽ.

4, ഹാരിയോജനപൂണ്ണപാത്രജ്ഞം—ഹാരിയോജനമെന്ന (പൊരിയവിത്ത്

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മാരിപൊഴിപ്പതാം തേരേറുകിന്നു, നീ:
പാരാതെ പൂട്ടുക, വാജികളെ! 4
തേരിൽ വലത്തുമിടത്തുമേ നില്ക്കട്ടെ:
നീരു നുകന്നിമ്പംപൂണ്ടിന്നു, നീ
ആരോമൽപ്പതിയിൽച്ചെല്ല ശതക്രതോ;
പാരാതെ പൂട്ടുക, വാജികളെ! 5
പൂട്ടാം ഞാൻ മന്ത്രത്താൽ നിൻകേസരീന്ദ്രരെ;
കൂട്ടിപ്പിടിയ്ക്ക, കടിഞ്ഞാൺ കയ്യിൽ:
ചെല്ലുക, നീരാൽ മദിച്ചു തഴച്ച നീ
വല്ലഭയൊത്തു രമിയ്ക്ക, വജ്രിൻ! 6

സൂക്തം 83.

ഗോതമൻ ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കേക)

തദ്രക്ഷണത്താൽ ത്രാതനാകിയ മത്ത്യൻ മുമ്പി-
ട്ടെത്തുന്നു ശരിയ്ക്കിന്നു, പശുശുസമൃദ്ധിയിൽ;
അവനൊത്തനോ നിറയ്ക്കുന്നു നീ പെരുംസുത്താ-
ലുലയാഴിയെച്ചൂഴേ ജ്ഞാനദം ജലംപോലെ! 1
തപിട്ടോലും ജലംപോലേ പൂകുന്നു ചമസത്തിൽ;-
ഋഷ്ടി കീഴ്പതിയുന്നു, പരന്ന വെയിൽപോലെ;

ചേത്ത) സോമം നിറച്ച പാത്രത്തെ അറിയുന്നത്; അതിന്റെ അടുക്കലെയ്ക്കു പോകുമാറുള്ളത് എന്നർത്ഥം. മാഹാഗണം=പൊക്കുട്ടം. മാരി—അഭീഷ്ടവർഷം.

5. നില്ക്കട്ടേ—രണ്ടു കുതിരകൾ. നീരു—സോമരസം. ചെല്ക—രമിപ്പാൻ.

6. കേസരീന്ദ്രരെ—അശ്വശ്രേഷ്ഠരായ ഹരികളെ.

സൂക്തം 83.

1. ത്രാതൻ=രക്ഷിതാവ്. പശുശുസമൃദ്ധിയിൽ എത്തുന്നു—വളരെ മാടുകളും കുതിരകളുമുള്ളവനായിത്തീരുന്നു. ജ്ഞാനദം=ജ്ഞാനത്തെ കൊടുക്കുന്നത്; സ്നാനവും മറ്റും ജ്ഞാനജനകമാണല്ലോ.

2. ഋഷ്ടി—മുകളിൽ നില്ക്കുന്ന ദേവകളുടെ നോട്ടം, തപിട്ടോലും (ശോഭയുള്ള) ജലംപോലെ, ചമസത്തിൽ (സോമനീർപ്പാത്രത്തിൽ) പൂകുന്നു. ആനീതം=കൊ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സോമനീർ നിറഞ്ഞ മുന്വാനീതമാമദ്ദേവ-
കാമത്തെയുപാസിപ്പൂ ദേവകാമം, വരർപോലെ! 2
സ്രുക്കുകാം ചേർന്നുള്ളതാം തൽപൂജാഹവിർദ്ധാന-
യുഗത്തിൽ വെച്ചാനങ്ങുന്നക്ഥ്യമാമൊരേവാക്യം:
തൽക്കർമ്മം പ്രശാന്തനായ്ച്ചെയ്യുവോൻ വളരുന്നു;
നൽക്കരുത്താർജിയ്ക്കുന്നു, പിഴിയും യജമാനൻ! 3
അംഗിരസ്സുകളെവർ മുല്പാടു ഹവിസ്സാർജി-
ച്ചഗ്നിയെജ്ജ്വലിപ്പിച്ചു, സൽക്കർമ്മം നടത്തിയോ;
നേതാക്കളവർ കൈക്കലാക്കിനാർ, പണിയുടെ
ഗോതുരംഗാദിപശ്രുയുക്തമാം മുതലെല്ലാം! 4
മുല്പാടു വഴി വെട്ടീ, യജ്ഞത്താലഥവ്വാവു;
സുപ്രത്യക്ഷനായ് പിന്നൊ,ക്കർമ്മപൻ, കാന്തൻ, സൂര്യൻ;
ഗോക്കളെക്കണ്ടെത്തിനാൻ; തുണച്ചാൻ, കാവ്യൻ ഭൃഗു;
നീക്കുവാൻ വെളിപ്പെട്ട നിത്യനെ യജിയ്ക്കുന്നാം! 5

ണ്ടുവെയ്ക്കപ്പെട്ടത്. ദേവകാമം—ചമസം. ദേവന്മാർ, വരന്മാർ കന്യയെ (ഈ പദം അധ്യാഹരിയ്ക്കണം.) എന്നപോലെ ചമസത്തെ ഉപാസിപ്പൂ (സമീപിച്ചു നില്ക്കുന്നു). 'ഇവൾ എനിയ്ക്കെനിയ്ക്കേ'ന്നു കരുതി വരന്മാർ കൊതിച്ചുനില്ക്കുന്നതുപോലെ, സോമലോലുപരായ ദേവന്മാർ ചമസത്തെ സമീപിച്ചു, നോക്കിനില്ക്കുന്നു. ദേവകാമം എന്ന പദത്തിന്റെ അർത്ഥം, ദേവന്മാരെ കാമിയ്ക്കുന്നത് ('ദേവന്മാർ എന്നെ സ്വീകരിയ്ക്കണമേ' എന്നാശിയ്ക്കുന്നത്) എന്നാണ്; കന്യകയും വരനെ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നവളായിരിയ്ക്കുമല്ലോ.

3. തൽപൂജാഹവിർദ്ധാനയുഗം=അങ്ങനെ പൂജിപ്പാനുള്ള രണ്ടു ഹവിർദ്ധാനങ്ങാം (ഹവിസ്സു നിറച്ച പാത്രങ്ങാം). അങ്ങനൻ—ഇന്ദ്രൻ. ഉക്ഥ്യം=സ്തുത്യം. ഒരേവാക്യം—ഒരു മന്ത്രം. തൽക്കർമ്മം—അങ്ങനെ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള കർമ്മം. പ്രശാന്തനായ്—ശത്രുക്കളോടു യുദ്ധത്തിനു പോവുകയും മാറും ചെയ്യാതെ. പിഴിയും—അങ്ങനെയായി സോമം പിഴിയുന്നു.

4. ആർജിച്ചു—ഒരുക്കി. പശു—നാല്ക്കാലി. പണി—അസുരൻ.

5. വഴി—ഗോക്കളെ ഒളിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട സ്ഥലത്തെയ്ക്കു. കർമ്മപൻ=കർമ്മപാലകൻ. കാന്തൻ=നൃദരൻ. സൂര്യൻ—സൂര്യരൂപനായ ഇന്ദ്രൻ. കണ്ടെത്തിനാൻ—അഥവ്വാവു. കാവ്യൻ=കവി(ശുക്ര)പുത്രൻ. നീക്കുവാൻ വെളിപ്പെട്ട നിത്യനെ—അസുരബാധ നീക്കാൻ ആവിർഭൂതനായ നിത്യനെ (മരണരഹിതനായ ഇന്ദ്രനെ).

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എങ്ങു സൽക്കമ്മത്തിനായ് മുറിയ്ക്കപ്പെട്ടും ദഃ;-
യെങ്ങുച്ചരിയ്ക്കും, ശ്ലോകം സ്തോതാവു യജനത്തിൽ;
എങ്ങമ്മിയൊലിക്കുട്ടു,മുക്ഥമോതുവോൻപോലെ;-
യങ്ങെല്ലാമഭിവൃദ്ധി ചേക്കുന്നു, കനിഞ്ഞിന്ദ്രൻ! 6

സൂക്തം 84.

ഗോതമൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പും, ഉഷ്ണിക്കും, പങ്ക്തിയും, ഗായത്രിയും, ത്രിഷ്ടുപ്പും, ബൃഹതിയും സതോബൃഹതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(മാകന്ദമഞ്ജരി)

സോമം പിഴിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു ഭവാനിന്ദ്ര;
നീ മഹൌജസ്സേ, വരിക, ധൃഷ്ണോ:
സാമത്ഥ്യമങ്ങയെപ്പാടേ നിറയ്ക്കട്ടേ,
വ്യോമത്തെ രശ്മിയാൽസ്സൂര്യ്യൻപോലെ! 1

കൊണ്ടുചെന്നീടുമേ വാജികളൈർജിത്യം-
കൊണ്ടു ദുഷ്പ്രനാമണ്ടർകോനെ,
മാമുനിമാരുമിങ്ങന്യമനുഷ്യരും
ശ്രീമഖ-സ്തോത്രങ്ങൾ ചെയ്യും ദിക്കിൽ! 2

തേരേറിക്കൊൾകെ: ഞാൻ പൂട്ടിനോൻ മന്ത്രത്താൽ-
ട്ടാരിതവൃത്രൻ, നിന്നാശ്വങ്ങളെ;
നിന്മാനസത്തെയിങ്ങോട്ടു തിരിയ്ക്കട്ടെ-
യമ്മിക്കല്ലിൻെറ മനോജ്ഞനാദം! 3

---

6. ശ്ലോകം—സ്തോത്രരൂപമായ പദ്യം. ഒലിക്കുട്ടം—സോമലത ചതയ്ക്കുമ്പോൾ.

സൂക്തം 84.

1. മഹൌജസ്സ്=മഹാബലൻ. ധൃഷ്ണു=ശത്രുധഷ്കൻ. അങ്ങു സാമത്ഥ്യം (തുണി) നിറഞ്ഞവനായിമ്പ്രവിയ്ക്കട്ടെ.

2. ശ്രീമഖസ്തോത്രങ്ങൾ=ശ്രീമത്തായ മഖ(യാഗ)വും സ്തുതിയും.

3. ദാരിതവൃത്രൻ=വൃത്രനെ (അല്ലെങ്കിൽ ശത്രുക്കളെ) പിളർത്തവനേ. മനോജ്ഞനാദം—സോമം ചതയ്ക്കുമ്പോഴത്തെ ഹൃദ്യശബ്ദം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മത്തേകു,മെന്നാൽ മരിപ്പിയ്ക്കില്ലി,ത്രയും
ശസ്തമാം സോമം നുകന്നാലും നീ;
നിൻനേക്കണയുന്നു, യജ്ഞാലയത്തിലീ
വെൺനീരിൻ ധാരയോരോന്നുമിന്ദ്ര! 4

അച്ചിപ്പിനിന്നുനെ നിങ്ങൾ പൊട്ടുന്നനെ:—
യുച്ചരിച്ചീടുവിനു,ക്ഥങ്ങളും;
മത്തവനോകട്ടേ, സോമനീർ; കെല്പേറും
സ്തുത്യനെപ്പിനൊ നമസ്കരിപ്പിൻ! 5

ഇല്ല, ഹരികളെപ്പൂട്ടും ഭവാനോടു
തുല്യനായിട്ടൊരു വൻതേരാളി;
ഇല്ലിന്ദ്ര, നിൻകിടയ്ക്കാരുമേ കെല്പാലു;—
മില്ല, നിന്മട്ടിലൊരശ്വവാനും! 6

ഏകനായ്ത്താനെവനെത്തിപ്പൂ, ഹവ്യദ—
നാകിയ മത്ത്യനെസ്സമ്പത്തിങ്കൽ;
ഏതുമെതിർശബ്ദമേശാതേ പാരിനു
നാഥനായ്ത്തീന്നാനാ,യിന്ദ്രൻ ക്ഷിപ്രം! 7

കുണിനെയെന്നപോലെന്നു, ഹവിർദ്ധന—
ഹീനനെക്കാലാൽച്ചവുട്ടിത്തെയ്ക്കും?
എന്നുവാൻ, നമ്മഠന്തൻ സ്തോത്രവാക്യങ്ങളെ
നിന്നു ചെവിക്കൊള്ളു,മിന്ദ്രൻ ക്ഷിപ്രം? 8

ഭ്രരിജനങ്ങളിൽനിന്നൊതൊരുത്തനോ
നീരിനാൽ നിന്നെപ്പരിചരിയ്ക്കും;
ആയവന്നായത്തമാക്കുമേ, മേത്തര—
മായ കരുത്തിനെയിന്ദ്രൻ ക്ഷിപ്രം! 9

---

4. സോമപാനമദം മറ്റു മദംപോലെ മാരകമല്ല. വെൺനീർ—സച്ഛ
മായ സോമരസം.

6. വൻതേരാളി=മഹാരഥൻ.

7. എതിർശബ്ദമേശാതേ—ആരും മറിച്ചുപറഞ്ഞില്ല.

8. ഹവിർദ്ധനഹീനൻ—ഹവിസ്സാകുന്ന ധനമില്ലാത്തവൻ; യജ്ഞാനുഷ്ഠാ
നരഹിതൻ എന്നു താൽപര്യം.

9. പൂർവ്വാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷവചനം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മോടിയ്ക്കായ്, സ്സാഹ്ലാദം, വഷ്ടിയാമിന്ദ്രന്റെ
കൂടെപ്പോം വെൺപൈക്കഥം, വാസദകഥം
ഇമ്മട്ടിലെങ്ങുമുള്ളൊന്നാം നറുമധു
ചെമ്മേ കുടിപ്പൂ, തൽക്കോയ്മ നോക്കി! 10
പാൽ വീഴ്ത്തും, സോമത്തിലിന്ദ്രസ്സശ്ചീ ഹൂക്ക-
ളാവാസദാത്രികഥം ചിത്രപ്പൈക്കഥം;
ഇന്ദ്രന്റെയാ പ്രിയഗോക്കഥം കൊടുംവജ്രം
നിന്നായപ്പിയ്ക്കും, തൽക്കോയ്മ നോക്കി! 11
കെല്പവിടെയ്ക്കു വളർത്തുന്നു, പാൽകൊണ്ടാ
നിഷ്ടരജ്ഞാനകഥം, വാസദകഥം;
നേർക്കറിയുന്ന തൽഭരികമ്മങ്ങളും,
താക്കീതുചെയ്വാൻ, തൽക്കോയ്മ നോക്കി! 12

(കേക)

എണ്ണൂറുമൊരുപത്തും വൃത്രരെദ്ദധീചന്റെ-
യെല്ലിനാൽക്കൊന്നാനെ, തിർശബ്ദമൊന്നോശാതിന്ദ്രൻ: 13

---

10. വാസദകഥം=പാപ്പിടത്തെ നല്കുന്നവ; പാൽകൊണ്ട് ആളുകഥംക്കു പൊറുതി കൊടുക്കുന്നവ. എങ്ങും—യജ്ഞഗൃഹങ്ങളിലെല്ലാം. നറുംമധു—തേൻപോലെ മധുരമായ സോമരസം. തൽക്കോയ്മ—ഇന്ദ്രന്റെ രാജത്വം.

11. ചിത്രപ്പൈക്കഥം=നാനാവണ്ണകളായ പൈക്കഥം. അയപ്പിയ്ക്കും—ശത്രുക്കളുടെ നേരെ.

12. ആ നിഷ്ടരജ്ഞാനകഥം—കനത്ത അറിവുള്ള പൈക്കഥം. താക്കീതു ചെയ്വാൻ—വൃത്രാദികളെപ്പോലും ജയിച്ച ഇന്ദ്രനോടു യുദ്ധത്തിനു പുറപ്പെട്ടാൽ മരണം ഫലം എന്നു, യുദ്ധേച്ഛുക്കഥംക്കു മുന്നറിയിപ്പു കൊടുക്കാൻ.

13. വെറും നോട്ടംകൊണ്ട് അസുരന്മാരെ പിന്തിരിപ്പിച്ചിരുന്ന അഥർവ്വപുത്രൻ ദധീചൻ (ദധീചി എന്നും കാണുന്നു). സ്വർഗ്ഗം പുക്കപ്പോഥം, ഭൂമി അസുരന്മാരെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞു. അവരോടു പൊരുതാൻ പുറപ്പെട്ട ഇന്ദ്രൻ അതിന്നാളായില്ല. അതിനാൽ അദ്ദേഹം, ദധീചന്റെ അവശിഷ്ടം വല്ലതും കിടപ്പുണ്ടോ എന്നന്വേഷിച്ചു. അപ്പോഥം ആളുകളിൽനിന്നു മനസ്സിലായി, ഋഷിയുടെ പക്കൽ ഒരു കുതിരത്തലയുണ്ടായിരുന്നു എന്ന്. ഇന്ദ്രൻ അന്വേഷണം തുടന്ന്, ആ കുതിരത്തല ശയ്യണമെന്ന ദേശത്ത് ഒരു സരസ്സിൽ കണ്ടെത്തി. അതിന്റെ അസ്ഥികൊണ്ടത്രേ, അദ്ദേഹം അസുരവധം സാധിച്ചത്. ഈ ഉപാഖ്യാനമാണ്, ഈ ഋക്കിലും, അടുത്തതിലും. എണ്ണൂറുമൊരുപത്തും വൃത്രരെ—മായകൊണ്ട് എണ്ണൂററിപ്പത്തു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗിരിയിൽ നിപതിച്ച രുതിരത്തലയത്ര
തിരഞ്ഞു കണ്ടെത്തിനാൻ, ശയ്ന്വണസരസ്സിങ്കൽ. 14
യാതൊന്ന ചലിയ്ക്കുനാ ചന്ദ്രബിംബത്തിൽപ്പൂകു,-
മാദിത്യന്റെറയായ് നണ്ണുമത്തേജസ്സിവന്റെറതാൻ! 15

വാരൊളി, പരാക്രമം, തീവ്രമാം ക്രോധം, സുഖ-
കാരിത, വായിൽബ്ബാണം, നെഞ്ഞത്തു വീക്കും കാലും
ചേരുനാ ഹയങ്ങളെത്തേർമുനിലിനാർ പൂട്ടും
നേരേ തദ്വഹനത്തെ സ്തുതിപ്പോനായിർക്കൊാമവോൻ! 16

ആർ പോകു,മാർ പേടിയ്ക്കു,മാക്രവദ്രവം പാറു,-
മാരറിഞ്ഞിട്ടു,മിന്ദ്രനാരികത്തുണ്ടെനാതും?
ആർ മകനായിക്കടനാത്ഥിയ്ക്കു,മാരാനയ്ക്കാ-
യാ,ർ ധനത്തിനായാ,ർ തന്നുടല്ക്കുമാമക്കാക്കുമായ്? 17
അഗ്നിയെ സ്തുതിച്ചെവൻ യജിയ്ക്കും, നൈഹവ്യത്താൽ,
സ്രുക്കിനാൽ, ചൊറും നീക്കുപോക്കില്ലാത്തുതുക്കളാൽ?

രൂപങ്ങാം ധരിച്ചു, പത്തുദിക്കിലും വ്യാപിച്ചുനിന്ന വൃത്രനെ. ദധീചന്റെറയെല്ലിനാൽ—ദധീചൻ എന്ന ഋഷിയുടെ പക്കലുണ്ടായിരുന്ന അശ്വശിരസ്സിന്റെ അസ്ഥികൊണ്ടു്.

15. ചന്ദ്രബിംബത്തിൽ പ്രവേശിയ്ക്കുന്ന തേജസ്സു സൂര്യന്റേറതാണെന്നു കരുതപ്പെടുന്നു; എന്നാൽ, അതു് ഇവന്റെ(ഇന്ദ്രന്റെ)തന്നെയാണു്.

16. വായിൽ ശത്രുക്കളാൽ എയ്യപ്പെട്ട ബാണം. നെഞ്ഞത്തു വീക്കും കാലും—ശത്രുക്കളുടെ മാറത്തു ചവുട്ടുന്ന കാലുകളും. ആർ പൂട്ടും?—ഇന്ദ്രനല്ലാതെ ആരും ആളാകില്ല. തദ്വഹനത്തെ (അവ തേർ വലിയ്ക്കുന്നതിനെ) സ്തുതിപ്പോനാണു്, ഉയിർക്കൊള്ളുന്നവൻ; ജീവിതം സഫലമാകണമെങ്കിൽ, അതിനെ സ്തുതിയ്ക്കണം!

17. ആർ പോകും?—ഇന്ദ്രൻ വന്നുചേർന്നാൽ, ആരും പൈരിയെ പേടിച്ചു പിന്മാറില്ല. ഉപദ്രവം—ശത്രുപീഡ. ആരറിഞ്ഞിട്ടും?—നാമല്ലാതെ ആരും അറിയില്ല. മകനായി—പുത്രലബ്ധിയ്ക്കുവേണ്ടി. പുത്രനെത്തരണം, ആനയെത്തരണം എന്നും മറവും ആരും ഇന്ദ്രനോടപേക്ഷിയ്ക്കേണ്ടതില്ല; അദ്ദേഹം എല്ലാം സ്വയം തന്നു രക്ഷിച്ചരുളും.

18. ചൊറവും നീക്കുപോക്കില്ലാത്ത—യഥാകാലം ശരിയ്ക്കു വന്നുചേരുന്ന. എവൻ യജിയ്ക്കും?—ദുർജ്ഞേയനായ ഇന്ദ്രനെ യജിപ്പാൻ ആരും ആളാവില്ല. ദേവകൾ എവന്നു ധനം കൊണ്ടുവരും? യജമാനന്നു കൊടുക്കാൻ ധനം ഇന്ദ്രൻതന്നെയേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഏവനു കൊണ്ടുവരും ദേവകാമ ധനം ചിക്കെ-
നോ?-തൊരു സുദേവനാം യജ്ഞകൃത്തറിയുന്നു? 18

മർത്ത്യനെ ശ്ലാഘിയ്ക്കുന്നു, മഘവൻ, മഹാബല:
മാറില്ല, സുഖപ്രദൻ; ദേവ, ഞാൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്നോൻ! 19

അംഗ, നിൻ ഭൃതങ്ങളും നിൻപ്രകന്ദനന്മാരു-
മെങ്ങളെയൊരിയ്ക്കലും തീണ്ടൊല്ലേ ശരണദ!
മർത്ത്യക്കു ഹിതനാം നീയെത്തിയ്ക്ക സന്മതത്തെല്ലാം
മന്ത്രദർശികളായ ഞങ്ങഠനതൻ സവിധത്തിൽ! 20

സൂക്തം 85.

ഗോതമൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; മരുത്തുകാം ദേവത.

സഞ്ചാരികളായ മരുത്തുക്കഠം യാത്രയ്ക്ക, പതിമാർപോലെ പണ്ടമണിയുന്നു. ആ രുദ്രപുത്രർ സൽക്കർമ്മികളാണ്: വാനഴികളെ അഭിവൃദ്ധിയ്ക്കാക്കിയല്ലോ. ആ വീരന്മാർ യജ്ഞങ്ങളിൽ മത്തടിയ്ക്കും, ഉടയ്ക്കും, ഒടിയ്ക്കും! 1

ആ ഭൂമിപുത്രരായ രുദ്രപുത്രന്മാർ അഭിഷിക്തരായി മഹത്ത്വം നേടി; ആകാശത്ത് ഇരിപ്പിടം നിർമ്മിച്ചു. ഇന്ദ്രനെ പൂജിച്ചു, പ്രവൃദ്ധ വീര്യനാക്കി. തുലോം ഐശ്വര്യവാന്മാരുമായി. 2

കൊണ്ടുവരു. സുദേവനായ (നല്ല ദേവതകളോടുകൂടിയ) ഏതൊരു യജ്ഞകൃത്ത് (യജമാനൻ) ഇന്ദ്രനെ അറിയുന്നു?—ആരും അറിയില്ല: അജ്ഞേയനാകുന്നു, ഇന്ദ്രൻ.

19. മർത്യനെ ശ്ലാഘിയ്ക്ക—അങ്ങനെ സ്തുതിച്ച മനുഷ്യനെ, സ്തുതി നന്നായി എന്നു പ്രശംസിച്ചാലും. മറില്ല, സുഖപ്രദൻ—അങ്ങുമാത്രമേ ഉള്ളൂ, സുഖം തരാൻ.

20. അംഗ—ഹേ ഇന്ദ്ര. ഭൃതങ്ങഠം—പരിവാരങ്ങളായ ഗണങ്ങഠം. പ്രകന്ദനന്മാർ—മരുത്തുക്കഠം. തീണ്ടൊല്ലേ—ഉപദ്രവിയ്ക്കരുതേ! ഹിതൻ—അനുകൂലൻ.

സൂക്തം 85.

1. അഭിവൃദ്ധിയ്ക്ക്—മഴ പെയ്യും മറവും പ്രാണികൾക്ക് അഭ്യുദയം വരുത്താൻ. മത്തടിയ്ക്കും—സോമം കുടിച്ച്. ഉടയ്ക്കും—പാറകളെയും മറും. ഒടിയ്ക്കും—വൃക്ഷാദികളെ.

2. അഭിഷിക്തരായി—ദേവന്മാരാൽ അഭിഷേചിയ്ക്കപ്പെട്ട്. പൂജിച്ച്—സ്തുതിച്ച്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആ ഗോപുത്രന്മാർ ശരീരത്തിന്നു മോടി കൂട്ടുമ്പോൾ, ശോഭ പൂണ്ടു, മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന ആഭരണങ്ങൾ ധരിയ്ക്കുന്നു. മാറാലരെ മുച്ചൂടും മുടിയ്ക്കുന്നു. അവർ സഞ്ചരിയ്ക്കുമ്പോൾ കൂടെയുണ്ടാവും, വെള്ളം! 3

ആ സുയജ്ഞന്മാർ ചുരികകൊണ്ട് ഒളിവീശുന്നു. മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്ന മനോവേഗികളായ മരുത്തുക്കളേ, തേരുകളിൽ പുള്ളിമാൻ പേടകളെ പൂട്ടിയ നിങ്ങൾ ഉറപ്പേറിയവയെപ്പോലും ബലത്താൽ വീഴ്ത്തുന്നു! 4

മരുത്തുക്കളേ, അന്നത്തിന്നു മേഘത്തെ പ്രേരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ തേരുകളിൽ പുള്ളിമാൻപേടകളെ പൂട്ടിയാൽ, ഇടിത്തിയ്യിൽ നിന്നു മഴ പെയ്തുതുടങ്ങും; വെള്ളംകൊണ്ടു ഭൂമി, ഒരു തോലുപോലെ കുതിരുകയുംചെയ്യും! 5

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളെ കുതിച്ചോടുന്ന കുതിരകൾ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരട്ടെ: ഊക്കിൽ വീശുന്ന നിങ്ങൾ കൈകളിൽ ധനവുമായി വന്നൊത്തുവിൻ; നിങ്ങൾക്കായി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള വിശാലസ്ഥാനത്തു ദർഭയിലിരിയ്ക്കുവിൻ; തേൻപോലുള്ള സോമനീർകൊണ്ടു മദംകൊള്ളുവിൻ! 6

അവർ സ്വന്തം ബലത്താൽ വളർന്നു: മഹത്ത്വംകൊണ്ടു വിണ്ണിൽ പാക്കുകയായി; വിശാലമായ ഭവനം നിർമ്മിച്ചു. എവക്കുവേണ്ടി, കാമവർഷിയും ആഹ്ലാദത്തെ പൊഴിയ്ക്കുന്നതുമായ യാഗം വിഷ്ണുതന്നെ രക്ഷിച്ചുവോ; അവർ പക്ഷികൾപോലെ പറന്നൊത്തി, നമ്മുടെ പ്രിയയജ്ഞത്തിൽ ഉപവേശിയ്ക്കട്ടെ! 7

ശൂരർപോലെയും പൊരുതുന്നവർപോലെയും ശീഘ്രഗാമികളായ മരുത്തുക്കൾ അനാകാമർപോലെ യുദ്ധത്തിൽ പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്നു. രാജാക്കന്മാർപോലെ മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന ഈ നേതാക്കളെ സർവ്വലോകങ്ങളും പേടിയ്ക്കുന്നു! 8

നല്ലതു ചെയ്യുന്ന ത്വഷ്ടാവ് ആയിരം മുനകളുള്ള ഒരു പൊൻ വജ്രം വെടിപ്പിൽ ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തു; അതു യുദ്ധത്തിലുപയോഗിപ്പാ

---

3. ഗോപുത്രന്മാർ—പശുവിന്റെ രൂപം ധരിച്ച ഭൂമിയുടെ പുത്രന്മാർ.

5. അന്നത്തിന്ന്—ഭൂമിയിൽ സസ്യങ്ങളുണ്ടാകാൻ. പ്രേരിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്—മഴ പെയ്യാൻ.

6. ധനവുമായി—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ.

7. അവർ—മരുത്തുക്കൾ. ഉപവേശിയ്ക്ക—ഇരിയ്ക്കുക.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നെടുത്ത്, ഇന്ദ്രൻ ജലരോധിയായ മേഘത്തെ പിളർത്തി, മഴ പെയ്യിച്ചു. 9

യാവചിലർ ഒരു കിണർ ബലത്താൽ പൊക്കിയെടുത്തു, മാഗ്ഗം തടഞ്ഞ മാമലയെപ്പോലും ഉടച്ചുകളഞ്ഞുവോ; ആ ശോഭനദാനരായ മരുത്തുക്കൾതൻ സോമത്തിൻെറ മത്തിൽ 'വാണം' മീട്ടിക്കൊണ്ടു, ധനങ്ങൾ നല്കുന്നു! 10

ആ വിചിത്രശോഭന്മാർ കിണർ വിലങ്ങനെ ആ സ്ഥലത്തെയ്ക്കു കൊണ്ടുപോന്നു, ദാഹം മൂത്ത ഗോതമനായി വെള്ളം കോരിവെച്ചു; അങ്ങനെ, രക്ഷയുമായി സമീപിച്ച അവർ ഈ മേധാവിയ്ക്കു വെള്ളം വേണ്ടുവോളം കൊടുത്തു! 11

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ത്രിസ്ഥാനസ്ഥിതങ്ങളായ സുഖങ്ങൾ—സേവകനായി വെയ്ക്കപ്പെട്ടവ—നിങ്ങൾ ഹവിർദ്ദാതാവിന്നു നല്കാറുണ്ടല്ലോ; അവ ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടിയ്ക്കുവിൻ! വഷ്കരേ, ഞങ്ങൾക്കു ധനത്തെയും നല്ല വീരന്മാരെയും തന്നരുളുവിൻ! 12

സൂക്തം 86.

ഗോതമൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; മരുത്തുകൾ ദേവത.

ഹേ മരുത്തുക്കളേ, വാനിൽനിന്നു വനൊവർതൻ ഗൃഹേ
നീർ മോന്തും നിങ്ങളെ;—വർതാൻ, സുരക്ഷിതർ സുശോഭരേ! 1

---

10. ഗോതമഷി ദാഹിച്ചുവലഞ്ഞു മരുത്തുക്കളോടു വെള്ളം യാചിച്ചു. അവർ അടുത്തുള്ള ഒരു കിണർ അടിയോടെ എടുത്ത്, ഋഷിയുടെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുവെച്ചു; കിണറിലെ വെള്ളം ഒരു വലിയ പാത്രത്തിൽ ഒഴിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ കഥയത്രേ, ഈ ഋക്കിലും അടുത്തതിലും: വാണം—നൂറു കമ്പിയുള്ള ഒരു തരം വീണ. നല്കുന്നു—സ്തോതാക്കൾക്ക്.

11. ഈ മേധാവി—ഗോതമൻ.

12. ത്രിസ്ഥാനങ്ങൾ—പൃഥ്വി, അന്തരിക്ഷം, ആകാശം. സേവകന്നായി—സേവകനു കൊടുപ്പാൻ. വീരന്മാർ—പുത്രാദികൾ.

സൂക്തം 86.

1. നീർ മോന്തും—സോമരസം കുടിയ്ക്കും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യജ്ഞം വഹിയ്ക്കുന്ന മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ കേൾക്കണം,
യജ്ഞകൃത്തിന്റെയും, വാഴ്ത്തും മേധാവിയുടെയും വിളി! 2
ഏവന്റെയൃതപിക്കുകളാ മേധാഢ്യർക്കുണർവേകുമോ;
അവനു കൈവശത്താമേ, ഗോക്കളേറിയൊരാലയും! 3
യാഗാഹങ്ങളിലാ വീരക്കായി വെയ്ക്കുന്ന സോമനീർ;
ഉക്ഥം, നിവിത്തിവയെയും ചൊല്ലുന്ന യജ്ഞാന്തരേ. 4
ഇതു കേൾക്കട്ടെ, നിശ്ലേഷശത്രുമർദ്ദകരാമവർ;
സ്തുതിപ്രേരകനെ പ്രാപിയ്ക്കട്ടെ,യന്നാസമൃദ്ധിയും! 5
തന്നുപോരുന്നതുണ്ടല്ലോ ഞങ്ങളൊട്ടേറെ വഷ്മായ്,
ഏറെ മരുത്തുക്കളേ, വിശ്വം കണ്ട നിങ്ങൾക്കു രക്ഷയാൽ! 6
ഏറെ മരുത്തുക്കളേ, പാരം യജിയ്ക്കുമെന്നു നിങ്ങളെ
ഹവ്യങ്ങളാൽക്കുളിർപ്പിയ്ക്കും നരൻ നോടട്ടെ, നൽധനം! 7
അമോഘബലരാം നേതാക്കളേ, നിങ്ങളെയിച്ഛയാ
വിയപ്പോടേ ഭജിപ്പോനാം വിളയിപ്പിനഭീപ്സിതം! 8
വെളിപ്പെടുത്തുവിൻ, വിദ്യോതിയ്ക്കുമാ മഹിമാവിനെ:
നിങ്ങൾ നിർവ്യാജബലരേ, നിഹനിപ്പിനരക്കരെ! 9

---

2. യജമാനന്റെയും സ്തോതാവിന്റെയും—രണ്ടുപേരുടെയും—വിളി നിങ്ങൾ കേൾക്കുമാറാകണം.

3. ആ മേധാഢ്യർ—മേധയേറിയ മരുത്തുക്കൾ. ഉണർവ്—ഹവിർഭുക്തിജന്യമായ ഉന്മേഷം. ആലയം—മറവു വിഭ്രതികൾക്കു പുറമേ, വളരെ ഗോക്കളുള്ള ഒരു തൊഴുത്തും.

4. യാഗാഹങ്ങൾ—യാഗോചിതങ്ങളായ ദിവസങ്ങൾ. ഉക്ഥംപോലെ, മരുദ്ദേവതാകമായ ഒരു മന്ത്രസ്തോത്രമത്രേ, നിവിത്ത്.

5. ഇതു—സ്തുതി. സ്തുതിപ്രേരകൻ—സ്തുതി ചൊല്ലിച്ചവൻ, യജമാനൻ.

6. നിങ്ങൾക്കു തന്നുപോരുന്നതുണ്ടല്ലോ—ഹവിസ്സുകൾ. രക്ഷയാൽ—നിങ്ങളാൽ രക്ഷിതരാകകൊണ്ട്.

8. വിയപ്പോടേ—സ്തോത്രപാനശ്രമത്താൽ വിയർത്തുംകൊണ്ട്. യജമാനനെന്നപോലെ, ഇച്ഛയാ സ്തുതിയ്ക്കുന്നവനും നിങ്ങൾ അഭീഷ്ടം നല്കണം.

9. വിദ്യോതിയ്ക്കും=വിളങ്ങുന്ന. ആ മഹിമാവ്—വൃത്രവധത്തിലും മറ്റും കാണിച്ച സ്വമാഹാത്മ്യം. അരക്കരെ—ഞങ്ങളെ ഉപദ്രവിയ്ക്കുന്ന രാക്ഷസാദികളെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അടയ്ക്കുവിൻ ഗ്രഹയിലുള്ളിരുൾ; വിശപംവിഴുങ്ങിയെ
പോക്കുവിൻ; ഞങ്ങൾ തേടുന്ന തുവെളിച്ചം പരത്തുവിൻ! 10

സൂക്തം 87.

ഗോതമൻ ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; മരുത്തുക്കൾ ദേവത.

മഹത്തായ ബലത്താൽ മാറലരെ മെലിയിയ്ക്കും; വിജയഘോഷങ്ങൾ മുഴക്കും; തല കുനിയ്ക്കില്ല; വേർപെടില്ല; അത്യന്തം സേവിയ്ക്കപ്പെടും—ഇങ്ങനെയുള്ള ആ ഋജീഷികളായ മഹാനേതാക്കന്മാർ ആഭരണങ്ങളണിഞ്ഞു, ചില സൂര്യരശ്മികൾപോലെ കാണപ്പെടും. 1

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ പക്ഷികൾപോലെ ഒരു വഴിയിലൂടെ പറന്നു, സമീപസ്ഥലങ്ങളിൽ മേഘങ്ങളെ ഒന്നിച്ചുകൂട്ടുന്നു; ഉടനേ, നിങ്ങളുടെ തേരുകളിൽ പാറിപ്പിടിച്ച മഴക്കാറുകൾ ജലം പൊഴിച്ചുതുടങ്ങും. ആ നിങ്ങൾ തേനിൻനിറമുള്ള വെള്ളംകൊണ്ടു സ്വപൂജകനെ കുളിർപ്പിച്ചാലും! 2

നന്മയ്ക്കായി തേർപൂട്ടിയ അവരുടെ പൊക്കിയെറിയുന്ന പോക്കിൽ ഭൂമി, ഒരു വിരഹിണിയെപ്പോലെ വിറകൊള്ളും! ആ കളിനടക്കാർ, വീശുനാവർ, ചുരികകൊണ്ടു വിളങ്ങുനാവർ, കുലുക്കുനാവർ മഹത്തായ സ്വയം പ്രഖ്യാപിയ്ക്കുന്നു. 3

സ്വയം ചരിയ്ക്കുന്ന, പുള്ളിമാനശബ്ദങ്ങളോടുകൂടിയ, നിത്യയൌവനമായ, ബലങ്ങളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട, ആ മരുദ്ഗണമാണല്ലോ, ഇക്ക

---

10. ഗ്രഹയിലുള്ള ഇരുൾ (തമസ്സ്) അടയ്ക്കുവിൻ—അതു പുറത്തെയ്ക്കു വരാതെ ഗ്രഹയിൽത്തന്നെ കിടക്കട്ടെ! വിശപംവിഴുങ്ങി—രാക്ഷസാദികൾ. തേടുന്ന—ഇച്ഛിയ്ക്കുന്ന.

സൂക്തം 87.

1. മെലിയിയ്ക്കും—നശിപ്പിയ്ക്കുമെന്നു താൽപര്യം. തല കുനിയ്ക്കില്ല—എവിടെയും നിവുന്നുതന്നെ നില്ക്കും. വേർപെടില്ല—ഏഴു ഗണങ്ങളും ഒന്നിച്ചു വസിയ്ക്കുന്നു. ഋജീഷികൾ=ഋജിഷ്വാതോടുകൂടിയവർ; 64-ാം സൂക്തത്തിലെ 12-ാം ഋക്കിന്റെ ടിപ്പണി നോക്കുക.

3. പൊക്കിയെറിയുന്ന—മേഘങ്ങളെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ണ്ടതിനൊല്ലാം ഉടമ; സൽക്കർമ്മാഹ്വും, കടം വീട്ടുനാതും അനവദ്യവും മഴ പെയ്യിയ്ക്കുനാതുമായ ആ ഗണംതന്നെ, ഈ കർമ്മത്തിന്നു മികച്ച രക്ഷിതാവ്! 4

ഞാൻ പഴമക്കാരനായ അച്ഛന്റെ മകനാകകൊണ്ടു പാകയാണ്: സോമാഹുതിയും സ്തുതിയും മരുത്തുക്കളിൽ ചെന്നൊത്തും. അവർ ഈ ഇന്ദ്രനെ കർമ്മത്തിൽ വാഴ്ത്തിക്കൊണ്ടു സമീപിയ്ക്കുകയും, ഉടൻത നൊ യജ്ഞാഹ്വങ്ങളായ പേരുകൾ വഹിയ്ക്കുകയും ചെയ്തുവല്ലോ! 5

അവർ തിളങ്ങുന്ന സൂര്യരശ്മികളോടുകൂടി ജലത്തെ പ്രാണിസേവനത്തിനായപ്പാൻ നോക്കുന്നു; അവർ ഋതപിക്കുകളോടുകൂടി നല്ല ഭക്ഷണം കഴിയ്ക്കുന്നു; അവർ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു, നിർഭയം സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു; പ്രിയപ്പെട്ട മാരുതസ്ഥാനവും നേടിയിരിയ്ക്കുന്നു. 6

സൂക്തം 88.

ഗോതമൻ ഋഷി; പ്രസ്താരപങ്ക്തിയും വിരാഡ്രൂപയും ഛന്ദസ്സ്.
മരുത്തുക്കൾ ദേവത.

(കേക)

വരുവിന,ശപങ്ങൾപോലഴകിൽ നടക്കുന്ന,
ചുരിക വെയ്ക്കപ്പെട്ട, മിന്നുന്ന രഥങ്ങളിൽ;
പറന്നെത്തുവിനെ,ങ്ങൾക്കുരുഭക്ഷ്യവുമേന്തി,-
പ്പുറവയ്ക്കാപ്പം മരുത്തുക്കളേ, സുജ്ഞാനരേ! 1

---

4. കടം വീട്ടുന്നതും—സ്തോതാക്കൾക്കു തക്ക പ്രതിഫലം കൊടുക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

5. കർമ്മത്തിൽ—വൃത്രവധത്തിലും മറ്റും. പേരുകൾ—ഇന്ദ്രൻ കൊടുത്തവ ഇതൊക്കെ എനിയ്ക്ക്, അച്ഛൻ രഹൂഗണൻ പറഞ്ഞുതന്നതാണ്.

6. ജലത്തെ പ്രാണിസേവനത്തിന്നായപ്പാൻ—മഴ പെയ്യിയ്ക്കാൻ. ഭക്ഷണം—ഹവിസ്സ്. സ്തുതിയ്ക്കുന്നു—യജമാനനെ വാഴ്ത്തുന്നു.

സൂക്തം 88.

1. പറവയ്ക്കാപ്പം—പക്ഷികൾക്കൊത്ത വേഗത്തിൽ. സുജ്ഞാനരേ=ശോഭനമായ ജ്ഞാനമുള്ളവരേ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നല്ലതേകാനായ്, ദേവകാമനാം സ്തോതാവിങ്കൽ-
ച്ചെല്ലുന്നു, തുട്ട-മഞ്ഞത്തേരശ്വങ്ങളാലവർ:
കൊല്ലുമായുധമുള്ളക്കാഞ്ചനസുഭഗർതൻ
പള്ളിത്തേരുരുഠം തട്ടിപ്പാരിടമുടയുന്നു! 2

ശ്രീകരമേർക്കാലൊന്നു തോളിലേന്തിയ നിങ്ങഠം
യാഗത്തെത്തരുവിനെയെന്നാപോലുയത്തിപ്പൂ;
നിങ്ങഠംക്കായ്, സ്സുഖദമാമമ്മിയെ സ്വത്താക്കുന്നു,
തുംഗസമ്പന്നർ മരുത്തുക്കളേ, സുജാതരേ! 3

വന്നെത്തീ, തൃഷിതരാം നിങ്ങഠക്കു ദിവസങ്ങഠം;
നന്നാക്കിതാനും, വെള്ളം വേണ്ടതാമിക്കമ്മത്തെ;
ഗോതമർ ദാഹം മാററാൻ, മോഹൊരുക്കിയും മന്ത്ര-
മോതിയും പാടിച്ചെടുത്താരല്ലോ, കിണറേവം! 4

പൊൽത്തേർവട്ടിരിമ്പുരുഠംച്ചുററുമൊത്തങ്ങിങ്ങോടു-
മുത്തമാഹ്വാതാക്കളാം നിങ്ങളെക്കണ്ടുംകൊണ്ടേ
ഗോതമനായി മരുത്തുക്കളേ, നന്നായ്ച്ചൊന്ന
ഗാഥയിതെണ്ണപ്പെട്ട, ഖ്യാതമാമൊന്നിന്നൊപ്പം! 5

---

2. തുട്ടമഞ്ഞത്തേരശ്വങ്ങഠം—തുട്ടപ്പും മഞ്ഞയുമാകുന്ന രണ്ടു നിറം ചേർന്ന തേർക്കുതിരകഠം. കാഞ്ചനസുഭഗർ=സ്വർണ്ണത്തിനൊത്ത അഴകുള്ളവർ. ഉരുഠം=ചക്രം.

3. എർക്കാൽ—വണ്ടിച്ചക്രത്തിന്റെ അഴി; മരുത്തുക്കളുടെ ഒരായുധം. തരു=വൃക്ഷം. ഉയത്തിപ്പൂ—യജമാനന്മാരെക്കൊണ്ട് ഉന്നതമാക്കിയ്ക്കുന്നു. തുംഗസമ്പന്നർ=ഉയർന്ന പണക്കാർ: അവർ, നിങ്ങഠംക്കുവേണ്ടി സോമലത ക്രയയ്ക്കുന്ന കല്ലിനെ ഒരു ധനമായി കരുതുന്നു! സുജാതർ=ശോഭനജന്മാക്കഠം.

4. മരുത്തുക്കഠം ഗോതമനു കിണർ കൊണ്ടുവന്നതു കണ്ടിട്ട് ഒരു ഋഷി പറയുന്നു: തൃഷിതർ=ദാഹമുള്ളവർ. നിങ്ങഠംക്കു—ഗോതമക്ക്. ദിവസങ്ങഠം—സൂദിനങ്ങഠം. കർമ്മം—ജ്യോതിഷ്ടോമവും മറും. ചോറ്—ഹവിസ്സ്. ഏവം=ഇങ്ങനെ.

5. പൊൽത്തേർവട്ടിരിമ്പുരുഠംച്ചുററുമൊത്ത്—സ്വർണ്ണമയങ്ങളായ രഥചക്രങ്ങളോടും, ഇരിമ്പുകൊണ്ടുള്ള ഉരുഠംച്ചുററുകളോടും (നേമി) കൂടി. ഉത്തമാഹ്വാതാക്കഠം—ശ്രേഷ്ഠരെ (ദേവകളെ) വിളിയ്ക്കുന്നവർ. കണ്ടുംകൊണ്ടേ—മനസാ. ഗാഥ—സ്തോത്രം. ഖ്യാതമാമൊന്നിന്നൊപ്പം—പണ്ടേ പ്രസിദ്ധമായ ഒരു സ്തോത്രംപോലെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചേരു,മിസ്തുതി നിങ്ങഠക്കു;-തപിക്കുമെപ്പൊത്തിൽ-
ഗീരിതേ ചൊൽവൂ മരുത്തുക്കളേ, ഭോജ്യാപ്തിയ്ക്കായ്! 6

സൂക്തം 89.

ഗോതമൻ ഋഷി; ജഗതിയും വിരാട്സ്ഥാനയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ക്രമേണ ഛന്ദസ്സ്; അനേകദേവകം ദേവത.

ഉപദ്രവിയ്ക്കപ്പെടാത്ത, തടയപ്പെടാത്ത, (ശത്രുക്കളെ) പിളർത്തുന്ന ശുഭയജ്ഞങ്ങഠം എല്ലാടത്തുനിന്നും നമ്മളിൽ വന്നണയട്ടെ; വിട്ടൊഴിയാതെ നാളിൽ നാളിൽ രക്ഷിയ്ക്കുന്ന ദേവന്മാർ നമ്മെ സദാ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തട്ടെ! 1

ആജ്ഞവമിച്ചിയ്ക്കുന്ന ദേവന്മാക്കു നമ്മളിൽ സുഖകരമായ സന്മനസ്സുണ്ടാകട്ടെ; ദേവന്മാരുടെ ദാനം നമ്മുടെ നേർക്കു തിരിയട്ടെ! നാം ദേവന്മാരുടെ സഖ്യം സമ്പാദിയ്ക്കുക: ദേവന്മാർ നമുക്കു ജീവിച്ചിരിയ്ക്കാൻ ആയുസ്സു വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കട്ടെ! 2

ഭഗൻ, മിത്രൻ, അദിതി, ദക്ഷൻ, മരുദ്ഗണം, സൂര്യൻ, വരുണൻ, സോമൻ, അശ്വികഠം എന്നിവരെ നാം പണ്ടേത്തെ നിവിത്തുകൊണ്ട് ആവാഹിയ്ക്കുക; സുഭഗയായ സരസ്വതി നമുക്കു സുഖം തരട്ടെ! 3

ആ സുഖപ്രദമായ മരുന്നിനെ വായുവും അതിനെ അമ്മ ഭൂമിയും, അതിനെ അച്ഛൻ വാനുലകും, അതിനെ സോമം ചതയ്ക്കുന്ന സുഖപ്രദങ്ങളായ അമ്മികളും നമ്മളിൽ എത്തിയ്ക്കുമാറാകട്ടെ; അതിനെ ബുദ്ധിമാന്മാരായ അശ്വികളേ, നിങ്ങഠം കേട്ടറിയണം! 4

---

6. ചേരും—അനുരൂപമാണ്. ഗീരിതേ—ഈ സ്തുതിതന്നെ. ഭോജ്യാപ്തിയ്ക്കായ്—നിങ്ങളിൽനിന്ന് ആഹാരം ലഭിപ്പാൻ.

സൂക്തം 89.

2. ആജ്ഞവമിച്ചിയ്ക്കുന്ന—തങ്ങളുടെ യജമാനൻ നിഷ്ഠപടനായിരിയ്ക്കുണ്ണമെന്നഭിലഷിയ്ക്കുന്ന.

3. സുഭഗ=നല്ല ധനത്തോടുകൂടിയവഠം.

4. അച്ഛൻ—മഴകൊണ്ട് എല്ലാവരെയും രക്ഷിയ്ക്കുന്ന.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആ ചരാചരപതിയും, കമ്മങ്ങാംകൊണ്ടു പ്രീതിപ്പെട്ടുത്തേണ്ടുന്നവനുമായ പെരുമാളെ നാം രക്ഷയ്ക്കായി വിളിയ്ക്കുക! ഉപദ്രവിയ്ക്കപ്പെടാത്ത പൂഷാവു നമ്മുടെ ധനം വർദ്ധിപ്പാൻ രക്ഷിച്ചുപോരുന്നുണ്ടല്ലോ; അതുപോലെ അനശ്വരതയ്ക്കും പാലകനായിരുന്നുവിയ്ക്കട്ടെ! 5

വൃദ്ധശ്രവസ്സായ ഇന്ദ്രൻ നമുക്കു സ്വസ്തി നല്കട്ടെ; വിശ്വവേദസ്സായ പൂഷാവു നമുക്കു സ്വസ്തി നല്കട്ടെ; അരിഷ്ടനേമിയായ താർക്ഷ്യൻ നമുക്കു സ്വസ്തി നല്കട്ടെ; ബൃഹസ്പതി നമുക്കു സ്വസ്തി നല്കട്ടെ! 6

ഗോപുത്രരും പൃഷദശ്വരും ശോഭനഗതികളും യജ്ഞങ്ങളിൽ ചെല്ലുന്നവരും അഗ്നിജിഹ്വകളിൽ വർത്തിയ്ക്കുന്നവരും മാനശീലരും സ്വയംതേജസ്വികളുമായ മരുദ്ദേവകളെല്ലാവരും നമ്മെ രക്ഷിപ്പാൻ ഇപ്പോൾ വന്നൊത്തട്ടെ! 7

ദേവന്മാരേ, ഞങ്ങൾ ചെവികൊണ്ടു നല്ലതു കേൾക്കുമാറാകണം; യജനീയരേ, ഞങ്ങൾ കണ്ണുകൊണ്ടു നല്ലതു കാണുമാറാകണം; ഞങ്ങൾ ദൃഢാംഗശരീരരായി (നിങ്ങളെ) സ്തുതിച്ചുകൊണ്ട്, ഈശ്വരനിശ്ചിതമായ ആയുസ്സു മുഴുവൻ നേടുമാറാകണം! 8

ദേവകളേ, നൂറുവയസ്സാണല്ലോ, മനുഷ്യർക്കു വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്; ആ ആയുസ്സു കഴിയുന്നതിന്നുമുമ്പ്, ഇടയ്ക്കുവെച്ചു, ഞങ്ങളെ നിങ്ങൾ മരിപ്പിയ്ക്കരുത്: ഞങ്ങളുടെ ദേഹത്തിൽ ജര കേറണം; മക്കൾ അച്ഛന്മാരുമാകണം! 9

---

5. പെരുമാൾ—ഇന്ദ്രൻ. ഉപദ്രവിയ്ക്കപ്പെടാത്ത—ഇന്ദ്രനെ ഉപദ്രവിപ്പാൻ ആരും ആളാവില്ല. അനശ്വരതയ്ക്കും—നമുക്ക് അനശ്വരതയും നിലനിൽക്കട്ടെ.

6. വൃദ്ധശ്രവസ്സ്=സ്തുതിയേറിയവൻ; പരക്കെ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നവൻ. ഇന്ദ്രപര്യായമാണ്, ഈ പദം. സ്വസ്തി—നാശമില്ലായ്മ. വിശ്വവേദസ്സ്=സർവ്വജ്ഞൻ. അരിഷ്ടനേമി—തന്റെ തേരുരുൾച്ചുറിന്നു കേടുപറ്റാത്തവൻ, അപ്രതിഹതപ്രയാണൻ. ഗരുഡപര്യായമാണ്, അരിഷ്ടനേമി. താർക്ഷ്യൻ=തൃക്ഷപുത്രൻ, ഗരുഡൻ.

7. പൃഷദശ്വർ=പുള്ളിമാനുകളാകുന്ന അശ്വ(വാഹന)ങ്ങളോടുകൂടിയവർ. അഗ്നിജിഹ്വ(ജ്വാല)കളിൽ വർത്തിച്ചാണ്, എല്ലാദ്ദേവന്മാരും ഹവിസ്സു കൈക്കൊള്ളുന്നത്.

8. ദൃഢാംഗശരീരർ=അവയവങ്ങൾക്ക് ഉറപ്പുള്ള ദേഹത്തോടുകൂടിയവർ ആയുസ്സു മുഴുവൻ—നൂറിരുപതോ നൂറിപ്പതിനാറോ വയസ്സ്.

9. ജര കേറണം—വാർദ്ധക്യത്തിലേ മരിയ്ക്കുവൂ; പൌത്രരെ കാണാനും ഇട വരണം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സപ്തൻ, അദിതി; അന്തരിക്ഷം, അദിതി. അമ്മ, അദിതി; അച്ഛൻ, അദിതി; മകൻ, അദിതി; എല്ലാദ്യേവകളും, അദിതി; പഞ്ച ജനങ്ങൾ, അദിതി; ജനിച്ചതെല്ലാം അദിതി; ജനിയ്ക്കാൻപോകുന്നതും അദിതി! 10

സൂക്തം 90.

ഗോതമൻ ഋഷി; ഗായത്രിയും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; അനേകദേവകം ദേവത.

വിദ്വാൻ മിത്രൻ, വരുണനും, സൂര്യനും, മറു ദേവരും
നേരേ കൊണ്ടുനടക്കട്ടേ, നമ്മെത്തുല്യപ്രസാദരായ്! 1

അവർ സമ്പത്തുടുപ്പിപ്പോരല്ലോ; തേജസ്സുകൊണ്ടവർ
മറക്കാതെ നടത്തിപ്പോരുന്ന, കമ്മങ്ങളനവദ്യം! 2

മർത്ത്യരാകിയ നമ്മാൾക്കു, മരണോജ്ഝിതരാമവർ
അമിത്രരെയമർത്തിക്കൊണ്ടരുളീടേണമേ, സുഖം! 3

ഇന്ദ്രൻ, ഭഗൻ, മരുത്തുക്കൾ, പൂഷാവീ വന്ദ്യദേവകൾ
ചേർതിരിയ്ക്കട്ടെ, വേണ്ടുന്ന നന്മയ്ക്കായ് നമ്മാൾതൻ വഴി! 4

പൂഷാവേ, ഞങ്ങൾതൻ കമ്മം വിഘ്നം, മരുദ്ഗണമേ,
ഗോയുക്തമാക്കുവിൻ നിങ്ങൾ; നാല്പുങ്ങൾക്കക്ഷയത്വവും! 5

മധു ചുരക്കുന്ന, യജമാനന്നു വായുവുമാർകളും;
അമ്മട്ടു തേനായ്ത്തീരട്ടേ, നമ്മാൾക്കിങ്ങോഷധീഗണം! 6

---

10. പഞ്ചജനങ്ങൾ—ചതുവർണ്ണങ്ങളും നിഷാദരും; അല്ലെങ്കിൽ, ഗന്ധർവ്വ-പിതൃ-ദേവാ-സുര-രക്ഷസ്സുകൾ.

സൂക്തം 90.

1. കൊണ്ടുനടക്കട്ടേ—ഉത്തമസ്ഥാനത്തെയ്ക്കു്.

2. സമ്പത്തുടുപ്പിപ്പോർ—ലോകത്തെ ധനംകൊണ്ടാച്ഛാദനംചെയ്യുന്നവർ; ലോകത്തിൽ സമ്പത്തു നിറയ്ക്കുന്നവർ. മറക്കാതെ—മനസ്സുവെച്ചു്.

3. മരണോജ്ഝിതർ—മരണരഹിതർ. അമിത്രർ—ശത്രുക്കൾ.

4. ചേർതിരിയ്ക്കട്ടെ—അസന്മാർഗ്ഗങ്ങളിൽനിന്നു്.

5. മരുദ്ഗണം=മരുദ്ഗണം. ഗോയുക്തം=പശുക്കളോടുകൂടിയതു്. അക്ഷയത്വം=നാശരാഹിത്യം.

6. മധു—മധുരമായ കർമ്മഫലം. ആർകം=നദികൾ. തേനായ്—മാധുര്യത്തോടുകൂടിയതായി. ഔഷധീഗണം=സസ്യവർഗ്ഗം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തേനാക രാത്രി; തേനാക പകൽ; തേനാക മന്നിടം;
നമുക്കു തേനായ്ച്ചമയുക,ച്ചുൻപോലുള്ള നാകവും! 7
മധുവേകട്ടെ നമ്മഠംക്കു വനസ്പതി; ദിനേശനും
മധുവേകട്ടെ; നമ്മഠംക്കു മധു തുകട്ടെ, ഗോക്കളും! 8

സുഖം വരുത്തട്ടെ നമുക്കു മിത്രൻ;
സുഖം, പ്രചേതസ്സു; സുഖം വിവസ്വാൻ;
സുഖം വരുത്തട്ടെ, സുരേശനിന്ദ്രൻ;
സുഖം മഹത്താമടി വെച്ച വിഷ്ണു! 9

സൂക്തം 91.

ഗോതമൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ഗായത്രിയും ഉഷ്ണിക്കും ഛന്ദസ്സു°; സോമൻ ദേവത.

സോമ, അങ്ങയെ ഞങ്ങഠം മിന്തിച്ചറിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു: അങ്ങു ഞങ്ങളെ നേർവഴിയിലെത്തിയ്ക്കുന്നു; ഇന്ദോ, അങ്ങയുടെ മികച്ച നേതൃത്വംകൊണ്ടാണല്ലോ, ഞങ്ങളുടെ ധീരരായ പിതാക്കന്മാർ ദേവകളിൽ നിന്നു രത്നം നേടിയത്! 1

സോമ, അങ്ങു കർമ്മങ്ങഠംകൊണ്ടു സുകർമ്മാവായിരിയ്ക്കുന്നു; വിശ്വവേദസ്സായ അങ്ങു ബലംകൊണ്ടു പ്രബലനായിരിയ്ക്കുന്നു; അങ്ങു കാമവർഷ്ണങ്ങഠംകൊണ്ടും മഹത്ത്വംകൊണ്ടും വൃഷാവായിരിയ്ക്കുന്നു; നേതാക്കഠംക്കു (ഇഷ്ടഫലം) കാട്ടിക്കൊടുക്കുന്ന അങ്ങ് അന്നങ്ങഠംകൊണ്ടു പ്രചുരാന്നനായിരിയ്ക്കുന്നു! 2

---

7. അച്ഛൻപോലുള്ള—രക്ഷിച്ചുപോരുന്ന. നാകം=സ്വർഗ്ഗം.

8. വനസ്പതി—യൂപദേവത.

9. പ്രചേതസ്സു°=വരുണൻ. വിവസ്വാൻ=സൂര്യൻ. മഹത്താമടി വെച്ച—മൂവ്വടികൊണ്ടു മുപ്പാരളന്ന, വാമനരൂപനായ.

സൂക്തം 91.

1. ഇന്ദോ—അമൃതകിരണംകൊണ്ടു ലോകത്തെ കുതിർക്കുന്നവനേ. രത്നം—രമണീയമായ ധനം.

2. പ്രചുരാന്നൻ=വളരെ അന്നങ്ങളുള്ളവൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സോമ, രാജാവും വരുണനുമായ അങ്ങയുടെയാണല്ലോ, കമ്മങ്ങൾ; വിശാലവും ഗഭീരവുമത്രേ, അങ്ങയുടെ തേജസ്സ്. സോമ, അങ്ങു, പ്രിയപ്പെട്ട മിത്രൻപോലെ പാവനനാകുന്നു—സൂര്യൻപോലെ വർദ്ധയിതാവാകുന്നു! 3

സോമ, രാജാവേ, അങ്ങയുടെ തേജസ്സുകൾ ദ്യോവിൽ എവയോ, ഭൂവിൽ എവയോ, പർവതങ്ങളിൽ എവയോ, ഓഷധികളിൽ എവയോ, ജലങ്ങളിൽ എവയോ; അവയോടെല്ലാമൊന്നിച്ചു ഭവാൻ, അരിശപ്പെടാതെ മനംതെളിഞ്ഞു, ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സുകൾ കൈക്കൊണ്ടാലും! 4

സോമ, അങ്ങു സൽപതിയാകുന്നു; അങ്ങു രാജാവാകുന്നു, വൃത്രസൂദനനാകുന്നു; അങ്ങുതന്നെ, ശോഭനമായ യാഗം! 5

സോമ, സ്തോത്രങ്ങളിൽ പ്രീതിയുള്ള വനസ്പതിയായ ഭവാന്നു് ഇഷ്ടമാണു് ഞങ്ങളുടെ ജീവിതമെങ്കിൽ, ഞങ്ങൾ മരിച്ചുപോകില്ല! 6

സോമ, വൃദ്ധനായ യജ്ഞകർത്താവിന്നും യുവാവിന്നും ജീവിപ്പാൻ മതിയായ ധനം ഭവാൻ കല്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നു! 7

സോമ, രാജാവേ, ഭവാൻ ഞങ്ങളെ എല്ലാ ദ്രോഹച്ഛൂകളിൽനിന്നും രക്ഷിയ്ക്കുക: അങ്ങയെപ്പോലുള്ളവന്റെ സഖാവു നശിയ്ക്കില്ലല്ലോ! 8

സോമ, ഹവിർദ്ദാതാവിനെ സുഖിപ്പിയ്ക്കുന്ന രക്ഷകളുണ്ടല്ലോ, ഭവാന്റെപക്കൽ; അവകൊണ്ടു ഞങ്ങളെ പാലിച്ചരുളുക! 9

സോമ, അവിടുന്നു് ഈ യജ്ഞവും ഈ സ്തുതിയും സ്വീകരിച്ചു്, എഴുന്നള്ളിവരിക; ഞങ്ങൾക്കു് അഭിവൃദ്ധി വരുത്തുക! 10

സോമ, വാക്യജ്ഞരായ ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ സ്തുതികൾകൊണ്ടു വളർത്തുന്നു; അങ്ങു ഞങ്ങൾക്കു നല്ല സുഖം നല്കുവാൻ വന്നരുളുക! 11

---

3. രാജാവു്—ചന്ദ്രപര്യായം; 'ബ്രാഹ്മണരുടെ രാജാവു്.' വരുണൻ—യാഗാത്മം കൊണ്ടുവരപ്പെട്ടവൻ. മിത്രൻ—അഹർദ്ദേവത. പാവനൻ=ശുദ്ധികരൻ. വർദ്ധയിതാവു്—സൂര്യൻ പകലിലെന്നപോലെ, അങ്ങു രാത്രിയിൽ സസ്യാദികളെ തഴപ്പിയ്ക്കുന്നു.

5. വൃത്രസൂദനൻ=ശത്രുനാശനൻ.

6. വനസ്പതി—ഔഷധികളെയും മരവും പാലിയ്ക്കുന്നവൻ.

11. വളർത്തുന്നു—മഹത്ത്വപ്പെടുത്തുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സോമ, അങ്ങു ഞങ്ങൾക്കു ധനം വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുക; രോഗങ്ങൾ ശമിപ്പിയ്ക്കുക; (സ്തോതാക്കൾക്കു) സമ്പത്തു നല്കുക; പുഷ്ടി കൂട്ടുക; നല്ല സഖാക്കളെ തരിക! 12

സോമ, ഗോക്കൾ പുല്പരപ്പിലെന്നപോലെയും, മനുഷ്യൻ സ്വഗൃഹത്തിലെന്നപോലെയും, അങ്ങു ഞങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിൽ രമിച്ചാലും! 13

സോമ, ദേവ, അങ്ങയുടെ സഖ്യത്തിനായി യാതൊരു മർത്ത്യൻ സ്തുതിയ്ക്കുമോ; അവനെ കവിയും നിപുണനുമായ ഭവാൻ അനുഗ്രഹിച്ചരുളും! 14

സോമ, അങ്ങു ഞങ്ങളെ അഭിശാപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്കണം; ഞങ്ങളുടെ പാപവും നീക്കണം. എന്നിട്ടു, ഞങ്ങൾക്കു സുഖം നല്കുന്ന സഖാവായി വർത്തിച്ചാലും! 15

സോമ, വർദ്ധിപ്പൂതാക: അങ്ങയുടെ വീര്യം എങ്ങും ചോർന്നുനില്ക്കട്ടെ! അന്നം തന്നരുളുക! 16

ഇന്ദ്രം മുഴുത്ത സോമ, ഭവാൻ എല്ലാ രശ്മികളോടുംകൂടി വർദ്ധിച്ചാലും: നല്ല ഭക്ഷണം ധാരാളം തന്നു, ഞങ്ങളെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്ന സഖാവായിത്തീർന്നാലും! 17

സോമ, പാലും തോരും വിശ്വവുമൊക്കെ വൈരിഹന്താവായ ഭവാങ്കൽ വന്നുചേരട്ടെ; ഭവാൻ ഞങ്ങളെ മരണരഹിതരാക്കാൻ മുതിർന്നുകൊണ്ടു, സപ്തർഷിമാർ മികച്ച ഭോജ്യങ്ങൾ സംഭരിച്ചാലും! 18

സോമ, ഹവിസ്സുകൊണ്ടു പൂജിയ്ക്കപ്പെടുന്നവയാണല്ലോ, ഭവാന്റെ തേജസ്സുകൾ; അവയെല്ലാം (ഞങ്ങളുടെ) യജ്ഞത്തെ ചുഴന്നുനില്ക്കട്ടെ: ഗൃഹത്തെ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുന്ന, ദുരിതങ്ങളിൽനിന്നു കേറുന്ന, നല്ല വീരരോടുകൂടിയ, പുത്രപോഷകനായ ഭവാൻ (ഞങ്ങളുടെ) ഗൃഹങ്ങളിൽ വന്നുചേർന്നാലും! 19

സോമൻ ഹവിർദ്ദാതാവിനു പത്നിയെ കൊടുക്കുന്നു; സോമൻ കൃതിച്ചോടുന്ന കുതിരയെ കൊടുക്കുന്നു; സോമൻ കർമ്മകുശലനും, ഗൃഹത്തിനു കൊള്ളാവുന്നവനും, യജ്ഞാർഹനും, സഭ്യനും, അച്ഛനെ വിട്ടുപ്പെടുത്തുന്നവനുമായ പുത്രനെ കൊടുക്കുന്നു! 20

യുദ്ധങ്ങളിൽ അധൃഷ്യൻ, സോമകളിൽ തികവുവരുത്തുന്നവൻ, സപ്തർഷിപ്രാപകൻ, മഴ പൊഴിയ്ക്കുന്നവൻ, ബലരക്ഷകൻ, യാഗ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ങ്ങളിൽ ചെല്ലുന്നവൻ, നല്ല പാപ്പിടവും നല്ല യശസ്സുമുള്ളവൻ, വിജയി—ഇപ്രകാരമുള്ള അങ്ങയെ ഓർത്തു സോമ, ഞങ്ങൾ ഇവ്വംകൊള്ളട്ടെ! 21

സോമ, അങ്ങ് ഈ ഓഷധികളെയെല്ലാം സൃഷ്ടിച്ചു; അങ്ങു ജലത്തെ ജനിപ്പിച്ചു; ഗോക്കളെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചു; അങ്ങു വിശാലമായ അന്തരിക്ഷത്തിന്നു വീതി കൂട്ടി; അങ്ങു പ്രകാശംകൊണ്ട് ഇരുട്ടിനെ പോക്കി! 22

ബലവാനായ സോമദേവ, തിരുവുള്ളം തെളിഞ്ഞു ക്രൊദ്ധനം ഞങ്ങൾക്കയച്ചുതന്നാലും! അങ്ങയ്ക്ക് ഉപദ്രവം നേരിടില്ല: ഇരുകൂട്ടരുടെയും വീയ്യം അങ്ങയുടെ വരുതിയിലാണല്ലോ; അവിടുന്നു പോരിൽ ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുക! 23

സൂക്തം 92.

ഗോതമൻ ഋഷി; ജഗതി, ത്രിഷ്ടുപ്, ഉഷ്ണിക്ക് എന്നിവ ഛന്ദസ്സ്; ഉഷസ്സും അശ്വികളും ദേവതകൾ.

ഇതാ, ആ ഉഷസ്സുകൾ കൊടി കാട്ടി, അന്തരിക്ഷത്തിന്റെ പൂർവ്വാർദ്ധത്തിൽ വെളിച്ചം വീശുന്നു; പടയാളികൾ ആയുധങ്ങളെയെന്നപോലെ (ലോകത്തെ) തുടച്ചുമിനുക്കുന്നു. ഈ സഞ്ചാരിണികൾ, തേജസ്വിനികൾ, അമ്മമാർ നാൾതോറും വന്നൊത്തും! 1

ചെങ്കതിരുകൾ തടവില്ലാതെ പൊന്തി; എല്ലാപ്പുത്തിൽ പൂട്ടാവുന്ന വെൺഗോക്കൾ പൂട്ടപ്പെട്ടു; ഉഷസ്സുകൾ പതിവുപോലെ ജ്ഞാനം പരത്തി; ഒടുവിൽ, തിളങ്ങിക്കൊണ്ടു ശുഭ്രവർണ്ണനായ സൂര്യങ്കൽ ചേർന്നു! 2

---

23. അങ്ങയ്ക്ക് ഉപദ്രവം നേരിടില്ല—ആരുണ്ട്, അങ്ങയെ ദ്രോഹിപ്പാൻ പോന്നവനായിട്ട്? ഇരുകൂട്ടരുടെയും—പൊരുതുന്ന രണ്ടു കക്ഷികളുടെയും.

സൂക്തം 92.

1. കൊടി—പ്രകാശത്തിന്റെ അടയാളം. പൂർവ്വാർദ്ധത്തിൽ—കിഴക്കുഭാഗത്ത്. അമ്മമാർ—പ്രകാശത്തെ പെറുന്നവർ.

2. വെൺഗോക്കൾ—ഇവയത്രേ, ഉഷസ്സിന്റെ വാഹനങ്ങൾ; വെളുത്ത രശ്മികൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൽക്കർമ്മിയും നല്ല ദക്ഷിണ കൊടുക്കുന്നവനും സോമം പിഴിയുന്നവനുമായ യജമാനന്നായി എല്ലാ അന്നവും കൊണ്ടുവരുന്ന ഈ സ്വാമിനികാം തേജസ്സ് ഒന്നായി പരത്തി, ദൂരത്തുനിന്നു തുടങ്ങി ആകാശത്തെ, പോരാളികളെന്നപോലെ പൂജിയ്ക്കുന്നു! 3

ഉഷസ്സ് ഇരുട്ടിനെ, ഒരു ക്ഷുരകൻപോലെ വടിച്ചുകളയുന്നു; മാറിടത്തെ, ഒരു പയ്യ് അകിടിനെ എന്നപോലെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു; ഗോക്കാം തൊഴുത്തിലെന്നപോലെ കിഴക്കുഭാഗത്തണഞ്ഞു, ലോകത്തിനെല്ലാം വെളിച്ചം നല്കുന്നു; അന്ധകാരത്തെ അകറ്റുന്നു! 4

ഇവളുടെ തിളങ്ങുന്ന തേജസ്സു കിഴക്കുഭാഗത്തു കാണപ്പെട്ടു. അതു നീളെ വ്യാപിച്ചു, കരിംപരപ്പിനെ തട്ടിനീക്കി. ഈ ദ്യോവിന്മകാ തന്റെ തുപത്തെ, യജ്ഞങ്ങളിൽ യൂപത്തെയെന്നപോലെ, മിനുപ്പിച്ചു; ഒടുവിൽ മഹനീയനായ സൂര്യങ്കൽ മൊന്നുമോന്നു! 5

നാം ഈ ഇരുട്ടിന്റെ മുകളായിലെത്തിക്കഴിഞ്ഞു: ഉഷസ്സു തമസ്സിനെ നീക്കി, ബോധം ഉളവാക്കുന്നു. പ്രീതിയ്ക്കായി അന്ധകാരത്തെ വിഴുങ്ങിയ ഈ സുന്ദരാംഗി, ഒരു വശീകരണനിപുണൻ പണം കിട്ടാനെന്നപോലെ, സപ്രകാശംകൊണ്ടു പുഞ്ചിരിയിടുന്നു! 6

പ്രിയസത്യവാക്കുകളെ പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്ന തേജസ്വനിയായ ദ്യോവിന്മകളെ ഗോതമർ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: ഉഷസ്സേ, സന്തതി, ആഢ്യക്കാർ, കുതിരകാം, ഗോക്കാം എന്നിവയെയും ഭോജ്യങ്ങളെയും തന്നരുളുക! 7

ഉഷസ്സേ, സുഭഗേ, നല്ല കർമ്മത്തിൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട ഭവതി അന്നങ്ങാം നല്കി, വിപുലമായ യാതൊന്നിനെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നുവോ; ആ യശസ്കരമായ ധനം—നല്ല പുത്രന്മാർ, മികച്ച ദാസവർഗ്ഗം, അശ്വങ്ങാം—എനിയ്ക്കു കൈവരുമാറാകണം! 8

---

3. പൂജിയ്ക്കുന്നു—പോരാളികാം എല്ലാടത്തും വ്യാപിയ്ക്കുന്നതുപോലെ, ആകാശത്തെങ്ങും വ്യാപിയ്ക്കുന്നു.

4. ഇരുട്ടിനു രോമത്വം കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു.

5. ഇവാം—ഉഷസ്സ്. കരിംപരപ്പ്—അന്ധകാരം. യൂപത്തിന്മേൽ നൈപുരട്ടാറുണ്ട്.

6. പ്രീതിയ്ക്കായി—എല്ലാവരെയും സന്തോഷിപ്പിപ്പാൻ. ഒരു വശീകരണനിപുണൻ ധനലാഭത്തിനു ധനികന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു ചിരിച്ചുകൂടുന്നതുപോലെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദേവി ലോകത്തിലെല്ലാം വെളിച്ചം വീശി, പിന്തിരിഞ്ഞു, വിപുലതേജസ്സോടേ വിളങ്ങുന്നു; സർവ്വപ്രാണികളെയും പ്രവൃത്തിയ്ക്കായി ഉണർത്തുന്നു; സംസാരിപ്പാൻ കഴിവുള്ളവരുടെ വാക്കുകൾ നേടുന്നു! 9

പുരാതനിയായ ദേവി വീണ്ടും വീണ്ടും അവതരിയ്ക്കുന്നു; ഒരേ നിറത്തിൽ ശോഭിയ്ക്കുന്നു; പക്ഷികളെ ഹിംസിച്ചു (ചിറകും മറ്റും) വെട്ടിയെടുക്കുന്ന ഒരു വേടത്തിപോലെ, മർത്ത്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ ആയുസ്സിനെ ചെറുതാക്കുന്നു! 10

ഗഗനാന്തങ്ങളിൽ വെളിച്ചം പരത്തിക്കൊണ്ട് അറിയപ്പെട്ട സൂര്യപത്നി രാത്രിയെ ഏതോ മറവിലെയ്ക്കയയ്ക്കുന്നു; മനുഷ്യരുടെ യുഗങ്ങളെ മുറിച്ചെടുക്കുന്നു; തേജസ്സുകൊണ്ടു ശോഭിയ്ക്കുന്നു! 11

ഈ പൂജനീയയായ സുഭഗ കിരണങ്ങളെ, മാടുകളെ എന്നപോലെ പരത്തി പെരുമപൂണ്ടു, വെള്ളം കുഴിയിലെന്നപോലെ, എങ്ങും വ്യാപിയ്ക്കുന്നു; ദേവകർമ്മങ്ങൾ തുടങ്ങിയ്ക്കുന്നു; സൂര്യരശ്മികളോടുകൂടി കണ്ടറിയപ്പെടുന്നു! 12

ഉഷസ്സേ, വാജിനീവതി, ഞങ്ങൾക്കു പുത്രനെയും പൌത്രനെയും പുലർത്താൻ വേണ്ടുന്ന മഹനീയമായ ധനം കൊണ്ടുവന്നാലും! 13

ഉഷസ്സേ, ഗോക്കളോടും അശ്വങ്ങളോടുംകൂടിയവളേ, വിഭാവരി, സൂനൃതാവതി, ഇപ്പോൾ ഇവിടെ ഞങ്ങൾക്കു ധനയുക്തമായ കർമ്മത്തിന്നായി വെളിച്ചം വീശുക! 14

ഉഷസ്സേ, വാജിനീവതി, ഇപ്പോൾ ചെംകുതിരയെ പൂട്ടുക: എന്നിട്ടു, ഞങ്ങൾക്കു സർവ്വസൌഭാഗ്യങ്ങളും കൊണ്ടുവരിക! 15

---

9. വാക്കുകൾ നേടുന്നു—ഇതുമൂലമത്രേ, ഉഷസ്സിന്നു സൂനൃതാവതി എന്ന പേർ.

10. ഓരോ ഉഷസ്സും മനുഷ്യന്റെ ആയുസ്സിനെ അല്പാല്പം വെട്ടിയെടുത്താണല്ലോ, തിരിച്ചുപോകുന്നത്.

11. സൂര്യപത്നി—ഉഷസ്സ്.

12. മാടുകളെ—ഇടയൻ മാടുകളെ പരക്കെ വിടുന്നതുപോലെ.

15. ചെംകുതിരകൾ—അശ്വസ്ഥാനീയങ്ങളായ ചുകന്ന ഗോക്കൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അശ്വികളേ, ദസ്രരേ, ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹം ഗോക്കളെക്കൊണ്ടും കനകംകൊണ്ടും നിറയുമാറു, നിങ്ങളിരുവരും ഒരേ മനസ്സോടേ പള്ളിത്തേർ ഇങ്ങോട്ടു തിരിച്ചാലും! 16

അശ്വികളേ, നിങ്ങളിരുവരുമാണല്ലോ, ദ്യോവിൽനിന്നു് ഇങ്ങനെ ശ്ലാഘ്യമായ വെളിച്ചം ജനങ്ങൾക്കു നല്കിയതു്; ആ നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു ബലകരമായ ഭക്ഷണം കൊണ്ടുവന്നാലും! 17

ആരോഗ്യകാരികളായ ദസ്രദേവന്മാരെ, സോമപാനത്തിനായി, കാലത്തുണർന്ന കൃതിരകൻ പൊന്നിൻതേരിൽ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരുമാറാകട്ടെ! 18

സൂക്തം 93.

ഗോതമൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പു്, ഗായത്രിയും, ജഗതിയും, ത്രിഷ്ടുപ്പു്
ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നീഷോമർ ദേവത.

കാമവർഷികളായ അഗ്നീഷോമന്മാരേ, നിങ്ങളിരുവരും എന്റെ വിളി ശരിയ്ക്കു കേൾക്കുവിൻ; സ്തുതികളിൽ കൌതുകംകൊൾവിൻ; ഹവിർദ്ദാതാവിനെ സുഖിതനാക്കുവിൻ! 1

അഗ്നീഷോമന്മാരേ, ഇപ്പോൾ ഈ സ്തോത്രം നിങ്ങളിൽ അർപ്പിയ്ക്കുന്നവനു നല്ല വീര്യത്തെയും വളരെ ഗോക്കളെയും നല്ല കൃതിരകളെയും കല്പിച്ചുകൊടുക്കുവിൻ! 2

അഗ്നീഷോമന്മാരേ, ആർ ആഹുതിയോ, ആർ ഹവിർദ്ദാനമോ നിങ്ങൾക്കു നല്കുമോ; അവൻ സന്തതിയോടും നല്ല വീര്യത്തോടും കൂടി പൂർണ്ണായുസ്സനുഭവിയ്ക്കട്ടെ! 3

അഗ്നീഷോമന്മാരേ, നിങ്ങളുടെ വീര്യം ഞങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു: നിങ്ങൾ പണിയിങ്കൽനിന്നു ഗോധനം പിടിച്ചെടുത്തു; ത്വ

---

17. അശ്വികളും സൂര്യചന്ദ്രന്മാരും ഒന്നുതന്നെ എന്നൊരഭിപ്രായമുണ്ടു"; അതവലംബിച്ചാണു്, അശ്വികൾക്കു പ്രകാശകരത്വം കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നതു്.

സൂക്തം 93.

1. സ്തുതികളിൽ—ഞങ്ങളുടെ.
3. ആഹുതി—ഘൃതഹോമം. ഹവിർദ്ദാനം—ചരുപുരോഡാശാദിഹോമം.
4. ത്വഷ്ടാവെന്ന അസുരന്റെ പുത്രനെ—വൃത്രനെ; പ്രാണാപാനവായുക്ക

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഷ്ടാവെന്ന അസുരന്റെ പുത്രനെ കൊന്നു; പിന്നീടു, ബഹുജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഏകജ്യോതിസ്സിനെ നേടി! 4

നിങ്ങൾ—സോമ, അങ്ങും അഗ്നിയും—ഒപ്പം പ്രവർത്തിച്ചു, ഈ ജ്യോതിസ്സുകളെ ആകാശത്തു നിർത്തി; അഗ്നീഷോമന്മാരേ, നിങ്ങൾ, പാപം പിടിപെട്ട നദികളെ ആ പ്രകടമായ ദോഷത്തിൽനിന്നു വിമോചിപ്പിച്ചു! 5

അഗ്നീഷോമന്മാരേ, നിങ്ങളിലൊരാളെ ആകാശത്തുനിന്നു വായു കൊണ്ടുപോന്നു; മറ്റൊരാളെ മലയിൽനിന്നു പരുന്തും വാങ്ങി കൊണ്ടുപോന്നു. അങ്ങനെ, മന്ത്രസ്തോത്രംകൊണ്ടു വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട നിങ്ങൾ യാഗത്തിന്നു വിശാലമായ സ്ഥലം ഏർപ്പെടുത്തി. 6

അഗ്നീഷോമന്മാരേ, നിങ്ങൾ കൊണ്ടുവരപ്പെട്ട ഹവിസ്സു ഭക്ഷിപ്പിൻ; കൃതകംകൊണ്ടറിൻ; കാമവർഷികരേ, കൈക്കൊള്ളുവിൻ. എനിട്ടു, നല്ല സുഖം പൂണ്ടു, നല്ല രക്ഷ ചെയ്യുവിൻ: യജമാനന്നു് ആരോഗ്യവും അഭയവും നല്കുവിൻ! 7

യാവനൊരുത്തൻ അഗ്നീഷോമന്മാരെ ദേവതാബുദ്ധ്യാ ഹവിസ്സുകൊണ്ടു പരിചരിയ്ക്കുന്നുവോ, യാവനൊരുത്തൻ നൈകൊണ്ടു പരിചരിയ്ക്കുന്നുവോ, അവന്റെ കർമ്മം നിങ്ങൾ രക്ഷിയ്ക്കണം; പാപം നീക്കണം; ആ യജ്ഞപ്രവൃത്തന്നു മഹത്തായ സുഖവും നല്കണം! 8

അഗ്നീഷോമന്മാരേ, ഒപ്പം ധനമുള്ളവരും ഒപ്പം വിളിയ്ക്കപ്പെടുന്നവരുമായ നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ സ്തുതികൾ സ്വീകരിയ്ക്കുവിൻ: ദേവകളിൽ മികച്ചവരാണല്ലോ, നിങ്ങൾ! 9

പരായനിങ്ങൾ അവങ്കൽനിന്നു നിഷ്ക്രമിച്ചപ്പോൾ അവൻ മരണമടഞ്ഞു. ഏകജ്യോതിസ്സ്—സൂര്യൻ.

5. പാപം പിടിപെട്ട—ഇന്ദ്രനെ ബാധിച്ച വൃത്ര(ബ്രഹ്മ)ഹത്യാപാപത്തിന്റെ ഒരംശം ഏറ്റെടുത്ത.

6. ഒരാളെ—അഗ്നിയെ. കൊണ്ടുപോന്നു—യജമാനനായ ഭൃഗുവിന്റെ അടുക്കലെയ്ക്കു്. മറ്റൊരാളെ—സോമനെ. പരുന്തു്—തദ്രൂപം ധരിച്ച ഗായത്രി, യാഗത്തിന്നു്—അന്യദേവന്മാരുടെ യജ്ഞത്തിന്നു്.

7. കൃതകം—ഞങ്ങളിൽ താൽപര്യം. കൈക്കൊള്ളുവിൻ—ഞങ്ങളുടെ പരിചരണം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അഗ്നീഷോമന്മാരേ, നിങ്ങളുടെ യാതൊരാഥം ഈ നെയ്യ് നിങ്ങഥംക്കപ്പിയ്ക്കുന്നുവോ; ആയാഥംക്കു നിങ്ങഥം ധാരാളം കൊടുക്കണം. 10

അഗ്നീഷോമന്മാരേ, നിങ്ങഥം ഞങ്ങളുടെ ഈ ഹവിസ്സുകഥം കൈക്കൊള്ളണം; അതിനു ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ കനിച്ചു വന്നുചേരുവിൻ! 11

അഗ്നീഷോമന്മാരേ, നിങ്ങഥം ഞങ്ങളുടെ കുതിരകളെ രക്ഷിയ്ക്കണം; റോമധേനുക്കളെ തടിപ്പിയ്ക്കണം; ഹവ്യസമാത്തുള്ള ഞങ്ങഥംക്കു കെല്പുണ്ടാക്കണം; ഞങ്ങളുടെ യാഗത്തെ ധനസമൃദ്ധവുമാക്കണം! 12

സൂക്തം 94.

അംഗിരസ്സായ കുത്സൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

പൂജനീയനായ ജാതവേദസ്സിനെ നാം ബുദ്ധികൊണ്ട് ഈ സ്തോത്രത്തെ, തേരിനെ ചക്രനാഭിപോലെ തുലോം നന്നാക്കിവെയ്ക്കുക: ഈ അഗ്നിയെ സേവിയ്ക്കുന്നതിൽ മികച്ച താൽപര്യമുണ്ടല്ലോ, നമുക്ക്. അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങഥംക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 1

അങ്ങ് ആക്കവേണ്ടി യജിയ്ക്കുമോ, അവനിഷ്ടം കൈവരും; ശത്രുബാധ നേരിടില്ല; നല്ല വീര്യമുണ്ടാകും. അവൻ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടും; അവനെ ദാരിദ്ര്യം തീണ്ടില്ല. അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങഥംക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 2

അങ്ങയെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിപ്പാൻ ഞങ്ങഥം ശക്തരാകേണമേ! (ഞങ്ങളുടെ) കർമ്മങ്ങഥം നിർവഹിയാഥം: ഭവാങ്കൽ ഹോമിയ്ക്കപ്പെട്ട ഹവിസ്സാണല്ലോ, ദേവഥം ഭക്ഷിയ്ക്കുന്നത്. അങ്ങ് ആദിത്യരെ കൊണ്ടുവരിക: അവരെ ഞങ്ങഥം ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നു. അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങഥംക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 3

---

10. നിങ്ങളുടെ—ഭവദീയനായ. ധാരാളം—വളരെയധികം.

സൂക്തം 94.

1. തേരിനെ—തച്ചൻ ചക്രത്തെ എന്നപോലെ.
2. യജിയ്ക്കും—ദേവന്മാരെ. അവന്—ആ യജമാനന്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വാൻ ഹവിർദ്ദാതാവിനു രതാവും ധനവും നല്കിപ്പോരുന്നു. അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങൾക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 14

അഗ്നേ, അങ്ങു യാതൊരുത്തനു സവ്കർമ്മങ്ങളിലും പാപരാഹിത്യം നല്കുമോ അവനും, അങ്ങയാൽ ഭദ്രമായ ബലത്തോടു ചേർക്കപ്പെട്ടവനും ധനസമൃദ്ധനായിത്തീരും; അങ്ങു ഞങ്ങൾക്കു സന്തതിയും സമ്പത്തും തന്നാരുളേണമേ! 15

ദേവ, അഗ്നേ, സൌഭാഗ്യജ്ഞനായ ഭവാൻ ഇവിടെ ഞങ്ങൾക്ക് ആയുസ്സു വർദ്ധിപ്പിച്ചാലും;

(കേക)

അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടെ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 16

ആറാമധ്യായം സമാപ്തം.

ഏഴാമധ്യായം

സൂക്തം 95.

കുത്സൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നിദേവത.

വ്യത്യസ്തരൂപരിരുമാതർ വരും, ശ്രുഭാത്ഥം—
കൈമാറിയാണ,വർ കിടാവിനു പാൽ കൊടുപ്പൂ:
നേടുന്നു മറവളിൽനിന്നു ദിനേശനാനാ;—
മഗ്നിയ്ക്കു മറവളിൽനിന്നൊളി കൈവരുന്നൂ! 1

---

14. സ്തുതിയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ—ഋതപ്രിക്കുകാം.

സൂക്തം 95.

1. ഇരുമാതർ—പകലും രാത്രിയും. ശ്രുഭാത്ഥം—ലോകനന്മയ്ക്കായി. വരും—ഊഴമിട്ടു വന്നുചേരും. രാത്രിയുടെ പുത്രനായ സൂര്യനു പാൽ കൊടുക്കുന്നത് (മുലപ്പാൽ കൊടുത്തു വളർത്തുന്നത്) അഗ്നിയുടെ അമ്മയായ പകലാണ്; അഗ്നിയ്ക്കു തേജസ്സുണ്ടാകുന്നതു, സൂര്യജനനിയായ രാത്രിയുമാണ്. മറവാം—തന്റെ അമ്മയല്ലാത്തവൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഈരഞ്ചുപേർ യുവതിമാർ മടി തേടിടാതി-
ഗ്ഭർഭത്തെ വായുസവിധാൽ പ്രസവിച്ചിടുന്നു;
സുവ്യാപ്തനായ് നിശിതദീപ്തിയൊടേ വിളങ്ങു-
മിക്കീർത്തിശാലിയെ നയിപ്പു, ജനാങ്ങളെങ്ങും. 2

മൂന്നുണ്ടിവനു ജനനങ്ങളൊ,രെണ്ണമന്ത-
രിക്ഷത്തിലൊ,നാലകടല്ലുകെ,മൊന്നു വാനിൽ;
വ്യോമസ്ഥനാണു ശരിയായ് വിഭജിച്ചതെങ്ങും
പൂവ്വാദിദിക്കുകളെ, മനിലൃതുക്കളേയും. 3

ഇഗ്ഗർഭസംസ്ഥിതനെ നിങ്ങളിലാരറിഞ്ഞു?
പേത്തമ്മതൻ ജനകനായ്, മകനാനലാഭാൽ!
ഭ്രൂര്യംബുഗർഭഗതനീക്കവിയായ വനവൻ
പൊങ്ങുന്നു, വാരിധിയിൽനിന്നു ധൃതാന്നനായി. 4

തിയ്യുക്സ്ഥിതാംബുതതിതൻ മടിതനിൽ മേല്പോ-
ട്ടാളിപ്പിനാഥ വളരുന്നു, യശസ്വി, ഭദ്രൻ;

---

2. ഈരഞ്ചുപേർ—പത്തുദിക്കുകൾ. യുവതിമാർ—നിത്യയൌവനമാർ. മടി തേടിടാതെ—ജഗൽപോഷണത്തിൽ ഉത്സാഹത്തോടേ. ഗർഭം—മേഘങ്ങളുടെ ഉള്ളിലിരിയ്ക്കുന്ന വൈദ്യുതാഗ്നി. വായുസവിധാൽ—വായുവിന്റെപക്കൽനിന്നു; ഗർഭോൽപാദകത്വം വായുവിന്നാണു. നിശിതദീപ്തി—നോക്കാവതല്ലാത്ത തേജസ്സു. ഇക്കീർത്തിശാലി—അഗ്നി. നയിപ്പു—അവരവരുടെ ഉപയോഗത്തിന്നായി കൊണ്ടു പോകുന്നു.

3. അന്തരിക്ഷത്തിൽ വൈദ്യുതാഗ്നി; അലകടല്ലുകം ബഡവാഗ്നി; വാനിൽ ആദിത്യരൂപി. വ്യോമസ്ഥൻ—ആകാശസ്ഥിതനായ സൂര്യാത്മകാഗ്നി. പൂവ്വാദി=കിഴക്കു മുതലായ.

4. ഇഗ്ഗർഭസംസ്ഥിതനെ—അന്തരിക്ഷാദികളിൽ ഗർഭമായി വർത്തിയ്ക്കുന്ന അഗ്നിയെ. നിങ്ങൾ—ഋത്വിക്കുകളും യജമാനനും. അമ്മ—ജലം. മകൻ (വൈദ്യുതാഗ്നി) അന്നങ്ങൾ (യജ്ഞങ്ങളിലെ ഹവിസ്സുകൾ) കിട്ടുകയാൽ, അമ്മയുടെ(വഷ്ജലത്തിന്റെ) ജനകനായി; അഗ്നിയിൽ ചെയ്യുന്ന ആഹുതികൊണ്ടത്രേ, മഴയുണ്ടാകുന്നതു. ഭ്രൂര്യംബുഗർഭഗതൻ=വളരെ വെള്ളങ്ങളുടെ ഉള്ളിലിരിയ്ക്കുന്നവൻ. ധൃതാന്നനായി (ഹവിസ്സു കൈക്കൊണ്ടു) വാരിധിയിൽ(പൂവ്വസമുദ്രത്തിൽ)നിന്നു പൊങ്ങുന്നു (സൂര്യനായി ഉദിയ്ക്കുന്നു); ഈ ഔഷധസാഗ്നിതന്നെയാണു, സൂര്യൻ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദീപ്തൻ ജനിയ്ക്കയിരുപാരുകഠം ഭീതരായ്പ്പോയ്!
പിന്നൊപ്പരാക്രമിയെ നേക്കു ഭജിയ്ക്കയായി. 5
ആ രണ്ടു സുന്ദരികഠം നിന്നു ഭജിച്ചിടുന്നു;
ചേരുന്നു, ചെന്നൊലിമുഴക്കിയ പൈക്കഠംപോലെ.
മേലാളിയായ് പെരിയ കെല്പിനവൻ: സയജ്ഞർ
തൂകുന്നു ഹവ്യനിര, തെക്കുവശത്തവങ്കൽ. 6
പൊക്കുന്നു, കൈകളഹിമാംശുകണക്കുഗ്രൻ;
വാന്യഴികഠക്കഴകുകൂട്ടി,യൊരുങ്ങിടുന്നു:
എല്ലാററിൽനിന്നു,മൊളിപൊറാ രസം ഗ്രഹിപ്പൂ;
തായാരിൽനിന്നു പുരുവസ്സുമുയത്തിടുന്നു! 7
സ്ഥാനേ ചരിയ്ക്കുമുടകത്തിലമർന്നു, നോക്കാൻ
വയ്യാത്ത ദീപ്തിയൊടൊരുൽക്കടത്രുപമേന്തി,
നിശ്ശ്ലേഷധാരി കവി മൂലതലം തുടയ്ക്കുന്നു,-
യദ്ദേവവിസ്മൃതമഹസ്സൊരു കട്ടയായ്പ്പോം! 8
മൂലത്തെ നേർക്കു ചുഴലുന്നു, ഭവാനെറ കത്തി-
ക്കാളും പരാക്രമിമഹസ്സമിതം മഹാത്മൻ;

---

5. തിയ്ക്കുസ്ഥിതാംബുതതി—മേഘങ്ങളിൽ വിലങ്ങനെ വത്തിയ്ക്കുന്ന ജലസമൂഹം. ഭദ്രൻ—ശോഭനപ്രഭൻ. ഇരുപാരുകഠം—വാന്യഴികഠം. നേർക്ക്—ആഭിമുഖ്യേന.

6. ആ രണ്ടു സുന്ദരികഠം—വാന്യഴികഠം. ഒലിമുഴക്കിയ (ഉമ്പയിടുന്ന) പൈക്കഠം കുട്ടിയോടെന്നപോലെ, വാന്യഴികഠം ഈ അഗ്നിയോടു ചെന്നുചേരുന്നു. സയജ്ഞർ—ഋത്വിക്കുകഠം. തെക്കുവശത്ത്—ആഹവനീയാഗ്നിയുടെ തെക്കുഭാഗത്ത്.

7. അഹിമാംശു (സൂയ്യൻ) രശ്മികളെന്നപോലെ ഉഗ്രൻ (ഭയങ്കരനായ അഗ്നി) കൈകഠം (ജ്വാലകഠം) പൊക്കുന്നു. ഒരുങ്ങിടുന്നു—സ്വകർമ്മത്തിൽ വ്യാപരിയ്ക്കുന്നു. രസം—നീരാവി. ഗ്രഹിപ്പൂ—രശ്മികഠംകൊണ്ടു വലിച്ചെടുക്കുന്നു. തായാർ—അമ്മമാരായ വഷ്ജലങ്ങഠം. പുരുവസ്സും—സർവ്വജഗദാച്ഛാദകമായ തേജസ്സ്.

8. സ്ഥാനേ—അന്തരിക്ഷത്തിൽ. അമന്ത—വൈദ്യുതാത്മനാ വത്തിച്ച്. ഉൽകടം—അത്യുൽകൃഷ്ടം. നിശ്ശ്ലേഷധാരി—എല്ലാററിനെയും നിലനിർത്തുന്നവൻ. മൂലതലം—ജലത്തിന്റെ മൂലസ്ഥാനമായ അന്തരിക്ഷം. അദ്ദേവവിസ്മൃതമഹസ്സ്—ദേവനാൽ (അഗ്നിയാൽ) പരത്തപ്പെട്ട ആ തേജസ്സ്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രക്ഷിയ്ക്കൂ ഞങ്ങളെ, വിചക്ഷണ, വർദ്ധിതൻ നീ
തോല്പ്പാത്ത തന്നാഖിലദീപ്തികളാലുമഗ്നേ! 9

വാനിൽച്ചരിയ്ക്കുമുദകത്തിനൊഴുക്കു ചേർത്തി-
ട്ടുന്നിമ്മലോമ്മികളെ മന്നിലിവൻ പൊഴിപ്പൂ;
നിത്യനും, പിന്നൊരുദരങ്ങളിലന്നമെല്ലാം,
പുത്തൻപ്രസൂക്കളുടെയുള്ളിലിരുന്നുകൊണ്ട! 10

(കേക)

ഈവണ്ണം ചമതയാൽജ്ജ്വലിച്ചു ഭവാനഗ്നേ,
പാവക, തരികെങ്ങാംക്കനാവും ദ്രവിണവും;
അതിനെ മാനിയ്ക്കുട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 11

സൂക്തം 96.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സുകളും മുമ്പേത്തവ; ദ്രവിണോദസ്സ് എന്ന അഗ്നി ദേവത.

(കേക)

കെല്പിനാൽജ്ജനിച്ചപ്പോൾത്താനിവൻ പഴമക്കാ-
ക്കൊപ്പമേറൊട്ടുത്താനേ, കവിതൻ കർമ്മം സർവ്വം!

---

9. മൂലം—അന്തരിക്ഷം. പരാക്രമിമഹസ്സ്—രാക്ഷസാദികളെ ആക്രമിയ്ക്കുന്ന തേജസ്സ്. വിചക്ഷണ—രക്ഷണനിപുണ. വർദ്ധിതൻ=ജ്വലിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. തോല്പ്പാത്ത—രാക്ഷസാദികളിൽനിന്ന് ഇടിവു പറ്റാത്ത.

10. പുത്തൻപ്രസൂക്കം—മഴകൊണ്ടു മുളച്ച ഓഷധികൾ. അവയ്ക്കു മൂപ്പു വരുന്നത്, അഗ്നി ഉള്ളിലിരിയ്ക്കുകൊണ്ടാണ്. അദ്ദേഹം അതു ചെയ്യ്, അന്നമെല്ലാം ഉദരങ്ങളിൽ (ഓഷധ്യന്തർഭാഗങ്ങളിൽ) നിത്യനും (സംഭരിയ്ക്കുന്നു).

സൂക്തം 96

1. കെല്പിനാൽ—അരണിമഥനംകൊണ്ട്. ഇവൻ—അഗ്നി. കവി—ക്രാന്തദർശിയായ ഒരു പ്രഗല്ഭൻ. കർമ്മം—ഹവിർവ്വഹനാദി. ജനിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ പഴമക്കാരെപ്പോലെ ജ്വാലികളിലേപ്പെട്ട! സുഹൃത്താക്കീ—മേഘവർത്തിയായ ജലം,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നേർക്കൊരു സുഹൃത്താക്കീ, വെള്ളവും ധിഷണയും;
കൈക്കൊണ്ടു, ദ്രവിണോദസ്സാമീയഗ്നിയെദ്ദേവർ. 1

പ്രഥമനിവിത്തിനാൽഗ്ഗണങ്ങൾ വർണ്ണിപ്പോനും
മനവും സ്തുതിയ്ക്കയാൽസ്സൃഷ്ടിച്ചാൻ, മനുജരെ;
തേജസ്സാലുടുപ്പിച്ചാൻ, ദ്യോവന്തരിക്ഷങ്ങളെ; -
കൈക്കൊണ്ടു, ദ്രവിണോദസ്സാമീയഗ്നിയെദ്ദേവർ. 2

മർത്ത്യരേ, സ്തുതിയ്ക്കുവിൻ, സ്വാമികാമരാം നിങ്ങൾ:
അധ്വരനിർവ്വാഹകനാ,ഹുതനാ,വൻ മുഖ്യൻ,
അന്നാജൻ, സ്തുതിസാധ്യൻ, ഭരതൻ, നിത്യൌദായ്മൻ!
കൈക്കൊണ്ടു, ദ്രവിണോദസ്സാമീയഗ്നിയെദ്ദേവർ. 3

അന്തരിക്ഷസ്ഥനവൻ ഭൂരികാമ്യർദ്ധിയുത-
നം,ബരക്ഷിതികളെച്ചമച്ചോൻ, വിൺപൂകിപ്പോൻ
മാർഗ്ഗത്തിൽ നടത്തട്ടേ, മകനെ പ്രജാപാലൻ!
കൈക്കൊണ്ടു, ദ്രവിണോദസ്സാമീയഗ്നിയെദ്ദേവർ. 4

രൂപത്തെപ്പരസ്പരം മായ്ചുകൊണ്ടൊരുമിയ്ക്കും
രാപകലുകളൊരേ കുഞ്ഞിനു പാലേകുന്നു:

ധിഷണ (അന്തരിക്ഷത്തിലെ വാക്ക്—ശബ്ദം) എന്നിവയുടെ കൂട്ടുകാരനാണല്ലോ, വൈദ്യുതാഗ്നി. ദേവർ—ഋത്വിക്കുകൾ; അല്ലെങ്കിൽ ഇന്ദ്രാദികൾ.

2. പ്രഥമനിവിത്ത്=ഒന്നാമത്തെ നിവിത്ത്; വർണ്ണനാത്മകസ്തോത്രമത്രേ, നിവിത്ത്. സൃഷ്ടിച്ചാൻ—ഈ അഗ്നി. തേജസ്സാൽ—തന്റെ തേജസ്സിനെ ദ്യോവിനും അന്തരിക്ഷത്തിനും ഉടുപ്പാക്കി; തേജസ്സുകൊണ്ട് അവയെ മറച്ചു.

3. അന്നജൻ—ജഠരാഗ്നി വളരുന്നതു, ഭക്ഷണത്താലാണല്ലോ. സ്തുതിസാധ്യൻ=സ്തുതികൊണ്ടു വശത്താക്കേണ്ടുന്നവൻ. ഭരതൻ—ഹവിസ്സിനെ വഹിയ്ക്കുന്നവൻ. നിത്യൌദായ്മൻ—അവിച്ഛിന്നദാനശീലൻ.

4. ഭൂരികാമ്യർദ്ധിയുതൻ=വളരെ ജനങ്ങളാൽ സ്പൃഹണീയമായ ഋദ്ധി(സമൃദ്ധി)യോടുകൂടിയവൻ. വിൺപൂകിപ്പോൻ—സൽക്കർമ്മികളെ. മകനെ—നമ്മുടെ പുത്രനെ മാർഗ്ഗത്തിൽ (നേർവഴിയിൽ) നടത്തട്ടെ.

5. രൂപത്തെപ്പരസ്പരം—രാത്രിയുടെ രൂപത്തെ പകലും, പകലിന്റെ രൂപത്തെ രാത്രിയും മായ്ക്കുന്നു; രണ്ടും ഒത്തൊരുമിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരേ കുഞ്ഞി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാക്കുന്നു, നഭഃക്ഷ്മാണീമധ്യത്തിലപ്പൊന്നുണ്ണി!
കൈക്കൊണ്ടു, ദ്രവിണോദസ്സാമീയഗ്നിയെദ്ദേവർ. 5
മുതലിൻ മുരടിവൻ ധനങ്ങൾ നല്കുന്നാവൻ,
ക്രതുവിന്നാടയാളു,മാശ്രിതന്നാഭീഷ്ടദൻ;
നേർക്കു തന്നാമരത്വം രക്ഷിച്ചുവരുന്നാവർ
കൈക്കൊണ്ടു, ദ്രവിണോദസ്സാമീയഗ്നിയെദ്ദേവർ. 6
ഇപ്പൊഴും പണ്ടും സത്തിൻ പാപ്പിടു,മുൽപന്നാത്തെ-
യുൽപദ്യമാനത്തെയും നിലനിത്തുന്നോനിവൻ;
സത്തിനു,മുണ്ടാമസംഖ്യത്തിനും സംരക്ഷകൻ!
കൈക്കൊണ്ടു, ദ്രവിണോദസ്സാമീയഗ്നിയെദ്ദേവർ. 7
ജംഗമങ്ങൾതൻ കെല്പിലൊട്ടംശം ദ്രവിണോദ-
സ്സിങ്ങചരത്തിൻറെയും ദ്രവിണോദസ്സേകട്ടെ;
നല്കട്ടേ, ദ്രവിണോദസ്സുനാവും വീരരെയും;
നമ്മൾക്കീ ദ്രവിണോദസ്സേകട്ടെ, ദീർഘായുസ്സും! 8
ഈവണ്ണം ചമതയാൽജ്ജ്വലിച്ചു ഭവാനഗ്നേ,
പാവക, തരികെങ്ങൾക്കുനാവും ദ്രവിണവും;
അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 9

സൂക്തം 97.

കുത്സൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; ശ്രുചിഷ്രവാകൻ എന്ന അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, ശോകത്തിൽ മുഴുകിച്ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നാഘം;
നീളെക്കാണിയ്ക്കുക ധനം; ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നാഘം! 1

നു—പകലിന്റെ പുത്രനായ അഗ്നിയ്ക്ക്. പാൽ—യജമാനന്റെ ഹവിസ്സ്. അപ്പൊന്നുണ്ണി—ആ പൊന്നുപോലെ വിളങ്ങുന്ന കുട്ടി.

6. തന്നമരത്വം=തങ്ങളുടെ മരണരാഹിത്യം.

7. ഉൽപദ്യമാനം=ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നത്. സത്ത്=ഉള്ളത്. ഉണ്ടാം=ഉണ്ടാകാൻ പോകുന്ന.

8. ജംഗമ—സ്ഥാവരങ്ങളുടെ ബലത്തിന്റെ ഓരോ അംശം ദ്രവിണോദസ്സ് ഇങ്ങ് (നമുക്ക്) ഏകട്ടെ. വീരർ—വീരപുത്രാദികൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൽക്ഷേത്രവും സൽപഥവും സമ്പത്തുമിഹ കൈവരാൻ
യജ്ഞം ഞങ്ങൾ നടത്തീവൂ; ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നാഘം! 2
ഞങ്ങൾതൻ പണ്ഡിതന്മാരു,മിദ്ദേഹത്തെക്കണാക്കിനെ
ശ്രേഷ്ഠസ്തോതാക്കളാകട്ടേ; ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നാഘം! 3
അഗ്നേ, വർദ്ധിപ്പതുണ്ടല്ലോ, നിന്നൊപ്പാരി സ്തുതിപ്പവർ;
അമ്മട്ടിലാകെങ്ങളുമേ! ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നാഘം! 4
സോഢാവാമഗ്നിതൻ ജ്വാലച്ചാത്തെല്ലാടത്തുനിന്നുമേ
പാളിപ്പൊങ്ങുന്നതുണ്ടല്ലോ; ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നാഘം! 5
വിശ്വതോമുഖനല്ലോ നീ: സർവ്വപീഡയിൽനിന്നുമേ
പിടിച്ചുകേറുമാറാകു; ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നാഘം! 6
ഹേ വിശ്വതോമുഖ, ഭവാൻ തോണിയാൽപ്പോലെ ഞങ്ങളെ
മാറാർപ്പുഴ കടത്തീവൂ! ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നാഘം! 7
തോണിയാൽപ്പോലെ വിദ്വേഷിപ്പുഴയ്ക്കക്കരെയാക്കി നീ
ക്ഷേമം തന്നാരുൾകെങ്ങൾക്കു! ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നാഘം! 8

സൂക്തം 98.

കുത്സൻ ഋഷി: ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; വൈശ്വാനരൻ എന്ന അഗ്നി ദേവത.

വൈശ്വാനരനു നമ്മളിൽ തിരുവുള്ളം തോന്നാട്ടെ: ആ സേവനീയൻ ജഗത്തുക്കളുടെ രാജാവാണല്ലോ! അവിടുന്ന് ഇതിൽനിന്നു

സൂക്തം 97.

1. അഘം=പാപം. ചാകട്ടെ—നശിച്ചുപോകട്ടെ.
2. സൽക്ഷേത്രം=നല്ല കൃഷിനിലം.
3. പണ്ഡിതന്മാർ—സ്തോതാക്കൾ. ഇദ്ദേഹം—കുത്സൻ.
4. എങ്ങളും അമ്മട്ടിലാക—അഭിവൃദ്ധിപ്പെടട്ടെ.
5. സോഢാവ്—ശത്രുക്കളുടെ ആക്രമണത്തെ സഹിയ്ക്കുന്നവൻ; ക്ഷമാത്തവൻ.
6. വിശ്വതോമുഖൻ=സർവ്വത്ര മുഖങ്ങൾ (ജ്വാലകൾ) ഉള്ളവൻ. കേറുമാറാക—ഞങ്ങളെ.
7. മാറാർപ്പുഴ കടത്തീവൂ—ശത്രുസമൂഹമാകുന്ന പുഴയുടെ അപ്പുറത്താക്കേണമേ.
8. വിദ്വേഷി=ശത്രു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജനിഷ്ണുമ്പോഥത്തന്നോ ഈ വിശത്തെ വീക്ഷിഷ്ണുന്ന; ഉദയസൂയ്യനോട്ട ചേരുകയും ചെയ്യുന്ന. 1

ഈ വൈശാനരാഗ്നി ദ്യോവിൽ ചേർന്നനില്ക്കുന്ന, ഭൂവിൽ ചേർന്നനില്ക്കുന്ന, ഓഷധികളിലെല്ലാം ഉള്ളിൽ ചേർന്നനില്ക്കുന്ന; ബലത്തോട്ട ചേർന്നനില്ക്കുന്ന അവിട്ടുന്ന പകലിലും, അവിട്ടുന്ന രാത്രിയിലും നമ്മെ ദ്രോഹിയിൽനിന്ന രക്ഷിഷ്ണുട്ടെ! 2

വൈശാനര, അങ്ങയുടേതായ ഇതു സഫലമായിബ്ഭവിഷ്ണുട്ടെ: ഞങ്ങളെ ധനവാന്മാരായ പൊന്നണ്ണികഥം ശ്രുശ്രൂഷിഷ്ണുട്ടെ;

(കേക)

അതിനെ മാനിഷ്ണുട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 3

സൂക്തം 99.

മരീചിപുത്രൻ കശ്യപൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ജാതവേദസ്സ് എന്ന അഗ്നി ദേവത.

നാം ജാതവേദസ്സിനന്ന സോമം പിഴിയുക: പകയുള്ളവരുടെ ധനം അവിട്ടുന്ന ചുട്ടപൊട്ടിഷ്ണുട്ടെ; ആ അഗ്നി നമ്മെ എല്ലാദുഗ്ഗങ്ങളും, തോണികൊണ്ടു പുഴപോലെ കടത്തിവിടട്ടെ—ദുരിതങ്ങളുടെയും അക്കരയിലാക്കട്ടെ! 1

സൂക്തം 98.

1. ഇതിൽനിന്ന്—അരണിദ്വയത്തിൽനിന്ന്.

3. അങ്ങയുടേതായ ഇതു—അങ്ങയ്ക്കായിട്ടുള്ള കർമ്മം. പൊന്നണ്ണികഥം—പൊന്ന(ധനം)പോലെ ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട പുത്രന്മാർ.

സൂക്തം 99.

1. പക—നമ്മുടെ നേരേ വൈരം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 100.

ഋജ്രാശ്വാദികളായ അഞ്ചു രാജപുത്രന്മാർ ഋഷിമാർ; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

വൃഷാവും, വീര്യങ്ങൾ ചേർന്നൊത്തവനും, മഹത്തായ വിണ്ണിന്റെയും മന്നിന്റെയും സമ്രാട്ടും, ജലത്തെ പുറപ്പെടുവിച്ചവനും, യജ്ഞങ്ങളിൽ ആവാഹിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടവനും ആരോ; ആ മരുത്വാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ! 1

ആരുടെ ഗമനം, സൂര്യനേരെതുപോലെ അനന്യലഭ്യമോ; ആർ പോരിൽ പോരിൽ പറവലരെ വധിയ്ക്കുകയും, വരട്ടുകയും ചെയ്യുമോ; ആർ സഞ്ചാരശീലരായ തന്നേര സഖാക്കളൊന്നിച്ചു ധാരാളം വഷിയ്ക്കുമോ; ആ മരുത്വാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ! 2

ആരുടെ പ്രബലങ്ങളും അന്യർക്കു കിട്ടാത്തവയുമായ രശ്മികൾ, സൂര്യനേരവപോലെ വഷ്ജലത്തെ കറന്നുകൊണ്ടു പ്രസരിയ്ക്കുമോ; കൂടലരെ കടക്കുന്നു, പൌരുഷംകൊണ്ടു തോല്പിയ്ക്കുന്നു, ആ മരുത്വാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ! 3

അംഗിരസ്സുകളെക്കാൾ അംഗിരസ്സ്, വഷ്കരെക്കാൾ വഷ്കൻ, സഖാക്കളെക്കാൾ സഖാവ്, പൂജ്യരെക്കാൾ പൂജ്യൻ, സ്തോതവ്യരെക്കാൾ സ്തോതവ്യൻ—ഇങ്ങനെയുള്ള മരുത്വാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ! 4

പുത്രരോടെന്നപോലെ രുദ്രപുത്രരോടുകൂടിയവനും, മഹാനും, യുദ്ധത്തിൽ അമിത്രരെ അമർത്തുന്നവനും, കൂട്ടാളികളൊന്നിച്ചു മഴപെയ്യിയ്ക്കുന്നവനും ആരോ; ആ മരുത്വാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ! 5

അരിശംപൂണ്ടടരാടുന്ന ആ സൽപതിയായ പുരുഹൂതൻ ഇന്നു സൂര്യപ്രകാശം നമ്മുടെ ആഭ്യുകൾക്കു പകരുത്തുവെയ്ക്കട്ടെ; മരുത്വാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ! 6

സൂക്തം 100.

2. സഖാക്കൾ—മരുത്തുക്കൾ.
4. അംഗിരസ്സുകൾ=ഗമനശീലർ.
5. പുത്രരോടെന്നപോലെ—പുത്രനിർവിശേഷമായ വാത്സല്യത്തോടേ. രുദ്രപുത്രർ—മരുത്തുക്കൾ. കൂട്ടാളികൾ—മരുത്തുക്കൾ.
6. പകരുത്തുവെയ്ക്കട്ടെ—സൂര്യപ്രകാശം നമുക്ക്; അന്ധകാരം ശത്രുക്കൾക്ക്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആരെ യുദ്ധത്തിൽ മരുത്തുക്കൾ ഇമ്പപ്പെടുത്തിയോ; ആരെ മനുഷ്യർ ക്ഷേമത്തിന്റെ പാലകനാക്കിപ്പോരുന്നുവോ; ആർ ഒറയ്ക്ക് ഏല്പാക്കപ്പെത്തിനും പോന്നാവനോ; ആ മരുത്പാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ! 7

നേതാക്കൾ ബലത്തിന്റെ ഉത്സവങ്ങളിൽ, അന്നത്തിനും ധനത്തിനുമായി ഈയൊരു നേതാവിനെയത്രേ, ആശ്രയിയ്ക്കുന്നത്: ക്ഷുരിരുട്ടിലും വെളിച്ചം കിട്ടിയ്ക്കുമല്ലോ, അവിടുന്ന്; ആ മരുത്പാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ! 8

അവിടുന്ന് ഇടംകൈകൊണ്ടു വമിച്ച ഹിംസകരെപ്പോലും അടക്കിനിത്തും; വലംകൈകൊണ്ടു ഹവിസ്സുകളും വാങ്ങും; അവിടുന്നു സ്തോതാക്കൾക്കും കൊടുക്കും ധനം; ആ മരുത്പാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ! 9

അദ്ദേഹം മരുദ്ഗണത്തോടൊന്നിച്ചു ദാനംചെയ്യുന്നു; അദ്ദേഹത്തെ പള്ളിത്തേരുകൾകൊണ്ടാണ്, ഇന്നു മനുഷ്യരെല്ലാം അറിയുന്നത്; അദ്ദേഹം പൌരുഷംകൊണ്ടു പാറലരെ പരാജയപ്പെടുത്തുന്നു; ആ മരുത്പാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ! 10

ആ പുരുഹൂതൻ പോരിനു പോകുന്ന ബന്ധുക്കളോടോ അബന്ധുക്കളോടോ ചേർന്നാൽ, ആ ആശ്രിതരുടെ പുത്രനും അവന്റെ മകനുംകൂടി കിട്ടും വിജയം! ആ മരുത്പാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ! 11

വജ്രധരൻ, ദസ്യുഹരൻ, ഭീമൻ, ഉഗ്രൻ, ആയിരം ജ്ഞാനങ്ങളുള്ളവൻ, നാടുമട്ടിൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ, മഹാൻ, സോമംപോലെ ബലംകൊണ്ടു പഞ്ചജനങ്ങളെ പുലർത്തുന്നാവൻ—ഇങ്ങനെയുള്ള മരുത്പാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ! 12

തന്റെ വജ്രം നിലവിളിപ്പിയ്ക്കുന്നു; താൻ മഴപെയ്യിയ്ക്കുന്നു, ഇടിവെട്ടിയ്ക്കുന്നു, സൂര്യൻപോലെ പ്രകാശിയ്ക്കുന്നു, കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നു;

---

8. ബലത്തിന്റെ ഉത്സവങ്ങൾ—യുദ്ധങ്ങൾ.
9. സ്തോതാക്കൾക്കും—യജമാനന്നുമാത്രമല്ല.
11. ആ ആശ്രിതരുടെ—രണ്ടു തരക്കാരായ ആശ്രിതരുടെയും.
12. ദസ്യുഹരൻ=ദസ്യുക്കളെ നശിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ. ഉഗ്രൻ=തേജസ്സുയർന്നവൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദാനങ്ങൾ തങ്കൽ നില്ക്കുന്നു, ധനങ്ങളും തങ്കൽ നില്ക്കുന്നു; ആ മരുത്തുപാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ! 13

ആരുടെ സ്തുത്യവും ഉപമാനഭൂതവുമായ ബലം ദ്യാവാപൃഥിവികളെ എങ്ങും എന്നും നിലനിർത്തുന്നുവോ, അവൻ ക്രതുക്കളാൽ പ്രസാദിച്ച്, അക്കരയ്ക്കെത്തിയ്ക്കട്ടെ; ആ മരുത്തുപാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ! 14

തന്തിരുവടിയുടെ ബലത്തിന്റെ അറാം ദേവകളോ മനുഷ്യരോ ജലങ്ങൾപോലുമോ കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ല; താൻ കെല്പുകൊണ്ടു വിൺമന്നുകളെയും കവിച്ചുനില്ക്കുന്നു. ആ മരുത്തുപാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ! 15

ത്രൈശവന്റെ ധനത്തിനായി വൃഷാവു കേറിയ രഥത്തെ മുന്നിൽ നിന്നു വഹിയ്ക്കുന്ന ആഹ്ലാദകരങ്ങളായ വിൺകുതിരകൾ—ചുകന്നു കറുത്തു, സ്വതേ ഉയർന്ന, കോപ്പണിഞ്ഞവ—മനുഷ്യസേനകളിൽ അറിയപ്പെട്ട! 16

ഇന്ദ്രൻ, വൃഷാവായ അങ്ങയെ ആരാധിപ്പാൻ ഈ സ്തോത്രം വൃഷാഗീരിന്റെ പുത്രന്മാർ—ത്രൈശവൻ, പാർശ്വസ്ഥരായ അംബരീഷൻ, സഹദേവൻ, ഭയമാനൻ, സുരാധസ്സ് എന്നിവർ—നേരിട്ടു പാടുന്നു. 17

പുരുഹൂതൻ വെണ്മ പൂണ്ട സഞ്ചാരികളായ സഖാക്കളോടുകൂടി ഭൂമിയിലെ ദസ്യുക്കളെയും കൊലയാളികളെയും ശോഭനമായ വജ്രായുധമെയ്തു നിഹനിച്ചു; നിലം കയ്യടക്കി. സൂര്യനെ കണ്ടുപിടിച്ചു; ജലത്തെയും കണ്ടുപിടിച്ചു! 18

ഇന്ദ്രൻ എന്നൊന്നും നമ്മെപ്പറ്റി കവിഞ്ഞരുളിച്ചെയ്യട്ടെ. നാം നേർവഴിയിലൂടേ അന്നം സമ്പാദിയ്ക്കുക.

---

13. നീലവിളിപ്പിയ്ക്കുന്നു—ശത്രുക്കളെ.

14. അക്കരയ്ക്കെത്തിയ്ക്കട്ടെ—നമ്മെ പാപങ്ങളുടെ മറുകരയിലണയ്ക്കട്ടെ.

16. ധനത്തിന്നായി—ശത്രുക്കൾ അപഹരിച്ച ഗോക്കളെ വീണ്ടുകിട്ടുക്കാൻ.

17. വൃഷാഗീർ—ഒരു രാജാവ്. പാർശ്വസ്ഥർ—സഹവാസികൾ,

18. നിലം—ശത്രുക്കളുടെ ഭൂമി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

(കേക)

അതിനെ മാനിയ്ക്കുട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 19

സൂക്തം 101.

കുത്സൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

നിങ്ങഠം സ്തോതവ്യനു ഹവിസ്സൊരുക്കി, സ്തോത്രം ഉച്ചരിയ്ക്കുവിൻ: ആർ ഋജിശ്വാവിനോടൊന്നിച്ചു കൃഷ്ണാസുരന്റെ ഗർഭിണികളെക്കൂടി കൊന്നൊടുക്കിയോ; വലത്തേക്കയ്യിൽ വജ്രമുള്ള ആ വൃഷാവായ മരുത്വാനെ രക്ഷണോച്ചുക്കളായ നാം സഖ്യത്തിനു വിളിയ്ക്കുക! 1

ആർ അരിശം മൂഴുത്തു, തോളറവനെയും, ആർ ശംബരനെയും, ആർ യജ്ഞവിരോധിയായ പിപ്രുവിനെയും നിഹനിച്ചുവോ; ആർ എതിരില്ലാത്ത ശുഷ്ണനെ മുരടോടേ മുടിച്ചുവോ; ആ ഇന്ദ്രനെ, മരുത്വാനെ, നാം സഖ്യത്തിനു വിളിയ്ക്കുക! 2

ആരുടെ വന്വിച്ച ബലത്തെ ദ്യാവാപൃഥിവികളും, ആരുടെ ആജ്ഞയെ വരുണാസുര്യന്മാരും അനുസരിയ്ക്കുന്നുവോ; ആരുടെ ആജ്ഞയാൽ നദികഠം പ്രവഹിയ്ക്കുന്നുവോ; ആ മരുത്വാനെ നാം സഖ്യത്തിനു വിളിയ്ക്കുക! 3

ആർ അശ്വങ്ങളുടെ, ആർ ഗോക്കളുടെയെല്ലാം അധിപതിയോ; ആർ കമ്മത്തിൽ കമ്മത്തിൽ തീച്ചയായും സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടു വന്നു ചേരുമോ; ആർ യജ്ഞവിരോധിയെ—അവനെത്ര കെല്പനായാലും—വധിയ്ക്കുമോ; ആ ഇന്ദ്രനെ, മരുത്വാനെ, നാം സഖ്യത്തിനു വിളിയ്ക്കുക! 4

---

19. അതിനെ—ഈ സൂക്തംകൊണ്ടു പ്രാർത്ഥിയ്ക്കപ്പെട്ടതിനെ.

സൂക്തം 101.

1. നിങ്ങഠം—സ്തുതിക്കുകഠം. സ്തോതവ്യൻ—ഇന്ദ്രൻ. ഋജിശ്വാവ്—ഒരു രാജാവ്. ഗർഭിണികളെക്കൂടി കൊന്നൊടുക്കി—കൃഷ്ണാസുരന്റെ വംശത്തെ തീരെ നശിപ്പിയ്ക്കാൻ.

2. തോളറവൻ—തോളകഠം വെട്ടപ്പെട്ട വൃത്രൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജീവിയ്ക്കുന്ന സവ്വലോകത്തിന്റെയും അധിപതിയാണിന്ദ്രൻ; അവിടുന്നാണല്ലോ, ബ്രാഹ്മണർക്കുവേണ്ടി മുമ്പേ ഗോക്കളെ വീണ്ടെടുത്തത്; ദസ്യുക്കളെ അവിടുന്നു തരംതാഴ്ത്തി കൊന്നൊടുക്കി; ആ മരുത്തവാനെ നാം സഖ്യത്തിനു വിളിയ്ക്കുക! 5

ആരെ ശൂരന്മാരും ആരെ ഭീരുക്കളും വിളിയ്ക്കുണ്ടോ; തോറ്റോടുന്നവരും ജയിയ്ക്കുന്നവരും ആരെ വിളിയ്ക്കുന്നുവോ; ലോകമെല്ലാം ആരെ പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കുന്നുവോ; ആ ഇന്ദ്രനെ, മരുത്തവാനെ, നാം സഖ്യത്തിനു വിളിയ്ക്കുക! 6

ഇന്ദ്രൻ വെളിച്ചം പരത്തി, പ്രാണങ്ങളെ നല്കിക്കൊണ്ടു സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു; യോഷയാൽ ചിക്കെന്നു വളത്തപ്പെട്ട മരുത്തുക്കളോടുകൂടിയ ആ വിഖ്യാതനെ മനീഷ സ്തുതിച്ചുപോരുന്നു; ആ മരുത്തവാനെ നാം സഖ്യത്തിനു വിളിയ്ക്കുക! 7

മരുത്തവാനേ, അങ്ങു മികച്ച സവഗൃഹത്തിലായിരിയ്ക്കാം; അല്ലെങ്കിൽ പുതിയ വല്ല യുദ്ധത്തിലും ഇമ്പംകൊള്ളുകയായിരിയ്ക്കാം. എവിടെനിന്നായാലും, നേരേ ഞങ്ങളുടെ യാഗത്തിൽ വന്നുചേരുക: ഹേ സത്യധന, അങ്ങയെ ഇച്ഛിച്ചാണ്, ഞങ്ങൾ ഹവിസ്സൊരുക്കിയത്! 8

ഇന്ദ്ര, ശോഭനബല, അങ്ങയെ ഇച്ഛിച്ചാണ്, ഞങ്ങൾ സോമം പിഴിഞ്ഞത്; മന്ത്രംകൊണ്ടു പ്രാപിയ്ക്കപ്പെടുന്നവനേ, അങ്ങയെ ഇച്ഛിച്ചാണ്, ഞങ്ങൾ ഹവിസ്സൊരുക്കിയത്. കുതിരകളുള്ളവനേ, ഇനി അങ്ങു മരുദ്ഗണങ്ങളോടൊന്നിച്ച്, ഈ യജ്ഞത്തിൽ ദർഭയിലിരുന്നു തൃപ്തിയടഞ്ഞാലും! 9

അങ്ങു സവന്തം കുതിരകളോടുകൂടി തൃപ്തിയടഞ്ഞാലും: അവയുടെ അണക്കടകൾ വിടുത്തുക; നാക്കു-ചെറുനാക്കുകളും വിടുത്തുക. നല്ല

---

5. ബ്രാഹ്മണർ—അംഗിരസ്സുകൾ. മുമ്പേ—മറ്റു ദേവന്മാരെക്കാൾ. തരംതാഴ്ത്തി—മേന്മ പോക്കി.

6. ശൂരന്മാക്കും ഇന്ദ്രന്റെ സാഹായ്യം വേണം, യുദ്ധത്തിൽ. പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കുന്നു—സവസവകാര്യങ്ങളിൽ.

7. നല്കിക്കൊണ്ട്—ദേഹികൾക്ക്. യോഷ—രുദ്രപത്നി. (?) വളത്തപ്പെട്ട—യൌവനാരൂഢരാക്കപ്പെട്ട. ആ വിഖ്യാതനെ—സൂര്യ്യാത്മനാ വിളിപ്പെട്ട ഇന്ദ്രനെ. മനീഷ—മന്ത്രരൂപയായ വാക്ക്.

9. തൃപ്തിയടഞ്ഞാലും—മതിയാംവരെ സോമനീർ കുടിച്ചാലും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അണക്കടകളുള്ളവനേ, ഇന്ദ്ര, അങ്ങയെ കുതിരകൾ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരട്ടെ; അങ്ങു താൽപര്യത്തോടേ ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സുകൾ പ്രത്യേകം കൈക്കൊള്ളുക! 10

മരുത്തുക്കളെയും കൂട്ടി സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്ന, മാറലരെ തട്ടിനീക്കുന്ന ഇന്ദ്രനാൽ രക്ഷണീയരായ ഞങ്ങൾക്കു തന്തിരുവടിയിൽനിന്ന് അന്നം കിട്ടുമാറാകട്ടെ;

(കേക)

അതിനെ മാനിയ്ക്കുട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 11

സൂക്തം 102.

കുത്സൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

മഹാനായ അങ്ങയ്ക്കായി ഈ മഹത്തായ സ്തുതി ഞാൻ കരുതിവെയ്ക്കുന്നു: ഇവന്റെ സ്തോത്രത്തിൽ പാറിനിന്നുവല്ലോ, അങ്ങയുടെ ബുദ്ധി. ആ ശത്രുമഥനനായ ഇന്ദ്രനെയത്രേ, ദേവന്മാർ ഉത്സവത്തിനും ഉൽപത്തിയ്ക്കുംവേണ്ടി, ബലം പുകഴ്ത്തി ക്രമേണ പ്രീതിപ്പെടുത്തിയത്. 1

അചിട്ടത്തെ യശസ്സിനെ സപ്തനദികളും, ദർശനീയമായ ദ്രുപത്തെ ദ്യാവാപൃഥിവ്യന്തരിക്ഷങ്ങളും വഹിച്ചുപോരുന്നു. ഇന്ദ്ര, സൂര്യചന്ദ്രന്മാർ ഞങ്ങൾക്കു വെളിച്ചം തരാനും വിശ്വാസം വരുത്താനുമായി മാറി മാറി സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു. 2

---

10. വിടരുക—സോമനീർ കുടിപ്പിയ്ക്കാൻ.

സൂക്തം 102.

1. ഇവന്റെ—എന്റെ. ഉത്സവം—അഭിവൃദ്ധി. ഉൽപത്തി—ധനോൽപത്തി, അഥവാ വഷോൽപത്തി. ദേവന്മാർ—ഋത്വിക്കുകൾ.

2. സപ്തനദികളിൽ വെള്ളമുണ്ടായത്, അങ്ങു മഴപെയ്യിച്ചതിനാലാണല്ലോ; അതിനാൽ അവ അങ്ങയുടെ യശസ്സിനെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. വിശ്വാസം—കാണപ്പെട്ട വസ്തു ഇന്നതാണെന്ന ഉറപ്പ്. സൂര്യചന്ദ്രന്മാർ—സൂര്യനും ചന്ദ്രനും അങ്ങുതന്നെ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്ദ്ര, ഞങ്ങളുടെ മനസ്സിനാൽ പലവുരു സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവനേ, യുദ്ധം വന്നാൽ ഞങ്ങൾ യാതൊന്നിനെ പ്രസാദിപ്പിയ്ക്കുമോ; അങ്ങയുടെ ആ വെറിത്തേർതന്നെ മഘവാവേ, ഞങ്ങൾക്കു ധനം കൈവരുമാറ് ഇങ്ങോട്ടു തിരിച്ചാലും! മഘവാവേ, അങ്ങയെ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങൾക്കു ധനം തന്നാരുളിയാലും! 3

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയുടെ തുണയാൽ ഞങ്ങൾ എതിരാളിയെ വെല്ലുമാറാകണം; അങ്ങു പോരിൽ പോരിൽ ഞങ്ങളുടെ പങ്കിനെ തികച്ചും രക്ഷിയ്ക്കണം. ഞങ്ങൾക്കു ധനം സുലഭമാക്കുക; മഘവാവേ, മാറലരുടെ വീര്യം മട്ടിച്ചരുളുക! 4

ഇന്ദ്ര, ധനങ്ങൾ കയ്യിലുള്ളവനേ, രക്ഷണത്തിനായി അങ്ങയെ വിളിയ്ക്കുന്ന ഈ സ്തോതാക്കൾ പലതരക്കാരാണല്ലോ; എന്നാൽ, ധനം ഞങ്ങൾക്കുതന്നെ തരാൻ അങ്ങു തേരിൽ കേറുക. ജയശീലമാണല്ലോ, അങ്ങയുടെ ഉറച്ച മനസ്സ്! 5

തൃക്കൈകൾ ഗോക്കളെ വീണ്ടെടുത്തു; ജ്ഞാനത്തിന്നളവില്ലാത്ത ശ്രേഷ്ഠനും, കർമ്മത്തിൽ കർമ്മത്തിൽ ഒരുന്നൂറു രക്ഷകളുള്ളവനും, പോരാളിയും, സ്വതന്ത്രനും, ബലങ്ങളുടെ പ്രതിനിധിയുമാണ്, ഇന്ദ്രൻ; അതിനാൽ, ധനകാമരാൽ വിളിയ്ക്കപ്പെട്ടവരുന്നു. 6

മഘവാവേ, അങ്ങു മനുഷ്യർക്കു നല്കുന്ന അന്നം വളരെ ന്യൂറിൽ കവിയും; ആയിരത്തിലും കവിയും. അപ്രമേയനായ അങ്ങയെ മഹത്തായ സ്തോത്രം ഉദ്ദീപിപ്പിയ്ക്കുന്നു; പുരന്ദര, ഉടനേ അങ്ങു വൃത്രവധ്രത്തെ കൊന്നൊടുക്കുന്നു. 7

നൃപതേ, അങ്ങു ബലത്തിന്റെ ഒരു മുപ്പിരിപ്രതിനിധിയാകുന്നു: മൂന്നു ലോകങ്ങളെയും മൂന്നു തേജസ്സുകളെയും—ഈ ജഗത്തിനെ മുഴുവനും—വഹിയ്ക്കുന്നതിൽ അങ്ങു മനസ്സുവെയ്ക്കുന്നു. ഇന്ദ്ര, പണ്ടേ മുതൽ, ജന്മനാ നിസ്സപത്നനാണല്ലോ, അങ്ങ്! 8

---

3. വെറിത്തേർ=ജൈത്രരഥം.

7. വൃത്രവധ്രം—ശത്രുഗണം.

8. നൃപതേ=മനുഷ്യരക്ഷക. മുപ്പിരിപ്രതിനിധി—ഏറ്റവും ഉറപ്പുള്ള പ്രതിനിധി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദേവകളിൽ ഒന്നാമനായ അങ്ങയെ ഞങ്ങൾ വിളിയ്ക്കുന്നു. യുദ്ധങ്ങളിൽ ആക്രമിയ്ക്കുന്നവനാണല്ലോ, ഭവാൻ. ആ ഇന്ദ്രൻ നമുക്കു സ്തുതികർത്താവും മനനശീലനും ശത്രുഭേദിയുമായ പുത്രനെ തന്നരുളട്ടെ; യുദ്ധം വന്നാൽ, നമ്മുടെ തേരിനെ, മുന്നണിയിലാക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ! 9

മഘവാവേ, അങ്ങു ജയിയ്ക്കുന്നു; എന്നാൽ ധനം വെച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കാറില്ല. ചെറിയ യുദ്ധങ്ങളിലും വലിയവയിലും രക്ഷയ്ക്കായി ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ മുറ്റിപ്പെട്ടുത്തും; ഇന്ദ്ര, വിളിയ്ക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചാലും! 10

ഇന്ദ്രൻ എന്നെന്നും നമ്മെപ്പറ്റി കവിഞ്ഞരുളിച്ചെയ്യട്ടെ. നാം നേർവഴിയിലൂടേ അന്നം നേടുക.

(കേക)

അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 11

സൂക്തം 103.

കുത്സൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

അങ്ങയുടെ ഈ പ്രസിദ്ധവും പ്രകൃഷ്ടവുമായ ബലം പണ്ടു കവികൾ നേരേ കൈക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു. തന്തിരുവടിയുടെ ഒരു തേജസ്സു ഭൂമിയിലും മറ്റൊന്ന് ആകാശത്തും വഴ്ത്തിയ്ക്കുന്നു; അവ യുദ്ധത്തിൽ കൊടിമരങ്ങൾപോലെ, തമ്മിൽ ചേരുകയും ചെയ്യുന്നു. 1

---

9. ഒന്നാമൻ—ശ്രേഷ്ഠൻ, മുമ്പൻ. ശത്രുഭേദി=ശത്രുക്കളെ പിളർത്തുന്നവൻ.

10. ധനം—ശത്രുക്കളിൽനിന്നു ഹൃതമായ സമ്പത്ത്. വെച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കാറില്ല—എല്ലാം സ്തോതാക്കൾക്കു കൊടുക്കും.

സൂക്തം 103.

1. കവികൾ—സ്തോതാക്കൾ. ഒരു തേജസ്സ്—അഗ്നി. മറ്റൊന്ന്—സൂര്യൻ. കൊടിമരങ്ങൾ—ഇരുകക്ഷികളുടെ ധ്വജങ്ങൾ. സൂര്യൻ രാത്രിയിൽ അഗ്നിയോടു ചേരുമല്ലോ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആ മഘവാവു ഭൂമിയെ നിലനിത്തി; വീതിയും കൂട്ടി. വജ്രം കൊണ്ടു വധിച്ചു—മേഘത്തെ പിളത്തി—വെള്ളം പുറത്താക്കി. രൌഹിണനെ ഹനിച്ചു; പൊരുതി, തോറ്റം വെട്ടി വൃത്രനെ കൊന്നു! 2

ഇടിവാറ്റം വീശുന്ന അവിടുന്ന് ഓജസ്സിൽ ശ്രദ്ധവെച്ചു, ദസ്യുനഗരങ്ങറ്റം പൊളിച്ചുംകൊണ്ടു സഞ്ചരിച്ചു. വജ്രിൻ, ഇന്ദ്ര, അറിയുന്ന ഭവാൻ ദ്രോഹിയുടെ നേർക്ക് ആയുധമയച്ചാലും. വിദ്വജ്ജനങ്ങറ്റം ക്കു ബലവും യശസ്സും വർദ്ധിപ്പിച്ചാലും! 3

ദസ്യുവധത്തിനു പുറപ്പെട്ട വൈരിപ്രേരകനായ വജ്രി യശസ്സിനായി യാതൊരു നാമം ധരിച്ചുവോ; സ്തോതാവിനു കീർത്തനീയമായ ആ നാമം വഹിയ്ക്കുന്ന മഘവാവത്രേ, മനുഷ്യരുടെ ഈ യുഗങ്ങറ്റം ഏറ്റെടുത്തുനാത്! 4

ഇതാ, നോക്കുവിൻ, അവിടുത്തെ ആ തഴച്ച പരനാ വീര്യം; അതിനെ ബഹുമാനിയ്ക്കുവിൻ: അവിടുന്നു ഗോക്കളെ നേടി; അവിടുന്നു കുതിരകളെ നേടി; അവിടുന്ന് ഓഷധികറ്റം നേടി; അവിടുന്നു ജലം നേടി; അവിടുന്നു ധനം നേടി! 5

യാതൊരു ശൂരൻ ആദരത്താൽ, അയജ്വാവിന്റെ ധനം ഒരു തട്ടിപ്പറിക്കാരൻപോലെ കൈക്കലാക്കി, തിരിയ്ക്കുന്നുവോ; ആ ഭൂരികർമ്മാവിന്ന്, വൃഷഭനു്, വൃഷാവിന്ന്, അമോഘബലനു്, നാം സോമം പിഴിയുക! 6

ഇന്ദ്ര, അവിടുത്തെ ആ വീര്യം പ്രസിദ്ധമായി: ഉറങ്ങിക്കിടന്ന വൃത്രനെ അവിടുന്നു വജ്രംകൊണ്ടു് ഉണർത്തിയല്ലോ! അതിൽ ഇന്ദ്രം

---

2. ഭൂമിയെ—അസുരപീഡ നീക്കി സ്ഥിരയാക്കി. വീതി—ഭൂമിയ്ക്കു്. വർദ്ധിച്ചു—വൃത്രാദികളെ. വെള്ളം—വഷ്ജലം. രൌഹിണൻ—ഒരസുരൻ.

3. ഓജസ്സിൽ—ബലനിഷ്പാദ്യമായ കായ്മയിൽ. അറിയുന്ന—സ്തുതിയെ.

4. വൈരിപ്രേരകൻ—ശത്രുക്കളെ പോരിന്നിറക്കുന്നവൻ. യുഗങ്ങറ്റം—സൃഷ്ടാദനാ ഏറ്റെടുത്തുന്നതു്.

5. ഋത്വിക്കുകളോടും മറ്റും പറയുകയാണു്: കുതിരകളെ നേടി—അപഹർത്താക്കളിൽനിന്നു വീണ്ടെടുത്തു. ഓഷധികറ്റം—സസ്യവതിയായ ഭൂമിയെ മുഴുവൻ.

6. ആദരത്താൽ—ധനത്തെ ആദരിച്ചു്. തിരിയ്ക്കുന്നു—ധനം സ്തോതാക്കറ്റംക്കു കൊടുപ്പാൻ. വൃഷഭൻ=ശ്രേഷ്ഠൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൂണ്ട ഭവാനെ ദേവപതിമാർ അനുമോദിച്ചു; മരുത്തുക്കളും, എല്ലാ ദേവകളും ഭവാനെ അനുമോദിച്ചു! 7

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്നു ശുഷ്ണൻ, പിപ്രു, കുയവൻ, വൃത്രൻ എന്നിവരെ കൊന്നതാടൊപ്പം ശംബരന്റെ പുരങ്ങളും പിളർത്തി!

(കേക)

അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 8

സൂക്തം 104.

ഋഷിച്ചന്ദ്രോദേവതകാം മൂന്നേത്തവ.

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയ്ക്ക് ഇറിയ്ക്കാൻ സ്ഥാനം ഒരുക്കിക്കഴിഞ്ഞു: അവിടെ, ഒരു ചിനയ്ക്കുന്ന കുതിരപോലെ വന്ന് ഇരുന്നരുളിയാലും! സമയം വന്നാൽ, രാവും പകലും തേർ സശ്രദ്ധം വലിയ്ക്കുന്ന കുതിരകളെ, കെട്ടഴിച്ചുവിടട്ടയ്ക്കുക. 1

ആ നേതാക്കൾ രക്ഷയ്ക്കായി ഇന്ദ്രങ്കൽ ചെല്ലുന്നു; അവരെ അപ്പോൾത്തന്നെ അദ്ദേഹം ചിക്കെന്നു മാഗ്ഗത്തിലെത്തിയ്ക്കട്ടെ! അസുരന്റെ അരിശം ദേവകൾ വിഴുങ്ങട്ടെ; അവർ നമ്മുടെ യജ്ഞത്തിന് അനിഷ്ടനിവാരകനെ കൊണ്ടുവരികയും ചെയ്യട്ടെ! 2

കുയവൻ ധനമറിഞ്ഞു സ്വയം കട്ടെടുക്കുന്നു; വെള്ളത്തിൽ പാത്തു, നുരഞ്ഞ വെള്ളം കട്ടെടുക്കുന്നു. ആ പാൽകൊണ്ടാണ്, അവ

---

7. ഉണത്തി—യുദ്ധത്തിന്നിറക്കി.

8. കുയവൻ—ഒരസുരൻതന്നെ. അതിനെ—ഈ സൂക്തംകൊണ്ടു നമ്മാൽ പ്രാർത്ഥിച്ചതിനെ.

സൂക്തം 104.

1. കുതിരപോലെ—വേഗത്തിൽ. സമയം—യാഗാവസരം.

2. നേതാക്കൾ—യജമാനർ. മാഗ്ഗം—അനുഷ്ഠാനപഥം. അസുരൻ—ഉപദ്രവകാരി. വിഴുങ്ങട്ടെ—നശിപ്പിയ്ക്കട്ടെ. അനിഷ്ടനിവാരകനെ—ഇന്ദ്രനെ.

3. ധനമറിഞ്ഞ്—അന്യരുടെ ധനം എവിടെയിരിയ്ക്കുന്നു എന്നു മന്ന

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ന്റെ രണ്ടു പെണ്ണുങ്ങളുടെയും കൂടി. അവനെ ശിഫാനദിയുടെ കയത്തിൽ കൊണ്ടിടുമാറാകണം! 3

ആ ജലവാസിയായ തെണ്ടിയുടെ വാസസ്ഥലം ഒളിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. ആ ശൂരൻ വെള്ളംകൊണ്ടു തഴയ്ക്കുന്നു, വിളങ്ങുന്നു: അഞ്ജസി, കുലിശി, വീരപത്നി എന്നീ നദികളത്രേ, അവനെ ജലംകൊണ്ടു പ്രീതിപ്പെടുത്തി, വെള്ളത്തിൽ പാപ്പിയ്ക്കുന്നത്. 4

ഒരു പെരുവഴി ഞങ്ങൾ കണ്ടെത്തി: അതു ദസ്യുവിന്റെ പാപ്പിടത്തിൽ, കുട്ടിയെ കണ്ട പയ്യ തൊഴുത്തിലെന്നപോലെ ചെന്നുചേരുന്നു. മഘവാവേ, ഉടൻതന്നെ അവിടുന്നു ഞങ്ങളുടെ സങ്കടം തീർത്തുതരണം; പെൺകൊതിയൻ പണത്തെ എന്നപോലെ, അവിടുന്നു ഞങ്ങളെ വലിച്ചെറിയരുതേ! 5

ഇന്ദ്ര, ആ നിന്തിരുവടി ഞങ്ങൾക്കു സൂര്യകലും ജലദേവതകളിലും ലോഭനീയമായ പാപരാഹിത്യത്തിലും ഭക്തി ജനിപ്പിച്ചാലും! ഞങ്ങളുടെ ഉള്ളിലിരിയ്ക്കുന്ന രക്ഷയ്ക്ക് അപായം വരുത്തരുതേ: നിന്തിരുവടിയുടെ മഹത്തായ ബലത്തെ വിശ്വസിച്ചവരാണ്, ഞങ്ങൾ! 6

ഇന്ദ്ര, എനിയ്ക്കറിയാം: ഞങ്ങൾ അങ്ങയുടെ ബലത്തിൽ വിശ്വാസം വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. വൃഷാവായ ഭവാൻ ഞങ്ങളെ വമ്പിച്ച ധനത്തിനു പ്രേരിപ്പിച്ചാലും: പുരുഹൂത, വകയില്ലാത്ത വീട്ടിലാകരുത്, ഞങ്ങളുടെ വാസം; അങ്ങു വിശപ്പുള്ളവക്കു തിന്നാനും കുടിയ്ക്കാനും കൊടുക്കേണമേ! 7

ഇന്ദ്ര, അങ്ങു ഞങ്ങളെ ദ്രോഹിയ്ക്കരുത്; പരിത്യജിയ്ക്കരുത്; ഞങ്ങളുടെ പ്രിയപ്പെട്ട ഭോഗ്യങ്ങൾ അപഹരിയ്ക്കരുത്. മഘവാവേ, ശക്ര,

---

സ്സിലാക്കി. ആ പാൽ—പാലിന്നൊത്ത ജലം. പെണ്ണുങ്ങൾ—ഭാര്യമാർ. ശിഫാനദി—ശിഫ എന്ന പുഴ.

4. തെണ്ടി—ആളുകളെ ഉപദ്രവിപ്പാൻ പുറപ്പെടുന്നവൻ.

5. ദസ്യു—കയവൻ. സങ്കടം—കയവകൃതമായ ഉപദ്രവം.

6. ഉള്ളിലിരിയ്ക്കുന്ന രക്ഷ—ഗർഭസ്ഥസന്താനം.

7. എനിയ്ക്കറിയാം—അങ്ങയെ ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു. വക—കഴിച്ചിലിന്നുള്ള വിഭവം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭവാൻ ഞങ്ങളുടെ മുട്ടകളെ പിളർത്തരുത്; നടന്നുതുടങ്ങിയവരും മുട്ടകുത്തുന്നാവരുമായ കുഞ്ഞുങ്ങളെയും പിളർത്തരുത്! 8

അവിടുന്നു ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വന്നൊത്തുക: അവിടുന്നു സോമാഭിലാഷിയാണെന്നു (പഴമക്കാർ) പറയുന്നു; ഇതാ, പിഴിഞ്ഞുവെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. ഇമ്പത്തിനായി കുടിച്ചുകൊള്ളുക—തുലോം വലുപ്പംവെച്ചു, തിരുവയറ്റിൽ നിറച്ചുകൊള്ളുക. വിളിയ്ക്കപ്പെട്ടുന്ന അവിടുന്നു, ഞങ്ങളുടെ വാക്കുകൾ, അച്ഛനെന്നപോലെ കൈവിക്കൊണ്ടാലും! 9

സൂക്തം 105.

ത്രിതനോ കുത്സനോ ഋഷി; പങ്ക്തിയും മഹാബൃഹതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സു; വിശ്വദേവകാം ദേവത.

(കാകളി)

'വാനിൽ മുറ്റുള്ള പായുന്നു, സുപർണ്ണനാം
വാരിഗൻ വെണ്മതി; ഹേ, കതിർക്കൂട്ടമേ,

---

8. ഭോഗ്യങ്ങൾ—വിഭവങ്ങൾ. മുട്ടകൾ—ഗർഭസ്ഥസന്താനങ്ങൾ.

9. വലുപ്പംവെച്ചാൽ, വയറും അതുള്ള വലുതാവുമല്ലോ.

സൂക്തം 105.

പണ്ഡു, ഏകതൻ, ദ്വിതൻ, ത്രിതൻ എന്ന മൂന്നൃഷിമാർ ഒരു മരുഭൂമിയിൽപ്പെട്ടു ദാഹിച്ചു വലയുകയായി. ഒടുവിൽ അവർ ഒരു കിണർ കണ്ടെത്തി. അതിൽനിന്നു വെള്ളം കോരിക്കുടിച്ച ത്രിതൻ കൂട്ടുകാർക്കും വെള്ളം കൊണ്ടുകൊടുത്തു. അവരാകട്ടേ, വെള്ളം കുടിച്ചതിനുശേഷം, ത്രിതനെ ഉന്തി കിണറ്റിൽ വീഴിച്ചു, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുതൽ കൈക്കലാക്കി, കിണർ ഒരു വണ്ടിച്ചക്രംകൊണ്ടടയ്ക്കുകയുംചെയ്തുപോയ്ക്കളഞ്ഞു! ആ ത്രിതൻ കിണറ്റിൽനിന്നു കേറാൻ കഴിവില്ലാഞ്ഞു, ദേവകളെ സ്തുതിപ്പാൻ തുടങ്ങി. (കുത്സൻ എന്ന ഋഷിയും കിണറ്റിൽ വീണു കഷ്ടപ്പെടുകയുണ്ടായി.)

1. സുപർണ്ണൻ=നന്നായി പറക്കുന്നവൻ. (ഗരുഡപര്യായമാണിത്.) വാരിഗൻ—അന്തരിക്ഷത്തിൽ ജലമണ്ഡലത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവൻ. കതിർക്കൂട്ടം—ചന്ദ്രരശ്മിസമൂഹം. കാഞ്ചനച്ചുറ്റ്—സുവർണ്ണമയമായ ചുറ്റ്. (നേമി); ചുറ്റുപാട്

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാഞ്ചനച്ചൂരുള്ള നിൻകഴൽപ്പാടിവൻ
കാണ്മീല.' കേഠപ്പിനിത്തൂഴിവാനങ്ങളേ! 1
'വിത്താത്ഥി നേടുന്നു വിത്തം; മണാളങ്ക-
ളെത്തുന്നു മങ്ക—യൊഴുക്കുന്നു നീരവർ;
സാരഭൂതമതുഠക്കൊണ്ടു ചുരത്തുന്നു
ദാരങ്ങഠം.' കേഠപ്പിനിത്തൂഴിവാനങ്ങളേ! 2
'ദേവരേ, വീഴൊലാ, വിണ്ണിലും മീതെയും
മേവുമെൻപൂവ്കര;-സ്സോമയോഗ്യരെ
കല്യരാക്കുമൊരംഗത്തെ നോടാതിരി-
യ്ക്കൊല്ല ഞാൻ.' കേഠപ്പിനിത്തൂഴിവാനങ്ങളേ! 3
ചോദിപ്പനാദ്യയജ്ഞാഹ്നോടു;-മൃത-
നോതട്ടെ: 'താങ്കഠനൻ പണ്ടേത്തെ മംഗളം
എങ്ങു പോയ്? പുത്രനാമാളുടെ പക്കലാ-
ണിന്നാതു?' കേഠപ്പിനിത്തൂഴിവാനങ്ങളേ! 4
'ഭാനുമാൻ നീളേ വെളിച്ചം വിരിച്ചിടും
സ്ഥാനങ്ങഠം മൂന്നിലും മേവുമമർത്യരേ,

ടു് എന്നർത്ഥം. കഴൽപ്പാടു്—കാല്പാടു്; കീഴു്ഭാഗം. ഇവൻ—ഞാൻ. കാണ്മീല—കിണറിൽപ്പെട്ടതുകൊണ്ടു്. ഇതു കേഠപ്പിൻ—എന്റെ സങ്കടം തീർത്തുതരുവിൻ എന്നു താൽപര്യം.

2. വിത്താർത്ഥി (ധനാകാമൻ) ധനം നേടുന്നുണ്ടു്; എനിയ്ക്കു കിട്ടുന്നില്ല! അവർ—സംഗതരായ ദമ്പതിമാർ. നീർ—വീര്യമെന്ന ജലം. ദാരങ്ങഠം (ഭാര്യ) അതുഠക്കൊണ്ടു (വീര്യത്തെ ഗർഭത്തിൽ ധരിച്ചു) ചുരത്തുന്നു—ശിശുവിനെ പ്രസവിയ്ക്കുന്നു. എന്റെ അടുക്കൽ ഭാര്യയേ ഇല്ല; പിന്നെയല്ലേ, സന്തത്യുൽപത്തി!

3. വീഴൊലാ—എനിയ്ക്കു പുത്രനുണ്ടാകാഞ്ഞാൽ, എന്റെ പിതൃപിതാമഹാദികഠം സദ്ഗതിഭ്രഷ്ടരായ്പ്പോകുമല്ലോ; ആ ദുർഗ്ഗതി വരുതേ! അസ്സോമയോഗ്യർ—സോമപാനാർഹരായ പിതൃക്കഠം. കല്യർ=അരോഗർ; സുഖിതർ. ഒരംഗത്തെ—പുത്രനെ. നിങ്ങളുടെ അനുഗ്രഹത്താൽ എനിയ്ക്കു പുത്രൻ ജനിയ്ക്കട്ടെ!

4. ആദ്യയജ്ഞാഹ്നൻ—ഒന്നാമനായ യജനീയൻ, അഗ്നി. അമൃതൻ—ആ ദേവമൃതൻ. ഓതട്ടെ—മറുപടി പറയട്ടെ. പണ്ടേത്തെ മംഗളം—സ്തോതാക്കഠം കു നല്കപ്പെട്ടിരുന്ന നന്മ.

5. വിരിച്ചിടും സ്ഥാനങ്ങഠം—സൂര്യൻ പ്രകാശിയ്ക്കുന്ന ഭൂമിവ്യന്തരിക്ഷാകാശങ്ങഠം. നേരു്—സ്തോതൃവിഷയകമായ സത്യം. ഭോഷ്ടു്—ദ്വേഷിവിഷയക്ക

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിങ്ങൾതൻ നേരെങ്ങു? ഭോഷ്ക്കെങ്ങു? മുൻമഖ-
മെങ്ങുവാൻ?' കേൾപ്പിനിതുഴിവാനങ്ങളേ! 5
'നിങ്ങൾതൻ സത്യമെങ്ങ്?-ങ്ങയ്മാവിൻെറ
തുംഗമാം മാഗ്ഗ്ം? വരുണൻെറ നോട്ടവും
എങ്ങു പോയ്? ദുഷ്ടരെക്കേറിക്കടക്കട്ടെ-
യിങ്ങു ഞാൻ.' കേൾപ്പിനിതുഴിവാനങ്ങളേ! 6
'മുന്നാം പിഴിഞ്ഞപോതോരോന്നു ചൊന്നവൻ-
തന്നൊയാണീ ഞാനി;-വനെയിന്നാധികൾ
തിന്നുന്നു, തുട്ടാൻ മാനിനെച്ചെന്നായ
പോലവേ!' കേൾപ്പിനിതുഴിവാനങ്ങളേ! 7
'തൽസ്തുതികാരനാമെന്നൊക്കിണർച്ചുമർ
മട്ടിപ്പു ചുറും, സപതിമാർപോലവേ;
മാലെന്നൊയിന്നു, കരളുന്നു, ന്യലെലി-
പോലവേ.' കേൾപ്പിനിതുഴിവാനങ്ങളേ! 8
'എൻനാഭിയിസ്സപ്തരശ്മിയിൽച്ചെന്താ-
ണെന്നാതറിയുന്നു, തോയപുത്രൻ ത്രിതൻ;
ഇന്നാവൻ നിഗ്ഗ്മനത്തിനായി സ്തുതി-
യ്ക്കുന്നു ഹാ!' കേൾപ്പിനിതുഴിവാനങ്ങളേ! 9

മായ അസത്യം. (സ്തോതാക്കളെ സുഖിപ്പിയ്ക്കലും, ദ്വേഷികളെ ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കലും.) മുൻമഖം—ഞാൻ മുമ്പനുഷ്ഠിച്ചുപോന്ന യാഗം എങ്ങുവാൻ? അതു നിങ്ങളിൽ എത്തിയിട്ടില്ലായിരിയ്ക്കാം: എനിയ്ക്ക് ഇങ്ങനെ ആപത്തു പിറിയല്ലോ!

6. തുംഗമാം മാഗ്ഗ്ം—ഉൽകൃഷ്ടപഥത്തിലൂടേ വേണ്ടുന്നോടത്തെത്തിയ്ക്കൽ. നോട്ടം—അനുഗ്രഹദൃഷ്ടി എങ്ങും പോയിട്ടില്ല, നിങ്ങളിൽത്തന്നെയുണ്ട്. അതിനാൽ, ഞാൻ ഈ ദുഷ്കൃതമായ ദുഃഖത്തിൻെറ മറുകരയിലെത്തുമാറാകട്ടെ!

7. പിഴിഞ്ഞപോത്—നിങ്ങൾക്കായി സോമം പിഴിഞ്ഞപ്പോൾ. ചൊന്നവൻ—ചൊല്ലി സ്തുതിച്ചവൻ. തുട്ടാൻ—അഹംമൂലം വെള്ളം തിരഞ്ഞുപോകുന്ന.

8. സപതിമാർപോലവേ—അനേകപതിമാരുള്ള ഒരുവൻെറ കഷ്ടപ്പാടാണ്, കിണറിൻെറ ചുമർ(കല്പടവു)മൂലം എനിയ്ക്കു പെട്ടന്നത്.

9. സപ്തരശ്മി—എല്ലാജ്ജീവികളിലും പ്രാണരൂപേണ വർത്തിയ്ക്കുന്ന ഏഴ് (സൂര്യ)രശ്മി. തോയപുത്രൻ—വെള്ളത്തിൽനിന്നു ജനിച്ചവൻ. ത്രിതൻ—ഞാൻ. അവൻ—ത്രിതൻ. നിഗ്ഗ്മനം=പുറത്തുപോകൽ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വാർവിൺനടുക്കിൽ വസിപ്പവരഞ്ചുപേർ,
വഷ്കരിദ്ദേവയോഗ്യസ്തവത്തിനായ്
ഒത്തുചേന്നാശു വന്നൊത്തും; തിരിച്ചുപോം,
തൃപ്തരായ്! കേഠംപ്പിനിതുഴിവാനങ്ങളേ! 10

വ്യാപ്താംബരാന്തഃസ്ഥിതങ്ങളീ രശ്മികഠം
വൻപുഴ താണ്ടാൻ മുതിന്ന ചെന്നായയെ
നില്ലാതെ പിന്മാററിയല്ലോ, വഴിച്ചാലിൽ-
നിന്നാന്നു! കേഠംപ്പിനിതുഴിവാനങ്ങളേ! 11

'സ്തുത്യവർണ്യാപൂവ്മായ ഭവദ്ബലാ-
ലത്രേ, പുഴകളൊലിയ്ക്കുന്നു ദേവരേ;
എന്നൊന്നുമക്കൻ പ്രകാശത്തെയും പര-
ത്തുന്നിതു!' കേഠംപ്പിനിതുഴിവാനങ്ങളേ! 12

'സ്തുത്യമാം ചാച്ചിയുണ്ടുവരിൽത്തേ; പുരു-
വിദ്യനാമഗ്നേ, മനുക്കളിൽപ്പോലവേ
ഞങ്ങളിൽ വന്നിരുന്നു,വരെപ്പൂജിയ്ക്കു-
കങ്ങുന്നു!' കേഠംപ്പിനിതുഴിവാനങ്ങളേ! 13

---

10. വാർവിൺനടുക്കിൽ=വിശാലമായ വിണ്ണിന്റെ നടുവിൽ. അഞ്ചു പേർ വഷ്കർ—കാമവഷ്കികളായ ഇന്ദ്രൻ, അഗ്നി, വരുണൻ, അയ്മാവ്, സവിതാവ്. ഇദ്ദേവയോഗ്യസ്തവത്തിനായ്—എന്റെ സ്തോത്രം സ്വീകരിപ്പാൻ. തൃപ്തരായ്—എന്റെ പരിചരണത്താൽ തൃപ്തി പൂണ്ട്.

11. മുമ്പൊരിയ്ക്കൽ ത്രിതനെ കണ്ടിട്ട പിടിച്ചുതിന്നാൻവേണ്ടി ഒരു ചെന്നായ പുഴ കടക്കാൻ തുടങ്ങി; എന്നാൽ, സൂയ്രശ്മി കാണുകയാൽ, 'ഈ അവസരം നന്നല്ലെ'ന്നു കരുതിയിട്ടായിരിയ്ക്കാം, അതു മടങ്ങിപ്പോയി. ഈ ഇതിവൃത്തം അവലംബിച്ചു പറയുന്നതാണിത്. വ്യാപ്താംബരാന്തസ്ഥിതങ്ങഠം=വ്യാപ്ത(വിശാല)മായ അംബര(അന്തരിക്ഷ)ത്തിന്റെ മധ്യത്തിൽ വത്തിയ്ക്കുന്നവ. ഈ രശ്മികഠം—സൂയ്രകിരണങ്ങഠം. താണ്ടാൻ=കടക്കാൻ.

12. സ്തുത്യവർണ്യാപൂവ്മായ ഭവദ്ബലാൽ=സ്തുത്യവും വർണ്യനീയവും നവവുമായ നിങ്ങളുടെ ബലംമൂലം.

13. പുരുവിദ്യൻ=വളരെ അറിവുള്ളവൻ. മനുക്കളിൽപ്പോലവേ—മനുക്കളുടെ യാഗത്തിൽ ചെയ്തതുപോലെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദേവരിൽ പ്രാജ്ഞനും ഹോതാവുമാമഗ്നി-
ദേവൻ മനുക്കളിൽപ്പോലുപവിഷ്ടനായ്,
സംപന്നവിത്ത്വനീ ഹവ്യമയയ്ക്കട്ടെ,-
യുമ്പക്കു! കേഠപ്പിനിതുഴിവാനങ്ങളേ! 14

നന്മനസ്സോടേ സ്തവങ്ങഠം ചൊല്ലപ്പെട്ടം
ബ്രഹ്മകൃത്തായ മാഗ്ഗ്രജ്ഞൻ വരുണനിൽ
അത്ഥിപ്പു ഞങ്ങഠം: നുതനവൻ സത്യമായ്
വത്തിയ്ക്ക! കേഠപ്പിനിതുഴിവാനങ്ങളേ! 15

'ദ്യോവിൽ വിസ്പഷ്ടം ചമച്ചോരു മാഗ്ഗമായ്
മേവുമാദിത്യനെദ്ദേവകഠംകൂടിയും
തള്ളില്ല; മത്ത്യരേ, നിങ്ങളോ, കാണുന്ന-
തില്ലുതാൻ!' കേഠപ്പിനിതുഴിവാനങ്ങളേ! 16

കൂപസ്ഥിതൻ ത്രിതനുമ്പരെപ്പാലന-
ലോഭാൽ വിളിപ്പതു കേട്ടു ബൃഹസ്പതി
കഷ്ടത്തിൽനിന്നു കരേറുവാനഞ്ഞൊരു-
മ്പെട്ടിതു! കേഠപ്പിനിതുഴിവാനങ്ങളേ! 17

എന്നെയൊരിയ്ക്കൽ വഴിയ്ക്കു കണ്ടിട്ടൊരു
ചെന്നായ തൽക്ഷണം ചാടിപ്പിടിയ്ക്കുവാൻ

---

14. ദേവരിൽ പ്രാജ്ഞൻ—ദേവന്മാരിൽവെച്ചു മേധാവി. ഉപവിഷ്ടനായ്=ഇരുന്നു. ഈ ഹവ്യം—ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സു.

15. ചൊല്ലപ്പെട്ടം—സ്തോതാവിനാൽ. ബ്രഹ്മകൃത്ത്—രക്ഷണമെന്ന ഉൽകൃഷ്ടകർമ്മം ചെയ്യുന്നവൻ. മാഗ്ഗ്രജ്ഞൻ—ദുഃഖനിവാരണമാഗ്ഗം അറിയുന്നവൻ. വരുണനിൽ—വരുണന്റെ അടുക്കൽ. നുതൻ=സ്തുതൻ. സത്യമായ് വത്തിയ്ക്ക—വരുണൻതന്നെയായി വത്തിയ്ക്കട്ടെ: ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുകയും നേർവഴിയിൽ നടത്തുകയും ചെയ്യട്ടെ!

16. വിസ്പഷ്ടം—ഏവർക്കും കാണത്തക്കവണ്ണം. മാഗ്ഗം—യോഗികഠം ബ്രഹ്മലോകത്തെയ്ക്കു പോകുന്നതു, സൂര്യനിലൂടെയത്രേ. തള്ളില്ല—നിരസിപ്പാൻ ശക്തരാവില്ല. മത്ത്യരേ—എന്നെ കിണറ്റിൽ വീഴിച്ച ദുഷ്ടരേ, ഏകത-ദ്വിതന്മാരേ. കാണുന്നതില്ലുതാൻ—സൂര്യന്റെ മഹിമ അറിയുന്നില്ലുതന്നെ!

17. പാലനലോഭാൽ=രക്ഷയാഗ്രഹിച്ചു. ബൃഹസ്പതി—ഒരു ദേവന്റെ പേർ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കോലം ഞെളിച്ചാൻ, പുറംനൊന്തൊരാശാരി
പോലവേ! കേറ്റംപ്പിനിഴിവാനങ്ങളേ! 18

(കേകം)

ഇസ്തവം പാടിപ്പാടിയിന്ദ്രനെക്കനിയിച്ചു
യുദ്ധത്തിൽജ്ജയിയ്ക്കാവൂ, പുത്രാദ്യനാദിതർ നമ്മാൾ!
അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടെ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 19

സൂക്തം 106.

കുത്സൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കേക)

ഇന്ദ്രാഗ്നിവരുണമിത്രാദിതിമാരെ രക്ഷാ-
യ്ക്കിന്നാമ്മാൾ വിളിയ്ക്കുക, മാരുതബലത്തെയും:
ദുർഗ്ഗാൽത്തേർകണക്കെല്ലാപ്പാപത്തിൽനിന്നും മാറു-
ക,ക്കാമ്യദാനർ പൊറുപ്പരുളുന്നാവർ നമ്മെ! 1
വരുവിൻ, പടയിലെയ്ക്കദിതിപുത്രന്മാരേ:
തരുവിൻ, പോരിൽ ക്ഷേമം ഞങ്ങൾക്കു ദേവന്മാരേ!
ദുർഗ്ഗാൽത്തേർകണക്കെല്ലാപ്പാപത്തിൽനിന്നും മാറു-
ക,ക്കാമ്യദാനർ പൊറുപ്പരുളുന്നാവർ നമ്മെ! 2
പാലിയ്ക്കാ, നമ്മെസ്സുഖസ്തോതവ്യർ പിതൃക്കളും,
ദേവിമാർ സത്യം പോറും രണ്ടു ദേവാംബകളും!

---

18. വഴിയ്ക്കു—വഴിയിൽവെച്ച്. കോലം ഞെളിച്ചാൻ—ദേഹം പിന്നോട്ടൊന്നു വളച്ചു. പുറംനൊന്ത—കുമ്പിട്ടിരുന്നു പണിയെടുക്കുകയാൽ മൂത്തു കഴച്ചു.

സൂക്തം 106.

1. മാരുതബലം=മരുദ്ഗണമാകുന്ന ബലം. ദുർഗ്ഗാൽ—ദുർഗ്ഗമപ്രദേശത്തുനിന്ന്. തേർ കണക്ക്—സാരഥികളെ തേരിനെ എന്നപോലെ. മാറുക—പിന്തിരിപ്പിയ്ക്കട്ടെ.

2. വരുവിൻ—ഞങ്ങളെ സഹായിപ്പാൻ.

ഈ പേജിലെ 9–ാംവരിയിൽ ഇന്ദ്രൻ എന്നതു വിശേഷദേവകളും എന്നു വായിയ്ക്കുക.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒഴ്ഗാൽത്തേർകണക്കെ,ല്ലാപ്പാപത്തിൽനിന്നും മാറു-
ക,ക്കാമ്യദാനർ പൊറുപ്പതുള്ളനാവർ നമ്മെ! 3

അധുനാ ജപലിപ്പിപ്പൻ ഞാൻ നരാശംസാഗ്നിയെ;
സ്തുതിച്ചു വീരഘ്നനാം പൂഷാവൊടത്ഥിയ്ക്കുന്നാം!
ഒഴ്ഗാൽത്തേർകണക്കെ,ല്ലാപ്പാപത്തിൽനിന്നും മാറു-
ക,ക്കാമ്യദാനർ പൊറുപ്പതുള്ളനാവർ നമ്മെ! 4

ഞങ്ങൾക്കു സുഖം നല്കുകെന്നൊന്നും ബൃഹസ്പതേ,
ഞങ്ങളുത്ഥിപ്പൂ, മർത്ത്യഹിതമാം പ്രശമവും;
ഒഴ്ഗാൽത്തേർകണക്കെ,ല്ലാപ്പാപത്തിൽനിന്നും മാറു-
ക,ക്കാമ്യദാനർ പൊറുപ്പതുള്ളനാവർ നമ്മെ! 5

കൂപപാതിതൻ കുത്സൻ വിളിച്ചാനുഷി രക്ഷാ-
ലോഭത്താൽശ്ശചീശനാമിന്ദ്രനെ, വൃത്രാരിയെ.
ഒഴ്ഗാൽത്തേർകണക്കെ,ല്ലാപ്പാപത്തിൽനിന്നും മാറു-
ക,ക്കാമ്യദാനർ പൊറുപ്പതുള്ളനാവർ നമ്മെ! 6

രക്ഷിയ്ക്കുക,ദിതിയാം ദേവി ദേവന്മാരൊത്തു;
രക്ഷി സൂയ്മ്നം പാലിയ്ക്കട്ടെ, തെറ്റാതേ നമ്മെ!
അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 7

സൂക്തം 107.

കുത്സൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ദേവകളെല്ലാം ദേവത.

(കേക)

സുരരെസ്സുഖിപ്പിയ്ക്കുമാറാക യജ്ഞം: ക്ഷേമം
തരുവാനൊരുങ്ങുവിനാദിതേയരേ, നിങ്ങൾ.

---

3. സുഖസ്തോതവ്യർ=സുഖേന സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടാവുന്നവർ. രണ്ടു ദേവാംബകൾ—ദ്യോവും, ഭൂവും; ദ്യാവാപൃഥിവികളുടെ പുത്രസ്ഥാനത്തുള്ളവരാണ്, ദേവന്മാരെല്ലാം.

5. പ്രശമം—രോഗശാന്തിയും, ഭയശാന്തിയും.

6. കൂപപാതിതൻ=കിണറ്റിൽ വീഴ്ത്തപ്പെട്ടവൻ.

7. രക്ഷി=രക്ഷകൻ. തെറ്റാതേ—വീഴ്ച വരാതെ, മനസ്സിരുത്തി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഞങ്ങളിൽപ്പതിയട്ടേ നിങ്ങഠന്തൻ തിരുവുള്ള;-
മിങ്ങത്ത ദരിദ്രന്നാം വാഴ്വിയ്ക്കുമല്ലോ, വിത്തം! 1

അംഗിരസ്സാമം പാടി സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുമുമ്പ-
രെങ്ങഠന്തൻ ചാരേ വന്നൊത്തട്ടെ,യന്നാവുമായി:
സധനനിന്ദ്രൻ, വായുസഹിതർ മരുത്തുക്കഠം,
സുതരൊത്തദിതിയും തന്നാരുളട്ടേ, സൌഖ്യം! 2

നല്കുക, ഞങ്ങഠക്കന്നമിന്ദ്രാഗ്നിവരുണന്മാർ;
നല്കുക, ഞങ്ങഠക്കയ്മമാവുമസ്സുവിതാവും.
അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 3

സൂക്തം 108.

കുത്സൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രാഗ്നികഠം ദേവത.

(കേക)

ഇന്ദ്രാഗ്നികളേ, പാരിനൊക്കയും വെളിച്ചത്തെ-
ത്തന്നുപോരുന്നാണ്ടല്ലോ, നിങ്ങഠന്തൻ വിചിത്രത്തേർ;
വന്നൊത്തുകൊപ്പംതന്നെയത്തേരിലിരുവരും;-
മെന്നിട്ട പാനംചെയ്വിൻ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങഠം! 1

എത്രയ്ക്കോ, പെരുമയാൽഗ്ഗാംഭീര്യമിയന്നതു-
മത്യന്തവിശാലവുമായ പാരിതെല്ലാമേ;

സൂക്തം 107.

1. അതു—തിരുവുള്ളം, പ്രസാദം.
2. അംഗിരസ്സാമം=അംഗിരസ്സുകളുടെ സാമം, ഗേയമന്ത്രം. അന്നവുമായി —ഞങ്ങഠക്കു തരാൻ അന്നത്തോടുകൂടി.

സൂക്തം 108.

1. സോമാംശങ്ങഠം—സോമനീരിന്റെ (അവരവക്കുള്ള) ഭാഗങ്ങഠം.
2. ഞങ്ങളുടെ സോമനീർ സർവ്വലോകത്തോളം ഗഭീരവിശാലമായിബ്ഭ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അത്രയ്ക്കായ് വരട്ടെ,യീപ്പ്രിയമാം സോമം; യുഷ്മ-
ച്ചിത്തപ്രവൃത്തിയ്ക്കും പോന്നാതാവുകി,ന്ദ്രാഗ്നികളേ! 2
ഒന്നിച്ചുവെച്ചാരല്ലോ, ഭവാന്മാർ തിരുനാമ;-
മൊന്നിച്ചുകൂടീതാനും വൃത്രഹത്യയിൽ നിങ്ങൾ;
അന്നിങ്ങളിഷ്ടം പെയ്യോർ കൂടിപ്പിനൊന്നിച്ചിരു-
ന്നിന്ദ്രാഗ്നികളേ, നന്നായ്പ്പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ! 3
ഇരുപേരഗ്നികളെയുജ്ജ്വലിപ്പിച്ചു; തൂണെ
പുരട്ടീ; സ്രുവമേന്തീ; വിരിച്ചു, ദർഭപ്പുല്ലും;
നിറച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള തീവ്രമാം സോമത്തിന്നായ്
വരുവിനി,ങ്ങോട്ടുള്ളം തെളിഞ്ഞിന്ദ്രാഗ്നികളേ! 4
കാണിച്ചു, പരാക്രമം നിങ്ങളിന്ദ്രാഗ്നികളേ;
പ്രാണിവർഗ്ഗത്തെപ്പാടേ സൃഷ്ടിച്ചു; വർഷിപ്പിച്ചു;
പണ്ടുതൊട്ടുള്ളൊന്നല്ലോ, നിങ്ങൾതൻ നൽച്ചങ്ങാത്തം;
രണ്ടാളും നുകരുവിൻ, പിഴിഞ്ഞ് സോമാംശങ്ങൾ! 5
ആദ്യമേ ചൊന്നോനല്ലോ, നിങ്ങളെ വരിച്ച ഞാ-
നാ;-സ്ഥയേറിയ നേർവാക്കാണതെന്നോത്തിങ്ങെത്തി
കല്പിച്ച നുകരുവിൻ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ:
ഇതിക്കു വിശേഷേണ ഹോമിയ്ക്കുവൊന്നി,സ്സോമം! 6
ഉല്ലസിയ്ക്കുകയാവാമിന്ദ്രാഗ്നികളേ, നിങ്ങ-
ളില്ലത്തോ, ക്രതുവിലോ, പോരിലോ യഷ്ടവ്യരേ;

വിയ്ക്കട്ടെ; യുഷ്മച്ചിത്തവൃത്തിയ്ക്കും (നിങ്ങളുടെ അന്തഃകരണത്തിന്നും) പോന്നതാവുക (പഥ്യാപ്തമായിത്തീരട്ടെ).

3. തിരുനാമം ഒന്നിച്ചുവെച്ചാർ—ഇന്ദ്രാഗ്നികം എന്ന ചേർത്തിരിയ്ക്കുന്നു. ഇഷ്ടം പെയ്യോർ=കാമവർഷികം.

4. ഇരുപേർ—അധ്വര്യുവും, പ്രതിപ്രസ്ഥാതാവും. അഗ്നികം—ഗാർഹപത്യാദികം. തൂണെ പുരട്ടി—ഹവിർദ്ധാനങ്ങളിൽ. തീവ്രം—മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്നത്.

5. പരാക്രമം—വൃത്രവധവും മറ്റും. വർഷിപ്പിച്ചു—മഴ പെയ്യിച്ചു.

6. നിങ്ങളെ സോമംകൊണ്ടു പ്രീതിപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളാമെന്നു ഞാൻ മുമ്പു തന്നെ പറഞ്ഞുവല്ലോ. വിശേഷേണ ഹോമിയ്ക്കുന്നതു വൃഥാവിലാക്കും, നിങ്ങൾ വൃരാഞ്ഞാൽ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വരുവിനെ,വിടെനിന്നായാലും: സമാസത്തി-
ച്ചരുൾവിൻ, വൃഷാക്കളേ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ! 7
യദു, തുർവശൻ, ദ്രുഹ്യു,വനു, പൂരുവുമിവ-
ക്കരികത്താവാം, നിങ്ങൾ വാഴ്ത്തിസ്ത്രാഗ്നികളേ;
വരുവിനെ,വിടെനിന്നായാലും: സമാസത്തി-
ച്ചരുൾവിൻ വൃഷാക്കളേ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ! 8
താഴത്തോ നാട്ടുവിലോ മീതെയോ കിടക്കുന്ന
ലോകത്തിലാവാം, നിങ്ങൾ വാഴ്ത്തിസ്ത്രാഗ്നികളേ;
വരുവിനെ,വിടെനിന്നായാലും: സമാസത്തി-
ച്ചരുൾവിൻ വൃഷാക്കളേ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ! 9
മീതെയോ നാട്ടുവിലോ താഴത്തോ കിടക്കുന്ന
ലോകത്തിലാവാം, നിങ്ങൾ വാഴ്ത്തിസ്ത്രാഗ്നികളേ;
വരുവിനെ,വിടെനിന്നായാലും: സമാസത്തി-
ച്ചരുൾവിൻ വൃഷാക്കളേ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ! 10
വിണ്ണിലാം, ക്ഷിതിയിലാം, കുന്നിലാം, സസ്യത്തിലാം,
തണ്ണീരിലാവാം, നിങ്ങൾ വാഴ്ത്തിസ്ത്രാഗ്നികളേ;
വരുവിനെ,വിടെനിന്നായാലും: സമാസത്തി-
ച്ചരുൾവിൻ വൃഷാക്കളേ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ! 11
ഇന്ദ്രാഗ്നികളേ, തിരുമേനിമാരമരേത്താൽ
നന്ദിയ്ക്കയാവാം സൂര്യനുദിയ്ക്കും വാനിൻ മധ്യേ;
വരുവിനെ,വിടെനിന്നായാലും: സമാസത്തി-
ച്ചരുൾവിൻ വൃഷാക്കളേ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ! 12
ഇങ്ങനെ സോമം നുകർന്നിന്ദ്രാഗ്നികളേ, നിങ്ങ-
ളെങ്ങൾക്കു തരേണമേ, വേണ്ടുന്ന സമ്പത്തെല്ലാം;

---

7. ഇല്ലം—സഗൃഹം. ക്രതു—മറവ യാഗം. യഷ്ടവ്യർ=യജനീയർ.

8. യദുമുതൽ അഞ്ചുപേർ, പൌരാണികാഭിപ്രായത്തിൽ യയാതി എന്ന രാജാവിന്റെ പുത്രന്മാരത്രേ. അരികത്ത്—യജ്ഞത്തിൽ.

9. താഴത്ത്—ഭൂമിയിൽ. നാട്ടുവിൽ—അന്തരിക്ഷത്തിൽ. മീതെ—സ്വർഗ്ഗത്തിൽ.

10. മുമ്പത്തെ ഋക്കിൽ പറഞ്ഞതുതന്നെ മറിച്ചു പറഞ്ഞതാണ്.

12. സൂര്യനുദിയ്ക്കും വാനിൻ—അന്തരിക്ഷത്തിന്റെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അതിനൊ മാനിയ്ക്കുട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 13

സൂക്തം 109.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകം മൂന്നേത്തവ.

(കേക)

ഇന്ദ്രാഗ്നികളേ, ബന്ധു-ജ്ഞാതികം ഭവാന്മാരാ-
ണെന്നാത്രെ ധരിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു, വിത്താപേക്ഷി ഞാൻ:
ഇല്ല മേ, മറാരാനും തന്നൊരു പെരുംബുദ്ധി;
തെല്ല ഭക്ഷ്യത്തിന്നാ, ഞാൻ നിമ്മിച്ചൻ ഭവൽസ്തോത്രം! 1
ഞാനിഹ കേട്ടിട്ടുണ്ടു: ദ്ദരിദ്രതരല്ലോ,
ഹീനനാം വരനെക്കാഠം സ്യാലനെക്കൂടും നിങ്ങഠം!
സോമദാനത്തോടൊപ്പ,മാ നിങ്ങഠംക്കൊരു പുത്തൻ
സ്തോമത്തെച്ചമയ്ക്കുന്നോ,നിവനിന്ദ്രാഗ്നികളേ. 2
ആറുപോകൊലാ ന്യൂനമെന്നാത്മിച്ചു, പിതൃക്കഠംക്കൊ-
രാറ കെല്പുവായ്ക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കാൻ സപത്നീകർ
വാഴ്ത്തുന്നു, സുഖം തോന്നുംവണ്ണമിന്ദ്രാഗ്നികളെ:
സ്തോത്രസേവികളല്ലോ, വൈരിസൂദനരവർ. 3

സൂക്തം 109.

1. വിത്താപേക്ഷി=ധനാത്മി. മറാരാനും—നിങ്ങളല്ലാതെ. ഭക്ഷ്യത്തിന്ന്—നിങ്ങളിൽനിന്ന് ആഹാരം കിട്ടാൻ. ഭവൽസ്തോത്രം—നിങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള സ്തോത്രം.

2. ഹീനനായ (ഗുണം കുറഞ്ഞ) വരൻ കന്യകയെ കിട്ടാൻ അവളുടെ അച്ഛനു പണം വളരെ കൊടുക്കും; സ്യാലനും (കന്യകയുടെ സോദരനും) പെങ്ങളെ പ്രീതിപ്പെടുത്താൻ പണം വളരെ കൊടുക്കും. ഇവരിരുവരെക്കാളുമധികം ധനം നല്കുന്നവരാണ്, നിങ്ങളെന്നു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. സ്തോമം—സ്തോത്രം.

3. നൂൽ (സന്തതിയെ) അറുപോകരുതെന്നപേക്ഷിച്ചു, പിതൃക്കഠംക്കൊരാറ കെല്പ് (പുത്രന്മാർ) ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിപ്പാൻ സപത്നീകർ (പത്നീസഹിതരായ യജമാനന്മാർ) ഇന്ദ്രാഗ്നികളെ വാഴ്ത്തുന്നു (സ്തുതിച്ചുപോരുന്നു). സ്തോത്രസേവികഠം—സ്തുതിയ്ക്കുന്നേടത്തു ചെല്ലുന്നവർ. അവർ—ഇന്ദ്രാഗ്നികഠം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്ദ്രാഗ്നികളേ, നിങ്ങൾക്കാളുന്ന മത്തുപിടി-
യ്ക്കുന്നതിന്നരിയ്ക്കുന്നു, സോമത്തെയരിപ്പുതോൽ;
അതിനാൽസ്സുഭുജരേ, ചാരുഹസ്തരേ, ഹയാ-
നചിതരേ, പാഞ്ഞെത്തുവിൻ; ചേക്കുവിൻ ജലത്തിൻതേൻ! 4

ഇന്ദ്രാഗ്നികളേ, വിത്തം പങ്കിടും നിങ്ങൾ തുലോം
കുന്നിച്ചു, വൃത്രപ്പോരിലെന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ടീ ഞാൻ;
അന്നിങ്ങളീ യജ്ഞത്തിൽട്ടുഭ്യിലിരുന്നോരാം
നന്ദിപ്പിൻ നറുനീരാലൊക്കയും കാണുന്നോരേ! 5

പോർമന്നിൽ വിളിയ്ക്കുമ്പോൾ, നിങ്ങളിന്ദ്രാഗ്നികളേ,
വാർമെയ്യാൽക്കവിയ്ക്കുമേ, മർത്ത്യരെ,ദ്ധരിത്രിയെ,
ദ്യോവിനെ,ജ്ജലങ്ങളെ,പ്പുവ്വതങ്ങളെ,സ്സുവ്-
ജീവജാലത്തെ—പ്പോരാ, വേറെയുള്ളവയെയും! 6

ഇന്ദ്രാഗ്നികളേ, കൊണ്ടുവരുവിൻ, തരുവിൻ സ-
ത്തെ;-ങ്ങളെക്കമ്മെങ്ങളാൽപ്പാലിപ്പിൻ, സവജ്രരേ:
എവയിലൂടേ പുകീ പ്രാപ്യമെങ്ങൾതൻ പൂവ്-
രി,-വതാനല്ലോ, പകലോനൊരയക്കതിരുകൾ! 7

തരുവിൻ; പാലിയ്ക്കുവിൻ പോരിലെങ്ങളെ, വജ്ര-
ധരരാം പുരന്ദരർ നിങ്ങളിന്ദ്രാഗ്നികളേ!
അതിനെ മാനിയ്ക്കുന്നേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 8

---

4. അരിയ്ക്കുക—കരടു കളയുക. സുഭുജർ=ശോഭനബാഹുക്കൾ. ചാരുഹസ്തർ=അഴകൊത്ത കൈപ്പടമുള്ളവർ. ഹയാനചിതർ=കുതിരകളോടുകൂടിയവർ. ജലത്തിൻതേൻ—വെള്ളത്തിന്റെ മധുരമായ സാരാംശം. ചേക്കുവിൻ—ഞങ്ങളുടെ സോമത്തിൽ പകരുവിൻ.

5. പങ്കിടും—സ്തോതാക്കൾക്കു കൊടുപ്പാൻ വിഭജിച്ചുവെയ്ക്കുന്ന. കുന്നിച്ചു—വളർന്നു. നറുനീരാൽ—മധുരമായ സോമരസം കുടിച്ച്.

6. പോർമന്നിൽ വിളിയ്ക്കുമ്പോൾ—പൊരുതുന്നവർ നിങ്ങളുടെ സാഹായ്യം അഭ്യർത്ഥിയ്ക്കുമ്പോൾ. വാർമെയ്യാൽ (വലുപ്പം വെച്ച ദേഹംകൊണ്ട്) സംഘാതിശായികളായി നില്ക്കും.

7. സവജ്രർ=വജ്രധാരികൾ. പ്രാപ്യം—ബ്രഹ്മലോകം. 105-ാംസൂക്തത്തിലെ 16-ാം ഋക്കിന്റെ ടിപ്പണി നോക്കുക.

8. പുരന്ദരർ—ശത്രുപുരങ്ങളെ പിളർത്തുന്നവർ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 110.

കുത്സൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സു്; ഋഭുക്കൾ ദേവത.

ഋഭുക്കളേ, ഞാൻ കമ്മം പലവുരു അനുഷ്ഠിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; അതു വീണ്ടും അനുഷ്ഠിയ്ക്കുകയാണു്: സത്യരായ നിങ്ങളെപ്പറ്റി സുമധുരമായ സ്തുതി ചൊല്ലുന്നു; ഇവിടെ ഇതാ, ദേവകൾക്കെല്ലാവർക്കുമായി ഒരു സമൃദ്ധവും. സപ്രാഹോച്ചാരണത്തോടേ ഹോമിയ്ക്കപ്പെട്ട ഇതു മതിയാവോളം കുടിയ്ക്കുവിൻ! 1

സുധന്വപുത്രന്മാരേ, പരിണതപ്രജ്ഞരും എന്നെ ചില പൂർവ്വജ്ഞാതികളുമായ നിങ്ങൾ ഉപഭോഗ്യൈച്ഛുക്കളായി പോകയുണ്ടായല്ലോ; അന്നു ചെയ്ത ബഹുകമ്മങ്ങളാലത്രേ, നിങ്ങൾ സോമം പിഴിയുന്ന ഹവിർദ്ദാതാവിന്റെ ഗൃഹം പ്രാപിച്ചതു്. 2

നിങ്ങൾ പോയി ഉണർത്തിച്ചപ്പോൾ, സുവ്യക്തരൂപനായ സവിതാവ് അമൃതത്വം നിങ്ങൾക്കു കല്പിച്ചരുളി. അതിനാലാണല്ലോ, ത്വഷ്ടാവിന്റെ ആ ഒറ്റച്ചമസത്തെ നിങ്ങൾ നാലെണ്ണമാക്കിയതു്! 3

സുധന്വാവിന്റെ പുത്രരും സൗഭ്യപ്രഭരുമായ ഋഭുക്കൾ ഋതുക്കളോടുകൂടി കമ്മങ്ങൾ സത്വരം ആചരിച്ചതിനാൽ, മർത്ത്യരെങ്കിലും അമർത്ത്യത്വം നേടി; സംവത്സരങ്ങളിലെ യജ്ഞങ്ങളിൽ പങ്കുകാരുമായി! 4

ഉപാസ്തരായ ഋഭുക്കൾ പ്രശസ്തമായ ആഹാരത്തിന്നായി—ദേവകളുടെ ഇടയിൽ ഭക്ഷണം കിട്ടാൻവേണ്ടി—ആ ഹോമസാധകമായ

സൂക്തം 110.

1. സമുദ്രം—സോമനീർക്കടൽ.

2. പൂർവ്വജ്ഞാതികൾ—ഋഭുക്കൾ സുധന്വാവെന്ന ആംഗിരസന്റെ പുത്രന്മാരാണു്; കുത്സനും അംഗിരോഗോത്രജനാണു്. ഇതുകൊണ്ടത്രേ, ഋഭുക്കൾ കുത്സന്റെ ജ്ഞാതികളായതു്. ഉപഭോഗ്യൈച്ഛുക്കൾ—സോമപാനം ഇച്ഛിച്ചവർ. പോകയുണ്ടായല്ലോ—തപസ്സുചെയ്ത സോമാർജ്ജിത നേടാൻ. ഗൃഹം—യാഗശാല.

3. അമൃതത്വം=ദേവത്വം. ത്വഷ്ടാവിന്റെ—ത്വഷ്ടാവു നിർമ്മിച്ച.

4. സംവത്സരങ്ങളിലെ—വസന്താദികാലങ്ങളിലെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒറപ്പാത്രത്തെ, കൃഷിനിലത്തെ എന്നപോലെ, പണിയായുധംകൊണ്ടളന്നു! 5

യാവചിലർ ഈ രക്ഷകന്റെ തരണിത്വവും, സ്വർഗ്ഗലോകത്തിന്റെ ഭക്ഷണവും നേടിയോ; ആ അന്തരിക്ഷനേതാക്കളായ ഋഭുക്കൾക്കു നാം സ്തുക്കുകൊണ്ടു നെയ്യെന്നപോലെ, അറിവുകൊണ്ടു സ്തുതിയും ശരിയ്ക്കുപ്പിയ്ക്കുക! 6

നമുക്ക് ഇന്ദ്രനാണ്, സുപ്രശസ്തബലനായ ഋഭു: അദ്ദേഹം അന്നവും ധനവും തന്നു പൊറുതിയരുളട്ടെ! ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ രക്ഷിച്ചതിനാൽ അരുമപ്പെട്ടതായ ദിവസത്തിൽ ഞങ്ങൾ യജ്ഞവിരോധികളെ പൊറുത്തുനില്ക്കും! 7

ഋഭുക്കളേ, നിങ്ങൾ തോൽ ഒരു പയ്യിന്റെ മേൽ മുഴുക്കെ പിടിപ്പിച്ചു, മൂരിക്കുട്ടിയെ വീണ്ടും തള്ളയോടു ചേർത്തുവല്ലോ; സുധനപുത്രരായ നേതാക്കളേ, സൽക്കർമ്മാനുഷ്ഠാനംകൊണ്ടു വാർദ്ധക്യമടഞ്ഞ അച്ഛനമ്മമാരെ യുവാക്കളുമാക്കി! 8

ഇന്ദ്ര, ഋഭുസമേതനായ ഭവാൻ, യുദ്ധം വന്നാൽ ഞങ്ങളെ കൃതിരകളെക്കൊണ്ടു രക്ഷപ്പെടുത്തിയാലും; മാന്യമായ ധനവും തന്നരുളിയാലും!

(കേക)

അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 9

---

5. ഉപസ്തുതർ—സമീപസ്ഥരായ ഋഷിമാരാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവർ. പാത്രം—ചമസം. പണിയായുധംകൊണ്ടളന്നു—ഒരേ വലുപ്പത്തിൽ നാലാക്കി.

6. ഈ രക്ഷകന്റെ—സൂര്യന്റെ. (ചൂണ്ടിക്കാട്ടിപ്പറകയാണ്.) തരണിത്വം—അപ്രമേയമായ ആകാശത്തെ തരണംചെയ്യാൻ (കടക്കാൻ) ഉള്ള കഴിവ്. ഭക്ഷണം—സോമം. ശരിയ്ക്കു്—യഥാവിധി.

7. ഇന്ദ്രൻ—പരമരക്ഷകൻ.

8. പണ്ട് ഒരു ഋഷിയുടെ പയ്യു ചത്തുപോയി; അതിന്റെ കുട്ടി നിലവിളിച്ചുതുടങ്ങി. അതു കണ്ടു് ഋഷി ഋഭുക്കളെ സ്തുതിച്ചു. അവർ ഒരു പയ്യിനെ ഉണ്ടാക്കി, ചത്ത പയ്യിന്റെ തോൽകൊണ്ടു പുതപ്പിച്ചു, കുട്ടിയുടെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുനിത്തി. വർണ്ണസാമ്യംമൂലം, കുട്ടി ആ പയ്യിനെ സ്വന്തം തള്ളയാണെന്നു വിശ്വസിച്ചു.

9. കൃതിരകളെക്കൊണ്ടു്—അശ്വങ്ങളെ തന്നു്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 111.

ഋഷിശ്ചന്ദ്രോദേവതകഠം മൂന്പേത്തവ.

കമ്മങ്ങളിൽ മികച്ച പരിജ്ഞാനമുള്ള ഋഭുക്കഠം അഴകൊത്ത രഥം നിമ്മിച്ചു; ഇന്ദ്രനായി രണ്ടു ഹരികളെ നിമ്മിച്ചു; അച്ഛനമ്മമാക്കു യൌവനം നിമ്മിച്ചു; മൂരിക്കുട്ടിയ്ക്കു സഹവാസിനിയായ തള്ളയെയും നിമ്മിച്ചു! 1

നിങ്ങഠം ഞങ്ങഠംക്കു ശോഭയേറിയ അന്നത്തെ—കമ്മത്തിന്നും കരുത്തിന്നുംവേണ്ടി സന്തതാനങ്ങളോടുകൂടിയ ആഹാരത്തെ—നിമ്മിച്ചാലും; ഞങ്ങഠം എല്ലാ വീരരുമുള്ള പ്രജകളോടൊന്നിച്ചു നിവസിയ്ക്കത്തക്കവണ്ണം ധനവും ബലത്തിനായി തന്നരുളുവിൻ! 2

നേതാക്കളായ ഋഭുക്കളേ, നിങ്ങഠം ഞങ്ങഠംക്കു ധനം—തേരിന്നു ധനം, കുതിരയ്ക്കു ധനം—നീളെ നിമ്മിയ്ക്കുവിൻ: എല്ലാദ്ദിവസങ്ങളിലും ഞങ്ങളുടെ വിജയിയായ ധനം മാനിയ്ക്കപ്പെടട്ടേ; യുദ്ധങ്ങളിൽ ബന്ധുവോ അബന്ധുവോ നേരിട്ടാൽ, ഞങ്ങഠം തോല്പിയ്ക്കുമാറാകട്ടെ! 3

ഞാൻ രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി മഹാനായ ഇന്ദ്രനെയും, ഋഭു-വിഭു-വാജന്മാരെയും, മരുത്തുക്കളെയും, മിത്രാവരുണരെയും, അശ്വികളെയും അവശ്യം സോമപാനത്തിന്നു വിളിച്ചുകൊള്ളുന്നു: അവർ നമ്മെ ധനത്തിന്നും കമ്മത്തിന്നും ജയത്തിന്നും പ്രേരിപ്പിയ്ക്കട്ടെ! 4

ഋഭു നമുക്കു യുദ്ധത്തിന്നു ധനം മുച്ചപ്പെടുത്തട്ടെ; പോരിൽ വെല്ലുന്ന വാജൻ നമ്മെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ!

(കേക)

അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 5

സൂക്തം 111.

1. രഥം—അശ്വിദേവന്മാക്കു്.
2. എല്ലാ വീരരും—പുത്രപൌത്രാദികഠം.
4. ഋഭു, വിഭാവു്, വാജൻ എന്നിവരത്രേ, സുധന്വപുത്രരായ ഋഭുക്കഠം.
5. മുച്ചപ്പെടുത്തട്ടെ—ധനത്തിന്നു് ആയുധത്വം കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; യുദ്ധത്തിന്നുവേണ്ടുന്ന ധനം തരട്ടെ എന്നത്ഥം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 112

കുത്സൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; ദ്യാവാപൃഥിവികളും, അഗ്നിയും, അശ്വികളും ദേവത.

ഞാൻ മുൻകൂട്ടിയറിയിപ്പാൻ ദ്യാവാപൃഥിവികളെയും, അവർ വന്നാൽ യജിപ്പാൻവേണ്ടി ഉജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട ശോഭനപ്രഭനായ അഗ്നിയെയും സ്തുതിച്ചുകൊള്ളുന്നു: ഹേ അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ യുദ്ധത്തിൽ സ്വന്തം പങ്കിനു ശംഖൂതുന്നതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 1

അശ്വികളേ, അനന്യചിത്തരായി വഴിപോലെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നവർ ദാനം വാങ്ങാൻ നിങ്ങളുടെ തേരിനാടുക്കൽ, അത്ഥം മനസ്സിലാക്കാൻ പണ്ഡിതങ്കലെന്നപോലെ വന്നണയുന്നു. യാഗകർമ്മപ്രവൃത്തരായ ധീമാന്മാരെ നിങ്ങൾ പാലിയ്ക്കുന്നതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 2

നേതാക്കളായ അശ്വികളേ, നിങ്ങൾക്കു ദിവ്യമായ അമൃതിന്റെ ബലംമൂലം സപ്രജകളെയും അടക്കിനിൎത്താൻ കഴിവുണ്ട്. പെറാൻവയ്യാത്ത പയ്യിനു നിങ്ങൾ കറവുണ്ടാക്കിയതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 3

അശ്വികളേ, വായു രണ്ടമ്മയുള്ള മകന്റെ ബലത്തോടുകൂടി, ഓട്ടക്കാരിൽവെച്ച് ഓട്ടക്കാരനായിത്തീൎന്നതെവകൊണ്ടോ; ത്രിതയകോവിദൻ വിജ്ഞാനം നേടിയതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 4

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ വെള്ളത്തിൽ കെട്ടിയിടപ്പെട്ട രേഭനെയും വന്ദനനെയും കരയേറി, സൂയ്യനെ കാണുമാറാക്കിയതെവകൊ

സൂക്തം 112.

1. മുൻകൂട്ടിയറിയിപ്പാൻ—അശ്വികളെ ധരിപ്പിയ്ക്കാൻ. സ്വന്തം പങ്കിന്ന്—ജയപ്രാപ്തിയ്ക്ക്.

3. അമൃതശബ്ദത്തിന്നു സോമരസം, ജലം എന്നീ അൎത്ഥങ്ങളുമുണ്ട്.

4. രണ്ടമ്മ(രണ്ടരണി)യുള്ള മകൻ—അഗ്നി. അരണിമഥനത്തിന്നു വ്യാനനെന്ന വായുവിനാലാണ് കരബലം കിട്ടുന്നത്; ഇതുകൊണ്ടത്രേ, അഗ്നി വായുവിന്റെ മകനായത്. ഓട്ടക്കാരൻ— അതിവേഗി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ണ്ടോ; വെളിച്ചം തേടിക്കൊണ്ടിരുന്ന കണ്വനെ രക്ഷിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 5

അശ്വികളേ, കയത്തിലെറിഞ്ഞുകൊല്ലപ്പെടുന്ന അന്തകനെ നിങ്ങൾ രക്ഷിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ഭുജ്യുവിനു തോണികൾ കൊടുത്തതെവകൊണ്ടോ; കക്ഷീവാൻ, വയ്യശ്വൻ എന്നിവരെ തുഷ്ടിപ്പെടുത്തിയതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 6

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ധനകാമനായ ശ്രുചന്തിയുടെ ഗൃഹം ശോഭനമാക്കുകയും, അത്രിയുടെ മേൽ പിടിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട എരിതിയ്യിനെ തണുപ്പിയ്ക്കുകയുംചെയ്തതെവകൊണ്ടോ; പൃശ്നിഗു, പുരുകുത്സൻ എന്നിവരെ പരിപാലിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 7

കാമവർഷികളായ അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ കാൽമുടന്തനായ പരാവൃജനു നടക്കാൻ കഴിവുണ്ടാക്കിയതും, കുരുടനു കാഴ്ചയുണ്ടാക്കിയതും എവകൊണ്ടോ; വായിലാക്കപ്പെട്ട കാടയടിയാൻപിടയെ വിടുവിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 8

നിജ്ജരരായ അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ഒരു നദിയെ തൻപുഴയാക്കിയതെവകൊണ്ടോ; വസിഷ്ഠനെ പ്രീതിപ്പെടുത്തിയതെവകൊണ്ടോ; കുത്സൻ, ശ്രുതർയ്യൻ, നർയ്യൻ എന്നിവരെ പാലിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 9

അശ്വികളേ, നടക്കാൻ വയ്യാതിരുന്ന ധനാത്ഥിനിയായ വിശ്പലയ്ക്കു നിങ്ങൾ വളരെ പണച്ചെലവുള്ള യുദ്ധത്തിൽവെച്ചു ഗമന

---

5. രക്ഷിച്ചത്°—ദർശനശക്തനാക്കിയത്°.

6. അന്തകൻ—ഒരു രാജർഷി. ഭുജ്യു—തുഗ്രന്റെ പുത്രനായ ഒരു രാജർഷി. കക്ഷീവു, വയ്യൻ എന്നിവർ, അസുരപീഡിതരായ രണ്ടു രാജർഷിമാരത്രേ.

7. ശ്രുചന്തി—ഒരാരാധകന്റെ പേർ. ശോഭനം—ധനസമൃദ്ധം. അത്രി—അസുരന്മാർ ചുട്ടെരിയ്ക്കാനൊരുങ്ങിയ ഒരു ഋഷി. പൃശ്നിഗു, പുരുകുത്സൻ എന്നിവരും ഋഷിമാരായിരിയ്ക്കാം.

8. കുരുടൻ—ഋജ്രാശ്വൻ എന്ന ഋഷി. വായിലാക്കപ്പെട്ട—ഒരു ചെന്നായ കടിച്ചു തിന്നാൻ തുടങ്ങിയ. കാടയടിയാൻ—ഒരുതരം പക്ഷി.

9. കുത്സൻമുതൽ മൂന്നുപേരും ഋഷികൾതന്നെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശക്തി നല്കിയതെവകൊണ്ടോ; സ്തുതിയ്ക്കുന്ന അശ്വപുത്രനായ വശനെ പാലിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 10

ശോഭനദാനന്മാരായ അശ്വികളേ, കച്ചവടത്തിലേപ്പെട്ട ഉശിക്പുത്രനായ ദീഗ്ഘശ്രവസ്സിനായി മേഘം തേന്മഴ പൊഴിച്ചതെവമൂലമോ; സ്തോതാവായ കക്ഷീവാനെ നിങ്ങൾ രക്ഷിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 11

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ഒരു പുഴയിൽ കരകളുടയ്ക്കുന്ന വെള്ളം നിറച്ചതെവകൊണ്ടോ; രുതിരയില്ലാത്ത തേർ നടത്തി, ജയം നേടിയതെവകൊണ്ടോ; ത്രിശോകനു പൈക്കളെ വീണ്ടുകൊടുത്തതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 12

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ദൂരസ്ഥനായ സൂര്യന്റെ ചുറ്റും നടന്നതും, മന്ധാതാവിനെ നിലമുടമയുടെ ജോലികളിൽ സഹായിച്ചതും എവകൊണ്ടോ; മേധ്യാവിയായ ഭരദ്വാജനു് അന്നം നല്കിയതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 13

അശ്വികളേ, വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങാൻ പോകുന്ന മഹാനായ അതിഥിഗ്വനെ—ദിവോദാസനെ—നിങ്ങൾ ശംബരവധത്തിൽ രക്ഷിച്ചു

---

10. നടക്കാൻ വയ്യാതിരുന്ന—ശത്രുക്കളാൽ കണങ്കാൽ ഛേദിയ്ക്കപ്പെട്ട. ധനാത്ഥിനി—യുദ്ധത്തിൽ കിട്ടിയ ധനം കൊണ്ടുപോകാൻ ആഗ്രഹിയ്ക്കുന്നവൻ. വിശ്പല—അഗസ്ത്യനാകുന്ന പുരോഹിതനോടുകൂടിയ ഖേലനെന്ന രാജാവിന്റെ ആശ്രിത. അശ്വനും വശനും ഋഷിമാർ.

11. ഉശിക്പുത്രൻ—ദീഗ്ഘതമസ്സിന്റെ പത്നിയായ ഉശിക് എന്നവളുടെ മകൻ. അനാവൃഷ്ടിജനിതമായ ദുർഭിക്ഷത്താലത്രേ, ദീഗ്ഘശ്രവസ്സ് കച്ചവടം തുടങ്ങിയത്. ഇദ്ദേഹത്താൽ സ്തുതരായി പ്രസാദിച്ച് അശ്വികൾ മധുരജലം വർഷിപ്പിച്ചു. കക്ഷീവാൻ—ഒരു ഋഷി.

12. പുഴ അനാവൃഷ്ടിയാൽ വെള്ളം തീരെ വറ്റിയതായിരുന്നു; അതിനെ കുലങ്കഷപ്രവാഹമാക്കി. തേർ—സ്വന്തം രഥം. ത്രിശോകൻ—കണ്വപുത്രനായ ഒരു ഋഷി. വീണ്ടുകൊടുത്തത്—അപഹരിച്ച അസുരന്മാരുടെ അടുക്കൽനിന്ന്.

13. ചുറ്റും നടന്നതു, സൂര്യനെ ഗ്രഹണമുക്തനാക്കാനത്രേ. മന്ധാതാവ്—ഒരു ഋഷി: നിലമുടമയുടെ (ഭൂമിയുടമസ്ഥന്റെ) ജോലികൾ (കൃഷിയും മറ്റും). ഭരദ്വാജൻ—ഒരു ഋഷി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തെവകൊണ്ടോ; യുദ്ധത്തിൽ ത്രസദസ്യുവിനെ രക്ഷിച്ചതെവകൊണ്ടോ ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 14

അശ്വികളേ, സമീപസ്ഥരാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട ഭ്രൎസപായിയായ വമ്രനെ നിങ്ങൾ രക്ഷിച്ചതെവകൊണ്ടോ; സഭാസ്ഥനായ കലിയെ സഭാസ്ഥപ്പെടുത്തിയതെവകൊണ്ടോ; കതിര ചത്ത പൃഥിയെ രക്ഷിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 15

നേതാക്കളായ അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ പണ്ടു ശയുവിനും, അത്രിയ്ക്കും, മനുവിനും ക്ഷേമമാൎഗ്ഗം അരുളിയതെവയെവകൊണ്ടോ; സൂൎയ്യമരശ്മിയ്ക്കുവേണ്ടി ശരങ്ങളെയ്തതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 16

അശ്വികളേ, പാവ്വാവ്, ഉടൽക്കരുത്തു പൂണ്ടു, വിറകുകൊണ്ടു കത്തിയ്ക്കപ്പെട്ട തീപോലെ, പോരിൽ പ്രശോഭിച്ചതെവമൂലമോ; നിങ്ങൾ ശയ്യാതനെ യുദ്ധത്തിൽ രക്ഷിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 17

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ—അംഗിരസ്സേ, സ്തുതിയ്ക്കൂ!—സ്തോതാക്കളെ തോഷിപ്പിയ്ക്കുന്നതെവകൊണ്ടോ; ഗോധനത്തെ കണ്ടുപിടിയ്ക്കാൻ മുമ്പേ പോയതെവകൊണ്ടോ; ശൂരനായ മനുവിന് അന്നം നല്കിയതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 18

---

14. • അതിഥ്വിഗ്വൻ=അതിഥ്വികൎമ്മ പ്രാപ്യൻ; ദിവോദാസന്റെ മറൊരു പേർ. ഈ രാജഷി വെള്ളത്തിലൊളിയ്ക്കാനൊരുങ്ങിയത്, അസുരഭയത്താലത്രെ. ത്രസദസ്യു—പുരുകുത്സപുത്രനായ ഒരു ഋഷി.

15. ഭ്രൎസപായി=ഭൂമിയുടെ രസം (നനവ്) നുകൎന്നു ജീവിയ്ക്കുന്നവൻ. വമ്രൻ—വിഖനസ്സിന്റെ പുത്രനായ ഒരു ഋഷി. കലി—ഒരു ഋഷി. കതിര ചത്ത—യുദ്ധത്തിൽ. പൃഥി—വേനന്റെ പുത്രനായ (പൃഥു) രാജഷി.

16. ശയു—ഋഷി. മനു—രാജഷി. സൂൎയ്യമരശ്മി—ഋഷി. ശരങ്ങൾ—തൈരികളുടെ നേൎക്ക്.

17. പാവ്വാവ്—ഒരു രാജഷി; ശയ്യാതനും രാജഷിതന്നെ.

18. അംഗിരസ്സേ, സ്തുതിയ്ക്കൂ എന്ന അന്തരാളവാക്യം ആത്മഗതമാണ്. ഗോധനത്തെ—പണികളാൽ ഗ്രഹയിലടയ്ക്കപ്പെട്ട പൈക്കളെത്തന്നെ. മുമ്പേ . മറ്റു ദേവകളെക്കാൾ. അന്നം—കൃഷിപരിജ്ഞാനം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ വിമദനെ സപത്നീകനാക്കിയതെവെകൊണ്ടോ; ചെമന്ന പൈക്കളെ കൊണ്ടുകൊടുത്തതെവകൊണ്ടോ; സുദാസ്സിന്നു സുഷ്ഠുവായ സമ്പത്തു കൈവരുത്തിയതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 19

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ഹവിർദ്ദാതാവിനെ സുഖിതനാക്കുന്നതെവകൊണ്ടോ; ഭുജ്യുവിനെയും അധ്രിഗുവിനെയും രക്ഷിച്ചതെവയെവകൊണ്ടോ; ഋതസ്തുപ്പിന്ന് അന്നവും ക്ഷേമവും നല്കിയതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 20

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ കൃശാനുവിനെ സമരത്തിൽ തുണച്ചതെവകൊണ്ടോ; യുവാവിന്റെ പായുന്ന കുതിരയെ പാലിച്ചതെവകൊണ്ടോ; തേനീച്ചകൾക്ക് അരുമത്തേൻ സംഭരിയ്ക്കുന്നതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 21

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ശ്യാവാശ്വന്നുവേണ്ടി പൊരുതുന്ന നേതാവിനെ സമരത്തിൽ സഹായിച്ചു, നിലത്തിന്നും ധനത്തിന്നും ഉടമയാക്കിയതെവകൊണ്ടോ; തേരുകളെയും കുതിരകളെയും രക്ഷിച്ചതെവയെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 22

അശ്വികളേ, ശതക്രതുക്കളേ, അജ്ജുനപുത്രനായ കുത്സൻ, തുവ്വീതി, ദഭീതി എന്നിവരെ നിങ്ങൾ സൗഭാഗ്യപ്പെടുത്തിയതെവകൊണ്ടോ; ധൃസന്തിയെയും പുരുഷന്തിയെയും പരിപാലിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 23

---

19. വിമദനെ സപത്നീകനാക്കിയത്—വിമദനെന്ന രാജർഷിയുവാവിന്നു പുരുമിത്രന്റെ മകളെ കൊടുപ്പിച്ചത്. കൊണ്ടുകൊടുത്തത്—വിമദന്നുതന്നെ.

20. ഹവിർദ്ദാതാവ്—യജമാനൻ. അധ്രിഗു, ഋതസ്തുപ്പ് എന്നിവർ, ഋഷിമാർ.

21. കൃശാനു—സോമപാലന്മാരിൽ ഒരാൾ. യുവാവ്—തരുണനായ പുരുകുത്സൻ. അരുമത്തേൻ=പ്രിയപ്പെട്ട തേൻ.

22. നേതാവ്—യജമാനൻ. നിലം=കൃഷിഭൂമി. തേരുകളെയും കുതിരകളെയും—യജമാനന്റെ.

23. ശതക്രതുക്കൾ=ബഹുവിധകർമ്മാക്കൾ. അജ്ജുനൻ എന്നത് ഇന്ദ്രന്റെ ഒരു ഗുഹ്യനാമമത്രേ. തുവ്വീതി, ദഭീതി, ധൃസന്തി, പുരുഷന്തി എന്നിവരും ഋഷിമാർതന്നെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അശ്വികളേ, ഞങ്ങളുടെ വാക്കിനെ കർമ്മത്തിലെത്തിയ്ക്കുവിൻ; കാമവർഷികളായ ദസ്രരേ, ഞങ്ങളെ ബുദ്ധിമാന്മാരാക്കുവിൻ! രക്ഷയ്ക്കായി ഞാൻ നിങ്ങളെ പുലർകാലത്തു വിളിയ്ക്കുന്നു; അന്നം തന്നു ഞങ്ങൾക്ക് അഭ്യുദയം വരുത്തുവിൻ! 24

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ രാവും പകലും, ഇടിവേല്ക്കാത്ത സൌഭാഗ്യം തന്നു രക്ഷിയ്ക്കുമാറാകണം:

(കേക)

അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 25

ഏഴാമധ്യായം സമാപ്തം.

എട്ടാമധ്യായം

സൂക്തം 113.

കുത്സൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഉഷസ്സ് ദേവത.

(കേക)

വന്നൊത്തിയിതാ, ജ്യോതിർഗ്ഗത്തിൽ മുന്തും ജ്യോതി-
സ്സു;-നാതപ്രഭ പാരീ, നേരറിവുണ്ടാംവണ്ണം:
അക്കനിൽനിന്നാല്ലോ, സഞ്ജാതയായ് നിശ;-യവ-
ളുക്കണക്കുഷസ്സിനെച്ചരമാംശത്താൽപ്പെറാൾ! 1

---

24. കർമ്മത്തിലെത്തിയ്ക്കുവിൻ—ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടു, ഞങ്ങൾ പറയുന്നതു ചെയ്യിയ്ക്കുവിൻ.

25. അതിനെ—ഞങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിച്ചതിനെ.

സൂക്തം 113.

1. മറ്റു ജ്യോതിസ്സുകൾ, അവയെമാത്രമേ പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുന്നുള്ളൂ; ഉഷസ്സാകുന്ന ജ്യോതിസ്സാകട്ടേ, ഇരുട്ടകറ്റി ലോകത്തെയെല്ലാം പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുന്നു. പാരീ—വ്യാപിച്ചു. നേരറിവ്=വസ്തുബോധം. അക്നിൽനിന്ന്—അസ്തമിയ്ക്കുന്ന സൂര്യൻ രാത്രിയെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചു; അവൾ (രാത്രി) അക്കണക്ക് (അതേവിധം) ചരമാംശത്താൽ (അന്ത്യയാമംകൊണ്ട്) ഉഷസ്സിനെ പ്രസവിച്ചു.

30

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വെൺനിറം മിന്നും പുലർവേള, പൊൻകിടാവുള്ളോൾ
വന്നൊത്തീ; കരിമെയ്യാളിടങ്ങളിവൾക്കേകീ;
ഇമ്മൃതിരഹിതമാർ തുല്യബന്ധുക്കൾ നിറം
തമ്മിൽ മായ്ചവ മുന്നും പിന്നുമായുദ്ഭാസിപ്പൂ! 2

ഒന്നതാൻ മാഗ്ഗം സഹോദരിമാക്ക;-നന്തമാ-
കുന്നതിൽത്താനേ താനേ ചരിപ്പൂ ദേവാദേശാൽ.
അന്യോന്യമഴലേകാ, നില്ക്കില്ല, സുഭഗമാർ,
ഭിന്നതയിലുമൈക്യംപൂണ്ട രാത്ര്യുഷസ്സുകൾ! 3

അറിഞ്ഞൂ: സുശോഭയാം വാഗ്ജനയിത്രിയിവൾ;
തുറന്നൂ, പരിപൂജ്യ നമ്മൾതൻ പടികളെ;
വെളിച്ചം വീശി,ക്കാട്ടിത്തന്നു നമ്മൾക്കു ധനം;
പുലരി പുറത്തു തുപ്പുന്നു, പാരിനെയെല്ലാം! 4

ചുരുണ്ടുകിടന്നോനെ നടത്തീ മഘോനി;-യി-
ങ്ങുരുളീ മാഗ്ഗം, ഇക്ഷ്വിയ്ക്കി,ഷ്ടിയ്ക്കു ധനത്തിന്നും:

---

2. പുലർവേള=ഉഷസ്സ്. പൊൻകിടാവ്—പൊന്നുപോലെ പ്രിയപ്പെട്ട, കനകപ്രഭനായ കുട്ടി, സൂര്യൻ. കരിമെയ്യാൾ—രാത്രി. ഇടങ്ങളിവൾക്കേകീ—തന്റെ സ്ഥാനമൊക്കെ ഉഷസ്സിന് ഒഴിഞ്ഞുകൊടുത്തു. ഇമ്മൃതിരഹിതമാർ—മരണമില്ലാത്ത (നിത്യം ആവിർഭവിയ്ക്കുന്ന) രാത്രിയും ഉഷസ്സും. തുല്യബന്ധുക്കൾ—അസ്തമിയ്ക്കുന്ന സൂര്യൻ രാത്രിയ്ക്കും ഉദിയ്ക്കുന്ന സൂര്യൻ ഉഷസ്സിനും ബന്ധുവാണല്ലോ. നിറം തമ്മിൽ മായ്ച്—രാത്രി ഉഷസ്സിന്റെ പ്രകാശത്തെയും, ഉഷസ്സ് രാത്രിയുടെ കറുപ്പിനെയും മായ്ക്കുന്നു.

3. സഹോദരിമാർ=ജ്യേഷ്ഠാനുജമാർ. അനന്തമാകുന്ന (അറ്റമില്ലാത്ത ആകാശമാകുന്ന) അതിൽ—മാഗ്ഗത്തിൽ. ദേവാദേശാൽ—സൂര്യന്റെ ആജ്ഞാമൂലം. അഴലേകാ—ഉപദ്രവിയ്ക്കില്ല. നില്ക്കില്ല—സദാ അവിടവിടെ സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു.

4. അറിഞ്ഞു—ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സിലായി. വാഗ്ജനയിത്രി—ശബ്ദങ്ങളെ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നവൾ; ഉഷഃകാലത്തു പക്ഷിമൃഗാദികൾ ശബ്ദിച്ചുതുടങ്ങുമല്ലോ. പടികളെ തുറന്നു—ദർശനപ്രതിബന്ധം നീക്കി. പുറത്തു തുപ്പുന്നു—ഇതേവരെ ഇരുട്ടുമൂലം മറവിലായിരുന്നുവല്ലോ, ലോകം.

5. ചുരുണ്ടുകിടന്നോനെ—ഉറങ്ങിയിരുന്നവനെ. നടത്തീ—സ്വകർമ്മങ്ങൾക്കയച്ചു. മഘോനി=ധനവതി, ഉഷസ്സിന്റെ ഒരു പര്യായം. ഇഷ്ടി=യാഗം. ചെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചെറുത കണ്ടോക്കേകീ നൽക്കാഴ്ച; വിശാലയാം
പുലരി പുറത്തു തുപ്പുന്നു, പാരിനെയെല്ലാം! 5
ഒരുവന്നാശ്ലിഷ്ടിയ്ക്കു,മൊരുവന്നന്നത്തിനു,-
മൊരുവനാഭിയാത്രയ്ക്കാ,രുവനാത്മത്തിനും
അരുളീ മാഴ്ചം, നാനാരൂപജീവിതങ്ങൾക്കും.
പുലരി പുറത്തു തുപ്പുന്നു, പാരിനെയെല്ലാം! 6
ദ്യോവിന്റെ മകളിതാ, പുലർകാണായ്വന്നു,
യൌവനമിടിയാത്തോഗം, വെൺതുകിലുടുത്തവൾ,
ഭൂവിലെസ്സമസ്തസമ്പത്തിനുമധീശ്വരി;
തൂവുക, വെളിച്ചമിങ്ങുഷസ്സേ, സുഭഗേ, നീ! 7
പോയവരുടെയിടത്തെയ്ക്കു പോകുവോഗം, വരാൻ
പോകുന്നാ വളരെപ്പേക്കേട്ടെത്തി,യുഷസ്സിവൾ
ഇരുട്ടു പോക്കിജ്ജീവജാലത്തെയെണീപ്പിപ്പോഗം,
മരണപ്പെട്ടോൻപോലുള്ളോനെയുമുണർത്തുവോഗം! 8
അഗ്നിയെജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുമാറാക്കി,യുഷസ്സേ, നീ;-
യക്കന്റെ വെളിച്ചത്താലകറ്റീ, തിമിരം നീ;
യാഗോൽക്കമനുഷ്യരെപ്പുറത്തെയ്ക്കിറക്കി നീ;
ശ്രീകരമിതു മൂന്നും ചെയ്തതു,മ്പരിൽ നീയേ! 9
എന്നുതൊട്ടാവാ,മുഷസ്സിന്റെയിസ്സമാഗമം?
വന്നുപോയ് പെരുതവ, മേലിലും വരുംതാനും:

1തു കണ്ടോക്ക്°—ഇരുട്ടുമൂലം ഇത്തീരിശ്ശേമാത്രം കണ്ടിരുന്നവക്ക്°. നൽക്കാഴ്ച= സ്പഷ്ടദർശനം. വിശാല—വ്യാപിനി.

6. അഗ്ര്യമായ (മഹത്തായ) ഇഷ്ടി—അഗ്നിഷ്ടോമവും മറ്റും. അഭിയാതു—ശത്രുക്കളോടു പൊരുതാൻ പോവുക.

7. ദ്യോവിന്റെ മകൾ—ഉഷസ്സ്°. യൌവനമിടിയാത്തോഗം=നിത്യയുവതി. (മുൻസൂക്തങ്ങളിലെ ഉഷോവർണ്ണനം നോക്കുക).

8. പോയവർ—അതീതോഷസ്സുകൾ. വളരെപ്പേക്ക്°— ഭാവിനികളായ വളരെ ഉഷസ്സുകൾ. എണീപ്പിപ്പോഗം—ഉറക്കം പോക്കി എഴുനേല്പിയ്ക്കുന്നവൾ.

9. പുലർകാലത്താണല്ലോ, ഹോമാഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുക. യാഗോൽക്കർ—യാഗതൽപരർ, യാഗംചെയ്യുന്നവർ. ശ്രീകരം—ശുഭം. ഉമ്പരിൽ—ദേവകളിൽവെച്ച്°.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്നനുവ്രജിപ്പൂ, മുൻപോയോരെക്കൊതിച്ചിവൾ;
വന്നൊത്തുനാവരോടും ചേരുമേ, തേജസ്വിനി! 10
പണ്ടുപണ്ടേത്തെത്തമോഹന്ത്രിയാമുഷസ്സിനെ-
ക്കണ്ടുപോന്നാവരായ മർത്ത്യരെപ്പേരും പോയ്പ്പോയ്;
ഇന്നിതാ, നേരേ കാണായ്വന്നു നമ്മഠംക്കുമവൾ;
ഇന്നിമേൽ നിശകളിൽക്കാണ്മോരും ദൃഢം പോകും! 11
വൈരിയെപ്പോക്കുന്നവൾ, യാഗാത്മം പിറന്നവൾ,
നേരു പാലിപ്പോൾ, ശബ്ദാൽപാദിനി സുഖവതി,
ദേവയജ്ഞത്തെ വഹിയ്ക്കുന്നവൾ, സുമംഗലി—
തൂവുക, വെളിച്ചമിങ്ങായ്മയാമുഷസ്സേ, നീ! 12
പണ്ടു നിച്ചലുമുദിച്ചിരുന്നു; മറ നീക്കി-
ക്കൊണ്ടിന്നും വെളിപ്പെട്ട ധന്യയാമുഷോദേവി;
ഭാവിനാളുകളിലും പ്രത്യക്ഷീഭവിയ്ക്കുമേ;
ശ്രീ വീശിച്ചരിയ്ക്കുന്നു, നിജ്ജരാമരണയാൾ! 13
വെൺകളിയിടുകയായ്, വാനിങ്കലെല്ലാടത്തും;
വൻകരിനിറം മായ്ചാൾ; വിളങ്ങുമുഷോദേവി;
ചെംകുതിരകൾ ചെമ്മേ പൂട്ടപ്പെട്ടൊരു തൃത്തേ-
രിങ്കൽ വന്നാണയുന്നു, പേർത്തുണർവിയറുവോൾ! 14

---

10. സമാഗമം=വരവ്, ആവിർഭാവം. പെരുത്=വളരെ. അവ—ഉഷസ്സുകൾ. അനുവ്രജിയ്ക്കുക=പിന്നാലെ പോവുക. കൊതിച്ച്—സഹോദരീസ്നേഹത്താൽ. വന്നൊത്തുന്നവരോടും ചേരുമേ—ആഗാമിനികളും ഈ ഉഷസ്സുപോലെ തന്നെയായിരിയ്ക്കും.

11. തമോഹന്ത്രി=ഇരുട്ടിനെ നശിപ്പിയ്ക്കുന്നവൾ. പോയ്പ്പോയ്—മരിച്ചുപോയി. നിശകളിൽ—രാത്രികളിൽ. പോകും—മരിയ്ക്കും.

12. വൈരി—നിശാചാരരായ ദ്രോഹികൾ. നേരു=സത്യം. ശബ്ദാൽപാദിനി—പക്ഷുപക്ഷ്യാദികളുടെ ശബ്ദങ്ങളെ ജനിപ്പിയ്ക്കുന്നവൾ. സുമംഗലി—ഭർത്താവിനോട് (സൂര്യനോട്) ഒരിയ്ക്കലും വേർപെടാത്തവൾ. ആയ്മ=അതിശ്രേഷ്ഠ.

13. മറ—ഇരുട്ട്. ധന്യ=ധനവതി. ശ്രീ=ശോഭ. നിജ്ജരാമരണയാൾ—ജരയും മരണവുമില്ലാത്ത കാലത്രയവ്യാപിനി.

14. വൻകരിനിറം—വലിയ ഇരുട്ട്. കരി തുടച്ചുകളഞ്ഞിട്ടാണല്ലോ, ചുമരിന്മേലും മറവും വെള്ളയടിയ്ക്കുക. ചെംകുതിരകൾ—തുടുരശ്മികൾ; അഥവാ, ചെമന്ന കുതിരകൾതന്നെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എത്ര വേണമോ നമുക്കത്രയും ധനമേന്തി,-
ച്ചിത്രമാം കൊടി കാട്ടി മുതിന്നാളറിവേകി,
അപ്പോയ വളരെപ്പേക്കുപമാനവും, മേലി-
ലഭ്യാഗമിപ്പോക്കേട്ടത്തിയുമാമുഷസ്സിവം! 15
എഴുനേല്ക്കുവിൻ: വന്നു, ജീവചൈതന്യം നമ്മാ-
ക്കെ;-ഴുനള്ളുന്നു തേജസ്സി;-രുളിൻ കഥ തീന്നു;
വഴി നന്നാക്കീടുന്നു സൂര്യനു നടക്കുവാൻ—
തഴപ്പിച്ചിടുമന്നമെങ്ങുങ്ങു ഗമിയ്ക്കു നാം! 16
ഉച്ചരിയ്ക്കുന്നു, മേന്മേൽഭ്രാരവാഹിയാം സ്തോതാ-
വുജ്ജ്വലകളാമുഷസ്സുകളെപ്പറ്റി സ്തോത്രം:
ഇപ്പൊഴതിരുമ്പോക്കുകിസ്തുതികാരനു;-നാം,
സുപ്രജയിവ നല്കുകെങ്ങുമക്കും മഘോനി, നീ! 17
ഹവ്യത്തെസ്സമർപ്പിച്ച മർത്ത്യനോരുഷസ്സുകൾ
സർവ്വവീരരും പശുച്ചാർത്തുമായ്പ്പുലർന്നിതാ;
പടുകാറൊക്കും സ്തോത്രം കഴിഞ്ഞാലശ്വങ്ങളെ-
ക്കൊടുക്കുമവയോടു ചേരട്ടേ, കൃതസോമൻ! 18
ദേവമാതൃത്വംമൂലമദിതിയ്ക്കുതിർന്നില്പോമ
പാവനകർമ്മക്കൊടി ശോഭിയ്ക്കുന്നു, മഹതി നീ!

---

15. ചിത്രം=ആശ്ചര്യകരം. കൊടി—ഉദിപ്പിന്റെ അടയാളമായ രശ്മി. ഉപമാനം—മുന്നുഷസ്സുകളും ഇതുപോലെതന്നെയായിരുന്നു. അഭ്യാഗമിപ്പോക്ക്—വരാനിരിയ്ക്കുന്ന ഉഷസ്സുകൾക്ക്.

16. ആളുകളോടായി പറയുന്നു: തേജസ്സ്—ഉഷസ്സിന്റെ പ്രഭ; ഇതു സൂര്യമാർഗ്ഗത്തെ ശുചീകരിയ്ക്കുന്നു. തഴപ്പിച്ചിടും—ഉദാരന്മാർ ദാനംകൊണ്ടു വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്ന. അന്നദാതാക്കളുള്ള പ്രദേശത്തെയ്ക്കു പോവുക.

17. ഭാരവാഹി—സ്തുതിയുടെ ചുമതല (യാഗത്തിൽ) ഉള്ളവൻ. സുപ്രജ=നല്ല സന്താനം.

18. സർവ്വവീരരും പശുച്ചാർത്തുമായ്—എല്ലാ വീര(പുത്രാദി)രോടും ഗോവൃന്ദത്തോടുംകൂടി; ഹവിസ്സു സമർപ്പിച്ചവനു വളരെ വീരന്മാരും നാല്ക്കാലികളും ഉണ്ടായിവരുന്നു. പടുകാറൊക്കും—കെല്പുള്ള കാറ്റിനൊപ്പം തടവില്ലാതെ വേഗത്തിൽ പ്രസരിയ്ക്കുന്ന. സ്തോതാവിനു കുതിരകളെയും ഉഷസ്സുകൾ കൊടുക്കുന്നു. കൃതസോമൻ—സോമനീരൊരുക്കിയവൻ, യജമാനൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഞങ്ങൾതൻ സ്തോത്രത്തിന്റെ മേന്മയ്ക്കായ് പുലമ്പിയാലും;
ഞങ്ങളെപ്പാപ്പിച്ചാലും, നാട്ടിൽ നീ ജഗൽസേവ്യൻ! 19
ഇങ്ങുഷസ്സുകൾ കൊണ്ടുവരുന്നൂ, മാന്യം പ്രാപ്യം
മംഗളധനം, യജിയ്ക്കുന്ന സേവകനായി!
അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 20

സൂക്തം 114.

കുത്സൻ ഋഷി; ജഗതീയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; രുദ്രൻ ദേവത.

ഇതാ, വീരരെ ഒടുക്കുന്ന, പെരുമപ്പെട്ട, കപർദ്ദിയായ രുദ്രനു ഞങ്ങൾ സ്തുതികൾ സംഭരിയ്ക്കുന്നു: ഇരുകാലിയ്ക്കും നാല്ക്കാലിയ്ക്കും ശാന്തി വരട്ടെ; ഈ ഗ്രാമത്തിൽ സർവ്വരും അരോഗരായി പുഷ്ടിയടയട്ടെ! 1

രുദ്ര, അങ്ങു ഞങ്ങൾക്കു സുഖകരനാവുക—ഞങ്ങളെ സുഖിതരാക്കുക. വീരരെ ഒടുക്കുന്ന അങ്ങയെ ഞങ്ങൾ നമസ്കരിച്ചുപചരിയ്ക്കാം. അച്ഛൻ മനു യാതൊരു ശാന്തിയും ഭയനിവൃത്തിയും ഏർപ്പെടുത്തിയോ; രുദ്ര, അങ്ങു ഞങ്ങളെ അതിൽ കൊണ്ടാക്കുമാറാകണം! 2

രുദ്ര, നിത്യയുവാവേ, ഞങ്ങൾ ദേവയജനത്താൽ, വീരരെ ഒടുക്കുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ പ്രസാദം നേടുമാറാകട്ടെ! അവിടുന്നു ഞങ്ങളുടെ പ്രജകൾക്കു സുഖം നല്കാനായി വന്നുചേർന്നാലും: ഞങ്ങൾ പീഡി

---

19. ദേവമാതൃത്വം—ദേവകൾ ഉഷസ്സിൽ സ്തുതികളാൽ ഉണർത്തപ്പെടുന്നതിനാലാണ്, ദേവമാതാവാക്കി കല്പിയ്ക്കപ്പെട്ടത്. അദിതിയ്ക്ക് (ദേവമാതാവിന്റെ പേർ) എതിർനില്പോൾ—തുല്യ. പാവനകർമ്മക്കൊടി—പാവനകർമ്മ(യജ്ഞ)ത്തിന്റെ അടയാളം. നാട്ടിൽ പാപ്പിച്ചാലും—ഭവതിയുടെ അനുഗ്രഹത്താൽ ഞങ്ങൾ സ്വദേശത്തു സസുഖം വസിയ്ക്കുമാറാകട്ടെ!

20. ഉഷസ്സു യജമാനനു മികച്ച ധനം നല്കുന്നു.

സൂക്തം 114.

1. വീരർ—എതിരാളികൾ. സംഭരിയ്ക്കുന്നു—ആലോചിച്ചൊരുക്കുന്നു. ശാന്തി—രോഗശമനം.

2. അച്ഛൻ—മനുഷ്യജനകൻ. ഏർപ്പെടുത്തിയോ—സ്വന്തം പ്രജകൾക്ക്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്പിയ്ക്കപ്പെടാത്ത പുത്രന്മാരോടുകൂടി, അവിടെയ്ക്ക ഹവിസ്സപ്പിച്ചു കൊള്ളാം. 3

തേജസ്വിയും യജ്ഞസാധകനും കുടിലഗാമിയും കവിയുമായ രുദ്രനെ ഞങ്ങൾ രക്ഷയ്ക്ക വിളിയ്ക്കുന്നു: അവിടുന്നു ഞങ്ങളിൽനിന്നു ദേവകോപത്തെ ദൂരത്തു നീക്കട്ടെ. അവിടുത്തെ തിരുവുള്ളമേ ഞങ്ങൾക്കു വേണ്ടൂ! 4

പന്നിയെപ്പോലെ കെല്പോടേ പരിശോഭിയ്ക്കുന്ന തേജസ്വിയും ധ്രുവനുമായ കപർദ്ദിയെ നാം വണങ്ങി, വിണ്ണിൽനിന്നു വിളിച്ചുവരുത്തുക: അവിടുന്നു വരേണ്യങ്ങളായ മരുന്നുകൾ തൃക്കൈകളിലെടുത്തു, നമുക്ക് ആരോഗ്യവും കവചവും ഗൃഹവും തന്നരുളട്ടെ! 5

ഇതാ, മരുത്തുക്കളുടെ അച്ഛനായ രുദ്രനു, മധുരാൽ മധുരവും വർദ്ധനവുമായ വചനം ഉച്ചരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു: അമ്മേ, അവിടുന്നു മനുഷ്യർക്കു പൊറുപ്പാൻ മതിയാകുന്ന ധനം ഞങ്ങൾക്കു തന്നരുളുക; എന്നെയും കുഞ്ഞിനെയും മകനെയും സുഖിപ്പിയ്ക്കുക! 6

രുദ്ര, ഞങ്ങളുടെ കിഴവനെ, ഞങ്ങളുടെ കിടാവിനെ, ഞങ്ങളുടെ യുവാവിനെ, ഞങ്ങളുടെ ഗർഭശിശുവെ, ഞങ്ങളുടെ അച്ഛനെ, ഞങ്ങളുടെ അമ്മയെ, ഞങ്ങളുടെ പ്രിയശരീരങ്ങളെ, അവിടുന്നു ദ്രോഹിയ്ക്കരുതേ! 7

രുദ്ര, ഞങ്ങളുടെ പുത്രനെയോ, ഞങ്ങളുടെ പൌത്രനെയോ, ഞങ്ങളുടെ ആളെയോ, ഞങ്ങളുടെ ഗോക്കളെയോ, ഞങ്ങളുടെ അശ്വങ്ങളെയോ അവിടുന്നു ദ്രോഹിയ്ക്കരുതേ; ഞങ്ങളുടെ വീരന്മാരെയും അരി

---

3. പീഡിപ്പിയ്ക്കപ്പെടാത്ത—ഞങ്ങളുടെ പുത്രന്മാരെ ആരും ഉപദ്രവിയ്ക്കരുത്!

4. കുടിലഗാമി—ദുഷ്ടരിൽ കളവു പ്രയോഗിയ്ക്കുന്നവൻ. കവി—ക്രാന്തദർശി.

5. മരുന്നുകൾ—ഭിഷക്തമനാണ് രുദ്രനെന്ന് ഒന്നാം ശ്രുതിയിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. കവചം—ആയുധനിവാരകമായ ചട്ട.

6. മരുത്തുക്കളുടെ അച്ഛൻ—മരുദ്വൽപത്നി പുരാണങ്ങളിലുണ്ട്. വർദ്ധനം—വളച്ച് (മഹത്ത്വം) വരുത്തുന്നത്; സ്തുതികൊണ്ടാണല്ലോ, ദേവകൾ ഹർഷിച്ചു മഹത്ത്വപ്പെടുന്നത്. വചനം—സ്തോത്രം. കുഞ്ഞിനെയും മകനെയും—പുത്രനെയും, അവന്റെ മകനെയും.

7. ദ്രോഹിയ്ക്കരുതേ—നേരേ മറിച്ചു, രക്ഷിയ്ക്കേണമേ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശംകൊണ്ടു കൊന്നുകളയരുതേ! ഞങ്ങൾ ഹവിസ്സൊരുക്കി, എന്നെന്നും അങ്ങയെ വിളിച്ചുകൊള്ളാം. 8

ഞാൻ മന്ത്രസ്തോത്രങ്ങളെ, ഒരിടയൻപോലെ, അങ്ങയ്ക്കുപ്പിയ്ക്കുന്നു: മരുൽപിതാവേ, ഞങ്ങൾക്കു സുഖം തന്നരുളുക! സുഖത്തെത്തുലോം ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നതും ശോഭനവുമാണല്ലോ, അങ്ങയുടെ തിരുവുള്ളം; അതിനാൽ ഞങ്ങൾ അങ്ങയുടെ രക്ഷയെ വരിച്ചുകൊള്ളുന്നു. 9

വീരരെ കൂടുന്നവനേ, അങ്ങയുടെ ഗോഹത്യയും നരഹത്യയും ഞങ്ങളിൽനിന്ന് അകന്നുനില്ക്കട്ടെ; അങ്ങയുടെ ധനം മതി, ഞങ്ങൾക്ക്! ദേവ, ഞങ്ങളിൽ പ്രസാദിയ്ക്കുക; ഞങ്ങളെപ്പറ്റി കവിഞ്ഞരുളിച്ചെയ്യുക; രണ്ടിന്റെയും നാഥ, ഞങ്ങൾക്കു സുഖം തന്നരുളുക. 10

രക്ഷയ്ക്കായി നാം ചൊല്ലിക്കഴിഞ്ഞു. തന്തിരുവടിയ്ക്കു നമസ്കാരം: മരുത്പാനായ രുദ്രൻ നമ്മുടെ വിളി കേൾക്കട്ടെ!

(കേക)

അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 11

സൂക്തം 115.

കുത്സൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; സൂര്യൻ ദേവത.

(കേക)

മിത്രനും വരുണനുമഗ്നിയ്ക്കും മിഴിയായ
ചിത്രമാമൊരു കതിർച്ചാത്തുദിച്ചതോടൊപ്പം

---

9. ഒരിടയൻപോലെ—കാലത്തു മേയ്ക്കാൻ ഏറുവാങ്ങിയ കാലികളെ ഇടയൻ വൈകുന്നേരം ഉടമസ്ഥരെ തിരിച്ചേല്പിയ്ക്കുന്നതുപോലെ, ഞങ്ങൾ ഭവാങ്കൽനിന്നു ലഭിച്ച സ്തോത്രമന്ത്രങ്ങളെ ഭവാങ്കൽ പ്രത്യുപ്പിയ്ക്കുന്നു. തിരുവുള്ളം—അനുഗ്രഹബുദ്ധി, പ്രസാദം.

10. അകന്നുനില്ക്കട്ടെ—ഞങ്ങളെ ബാധിയ്ക്കരുത്. കവിഞ്ഞരുളിച്ചെയ്യുക—പക്ഷപാതേന പ്രശംസിയ്ക്കുക. രണ്ടിന്റെയും—ഭൂമ്യന്തരിക്ഷങ്ങളുടെ.

11. ചൊല്ലിക്കഴിഞ്ഞു—സ്തോത്രം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദ്യോവുമന്തരിക്ഷവും ഭൂമിയും നിറഞ്ഞുപോയ്;
സ്ഥാവരങ്ങൾക്കും ചരങ്ങൾക്കുമാത്മാവി,സ്സൂര്യൻ! 1

ആരുദിയ്ക്കുമ്പോൾ,ദേവകാമരാം നേതാക്കന്മാർ
ചാരുവായ്ച്ചരിപ്പിപ്പൂ, നരകത്തെ ശ്രേയസ്സിന്നായ്;
ആ രുചിരയാമുഷോദേവിതൻ പിമ്പേ കൂടി-
പ്പോരുന്ന സൂര്യൻ, പെണ്ണിൻ പിന്നാലേ പുമാൻപോലെ. 2

ചിത്രാംഗർ, വിചിത്രാഭർ, നൂതിയാലിമ്പംകൊൾവോർ
ഭദ്രങ്ങൾ, ഹരിത്തുകൾ, സൂര്യന്റെ തുരംഗങ്ങൾ
വണങ്ങപ്പെട്ടുംകൊണ്ടു വന്നെത്തി, വാനിൻമീതേ:
ക്ഷണത്താലിവ ചുററിനടക്കും, ദ്യോത്തുക്കളെ! 3

ഇതു സൂര്യന്റെയൊരു മഹത്ത്വ,മിതീശത്വം:
കതിർ കമ്മത്തിൻമധ്യേ താൻ തിരിച്ചെടുത്തേയ്ക്കും;
തേരിൽനിന്നാശ്വങ്ങളെയഴിച്ചുവിട്ടാലപ്പോൾ,-
പ്പാരിലെമ്പാടും രാത്രി വിരിയ്ക്കും, കരിമ്പടം! 4

മിത്രനും വരുണനും വെളിച്ചം നല്കിക്കൊണ്ടു
പൊൽത്തിരുവുടലക്കൻ കാട്ടുന്നു, വാനിൻമധ്യേ;

സൂക്തം 115.

1. മിഴി—കാഴ്ച,യുണ്ടാക്കുന്നത്. നിറഞ്ഞു—പ്രകാശംകൊണ്ട്. ആത്മാവ്—സർവ്വജഗത്തിനും ജീവഭൂതൻ.

2. ദേവകാമർ—ദേവപ്രീതി ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നവർ. നകത്തെ ചരിപ്പിപ്പൂ—കൃഷിപ്രവൃത്തി തുടങ്ങുന്നു. രുചിര=ശോഭമാന.

3. ചിത്രാംഗർ=വിചിത്രാവയവർ. വിചിത്രാഭർ=നാനാവർണ്ണർ. നൂതി=സ്തുതി. ഭദ്രങ്ങൾ=മംഗളാത്മകങ്ങൾ. ഹരിത്തുകൾ—പേർ. വണങ്ങപ്പെട്ടുംകൊണ്ടു—നമ്മളാൽ. വാനിൻമീതേ—കിഴക്ക് അന്തരിക്ഷത്തിൽ. ഇവ—സൂര്യാശ്വങ്ങൾ. ദ്യോത്തുക്കൾ=ദ്യുവാപൃഥിവികൾ.

4. ഇതു—താഴേ പറയുന്നത്. കമ്മത്തിൻമധ്യേ—ആളുകളുടെ ജോലി കഴിയുന്നതിന്നുമുമ്പേ. താൻ കതിർ തിരിച്ചെടുത്തേയ്ക്കും—അസ്തമിച്ചു എന്നു വരും. അഴിച്ചുവിട്ടാൽ—യാത്ര നിർത്തിയാൽ, അസ്തമിച്ചാൽ. കരിമ്പടം—ഇരുട്ട്.

5. പൊൽത്തിരുവുടൽ=പൊന്നുപോലെയുള്ള സ്വരൂപം. ശക്തം—തമോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശക്തവുമനന്തവുമാകിയ വെള്ളപ്പൊനി-
ഞ്ഞെത്തിപ്പൂ ഹരിത്തുകഠം, മറൊരു കറുപ്പുമേ! 5
ദേവരേ, പിന്മാറിപ്പിനെ,ങ്ങളെപ്പാപം, ദോഷ-
മീവകകളിൽനിന്നീ,യാദിത്യോദയത്തിങ്കൽ!
അതിനെ മാനിയ്ക്കൂട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 6

സൂക്തം 116.

കക്ഷീവാൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികഠം ദേവത.

ദൂരത്ത് മുറിയ്ക്കുന്നതുപോലെ, ഞാൻ നാസത്യക്ക് സ്തുതിയൊരുക്കുന്നു; അതിനെ, കാറു മേഘജലത്തെ എന്നപോലെ ഉതിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇവരാണല്ലോ, ചെറുപ്പക്കാരനായ വിമദന്നു, സൈന്യത്തെ തട്ടിനീക്കുന്ന തേർകൊണ്ടു ഭാര്യയെ കൊണ്ടുകൊടുത്തത്! 1

നാസത്യരേ, ഊക്കിൽ കുതിച്ചോടുന്ന കുതിരകളാലും ദേവന്മാരുടെ പ്രേരണയാലും കൊണ്ടുചെല്ലപ്പെട്ടവരായ നിങ്ങളുടെ കഴുത യമ

നാശനസമർത്ഥം. ഹരിത്തുകഠം വരവിൽ വെളുപ്പും, പോക്കിൽ കറുപ്പും (ഇരുട്ടും) ഇങ്ങ് (ഈ ഭൂമിയിൽ) എത്തിപ്പൂ (കൊണ്ടുവരുന്നു).

6. പാപവും ദോഷവും ഞങ്ങൾക്കു പറ്റരുതെന്നു ദേവരോടു (രശ്മികളോടോ, ദേവന്മാരോടോ) പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുന്നു.

സൂക്തം 116.

1. ദൂരത്ത്—ഒരു യജമാനൻ യാഗത്തിന്നു, തക്ക വലുപ്പത്തിൽ ദൂരത്തുള്ള മുറിച്ചുവെയ്ക്കുന്നതുപോലെ. മേഘജലം=മേഘത്തിന്റെ ഉള്ളിലിരിയ്ക്കുന്ന വെള്ളം. മഴ പെയ്യുന്നതുപോലെ, ഞാൻ അവിച്ഛിന്നമായി സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു. വിമദൻ 112–ാംസൂക്തത്തിലെ 19–ാം ഋക്കിൽ സൂചിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. കന്യക സ്വയംവരത്തിൽവെച്ചു യുവാവായ വിമദനെ വരിച്ചു; അതിൽ അസൂയയും അരിശവും പൂണ്ട മറ്റു രാജാക്കന്മാർ പോരിന്നു പുറപ്പെട്ടു. യുദ്ധാശക്തനായ വിമദൻ അശ്വികളെ സ്തുതിച്ചു; അവർ എതിരാളികളെ തോല്പിച്ചു, വധുവിനെ വിമദനോടു ചേർത്തു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ന്ന് ഒരു വലിയ ധനമായ യുദ്ധത്തിൽ ആ ആയിരത്തെയും തോല്പിച്ചു കളഞ്ഞു! 2

അശ്വികളേ, തുഗ്രൻ ഭുജ്യുവിനെ സമുദ്രയാത്രയ്ക്ക്, ഒരാസന്നാമരണൻ ധനത്തെ എന്നപോലെ കൈവിട്ടു; അവനെ നിങ്ങൾ അന്തരിക്ഷചരങ്ങളായ, വെള്ളം കടക്കാത്ത, സ്വന്തം തോണികളിൽ കൊണ്ടുപോന്നു! 3

നാസത്യരേ, മൂന്നു രാവും മൂന്നു പകലും മുഴുവൻ കാടിയ്ക്കുപ്പെട്ട, നൂറു ചക്രവും ആറു കുതിരയുമുള്ള മൂന്നു തേരുകൾകൊണ്ടത്രേ, നിങ്ങൾ ഭുജ്യുവിനെ സമുദ്രത്തിലെ മരുഭൂമിയിലും അതിന്റെ മറുകരയിലും കൊണ്ടാക്കിയത്! 4

യാതൊരെത്തുംപിടിയുമില്ലാത്ത പെരുംകടലിൽ നിങ്ങൾ ചെയ്തതു, വീരത്വംതന്നെ: അശ്വികളേ, ഭുജ്യുവിനെ നിങ്ങൾ നൂറു ചുക്കാനുള്ള തോണിയിൽ കേറി, ഗൃഹത്തിൽ കൊണ്ടാക്കിയല്ലോ! 5

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ അഘാശ്വന് ഒരു വെള്ളക്കുതിരയെ കൊടുത്തുവല്ലോ; അതു സദാ നന്മ വരുത്തിപ്പോന്നു. നിങ്ങളുടെ ആ ദാനം മഹത്താണ്, കീർത്തനീയമാണ്; പേടുവിന്റെ ആ പടക്കുതിര എന്നൊന്നും വിളിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടതത്രേ 6

നേതാക്കളേ, സ്തുതിച്ച അംഗിരോവംശ്യനായ കക്ഷീവാനു നിങ്ങൾ വമ്പിച്ച ബുദ്ധി കല്പിച്ചുകൊടുത്തു. സ്വന്തം യുവാശ്വത്തിന്റെ

---

2. കഴുത—പ്രജാപതി നിങ്ങൾക്കു തന്ന വാഹനം. യമന് ഒരു സമ്പത്താണല്ലോ, വളരെ മരണങ്ങൾ നടക്കുന്ന യുദ്ധം. ആ ആയിരം—വിമദനോടു യുദ്ധത്തിനു ചെന്ന വളരെ രാജാക്കന്മാർ.

3. തുഗ്രൻ എന്ന രാജാവു ദ്വീപാന്തരത്തിലെ ശത്രുക്കളെ ജയിപ്പാൻ സ്വപുത്രനായ ഭുജ്യുവിനെ സൈന്യത്തോടൊപ്പം സമുദ്രമാർഗ്ഗേണ അയച്ചു. വളരെ ദൂരം പിന്നിട്ടതിനുശേഷം, തോണി കാറ്റിനാൽ പൊളിഞ്ഞതിനാൽ രാജകുമാരനും സൈന്യവും കടലിൽ മുങ്ങിപ്പോയി. അപ്പോൾ കുമാരൻ അശ്വികളെ സ്തുതിച്ചു. അവർ പ്രസാദിച്ചു സസൈന്യനായ ഭുജ്യുവിനെ സ്വന്തം തോണികളിലും തേരുകളിലും കേറി രാജധാനിയിൽ കൊണ്ടാക്കി. ആ തോണികൾ അന്തരിക്ഷത്തിലും സഞ്ചരിയ്ക്കും.

6. അഘാശ്വൻ—പേടു എന്ന രാജഷി. നന്മ—വിജയം. വിളിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടത്—ഞങ്ങളാലും ആഹ്വാതവ്യം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കളമ്പാകുന്ന 'മുട്ടിപ്പാനി'യിൽനിന്നു മദ്യം പകർന്നു നിങ്ങൾ നാലു കുടം നിറച്ചു! 7

കത്തിപ്പിടിച്ച തീ നിങ്ങൾ പച്ചവെള്ളം പാറി കെടുത്തു; കെല്പുണ്ടാക്കുന്ന ഭക്ഷണവും കൊടുത്തു. അങ്ങനെ, ഇരുട്ടിൽ കമിഴ്ത്തിയിടപ്പെട്ടിരുന്ന അത്രിയെ ഒരംഗഭംഗവും വരാതെ, അപായത്തിൽനിന്നുദ്ധരിച്ചു! 8

നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ ഒരു കിണർ പറിച്ചെടുത്തു, കീഴ്ഭാഗം മുകളിലും ഭാരം താഴത്തുമാക്കി ചെരിച്ചുപിടിച്ചു; അതിൽനിന്നു, ഹവിസ്സു നല്കിപ്പോന്ന സഹനശീലനായ ഗോതമനു ദാഹം മാറുമാറു കുടിപ്പാൻ വെള്ളം പകർന്നുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു! 9

നാസത്യരേ, ദസ്രരേ, നിങ്ങൾ കിഴവനായ ച്യവനങ്കൽനിന്നു ജര ഒരു കുപ്പായംപോലെ അഴിച്ചുനീക്കി; ആ പരിത്യക്തന് ആയുസ്സു വർദ്ധിപ്പിച്ചു; ഒടുവിൽ അദ്ദേഹത്തെ കന്യകമാരുടെ കണവനുമാക്കി! 10

നേതാക്കളായ നാസത്യരേ, ശ്ലാഘ്യവും ആരാധ്യവുമാകുന്ന, നിങ്ങളുടെ ആ അഭിഗന്തവ്യവും വരണീയവുമായ കർമ്മം: വിദ്വാന്മാരായ നിങ്ങൾ കിണറ്റിൽ ഒളിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട വന്ദനനെ, ഒരു നിധിയെ എന്നപോലെ പ്രത്യുദ്ധരിച്ചുവല്ലോ! 11

---

7. കക്ഷീവാന്—കക്ഷീവാനെന്ന എനിയ്ക്ക്. മുട്ടിപ്പാനി—വാറുകുടം. അതിൽനിന്നു മദ്യസമ്പാദകർ മദ്യം പകരുന്നതുപോലെ, നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ കുതിരയുടെ കുളമ്പിൽനിന്നു മദ്യം പകർന്നു, വളരെ കുടം നിറച്ചു.

8. അത്രി എന്ന ഋഷിയെ അസുരന്മാർ വളരെ ഓട്ടകളുള്ള ഒരുതരം യന്ത്രത്തിൽ കമിഴ്ത്തിക്കിടത്തി, ഉമിത്തീയുകൊണ്ടു ദഹിപ്പിയ്ക്കാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം അശ്വികളെ സ്തുതിച്ചു; അവർ അദ്ദേഹത്തെ മോചിപ്പിച്ചു.

9. ഗോതമനെന്ന ഋഷി ഒരു മരുഭൂമിയിൽ ദാഹിച്ചു വലഞ്ഞ് അശ്വികളെ സ്തുതിച്ചു. അവർ മറെറാരേടത്തുനിന്ന് ഒരു കിണർ എടുത്തുകൊണ്ടുവന്ന് ഋഷിയ്ക്കു വെള്ളം വേണ്ടുവോളം കൊടുത്തു.

10. പരിത്യക്തൻ—പുത്രാദികളാൽ ത്യജിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. ച്യവനൻ വീണ്ടും യുവാവാക്കപ്പെട്ട കഥ പുരാണങ്ങളിലുണ്ട്.

11. അഭിഗന്തവ്യം—സേവനീയം. ഒളിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട—അസുരന്മാരാൽ കിണറിനടിയിൽ വീഴിയ്ക്കപ്പെട്ട. വന്ദനൻ—ഒരൃഷി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നേതാക്കളേ, അഥവ്പുത്രൻ ദധ്യംഗ്(ദധീചൻ, ദധീചി) നിങ്ങൾക്കു് ഈ മധുവിദ്യ ചൊല്ലിത്തന്നതു കുതിരത്തലകൊണ്ടാണല്ലോ; നിങ്ങളുടെ ആ ഉഗ്രകർമ്മത്തെ ഞാൻ ധനത്തിന്നുവേണ്ടി, ഇടി മഴയെ എന്നപോലെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു! 12

കൈ നീണ്ടരുണ്ട നാസത്യരേ, മഹത്തായ സ്തോത്രത്തിന്നു ഫലമുളവാക്കുന്ന അശ്വികളേ, ബുദ്ധിമതിയായ വധ്രിമതി നിങ്ങളെ വീണ്ടും വീണ്ടും വിളിച്ചു: അതു നിങ്ങൾ ഗുരുവിൻറെതുപോലെ ചെവിക്കൊണ്ടു; അവൾക്കു ഹിരണ്യഹസ്തനെ കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു! 13

നേതാക്കളായ നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ ഒരു കാടയടിയാൻപിടയെ, പിടികൂടിയ ചെന്നായയുടെ വായിൽനിന്നു വിടുവിച്ചു! മഹാഭാഗരേ, സ്തുതിയ്ക്കുന്ന കവിയ്ക്കു നിങ്ങൾ കാഴ്ചയുണ്ടാക്കി! 14

ഖേലൻറെ വിശ്പലയുടെ കണങ്കാൽ, ഒരു പക്ഷിയുടെ ചിറകെന്നപോലെ യുദ്ധത്തിൽ വെട്ടിമുറിയ്ക്കുകയുണ്ടായല്ലോ; നിങ്ങൾ രാത്രിയിൽ ചെന്ന്, അപ്പോൾത്തന്നെ അവൾക്കു, ധനം കൈക്കലാക്കിപോകാൻ ഇരിമ്പുകാൽ വെച്ചുകൊടുത്തു! 15

നൂറാടുകളെ നുകുക്കി പെൺചെന്നായയ്ക്കു കൊടുത്ത ഭുജ്യുശ്രനെ അച്ഛൻ ശപിച്ചു ക്രൂരനാക്കിക്കളഞ്ഞു; നാസത്യരേ, ദസ്രരേ, അ

---

12. ഇന്ദ്രൻ ദധ്യംഗിന്നു മധുവിദ്യ ഉപദേശിച്ചു. 'ഈ മറെറാരാൾക്കു പറഞ്ഞുകൊടുത്താൽ ഭവാൻറെ തല ഞാൻ വെട്ടും' എന്നു താക്കീതും ചെയ്തു. ഈ കാരണം, അശ്വികൾ ദധ്യംഗിൻറെ തല വെട്ടി മറെറാരേടത്തു കുഴിച്ചിട്ടിട്ട്, അദ്ദേഹത്തിന്നു് ഒരശ്വത്തിൻറെ തല വെട്ടിയെടുത്തു പകരം വെച്ചുകൊടുത്തു. ആ കുതിരത്തലകൊണ്ടത്രേ, ദധ്യംഗ് അശ്വികളെ മധുവിദ്യ പഠിപ്പിച്ചതു്. പഠിച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവർ ഋഷിയുടെ, കുതിരത്തല നീക്കി, അദ്ദേഹത്തിൻറെ തലതന്നെ വെച്ചുകൊടുത്തു. രണ്ടും ഉഗ്രകർമ്മംതന്നെ!

13. വധ്രിമതി എന്ന രാജപുത്രിയ്ക്കു് ഒരു നപുംസകമാണു്, ഭർത്താവായിത്തീർന്നതു്. അവൾ പുത്രനുണ്ടാകാൻവേണ്ടി അശ്വികളെ വിളിച്ചു. അവർ അവളെ പ്രാപിച്ചു, ഹിരണ്യഹസ്തനെന്ന ഒരു പുത്രനെ കൊടുത്തു. ഗുരുവിൻറെയുപോലെ—ഗുരുവിൻറെ വിളി കേൾക്കുമ്പോഴത്തെ ആദരവോടേ.

14. കവി—ക്രൂരനായ ഒരു ഋഷി.

15. വിശ്പല—112—ാം സൂക്തത്തിലെ 10—ാം ഋക്കിൽ പ്രസ്താവിയ്ക്കപ്പെട്ടവൾ.

16. അശ്വികളുടെ വാഹനമായ ഗർദ്ദഭം ഒരു പെൺചെന്നായയായിച്ചമഞ്ഞു, വൃഷാഗീരെന്ന രാജർഷിയുടെ പുത്രനായ ഭുജ്യുശ്രൻറെ അടുക്കൽ ചെന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദ്ദേഹത്തിന്റെ നശിച്ച കണ്ണുകൾക്കു വൈദ്യന്മാരായ നിങ്ങൾ നല്ല കാഴ്ചയുണ്ടാക്കി! 16

നാസത്യരേ, കുതിരയെക്കൊണ്ടു ജയിയ്ക്കപ്പെട്ട സൂര്യപുത്രി, അതിർക്കുറിയ്ക്കലെന്നപോലെ നിങ്ങളുടെ തേരിൽ കേറിയതു ദേവകളെല്ലാം മനസ്സോടേ സമ്മതിച്ചു; അതിനാൽ നിങ്ങൾ ശ്രീയോടു ചേർന്നു! 17

അശ്വികളേ, ആഹ്വതരായ നിങ്ങൾ ഹവിസ്സൊരുക്കിയ ദിവോദാസന്റെ ഗൃഹത്തിൽ പോകയുണ്ടായല്ലോ; അപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ കാമവഷ്ടിയായ തേരിൽ അന്നവും വെച്ചിരുന്നു. ഒരു കാളയെയും മുതലയെയുമാണ്, പൂട്ടിയിരുന്നതു്! 18

ധനം, നല്ല ബലം, നല്ല സന്തതിയെ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്ന നല്ല വീര്യമുള്ള അന്നം എന്നിവ എടുത്തുകൊണ്ടാണല്ലോ, നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ ഹവിസ്സും സോമയാഗത്തിന്റെ മൂന്നു ഭാഗവും ഒരുക്കിയിരുന്ന ജാഹ്നവിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നതു്! 19

നാസത്യരേ, എമ്പാടും വളയപ്പെട്ട ജാഹ്രുഷനെ ജരാരഹിതരായ നിങ്ങൾ രാത്രിയിൽ, എണ്ണം പിളർത്തുന്ന സ്വന്തം തേരിൽ കേറിക്കൊണ്ടുപോന്നു, സുഗമങ്ങളായ വഴികളിലൂടേ ഒരു പർവ്വതത്തിന്റെ മുകളിലെത്തിച്ചേർന്നു! 20

കൂടി; അതിനെ തിന്നാൻ ഋജ്രാശ്വൻ നാട്ടുകാരുടെ ഒരു നൂറാടുകളെ അപ്പപ്പോളായി വെട്ടിനുറുക്കി കൊടുത്തു. ഈ പ്രജാധനാപഹരണം വൃഷാഗീരിനെ കുപിതനാക്കി: അദ്ദേഹം മകനെ, കുരുടനായിപ്പോകട്ടെ എന്നു ശപിച്ചു. അങ്ങനെ അന്ധനായിത്തീർന്ന ഋജ്രാശ്വൻ അശ്വികളെ സ്തുതിച്ചു പ്രസാദിപ്പിച്ചു.

17. സൂര്യൻ സ്വപുത്രിയെ ഓട്ടത്തിൽ ജയിയ്ക്കുന്നവനു കൊടുപ്പാൻ, അവളെ കാമിച്ചുചെന്ന ദേവന്മാരുടെ നിർബന്ധംമൂലം നിശ്ചയിച്ചു. ആ പന്തയത്തിൽ, ഒന്നാമതു് അതിർക്കുറിയ്ക്കലെത്തിയതു്, അശ്വികളുടെ കുതിരയാണു്. അങ്ങനെ അവർ സൂര്യപുത്രിയെ ജയിച്ചു—തനതാക്കി. അതിർക്കുറിയ്ക്കലെന്നപോലെ—കുതിര ഗതിവേഗത്താൽ ലക്ഷ്യസ്ഥലത്തെത്തിയതുപോലെ. ശ്രീ—ആയിരം ഋക്കുകൾ കിട്ടുക എന്ന സമ്പത്തു്; അല്ലെങ്കിൽ, ജയലക്ഷ്മി.

18. പരസ്പരവിരോധികളായ വൃഷഭ—നക്രങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ പ്രഭാവത്താൽ ഇണക്കംപൂണ്ടു തേർ വലിച്ചു!

19. മൂന്നു ഭാഗം—മൂന്നു സവനങ്ങളുടെ. ജാഹ്നവി—ജഹ്നുമഹർഷിയുടെ മകൾ.

20. വളയപ്പെട്ട—ശത്രുക്കളാൽ നിരുദ്ധനായ. ജാഹ്രുഷൻ—ഒരു രാജാവു്. പർവ്വതത്തിന്റെ—ശത്രുക്കൾക്കു കേറാൻ വയ്യാത്ത മലയുടെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ വശനെ നാളൊന്നിന്ന രമ്യമായ ആയിരം പണം കിട്ടുന്നവനാക്കി സംരക്ഷിച്ചു! വൃഷാക്കളേ, ഇന്ദ്രനോടുകൂടിയ നിങ്ങൾ പൃഥുശ്രവസ്സിന്റെ ദുഃഖകാരികളായ ശത്രുക്കളെ കൊന്നൊടുക്കി! 21

ഋചൽകന്റെ പുത്രനായ ശരന്ന കുടിപ്പാൻ, നിങ്ങൾ ഒരു കണ്ടകിണറിൽനിന്ന വെള്ളം മുകളിൽ വരുത്തി! നാസത്യരേ, കർമ്മം കൊണ്ടു ശ്രാന്തനായ ശയുവിന്റെ പേരുനിന്ന പയ്യിന്ന നിങ്ങൾ കറവുണ്ടാക്കി! 22

രക്ഷിയ്ക്കണമേ എന്ന സ്തുതിയ്ക്കുന്ന ജ്ഞശീലനായ കൃഷ്ണപുത്രൻ വിശ്വകന്ന നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ സ്വകർമ്മത്താൽ വിഷ്ണാപ്വനെ, പോയ്പോയ മാടിനെ എന്നപോലെ കാട്ടിക്കൊടുത്തു! 23

കൊല്ലാൻ കടുംകയർകൊണ്ടു കെട്ടിവരിഞ്ഞു വെള്ളത്തിലിടപ്പെട്ട രേഭൻ പത്തു രാവും ഒമ്പതു പകലും ആവതില്ലാതേ വെള്ളത്തിൽ കിടന്നു; ചുട്ടുപഴുപ്പിച്ചതുപോലിരുന്ന അദ്ദേഹത്തെ നിങ്ങൾ, സ്രുവം കൊണ്ടു സോമത്തെ എന്നപോലെ എടുത്തുപൊക്കി! 24

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ കല്പിച്ചുചെയ്തവ ഞാൻ പറഞ്ഞൊപ്പിച്ചു. ഞാൻ നല്ല ഗോക്കളോടും നല്ല വീരരോടുംകൂടി, ഇവിടെ അധി

---

21. വശൻ— ഒരു ഋഷി. പണം—നാണ്യം പൃഥുശ്രവസ്സ്—ഒരു രാജാവ്.

22. കർമ്മംകൊണ്ടു—യുഷ്മൽപരിചരണംനിമിത്തം. ശ്രാന്തൻ=ക്ഷീണിച്ചവൻ.

23. വിശ്വകൻ—ഒരു ഋഷി; ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനായ വിഷ്ണാപ്വനെ കാണാതാവുകയുണ്ടായി. മാടിനെ എന്നപോലെ—കാണാതായ ഒരു പശുവിനെ വല്ലവരും ഉടമസ്ഥന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽപ്പെടുത്തുന്നതുപോലെ.

24. രേഭൻ—112-ാം സൂക്തത്തിലെ 5-ാം ഋക്കിൽ പ്രസ്താവിയ്ക്കപ്പെട്ട ഋഷി; ഇദ്ദേഹത്തെ അസുരന്മാർ വെള്ളത്തിൽ കൊണ്ടിട്ടു. രേഭന്റെ ദേഹം, അന്തസ്താപാധിക്യംമൂലം, തൊട്ടാൽപ്പൊള്ളുമെന്ന സ്ഥിതിയിലെത്തിയിരുന്നു. സോമത്തെ, ഹോമിപ്പാൻ സ്രുവത്തിലെടുത്തുയർത്തുന്നതുപോലെ.

25. ഇവിടെ—ഈ നാട്ടിൽ. ഗൃഹത്തിലെയ്ക്കെന്നപോലെ—സ്വന്തം ഗൃ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പതിയായിത്തീരണം; കൺകാഴ്ചയോടേ ദീഘ്രായുസ്സും നേടി, ജരയിലെയ്ക്കു, ഗൃഹത്തിലെയ്ക്കെന്നപോലെ കടക്കുമാറാകണം! 25

സൂക്തം 117.

കക്ഷീവാൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.

അശ്വികളേ, നിങ്ങളെ മധുരസോമംകൊണ്ടു മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കാൻ, പഴയ ഹോതാവു യഥാവിധി പരിചരിയ്ക്കുന്നു: ഹവിസ്സു ദർഭയിൽ വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; സ്തുതികൾ ചൊല്ലപ്പെടുന്നു. അതിനാൽ നാസത്യരേ, അന്നവും ബലവും എടുത്തു വന്നുചേരുവിൻ! 1

അശ്വികളേ, നല്ലശ്വങ്ങളുള്ള മനോധികവേഗിയായ നിങ്ങളുടെ യാതൊരു രഥം പ്രജകളെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നുവോ; നോതാക്കളേ, നിങ്ങൾ സുകൃതിയുടെ ഗൃഹത്തിൽ പോകുന്നതു യാതൊന്നിലൂടെയോ; അതിലൂടെ ഞങ്ങളുടെ ഭവനത്തിൽ വന്നുചേരുവിൻ! 2

നോതാക്കളേ, പഞ്ചജനങ്ങളിൽപ്പെട്ട ഋഷിയായ അത്രിയെ പരിക്കൊന്നും പറ്റാതെ, പാപത്തുല്യമായ ഉമിത്തിയ്യിൽനിന്നു നിങ്ങൾ വിടുവിച്ചു: വൃഷാക്കളേ, അതിനു നിങ്ങൾ ദുഷ്ടനായ ദസ്യുവിന്റെ മായകളെ ഒന്നൊന്നായി തടുത്ത്, അവനെ കൊലപ്പെടുത്തി. 3

അശ്വികളേ, നോതാക്കളേ, വൃഷാക്കളേ, ദുശ്ശ്വഷ്ടിതരാൽ വെള്ളത്തിലാഴ്ത്തപ്പെട്ട, അവയവങ്ങൾ വേർപെട്ടിരുന്ന രേഭഷ്ിയെ

ഹത്തിൽ പ്രവേശിയ്ക്കാൻ ആർക്കും ക്ലേശമുണ്ടാവില്ലല്ലോ; അതുപോലെ സുഖമായിവേണം, ഞാൻ വാഴ്കുത്തിലെയ്ക്കു കടക്കുക!

സൂക്തം 117.

1. എടുത്തു—ഞങ്ങൾക്കു തരുവാൻ.

2. സുകൃതി—യാഗംചെയ്യുന്നവൻ.

3. പഞ്ചജനങ്ങൾ—നാലുജാതിയും നിഷാദരും. 116–ാംസൂക്തത്തിൽ 8–ാം ഋക്കിൽ പറഞ്ഞതു പ്രകാരാന്തരേണ പറയുന്നു.

4. അശ്വത്തെ എന്നപോലെ—രോഗംബാധിച്ച കുതിരയെ എന്നപോലെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിങ്ങൾ ഒരശ്വത്തെ എന്നപോലെ സ്വകർമ്മത്താൽ സ്വാസ്ഥ്യപ്പെടുത്തി; നിങ്ങൾ വണ്ടു ചെയ്തതൊന്നും പഴകിപ്പോകില്ല! 4

ദസ്രരേ, അശ്വികളേ, ഭൂമിയുടെ മടിയിൽ ഉറങ്ങുന്നവൻപോലെ ഇരുളിൽ കിടന്ന സൂര്യനൊത്ത വന്ദനനെ, കഴിച്ചിട്ട ഒരു ദർശനീയമായ സ്വർണ്ണാഭരണത്തെയെന്നപോലെ നിങ്ങൾ പൊക്കിയെടുത്തു! 5

നേതാക്കളായ നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ അച്ചെയ്തതിനെ, അംഗിരോഗോത്രജനായ കക്ഷീവാൻ അഭീഷ്ടലബ്ധിയ്ക്കായി സ്തുതിച്ചുകൊള്ളുന്നു: ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി, നിങ്ങൾ വേഗമേറിയ കുതിരയുടെ കുളമ്പിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട മദ്യംകൊണ്ടു നൂറുകുടം നിറച്ചുവല്ലോ! 6

നേതാക്കളേ, സ്തുതിയ്ക്കുന്ന കൃഷ്ണപുത്രനായ വിശ്വകന്നു നിങ്ങൾ വിഷ്ണാപ്വനെ കാണിച്ചുകൊടുത്തു! അശ്വികളേ, അച്ഛന്റെ ഗൃഹത്തിൽ പാർത്ത നരച്ച ഘോഷയ്ക്കു നിങ്ങൾ കണവനെ നല്കി! 7

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ കറുത്തിരുണ്ടവന്നു് ഒരു കാന്തിമതിയെ കൊടുത്തു; കുരുടനായ കണ്വന്നു കാഴ്ച വരുത്തി; വൃഷത്തിന്റെ പുത്രന്നു ചെവി കേൾക്കാറാക്കി; വൃഷാക്കളേ, നിങ്ങൾ അച്ചെയ്തത് എത്ര പ്രശംസനീയം! 8

അശ്വികളേ, ബഹുരൂപരായ നിങ്ങൾ ഗതിവേഗവും കെല്പുമുള്ളതും ആയിരം നല്കുന്നതും എതിരില്ലാത്തതും ശത്രുഘാതിയും സ്തുത്യവും വിജയിയുമായ ഒരശ്വത്തെ പേടുവിന്നു കൊണ്ടുകൊടുത്തുവല്ലോ! 9

സ്വകർമ്മത്താൽ—സ്വന്തം ചികിത്സകൊണ്ടു്. പഴകിപ്പോകില്ല—എന്നും പുത്തനായിരിയ്ക്കും.

6 കക്ഷീവാൻ—ഞാൻ. ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി—ആളുകൾ അപേക്ഷിച്ചതിനാൽ.

7. ഘോഷ എന്നവൾ കുഷ്ഠരോഗിണിയായിരുന്നു; അവളെ ആരും വരിച്ചില്ല. അതിനാൽ വിവാഹിതയാകാതെ വാർദ്ധക്യപര്യന്തം അച്ഛന്റെ ഗൃഹത്തിൽത്തന്നെ പാർത്തു. ഒടുവിൽ അശ്വിപ്രസാദത്താൽ, അവൾ രോഗമുക്തയായി, യൌവനവും വീണ്ടെടുത്തു, ഭർത്തൃമതിയായിച്ചമഞ്ഞു.

8. കറുത്തിരുണ്ടവന്നു്—ഒരുതരം കുഷ്ഠം പിടിച്ചു കരുവാളിച്ച ഒരൃഷിയെ, രോഗം ശമിപ്പിച്ചു്, ഒരു സുന്ദരിയെ ഭാര്യയാക്കി കൊടുത്തു. വൃഷത്തു്—ഒരു ഋഷി; ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മകൻ ബധിരനായിരുന്നു.

9. ആയിരം—സഹസ്രധനം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശോഭനപ്രദാനരായ അശ്വികളേ, കേൾക്കേണ്ടുന്നാവയാണ്, നിങ്ങളുടെ ഈ വീര്യങ്ങൾ! ദ്യാവാപൃഥിവികളായ നിങ്ങളെ പ്രസാദിപ്പിയ്ക്കാൻ മന്ത്രസ്തോത്രം ഉദ്ഘോഷിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. അംഗിരോഗോത്രക്കാർ വിളിയ്ക്കുമ്പോൾ, നിങ്ങൾ അന്നവുമായി വന്നൊത്തണം; വിദ്വാനും ബലം തരണം! 10

പോഷണകർത്താക്കളായ അശ്വികളേ, നാസത്യരേ, പുത്രനാൽ അളവുപിടിച്ചു സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട—അഗസ്ത്യനാൽ മന്ത്രസ്തോത്രംകൊണ്ടു വളർത്തപ്പെട്ട—നിങ്ങൾ മേധാവിയ്ക്ക് അന്നം കൊടിച്ചു; വിശ്പലയ്ക്കു കാലും വെച്ചുകൊടുത്തു! 11

സൂര്യപുത്രന്മാരേ, വൃഷാക്കളേ, അശ്വികളേ, ശയുവിനെ രക്ഷിച്ച നിങ്ങൾ, ശുക്രൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്നോടത്തെയ്ക്കു പോകുന്നപോലാണല്ലോ, രേഭനെ പത്താമത്തെപ്പകലിൽ, ഒരു കുഴിച്ചിട്ട പൊൻകുടത്തെയെന്നപോലെ ഉദ്ധരിച്ചത്; അതെവിടെവെച്ചായിരുന്നു? 12

അശ്വികളേ, കിഴവനായ ച്യവനനെ നിങ്ങൾ ചികിത്സിച്ചു വീണ്ടും ചെറുപ്പക്കാരനാക്കി! നാസത്യരേ, സൂര്യന്റെ മകൾ ശ്രീയോടുകൂടി നിങ്ങളുടെ തേരിൽ വന്നുകേറി! 13

യുവാക്കളേ, പണ്ടേ സ്തുതിച്ചുപോന്ന തുഗ്രനു നിങ്ങൾ വീണ്ടും സ്തോതവ്യരായിത്തീർന്നു: നിങ്ങൾ ഭുജ്യുവിനെ പെരുംകടലിൽനിന്നു തോണികളിലും കുതിച്ചോടുന്ന കുതിരകളിലുമായി കൊണ്ടുപോന്നുവല്ലോ! 14

അശ്വികളേ, അച്ഛനയച്ച തുഗ്രപുത്രൻ സമുദ്രത്തിൽ മുങ്ങിയിട്ടും സങ്കടപ്പെടാതെ നിങ്ങളെ വിളിച്ചു; അദ്ദേഹത്തെ മനോവേഗികളും വൃഷാക്കളുമായ നിങ്ങൾ നന്നായി പൂട്ടിയ തേരിൽ കേറി കൊണ്ടുപോന്നു! 15

അശ്വികളേ, നിങ്ങളെ വിളിച്ച കാടയടിയാൻപിടയെ നിങ്ങൾ ചെന്നായയുടെ വായിൽനിന്നു വിടുവിച്ചു! നിങ്ങൾ വെറിത്തേ

---

10. ദ്യാവാപൃഥിവികളായ—ദ്യാവാപൃഥിവീരൂപരായ, അശ്വികൾ. വിദ്വാനും—നിങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള സ്തോത്രം അറിയുന്ന എനിയ്ക്കും.

11. പോഷണകർത്താക്കൾ—വൈദ്യന്മാരെന്നർത്ഥം. പുത്രൻ—കുംഭസംഭവനായ മകൻ. അളവുപിടിച്ചു—തികച്ചും ഋണാനുരൂപമായി. മേധാവി—ഭരദ്വാജഷി. കുറിച്ചു—രേഖാപൂർവം നീക്കിവെച്ചു!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രിലൂടേ മലമുകളിൽ കേറി! നിങ്ങഠ വിഷ്ണാക്കിന്റെ കുഞ്ഞിനെ വിഷംകൊണ്ടു കൊന്നു! 16

അശ്വികളേ, നൂറാടുകളെക്കൊണ്ടു പെൺചെന്നായയെ പൂജിച്ചതിൽ അരിശംകൊണ്ട അച്ഛനാൽ ഇരുട്ടിലാക്കപ്പെട്ട ജുജ്ഞാശ്വനെ നിങ്ങഠ ചക്ഷുഷ്മാനാക്കി—കുരുടനു നിങ്ങഠ നല്ല കൺകാഴ്ചയുണ്ടാക്കി! 17

കുരുടനു പൊറുതിയ്ക്കുള്ള സ്വാസ്ഥ്യം കിട്ടാൻ ആ പെൺചെന്നായ, 'ഹേ അശ്വികളേ, വൃഷാക്കളേ, നേതാക്കളേ!' എന്നിങ്ങനെ വിളിക്കൂട്ടി:— 'ഒരു യുവകാമുകൻ പരസ്ത്രീയ്ക്കെന്നപോലെ, ജുജ്ഞാശ്വൻ എനിയ്ക്ക് ഒരു നൂറാടുകളെ നൂകിത്തന്നു!' 18

അശ്വികളേ, മഹത്തും സുഖജനകവുമാണ്, നിങ്ങളുടെ പാലനം: സ്തോതവ്യരേ, നിങ്ങഠ വേർപെട്ടുപോയ അവയവങ്ങളെ ചേത്തിണക്കിയല്ലോ! വൃഷാക്കളേ, നിങ്ങളെത്തന്നെയാണ്, ബുദ്ധിമതി വിളിച്ചത്; നിങ്ങഠ രക്ഷയുമായി അവളുടെ അടുക്കലെത്തി! 19

കറുവാറി ചടച്ചു പേറുനിന്ന ഒരു പയ്യിനെ, നിങ്ങഠ ശയുവിനുവേണ്ടി, ധാരാളം പാലുള്ളതാക്കിത്തീർത്തു! പുരുമിത്രന്റെ മകളെ നിങ്ങഠ സ്വകർമ്മത്താൽ വിമദനു ഭാര്യയാക്കി കൊണ്ടുകൊടുത്തു. 20

അശ്വികളേ, ദസ്രരേ, നിങ്ങഠ വിദ്വാനായ മനുവിനുവേണ്ടി, കരികൊണ്ടുഴുതേടത്തു യവം വിതപ്പിച്ചു; അന്നം കറന്നൊടുത്തു; ദ്രോഹികളെ വജ്രംകൊണ്ടു വധിച്ചു. ഇങ്ങനെ, നിങ്ങഠ വന്വിച്ച തേജസ്സു കാണിച്ചു! 21

---

16. വിഷ്ണാക്ക്—ഒരസുരൻ. അവന്റെ കുലം അശ്വികഠം മുടിച്ചു.

17. ഇരുട്ടിലാക്കപ്പെട്ട—അന്ധനാക്കപ്പെട്ട.

18. കുരുടന്—ജുജ്ഞാശ്വന്. പൊറുതി—ജീവസന്ധാരണം. പരസ്ത്രീ (അന്യഭാര്യ)യ്ക്കു ജാരൻ ധാരാളം ധനം കൊടുക്കുമല്ലോ. പെൺചെന്നായയുടെ കൂറ്!

19. വേർപെട്ടുപോയ അവയവങ്ങളെ—രേഭാദികളുടെ. ബുദ്ധിമതി—ഘോഷയോ, വിശ്പലയോ.

20. സ്വകർമ്മത്താൽ—വിമദന്റെ എതിരാളികളോടു യുദ്ധം ചെയ്ത്.

21. അന്നം—അതിനു കാരണമായ വൃഷ്ടിജലം. കറന്നെടുത്തു—മേഘത്തിൽനിന്ന്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദസ്രരേ, അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ അഥർവ്വപുത്രനായ ദധീചന്റെ കുതിരത്തല പകരംവെച്ചു; അദ്ദേഹം പ്രതിജ്ഞ പാലിപ്പാൻ, ഇന്ദ്രോപദിഷ്ടമായ മധുവിദ്യയും, പ്രവർഗ്ഗ്യവും നിങ്ങൾക്കു ചൊല്ലിത്തന്നു! 22

കവികളേ, അശ്വികളേ, എന്റെ പേരിൽ നിങ്ങൾക്കു സദാ കനിവുണ്ടാകണം: എന്റെ എല്ലാക്കർമ്മങ്ങളും നിങ്ങൾ രക്ഷിയ്ക്കണം; നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു പ്രശംസനീയമായ വമ്പിച്ച സമ്പത്തും സന്തതിയും തന്നാരുളണം! 23

വിളയാട്ടന്റെ നേതാക്കളേ, അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ വധ്രിമതിയ്ക്കു ഹിരണ്യഹസ്തനെന്ന പുത്രനെ കല്പിച്ചുകൊടുത്തു! ശോഭനപാനരായ അശ്വികളേ, മൂന്നു കഷ്ണമാക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ശ്യാവനെ നിങ്ങൾ ഉയിർത്തെഴനേല്പിച്ചു! 24

അശ്വികളേ, ആളുകൾ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളവയാണ്, നിങ്ങളുടെ ഈ പഴയ വീരകർമ്മങ്ങൾ; വൃഷാക്കളേ, ഞങ്ങളും നിങ്ങളെപ്പറ്റി മന്ത്രസ്തോത്രം രചിച്ചു, നല്ല വീരരോടുകൂടി, പുകഴ്ത്തിച്ചൊല്ലുമാറാകണം! 25

സൂക്തം 118.

ഋഷിശ്ചന്ദ്രോദേവതകൾ ത്രൈഷ്ടുഭം.

അശ്വികളേ, സുഖവും ധനവുമുള്ളതും പരുന്തുപോലെ പാറുന്നതുമായ നിങ്ങളുടെ തേര് ഇങ്ങോട്ടു വരുമാറാകട്ടെ: വൃഷാക്കളേ, മനുഷ്യന്റെ മനസ്സിനെക്കാൾ വേഗവും, സാരഥിയ്ക്കു മൂന്നിരിപ്പിടവും, കാറിന്റെ ഊക്കുമുള്ളതാണല്ലോ, അത്! 1

അശ്വികളേ, മൂന്നു സാരഥിസ്ഥാനവും, മൂന്നുതരത്തിൽ മൂന്നു ചക്രവുമുള്ള സുഖഗാമിയായ തേരിലൂടേ നിങ്ങൾ ഇങ്ങോട്ടു വരുവിൻ: ഞങ്ങളുടെ പൈക്കൾക്കു പാൽ പെരുപ്പിയ്ക്കുവിൻ; കുതിരകളെ ഇമ്പം പിടിപ്പിയ്ക്കുവിൻ; ഞങ്ങൾക്കു വീരരെ വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുവിൻ! 2

---

22. പ്രവർഗ്ഗ്യം—സന്ധാനകരണി എന്ന വിദ്യ.
24. മൂന്നു കഷ്ണമാക്കപ്പെട്ടിരുന്ന—അസുരന്മാരാൽ. ശ്യാവൻ—ഋഷി.
25. വീരർ—പുത്രാദികൾ.

സൂക്തം 118.

2. വീരർ—പുത്രാദികൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദസ്രരേ, അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ വടിവൊത്ത തേരിലൂടേ ശീഘ്രം വന്നൊത്തി, ആദൃതന്റെ ഈ സ്തോകം ശ്രവിയ്ക്കുവിൻ: ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ നേരേ ചെല്ലുന്നവരാണ് നിങ്ങളെന്നു പണ്ടേത്തെ മേധാവികൾ പറയുന്നില്ലയോ? 3

അശ്വികളേ, തേരിന്നു പൂട്ടിയ പരന്നു പറക്കുന്ന കുതിരകൾ നിങ്ങളെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരട്ടെ: നാസത്യരേ, വെള്ളംപോലെ പായുന്ന, വാനിലെ കഴുകക്കൊത്ത ആ ശ്ലാഘ്യഗമനർ നിങ്ങളെ ഹവിസ്ഥാനത്തെയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകാറുണ്ടല്ലോ! 4

നേതാക്കളേ, യുവതിയായ സൂര്യപുത്രി നിങ്ങളുടെ തേരിൽ പ്രേമത്തോടേ കേറിയല്ലോ; ആ നിങ്ങളെ, അംഗഭംഗിയും പതംഗഗതിയുമുള്ള ഭാസുരങ്ങളായ കുതിരകൾ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുവരട്ടെ! 5

ദസ്രരേ, വൃഷാക്കളേ, നിങ്ങൾ സപ്രകമ്മത്താൽ വന്ദനനെ ഉദ്ധരിച്ചു; സപ്രചേഷ്ടിതത്താൽ രേഭനെയും ഉദ്ധരിച്ചു! തുഗ്രപുത്രനെ സമുദ്രത്തിൽനിന്നു കരയേറി! ച്യവനനെ യുവാവാക്കി! 6

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ കമിഴ്ത്തിയിടപ്പെട്ട അത്രിയ്ക്കു, താപം കെടുത്തു, സുഖകരമായ ആഹാരം കല്പിച്ചുകൊടുത്തു! ശോഭനമായ സ്തോത്രം ശ്രവിയ്ക്കുന്ന നിങ്ങൾ ഇരുട്ടിൽ പാപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട കണപ്പനു കൺകാഴ്ചയുണ്ടാക്കി! 7

അശ്വികളേ, പണ്ടു ശയുവിന്റെ അപേക്ഷയാൽ, പേറുനിന്ന പയ്യിനെ നിങ്ങൾ കറവുള്ളതാക്കി; കാടയടിയാൻപിടയെ കരുമനയിൽ നിന്നു വിടുവിച്ചു; വിശ്പലയ്ക്കു കണങ്കാൽ വെച്ചുകൊടുത്തു! 8

---

3. ആദൃതൻ—ആദരമുള്ള സ്തോതാവ്. ശ്ലോകം—സ്തുതി. നേരേ ചെല്ലുന്നവർ—ചെറുത്തു നശിപ്പിയ്ക്കുന്നവർ.

4. കഴുകക്കൊത്ത—ഗൃധ്രവേഗികളായ.

5. പതംഗഗതി—പക്ഷികൾക്കൊത്ത പോക്ക്, ശീഘ്രഗമനം.

7. താപം=മൂട്, ദുഃഖം. കണപനെ അസുരന്മാർ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജ്ഞാനം പരീക്ഷിപ്പാൻ, ഒരിരുട്ടുമുറിയിലടച്ചു, 'നേരം പുലർന്നുവോ' എന്നു ചോദിച്ചു അദ്ദേഹം അശരണനായി അശ്വികളെ സ്തുതിച്ചു.

8. കരുമന—ചെന്നായയ്ക്കിരയാവുക എന്ന ആപത്ത്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അശ്വികളേ, എതിരാളികളെ വധിയ്ക്കുന്നതും, തുലോം വെല്ലുവിളിയ്ക്കുന്നതും മാരാലരെ മടക്കുന്നതും ഉഗ്രവും ആയിരം നല്കുന്നതും, യുവാവും, ദൃഢഗാത്രവും, ഇന്ദ്രനിൽനിന്നു കിട്ടിയതുമായ ഒരു വെള്ളക്കുതിരയെ നിങ്ങൾ പേടുവിനു കൊടുത്തു! 9

നേതാക്കളായ അശ്വികളേ, ആ സുജനമാക്കളായ നിങ്ങളെ ഞങ്ങൾ രക്ഷയ്ക്കായി യാചിച്ചുകൊണ്ട് ആഹ്വാനംചെയ്യുന്നു: സ്തുതികൾ ശ്രവിയ്ക്കുന്ന നിങ്ങൾ ധനസമേതമായ രഥത്തിലൂടേ, സുഖം തരാനായി വന്നുചേർന്നാലും! 10

നാസത്യരേ, പുതുവേഗത്തിൽ പാപാക്കുന്ന കുതിരയുള്ള നിങ്ങൾ സമാനപ്രീതിയോടേ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വന്നുചേർന്നാലും: അശ്വികളേ, ശാശ്വതിയായ ഉഷസ്സിന്റെ അവസാനത്തിൽ, ഹവിസ്സൊരുക്കിയ ഞാൻ നിങ്ങളെ വിളിയ്ക്കുന്നു! 11

സൂക്തം 119.

കക്ഷീവാൻ ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.

വളരെ അദ്ഭുതങ്ങളുള്ളതും, ജവനാശ്വയുക്തവും, മനോവേഗിയും, ആയിരം കൊടിമരം നാട്ടിയതും, നൂറു ധനങ്ങൾ ഉൾച്ചേർന്നതും, ജലാന്വിതവും, സുഖസമൃദ്ധവും, സമ്പൽപ്രദവും, യജ്ഞയോഗ്യവുമായ നിങ്ങളുടെ രഥത്തെ, ഹവിസ്സു കൈക്കൊള്ളാൻ, ജീവനാത്മ്യായ ഞാൻ വിളിയ്ക്കുന്നു! 1

അതിന്റെ പ്രയാണത്തിൽ, സ്തുതിപ്പാനായി ബുദ്ധിയെ ഉന്മുഖമാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു; സ്തോത്രങ്ങൾ അവിടെ വന്നുചേരും. ഞാൻ നെ

---

9. മടക്കുക—പിന്തിരിപ്പിയ്ക്കുക, തോല്പിയ്ക്കുക.

സൂക്തം 119.

1. ജലം—വൃഷ്ടിജലം. യജ്ഞയോഗ്യം—യാഗത്തിൽ വിളിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടത്.

2. അതിന്റെ—രഥത്തിന്റെ. അവിടെ—അശ്വികളുടെ അടുക്കൽ. രക്ഷി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സ്യും മറും രുചികരമാക്കി വെയ്ക്കാം; രക്ഷിതാക്കളും പോന്നിരിയ്ക്കുന്ന. അശ്വികളേ, ഊജ്ജാനിയുമുണ്ടല്ലോ, നിങ്ങളുടെ തേരിൽ! 2

യജ്ഞം ചെയ്യുന്ന ജയശീലരായ വളരെപ്പേർ യുദ്ധത്തിൽ നന്മയ്ക്കായി, തമ്മിൽ മത്സരിച്ചുകൊണ്ട് ഒത്തുകൂടുന്നതെപ്പോഴോ; അപ്പോഴും നിങ്ങളുടെ തേർതന്നെയാണ്, ഭൂമിയിൽ അറിയപ്പെടുന്നത്! അതിലൂടെയാണല്ലോ, നിങ്ങൾ സ്തോതാവിനു വരം കൊണ്ടുപോകാറുള്ളത്. 3

വൃഷാക്കളേ, മുങ്ങിപ്പോയ ഭുജ്യുവിനെ നിങ്ങൾ സ്വയം പൂട്ടിയ രുതിരകളെക്കൊണ്ടു വഹിപ്പിച്ചു, പിതാക്കളുടെ അടുക്കലോളം കൊണ്ടുപോന്നു, വിദൂരസ്ഥമായ ഗൃഹത്തിൽ എഴുന്നള്ളി! നിങ്ങൾ ദിവോദാസനെ രക്ഷിച്ചതിന്റെ മഹത്ത്വവും മനസ്സിലായിട്ടുണ്ട്. 4

അശ്വികളേ, നിങ്ങളുടെ വണ്ണനീയങ്ങളായ രണ്ടശ്വങ്ങൾ, നിങ്ങൾതന്നെ പൂട്ടിയ രഥത്തെ ശോഭനമാംവണ്ണം അതിന്റെ ലക്ഷ്യത്തിലെത്തിച്ചു; ഉടനേ, പന്തയപ്പെണ്ണു വന്നു, 'നിങ്ങൾതന്നെ ഭർത്താക്കൾ' എന്നിങ്ങനെ, നിങ്ങളെ ഭർത്തൃതേ വരിച്ചു! 5

നിങ്ങൾ രേഭനെ കഷ്ടപ്പാടിൽനിന്നു കരയേറ്റി; അത്രിയെച്ചുഴന്ന കത്തിപ്പടർന്ന ഉമിത്തീ വെള്ളംകൊണ്ടു കെടുത്തു; ശയുവിന്റെ പയ്യിനു കറവുണ്ടാക്കി; വന്ദനനു ദീർഘായുസ്സു കല്പിച്ചുകൊടുത്തു! 6

ദസ്രരേ, ജര വ്യാപിച്ച വന്ദനനെ ശില്പകുശലരായ നിങ്ങൾ, ഒരു രഥത്തെ എന്നപോലെ നന്നായി പുതുക്കി! സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട നിങ്ങൾ ഋഷിയെ ഗർഭത്തിൽനിന്നു പുറത്തെയ്ക്കെടുത്തു! അങ്ങനെ, ഈ പരിചാരകനെയും നിങ്ങൾ രക്ഷിച്ചരുളണം! 7

താക്കളും പോന്നിരിയ്ക്കുന്നു—ഋതപിക്കുകളും ഘൃതാദിസംസ്കരണത്തിനു് എന്നോടൊപ്പം വന്നിട്ടുണ്ടു്. ഊജ്ജാനി—സൂര്യപുത്രിയുടെ പേർ.

3. യജ്ഞമനുഷ്ഠിച്ചവരെ പോരിൽ ജയിപ്പിപ്പാൻ നിങ്ങളുടെ തേർതന്നെയാണു് (മറ്റു ദേവകളുടെയല്ല) ഭൂമിയിലിറങ്ങാറുള്ളതു്. വരം—ശ്രേഷ്ഠവസ്തു, ധനം.

4. പിതാക്കൾ—ഭുഗ്രനും മറ്റും. ഗൃഹത്തിൽ—ഭുഗ്രന്റെ. രക്ഷിച്ചതിന്റെ—ശംബരനെ കൊന്നതിന്റെ മനസ്സിലായിട്ടുണ്ടു്—ഞങ്ങൾക്കറിയാം.

5. പന്തയപ്പെണ്ണു്—സൂര്യപുത്രിയായ സവയംവരവധു.

7. ഒരു രഥത്തെ എന്നപോലെ—ഒരു ശില്പി പഴയ തേരിനെ പുതുക്കുന്നതുപോലെ. ഋഷി—വാമദേവൻ; അദ്ദേഹം മാതൃഗർഭത്തിൽവെച്ചു് അശ്വികളെ സ്തുതിച്ചു. ഈ പരിചാരകൻ—യജമാനൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തന്റെ അച്ഛൻ ചൊല്ലിയയച്ചതിനാൽ ദൂരത്തു കഷ്ടത്തിൽപ്പെട്ടു സ്തുതിച്ചവന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നുവല്ലോ, നിങ്ങൾ; നിങ്ങളുടെ ശോഭനഗമനകളായ തിരുരക്ഷകൾതന്നെയാണ്, ഇവിടെ സമീപത്തു തേടേണ്ടുന്നവ! 8

മധുശാലികളായ നിങ്ങളെ ആ തേനീച്ച മൂളിസ്തുതിച്ചുവല്ലോ; അതിൻവണ്ണം, സോമംകൊണ്ടു മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കാൻ ഔശിജൻ വിളിയ്ക്കുന്നു. നിങ്ങൾ ദധീചന്റെ ഹൃദയത്തെ പരിചരണംകൊണ്ടു പ്രീതിപ്പെടുത്തി; ഉടനേ, കുതിരത്തല നിങ്ങൾക്കു (മധുവിദ്യ) ചൊല്ലിത്തരികയുംചെയ്തു. 9

എതിരാളികളിൽനിന്നു കരയോറും; യുദ്ധത്തിൽ ശത്രുക്കൾക്കു ദുസ്തരം; ഇന്നുനെപ്പോലെ ആക്രമണങ്ങൾ താങ്ങും; വീണ്ടും വീണ്ടും വേലയ്ക്കിറക്കാം— ഇങ്ങനെ ഒളിമിന്നുന്ന ബഹുവ്യൂഹണീയമായ ഒരു വെള്ളക്കുതിരയെയാണല്ലോ, അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ പേടുവിന്നു കൊടുത്തത്! 10

സൂക്തം 120.

കക്ഷീവാൻ ഋഷി; ഗായത്രിയും, കകുപ്പും, കാവിരാട്ടും, നഷ്ടുരുപിയും, തന്നശിരയും, ഉഷ്ണിക്കും, വിഷ്ടാരബൃഹതിയും, കൃതിയും, വിരാട്ടും ഛന്ദസ്സുകൾ; അശ്വികൾ ദേവത.

എന്തു നുതി വേണ്ടു നിങ്ങൾ—
ക്കാർ കനിയിയ്ക്കുന്ന നിങ്ങളിരുവരെയും?
എമ്മട്ടു പരിചരിയ്ക്കും,
നിങ്ങളെയനഭിജ്ഞനശ്വികളേ? 1

---

8. സ്തുതിച്ചവന്റെ—ഭുജ്യുവിന്റെ. തേടേണ്ടുന്നവ—മറ്റാരുമില്ല, ഇങ്ങനെ രക്ഷിപ്പാൻ!

9. ഔശിജൻ—ഉശിക്പുത്രനായ ഞാൻ. കുതിരത്തല . നിങ്ങൾ ദധീചനു വെച്ചുകൊടുത്ത അശ്വശിരസ്സ്.

10. ദുസ്തരം=കടക്കാൻ വയ്യാത്തത്.

സൂക്തം 120.

1. നിങ്ങളെ എങ്ങനെ സ്തുതിയ്ക്കും, പ്രസാദിപ്പിയ്ക്കും, പരിചരിയ്ക്കും എന്നൊക്കെ ആർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇങ്ങനെ ചോദിയ്ക്കണ,മാ-
യിരുവിജ്ഞന്മാരൊടേ വഴിയവിജ്ഞൻ;
മറില്ലറിവോൻ! മത്ത്യനി-
ലുടനിടപെടുവോര,ധ്വര്യുരവർ. 2

ആയിരുവിജ്ഞരെയധ്വനാ
ഞങ്ങഠം വിളിയ്ക്കുന്നു: വിജ്ഞരാം നിങ്ങഠം
വേണ്ടതു ചൊല്ലിത്തരണം;
നിങ്ങളെ ഞാൻ ഹവ്യമേകിയഭ്യുപ്പൻ. 3

അപകചരാം ദേവകളോടു ചോദി-
യ്ക്കുന്നില്ല ഞാ;-നശ്വികളേ, ഭവാന്മാർ
വഷട്കൃതാശ്വയ്ക്കബലിഷ്ഠസോമം
നുകർന്നു, ഞങ്ങഠംക്കരുഠംകുര്യുമശ്രീ! 4

ഘോഷാത്മഭവും ദുഹ്രവും കഥിച്ചതും,
നാസത്യരേ, നിങ്ങളെയംഗിരോഭവൻ
പൂജിപ്പതാം സ്തോത്രവുമൊപ്പമുത്തമം;
ഭോജ്യേച്ഛുവാം വിജ്ഞനുമൊക്കുകീ,സ്സ്പിതം! 5

കേട്ടിട്ടുണ്ടി,ടറി നട-
ന്നവനുടെയപ്പാട്ട നിങ്ങഠം, ശ്രുഭപതികഠം:

---

2. ആ ഇരുവിജ്ഞന്മാർ—വിദ്വാന്മാരായ ആ ഇരുവർ, അശ്വികഠം; അവരോടുതന്നെ ചോദിച്ചാലേ അറിയൂ. അവിജ്ഞൻ=അറിവില്ലാത്തവൻ. മത്ത്യനിലുടനിടപെടുവോർ—സ്തുതിയ്ക്കുന്ന മനുഷ്യനിൽ അപ്പോഠംതന്നേ അനുഗ്രഹിപ്പാൻ സന്നിഹിതരാകുന്നവർ.

3. നിങ്ങഠം—അശ്വികഠം.

4. അപകചർ=അപരിപകജ്ഞാനികഠം. വഷട്കൃതാശ്വയ്ക്കബലിഷ്ഠസോമം=വഷട്കാരപൂർവം ഹോമിയ്ക്കപ്പെട്ടതും, ആശ്വയ്ക്കുതവും, ബലിഷ്ഠ(ബലോൽപാദക)വുമായ സോമം, അനുഠംക=തന്നാലും. ഉദ്യമശ്രീ=ഉത്സാഹസമ്പത്ത്, പ്രവൃദ്ധമായ ഉത്സാഹം.

5. ഘോഷാത്മഭവ്=ഘോഷയുടെ പുത്രൻ, സുഹസ്തി. കഥിച്ചതും—ചൊല്ലിയ സ്തോത്രവും, അംഗിരോഭവന്റെ (കക്ഷീവാനായ എന്റെ) സ്തോത്രവും ഒന്നുപോലെ മികച്ചതാകുന്നു. ഭോജ്യേച്ഛുവാം വിജ്ഞനും—അന്നം കിട്ടാൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന വിദ്വാനായ എനിയ്ക്കും. ഈപ്സിതം ഒക്കുക—അഭിഷ്ടം നിറവേറട്ടെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഞാൻപോലവൻ സ്തുതിച്ചാ-
നല്ലോ, മിഴി നേടിയശ്വികളേ! 6
നിങ്ങൾ കൊടുക്കും വസുതൽ;
നിങ്ങൾ മുടിയ്ക്കും; വസുക്കളേ, നിങ്ങൾ
കാക്കണമെങ്ങളെ—ഞങ്ങളെ
രക്ഷിപ്പിൻ, ചോരപീഡ പറ്റാതെ! 7
ഞങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ നിൽക്കി-
ടരുതൊരമിത്രത്തെയും! കാവുപൈക്കൾ
ഞങ്ങളുടെ വീടുകളിൽനി-
ന്നൊങ്ങാനും പോകൊലാ, കിടക്കാതേ! 8
നേടുന്നുണ്ടല്ലോ മുതൽ,
വീടു പുലർത്താൻ ഭവൽസ്തുതിപ്രവണൻ:
ഞങ്ങൾക്കും തരിക, ധനം;
ഞങ്ങൾക്കും തരിക, ഗോബലാന്നങ്ങൾ! 9
ബലിഷ്ഠരാമശ്വികൾതന്നാശ്വഹീനരഥത്തെ ഞാൻ
ഭജിപ്പു;-നതിനാൽ നന്മ കൈവരാവൂ, തുലോം മമ! 10
എന്നൊയൊന്നു പെരുപ്പിയ്ക്കുകി,ത്തുത്തേരേ, ധനാഢ്യമേ,
സോമപീതിയ്ക്കു നരരിൽക്കൊണ്ടുപോകപ്പെട്ടുന്ന നീ! 11

---

6. ഇടറിനടന്നവൻ—കുരുടനായ ഋജ്രാശ്വൻ. പാട്ട്—സ്തുതി. ശ്രുഭപതികൾ—സൽക്കർമ്മപാലകർ.

7. വലിയ സമ്പത്തു കൊടുക്കാനും മുടിയ്ക്കാനും പോന്നവരാണ്, നിങ്ങൾ. വസുക്കൾ=വസിപ്പിയ്ക്കുന്നവർ, സേവകർക്കു പാർപ്പിടം നല്കുന്നവർ. ചോരപീഡ=കള്ളന്മാരെക്കൊണ്ടുള്ള ഉപദ്രവം.

8. അമിത്രം=ശത്രു. ശത്രുക്കൾ ഞങ്ങളെ എതിർക്കരുത്. കിടക്കാതെ—വീട്ടിലെ തൊഴുത്തിൽ കിടക്കാതേ.

9. ഭവാന്മാരെ സ്തുതിച്ചാൽ, കുടുംബപ്പോറ്റിയ്ക്കു മതിയായ മുതൽ കിട്ടും. ഗോബലാന്നങ്ങൾ—ഗോക്കൾ, ബലം, അന്നം എന്നിവ.

10. അശ്വഹീനരഥം—അശ്വങ്ങളില്ലാതെയും ശീഘ്രം നടക്കുന്ന തേർ.

11. പെരുപ്പിയ്ക്കുക—പുത്രപൌത്രധനാദികളാൽ സമൃദ്ധനാക്കിയാലും. ഇത്തുത്തേരേ—അല്ലയോ അശ്വികളുടെ പള്ളിത്തേരേ. സോമപീതി=സോമപാനം. നരരിൽ—യജിയ്ക്കുന്ന മനുഷ്യരുടെ അടുക്കൽ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സ്വപ്നത്തെ ഞാൻ വെറുക്കുന്നോനു,ണ്ണാത്ത ധനവാനെയും:
ആ രണ്ടുമുതിപ്പെട്ടുപോകുമല്ലോ, പൊടുന്നനെ! 12

സൂക്തം 121.

കക്ഷീവാൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

നേതാക്കളെ പാലിച്ചു ധനം നല്കുന്നവൻ ദേവകാമരായ അംഗിരസ്സുകളുടെ ഈ സ്തുതികഥ എന്നു കേൾക്കും? അദ്ദേഹം മാളികയുടെ ആളുകളിൽ ചെന്നാൽ, യജ്ഞത്തിൽ പൂജനീയനായിരിയ്ക്കും, വളരെ പണിയെടുക്കും! 1

ആ ഗോനേതാവു ദ്യോവിനെ ഉറപ്പിച്ചു; തൂലോം വിളങ്ങിനിന്ന്, അന്നത്തിന്നായി, ജലധനം വഷ്ടിച്ചു. തങ്കൽനിന്നു ജനിച്ച രാത്രിയുടെ പിറകിലേ ആ മഹാൻ വെളിപ്പെടാറുള്ളു! അദ്ദേഹം ഒരു പെൺകുതിരയെ ഗോവിന്റെ മാതാവാക്കി മാറ്റി! 2

ഉഷസ്സുകളെ തുടുപ്പിയ്ക്കുന്നാവൻ, മനുഷ്യരായ അംഗിരസ്സുകൾക്കു നാൾതോറും ധനമയയ്ക്കുന്നാവൻ, പണ്ടേത്തതായ ഈ വിളി കേൾ

---

12. ഉണ്ണാത്ത—അനുഭവിയ്ക്കാത്ത: ദാനമാണ്, ധനത്തിന്റെ പരമപ്രയോജനം; അതു ചെയ്യാത്തവന്റെ ധനവും സ്വപ്നവും ഒന്നുപോലെ ക്ഷണഭംഗുരമാകുന്നു. ആ രണ്ടും—സ്വപ്നവും അഭുക്തധനവും. ഈ ഋക്ക് ദുഃസ്വപ്നശാന്തിദമത്രേ.

സൂക്തം 121.

1. നേതാക്കൾ—സ്തുതിച്ചുമതലക്കാർ. ധനം നല്കുന്നവൻ—ഇന്ദ്രൻ. അംഗിരസ്സുകളുടെ—അംഗിരോഗോത്രക്കാരായ ഞങ്ങളുടെ. മാളികയുടെ ആളുകളിൽ—ധനവാനായ യജമാനന്റെ ആളുകളുടെ (ഋത്വിക്കുകളുടെ) അടുക്കൽ. പൂജനീയനായിരിയ്ക്കും—താൻ ആരാധ്യനാണെങ്കിലും.

2. ഗോനേതാവ്—അസുരഹൃതകളായ ഗോക്കളെ വീണ്ടുകൊണ്ടുപോന്നവൻ, ഇന്ദ്രൻ. വിളങ്ങിനിന്ന്—സൂര്യരൂപനായി വർത്തിച്ച്. അന്നത്തിന്നായി—ഭൂമിയിൽ സസ്യാദികൾ ഉണ്ടാകാൻ. ജലധനം=വെള്ളമാകുന്ന ധനം. തങ്കൽനിന്ന്—സൂര്യാത്മാവായ തങ്കൽനിന്ന്; അസ്തമിയ്ക്കുന്ന സൂര്യനാണല്ലോ, രാത്രിയുടെ ജനയിതാവ്. പിറകെ—അവസാനസമയമെന്നർത്ഥം. ഒരിയ്ക്കൽ ഇന്ദ്രൻ കളിയായി ഒരു പെൺകുതിരയിൽ ഒരു പയ്യിനെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചുപോൽ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ക്കുമാറാകട്ടെ: വജ്രത്തെ വേണ്ടേടത്തു കൊള്ളിയ്ക്കുന്നവൻ മനുഷ്യക്കും മനുഷ്യരുടെ നാല്ക്കാലികൾക്കുംവേണ്ടി ദ്യോവിനെ ഉറപ്പിച്ചു! 3

ഈ സോമത്തിന്റെ മത്തു പൂണ്ട ഭവാൻ ഒളിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട സൂര്യമായ ഗോസമൂഹത്തെ യജ്ഞത്തിനുവേണ്ടി പ്രദാനംചെയ്തു: യുദ്ധത്തിൽ ത്രിലോകോത്തരനായി വർത്തിച്ചവൻ മനുഷ്യദ്രോഹിയുടെ ദ്വാരം തുറന്നാരുളി! 4

ക്ഷിപ്രകാരിയായ നിന്തിരുവടിയ്ക്കായി, ഭരിയ്ക്കുന്ന പിതാക്കൾ സമൃദ്ധികരവും സുവീര്യവുമായ പാൽ കൊണ്ടുവെച്ചു; കറവുപയ്യിന്റെ ആ സച്ഛ്രമായ പാലത്രേ, അങ്ങയ്ക്കു ധാരാളം നല്കപ്പെട്ടതു്! 5

സപ്തം ഹവിസ്സുകളോടുകൂടിയ യാവചിലർ സൂര്യമായ സോമത്തെ യഥാസ്ഥാനം സ്രുവംകൊണ്ടു കോരിപ്പകർന്നു പാനംചെയ്തിച്ചുവോ; അവരെ ഉടൻ ആവിർഭൂതനായ തരണി—ഈ ഉഷസ്സിന്റെ സൂര്യൻപോലെ വിളങ്ങുന്നവൻ—ഇമ്പംകൊള്ളിയ്ക്കട്ടെ 6

തിളങ്ങുന്ന നീർമുകിലുകൾ പണി തുടങ്ങുമ്പോൾ, ആ സൂരൻ അന്തരിക്ഷസ്ഥനായി, വൃഷ്ടിരോധത്തെ തട്ടിനീക്കുന്നു. കർമ്മത്തിനൊത്ത ദിവസങ്ങളിൽ പ്രാദുർഭവിയ്ക്കുന്ന നിന്തിരുവടി നടക്കാൻ വയ്യാത്ത ഇടയനെപ്പോലും വെമ്പൽക്കൊള്ളിയ്ക്കുന്നു! 7

നിന്തിരുവടിയെ വളർത്താൻ, മനോഹരവും മദകരവും പാലിന്റെ വീര്യമുള്ളതും കാറിൻവേഗത്തിൽ കൈക്കൊള്ളേണ്ടതുമായ സോമം അമ്മിമേൽ ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു; ഇവിടെ ഈ മഹത്തായ

---

3. ഉഷസ്സുകളെ തുടപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ—സൂര്യരൂപൻ.

4. ഒളിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട—അസുരരാൽ. മനുഷ്യദ്രോഹി—പണി എന്ന അസുരൻ. ദ്വാരം—പൈക്കളെ ഒളിപ്പിച്ച ഗുഹയുടെ അടച്ച പഴുത്.

5. ഭരിയ്ക്കുന്ന പിതാക്കൾ—ദ്യാവാപൃഥിവികൾ. കൊണ്ടുവെച്ചു—പൈക്കളുടെ അകിട്ടിൽ. നല്കപ്പെട്ടത്—യജമാനന്മാരാൽ.

6. യഥാസ്ഥാനം—ആഹവനീയാഗ്നിസ്ഥാനത്ത്. തരണി=താരകൻ; സൂര്യപയ്യായവുമാണ് ഈ പദം.

7. തിളങ്ങുന്ന—സൂര്യരശ്മിയേറ്റ്. പണി—വഷ്ണം. ആ സൂരൻ—ഇന്ദ്രനാകുന്ന സൂര്യൻ. നടക്കാൻവയ്യാത്ത ഇടയൻപോലും, നേരം പുലർന്നതു കണ്ടിട്ടു, മാടുകളെ മേച്ചിൽപ്പുറത്തെയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകാൻ വെമ്പുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മാദകം ഇരുകൂതിരകളെ കൂടിപ്പിച്ചാലും! മുതൽ തട്ടിയെടുക്കുന്ന വാറു
കാരനെ പടയാളിയായ അവിടുന്ന പറൊത്തോല്പിച്ചാലും! 8

പുരുഹൂത, കുത്സനുവേണ്ടി ശുഷ്ണനെ വധിപ്പാൻ അവിടുന്നു
വളരെ വളരെ കൊലയായുധങ്ങളോടേ ചൂറും നടന്നുവല്ലോ; അ
പ്പോൾ സചിത്തിൽനിന്ന് ഉട്ട കൊണ്ടുവന്ന ശീഘ്രവ്യാപിയായ ഇരി
മുവജ്രം അവിടുന്ന് ആ തെണ്ടിയുടെനേരേ വിട്ടു! 9

വജ്രപാണേ, പണ്ട്, ആ മേഘരൂപംപൂണ്ട ഹന്താവായ ശു
ഷ്ണനെ അവിടുന്നു തട്ടിനീക്കിയപ്പോളാണല്ലോ, സൂര്യൻ ഇരുട്ടിന്റെ
പിടിയിൽനിന്നു വിട്ടത്; അവന്റെ ബലം ആദിത്യങ്കൽ മൂടിയൊട്ടി
ച്ചിരുന്നതും അവിടുന്നു പറിച്ചുകളഞ്ഞു! 10

ഇന്ദ്ര, മഹതികളും ബലവതികളും വിസൃതചരികളുമായ ദ്യാവാ
പൃഥിവികൾ കർമ്മപ്രവൃത്തനായ അങ്ങയെ ഇമ്പപ്പെടുത്തി; അങ്ങു നീ
ളെപ്പരന്ന പെരുംതീനിയായ വൃത്രനെ വമ്പിച്ച വജ്രംകൊണ്ടു വെള്ള
ത്തിൽ പള്ളികൊള്ളിച്ചു! 11

ഇന്ദ്ര, മനുഷ്യഹിതനായ അവിടുന്ന് എവയെ രക്ഷിച്ചുപോരു
ന്നുവോ; ആ വലിപ്പാൻ കഴിവേറിയ വാതാശ്വങ്ങളെ ശരിയ്ക്കു പൂട്ടി,
കേറിക്കൊണ്ടാലും: അങ്ങയ്ക്കു വൃത്രനെ വധിപ്പാൻ, മാറാരെ കടക്കാൻ
പോന്നതും മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്നതുമായ വജ്രം കവിപുത്രൻ ഉശനസ്സു
മൂർച്ചകൂട്ടി തന്നുവല്ലോ! 12

ഇന്ദ്ര, സൂര്യനായ ഭവാൻ ഹരിദ്വർണ്ണങ്ങളായ അശ്വങ്ങളെ മെ
രുക്കി; ഈ ഏതശവും തേരുരുവം വലിച്ചിരുന്നു. അങ്ങു തൊണ്ണൂറുനദി

---

8. വളത്താൻ—മഹത്വപ്പെടുത്താൻ, പുഷ്ടനാക്കാൻ. മാദകം—മത്തു പിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന സോമനീർ. വാറുകാരൻ—പരസ്വം വാറിയെടുക്കുന്നവൻ.

9. ഉട്ട—തേജസ്വിയായ ത്വഷ്ടാവ്. തെണ്ടി—ഇന്ദ്രനെ വഞ്ചിപ്പാൻ, എങ്ങുമിരിയ്ക്കാതെ അലഞ്ഞുനടന്ന ശുഷ്ണാസുരൻ.

11. വിസൃതചരികം=വ്യാപ്തകം. കർമ്മപ്രവൃത്തൻ—വൃത്രവധത്തിലും മ
റും ഏർപ്പെട്ടവൻ. പരന്ന—വ്യാപിച്ച. പള്ളികൊള്ളിച്ചു—കിടത്തി; വെള്ളത്തിൽ വീഴിച്ചു.

12. വാതാശ്വങ്ങൾ—വായുവേഗികളായ കുതിരകൾ. കേറിക്കൊണ്ടാ
ലും—തേരിൽ. മാറാരെ കടക്കാൻ പോന്നത്—ശത്രുലംഘനസമർത്ഥം. ശത്രുസംഘ
ത്തിനു നദീതുല്യം വ്യഞ്ജിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

• കളുടെ അപ്പുറത്തു യജ്ഞവിഹീനരെ നിലംപൊത്തിച്ചു, കുഴിയിൽ
ത്തള്ളി! 13

വജ്രിൻ, അവിടുന്നു ഞങ്ങളെ ഈ ദുഷ്കൃതിയിൽനിന്നും, യുദ്ധം
വന്നാൽ പാപത്തിൽനിന്നും രക്ഷിയ്ക്കണം! ഞങ്ങൾക്ക് അന്നത്തിനും
യശസ്സിനും സൂനൃതോക്തിയ്ക്കുംവേണ്ടി, തേരുകൾ, കുതിരകൾ മുതലായ
ധനവും തന്നാലുണം! 14

ധനങ്ങൾകൊണ്ടു പൂജിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവനേ, അങ്ങയുടെ ആ
നന്ദനസ്സു ഞങ്ങളെ വിട്ടുപോകരുത്. അന്നങ്ങൾ ഞങ്ങളെ ചുഴലട്ടെ!
മഘവാവേ, ധനപതിയായ ഭവാൻ ഞങ്ങളെ ഗോക്കളിൽ കൊണ്ടാക്കി
യാലും: അങ്ങയെ സ്തുതിച്ചുപോരുന്ന ഞങ്ങൾ ഇന്ദ്രംകൊള്ളുമാറാ
കട്ടെ! 15

ഒന്നാമഷ്ടകം സമാപ്തം.

രണ്ടാം അഷ്ടകം.

ഒന്നാമധ്യായം

സൂക്തം 122.

കക്ഷീവാൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; വിശ്വേദേവാഃ ദേവതാ.
(കേകം)

അസ്തരോഷമേ, സംഭരിയ്ക്കുവിൻ, ഫലം പെയ്യും
രുദ്രനായ് നിജപേയയജ്ഞാനാം: സ്തുതിപ്പൻ ഞാൻ,

---

13. ഹരിദ്വർണ്ണങ്ങളായ അശ്വങ്ങൾ=പച്ചക്കുതിരകൾ. ഏതശം—സൂ
യ്യാശ്വങ്ങളിലൊന്നിന്റെ പേർ.

14. ധനമുണ്ടായാലേ, അന്നവും മറ്റും ഉണ്ടാകയുള്ളുവല്ലോ.

15. ഗോക്കളിൽ കൊണ്ടാക്കിയാലും—ഞങ്ങൾക്കു വളരെ ഗോക്കളെ കി
ട്ടിച്ചാലും.

സൂക്തം 122.

1. അസ്തരോഷമേ—ക്രോധമില്ലാത്ത ഋത്വിക്കുകളേ. നിജപേയയജ്ഞാ
ന്നം=തങ്ങൾക്കു കൂടിയ്ക്കാവുന്ന യജ്ഞാന്നം, സോമരസവും മറ്റും. വീരർ—വീര്യമു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വീരരായി,ഷുധിയാൽപ്പോലെ മൂപ്പാരിൻ മാറാ-
ന്മാരെ നീക്കുനോനെയുമമ്മരുത്തുക്കളെയും. 1
ബഹുമാനിയ്ക്കട്ടെ മുൻവിളിയെപ്പതിയ്ക്കോപ്പം,
ബഹുധാ വിജ്ഞാതകളായ രാവുഷസ്സുകഠം!
പൊല്പ്പസവുടപ്പണിഞ്ഞുഷസ്സു തേജസ്സിങ്കൽ
മഗ്നനാമക്കൻപോലായ്ബ്ഭാസിപ്പു രവിശ്രീയാൽ. 2
ഇന്ദ്രമേകട്ടേ, ചുറ്റിനടക്കും പകലവ!-
നിന്ദ്രമേകട്ടേ, നമ്മഠംക്കുംബൂവഷ്ടിയാം കാറും!
ഇന്ദ്രപജ്ജന്യന്മാരേ, മൂച്ചുവെപ്പിപ്പിൻ ഞങ്ങഠം-
ക്കൊ!-നാനുഗ്രഹിയ്ക്കട്ടേ, ദേവകളെല്ലാം നമ്മെ! 3
കൗശിജനിവൻ കാലേ വിളിയ്ക്കാ,മെനിയ്ക്കായി
പ്രാശിപ്പാൻ, നകരാനാ,പ്പൊരാളുമിരുവരെ;
നിങ്ങളഗ്നിയെപ്പാരം പാടിവാഴ്ത്തുവിൻ, സ്തോത്ര-
മിങ്ങോത്തും മനുഷ്യനായ് രണ്ടുമാതാക്കളെയും! 4
നിങ്ങളെ വിളിപ്പാനായ്ച്ചൊൽവനൌശിജനാം ഞാ-
നം;-ഗപാണ്ഡുത നീങ്ങാൻ ഘോഷപോലൊക്കും സ്തോത്രം;

ള്ള അനുചരർ. ഇഷുധി=ആവനാഴി; അനുകഠം എന്നർത്ഥം. നീക്കുനോനെയും—നീക്കുന്ന രുദ്രനെയും; അമ്മരുത്തുക്കളെയും—അന്തരിക്ഷവർത്തികളായ മരുത്തുക്കളെയും. ഞാൻ സ്തുതിപ്പൻ.

2. പതിയ്ക്കോപ്പം—പതി ഭർത്താവിന്റെ വിളിയെ ആദരിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. ബഹുധാ=പല പ്രകാരത്തിൽ; വിജ്ഞാതകഠം=അറിയപ്പെട്ടവർ; വിഖ്യാതകഠം എന്നു സാരം. പൊല്പ്പസവുടപ്പ്—കനകവർണ്ണരശ്മിസമൂഹം. തേജസ്സിങ്കൽ മഗ്നൻ—തേജസ്സാൽ ആച്ഛാദിതൻ. ഭാസിപ്പു—കാണപ്പെടുന്നു. രവിശ്രീ=സൂര്യന്റെ ശോഭ. സൂര്യന്റെ മുൻകതിരുകഠംകൊണ്ടാണല്ലോ, ഉഷസ്സ് ജഗത്തിനെ പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുന്നത്.

3. അംബു=ജലം. പജ്ജന്യൻ—വഷ്ടേവൻ. ഞങ്ങഠംക്കു മൂച്ചുവെപ്പിപ്പിൻ—ഞങ്ങളുടെ അലസത നീക്കിയാലും.

4. കാലേ—പ്രഭാതത്തിൽ. പ്രാശിപ്പാൻ, നകരുവാൻ—ചരുപുരോഡാശാദി ഭക്ഷിപ്പാനും, ആജ്യസോമാദി കുടിപ്പാനും. ഇരുവരെ—അശ്വികളെ. സ്തോത്രമിങ്ങോത്തും മനുഷ്യനായ്—ഇവിടെ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന എനിയ്ക്കുവേണ്ടി. രണ്ടു മാതാക്കഠം—അഹോരാത്രദേവതകഠം. ജ്യോതിഷികളോടു പറയുന്നതാണിത്.

5. നിങ്ങഠം—പൂർവോക്തദേവതകഠം, അഥവാ അശ്വികഠംമാത്രം. ഘോഷ, തന്റെ പാണ്ഡു എന്ന തപഃക്ലേശം ശമിപ്പാൻ അശ്വികളെ സ്തുതിയ്ക്കുകയുണ്ടാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിങ്ങൾതൻ പ്രദാതാവാം പൂഷാവെക്കുറിച്ചും ഞാ-
നിപ്പോഗിയുടെ സമ്പൽപ്രൌഢിയെക്കുറിച്ചും ഞാൻ. 5
കേൾപ്പിനെൻവിളിയിതു ഹേ മിത്രാവരുണരേ;
കേൾപ്പിനധ്വരഗൃഹത്തിങ്കലേവരുടേതും;
കേൾക്ക നമ്മുടെ വിളി, നീർ പെയ്യു നിലങ്ങൾ ന-
ന്നാക്കുന്ന സുശ്രോതാവാം വിശ്രുതദാനൻ സിന്ധു! 6
സ്തുതിപ്പനിവൻ മിത്ര, വരുണ: ഭവദ്ദാനം
ശതഗോയുതാന്നത്തെച്ചേക്കട്ടെ, കക്ഷീവാങ്കൽ;
വന്നുചേരുകീ, ഖ്യാതരഥനാം പ്രിയരഥ-
നുന്നതിയുടൻതന്നെ തന്നുറപ്പിപ്പാനവർ! 7
പൂജിയക്കായിട്ടുനാം കൈക്കൊൾവോരെവർ; പെരു-
തശ്വം തേരിവയെന്നിയ്ക്കയയ്ക്കുന്നവരെവർ;
അദ്ധ്വനസമൃദ്ധരെ സ്തുതിപ്പുനത്ഥാപ്തിയ്ക്കായ്:
മർത്ത്യർ നാമൊപ്പം വീരരൊത്തു നേടാവൂ ധനം! 8
ഹേ മിത്രാവരുണരേ, ദ്രോഹിയായ്ഭവാന്മാക്കു
സോമനീർ നല്കാത്തോനു,മന്യക്കു നല്കുന്നോനും

യി. ഒക്കും—ഉചിതമായ. നിങ്ങൾതൻ—ഭവദീയനായ. പ്രദാതാവ്—ഫലപ്രദൻ. ഉത്തരാർദ്ധവാക്യങ്ങൾ രണ്ടിലും സ്തോതൃം ചൊൽവൻ എന്നു ചേർക്കുക.

6. അധ്വരഗൃഹത്തിങ്കലേവരുടേതും—യാഗശാലയിലെ എല്ലാവരുടേയും വിളി. കേൾക്ക—കേൾക്കട്ടെ. നന്നാക്കുന്ന—സസ്യസമൃദ്ധങ്ങളാക്കുന്ന. സുശ്രോതാവ്—നമ്മുടെ വിളി നന്നായി കേൾക്കാറുള്ളവൻ. സിന്ധു—ജലദേവൻ.

7. ഭവദ്ദാനം=നിങ്ങളുടെ ദാനം; കക്ഷീവാങ്കൽ (എങ്കൽ) ശതഗോയുതാന്നത്തെ (വളരെ ഗോക്കളെയും അന്നത്തെയും) ചേക്കട്ടെ; എന്നിയ്ക്കു നിങ്ങൾ വളരെ ഗോക്കളെയും അന്നത്തെയും തരുമാറാകണം. ഈ ഖ്യാതരഥ(പ്രസിദ്ധമായ രഥത്തോടുകൂടിയവ)നായ പ്രിയരഥന്ന് (രഥപ്രിയന്ന്, എന്നിയ്ക്ക്) ഉടൻതന്നെ ഉന്നതി (സമ്പൽവൃദ്ധി) തന്നുറപ്പിപ്പാൻ (സ്ഥിരമാക്കി നിർത്താൻ) അവർ (മിത്രാദിദേവന്മാർ) വന്നുചേരുക (വരുമാറാകട്ടെ).

8. പൂജിയക്കായിട്ട്—അംഗിരോഗോത്രക്കാക്കു കൊടുക്കാൻ. അദ്ധ്വനസമൃദ്ധരെ—സന്മാർഗ്ഗത്തെറിയ ദേവന്മാരെ. അപ്തിയ്ക്കായ്=ധനലാഭം. വീരരൊത്തു നേടാവൂ ധനം—പുത്രാദികളോടുകൂടി ധനം നേടാവൂ; ദേവപ്രസാദത്താൽ നേടുമാറാകട്ടെ.

9. അന്യക്കു—ഭവദിതരദേവന്മാക്ക്. ഭവദാരാധകരുടെ ഭോഗസമൃദ്ധി ക

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രോഗമൊന്നുള്ളിൽത്താൻതാൻ വെച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുമേ!
യാഗാത്മം സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടതെവനൊരുക്കുമോ; 9
അവനഭ്യസ്തഹയാശ്വഡനാം, നരരിൽവെ-
ച്ചധികോജ്ജസ്സാം, സ്തൂജ്ജത്തേജസ്സാം, ധനദനാം—
ശൂരനായ,നാരതം പോർകളിലെല്ലാം വമ്പ-
ന്മാരെയുമെതിക്കും, ചെന്നൊട്ടുമേ കൂസീടാതേ! 10
കേഠക്കവിൻ സുധ തുകും മത്ത്യന്റെറ വിളി,യൻപു-
ണ്ടാക്കുന്നാ പുരാന്മാരേ—വന്നുചേരുവിനടൻ:
രക്ഷകൻ മറിലുള്ളാത്ത രഥിതൻ മഹത്തായ
ഭക്ഷ്യത്തെ പ്രശംസിപ്പോരല്ലി, വാനവർ നിങ്ങഠം? 11
'ഇവിടെട്ടശേന്ദ്രിയപോഷകം കിട്ടാൻ വിളി-
ച്ചവനിലപ്പിയ്ക്കുകിക്കെല്പു നാ'മെന്നാർ, വാനോർ:
എവരിൽ വിഹരിപ്പൂ ധനവുമന്നങ്ങളു,-
മവരെപ്പേരും ഭക്ഷ്യമേകട്ടേ, മഖങ്ങളിൽ! 12
സ്തുതിപ്പൂ ദശേന്ദ്രിയപോഷകാന്നാത്മം ഞങ്ങഠം,
വിധിപോലീരഞ്ചന്നമെടുത്തു ചെല്ലുംനേരം:

ണ്ടിട്ട് ഒരു രോഗം (അസൂയകൊണ്ടുള്ള വേദന) വെച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കും. സോമനീർ നിങ്ങഠംക്കു നല്കാതിരിയ്ക്കുക, അന്യക്കു നല്കുക—ഇതു രണ്ടും ദ്രോഹംതന്നെ.

10. അഭ്യസ്തഹയാശ്വഡനാം—നട പാഠിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട കുതിരകളുടെ പുറത്തു കേറും; അവൻ ശിക്ഷിതാശ്വങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥനാകുമെന്നത്മം. അധികോജ്ജസ്സ്°=ബലമേറിയവൻ. സ്തൂജ്ജത്തേജസ്സ്°=തേജസ്സു വർദ്ധിച്ചവൻ. ധനദൻ=ധനം കൊടുക്കുന്നവൻ.

11. സുധ തുകും—അമൃതിന്നൊത്ത (അതിമധുരമായ) സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്ന. മത്ത്യന്റെറ—മനുഷ്യനായ എന്റെറ. അൻപുണ്ടാക്കുന്ന പുരാന്മാരേ—ആഹ്വാഠകാരികളായ തമ്പുരാന്മാരേ, ഈശ്വരന്മാരേ. രഥി—യജമാനൻ. ഭക്ഷ്യം—ഹവിസ്സ്°.

12. ദശേന്ദ്രിയപോഷകം—പത്തിന്ദ്രിയങ്ങളെയും പോഷിപ്പിയ്ക്കുന്ന അന്നം; അഞ്ചു കർമ്മേന്ദ്രിയങ്ങഠം, അഞ്ചു ജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങഠം. ഇക്കെല്പ്°—അന്നം നേടാനുള്ള ബലം. എന്നാർ—എന്നരുളിച്ചെയ്തിട്ടുണ്ട്°. അവരെപ്പേരും—വിശ്വേദേവന്മാർ. മഖങ്ങളിൽ—യാഗങ്ങളാൽ പ്രസാദിച്ചു, നമുക്കു ഭക്ഷ്യം (അന്നം) ഏകട്ടെ.

13. ഈരഞ്ചന്നം—പത്തു ചമസങ്ങളിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ട ഹവിസ്സ്°. ചെല്ലുംനേരം—ഹോമിപ്പാൻ ആഹവനീയാഗ്നിയുടെ അടുക്കൽ പോകുമ്പോഠം, ഞങ്ങഠം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇഷ്ടരശ്മിയു,മിഷ്ടാശ്വനു,മീ രാജാക്കന്മാ-
രൊട്ടെന്തൊന്നൊടുക്കു,മത്താരകനേതാക്കളിൽ? 13
കാതിൽപ്പൊൻകടുക്കനും, കഴുത്തിൽ മണികളു,-
മീദൃശരൂപം നമ്മാംക്കേകെട്ടെ, വിശ്വേദേവർ;
നാമിരുകൂട്ടരുടെ നുതിയും പാലും നെയ്യും
കാമിയ്ക്കുമാറാകട്ടേ, തൽക്ഷണമപ്പൂജ്യന്മാർ! 14
അല്ലൽ ചേക്കുന്നു, മശ്വാരന്റെ സുതർ നാൽവർ,
വെല്ലുമായവസോവീശന്റെ മുവ്വരുമെങ്കൽ;
ഹേ മിത്രാവരുണരേ, നിങ്ങാംതൻ പെരുംതുത്തേ-
രാമോദപ്രദാച്ചിസ്സായ്സ്സൂര്യൻപോലുദിയ്ക്കട്ടേ! 15

സൂക്തം 123.

കക്ഷീവാൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഉഷസ്സ് ദേവത.
(കാകളി)

പൂട്ടി, പെരിയ വിദഗ്ധതൻ വാരുറ
തേര;-തിൽക്കേറി,യമർത്ത്യരാം ദേവകാം;

സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. ഇഷ്ടരശ്മി, ഇഷ്ടാശ്വൻ എന്നീ രാജാക്കന്മാരുടെ യാഗം വെടിഞ്ഞു ദേവന്മാർ നമ്മുടെ അടുക്കൽ വന്നേയ്ക്കുമോ? വരും: അത്താരകനേതാക്കളിൽ (ശത്രുപ്പുഴ കടത്തുന്ന ദേവന്മാരിൽ) ഈ രാജാക്കന്മാർ എന്തൊന്നെടുക്കും? ഒന്നിനും ശക്തരാകില്ല!

14. ഈദൃശരൂപം—ഇപ്രകാരമുള്ള കൂട്ടികളെ. കനകരത്നാഭരണങ്ങാം കൂട്ടികളെ അണിയിയ്ക്കുത്തക്ക സമ്പത്തു വിശ്വേദേവന്മാർ നമുക്കു തരട്ടെ. നാമിരുകൂട്ടരുടെ—യജിയ്ക്കുന്നവരും സ്തുതിയ്ക്കുന്നവരുമായ നമ്മുടെ. തൽക്ഷണം—ഇവിടെ വന്ന ഉടൻ. കാമിയ്ക്കുമാറാകട്ടേ—കൈക്കൊള്ളട്ടെ.

15. മശ്വാരൻ, ആയവസൻ എന്നിവർ രണ്ടു രാജാക്കന്മാരത്രേ. വെല്ലും—ജയശീലനായ. മുവ്വരും—മൂന്നു പുത്രന്മാരും. എങ്കൽ അല്ലൽ ചേക്കുന്നു—എന്നെ ഉപദ്രവിച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു. അവരെ പേടിപ്പിയ്ക്കാൻ നിങ്ങളുടെ തേർ അവരുടെ മുമ്പിൽ സൂര്യൻപോലെ ഉദിയ്ക്കട്ടെ.

സൂക്തം 123.

1. വിദഗ്ധ—ഉഷസ്സ്. കറുപ്പ്—നിശാതമസ്സ്. ആയ്യ=പൂജനീയ. മത്ത്യ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉത്ഥിതയായീ, കറുപ്പിൽനിന്നായ്യയാഥം,
മർത്ത്യക്ഷയത്തെച്ചികിത്സിച്ചുപോരുവോഥം! 1
പാരിനെല്ലാംമുമ്പുണരും, ധ്രുതാനായായ്;-
പ്പാക്കും മുകളിൽനിന്നോ;-കും വെളിച്ചവും;
പേർത്തു പിറക്കും യുവതിയുഷസ്സെത്തു,-
മാദ്യവിളിയിൽ മുന്നിട്ട പെരിയവഥം! 2
ഇപ്പോളുഷോദേവി, രക്ഷിതമർത്ത്യ നീ
സുപ്രസൂതേ, നരക്കംശം കൊടുപ്പതിൽ
തൽപരമിത്തനാം ദേവൻ സവിതാവു,
നിഷ്പാപർ ഞങ്ങളെന്നോതട്ടെ, സൂയ്മനിൽ! 3
എത്തും, ഗൃഹത്തിൽ ഗൃഹത്തിൽ,ട്ടിനേ ദിനേ,
കൃത്യം നടത്താനുമേറെടുക്കാനുമായ്;
നിത്യമായാതയായ്, മുന്തിയ മുന്തിയ
വസ്വവെടുക്കും, വിളങ്ങുമുഷസ്സിവഥം! 4
സൂയ്മന്റെ പെങ്ങഥം, വരുണന്റെ സോദരി,
മുമ്പേ സ്ഥതയാകു,ഷസ്സേ, സുനേത്രി, നീ:

ക്ഷയം=മനുഷ്യഗൃഹം. ചികിത്സിയ്ക്കുക—ഇരുട്ടിൽനിന്നു വേർപെടുത്തുക എന്നു സാരം. ക്ഷയത്തിനു രാജയക്ഷ്മാവെന്നും അർത്ഥമുള്ളതു് ഓർക്കുക.

2. പാരിനെല്ലാംമുമ്പു്—ലോകമൊക്കെ ഉണരുന്നതിനുമുമ്പു്. ധ്രുതാനു—യജമാനനു കൊടുപ്പാൻ അന്നം എടുത്തവഥം. മുകളിൽനിന്നു പാക്കും—ലോകത്തെ നോക്കിക്കാണും. പേർത്തു പിറക്കും—നാഥംതോറും ജനിയ്ക്കുന്ന. യുവതി—നിത്യയൌവന. ആദ്യവിളിയിൽ (ഒന്നാമത്തെ ആഹ്വാനത്തിൽത്തന്നെ) മുന്നിട്ടു് (ഇതരദേവതകളെക്കാഥം മുമ്പേ) എത്തും (യജ്ഞസ്ഥലത്തു വന്നണയും). പെരിയവഥം=മഹതി.

3. രക്ഷിതമർത്ത്യ=മനുഷ്യരെ രക്ഷിച്ചവഥം. സുപ്രസൂത=ശോഭനമായ ജനനത്തോടുകൂടിയവഥം. നീ നരക്കു് അംശം (സ്വപ്രകാശഭാഗം) കൊടുക്കുന്നതിൽ താൽപര്യമുള്ള സവിതാവെന്ന ദേവൻ, ഞങ്ങഥം നിഷ്പാപരെന്നു (യാഗയോഗ്യരെന്നു) സൂയ്മനിൽ (സൂയ്മന്റെ അടുക്കൽ) ഓതട്ടെ (അറിയിയ്ക്കട്ടെ). എന്നാൽ സൂയ്മൻ ഞങ്ങളുടെ യാഗസ്ഥലത്തു വന്നുചേരുമെന്നു താൽപര്യം.

4. കൃത്യം—വെളിച്ചം കൊടുക്കലാകുന്ന ജോലി. എറെടുക്കുക—ഭാരം വഹിയ്ക്കുക. ആയാതയായു്—യാഗശാലയിൽ വന്നു്. വസ്വു—ഹവിസ്സും മറവും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അപ്പോഥം വിട്ടം ദ്രോഹി; ഞങ്ങളവനെ നിൻ-
കെല്പുകൊണ്ടു ജയിയ്ക്കാവു, തേർകൊണ്ടുമേ! 5

പൊങ്ങട്ടെ സൂനൃതം, പൊങ്ങട്ടെ ബുദ്ധികഥം,
പൊങ്ങിനില്ക്കട്ടേ, പ്രദീപ്തങ്ങളഗ്നികഥം:
കാട്ടിത്തരികയായ,ല്ലിനാൽ മൂടിയ
കാമ്യവിത്തത്തെത്തിളങ്ങുമുഷസ്സുകഥം! 6

ഒന്നു പോകുന്നു, മറെറാന്നു വരുന്നു നേർ-
ക്കൊ;-നായ്ച്ചരിപ്പു, ഭിന്നങ്ങളഹസ്സുകഥം:
ഊഴത്തിൽ നില്ക്കുമവയിലൊന്നാല്ലിനാൽ
മൂടു;-മുഷസ്സോ, ലസിപ്പു, വെൺതേരുമായ്! 7

ഇന്നൊന്നുപോലി;-നി നാളെയുമൊന്നുപോ-
ലി;-നിരവദ്യകഥം മുപ്പുതുയോജന
ചേരുന്നു, സൂയ്മന്റെ ദീഗ്ഘമാം സ്ഥാനത്തി-
ലോ:-രോന്നുമാശു ചെയ്യിയ്ക്കുന്ന കർമ്മവും! 8

---

5. വരുണൻ=സവിതാവ്. സഹോൽപത്തിമൂലമാണ്, ഉഷസ്സിന്റെ സൂയ്മസവിതൃസോദരീതപം. സുനേത്രി=നല്ല നേത്രി; കൊണ്ടുനടക്കുന്നവൾ. മുമ്പേ—മറദേവതകളെക്കാൾ മുമ്പേ. സ്തുതയാക=സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടാലും. അപ്പോഥം—നീ സ്തുതിയാൽ പ്രസാദിയ്ക്കുന്നതോടേ. ദ്രോഹി—ഞങ്ങളെ ഉപദ്രവിയ്ക്കുന്നവൻ. അവൻ ബലിഷ്ഠതയാൽ വിട്ടുപോയില്ല എങ്കിൽ, അവനെ ഞങ്ങൾ നിന്റെ കെല്പുകൊണ്ടും ഞങ്ങളുടെ തേർകൊണ്ടും ജയിയ്ക്കുമാറാകണം!

6. ഋത്വിക്കുകളോടു പറയുന്നു: സൂനൃതം (പ്രിയവും സത്യവുമായ)സ്തോത്രം പൊങ്ങട്ടെ—ഉറക്കെച്ചൊല്ലുവിൻ. ബുദ്ധികഥം—മനസ്സിരുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള കർമ്മങ്ങൾ. അല്ല്=ഇരുട്ട്. കാമ്യവിത്തം—സ്പൃഹണീയങ്ങളായ യജ്ഞവിഭവങ്ങൾ.

7. ഒന്നു—രാത്രി. മറെറാന്നു—പകൽ. നേക്ക്—ശരിയ്ക്ക്, യഥാകാലം. ഭിന്നങ്ങൾ—വ്യത്യസ്തരൂപങ്ങൾ. അഹസ്സുകഥം=രാവും പകലും. അവയിലൊന്ന്—രാത്രി.

8. ഇന്നേത്തെ ഉഷസ്സും നാളെത്തേതും ഒന്നുപോലെതന്നെ. ഇന്നിരവദ്യകഥം—ഈ നിർമ്മലകളായ ഉഷസ്സുകഥം. സൂയ്മന്റെ ദീഗ്ഘമാം സ്ഥാനത്തിൽ—സൂയ്മൻ യാതൊരിടത്തു പോകുമോ, അവിടെയൊക്കെ. മുപ്പുതു യോജന ചേരുന്നു—മുപ്പുതുയോജനയ്ക്കുള്ളിലുള്ളവർക്കു കാണുമാറാകുന്നു; സൂയ്മനും അങ്ങനെതന്നെ. ഓരോന്നും—ഓരോ ഉഷസ്സും. ആശു—ഉദയക്ഷണത്തിൽത്തന്നെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നല്ലകലാഗമം കാട്ടി,ക്കറുപ്പിൽനി-
ന്നുദ്ഭവിയ്ക്കുന്നു, വെൺകാന്തിയോടനുപമം:
യോഷിയാഠം മായ്ക്കില്ല, സൂയ്മന്റെ ദീപ്തിയെ;-
ഭൂഷണഭംഗി ചമയ്ക്കയേ ചെയ്തിട്ടൂ! 9

പെൺപൈതൽപോലുടുക്കാതേ നടന്നൊ,ടു-
വൻപുറാ ദേവനിൽച്ചെല്ലുന്നു ദേവി, നീ;
മുമ്പിൽ വെൺപുഞ്ചിരിക്കൊഠംവൂ യുവതിയായ്;-
സ്സുമ്പന്നാശോഭയായ്ക്കാട്ടുന്നു, മാത്തടം! 10

അമ്മ കുളിപ്പിച്ച മങ്കപോലാഭയാ
തന്മെയ്യുഷസ്സേ, വെളിപ്പെടുത്തുന്നു നീ;
മുറ്റും വെളിച്ചം വിരിയ്ക്കു, കല്യാണി നീ,
മറു പുലരികഠം ചെയ്യാത്തതിൻവിധം! 11

ഭൂരിതുരംഗമാർ, ഭൂരിഗോവൃന്ദമാർ,
സൂരന്റെ രശ്മികളൊത്തു യതിപ്പവർ
പോകുന്നു, വീണ്ടും വരുന്നു, വരേണ്യമാർ
ലോകാനുകൂല്യം പുലർത്തുമുഷസ്സുകഠം! 12

അക്കാംക്ഷുവോടിണങ്ങുന്നാ നീ ഞങ്ങളിൽ
വെയ്ക്കുകുഷസ്സേ, ശുഭശുഭപ്രജ്ഞയെ;
ചേക്കു, വെളിച്ചമാഹൃത നീ ഞങ്ങഠംക്കു;
വായ്ക്കണം, സപത്തുള്ള ഞങ്ങഠംക്കു വിത്തവും! 13

---

9. നല്ലകലാഗമം=നല്ല പകലിന്റെ വരവ്. യോഷിയാഠം—കൂട്ടിക്കലത്തുന്നവളായ ഉഷസ്സ്.

10. ഉടുക്കാതേ—സ്പഷ്ടശരീരയായി. ഒടുവ്—മുതിന്പ്പോഠം. അൻപുറാ (സ്നേഹമുള്ള) ദേവനിൽ (സൂയ്മങ്കൽ) ചെല്ലുന്നു; സൂയ്മനോടു ചേരുന്നു. മുമ്പിൽ—സൂയ്മന്റെ മുമ്പിൽ. മാത്തടം—മാറു മുതലായ ഗോപ്യാംഗങ്ങഠം.

11. ആഭയാ=ശോഭയോടേ. കല്യാണി=മംഗളാത്മിക. ചെയ്യാത്തതിൻ വിധം—നിസ്തുല്യമായി.

12. യതിപ്പവർ—ഇരുട്ടിനെ അകറ്റാൻ.

13. ശുഭശുഭപ്രജ്ഞ=നല്ല നല്ല ബുദ്ധി. ആഹൃത=വിളിയ്ക്കപ്പെട്ടവഠ. സപത്തുള്ള—ഹവിസ്സാകുന്ന ധനത്തോടുകൂടിയ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 124.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകാം മൂന്നേത്തവ.

(കാകളി)

അഗ്നി കത്തുന്നു: തമസ്സകറ്റിയുഷ-
സ്സു,ക്കൻകണക്കൊളി വീശുന്നു, നിർഭരം.
നല്ല, ദേവൻ സവിതാവു നടപ്പിനായ്
നമ്മൾക്കിരുകാലി-നാല്ക്കാലിയാം ധനം! 1

നേരേ തുണയ്ക്കുന്നു, ദേവകർമ്മങ്ങളിൽ;
വേറുപെടുത്തുന്നു, മർത്ത്യയുഗങ്ങളെ;
പോയ സനാതനിമാക്കുപമ, വരാൻ
പോകുവോക്കേട്ടെത്തി, മിന്നുമുഷസ്സിവൾ! 2

പേർത്തും കിഴക്കിതാ, കാണായി, ചേഷ്ടന-
ദാത്രിയായ്ത്തേജസ്സുടുത്ത വാനിന്മകൾ;
സൂര്യന്റെ മാർഗ്ഗമനുക്രമാൽപ്പൂകുന്നു;
കായ്മഞ്ഞപോലെയിട്ടിഗ്ഭാഗബോധിനി! 3

ചാരത്തു കാണായി, കൊറിതൻ മാർപോലെ;
നോധസ്സുപോലേ വെളിപ്പെടുത്തീ പ്രിയം;

സൂക്തം 124.

1. നടപ്പിനായ്—ഗമനാഗമനാദിവ്യാപാരാർത്ഥം.

2. മർത്ത്യയുഗങ്ങാം=മനുഷ്യദമ്പതിമാർ; പ്രഭാതത്തിൽ ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാർ അവരവരുടെ കൃത്യങ്ങാംക്കായി പിരിഞ്ഞുപോകുമല്ലോ. സനാതനിമാക്ക്—നിത്യകളായ ഉഷസ്സുകാംക്ക്. ഉപമ—ഉപമാനം.

3. ചേഷ്ടനദാത്രി—നിദ്രയാൽ നിശ്ചലരായിരുന്ന മനുഷ്യാദികളെ ഉണർത്തി, ചേഷ്ടിപ്പിയ്ക്കുന്നവാം. കായ്മഞ്ഞ—ഭർത്താവിനെ അനുഗമിയ്ക്കൽ സ്ത്രീധർമ്മമാണെന്നറിഞ്ഞവാം. ദിഗ്ഭാഗബോധിനി—കിഴക്കു മുതലായ ദിക്കുകളെ വേർതിരിച്ചു കാണിയ്ക്കുന്നവാം.

4. കൊറരി എന്ന നീർപ്പക്ഷിയുടെ മാറു വെളുത്തിരിയ്ക്കുമല്ലോ. നോധസ്സുപോലെ—നോധസ്സ് എന്ന ഋഷി ദേവതാസ്തുതികളിൽ സ്വാഭീഷ്ടം പ്രകാശി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സുപ്തരെ വീട്ടമ്മപോലുണർത്തുമിവൾ
നിത്യം വരും, തിരിച്ചെത്തുന്ന മാതരിൽ! 4
അന്തരിക്ഷത്തിൻ കിഴക്കിടത്തു പിറ-
ന്നന്തസ്സിലാവിഷ്കരിച്ചാൾ കതിർക്കൊടി;
വായ്ചു പുകഴ്ന്നാൾ, പിതാക്കൾതനാങ്കത്തിൽ
വാണി,രുപേരെയും ശ്രീയാൽ നിറച്ചിവൾ! 5
നല്ല വെളിച്ചം പരത്താതെ വജ്ജിപ്പ-
തില്ലാ വിജാതിയെ,യില്ലാ സജാതിയെ;
കൈവിടുന്നില്ലനല്പത്തെ,യില്ലല്പത്തെ,
മൈവെണ്ണയോടേ തടിച്ചു മിന്നുമിവൾ! 6
അഭ്രാതൃകപോലെ പോയ്ച്ചെന്നിതച്ഛങ്ക-
ലു;-ത്തൈഷിണിപോലെ കോടതി കേറിനാൾ;
സദ്മസ്സു കാമിനിപോലെത്തി നാഥങ്ക-
ളു;-ൽസ്മിതപോലുഷസ്സാലക്ഷ്യരൂപയായ്! 7

പ്പിച്ചതുപോലെ, ഉഷസ്സു പ്രിയം (സർവ്വലോകപ്രിയമായ തേജസ്സു) വെളിപ്പെടുത്തി. സുപ്തരെ (ഉറങ്ങുന്നവരെ) വീട്ടമ്മ (ഗൃഹത്തിലെ അമ്മ) വിളിച്ചുണർത്തുമല്ലോ. നിത്യം വരും, തിരിച്ചെത്തുന്ന മാതരിൽ—സങ്കേതത്തിൽനിന്നു തിരിച്ചുപോരുന്ന വാരാംഗനകളുടെ ഇടയിൽ, നിത്യം ഈ സതിയായ ഉഷസ്സു ഉണ്ടായിരിയ്ക്കും!

5. കതിർക്കൊടി=രശ്മിയാകുന്ന കൊടി. ആവിഷ്കരിച്ചാൾ—കാട്ടി. പിതാക്കൾതന്നങ്കത്തിൽ വാണ്—ദ്യാവാപൃഥിവികളുടെ മടിയിലിരുന്ന്. വായ്ചു പുകഴ്ന്നാൾ—വളർന്നു, വിഖ്യാതയായി. ഇരുപേരെയും—പിതാക്കളെ. ശ്രീ=ശോഭ.

6. ഇവൾ (ഉഷസ്സ്) വിജാതി(മനുഷ്യാദി)യ്ക്കും, സജാതി(ദേവജാതി)യ്ക്കും, അനല്പത്തിനും (വലുതിനും) അല്പത്തിനും (ചെറുതിനും) ഒരേ മട്ടിൽ വെളിച്ചം കൊടുക്കുന്നു!

7. അഭ്രാതൃക (ആങ്ങളയില്ലാത്തവൾ) ആൺപ്രജയില്ലാത്ത അച്ഛനെ പരിചരിപ്പാൻ ചെല്ലുമല്ലോ; അതുപോലെ, ഉഷസ്സു പിതൃഭൂതനായ സൂര്യങ്കൽ ചെന്നു. അതൈഷിണി (സ്വന്തം മുതൽ വിധിച്ചുകിട്ടാനിച്ഛിയ്ക്കുന്ന ഒരു വിധവ) കോടതിയിൽ പോകുന്നതുപോലെ, ഉഷസ്സു സൂര്യവാസസ്ഥാനം (ആകാശം) പ്രാപിച്ചു. സദ്മസ്സു (സ്നാതയായി നല്ല വസ്ത്രാഭരണങ്ങളണിഞ്ഞ) കാമിനി (കാമവതിയായ പത്നി) നാഥങ്കൽ (ഭർത്താവിന്റെ അടുക്കൽ) ചെല്ലുന്നതുപോലെ, ഉഷസ്സു ഭർത്താവായ സൂര്യന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നുചേർന്നു. ഉൽസ്മിത (പുഞ്ചിരിക്കൊണ്ടവൾ) ദന്തങ്ങളെ എന്നപോലെ, ഉഷസ്സു രൂപങ്ങളെ (പദാർത്ഥങ്ങളെ) കാണ്മാറാക്കി. സൂര്യന്ന് ഉഷസ്സിന്റെ പിതൃത്വവും ഭർത്തൃത്വവും കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; സൂര്യസന്നിധിയെ കോടതിയുമാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചേച്ചിയ്ക്കു വേണ്ടും പിറപ്പിടം നീക്കിവെ-
ച്ചേച്ച,ങ്ങറിയിച്ചൊഴിഞ്ഞാ൯ കനീയസി;
സൂരാംശുവാലിരു൯ പോക്കിയുഷസ്സിവ൯
പാരിനെ മിന്നിച്ചു, വാർമിന്നൽപോലവേ. 8

എന്നു,മിപ്പൂ൪വകസോദരിമാരിൽവെ-
ച്ചൊന്നു മുന്നോതിനെപ്പിന്തുടന്നെത്തിടും;
അന്നാവീനോഷസ്സുകളും നടേപ്പോലെ
നന്നായ്പ്പുലന്നാ,ഢ്യരാക്കട്ടെ നമ്മളെ! 9

ഹവ്യദക്കേകൃഷസ്സേ, പുലന്നുണർ-
വു;-ങ്ങുണരാതുറങ്ങട്ടേ, വണിക്കുകൾ!
ഹവ്യവാൻ, സ്തോതാവിവക്കു കൊടുക്ക നീ
ദ്രവ്യം ജരയിത്രി, സൂനൃതേ, ശ്രീമതി! 10

നേർക്കീ യുവതി കിഴക്കു വരികയായ്:
പൂട്ടുനാതുണ്ടു, തുടുപ്പാന്ന ഗോക്കളെ;
തിട്ട,മിരുട്ടിൽക്കൊടിയായ്പ്പുലന്നിടും;
പുഷ്ടനായ് വാഴുന്നിത,ഗ്നി ഗൃഹേ ഗൃഹേ. 11

---

8. കനീയസി (അനുജത്തിയായ രാത്രി) ചേച്ചിയ്ക്കു (ജ്യേഷ്ഠത്തിയായ ഉഷസ്സിനു) വേണ്ടും പിറപ്പിടം (അപരരാത്രമാകുന്ന ഉൽപത്തിസ്ഥാനം) നീക്കിവെച്ചേച്ച്, അങ്ങറിയിച്ചു (വിവരം ചേച്ചിയെ ധരിപ്പിച്ച്) ഒഴിഞ്ഞാ൯ (പിന്മാറി).

9 എന്നും—എല്ലാ നാളിലും. പൂ൪വകസോദരിമാർ—പണ്ടേ സഹോദരിമാരായ ഉഷസ്സുകൾ. അന്നവീനോഷസ്സുകളും—വരാൻപോകുന്ന പുതിയ ഉഷസ്സുകളും. നടേപ്പോലെ=മുമ്പത്തെപ്പോലെ. നന്നായ്പ്പുലന്ന്—നല്ല കർമ്മാനുഷ്ഠാനാദിനങ്ങളായിത്തീന്ന്. നമ്മളെ ആഢ്യ(ധനിക)രാക്കട്ടെ; നമുക്കു ധനം തരട്ടെ.

10. ഹവ്യദർ=ഹവിസ്സുപ്പിയ്ക്കുന്നവർ. വണിക്കുകൾ—ആക്കും ഒന്നുംകൊടുക്കാത്ത കച്ചവടക്കാർ; അവർ ഉണരാതുറങ്ങട്ടെ—ദീ൪ഘനിദ്ര, മരണം, അടയട്ടെ. ദ്രവ്യം=ധനം. ജരയിത്രി—പ്രാണികൾക്കു വാർദ്ധക്യം വരുത്തുന്നവളേ. സൂനൃതേ=സൂനേത്രി. ശ്രീമതി—ഞങ്ങൾ തന്ന ഹവിസ്സാകുന്ന സമ്പത്തുള്ളവളേ.

11. ഈ യുവതി—ഉഷസ്സ്. കൊടി—അടയാളം. പുലന്നിടും—ഈ യുവതിതന്നെ കർത്തൃപദം. തിട്ടം=തീച്ചയായും. അഗ്നൃജ്ജ്വാലനം പുലർകാലത്താണല്ലോ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിന്നാഗമത്തിൽപ്പറക്കയായ് പക്ഷിയും
തന്നിടം വിട്ടിര തേടി മനുഷ്യനും.
കൊണ്ടുവരുന്നു, ദാതാവാം ഗൃഹസ്ഥനായ്-
ക്കൊണ്ടുഷോദേവി, നീ ഭൂരിസമ്പത്തിനെ! 12

ഏവമെൻമന്ത്രവൽസ്തോത്രം ശ്രവിച്ചുഷോ-
ദേവിമാരേ, കനിഞ്ഞേകുവിൻ പുഷ്ടിയെ:
സത്യഹ്മാരേ, ഭവദ്രക്ഷകൊണ്ടെങ്ങളും
പത്തുപത്തായിരം നേടിടാമൂ ധനം! 13

സൂക്തം 125.

കക്ഷീവാൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സ്; ദാനം ദേവത.

രാജാവു സ്വനയൻ പ്രഭാതത്തിൽ വന്നു, പ്രഭാതത്തിൽത്ത നോ രതാങ്ങൾ തന്നു; ഞാൻ അവ അറിഞ്ഞു സ്വീകരിച്ചു, അച്ഛനു സമർപ്പിച്ചു. അതിനാൽ, അദ്ദേഹം പ്രജകളെയും ആയുസ്സും വർദ്ധിപ്പിച്ചു; നല്ല വീരന്മാരോടുകൂടി, സമ്പത്തു വളർത്തിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കട്ടെ! 1

---

12. ഇര തേടി മനുഷ്യനും പറക്കയായ്—ജീവസന്ധാരണത്തിനുള്ള കൃഷിപ്പണിയ്ക്കും മറ്റുമായി സത്വരം പോയിത്തുടങ്ങി. ദാതാവ്—ഹവിസ്സു നല്കുന്നവൻ.

13. പുഷ്ടി—അഭിവൃദ്ധി. ഭവദ്രക്ഷ=ഭവതിമാരുടെ രക്ഷ.

സൂക്തം 125.

1. പഠിപ്പു കഴിഞ്ഞു ഗുരുകുലത്തിൽനിന്നു സ്വഗൃഹത്തിലെയ്ക്കു പോന്ന ദീർഘതമഃപുത്രൻ കക്ഷീവാൻ രാത്രിയിൽ വഴിയ്ക്കോരിടത്തു വിശ്രമിച്ചു. പുലർകാലത്തു, ഭാവയവ്യരാജാവിന്റെ പുത്രൻ സ്വനയൻ കൂട്ടുകാരുമായി കളിയാടിക്കൊണ്ടു കക്ഷീവാന്റെ അടുക്കൽ യദൃച്ഛയാ വന്നെത്തി. കക്ഷീവാൻ പെട്ടെന്നു് ഉണ്ണിനീരു. കമനീയാംഗനായ കക്ഷീവാനെ സ്വപുത്രിയ്ക്കു ഭർത്താവാക്കണമെന്നാഗ്രഹിച്ചു, കുലാദികം ചോദിച്ചറിഞ്ഞ സ്വനയൻ ആ മാഗ്ധലബ്രാഹ്മണനായ സുഹൃത്തിനെ അരമനയിൽ കൊണ്ടുപോയി സൽക്കരിച്ചു, വിലയേറിയ വളരെ സമ്മാനങ്ങളും കൊടുത്തു.

വൃദ്ധനായ കലിംഗനെന്ന രാജാവിന്റെ രാജ്ഞിയുടെ ദാസിയായ ഉശിക്കു് എന്ന സ്ത്രീയിൽ—ദീർഘതമസ്സിങ്കൽനിന്നു പുത്രോൽപാദനത്തിനു രാജാവു നി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഹേ പ്രഭാതാതിഥേ, വരുന്ന വഴിപോക്കനായ നിന്നെ ആർ ധനംകൊണ്ടു, കെണികൊണ്ടെന്നപോലെ തടഞ്ഞുനിർത്തിയോ; അദ്ദേഹത്തിന്നു നല്ല ഗോക്കളും നല്ല സ്വർണ്ണങ്ങളും നല്ല അശ്വങ്ങളും ഉണ്ടാകട്ടെ! ഇന്ദ്രൻ ദീർഘായുസ്സും നല്കട്ടെ! 2

ഞാൻ ഇന്നലെ പ്രഭാതത്തിൽ കാത്തിരുന്നു; ഇന്നു, സുകൃതിയും യാഗകർത്താവുമായ നീ ധനസമൃദ്ധമായ തേരിൽ വന്നെത്തി! ഇനി നീ സോമലതയുടെ നീർ നുകരുക; ആ വീരസമേതനെ പ്രിയസത്യവാക്കുകൊണ്ടു സ്തുതിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുക. 3

യജിയ്ക്കുന്നവനെറയും, യജിപ്പാൻ നിശ്ചയിയ്ക്കുന്നവനെറയും അടുക്കൽ, ധാരാളം പാലുള്ള സുഖകാരിണികളായ പൈക്കൾ ചുരത്തിനില്ക്കും; പിതൃപൂജകൻ, ഇഷ്ടദാതാവ് എന്നിവരുടെ അടുക്കലും, സർവ്വത്ര, അന്നസമൃദ്ധിയെ ഉളവാക്കുന്ന നൈത്തോടുകൾ വന്നെത്തും! 4

പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നവൻ സത്സ്ത്രിന്റെ മുകളിൽ സേവിതനായി വാഴും; ദേവകളിൽ ഉൾപ്പെടുകയും ചെയ്യും! അവനു ജലപ്രവാഹം നെയ്യായിത്തീരും; അവനു് ഈ ഭൂമി സദാ ഫലസമൃദ്ധയുമാകും! 5

യോഗിച്ച രാജ്ഞിയാൽ വൃദ്ധമുനിസംഗമത്തിൽ വെറുപ്പുമൂലം, സ്വന്തം വസ്ത്രാഭരണങ്ങളണിയിച്ചു തനിയ്ക്കു പകരം അയയ്ക്കപ്പെട്ടവളിൽ—ദീർഘതമസ്സിനു ജനിച്ചവനായ കക്ഷീവാൻ സമ്മാനം കിട്ടിയതെല്ലാംകൊണ്ടുപോന്നു് അച്ഛനു സമർപ്പിച്ചു; പിന്നീടു പരോക്ഷമായി, സ്വനയന്റെ ദാനത്തെ പ്രശംസിയ്ക്കുന്നു:

രത്നങ്ങൾ—ശ്രേഷ്ഠവസ്തുക്കൾ. അറിഞ്ഞു—നിർദ്ദോഷമെന്നു കണ്ടു. അദ്ദേഹം—സ്വനയൻ.

2. കക്ഷീവാന്റെ അച്ഛൻ സ്വനയനു നന്മ നേരുന്നു: പ്രഭാതാതിഥേ—പ്രഭാതത്തിൽ വന്നുചേർന്ന മകനേ. കെണികൊണ്ടെന്നപോലെ—പാശകൻ മൃഗപക്ഷ്യാദിയെ വലയിൽ കുടുക്കുന്നതുപോലെ.

3. കാത്തിരുന്നു—നിന്റെ വരവിനെ. നുകരുക—സോമയാഗം അനുഷ്ഠിയ്ക്കുക. ആ വീരസമേതനെ—സ്വനയനെ.

4. സോമയാഗത്തിന്റെ ഫലം പ്രതിപാദിയ്ക്കുന്നു: പിതൃപൂജകൻ=പിതൃക്കളെ ആരാധിയ്ക്കുന്നവൻ.

5. പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നവൻ—ഹവിരാദികൾ നല്കി ദേവകളെ പ്രസാദിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ. സേവിതനായി—ദേവന്മാരാൽ സേവിയ്ക്കപ്പെട്ടു്. ദേവകളിൽ ഉൾപ്പെടുക—ദേവത്വമടയുക.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദക്ഷിണ കൊടുക്കുന്നാവക്കുള്ളവയാണ്, ഈ ആരാധ്യവസ്തുക്കൾ; ദക്ഷിണ കൊടുക്കുന്നാവക്കുള്ളവയാണ്, സ്വർഗ്ഗത്തിലെ സൗഭ്യലോകങ്ങൾ; ദക്ഷിണ കൊടുക്കുന്നാവർ മരണരഹിതരായിത്തീരുന്നു; ദക്ഷിണ കൊടുക്കുന്നാവർ ദീർഘായുസ്സു നേടുന്നു! 6

പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നാവക്കു താപവും പാപവുമുണ്ടാകരുത്; സ്തോതാക്കൾ, സുവ്രതന്മാർ എന്നിവക്കും വാർദ്ധക്യം വരരുത്! മറ്റാരാനുമായിക്കൊള്ളട്ടെ പാപി---പ്രീതിപ്പെടുത്താത്തവങ്കൽ ചെല്ലട്ടെ, ദുഃഖങ്ങൾ! 7

സൂക്തം 126.

കക്ഷീവാൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; ഭാവയവ്യനും രോമശയും ദേവത.

സിന്ധുവിൽ വാഴുന്ന ഭാവയവ്യനെപ്പറ്റി ഞാൻ വളരെ സ്തോത്രങ്ങൾ ആലോചിച്ചുവെയ്ക്കുന്നു: ഈ അജിതനായ രാജാവു യശഃകാംക്ഷയാൽ എന്നിയ്ക്ക് ആയിരം സോമയാഗത്തിനുള്ള വക തന്നുവല്ലോ! 1

പണം വലിച്ചെറിയുന്ന രാജാവിന്റെ നൂറു പതക്കങ്ങൾ, നടമിടുക്കുള്ള കുതിരകൾ, നൂറു കാളകൾ എന്നിവയെ കക്ഷീവാനായ ഞാൻ അഭ്യർത്ഥിയ്ക്കപ്പെട്ടകയാൽ അപ്പോൾത്തന്നെ സ്വീകരിച്ചു; അദ്ദേഹം സ്വർഗ്ഗത്തിൽ അക്ഷയയശസ്സിനെ പരത്തിയിരിയ്ക്കുന്നു! 2

സ്ത്രീകൾ കേറിയ, പത്തു കറുത്ത തേരുകൾ---സ്വനയൻ തന്നവ---എന്റെ അടുക്കലെത്തി; പിന്നാലെ ആയിരത്തറുപതു പൈക്കളും വന്നൊത്തി. എല്ലാം കക്ഷീവാൻ പിറോന്ന് അച്ഛനു സമർപ്പിച്ചു. 3

---

6. യാഗദക്ഷിണയുടെ മഹത്തായ ഫലം: ആരാധ്യവസ്തുക്കൾ---സ്രക്ചന്ദനമണിമുക്താദിഭോഗ്യവിഭവങ്ങൾ.

സൂക്തം 126.

1. സിന്ധു---സിന്ധു എന്ന രാജ്യം. ഭാവയവ്യന്റെ മകനാണ്, കക്ഷീവാനു ധനം നല്കിയതെങ്കിലും, അച്ഛനും മകനും രണ്ടല്ലായ്കയാൽ, അച്ഛനെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു.

2. പണം വലിച്ചെറിയുന്ന---എത്രയെന്നില്ലാതെ ദാനംചെയ്യുന്ന. രാജാവ്---സ്വനയൻ. അഭ്യർത്ഥിയ്ക്കപ്പെട്ടകയാൽ---'ഇവ ഭവാൻ സ്വീകരിയ്ക്കണമേ' എന്നു സ്വനയൻ അപേക്ഷിച്ചതിനാൽ.

3. സ്ത്രീകൾ---കന്യകമാർ. കറുത്ത---കരിംകുതിരകളെ പൂട്ടിയ. കക്ഷീവാൻ---ഞാൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പത്തു തേരുകളെ നാല്പതു ചെംകുതിരകൾ ആയിരത്തിന്റെ മുമ്പിൽ വരിവെച്ചു വലിയ്ക്കുകയായി; കുറുമ്പൊഴുകുന്ന, പൊൻകോപ്പിട്ട, ഇളയ്ക്കാതെ നടക്കുന്ന അവയെ കടിഞ്ഞാൺപിടിയ്ക്കുന്നവർ തീറ കൊടുത്തു, തോത്തിത്തുടച്ചു. 4

ഉറ്റബന്ധുക്കളേ, മുമ്പത്തെദ്ദാനത്തിന്നുശേഷം, പതിനൊന്നു തേർ, വിലയേറിയ പൈക്കൾ എന്നിവയെക്കൂടി ഞാൻ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സ്വീകരിച്ചു. പ്രജാസംഘങ്ങൾപോലെ ഇണങ്ങിയവരും, വണ്ടിയുള്ളവരും, അംഗിരസ്സുകളും, യശസ്സിച്ചിയ്ക്കുന്നവരുമാണല്ലോ, ഇവർ. 5

നീളെ സ്വീകരിയ്ക്കപ്പെട്ടവളാണ്—ചുറ്റും സ്വീകരിയ്ക്കപ്പെട്ടവളാണ്—ഈ ഭോഗാഹ: ഇവൾ, പെറ്റ പെൺകീരിപോലെ മുറുകെപ്പിടിയ്ക്കും; രേതസ്സേറിയ ഇവൾ എനിയ്ക്ക് ഒരുന്നൂറു ഭോഗം തരാറുണ്ട്! 6

ഭവാൻ, അടുക്കൽ വന്ന് എന്നൊത്തലോടിനോക്കു: എന്റെ അംഗം തുച്ചമാണെന്നു കരുതേണ്ടാ; ഗന്ധാരത്തിലെ ചെമ്മരിയാടുപോലെ രോമം നിറഞ്ഞവളായ എനിയ്ക്ക് എല്ലാ അവയവങ്ങളുമുണ്ട്! 7

സൂക്തം 127.

ദിവോദാസപുത്രൻ പരുച്ഛേപൻ ഋഷി; അത്യഷ്ടി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.
(മാകന്ദമഞ്ജരി)

ഹോതാവും, ദാതാവും,—നണ്ണനോൻ ഞാൻ—കെല്പിൻ
പൈതലും, ത്രാതാവും, സൽക്രതുവും,

---

4. തേരൊന്നിന്നു നാലുവീതം പത്തു തേരിന്നു നാല്പതു ചെംകുതിരകൾ. കവത്തവയ്ക്കു പുറമേ, ചെമ്മന്ന കുതിരകളും നല്കപ്പെട്ടിരുന്നു എന്നൂഹിയ്ക്കാം. ആയിരത്തിന്റെ—സഹസ്രഗോക്കളുടെ. അവയെ—കുതിരകളെ. കടിഞ്ഞാൺ പിടിയ്ക്കുന്നവർ—സാരഥികൾ.

5. ബന്ധുക്കൾക്കും ധനം നല്കുന്നു. പ്രജാസംഘങ്ങൾ എന്നാദിയായ വാക്യം ആത്മഗതമാകുന്നു. പ്രജാസംഘങ്ങൾ—'നാട്ടുകൂട്ട'ങ്ങൾ. വണ്ടി—ഹവിർദ്ധാനശകടം; സോമയാഗം എന്നു സാരം. ഇവർ—ബന്ധുക്കൾ.

6. സംഭോഗപ്രാർത്ഥിനിയായ സ്വഭാര്യയെ—രോമശയെ—ഭാവയവ്യൻ പരിഹസിയ്ക്കുന്നു: മുറുകെപ്പിടിയ്ക്കും—വിടില്ല. എല്ലാം വിപരീതലക്ഷണ: രോമശ അപ്രൌഢയാണെന്നാണ്, രാജാവിന്റെ അഭിപ്രായം.

7. ബൃഹസ്പതിപുത്രിയായ രോമശ ഭർത്താവിന്റെ പരിഹാസത്തിന്നു മറുപടി പറയുന്നു. ഗന്ധാരം—ഒരു രാജ്യം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സാധിതവിദ്യനാം മേധാവിപോലവേ
ജാതവേദസ്സുമാണ,ഗ്നിദേവൻ:
ഉമ്പരിലൻപുയന്നൊറെടുക്കുന്ന താൻ,
സമ്പനാജപാലനായ് നൈഹോമത്തെ. 1

അംഗിരോജ്യേഷ്ഠനാം യജപാവായ്ദ്ദീപ്തനാ-
മങ്ങയെ യജ്ഞപ്രവൃത്തർ ഞങ്ങഠം
സ്ഥാനേ വിളിയ്ക്കാവൂ, സംപ്രീതികാരിയാം
ധ്യാനമന്ത്രത്താൽ വൃഷാവേ, കവേ!
മത്ത്യക്കു ഹോതാവാമഗ്നിശ്ചിഷ്ടശനു,
ചിത്തതാൽപയ്യമോടിയ്യാളുകഠം
ചുറിനടക്കും രവിയെന്നപോലവേ
തുഷ്ടി വരുത്തട്ടെയിഷ്ടാപ്തിയ്ക്കായ്! 2

ദ്രോഹിയെ നീക്കു,മത്യോജസ്തനദ്ദീപ്തൻ,
ദ്രോഹിയെ വെട്ടം, കോടാലിപോലെ:
കെല്പേറും സ്ഥാവരംപോലുമടഞ്ഞുപോം,
തൽപരിഷ്വംഗത്തിൽത്തണ്ണീർപോലെ;
മാറാരെത്തീത്തേ നിലയ്ക്കു താൻ പിന്മാറി-
ല്ലേ,റടുത്തീടും വില്ലാളിപോലെ! 3

സൂക്തം 127.

1. സൽക്രതു=നല്ല യാഗത്തോടുകൂടിയവൻ. ജാതവേദസ്സ്—ജനിച്ചതിനെയെല്ലാമറിഞ്ഞവൻ; അഗ്നിയുടെ പയ്യായുമാണിത്. ഉമ്പരിലൻപുയന്—ദേവകഠംകു കൊണ്ടുകൊടുക്കാൻ.

2. അംഗിരോജ്യേഷ്ഠൻ—അംഗിരോഗോത്രക്കാരിൽ മൂത്തവൻ. സ്ഥാനേ—യോഗ്യമാംവണ്ണം. ധ്യാനമന്ത്രം=ധ്യാനസാധനമന്ത്രം. മത്ത്യക്കു ഹോതാവ്—മനുഷ്യക്കുവേണ്ടി ദേവന്മാരെ വിളിയ്ക്കുന്നവൻ.

3. ദ്രോഹിയെ—നമ്മെ ഉപദ്രവിയ്ക്കുന്നവരെ കോടാലിപോലെ വെട്ടിനീക്കും. അത്യോജസ്തൻ=ഓജസ്സ് (ജ്വാല) ഏറിയവൻ. സ്ഥാവരം—പവ്തം. തൽപരിഷ്വംഗം=അവന്റെ (അഗ്നിയുടെ) സംയോഗം. തണ്ണീർപോലെ—തീയ്യു വെള്ളത്തെ തിളപ്പിച്ചു വററിയ്ക്കുമല്ലോ. തീത്തേ നിലയ്ക്കു—നശിപ്പിച്ചിട്ടേ അടങ്ങൂ. താൻ—അഗ്നി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സാരമേ നല്ലനു, വിജ്ഞാനുപോലഗ്നി-
യ്ക്കാ;-രോചിമ്മാഗ്ഗ്നേണാ രക്ഷയ്ക്കിവൻ
കൊണ്ടുപോം, രക്ഷയ്ക്കായ്ക്കമ്മി കൊടുത്തതു;
കണ്ടതൊട്ടുക്കിവൻ കാടുപോലെ
പുക്കെരിയ്ക്കുനു; പചിയ്ക്കുനാ തേജസ്സാൽ-
ക്കക്കശാനാത്തെയും, പാപത്തെയും! 4

അല്ലിലഹസ്സിലെക്കാളേറെക്കാണാകു,-
മില്ലഹസ്സിങ്കലു,മാക്കപായം;
അന്നമവനു നാം വെയ്ക്കു, വേടിയ്ക്കുടു-
ത്തു;-ണ്ണി ഗൃഹംപോലി,തേല്ക്കുകവൻ!
ഭക്തനും രക്ഷയഭക്തനും നല്ലനു,
തൃപ്തരായ് നിജ്ജരരീയഗ്നികഠം. 5

കമ്മഭൂവിങ്കലും പോരിലും യഷ്ടവ്യൻ,
വന്മരുൽപ്രായമിരമ്യമിവൻ
ഹവ്യങ്ങഠം വാങ്ങിബ്ഭുജിപ്പൂ, മഖധ്വജം;
ഹഷ്ടിച്ചു, ഹഷ്ടപ്പെടുത്തീടുനു;

---

4. സാരമേ—സാരമായിട്ടുള്ളതുമാത്രം. നല്ലനു—യജമാനന്മാർ. വിജ്ഞാനുപോലെ—വിദ്വാനു സാരമല്ലാത്തതു നല്ലാറില്ലല്ലോ. ആരോചിമ്മാഗ്ഗ്നേണാ=തേജസ്സേറിയ വഴിയിലൂടെ. രക്ഷയ്ക്കു്—ദേവകളെ രക്ഷിപ്പാൻ, അവക്കു ഭക്ഷണം കൊടുക്കാൻ. കമ്മി (യജമാനൻ) സ്വരക്ഷയ്ക്കായി കൊടുത്തതു (ഹവിസ്സു്) കൊണ്ടുപോം. കണ്ടതൊട്ടുക്കു്—യജമാനന്റെ പല വസ്തുക്കഠം; പുക്കു കാടുപോലെ—കാടെരിയുന്നതു വേഗത്തിൽ വിഴുങ്ങുനു. കക്കശാനത്തെയും—കടുപ്പമുള്ള ഭക്ഷ്യത്തെപ്പോലും പചിയ്ക്കുനു. പാപത്തെയും—കക്കശമായ പാപത്തെയും പചിയ്ക്കുനു—നശിപ്പിയ്ക്കുനു എന്നു സാരം. തേജസ്സാൽ എന്നതു രണ്ടു വാക്യങ്ങളിലും യോജിപ്പിയ്ക്കുക.

5. അഹസ്സിങ്കലും (പകലിലും) അഗ്നിയ്ക്കു് അപായം (പ്രകാശാഭാവം) വരില്ലല്ലോ. ഉണ്ണി അച്ഛന്റെ ഗൃഹം ഏറെയടുക്കുന്നതുപോലെ, അവൻ (അഗ്നി) ഇതു, നമ്മുടെ അന്നം (ഹവിസ്സു്) ഏറെയടുക്കട്ടെ. അഭക്തനും അഗ്നിയാൽ വെളിച്ചവും മറവും കിട്ടുന്നുണ്ടല്ലോ. തൃപ്തരായ്—മതിയാംവരെ ഹവിസ്സു ഭുജിച്ചു്. അഗ്നികഠം—ആഹവനീയാദികഠം.

6. കമ്മഭൂവിങ്കലും (യജ്ഞവേദി, കൃഷിനിലം) പോരിലും യഷ്ടവ്യ(യജനീയ)നായ ഇവൻ (അഗ്നി) വന്മരുൽപ്രായം (വലിയ കാറുപോലെ) ഇരമ്പും:

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇപ്പൂജ്യൻതൻ മാഗ്ഗം സേവിപ്പൂ സവ്വരും,
നല്പിനായാളുകഥ മാഗ്ഗംപോലെ! 6
രണ്ടിനും വന്ദിച്ചു വാഴ്ത്തുന്നു, നല്കാനായ്—
ക്കൊണ്ടു കടഞ്ഞ ഭൃഗ്വക്കഥ, ദീപ്തർ.
ഇദ്ധനങ്ങൾക്കീശൻ ധാരകനീയഗ്നി—
യുത്തേജസ്സപ്പിതാഭീഷ്ടങ്ങളെ
കൈക്കൊണ്ടുപോരുന്നു, മേധാവി മേധവാൻ;
കൈക്കൊണ്ടുപോരുന്നു, മറിടത്തും! 7
സവ്വം ത്രാതാവായ്, സ്സവ്വം തുല്യനായ്,—
സ്സത്യോക്തിഭാക്കായ്ഗൃഹാധിപനായ്
മർത്ത്യക്കതിഥിയാം നിന്നെ വിളിയ്ക്കുന്നു,
ഭക്ത്യർത്ഥമായ് ഞങ്ങൾ—ഭക്ത്യർത്ഥമായ്:
അച്ഛങ്കൽപ്പോലല്ലോ ചെൽവതി,വങ്കലാ
നിജ്ജരരേവരുമൂണിനായി;
ദിവ്യരിൽവെച്ചവിടെയ്ക്കു സമർപ്പിപ്പൂ,
ഹവ്യവസ്തുക്കളെ നേതാക്കന്മാർ. 8

ഉജ്ജ്വലിച്ച തീയ്യിൽ കാറു തട്ടുമ്പോഴും ഒരുതരം ശബ്ദം പുറപ്പെടുമല്ലോ. മഖധ്വജം—യാഗത്തിന്നു കൊടിമരമായിട്ടുള്ളവൻ. ഹഷ്ടിച്ചു—ഹവിർഭക്ഷണംകൊണ്ടു പുഷ്ടനായി. ഹഷ്പ്പെട്ടുത്തീടുന്നു—യജമാനന്മാരെ ഫലദാനംകൊണ്ടു സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കുന്നു. ആളുകഥം മാഗ്ഗംപോലെ—യാത്രക്കാർ നല്ല വഴിയിൽ ചേന്നു നടക്കുന്നതുപോലെ.

7. രണ്ടിനും—ഐഹികാമുഷ്മികഫലങ്ങൾക്കായി. നല്കാനായ്ക്കൊണ്ടു—ഹവിസ്സുപ്പിപ്പാൻ. കടഞ്ഞ—അരണിമഥനം ചെയ്ത. ഇദ്ധനങ്ങൾ—നല്കപ്പെട്ടന്ന ഹവിസ്സുകൾ. ഉത്തേജസ്സ്=തേജസ്സുയന്നവൻ. അപ്പിതാഭീഷ്ടങ്ങൾ—യജമാനനാൽ നല്കപ്പെട്ട ഇഷ്ടാദിപ്രിയവസ്തുക്കൾ. മേധാവാൻ=യജ്ഞവാൻ. മറിടത്തും—മറു ദേവതകൾക്കുള്ള യജ്ഞങ്ങളിലും പ്രിയവസ്തുക്കൾ കൈക്കൊണ്ടുപോരുന്നു.

8. സത്യോക്തിഭാക്ക്—സത്യവാക്കുകളെ, സ്തുതികളെ ഭജി(വഹി)ക്കുന്നവൻ. ഗൃഹാധിപൻ—ഗാർഹപത്യത്രേതാഗ്നി ഗൃഹങ്ങളെ പാലിയ്ക്കുന്നവൻ. ഭക്ത്യർത്ഥം—ഹവിസ്സു ഭക്ഷിപ്പാൻ; ആദരാതിശയത്താലാണ്, ഇത്ര പ്രാവശ്യം പറഞ്ഞത്. നിജ്ജരർ=ദേവന്മാർ. മക്കൾ ഭക്ഷണം കിട്ടാൻ അച്ഛന്റെ അടുക്കലെന്നപോലെ, ദേവന്മാർ ഹവിർഭക്ഷണത്തിന്നു അഗ്നിയുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലുന്നു. ദിവ്യർ—ദേവകൾ. നേതാക്കന്മാർ—ഋത്വിക്കുകൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യാഗാത്മമല്ലോ ജനിച്ചതിങ്ങഗ്നേ, നീ,
യാഗാത്മം വിത്തംപോലുത്തേജസ്സേ:
നിന്മദമൂജ്ജിതം വൈരിജിദ്ദൂജ്ജസ്സേ;
നിന്മഖമെത്രയുമന്നായുക്തം.
ആകയാലങ്ങയെസ്സേവിപ്പൂ, ദൂതർപോ-
ലാളുകഠം നിജ്ജര, നിജ്ജരനേ! 9

നിങ്ങഠംതൻ സ്തോത്രത്താൽ,ശ്ലോദനഷ്ടർപ്പെധ-
നിങ്ങൻപുകൊഠംകഗ്നി—വന്ദനഗ്നി:
വെല്ലുമിക്കെല്പനെച്ചൊല്ലി ഹവിഷ്മാൻ
ചെല്ലുന്നു, വേദികളെല്ലാററിലും;
വന്നോർതൻ മുമ്പേ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു ഹോതാവും,
വന്ദി പെരിയോരെപ്പോലേ ചേലിൽ! 10

മുമ്പിലേ കാണായോന്മ്പരൊത്തുണ്ണോൻ നീ-
യൻപുഠംക്കൊ—ണ്ടൻപുഠംക്കൊണ്ടെങ്ങഠംക്കഗ്നേ,
വന്മുതൽ കൊണ്ടുവന്നാലും മഘവാവേ;
വൻകെല്പം നല്കു, നൽബ്ഭുക്തിയ്ക്കായ്.

---

9. യാഗാത്മം വിത്തംപോലെ—'ദ്രവ്യമുണ്ടായതു യാഗത്തിന്ന'ത്രേ. മദം—നെ ട്ടജിച്ചതിനാലുണ്ടായ ഇമ്പം. വൈരിജിദ്ദൂജ്ജസ്സ്=ശത്രുക്കളെ ജയിയ്ക്കുന്ന ബലമുള്ളവൻ. സേവിപ്പൂ—ദൂതർ രാജാവിനെയെന്നപോലെ, ആളുകഠം (യജമാനന്മാർ) അങ്ങയെ പരിചരിയ്ക്കുന്നു. നിജ്ജര—ആരെയും സ്തുതിയ്ക്കാത്തവനേ; പ്രത്യുത, ആരും സ്തുതിയ്ക്കുന്നവനേ.

10. സ്തോതാക്കളോടു പറയുന്നു: ശോദൻ=ശോകത്തെ നാല്പിക്കുന്നവൻ. ഉഷർബുധൻ=പുലർകാലത്തുണരുന്നവൻ. അൻപുകൊഠംക—പ്രസാദിയ്ക്കട്ടെ. ഇക്കെല്പനെച്ചൊല്ലി—ബലവാനായ അഗ്നിയ്ക്കു ഹവിസ്സുകൊടുപ്പാൻ. ഹവിഷ്മാൻ—ഹവിസ്സുകളെട്ടത്ത യജമാനൻ. വന്നോർതൻമുമ്പേ—ആഗതരായ ദേവന്മാരെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നതിനുമുമ്പേ ഹോതാവ് അഗ്നിയെ, വന്ദി (സ്തുതിപാഠകൻ) പെരിയോരെ (ധനവാന്മാരെ) എന്നപോലെ ചേലിൽ (ഭംഗിയിൽ) സ്തുതിയ്ക്കുന്നു.

11. മുമ്പിലേ—മുൻഭാഗത്ത്, അരികിൽത്തന്നെ. ഉമ്പരൊത്തുണ്ണോൻ—മറവു ദേവകഠംപോലെതന്നെ ഹവിസ്സു ഭക്ഷിയ്ക്കുന്നവൻ. നൽബ്ഭുക്തിയ്ക്കായ്—

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നല്ല, വൻവീര്യം സ്തോതാവിന്നും ശക്തിമൻ;
കൊല്ല, മാറാരെ,മ്ബ്രലോഗ്രൻപോലേ! 11

സൂക്തം 128.

പരുച്ഛേപൻ ഋഷി; അത്യഷ്ടി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.
(മാകന്ദമഞ്ജരി)

ഭക്തകമ്മത്തിന്നു—തൻകമ്മത്തിന്നുമായ്—
മത്ത്യങ്കൽനിന്നുണ്ടായ്, ഹോതാവഗ്നി:
സഖ്യവും പേരുമിച്ഛിപ്പോനു വിത്തംപോ-
ലൊക്കെസ്സാധിപ്പിപ്പോനീ,യധ്വര്യൻ;
സത്തായ—പണ്ടിള കാൽവെച്ച—ട്ടഭാഗേ
വത്തിപ്പൂ, യജ്ഞവാനാഠംനടുവിൽ. 1
ആ യജ്ഞസിദ്ധനെ യാഗമാഗ്സ്ഥരായ്,-
ബ്ഭയിഷ്ടഹവ്യമാമധ്വരത്തിൽ
സേവിയ്ക്കു, വന്ദിച്ചു ഹവ്യത്താൽ നാ;-മെന്നാൽ
മൈ വാടാതുണ്ണും, താനസ്മദന്നം.
മാരുതോപാനീതനല്ലോ മനുവിന്നായ്,-
ദൂരത്തു—ദൂരത്തു—നിന്നിദ്ദേവൻ! 2

നല്ല ഭൂമി (കൃഷിനിലം) അനുഭവിപ്പാൻ. ബലോഗ്രൻ—ബലംകൊണ്ട് ഉഗ്രനായ യോദ്ധാവ്.

സൂക്തം 128.

1. ഭക്തകമ്മം—ഭക്തന്മാരുടെ സോമയാഗവും മറ്റും. തൻകമ്മം—ഹവിസ്സുവീകരണവും മറ്റും. മത്ത്യൻ—അരണി കടഞ്ഞ മനുഷ്യൻ, അധ്വര്യു. വിത്തംപോലെ ധനം സഖ്യത്തെയും (മഹാന്മാരുമായുള്ള മൈത്രിയെയും) കീർത്തിയെയും സാധിപ്പിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. സത്ത്=സാരഭൂതം. ഇള—മനുവിന്റെ പുത്രിയും ഗോരൂപിണിയുമായ ദേവത; കാൽവെച്ച ഭൂഭാഗേ—വേദിയിൽ. ആഠംനടുവിൽ—പരിചാരകരുടെ ഇടയിൽ.

2. ആ യജ്ഞസിദ്ധനെ—അഗ്നിയെ. ഭൂയിഷ്ഠഹവ്യം=വളരെ ഹവിസ്സുകളുള്ളത്. എന്നാൽ—സേവിച്ചാൽ. മൈ വാടാതെ—അക്ഷീണജ്വാലനായി. താൻ—അദ്ദേഹം, അഗ്നി. അസ്മദന്നം=നമ്മുടെ അന്നം (ഹവിസ്സ്). മനുവിന്നുവേണ്ടി ദൂരത്തുനിന്നു വായു കൊണ്ടുവന്നവനാണ്, ഇദ്ദേവൻ (അഗ്നി).

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാത്തട്ടിലപ്പൊഴേ വന്നെത്തും, വൻവീരോ-
ടാത്താത്ത വേഗവാനഗ്നിദേവൻ:
പേത്തു പേത്തുദ്ഗീയമാനൻ, വൃഷാവു,ന്നാ-
സാത്മവാനന്നാതശാലകളിൽ
ശ്രേഷ്ഠകർമ്മത്തിന്നിരുന്നൊ,രുറ്റോരിടം
നോട്ടമയയ്ക്കുമേ, സ്തോത്രങ്ങളിൽ! 3
ശീലിതയജ്ഞർതന്നക്ഷയയജ്ഞത്തിൻ
ശാലയിൽശ്ശാലയിലുദ്ബുദ്ധനായ്
അന്നാത്മിദ്ധവ്യം കൈക്കൊൾവൂ, ഫലാപ്പുക-
നഗ്നി പുരോഹിതൻ സൽക്കർമ്മവാൻ;
ചെയ്യിപ്പൂ, വോഢാവെക്കൊണ്ടും ഫലാപ്പുണം
നെയ്യുണ്ണുവോനീ വിരുന്നുകാരൻ! 4
ഈയഗ്നിതന്നുരുജ്വാലയിൽക്കർമ്മത്താൽ,
വായുവിൻ ഭോജ്യങ്ങളെന്നാപോലെ
ആരേകും ഭോജ്യങ്ങളുത്പിയ്ക്കുപോലു;-വർ
പൂരിതദാനരാം, ശ്രീബലത്താൽ.
ഹാരിയാമംഹസ്സിൽനിന്നാവൻ രക്ഷിപ്പൂ—
ഭ്രൂരിമാപാപത്തിൽനിന്നു—നമ്മെ! 5

---

3. പാത്തട്ടിൽ—വേദിയിൽ. അപ്പൊഴേ—വിളിയ്ക്കപ്പെട്ട സമയത്തുതന്നെ. വീറ്=വീര്യം. ആത്താത്ത—ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ട്. ഉദ്ഗീയമാനൻ—സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നവൻ. അന്നസാത്മവാൻ=അന്ന(ഹവ്യ)സമൂഹത്തോടുകൂടിയവൻ. നൂറിടം നോട്ടമയയ്ക്കുമേ—ജ്വാലാപ്രസരത്തെ നോട്ടമാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു. സ്തോത്രങ്ങളിൽ—സ്തോത്രങ്ങാം ഉച്ചരിയ്ക്കപ്പെടുമ്പോാം.

4. ശീലിതയജ്ഞർ—യജ്ഞാനുഷ്ഠാതാക്കാം. അക്ഷയയജ്ഞം—നിഷ്ഫലമാകാത്ത യാഗം. ഉദ്ബുദ്ധനായ്—ഉണർന്ന്, യജ്ഞത്തിന്റെ കർത്തവ്യതയറിഞ്ഞ്. അന്നാത്മിദ്ധവ്യം—അന്നമത്മിയ്ക്കുന്ന യജമാനന്റെ ഹവിരാദിവസ്തുക്കാം. ഫലാപ്പുകൻ=ഫലദാതാവ്. ചെയ്യിപ്പൂ—വോഢാവിനെയും (ഹവിർവ്വാഹിയായ യജമാനനെയും) ഫലപ്രദാനകുശലനാക്കുന്നു!

5. വായുവിൻഭോജ്യങ്ങാം—വായു മേഘത്തെ പിളർത്തു മഴ പെയ്യിയ്ക്കുമ്പോാം ഉണ്ടായിവരുന്ന നെല്ലും മറ്റും. ഭോജ്യങ്ങാം—പുരോഡാശാദികാം. അത്മിയ്ക്കുപോലെ=യാചകനെന്നപോലെ. അവർ ശ്രീബലത്താൽ പൂരിതദാനരാം—അഗ്നിയാൽ നല്കപ്പെട്ട സമ്പൽബലംമൂലം ധാരാളം ദാനംചെയ്യുന്നവരായിത്തീ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വന്വനയജ്ഞരിലപ്രീതൻ സംപ്രാപ്യൻ
സന്വത്തെടുത്ത വലംകരത്തെ
അക്നൈപ്പോലെയഴയ്ക്കുമൊഴിയ്ക്കില്ല,—
തന്നാഭിലാഷംകൊണ്ടല്ലതാനും!
ദേവഗണത്തിൽവെച്ചങ്ങല്ലോ, വാഞ്ഛിയ്ക്കു-
മേവക്കും കൊണ്ടുകൊടുപ്പൂ, ഹവ്യം.
സൽക്കമ്മികഠംക്കൊക്കെ ക്ഷേമം വരുത്തീടു;—
മഗ്നി തുറക്കുമേ, വാതിൽകളും! 6

മർത്ത്യന്റെ പാപത്തിൽ യജ്ഞത്തിലും സുഖ-
കൃത്തഗ്നി യജ്ഞസ്ഥനുമാക്രചൻ,
വെല്ലുമരചനെപ്പോലേ പ്രിയൻ, ഹിതൻ
ചെല്ലും നൃവേദിസ്ഥഹവ്യങ്ങളിൽ.
വാരുണദ്രോഹവും വൻദേവദ്രോഹവും
ചേരാതെ രക്ഷിയ്ക്കു, നമ്മെയവൻ! 7

രും. ഹാരി=ഹരിയ്ക്കുന്നത്, ആകഷ്ടിയ്ക്കുന്നത് അംഹസ്സ്=പാപം. ആദരാധിക്യത്താൽ ദ്വിരുക്തി; ഇതു മററിടങ്ങളിലും കാണും.

6. അയജ്ഞർ—യജ്ഞമനുഷ്ഠിയ്ക്കാത്തവർ. സംപ്രാപ്യൻ—സവ്രാലും പ്രാപിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവൻ. വലംകരത്തെ അഴയ്ക്കും—ധനം സേവകക്കു കൊടുക്കാൻ. അക്നൈപ്പോലെ—സൂര്യനും ഉപാസകനു കയ്യഴച്ചു ധനം നല്കുന്നു. ഒഴിയ്ക്കില്ല—സേവകരെ ത്യജിയ്ക്കില്ല. അതു (ത്യജിയ്ക്കായ്ക) അന്നാഭിലാഷം(തനിയ്ക്കു ഹവിസ്സു കിട്ടണമെന്ന ഇച്ഛ)കൊണ്ടല്ലതാനും; അനുഗ്രഹബുദ്ധികൊണ്ടുതന്നെയാണ്. അഗ്നിയോടു നേരിട്ടു പറയുന്നു: ഏവക്കും—ഇന്ദ്രാദികഠംക്ക്. വാതിൽകഠം—സ്വർഗ്ഗാദിദ്വാരങ്ങഠം; തുറക്കുമേ; സുകൃതികളെ സ്വർഗ്ഗാദിലോകങ്ങളിൽ പ്രവേശിപ്പിയ്ക്കുകതന്നെ ചെയ്യും.

7. പാപത്തിൽ യജ്ഞത്തിലും സുഖകൃത്—പാപത്തിലും യജ്ഞത്തിലും സുഖകരൻ; പാപത്തിൽ സുഖകരത്വം, പാപനിവാരണംതന്നെ. വെല്ലും—ജയശീലനായ. നൃവേദിസ്ഥഹവ്യങ്ങളിൽ— മനുഷ്യരുടെ യജ്ഞവേദികളിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ട ഹവിസ്സുകളുടെ അടുക്കൽ. വാരുണദ്രോഹം—വരുണനെന്ന പാപദേവന്റെ ദ്രോഹം. വൻദേവദ്രോഹം—വമ്പിച്ച ദേവ (ദേവകളിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന) ദ്രോഹം. അവൻ—അഗ്നി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 129.

പരുച്ഛേപൻ ഋഷി; അത്യഷ്ടിയും അതിശക്വരിയും അഷ്ടിയും ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഗമനശീലനായ ഇന്ദ്ര, അവിടുന്നു തേർ യജ്ഞസിദ്ധ്യർത്ഥം യാതൊരു പക്വമതിയായ പണ്ഡിതങ്കൽ എത്തിയ്ക്കുമോ, അനവദ്യ, യാതൊരുവനെ പൊക്കുമോ, അവനെ ഉടനടി അഭീഷ്ടപ്രാപ്തിയ്ക്കു പോന്നവനാക്കുന്നു; അന്നവും ഭുജിയ്ക്കുന്നു. അനവദ്യ, വെമ്പൽക്കൊള്ളുന്നാവനേ, ഫലകാരികളിൽ മുമ്പനായ ഭവാൻ മേധാവികളായ ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സിനെ, ഈ വചസ്സിനെ എന്നാപോലെ സ്വീകരിച്ചാലും! 1

ഇന്ദ്ര, കേട്ടാലും: മനുഷ്യരായിരുന്ന നേതാക്കളോടുകൂടി, ഏതൊരു യുദ്ധത്തിലും കനക്കെ വിളിച്ചു കണക്കിൽ കഴിവുള്ളവനാണല്ലോ, അവിടുന്ന്; അവിടുന്നു ശൂരരോടുകൂടി, താൻതന്നെ നേടുന്നു. അവിടുന്നു മേധാവികൾക്ക് അന്നം കൊടുക്കുന്നു. ആ ഗമനശീലനായ അന്നായുക്തനെ അഭ്യർത്ഥനസമർത്ഥന്മാർ, തീററകൊണ്ട് ഒരശ്വത്തെ എന്നാപോലെ ആരാധിയ്ക്കുന്നു. 2

ഇന്ദ്ര, രിപുസൂദനനായ അവിടുന്ന് ഒരു മേഘത്തിന്റെ പുതപ്പു ചീന്തി മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നു. ശൂര, മനുഷ്യനെപ്പോലെ തെണ്ടിനടക്കുന്ന മറെറാന്നിനെ പിടിച്ചുനിർത്തുന്നു; ചാകാൻപോകുന്നതിനെയാക

സൂക്തം 129.

1. ഗമനശീലൻ—യജ്ഞസ്ഥലങ്ങളിൽ പതിവായി പോകുന്നവൻ. പൊക്കുക—ഉന്നതി പ്രാപിപ്പിയ്ക്കുക. അന്നം—അവനാൽ ദത്തമായ ഹവിസ്സ്. വെമ്പൽക്കൊള്ളുന്നവനേ—ഞങ്ങളെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻ ത്വരയുള്ളവനേ. ഈ വചസ്സ്—സ്തുതി.

2. കേട്ടാലും—ഞങ്ങളുടെ വിളി കേൾക്കുക. മനുഷ്യരായിരുന്ന നേതാക്കൾ—പിന്നീടു ദേവത്വം പ്രാപിച്ച മരുത്തുക്കൾ. കണക്കിൽ കഴിവ്—മികച്ച ശത്രുവധശക്തി. താൻതന്നെ നേടുന്നു—ശൂരർ കൂടെയുണ്ടെങ്കിലും, താൻ തനിച്ചാണ്, ജയം നേടാവുള്ളത്. ആ ഗമനശീലനായ എന്നാദിയായ വാക്യം പരോക്ഷമാണ്: അന്നയുക്തനെ—ഇന്ദ്രനെ. അഭ്യർത്ഥനസമർത്ഥന്മാർ—വഴിപോലെ അപേക്ഷിയ്ക്കുന്ന ജ്ഞാപിക്കുകയും. ആരാധിയ്ക്കുന്നു—ഹവിസ്സുകൊണ്ടു പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നു.

3. തെണ്ടിനടക്കുന്ന മറെറാന്നിനെ പിടിച്ചുനിർത്തുന്നു—പണിയെടുക്കാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ട്ടേ, തീരെ വെടിയുന്നു. ഇതു ഞാൻ വിസ്തരിച്ചു ഭവാനോടും സപ്ത്തോടും പുകഴ്ന്ന രുദ്രനോടും, വിസ്തരിച്ചു മിത്രനോടും, വിസ്തരിച്ചു സുഖദനായ വരുണനോടും പറയുന്നു. 3

എങ്ങും എഴുന്നള്ളുന്നവനും, മാരാരുടെ കോപം താങ്ങുന്നവനും, അശ്വയുക്തനും യജ്ഞംമുടക്കുന്നവരോടെതിർക്കുന്നവനും, മരുത്സമേതനുമായ ഇന്ദ്രനെ ഞങ്ങൾ, ഞങ്ങൾക്കും നിങ്ങൾക്കുംവേണ്ടി, യാഗത്തിൽ സഖാവാക്കാൻ നോക്കുന്നു: അചിട്ടുന്ന ഞങ്ങളുടെ രക്ഷയ്ക്ക, മഹത്തായ കർമ്മത്തെ പുലർത്തുക; ഏതു പോരിലും, അങ്ങു തടുത്തവരിൽ —അങ്ങു തടുത്ത ശത്രുക്കളിൽ—ആരും അങ്ങയോടെതിർക്കില്ല! 4

അങ്ങ് ആരുടെയും വിരോധിയെ വഴങ്ങിയ്ക്കണം: ഉഗ്ര, ഉഗ്രങ്ങളായ രക്ഷണങ്ങൾകൊണ്ടു, തേജസ്സേറിയ മാർഗ്ഗങ്ങൾകൊണ്ടെന്നപോലെ ഞങ്ങളെ പണ്ടേത്തെമട്ടിൽ കൊണ്ടുനടക്കുന്നവനാണല്ലോ, അങ്ങ്. ശൂര, അങ്ങു പാപരഹിതനെന്നറിയപ്പെടുന്നു: അങ്ങു വോഢാവായി മനുഷ്യനെ, പാപമെല്ലാം പോക്കി പാലിയ്ക്കുന്നു; ഞങ്ങളുടെയും അടുക്കൽ വന്നു, വോഢാവായരുളുക! 5

ഞാൻ ഭവ്യനായ ഇന്ദുവിനെ പ്രകീർത്തിപ്പാൻ ശക്തനാകേണമേ: ആ അനാവാൻ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നോടത്ത്, ഇന്ദ്രൻപോലെ എഴുന്നള്ളുന്നു; അരക്കരെ വധിച്ച്, അവരുടെ തൊഴിൽ നിലപ്പിയ്ക്കുന്നു. അചിട്ടുന്ന നിന്ദകനെ നിഹനിച്ച്, ആ ദുർമ്മതിയെ ഞങ്ങളിൽനിന്ന് അകറുമാറാകണം: സ്തേനൻ നികൃഷ്ടമാംവണ്ണം കീഴ്പോട്ടോടട്ടെ—വെറുംവെള്ളംപോലെ ഒലിച്ചുപോകട്ടെ! 6

ഇന്ദ്ര, ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ ഗുണപ്രകാശകമായ വാക്കുകൊണ്ടു സ്തുതിയ്ക്കുമാറാകണം; ധനവാനേ, സുവീര്യവും രമ്യവുമായ—അക്ഷയവും സുവീര്യവുമായ—ധനം നേടുമാറാകണം. പണിപ്പെട്ട മനനംചെയ്തെ അലയുന്ന മറെറാരു മേഘത്തെ ബലേന പിടിച്ചു, മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നു. ചാകാൻ പോകുന്നതിനെ—വെള്ളമൊട്ടങ്ങിയ മേഘത്തെ. ഇതു—ഈ വഷ്ണകർമ്മം.

5. ആരുടെയും—ഏതൊരു ക്ഷേതന്റെയും. പണ്ടേത്തെമട്ടിൽ—ഞങ്ങളുടെ പൂർവ്വന്മാരെ എന്നപോലെ. വോഢാവ്—ഹവിസ്സുകൾ വഹിയ്ക്കുന്നവൻ, അഭിമതങ്ങൾ വഹിയ്ക്കു(കൊടുക്കു)ന്നവൻ.

6. സ്തേനൻ=മോഷകൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യപ്പെടേണ്ടുന്ന യാഗനിഷ്പാദകനായ അങ്ങയെ ഞങ്ങൾ നല്ല മനനങ്ങളോടും ഹവിസ്സോടും, അമോഘങ്ങളും അനാപ്രാർത്ഥനാ ചേർന്നവയുമായ ദ്യുമ്നാഹവാനങ്ങളോടുംകൂടി സർവ്വത്ര സമീപിയ്ക്കുമാറാകണം! 7

നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഞങ്ങളാൽ സ്വതന്ത്രമായി സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ഇന്ദ്രൻ ദുർബുദ്ധികളെ നീക്കി നമ്മെ രക്ഷിപ്പാൻ ശക്തനാകുന്നു. അവിടുന്നു ദുർബുദ്ധികളെ പിടിച്ചു ചീത്തിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു, നമ്മെ ദ്രോഹിപ്പാൻ തീനികളാൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ട പാർച്ചിൽപ്പട സ്വയം കൊലപ്പെട്ടു കൊള്ളും; നമ്മോടടുക്കില്ല—നിൽക്കുകയുമില്ല! 8

ഇന്ദ്രൻ, അവിടുന്നു നാലുദിശത്തും ധനവുമായി, അരക്കരില്ലാത്ത അനഘമായ മാർഗ്ഗത്തിലൂടേ ഞങ്ങളിൽ വന്നൊത്തിയാലും—ഞങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വന്നൊത്തിയാലും: അകലത്തുനിന്നു ഞങ്ങളിൽ വന്നുചേരുക; അതിസമീപത്തുനിന്നോ വന്നുചേരുക. അവിടുന്നു ദൂരത്തുനിന്നും പാരത്തുനിന്നും യാഗനിർവ്വഹണംകൊണ്ടു ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കണം—എന്നും, എങ്ങും ദൃഷ്ടിവെച്ചു രക്ഷിയ്ക്കണം! 9

ഇന്ദ്രൻ, കരയേറാൻ കഴിവുള്ള ധനം ഞങ്ങൾക്കു തന്നരുളുക: ഉഗ്രനായ ഭവാനെ പ്രീതിയ്ക്കായി ഒരു മഹിമ, പെരിയ പ്രീതിയ്ക്കായി സ്നേഹിതനെയെന്നപോലെ സേവിച്ചുപോരുന്നുണ്ട്. ഓജസ്സേറിയവനേ, രക്ഷിതാവേ, മരണരഹിത, അവിടുന്നു ഞങ്ങളെ തൃപ്തരാക്കാൻ ഒരു തേരിൽ കേറുക. തുലോം വിഴുങ്ങുന്നവനേ, ഞങ്ങളെ ദ്രോഹിപ്പാൻ നോക്കുന്നവനെ അവിടുന്നു ഹിംസിയ്ക്കണം—തുലോം വിഴുങ്ങുന്നവനേ, അവനാരായാലും, അവിടുന്നു ഹിംസിയ്ക്കണം! 10

---

7. ദ്യുമ്നപ്രകാശകം—അങ്ങയുടെ ഗുണങ്ങളെ വെളിപ്പെടുത്തുന്ന. ദ്യുമ്നാഹവാനങ്ങൾ—'ഹർിവ ആഗച്ഛ മേധാതിഥേമേഷേ' എന്ന ആഹ്വാനവിശേഷങ്ങൾ.

8. ഋതപിക്കുകളോട്: സ്വതന്ത്രമായി—പരാപേക്ഷകൂടാതെ. തീനികൾ—തീറക്കാർ, ശത്രുക്കൾ. പാർച്ചിൽപ്പട—പാഞ്ഞണയുന്ന സൈന്യം. നിൽക്കുകയുമില്ല—നശിച്ചുപോകുമെന്നു സാരം.

9. ധനവുമായി—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ ധനവുംകൊണ്ട്.

10. കരയേറാൻ—കഷ്ടപ്പാടിൽനിന്നു കേറാൻ. മഹിമ—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതിയാലുണ്ടായ മഹത്ത്വം. വിഴുങ്ങുന്നവനേ—ശത്രുഭക്ഷക.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്ദ്ര, നന്നായി സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവനേ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ദുഃഖത്തിൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്കണം: എന്നെന്നും ദുർമ്മതികളെ—ദുർവ്വിചാരക്കാരെ—ഹഷ്പൂവ്വം കീഴ്പോട്ട തള്ളുന്നവനാണല്ലോ, അവിടുന്ന്. അങ്ങു പാപരക്ഷസ്സിനെ കൊല്ലുന്നു; എന്നെപ്പോലുള്ള മേധാവിയെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നു. വസോ, ഇതിനാണല്ലോ, അങ്ങയെ—വസോ, രക്ഷസ്സുകളെ കൊല്ലാനാണല്ലോ, അങ്ങയെ—ജഗൽപിതാവു ജനിപ്പിച്ചത്! 11

സൂക്തം 130.

പരുച്ഛേപൻ ഋഷി; അത്യഷ്ടിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഇന്ദ്ര, അങ്ങു ദൂരത്തുനിന്ന്, ഇതെന്നപോലെ, സൽപതി യജ്ഞങ്ങളിലെന്നപോലെ, സൽപതിയായ ചന്ദ്രൻ സ്വസ്ഥാനത്തെന്നപോലെ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വന്നാലും: ഞങ്ങൾ ഒന്നിച്ചു ഹവിസ്സൊരുക്കി, സോമം പിഴിഞ്ഞ്, മക്കൾ ഊണിന്ന് അച്ഛനെയെന്നപോലെ, മഹനീയനായ അങ്ങയെ ഊണിന്നു വിളിയ്ക്കുന്നു. 1

ഇന്ദ്ര, അമ്മിമേൽ ചതച്ചുപിഴിഞ്ഞ സോമം അവിടുന്നു, തോല്കൂട്ടകൊണ്ടു തൊട്ടിയിൽ നിറച്ച വെള്ളം കാളപോലെയും, ദാഹം മൂഴത്തോടിയെത്തിയവൻപോലെയും കുടിച്ചുകൊണ്ടാലും: ഇതു കുടിച്ചാൽ അങ്ങയ്ക്കു മത്തും ഉശിരും വലുപ്പവും വരും. അശ്വങ്ങൾ അങ്ങയെ, പച്ചക്കുതിരകൾ സൂര്യനെ എന്നപോലെ—എല്ലാപ്പുകലുകളും സൂര്യനെ എന്നപോലെ—കൊണ്ടുവരുമാറാകട്ടെ! 2

പാറയുടെ—അറമില്ലാത്ത പാറയുടെ—ഇടയിൽ, പൊന്തുഴന്ന ഗൂഢസ്ഥലത്തു വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്ന നിധി, പക്ഷിക്കുഞ്ഞെന്നപോലെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു കൊണ്ടുവരപ്പെട്ടത് ഇന്ദ്രൻ കൈക്കൊണ്ടു:

സൂക്തം 130.

1. ഇത്—സോമം. സൽപതി=സജ്ജനപാലകൻ, യജമാനൻ. സൽപതിയായ—നക്ഷത്രനാഥനായ. ഊണിന്നു—ഹവിഃസ്വീകരണത്തിന്ന്.

3. നിധി—സോമലത. കൊണ്ടുവരപ്പെട്ടത്—പക്ഷിരൂപയായ ഗായത്രിയാൽ ആനീതം. ഗോവ്രജം—പണ്യസുരൻ അപഹരിച്ച പൈക്കൂട്ടം. അന്നത്തി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അതിനെ, അംഗിരഃശ്രേഷ്ഠൻ ഗോവ്രജത്തെ എന്നാപോലെ തേടുകയായിരുന്നു, വജ്രി. അവിടുന്നു വെള്ളത്തിന്റെ അടച്ച വാതിൽ തുറന്നു; അന്നാത്തിന്റെ വാതിൽ ചുറും വെച്ചു! 3

ഇന്ദ്രൻ തീക്ഷ്ണമായ വജ്രം കൈകളിൽ മുറുകെപ്പിടിച്ചു, വെള്ളമെന്നാപോലെ ഏറിയാൻ മുച്ചപ്പെടുത്തി—വൃത്രനെക്കൊല്ലാൻ മുച്ചപ്പെടുത്തി. ഇന്ദ്രൻ, ഓജസ്സും സൈന്യബലവും തിരുമെയ്ക്കെല്ലും ഒത്തിണങ്ങിയ ഭവാൻ വഞ്ചകനെ, ഒരു തച്ചൻ കാട്ടുമരത്തെയെന്നാപോലെ ചെത്തിക്കുറയ്ക്കും—മഴകൊണ്ടെന്നാപോലെ ആഞ്ഞുവെട്ടും! 4

ഇന്ദ്രൻ, അങ്ങു നിഷ്പ്രയാസം നദികളെ സമുദ്രങ്ങളിലെയ്ക്കാഴുകാൻ, രഥങ്ങളെ—യുദ്ധോദ്യതർ രഥങ്ങളെ—എന്നാപോലെ നേരെവിട്ടു. ആ സ്രവന്തികൾ ഇവിടെ തുല്യപ്രയോജനമായ ജലത്തെ, മനുവിനു സവ്ദുഘകളായ—ആക്കെങ്കിലും സവ്ദുഘകളായ—പൈക്കൾ പോലെ കൊണ്ടുവന്നിരിയ്ക്കുന്നു! 5

അങ്ങയ്ക്കായി ധനേച്ഛുക്കളായ മനുഷ്യർ ഈ സ്തുതി, ഒരു ശില്പകുശലൻ തേരെന്നാപോലെ സംസ്കാരപ്പെടുത്തിവെച്ചു—അങ്ങയെ സുഖത്തിന്നനുകൂലനാക്കി. ഹേ മേധാവിൻ, യുദ്ധങ്ങളിൽ വേഗവാനായ അങ്ങയെ ഞങ്ങൾ, ഒരു വിജയിയായ അശ്വത്തെയെന്നാപോലെ, ബലത്തിന്നും ധനലബ്ധിയ്ക്കുംവേണ്ടി—സവ്ധനലബ്ധിയ്ക്കുവേണ്ടി—ഉദ്ദീപിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു! 6

ഇന്ദ്രൻ, സ്തുതിചെയ്യുന്നവനേ, ഹവിസ്സുപ്പിച്ച മഹാനായ, പൂരുവായ ദിവോദാസന്നുവേണ്ടി അവിടുന്നു വജ്രംകൊണ്ടു തൊണ്ണൂറുനഗരം

ന്റെ—സസ്യങ്ങളുടെ. വാതിൽ—വഷ്ജലം. ചുറും വെച്ചു—വഷ്ജലത്തെ എങ്ങും വ്യാപിപ്പിച്ചു.

4. വെള്ളം—അഭിമന്ത്രിതമായ ശാപജലം. ഏറിയാൻ—ശത്രുവിന്റെനേക്കു വിടാൻ. ഒരു തച്ചൻ കാട്ടുമരത്തെ (പണിത്തരത്തിന്നു) ചെത്തിക്കുറയ്ക്കുന്നതുപോലെ, ഭവാൻ വഞ്ചകനെ (ഞങ്ങളെ ചതിയ്ക്കുന്നവനെ) ചെത്തിക്കുറയ്ക്കും.

5. രഥങ്ങളെ—അങ്ങയുടെ തേരുകളെ. സ്രവന്തികൾ=ഒഴുകുന്ന നദികൾ. തുല്യപ്രയോജനം—എവക്കും മുന്നുപോലെ ആവശ്യകമായ. പൈക്കൾപോലെ—പൈക്കൾ പാലിനെ എന്നപോലെ.

6. സുഖത്തിന്നു—സുഖം കല്പിച്ചുനല്കുവാൻ. ഉദ്ദീപിപ്പിയ്ക്കുക—സ്തുതിച്ചു വളർത്തുക.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പിളത്തി; നൃത്തംവെയ്ക്കുന്നവനേ, ഹവിസ്സുപ്പിച്ച അതിഥിഗവനുവേ
ണ്ടി, ഉഗ്രനായ ഭവാൻ ശംബരനെ ബലാംകൊണ്ടു മലമുകളിൽനിന്നു
കീഴ്പോട്ടുരുട്ടി, വനിച്ച സമ്പത്തു—ബലംകൊണ്ടു സമ്പത്തു മുഴുവ
നും—കീഴടക്കി! 7

നൂറുരക്ഷകളുള്ള ഇന്ദ്രൻ യജമാനനായ ആയ്മനെ പരിക്കുപെടു
ത്തുന്ന പോരുകളിലെല്ലാം—സഗ്ഗ്പ്രദങ്ങളായ പോരുകളിലും—രക്ഷി
ച്ചുപോരുന്നു. അവിടുന്നു മനുഷ്യക്കുവേണ്ടി കമ്മരഹിതരെ ശിക്ഷിച്ചു:
കൃഷ്ണന്റെ തോലുരിഞ്ഞു കത്തിച്ചു; ദ്രോഹികളെ ചുട്ടെരിച്ചു—ഹിംസാ
പരരെയെല്ലാം ചുട്ടെരിച്ചു! 8

അവിടുന്നു സൂയ്മന്റെ തേർച്ചക്രമെടുത്ത്, ഊക്കിൽ ആഞ്ഞെ
റിഞ്ഞു; അരുണനായി അടുക്കൽച്ചെന്നു കൂറടക്കി—ത്രാണിമൂലം നീ
ളെ കൂറടക്കി. കവേ, അവിടുന്ന് ഉശനസ്സിനെ രക്ഷിപ്പാൻ ദൂരത്തു
നിന്നു ചെല്ലുകയുണ്ടായല്ലോ; സുഖവസ്തുക്കളെല്ലാം, മനുഷ്യനെന്നപോ
ലെ, ഞങ്ങൾക്കു സതവരം തരിക—എല്ലാദ്ദിവസങ്ങളിലും സതവരം
തരിക! 9

നഗരങ്ങൾ പിളത്തിയ വൃഷാവായ ഇന്ദ്ര, ആ നിന്തിരുവടി
പുതിയ സ്തോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലുന്ന ഞങ്ങളെ പാലനപ്രകാരങ്ങൾകൊ

---

7. നൃത്തംവെയ്ക്കുന്നവനേ—യുദ്ധങ്ങളിൽ വിളയാടുന്നവനേ. നഗരം—
ശത്രുപുരം. അതിഥിഗവൻ—ദിവോദാസൻ. സമ്പത്ത്—ശംബരന്റെ ധനം. ദി
വോദാസനു കൊടുക്കാൻ കീഴടക്കി.

8. സഗ്ഗ്പ്രദങ്ങൾ—യുദ്ധത്തിൽ വധിയ്ക്കപ്പെട്ടവനു സഗ്ഗ്ം കിട്ടും.
കൃഷ്ണൻ—അംശുമതി എന്ന നദിയുടെ തീരത്തു, പതിനായിരം അനുചരന്മാരോടുകൂടി,
അവിടത്തുകാരെ ഉപദ്രവിച്ചുംകൊണ്ടു പാർത്തിരുന്ന കൃഷ്ണനെന്ന (കൗത്ത) അസുരൻ.

9. ആഞ്ഞെറിഞ്ഞു—ഇന്ദ്രന്റെ വജ്രത്താൽ തങ്ങൾ വധ്യരാകരുതെന്ന
ഒരു വരം ബ്രഹ്മാവിങ്കൽനിന്നു വാങ്ങി, തീമത്തുനടന്ന ചില അസുരന്മാരുടെ നേരെ
ആഞ്ഞെറിഞ്ഞു. അരുണനായി (ക്രോധത്താൽ ഇട്ടത്) അടുക്കൽ ചെന്ന് (അവ
രെ സമീപിച്ചു) കൂറടക്കി—ശബ്ദം നിലപ്പിച്ചു; നിശ്ശ്വാസരാക്കി. ഉശനസ്സ്—
ഒരു ഋഷി. ചെല്ലുകയുണ്ടായല്ലോ; അതുപോലെ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കലും വരിക.
മനുഷ്യനെന്നപോലെ—ഒരു ചോരൻ മറുനാട്ടിൽനിന്നു കൊണ്ടുവന്ന ധനം തലവ
ങ്കൽ സമർപ്പിയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ണ്ടും സുഖങ്ങൾകൊണ്ടും സംരക്ഷിച്ചാലും! ദിവോദാസഗോത്രക്കാരുടെ സ്തുതികൾകൊണ്ടു ഭവാൻ, പകലുകൾകൊണ്ടു സൂര്യൻപോലെ വർദ്ധിച്ചാലും! 10

സൂക്തം 131.

പരുച്ഛേപൻ ഋഷി; അത്യഷ്ടി ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

മാറലരെ തട്ടിനീക്കുന്ന ദ്യോവും മഹതിയായ ഭൂവും അന്നലാഭത്തിനായി, സ്തോത്രങ്ങളോടും ഹവിസ്സുകളോടുംകൂടി ഇന്ദ്രനെ വണങ്ങിപ്പോരുന്നു. ഇന്ദ്രനെയാണല്ലോ, ദേവകളെല്ലാം ഐകമത്യത്തോടേ മുൻനിർത്തിയത്. ഇന്ദ്രനതന്നെയാകട്ടെ, മനുഷ്യരുടെ സവനങ്ങൾ—മനുഷ്യരുടെ ദാനങ്ങൾ—മുഴുവൻ! 1

വർഷകാമരും സുഖേച്ഛുക്കളും സവനങ്ങളിലെല്ലാം, സമാനനായ അങ്ങൊരാൾക്കുതന്നെയാണ്, വേറേ വേറേ നല്കിപ്പോരുന്നത്. ഞങ്ങൾ ആ അങ്ങയെ, അക്കരെയ്ക്കു പോകുന്ന തോണിയെ എന്നപോലെ, ഭാരം വഹിപ്പാൻ നിർത്തുന്നു: അങ്ങ് ഇന്ദ്രൻതന്നെ എന്നറിഞ്ഞു മനുഷ്യരായ ഞങ്ങൾ യജിയ്ക്കുന്നു—മനുഷ്യരായ ഞങ്ങൾ സ്തുതികൾകൊണ്ട് ഇന്ദ്രങ്കൽ ചെല്ലുന്നു. 2

ഇന്ദ്ര, തൃപ്തിയും ഗോവ്രജലബ്ധിയും വാഞ്ഛിയ്ക്കുന്ന ദമ്പതിമാർ എല്ലാം അപ്പിച്ചും ഭജിച്ചും ത്യജിച്ചും അങ്ങയെ വിസ്തരിച്ചു യജിച്ചുപോരുന്നു: ഗോകാമരും സപത്നീകാമരുമായ ആ ഇരുവരെ കൊണ്ടാടുന്നവനാണല്ലോ, അങ്ങ്. ഇന്ദ്ര, അവിടുന്ന് ക്രുദ്ധപ്പിറന്നതും, ക്രുദ്ധനിന്നതും, വജ്രകവുമായ വജ്രത്തെ പ്രദർശിപ്പിച്ചരുളുന്നു! 3

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയുടെ ഈ വീര്യം മനുഷ്യർക്കറിയാം: ഒരാണ്ടിന്റെ നഗരങ്ങൾ അങ്ങു ധ്വംസിച്ചു—കേറിപ്പൊരുതി ധ്വംസിച്ചു; ആ യജ്ഞ

സൂക്തം 131.

1. മുൻനിർത്തിയത്—അസുരസംഹാരത്തിന്ന്:
2. ഇന്ദ്രൻതന്നെ എന്നറിഞ്ഞ്—ഈശ്വരൻ, അങ്ങുതന്നെ എന്നു നിശ്ചയിച്ച്.
3. ത്യജിച്ചും—ഹവിസ്സ് ഹോമിച്ചും. ഇരുവരെ—ദമ്പതിമാരെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഹീനരെ ശിക്ഷിച്ചു; ശവസ്സ്തേ, ഇന്ദ്ര, മഹത്തായ മന്നിടത്തെയും ഈ ജലത്തെയും കൈക്കലാക്കി—ഇമ്പപ്പെട്ടുകൊണ്ടുതന്നോ ഈ ജലത്തെ കൈക്കലാക്കി! 4

മത്തുപിടിച്ചാൽ കോരിച്ചൊരിയുന്നാവനോ, അങ്ങു ഭവദിച്ചുക്കളെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നു; സഖ്യകാംക്ഷികളെ സംതൃപ്തരാക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടുതന്നായാണ്, അങ്ങയുടെ ഈ വിയ്ത്തിനായി സോമം ഒഴുക്കുന്നാത്. അവക്കു ഭവാൻ യുദ്ധത്തിൽ ചേരാൻ ശബ്ദം പൂപ്പെടുവിയ്ക്കും; അവർ ഓരോരുത്തരും ആഹ്ലാദംകൊള്ളുന്നു—അന്നലാഭത്തിനായി ആഹ്ലാദം കൊള്ളുന്നു! 5

അചിട്ടുന്നു നമ്മുടെ ഈ ഉഷസ്സിൽത്തന്നെ വരില്ലയോ? പൂജാദ്രവ്യമായ ഹവിസ്സു യഥാവിധി ഹോമിയ്ക്കപ്പെട്ടത് അറിയില്ലയോ? നാം സുഖസ്ഥാനത്തെയ്ക്കു വിളിയ്ക്കുക. ഇന്ദ്ര, വജ്രിൻ, വൃഷാവായ അങ്ങയ്ക്കറിയാമല്ലോ, മട്ടുകരെ വധിപ്പാൻ; വേധസ്സും അതിനവീനനും അത്യന്തം സ്തുതിയ്ക്കുനാവനുമായ എന്റെ സ്തോത്രം കേട്ടരുളുക! 6

ഇന്ദ്ര, ബഹുഭാവപ്രാപ്ത, ശൂര, തുലോം വളരുനാവനും ഞങ്ങളിൽ താൽപര്യമുള്ളവനുമായ ഭവാൻ, ശത്രുത കാട്ടുന്ന മരണവാനായ മനുഷ്യനെ—ഞങ്ങളെ ഉപദ്രവിയ്ക്കുനാവനെ—വജ്രംകൊണ്ടു വധിച്ചാലും. ഹേ അതിശോഭനശ്രവണ, കേട്ടുകൊണ്ടാലും: ഒരു മാഗ്ശ്രാന്തനെ എന്നപോലെ ഞങ്ങളെ ബാധിയ്ക്കുന്ന ദുർവിചാരം വിട്ടുപോകട്ടെ—എല്ലാദുർവിചാരവും വിട്ടുപോകട്ടെ! 7

---

4. ഒരാണ്ടിന്റെ—ഒരു സംവത്സരം മുഴുവൻ, മതിലും കിടങ്ങും മറവും നിർമ്മിച്ചുറപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട. ധ്വംസിയ്ക്കുക=നശിപ്പിയ്ക്കുക. ശവസ്സുതേ=ബലത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥനായുള്ളോവേ. ഇമ്പപ്പെട്ടുകൊണ്ടുതന്നേ - നിഷ്പ്രയാസമായി എന്നർത്ഥം.

5. മത്തുപിടിച്ചാൽ (സോമപാനമദത്തിൽ) അഭീഷ്ടങ്ങളെ കോരിച്ചൊരിയുന്ന(വർഷിയ്ക്കുന്ന)വനേ. ഭവദിച്ചുക്കൾ—ഭവാനെ ഭജിക്കുന്നവർ. ഒഴുക്കുന്നത്—യജമാനന്മാർ. അവർ—യജമാനന്മാർ. ശബ്ദം—സിംഹനാദം. അന്നലാഭത്തിനായി—ജയത്താൽ അന്നം (ധനം) കൈവരാനായി.

6. മട്ടുകർ—ദ്രോഹികളെ. വേധസ്സ്—മേധാവി. അതിനവീനൻ—ദീക്ഷാസംസ്കാരങ്ങളാലും ഏറ്റവും പുരിയവനായിത്തീർന്നവൻ.

7. ബഹുഭാവപ്രാപ്ത—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതിയാൽ അനേകഭാവങ്ങളും പൂണ്ടവനേ. മാഗ്ശ്രാന്തനെ എന്നപോലെ—വഴിനടന്നു വലഞ്ഞവനു ചൊയ്ത്തിലും മറവും മനസ്സു ചെല്ലുമല്ലോ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 132.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകം മുമ്പേത്തവ.

മഘവാവേ, അങ്ങാണ്, ഞങ്ങൾക്ക്: മുൻയുദ്ധത്തിൽ ഇന്ദ്രനായ ഭവാനാൽ രക്ഷിയ്ക്കപ്പെട്ട ഞങ്ങൾ പാറലർപ്പടയെ ഉടച്ചുവിടും; പൊരുതാൻ വരുന്നവരെ ചെറുക്കും! ഈ ഏറ്റവും സമീപിച്ച ദിവസത്തിൽ സോമം പിഴിയുന്നവനെപ്പറ്റി അവിടുന്ന വേഗത്തിൽ കൂട്ടിപ്പറയണം; പോരിൽത്തുണയ്ക്കുന്നവനും ഭരിയ്ക്കുന്നവനുമായ അങ്ങയ്ക്കായി ഞങ്ങൾ അന്നമൊരുക്കി, വട്ടംകൂട്ടാം! 1

സപത്നപ്രാപ്തിഹേതുവായ സമരത്തിൽ ചുറ്റിനടക്കുന്നവന്റെ വ്യക്തമായ സരളമാർഗ്ഗത്തിലും—തന്റെ വ്യക്തമായ സരളമാർഗ്ഗത്തിലും—പെരുമാറുന്ന ഇന്ദ്രൻ പുലർകാലത്തുണർന്ന കർമ്മമനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്നവന്റെ ശത്രുവിനെ കണ്ടുകിട്ടിയാലപ്പോൾ കൊന്നുകളയും; അതിനാൽ പ്രണമ്യനും സ്തുത്യനുമാണ്, അവിടുന്ന്. അങ്ങയുടെ ധനങ്ങൾ ഞങ്ങളിൽത്തന്നെ ഒത്തൊരുമിയ്ക്കട്ടെ—മംഗളാത്മാവു തന്ന ധനങ്ങൾ നിലനില്ക്കട്ടെ! 2

യാതൊരു യജ്ഞത്തിൽ വരണീയമായ സ്ഥാനം നിർമ്മിയ്ക്കപ്പെടുന്നുവോ, അതിന്റെ അതിദീപ്തമായ ഹവിസ്സു പണ്ടേത്തെപ്പോലെ അങ്ങയ്ക്കുള്ളതുതന്നെ: സ്വയ്മ്പലോകം പ്രാപിപ്പിയ്ക്കുന്നവനാണല്ലോ, അങ്ങ്. അത് അരുളിച്ചെയ്യണം: അന്തരിക്ഷത്തിൽ രശ്മികൾകൊണ്ടു കാണുന്നുണ്ട്. ആ ഇന്ദ്രൻ ജലത്തെ അന്വേഷിയ്ക്കുന്നു; ബന്ധുക്കളായിത്തീർന്നവർക്കു ഗോക്കളെ അന്വേഷിയ്ക്കുന്നു; ക്രമേണ അറിഞ്ഞുവെയ്ക്കുന്നു. 3

സൂക്തം 132.

1. അങ്ങാണ്, ഞങ്ങൾക്ക്—സഹായം.

2. ചുറ്റിനടക്കുന്നവന്റെ—പടയാളിയുടെ. പ്രണമ്യൻ=നമസ്കരിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവൻ. മംഗളാത്മാവ്—മംഗളരൂപനായ ഇന്ദ്രൻ.

3. വരണീയമായ സ്ഥാനം—വേദി. പ്രാപിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ—യജമാനനെ. കാണുന്നുണ്ട്—മേഘത്തെ പിളർത്തു രശ്മിദ്വാരാ മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നത് എല്ലാവരും കാണുന്നുണ്ട്. തീർന്നവർക്കു—യജമാനന്മാർക്കു കൊടുപ്പാൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്ന് ഇച്ചെയ്തതു പണ്ടെന്നപോലെ ഇന്നും സത്യം തന്നെ: അങ്ങ് അംഗിരസ്സുകൾക്കായി മേഘത്തെ തുറന്നു; ഗോവൃന്ദത്തെ വീണ്ടുകൊടുത്തു. അതേമട്ടിൽ ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയും ചെല്ലുക, പൊരുതുകയും ചെയ്യുക. സോമം പിഴിയുന്നവക്ക് ഏതൊരു യജ്ഞവിരോധിയെയും—അരിശംകൊള്ളുന്ന കെട്ട യജ്ഞവിരോധിയെയും—കീഴടക്കിത്തരിക! 4

ആ ശൂരൻ പ്രാണികളെ കർമ്മങ്ങളോടു സംയോജിപ്പിയ്ക്കുന്നു. അതിനാൽ അന്നകാമന്മാർ ധനത്തിനുവേണ്ടി (ശത്രുക്കളെ) ഹിംസിയ്ക്കുകയും, ഹവിഷ്കൃതം പൂണ്ടു കേമമായി യജിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു: അവിടെയ്ക്കുതന്നെ, പ്രജാസഹിതമായ അന്നം. (ശത്രുക്കളെ) ഹനിപ്പാൻ ഓജസ്വികൾ പൂജിച്ചുപോരുന്നു. കർമ്മവാന്മാർ—സത്കർമ്മവാന്മാർ—നേരേ ദേവന്മാരെ പ്രാപിപ്പാനെന്നപോലെ, ഇന്ദ്രന്റെ അടുക്കൽ പാപ്പിടം ഏല്പിച്ചുപോരുന്നു! 5

ഇന്ദ്രപജ്ജന്യരേ, നിങ്ങളിരുവരും മുമ്പിൽ പൊരുതി, ഞങ്ങളോടു പോരിനു വരുന്നവരെയെല്ലാം സർവ്വസംഹാരിയായ വജ്രംകൊണ്ടു വധിയ്ക്കണം: അകലെപ്പോയവങ്കൽ ചെന്നുകേറുന്നതും ഗഹനത്തിൽ ഗമിയ്ക്കുന്നതുമാണല്ലോ, അത്. ശൂര, വൈരിദാരകനായ ഭവാൻ എങ്ങും ഞങ്ങളുടെ ശത്രുക്കളെയെല്ലാം, എല്ലാംകൊണ്ടും പിളർത്തുളണം! 6

സൂക്തം 133.

പരുച്ഛേപൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും, അനുഷ്ടുപ്പും, ഗായത്രിയും, ധൃതിയും, അത്യഷ്ടിയും ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഞാൻ വാനൂഴികളെ രണ്ടിനെയും യജ്ഞംകൊണ്ടു ശ്രദ്ധിപ്പെട്ടത്താം: എവിടങ്ങളിൽ, ചെന്നൊതിക്കപ്പെട്ട ശത്രുക്കൾ നിഹതരായി

---

4. കെട്ട—ക്ഷുഭിതനായ.

5. പ്രജാസഹിതമായ അന്നം—പ്രജകളോടു(പുത്രാദികളോടു)കൂടിയവർ നല്കുന്ന ഹവിസ്സ്. ഇന്ദ്രന്റെ അടുക്കൽ—ഇന്ദ്രലോകത്ത്.

6. പർജന്യൻ—മേഘദേവൻ. ഗഹനം—ദുർഗ്ഗമപ്രദേശം. അത്—വജ്രം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാലിടത്തും ശ്മശാനത്തിൽ കിടക്കുന്നുവോ; ആ ഇന്ദ്രരഹിതങ്ങളായ ദ്രോഹിഷ്ണുനാ മനീടങ്ങളെ ദഹിപ്പിയ്ക്കാം! 1

ശത്രുഭക്ഷക, അങ്ങു നേരേ ചെന്നു് അരക്കപ്പടയുടെ തലമണ്ഡകഠം വിശാലമായ കാൽകൊണ്ടു—അതിവിശാലമായ ആനക്കാൽകൊണ്ടു്—ചവുട്ടിപ്പൊടിയ്ക്കുക! 2

മഘവൻ, അങ്ങു് ഈ അരക്കപ്പടയുടെ കെല്പടക്കുക; കുത്സിതമായ ശ്മശാനത്തിൽ—ചത്തവക്കുള്ള പെരുംചുടലക്കുഴിയിൽ—തള്ളുക! 3

ഒരുനൂറൈന്പതു പടയെ അങ്ങു നേരിട്ടു ചെന്നു നശിപ്പിച്ചുവല്ലോ: അതു ശ്ലാഘ്യംതന്നെ; എന്നാൽ അങ്ങയ്ക്കു തുലോം തുച്ഛമാണതു്! 4

ഇന്ദ്ര, കൺ ചുവപ്പിച്ചു് അലറുന്ന പിശാചിനെ അവിടുന്നു മർദ്ദിയ്ക്കണം—സർവരക്ഷസ്സുകളെയും സംഹരിയ്ക്കണം! 5

ഇന്ദ്ര, അങ്ങു കുറച്ചെ കമിഴ്ത്തിപ്പിളർത്തുക. മേഘവാഹന, ഞങ്ങൾ പറയുന്നതു ചെവിക്കൊണ്ടാലും: വജ്രിൻ, സപത്നം ഭൂമിപോലെതന്നെ പേടിച്ചു—ത്വഷ്ടാവിങ്കൽനിന്നൊന്നുപോലെ പേടിച്ചു—സങ്കടപ്പെടുന്നു. തുലോം ബലവാനാണല്ലോ, അവിടുന്നു്; അതിനാൽ, ഉഗ്രങ്ങ

സൂക്തം 133.

1. നിഹതരായി—അങ്ങയാൽ ഹനിയ്ക്കപ്പെട്ടു്. ഇന്ദ്രരഹിതങ്ങൾ—ഇന്ദ്രൻ വിട്ടുപോയവ. ദ്രോഹിഷ്ണുനാ—ഇന്ദ്രനില്ലായ്കയാൽ ദ്രോഹികൾ പാക്കുന്ന. ദഹിപ്പിയ്ക്കാം—അങ്ങയാൽ ഹനിയ്ക്കപ്പെട്ട നിലം പൊത്തിയ ശത്രുക്കളെ (ശവങ്ങളെ) ഞാൻ ചുട്ടെരിയ്ക്കാം. ശ്മശാനത്തിൽ—ചത്തവരുടെ കിടപ്പുമൂലം ചുടുകാടായിത്തീർന്ന സ്ഥലത്തു്. ഈ ഋക്കു് ശത്രുപീഡാഹരമത്രേ.

2. വിശാലമായ—ദൂരത്തെയ്ക്കു നീട്ടാവുന്ന. ആനക്കാൽ—തന്റെ വാഹനമായ ഐരാവതമെന്ന ഗജത്തിന്റെ കാൽ.

4. പടയെ—രാക്ഷസസൈന്യത്തെ.

5. പിശാചു്—ജര എന്ന പിശാചു് എന്നു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടത്രേ.

6. ക്രൂരൻ—വലുപ്പമേറിയ വൃത്രൻ, അല്ലെങ്കിൽ കാർമേഘം. പേടിച്ചു്—വൃഷ്ടിപ്രതിബന്ധജന്യമായ ഉഭിക്ഷത്തെ പേടിച്ചു്; ഭൂമി ദരിദ്രമായാൽ സപത്നത്തിനും ഭക്ഷണം (ഹവിസ്സു്) കിട്ടില്ലല്ലോ. ത്വഷ്ടാവിങ്കൽനിന്നു്—പണ്ടു ക്രൂരിതട്ടുന്നീക്കാൻ ദേവകളാൽ അപേക്ഷിയ്ക്കപ്പെട്ട അഗ്നി ത്വഷ്ടാവിന്റെ രൂപത്തിൽ പ്രത്യ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ളായ വധോപായങ്ങളോടേ ചെറുക്കും—പ്രാണികളാൽ ആക്രമിയ്ക്കപ്പെടാത്ത ശൂര, സൽപുമാന്മാരെ ഹനിയ്ക്കാത്ത ഭവാൻ മൂന്നോ ഏഴോ അനുചരരോടുകൂടി ചെറുക്കും! 6

സോമം പിഴിയുന്നവനു വീടു കിട്ടുന്നു; സോമം പിഴിയുന്നവൻ ചുഴന്നുകൂടിയ ശത്രുക്കളെ—ദേവന്മാരുടെ ശത്രുക്കളെക്കൂടി—ഒടുക്കുന്നു. സോമം പിഴിയുന്നവൻ ബലവാനും അനാക്രാന്തനുമായിട്ട്, ആയിരം നേടാൻ ആശിയ്ക്കുന്നു: സോമം പിഴിയുന്നവന്ന് ഇന്ദ്രൻ വിശാലമായ സമ്പത്തു നല്കാറുണ്ടല്ലോ—പെരുകുന്ന സമ്പത്തു നല്കാറുണ്ടല്ലോ! 7

സൂക്തം 134.

വാതരശനൻ ഋഷി; ആത്യഷ്ടിയും അഷ്ടിയും ഛന്ദസ്സ്; വായു ദേവത.

വായോ, നില്ക്കാത്ത നടയും കരുത്തുമുള്ള കുതിരകൾ അങ്ങയെ ഇവിടെ ഹവിസ്സിനാട്ടുക്കൽ, മുമ്പേ കൂടിപ്പാൻ—സോമം മുമ്പേ കൂടിപ്പാൻ—കൊണ്ടുവരട്ടെ: അറിഞ്ഞതും ഉയന്നതുമായ പ്രിയസത്യസ്തുതി അങ്ങയുടെ മനസ്സിൽ കൂടികൊള്ളട്ടെ. വായോ, അങ്ങു ദാനത്തിന്നായി—യാഗത്തിന്റെ ദാനത്തിന്നായി—നിയുത്തുക്കളെ പൂട്ടിയ തേരിലൂടേ വന്നുചേർന്നാലും! 1

വായോ, വെട്ടിപ്പുവരുത്തിയവയും ഒളിവീശുന്നവയും അമോഘങ്ങളും മന്ത്രപൂവ്വം ഹോമിയ്ക്കപ്പെടുന്നവയും മാടകങ്ങളുമായ ഞങ്ങളുടെ സോമങ്ങൾ തിരുമുമ്പിൽ വന്ന് അങ്ങയെ മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കട്ടെ: ഉ

ക്ഷീഭവിച്ചപ്പോൾ ദ്യാവാപൃഥിവികൾ പേടിച്ചുപോയല്ലോ; അതുപോലെ ഇപ്പോൾ ദുർഭിക്ഷഭയത്താൽ സങ്കടപ്പെടുന്നു. ചെറുക്കും—ശത്രുക്കളെ.

7. ഇന്ദ്രനു സോമമപ്പിച്ചാലത്തെ ഫലങ്ങൾ. ആയിരം—വളരെ ദ്രവ്യം. പെരുകുന്ന—ഒരിയ്ക്കലും ക്ഷയിയ്ക്കാതെ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന.

സൂക്തം 134.

1. അറിഞ്ഞതും—അങ്ങയുടെ ഗുണങ്ങളെ അറിഞ്ഞു പ്രതിപാദിച്ചതും. ഉയന്നതും—മികച്ചതും. കൂടികൊള്ളട്ടെ—ഹൃദ്യമുളവാക്കട്ടെ എന്നു താൽപര്യം. ദാനത്തിന്നായി—ഞങ്ങൾക്കഭീഷ്ടം തരാൻ. യാഗത്തിന്റെ ദാനത്തിന്നായി—ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സു സ്വീകരിപ്പാൻ. നിയുത്തുക്കൾ—വായുവിന്റെ അശ്വങ്ങൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സാഹവാനായ അങ്ങയെ കമ്മത്തിൽ ദാനത്തിന്നും പരിചരണത്തിന്നും കൊണ്ടുവരുവാൻ, തൊഴിൽമിടുക്കും ഇമ്പവുമുള്ള നിയുത്തുകഥം കൂടെയുണ്ടല്ലോ! അതിനാൽ കമ്മികഥം അടുത്തു വന്നണഞ്ഞിയ്ക്കുന്നു. 2

വായു തേരിന്റെ മുമ്പിൽ ഇളംതുടുപ്പുള്ള രണ്ടു കുതിരകളെ പൂട്ടും; വായു ചെംകുതിരകളെ പൂട്ടും; വായു മറുനിറത്തിലുള്ള വഹനസമർത്ഥങ്ങളെ വഹനത്തിന്നു—ഭാരവഹനത്തിന്നു—പൂട്ടും. അങ്ങു ധീമാനെ, ജാരൻ ഒട്ടുറങ്ങിപ്പോയ സുന്ദരിയെ എന്നപോലെ ഉണർത്തുക; വാദ്യഴികളിൽ വെളിച്ചം പരത്തുക; അതിന്ന് ഉഷസ്സുകളെ നിർത്തുക—അമരേത്തിന്നായി ഉഷസ്സുകളെ നിർത്തുക! 3

അങ്ങയ്ക്കായി, പരിശുദ്ധകളായ ഉഷസ്സുകൾ ദൂരത്തു രശ്മികൾ കൊണ്ടു—നവ്യങ്ങളായ രശ്മികൾകൊണ്ടു—വിചിത്രങ്ങളായ മംഗളവസ്ത്രങ്ങൾ നൊയ്തുണ്ടാക്കുന്നു; അങ്ങയ്ക്കായി സദ്ഗുണകളായ പൈക്കൾ എല്ലാധനങ്ങളും ചുരത്തുന്നു. അങ്ങു വെള്ളത്തിന്നായി—നദികൾക്കായി—അന്തരിക്ഷത്തിൽനിന്നു മരുത്തുക്കളെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചു! 4

അങ്ങയ്ക്കായി, വിശുദ്ധങ്ങളായി വിളങ്ങുന്ന തീവ്രസോമങ്ങൾ മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കാൻ വെമ്പലോടെ യാഗത്തിൽ നടക്കുന്നു; മേഘത്തിൽ ജലമുൽപാദിപ്പിപ്പാൻ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നു. (ചെല്ലുന്നു.) ഭജനീയനായ അങ്ങയെ, ഭയം മുഴുത്ത വ്രതക്ഷീണൻ തസ്കരരെ തട്ടിനീക്കാനായി സ്തുതിയ്ക്കുന്നു

---

2. തിരുമുമ്പിൽ വന്ന്—അങ്ങയാൽ ആസ്വദിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ട് എന്നു സാരം. കമ്മത്തിൽ ദാനത്തിന്നും—ഞങ്ങളുടെ ദാനം (ഹവിസ്സു) സ്വീകരിപ്പാനും. പരിചരിപ്പാനും—ഞങ്ങളാൽ പരിചരിയ്ക്കപ്പെടാനും. ഉണർത്തിയ്ക്കുന്നു—അങ്ങ് ഇവിടെ സന്നിഹിതനാകണമെന്ന് അറിയിയ്ക്കുന്നു.

3. വഹനസമർത്ഥങ്ങളെ—വഹിപ്പാൻ കഴിവുള്ള അശ്വങ്ങളെ. അങ്ങ് എന്നാദിയായ വാക്യം അപരോക്ഷമാണ്: അങ്ങ്—വായു. ധീമാൻ—യജമാനൻ; ഇദ്ദേഹം കമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു ക്ഷീണിച്ചു സ്വല്പം ഉറങ്ങിപ്പോയിരിയ്ക്കുന്നു. അമരേത്തിന്ന്—അങ്ങയുടെ ഹാവിർഭോജനത്തിന്ന്.

4. രശ്മികഥംതന്നെ, വസ്ത്രങ്ങൾ. നദികഥംക്കായി—നദികളെ പ്രവഹിപ്പിയ്ക്കാൻ; മഴ പെയ്യിയ്ക്കാൻ.

5. നടക്കുന്നു—ആഹവനീയാഗ്നിയുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു (ഹോമിയ്ക്കപ്പെടാൻ) പോകുന്നു. മേഘത്തിൽ—ആഹുതിയാലാണല്ലോ, മഴയുണ്ടാകുന്നത്. വ്രതക്ഷീ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ന്നു: അങ്ങു ധമ്മത്താൽ സവ്വലോകത്തിൽനിന്നും രക്ഷിയ്ക്കുമല്ലോ—ധമ്മത്താൽ അസുരഭയത്തിൽനിന്നും രക്ഷിയ്ക്കുമല്ലോ! 5

വായോ, അപൂവ്വ്യനായ ഭവാനാണ്, ഞങ്ങളുടെ ഈ സോമം ഒന്നാമതു പാനംചെയ്യേണ്ടതു—പിഴിഞ്ഞ നീർ പാനംചെയ്യേണ്ടതു. തിന്മ വെടിഞ്ഞു ഹോമമനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്നവരുടെ എല്ലാപ്പൈക്കളും അങ്ങയ്ക്കായി, കാച്ചുപാൽ ചുരത്തുന്നു—കാച്ചുനെ ചുരത്തുന്നു! 6

സൂക്തം 135.

പരുച്ഛേപൻ ഋഷി; അത്യഷ്ടിയും അഷ്ടിയും ഛന്ദസ്സു; വായുവും ഇന്ദ്രനും ദേവത.

വായോ, അങ്ങു് ആയിരം നിയുത്തുക്കളെ പൂട്ടി—നൂറു നിയുത്തുക്കളെ പൂട്ടി—അമരേത്തിന്നു ദർവ്വിരിപ്പിൽ എഴുന്നള്ളിയിരുന്നാലും: മുമ്പേ പാനംചെയ്വാൻ ദേവനായ അങ്ങയെയാണല്ലോ, ദേവന്മാർ നിയമിച്ചിരിയ്ക്കുന്നതു്. അങ്ങയെ മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കാനിരിയ്ക്കയാണു്—കമ്മത്തിനിരിയ്ക്കയാണു്—മധുരങ്ങളായ നീരുകൾ! 1

ഇതാ, അങ്ങയ്ക്കായി അമ്മിമേൽ ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞ സോമം കാമ്യമായ വസ്ത്രമുടുത്തു കോശം പൂകുന്നു—തേജോവസ്ത്രമുടുത്തു പൂകുന്നു; ഇതാ, മനുഷ്യരുടെ സോമം ദേവന്മാരുടെഇടയിൽവെച്ചു് അങ്ങയ്ക്കായി ഹോമിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. വായോ, അവിടുന്നു നിയുത്തുക്കളെ പൂട്ടി, ഞങ്ങളെ അനുഗ്രഹിച്ചു തിരിയേ പോയ്ക്കൊൾക—പ്രീതനായി ഞങ്ങളെ അനുഗ്രഹിച്ചു, തിരിയേ പോയ്ക്കൊൾക! 2

വായോ, അങ്ങ് നൂറോ ആയിരമോ നിയുത്തുക്കളുമായി ഞങ്ങളുടെ യാഗത്തിൽ അമരേത്തിന്നു—ഹവിസ്സമരേത്തിന്നു—വന്നാലും!

ണൻ—വ്രതങ്ങൾമൂലം ക്ഷീണിച്ച യജമാനൻ. തസ്കരർ—യജ്ഞം മുടക്കുന്നവർ. സവ്വലോകം—സവ്വജന്തുക്കൾ.

6. അപൂവ്യൻ—മുമ്പനില്ലാത്തവൻ. കാച്ചുപാൽ—കാച്ചിയ പാൽ. കാച്ചുനെ—ഉരുക്കിയ നെയ്യു്.

സൂക്തം 135.

1. പൂട്ടി—പൂട്ടിയ തേരിൽ വന്നു. കമ്മത്തിന്നു—കമ്മസിദ്ധിയ്ക്കു്.
2. കോശം—പാത്രം. തിരിയേ—സപ്തിയിലേയ്ക്കു്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അങ്ങയുടെ ഈ ഭാഗത്തിന്നു സമയമായി: സൂയ്യനുദിച്ചാൽ, രണ്ടും ഒ
ന്നുപോലെ ശോഭിയ്ക്കുമല്ലോ. വായോ, സോമങ്ങൾ അധ്വയ്യുക്കളാൽ
എടുത്തുവെയ്ക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു—ഒളി വീശുമാറു വെയ്ക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു. 3

വായോ, നിയുദ്രഥമായ രഥം നിങ്ങളിരുവരെയും രക്ഷണ
ത്തിന്നും സുഗ്രഹീതാനാഭക്ഷണത്തിന്നുമായി—ഹവിർഭക്ഷണത്തിന്നുമാ
യി—ഇവിടെ കൊണ്ടുവരട്ടെ! മധുരമായ സോമം നുകരുവിൻ: നിങ്ങ
ളാണല്ലോ, മുമ്പേ നുകരേണ്ടവർ. വായോ, അങ്ങും ഇന്ദ്രനും ആഹ്ലാദ
കമായ ധനത്തോടുകൂടി വന്നുചേരുവിൻ—ധനത്തോടുകൂടി വന്നുചേ
രുവിൻ! 4

ഇന്ദ്രവായുക്കളേ, നിങ്ങൾക്കായി യജ്ഞത്തിന്നുള്ള കർമ്മങ്ങൾ
പെരികെ നടത്തുന്നു: ഇതാ, വാജിയായ സോമത്തെ, കുതിച്ചോടുന്നാ
തീറയോടുകൂടിയ കുതിരയെ എന്നപോലെ മാർജ്ജനംചെയ്യുന്നു. അവ
രുടെ അമ്മിമേൽ ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞ സോമം നിങ്ങൾ മദത്തിന്നായി
നുകരുവിൻ; ഞങ്ങളിൽ കനിഞ്ഞു, രക്ഷയുമായി, ഇവിടെ ഞങ്ങളുടെ
അടുക്കൽ എഴുന്നള്ളുവിൻ! അന്നദാതാക്കളാണല്ലോ, നിങ്ങൾ. 5

വായോ, ഇതാ, നിങ്ങളുടെ സോമങ്ങൾ കർമ്മങ്ങളിൽ ഇവിടെ
പിഴിഞ്ഞവ അധ്വയ്യുക്കളാൽ എടുത്തുവെയ്ക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു—ഒളി
വീശുമാറു വെയ്ക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു. മൂടിയ ആട്ടിൻരോമംകൊണ്ടുള്ള അരി
പ്പയിൽ ഒഴുക്കപ്പെട്ട ഈ വിസ്തൃതരങ്ങളായ അക്ഷയങ്ങളായ—തിക
ച്ചും അക്ഷയങ്ങളായ—സോമങ്ങൾ നിങ്ങളെ കാമിച്ചു പുറത്തെയ്ക്കു
വരുന്നു! 6

---

3. രണ്ടും—സോമവും രശ്മിയും. അധ്വയ്യുക്കൾ—പത്നീ ചമസാധ്വ
ര്യുക്കൾ.

4. നിങ്ങളിരുവർ—അങ്ങും ഇന്ദ്രനും. ധനം—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ.

5. വാജി=വേഗമുള്ളത്; കൂടത്തിൽനിന്നു വേഗത്തിൽ ഒഴുകുന്നത്, ഒഴു
ക്കപ്പെടുന്നത്. മാർജ്ജനംചെയ്യുക=ശുദ്ധിപ്പെടുത്തുക; അശ്വപക്ഷത്തിൽ, തുടയ്ക്കുക.
കർത്തൃപദമായി, അധ്വയ്യുക്കൾ എന്നധ്യാഹരിയ്ക്കണം. അവർ—അധ്വയ്യുക്കൾ.

6. നിങ്ങളുടെ—അങ്ങയുടെയും ഇന്ദ്രന്റെയും ഭാഗമായ. മൂടിയ—പാ
ത്രത്തിന്റെ വായ മൂടുമാറു മീതേ പിടിയ്ക്കപ്പെട്ട. അരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന നീർ പാത്രം നി
റഞ്ഞു പുറത്തെയ്ക്കു വഴിയുന്നതു, വായുപിന്ദ്രരെ കൊതിച്ചാണെന്നർത്ഥപ്രേക്ഷ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വായോ, അങ്ങ് ഉറങ്ങുന്ന ബഹുജനങ്ങളെ വിട്ടുപോരിക: അങ്ങും ഇന്ദ്രനും അമ്മിയുടെ ഒച്ചയുള്ളേടത്തെയ്ക്കു വരുവിൻ—സൂനൃത കേൾക്കപ്പെടുന്നതും നെയ്യു കൊണ്ടുപോകപ്പെടുന്നതുമായ ഗൃഹത്തിലെയ്ക്കു വരുവിൻ; തടിച്ചുകൊഴുത്ത നിയുത്തുക്കളിലൂടേ അങ്ങും ഇന്ദ്രനും യാഗത്തിൽ വന്നുചേരുവിൻ—യാഗത്തിൽ വന്നുചേരുവിൻ! 7

വായോ, ഈ യജ്ഞത്തിൽ മധുരാഹുതി നിങ്ങൾ വഹിയ്ക്കണം. ദൂരദൃഗ്ഗമപ്രദേശത്തു നിന്നിരുന്നാ ഈ സോമത്തിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു പാത്ത ജേതാക്കൾ ഏവരോ; അവർതന്നെയാകട്ടേ, ഞങ്ങൾക്കു ജേതാക്കൾ. പൈക്കൾ ഒപ്പം ചുരത്തുന്നു; യവം പചിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. അങ്ങയുടെ പൈക്കൾ ചാടയ്ക്കില്ല—അങ്ങയുടെ പൈക്കൾ മോഷ്ടിയ്ക്കപ്പെടുകില്ല! 8

ശോഭനനായ വായോ, ബലിഷ്ഠങ്ങളും യുവാക്കളും തുലോം വളരുന്നാവയും കാളയ്ക്കൊത്തവയുമായ അങ്ങയുടെ ഈ അശ്വങ്ങൾ അങ്ങയെ വാനൂഴികൾക്കിടയിൽ കൊണ്ടുനടക്കുന്നു: അവ അന്തരിക്ഷത്തിലും നില്ക്കാതെ കുതിച്ചോടും; പാഞ്ഞുനിത്തുക വയ്യാ, പിടിച്ചുനിത്തുക വയ്യാ. സൂര്യരശ്മികൾപോലെ ദുർന്നിവാരങ്ങളാണവ! 9

സൂക്തം 136.

പരുച്ഛേപൻ ഋഷി; അത്യഷ്ടിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; മിത്രാവരുണർ ദേവത.

സപ്താദേറിയതു ഭുജിയ്ക്കുകയും സുഖിപ്പിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ചിരന്തനരിരുവക്കും നിങ്ങൾ മികച്ച ഹവിസ്സു ധാരാളം സംഭരിയ്ക്കുവിൻ; ഹവ്യാപ്പണത്തിൽ മനസ്സും വെയ്ക്കുവിൻ: അവർ സമ്രാട്ടുകളാണ്, നെ

---

7. ഉറങ്ങുന്ന—അലസരായ. ബഹുജനങ്ങളെ—അനേകയജമാനന്മാരെ. അമ്മിയുടെ ഒച്ച—സോമലത ചതയ്ക്കുമ്പോഴത്തെ ശബ്ദം. സൂനൃത—പ്രിയസത്യസ്തുതി. കൊണ്ടുപോക—ആഹവനീയാഗ്നിയുടെ അടുക്കലെയ്ക്ക്.

8. ജേതാക്കൾ—കഷ്ടപ്പെട്ട മലംചൊരിവിലും മറവും ചെന്നു പാത്തു സോമം കൊണ്ടുവന്ന വിജയികൾ. ചുരത്തുന്നു—നിങ്ങൾക്കു പാൽ തരാൻ. അങ്ങയുടെ—അങ്ങയെയും ഇന്ദ്രനെയും പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്ന.

9. കാളയ്ക്കൊത്തവ—കാളയുടെ കരുത്തുള്ള.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യ്യ കൈക്കൊള്ളുന്നവരാണ്, യാഗത്തിൽ യാഗത്തിൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടു
ന്നവരുമാണ്; അവരുടെ ബലം ആരാലും ധഷ്ടിയ്ക്കപ്പെടില്ല—ദേവത
വും ധഷ്ടിയ്ക്കപ്പെടില്ല! 1

സഞ്ചാരിണിയായ പരമോത്തമ(ഉഷസ്സ്) വൻകർമ്മത്തിനായി
പ്രാദുർഭവിച്ചു: സൂര്യന്റെ മാർഗ്ഗം രശ്മികളോടു ചേർന്നു; കണ്ണുകൾ ഭഗ
ന്റെ രശ്മികളോടു ചേർന്നു; ഉജ്ജ്വലമായ മിത്രന്റെയും അര്യമാവി
ന്റെയും വരുണന്റെയും ഗൃഹം രശ്മികളോടു ചേർന്നു. അതിനാൽ, സ്തു
തിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന വളരെ അന്നം—അടുക്കൽച്ചെന്നു സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടേ
ണ്ടുന്ന വളരെ അന്നം—ഇരുവരും വഹിയ്ക്കുന്നു. 2

തേജസ്വിനിയും ലക്ഷണവതിയുമായ ഭൂമി നിർമ്മിയ്ക്കപ്പെട്ടു.
സപ്തപ്രദമായ അതിങ്കൽ, പ്രതിദിനം ഉണർന്നിരിയ്ക്കുന്ന അവരിരുവ
രും പ്രതിദിനം സംബന്ധിയ്ക്കുന്നു; ദീപ്തമായ ബലം നേടുന്നു. അദി
തിപുത്രരും ദാനപാലകരുമായ മിത്രാവരുണന്മാരുടെ ഇടയിൽ, അര്യ
മാവ് ആളുകളെ തൊഴിലിനായച്ചുകൊണ്ടും, അയജ്ഞരെ പോക്കി
ക്കൊണ്ടും വർത്തിയ്ക്കുന്നു. 3

മുഖം കുനിച്ചു നമസ്കരിക്കേണ്ടതും ദേവന്മാരാൽ സേവ്യവും ഭാസുര
വുമായ ഈ സോമം മിത്രാവരുണന്മാരെ തികച്ചും സുഖിപ്പിയ്ക്കട്ടെ! അ
തിനെ ദേവന്മാരെല്ലാം ഇന്നു തുല്യപ്രീതിയോടേ നമസ്കരിക്കുന്നു; രാജാക്കളേ,
അതു നിങ്ങളും ചെയ്യുക. ഞങ്ങൾ യാചിയ്ക്കുന്നു—സത്യവാന്മാരായ നി
ങ്ങളോടു യാചിയ്ക്കുന്നു. 4

സൂക്തം 136.

1. ഋത്വിക്കുകളോടു പറയുന്നു: ചിരന്തനരിരുവർ—മിത്രാവരുണന്മാർ. സ
മ്രാട്ടുകൾ—നന്നായി രാജി(ശോഭി)യ്ക്കുന്നവർ.

2. പ്രാദുർഭവിച്ചു—കാണുമാറായി. കണ്ണുകൾ—പ്രാണികളുടെ കണ്ണുകൾ
ഭഗനെന്ന ദേവന്റെ രശ്മികളോടു ചേർന്നു; എല്ലാവർക്കും ഉപ്പനശക്തി വീണ്ടുകിട്ടി.
ഇരുവരും—മിത്രാവരുണർ.

3. തേജസ്വിനി—ആഹവനീയാഗ്നിയുടെ തേജസ്സു ചേർന്നത്. ഭൂമി— ഉ
ത്തരവേദി. ഉണർന്നിരിയ്ക്കുന്ന—യജ്ഞങ്ങളിൽ പോകാൻ അമാന്തിയ്ക്കാത്ത. അയ
ജ്ഞർ—യജ്ഞാനുഷ്ഠാനരഹിതർ.

4. രാജാക്കൾ=ശോഭിയ്ക്കുന്നവർ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മിത്രാവരുണന്മാരെ പരിചരിച്ചതെവനോ, ആ അവിദ്വേഷിയെ അവർ പാപത്തിൽനിന്നു—ഹവിസ്സുപ്പിച്ച മനുഷ്യനെ പാപത്തിൽനിന്നു—രക്ഷിയ്ക്കും. യാവനൊരുത്തൻ ഇവരിരുവരുടെ കർമ്മത്തെ സ്തുതിച്ചാദരിയ്ക്കുമോ—നീളെ സ്തോത്രമണിയിയ്ക്കുമോ—ആ ഋജൂചര്യനെ കർമ്മം നോക്കി അര്യ്യമാവും പരിപാലിയ്ക്കും. 5

മഹാനായ സൂര്യനും, വാര്യഴികഠക്കും, മിത്രനും, വരുണനും, അഭീഷ്ടം വർഷിയ്ക്കുന്ന സുഖയിതാവിനും—അഭീഷ്ടം വർഷിയ്ക്കുന്ന രുദ്രനും—ഞാൻ നമസ്സു ചൊല്ലുന്നു; ഭവാൻ ഇന്ദ്രൻ, അഗ്നി, തേജസ്വിയായ അര്യ്യമാവ്, ഭഗൻ എന്നിവരെ സ്മരിച്ചു സ്തുതിയ്ക്കുക. നാം നെടുനാൾ ജീവിച്ചു സന്താനങ്ങളോടു ചേരട്ടെ—സോമന്റെ രക്ഷയോടും ചേരട്ടെ! 6

ഇന്ദ്രസമേതരായി മരുത്തുക്കളാൽ യശസ്വികളാക്കപ്പെട്ട നാം ദേവന്മാരെ തർപ്പണംകൊണ്ടു പൂജിയ്ക്കുക; അഗ്നിയും മിത്രനും വരുണനും തന്നരുളിയ സുഖം നാം അന്നവാന്മാരായിത്തീർന്ന് അനുഭവിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുക! 7

ഒന്നാമധ്യായം സമാപ്തം.

രണ്ടാമധ്യായം

സൂക്തം 137.

പരുച്ഛേപൻ ഋഷി; അതിശാകപരം ഛന്ദസ്സ്; മിത്രാവരുണന്മാർ ദേവത.

മിത്രാവരുണരേ, വരുവിൻ: ഞങ്ങൾ അമ്മിമേൽ ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു; ഇതാ, പാൽ ചേർത്ത തൃപ്തികരമായ സോമം—ഇതാ, മ

---

5. അവിദ്വേഷി—സൌമ്യശീലനായ യജമാനൻ. സ്തോത്രമണിയിയ്ക്കുക—സ്തുതിയ്ക്കുക. ഋജൂചര്യൻ—നിഷ്കപടകർമ്മാവ്.

6. സുഖയിതാവ്—രോഗം ശമിപ്പിച്ചു സുഖിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ. രണ്ടാമത്തെ വാക്യം ഋതപിക്കിനോടുള്ളതാണ്. സോമന്റെ രക്ഷയോടും ചേരട്ടെ—സോമനാലും രക്ഷിയ്ക്കപ്പെടട്ടെ.

7. ഇന്ദ്രസമേതർ=ഇന്ദ്രനോടു(ഇന്ദ്രപ്രസാദത്തോടു)കൂടിയവർ. യശസ്വികളാക്കപ്പെട്ട—അനുഗ്രഹിയ്ക്കപ്പെട്ട എന്നു താൽപര്യം. തർപ്പണം—ഹവിസ്സും മറും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന സോമം. സപ്തസ്വരേ, ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുന്ന രാജാക്കളേ, ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ എഴുന്നള്ളുവിൻ: ഇതാ, നിങ്ങൾക്കു, പാൽ ചേർത്ത—മന്ത്രം ജപിച്ച—വിളങ്ങുന്ന സോമങ്ങൾ! 1

ഇതാ, തയിർ ചേർത്ത—പിഴിഞ്ഞു തയിർ ചേർത്ത—മാദകമായ സോമം; നിങ്ങൾ വരുവിൻ. ഉഷസ്സിന്റെ ഉണർവിൽ, സൂര്യന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ, മിത്രനും വരുണനുമാകുന്ന നിങ്ങൾക്കു കുടിപ്പാൻ—യജ്ഞസിദ്ധിയ്ക്കായി കുടിപ്പാൻ—പേയം പിഴിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു! 2

നിങ്ങളുടെ ലതയെ അമ്മികൊണ്ടു, ആ പാലേറിയ പയ്യിനെ എന്നപോലെ കറക്കുന്ന—സോമത്തെ വെള്ളം തളിച്ചു കറക്കുന്നു. ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുന്ന മിത്രാവരുണന്മാരേ, സോമം കുടിപ്പാൻ നേരേ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വന്നുചേരുവിൻ: ഇതാ, നിങ്ങൾക്കു നേതാക്കന്മാർ സോമം പിഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്ന—മതിയാവോളം കുടിപ്പാൻ പിഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു! 3

സൂക്തം 138.

പരുച്ഛേപൻ ഋഷി; അത്യഷ്ടി ഛന്ദസ്സു; പൂഷാവു ദേവത.

വളരെപ്പേർക്കുവേണ്ടി അവതരിച്ച ഈ പൂഷാവിന്റെ ബലപ്പെരുമ പുകഴ്ത്തപ്പെട്ടവരുന്നു; ആരും കുറയ്ക്കാറില്ല—ഇദ്ദേഹത്തെ സ്തുതിയ്ക്കൽ കുറയ്ക്കാറില്ല. ഞാനും ഉടനാടി രക്ഷിയ്ക്കുന്ന ആ ക്ഷേമംകരനെ സുഖാത്മം പൂജിയ്ക്കുന്നു: എല്ലാവരുടെയും മനസ്സിനെ നിറയ്ക്കുന്നവനാണല്ലോ—യജ്ഞം നിർവഹിച്ചു നിറയ്ക്കുന്നവനാണല്ലോ—ഈ യജ്ഞവാനായ ദേവൻ! 1

സൂക്തം 137.

2. യജ്ഞസിദ്ധിയ്ക്കായി—ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞം നിറവേറാൻ.

3. കറക്കുന്നു—അധ്വര്യുക്കൾ ചതച്ചു നീരെടുക്കുന്നു. നേതാക്കന്മാർ—ഋത്വിക്കുകൾ.

സൂക്തം 138.

1. മനസ്സിനെ നിറയ്ക്കുക—പൂർണ്ണകാമമാക്കുക.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൂഷാവേ, ഞാൻ അങ്ങയെ യാത്രയ്ക്ക്, ഒരശ്വത്തെ എന്ന പോലെ സ്തുതിച്ചുവളർത്തുന്നു: അങ്ങു യുദ്ധത്തിന്നു പോകും; യോദ്ധാക്കളെ, ഒരൊട്ടകംപോലെ യുദ്ധത്തിന്റെ മുകരയിലെത്തിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുമല്ലോ. അങ്ങനെ, സുഖം നല്കുന്ന ദേവനായ ഭവാനെ മിത്രനായ ഞാൻ സഖ്യത്തിനായി വിളിയ്ക്കുന്നു: അങ്ങു ഞങ്ങളുടെ സ്തോത്രാഘോഷങ്ങൾക്കു ശോഭ വരുത്തുക—യുദ്ധങ്ങളിൽ അനായാസമുദ്ധി വരുത്തുക! 2

പൂഷാവേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യത്തിൽ കമ്മംകൊണ്ടതനോ കനിയിച്ച സ്തോതാക്കൾ രക്ഷിതരായി ഭോഗം ഭുജിയ്ക്കുന്നു—ഇങ്ങനെ എന്നും കമ്മംകൊണ്ടു ഭുജിയ്ക്കുന്നു; ആ സ്തുത്യയായ രക്ഷയെ അനുസരിച്ചു ഞങ്ങൾ അങ്ങയോടു ലക്ഷം ധനം യാചിയ്ക്കുന്നു. ബഹുധാ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവനേ, അങ്ങ് അരിശംകൊള്ളാതെ മുന്നിൽ നില്ക്കുക—യുദ്ധത്തിൽ യുദ്ധത്തിൽ മുന്നിൽ നില്ക്കുക! 3

അജാശ്വ, ഞങ്ങളുടെ ഈ ലാഭത്തിന്നു ഭവാൻ അരിശംകൊള്ളാതെ തരാനൊരുങ്ങി—അജാശ്വ, അനോച്ചക്കളായ—ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വന്നാലും: രിപുകശ്നനു, അങ്ങയെ ഞങ്ങൾ നല്ല നല്ല സ്തോത്രംകൊണ്ടു പിടിച്ചുനിർത്തും; ഹവിസ്സു കൈക്കൊള്ളുന്ന പൂഷാവേ, അങ്ങയെ ഞാൻ അനാദരിയ്ക്കില്ല—അങ്ങയുടെ സഖ്യം മറച്ചുവെയ്ക്കില്ല! 4

സൂക്തം 139.

പരുച്ഛേപൻ ഋഷി; അത്യഷ്ടിയും ബൃഹതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്;
വിശ്വദേവകം ദേവത.

ഞാൻ മുൻവശത്ത് അഗ്നിയെ കമ്മംകൊണ്ടു സ്ഥാപിയ്ക്കുന്നു; നാം ആ ദിവ്യബലത്തെ വരിയ്ക്കുക—ഇന്ദ്രവായുക്കളെ വരിയ്ക്കുക. ശോഭ

---

2. യാത്രയ്ക്ക്—ഇങ്ങോട്ടു പുറപ്പെടാൻ. യുദ്ധങ്ങളിൽ—ഞങ്ങളുടെ വൈരികളെ ജയിച്ച്, അവരുടെ അന്നം ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടിയ്ക്കുക.

3. രക്ഷിതരായി—ഭവാനാൽ രക്ഷിയ്ക്കപ്പെട്ട്. അരിശംകൊള്ളാതെ—ഞങ്ങളിൽ പ്രസാദിച്ച്.

4. അജാശ്വൻ—പൂഷാവ്: ആടുകളാകുന്ന അശ്വങ്ങളോടുകൂടിയവൻ. രിപുകശ്നൻ—ശത്രുക്കളെ നശിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൂണ്ട നാഭിയിൽ നാം ചൊല്ലുന്ന നവീനസ്തോത്രം അവർ ശ്രവിയ്ക്കട്ടെ; ഉടനേ, നമ്മുടെ കമ്മങ്ങൾ അവരെ സമീപിയ്ക്കട്ടെ—കമ്മങ്ങൾ ദേവന്മാരിൽ നേരെ ചെല്ലുന്നെന്നപോലെ സമീപിയ്ക്കട്ടെ! 1

മിത്രാവരുണന്മാരേ, നിങ്ങൾ ആ വാരിപ്പോകുന്ന വെള്ളം സ്വതേജസ്സുകൊണ്ട്—സമർത്ഥമായ സ്വതേജസ്സുകൊണ്ട്—ആദിത്യനെക്കാളധികം വഷിയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. ഇങ്ങനെയുള്ള നിങ്ങളുടെ പൊൽത്തിരുവുടൽ ഞങ്ങൾ യാഗശാലകളിൽ കമ്മങ്ങൾകൊണ്ടും മനസ്സുകൊണ്ടും സ്വന്തം ഇന്ദ്രിയങ്ങൾകൊണ്ടും—സ്വന്തം ഇന്ദ്രിയങ്ങൾകൊണ്ടു സോമനെയും—കാണുമാറാകണം! 2

അശ്വികളേ, സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു ദേവന്മാരായ നിങ്ങളെ സേവിപ്പാനായി, മനുഷ്യരായ ഞങ്ങൾ ഹവിസ്സുകൊണ്ടു നിങ്ങളെ പ്രാപിച്ചു, പാരക്കെ കേൾക്കുമാറു സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു. വിശ്വവേദസ്സുകളേ, നിങ്ങളുടെ പക്കൽ വളരെയുണ്ടല്ലോ, സർവ്വസമ്പത്തും അന്നവും: ദസ്രരേ, നിങ്ങളുടെ മധു നിറഞ്ഞ മനോരമമായ തേരിന്റെ ഉരുൾച്ചുറുകളിൽനിന്നു തേൻ ഇറ്റിറു വീഴുന്നു! 3

ദസ്രരേ, അറിയാം: നിങ്ങൾ വിണ്ണിലെയ്ക്കു തിരിയ്ക്കും. സ്വർഗ്ഗത്തിലെയ്ക്കു പോകാൻ, ആകാശഗമനങ്ങളിൽ അപായം വരുത്താത്ത സാരഥികൾ പള്ളിത്തേർ പൂട്ടുമല്ലോ; ദസ്രരേ, സാധാരണവഴിയിലൂടെ എന്നപോലെ നാകത്തിലെയ്ക്കുഴറുന്നുള്ളുന്നവരേ, അരിന്ദമരേ, മികച്ച വഷ്ജലത്തെ കീഴടക്കിയവരേ, മൂന്നു നാകത്തണ്ടുള്ള ആ പൊന്നിൻതേരിന്റെ മുകളിൽ ഇരുന്നുകൊള്ളാം, ഞങ്ങൾ! 4

സൂക്തം 139.

1. സ്ഥാപിയ്ക്കുക—പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കുക. ദിവ്യബലം—മരുദ്ഗണം. നാഭി—വേദി, അഥവാ യജ്ഞം.

3. വിശ്വവേദസ്സുകൾ—എല്ലാദ്ധനവുമുള്ളവർ. മധു നിറഞ്ഞ—അശ്വിരഥത്തിന്റെ മധുപൂർണ്ണത്വം മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്.

4. അറിയാം—എല്ലാവക്കും. തിരിയ്ക്കും—യാഗം കഴിഞ്ഞാൽ മടങ്ങിപ്പോകും. സാധാരണവഴിയിലൂടെ എന്നപോലെ—യാതൊരു തടവുംകൂടാതെ. അരിന്ദമർ=ശത്രുക്കളെ അമർത്തുന്നവർ. ഇരുന്നുകൊള്ളാം—ഞങ്ങളെയും തേരിൽ കൊണ്ടുപോയാലും!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കമ്മധനന്മാരേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ കമ്മങ്ങൾക്കു രാവും പകലും ഫലം കല്പിച്ചുതരണം: നിങ്ങളുടെ ദാനം ഒരിയ്ക്കലും ഇടിയരുത്; ഞങ്ങളുടെ ദാനവും ഒരിയ്ക്കലും ഇടിയരുത്! 5

ഇന്ദ്ര, വൃഷാവേ, ഇതാ, വൃഷാവിന്നു കുടിപ്പാൻ പിഴിഞ്ഞ സോമം: അമ്മിമേൽ ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞത്, ഉന്മേഷകരം; അങ്ങയ്ക്കായി പിഴിഞ്ഞത്, ബലകരം. ഇതു യാഗത്തിൽ വന്നിച്ച വിവിധധനത്തിനായി അങ്ങയെ ഇമ്പപ്പെടുത്തട്ടെ. സ്തുതികളെ കൈക്കൊള്ളുന്ന ഭവാൻ സ്തുയമാനനായി വന്നരുളേണം—ഞങ്ങളെ നന്നായി സുഖിപ്പിയ്ക്കാൻ വന്നരുളേണം! 6

അഗ്നേ, സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട ഭവാൻ ശരിയ്ക്കു കേട്ടാലും; തേജസ്വികളായ യജമാനന്മാരുടെ കമ്മം യജ്ഞാഹ്രായ ദേവന്മാരോടു പറഞ്ഞാലും. ദേവന്മാർ അംഗിരസ്സുകൾക്ക് ആ ഒരു പയ്യിനെ കൊടുത്തുവല്ലോ; അവളെ അയ്മാവാണ്, അവരോടൊന്നിച്ചു, വിധാതാവിന്നായി കറന്നത്. ഇത് അദ്ദേഹത്തിന്നും എനിയ്ക്കും അറിയാം. 7

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ആ സനാതനങ്ങളായ ബലങ്ങൾ ഞങ്ങളെ ആക്രമിയ്ക്കരുത്. ഞങ്ങളുടെ ധനങ്ങൾ ക്ഷയിയ്ക്കരുത്; നഗരങ്ങളും ക്ഷയിയ്ക്കരുത്. വിവിധവും നവ്യവും അനശ്വരവും ഒച്ചപ്പെട്ടതുമായി നിങ്ങൾക്കെന്തെന്തുണ്ടോ, അതൊക്കെ യുഗത്തിൽ യുഗത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടട്ടെ; ദുസ്തരമായി എന്തുണ്ടോ, അതും—ദുസ്തരമായിട്ടുള്ളതും—ഞങ്ങളിൽ നിക്ഷേപിപ്പിൻ! 8

---

5. ഞങ്ങളുടെ ദാനം—ഹവിരാദ്യുപ്പണം.

6. വിവിധധനത്തിന്നായി—പലതരം സമ്പത്തു ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ.

7. അംഗിരസ്സുകൾക്ക്—പണ്ടു ദേവന്മാരെ സ്തുതിച്ചു പ്രസാദിപ്പിച്ചു, പൈക്കളെ യാചിച്ച അംഗിരോമഹർഷിമാർക്ക്. ആ പയ്യിനെ കറക്കാൻ കഴിയാഞ്ഞ് അവർ അയ്മാവിനോടപേക്ഷിച്ചു. അതിനാൽ അയ്മാവാണ്, അവരോട് (ദേവന്മാരോടു)കൂടി കറന്നത്. ആർക്കുവേണ്ടി? വിധാതാവിന്നു—സർവ്വോൽപാദകനായ അഗ്നിയ്ക്കു(ഭവാനു)വേണ്ടി.

8. ഒച്ചപ്പെട്ടത്—ശബ്ദിയ്ക്കുന്ന ഗോക്കളും മറ്റും. ദുസ്തരം—ശത്രുക്കൾക്ക് ആക്രമിയ്ക്കാവതല്ലാത്തത്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദധീചൻ, പണ്ടേത്തെ അംഗിരസ്സ്, പ്രിയമേധസ്സായ കണ്വൻ, അത്രി, മനു എന്നിവക്കറിയാം, എന്റെ ജനാനം—ജ്ഞാനികളായ ആ പൂവ്വന്മാക്കറിയാം, എന്റെ ജനാനം: അവക്ക് ദേവന്മാരിൽ നീണ്ട ചാച്ചുയുണ്ട്. അവരിലത്രേ, എന്റെ പ്രാണൻ; അവരെ ആസ്പദമാക്കിയുള്ള മഹത്ത്വംമൂലം ഞാൻ ഇന്ദ്രാഗ്നികളെ സ്തുതിച്ചു വണങ്ങുന്നു—നേരെ സ്തുതിച്ചു വണങ്ങുന്നു! 9

ഹോതാവു യാജ്യ ചൊല്ലട്ടെ; വേണ്ടുന്നവർ വരണീയം കൈക്കൊള്ളട്ടെ; കാമയമാനനായ ബൃഹസ്പതി സോമനീർകൊണ്ടു—ബഹുവരണീയമായ നീർകൊണ്ടു—യജിയ്ക്കയാണ്; അമ്മി ഉറക്കെ സംസാരിയ്ക്കുന്നതു ഞങ്ങൾ കേൾക്കുന്നുണ്ട്! ഈ ശോഭനകർമ്മാവു സ്വയം വഷ്ജലം നിർമ്മിയ്ക്കുന്നു—ഈ ശോഭനകർമ്മാവു വളരെ ഗൃഹങ്ങൾ നിർമ്മിയ്ക്കുന്നു! 10

ദേവകളേ, നിങ്ങൾ പതിനൊന്നുപേർ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ വസിയ്ക്കുന്നു; പതിനൊന്നുപേർ ഭൂമിയിൽ വസിയ്ക്കുന്നു; മഹത്ത്വത്താൽ പതിനൊന്നുപേർ അന്തരിക്ഷത്തിൽ പാർക്കുന്നു. ദേവകളേ, ആ നിങ്ങൾ ഈ യാഗത്തിൽ സംബന്ധിയ്ക്കുവിൻ! 11

സൂക്തം 140.

ഉചഥ്യപുത്രൻ ദീർഘതമസ്സ് ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്;
അഗ്നി ദേവത.

(കാകളി)

പൂതൻ നിവാസൈഷി തേജസ്വിയഗ്നിയ്ക്കു
വേദിയാം സ്ഥാനം ചമയ്ക്കുക, ഹവ്യവും;

---

9. പ്രിയമേധസ്സ്—മേധാപ്രിയൻ. മനു—ഒരു മഹർഷി. ദേവന്മാരിൽ—ഇതരമഹർഷിമാരിൽ. അവരിലത്രേ—ദധീചാദികളെ, 'പരുച്ഛേപൻ പരിശ്രുദ്ധജന്മാവും യജ്ഞയോഗ്യനുമാണെ'ന്നു പറയുന്നതിനെ ആശ്രയിച്ചാണ്, എന്റെ പ്രാണൻ നില്ക്കുന്നത്.

10. വേണ്ടുന്നവർ—ഇച്ഛയുള്ളവർ. വരണീയം—സോമം. ബൃഹസ്പതി—ഏതന്നാമകനായ അധ്വര്യു. സംസാരിയ്ക്കുന്നത്—ദസോമം ചതയ്ക്കുമ്പോഴത്തെ ശബ്ദം. ഈ ശോഭനകർമ്മാവ്—യജമാനൻ. വഷ്ജലം നിർമ്മിയ്ക്കുന്നു—ആഹുതിയാലാണല്ലോ, മഴയുണ്ടാകുന്നത്. ഗൃഹങ്ങൾ നിർമ്മിയ്ക്കുന്നു—വലിയ ധനികനായിച്ചമയുന്നു.

11. രുദ്രസ്തുതി: മുപ്പത്തിമൂന്നു രുദ്രന്മാർ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മൂടുക, ചുള്ളിയാലാടയാൽപ്പോലൊ,ളി
ക്കുടുമിജ്ജ്യോതിരഥനെ,ത്തമോഷ്ണനെ. 1
ഉണ്ണുന്നു, വഷ്ടിതാവിടജിജൻ മൂവന്നു;-
മുണ്ടിട്ടൊരാണ്ടാൽ വളത്തുന്നു, പേത്തുമേ;
സ്രുക്കാൽ വളരുന്നിതേകത്ര; മറിടം-
ത്തൊക്കെത്തടുത്തെരിയ്ക്കുന്നു, തരുക്കളെ! 2
തമ്മിലിണങ്ങി യതിച്ചു കറുത്ത ര-
ണ്ടമ്മമാർ നേടുന്നു, തക്കൊരു കുഞ്ഞിനെ,
നാക്കു കിഴക്കോട്ടു നീട്ടിപ്പിറന്നി,രുപം
നീക്കി,യച്ഛനു വായ്പേകിയ ഗോപ്യനെ! 3
ബുദ്ധിമാനാം മഖോൽക്കനുപയുക്തകപം,
നിത്യസഞ്ചാരകപം, നൈകവർണ്ണാഭകപം,
മാഴ്ക്കും കറുപ്പിച്ചു കാറാൽപ്പടനു പാ-
ഞ്ഞാക്കിലൊലിയ്ക്കുമീ മുക്തിദജ്വാലകപം. 4

സൂക്തം 140.

1. നിറവാസൈഷി—ഇരിപ്പിടം ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നവൻ. ചുള്ളി=നരുങ്ങുവിറകു്. ആട=വസ്ത്രം. ജ്യോതീരഥൻ=ജ്യോതിസ്സാകുന്ന തേരോടുകൂടിയവൻ.

2. ഇട്ടവിജൻ—രണ്ടരണികളിൽനിന്നു ജനിച്ച അഗ്നി. മൂവന്നം—നെ, പുരോഡാശം, സോമം. ഉണ്ടിട്ടു—ഒരിയ്ക്കൽ ഭക്ഷിച്ചിട്ടു, ഒരാണ്ടാൽ (കൊല്ലം തികയുമ്പോഴെയ്ക്കു) പേത്തും വളത്തുന്നു; ഊട്ടിയ യജമാനനെ വീണ്ടും യാഗം കഴിപ്പാൻ ശക്തനാക്കുന്നു. സ്രുക്കാൽ—സ്രുവംകൊണ്ടു ഹോമിയ്ക്കപ്പെട്ട ഹവിസ്സിനാൽ. ഏകത്ര=ഒരിടത്തു—യാഗാഗ്നിയായിട്ടു. മറിടത്തു—ദാവാഗ്നിയായിട്ടു തരുക്കളെ (വൃക്ഷങ്ങളെ) എരിയ്ക്കുന്നു.

3. രണ്ടമ്മമാർ—രണ്ടരണികപം. കുഞ്ഞിനെ—അത്യല്പരൂപനായ അഗ്നിയെ; ഉൽപത്തിസമയത്തു തീ ചെറുതായിരിയ്ക്കുമല്ലോ. നാക്കു—ജ്വാല. അച്ഛൻ—യജമാനൻ. വായ്വു—അഭിവൃദ്ധി. ഗോപ്യൻ—പുറത്തിറക്കാതെയും മറ്റും രക്ഷിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവൻ.

4. മഖോൽക്കൻ—യാഗതൽപരൻ, യജമാനൻ. ഉപയുക്തകപം—ഉപയോഗപ്പെടുന്നു. നിത്യസഞ്ചാരകപം—സദാ ചലിയ്ക്കുന്നവ. നൈകവർണ്ണാഭകപം= അനേകനിറങ്ങളുള്ളവ. മുക്തിദജ്വാലകപം—യജമാനനു മുക്തിയെ നല്കുന്ന അഗ്നിജ്വാലകപം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വൻപാരിനെപ്പേത്തുപേത്തുഴിയുമിവ-
നെമ്പാടുമാളിയൊലിക്കൊണ്ടിരമ്പവേ,
അത്തീപ്പൊരികളൊന്നിച്ചേ പാനിരു-
ട്ടത്രയും നീക്കി, വെളിച്ചം പരത്തുമേ! 5
മൈക്കോപ്പണിയിച്ചണഞ്ഞോഷധികളിൽ,-
പ്പൈക്കളിൽക്കാളപോലാത്തു ചാറുമിവൻ,
ഉദ്ദീപ്തരൂപനായ്,ദുർഗ്രഹനായിട്ടൊ,-
രഗ്രുഗംപോലിളക്കുമേ, കൊമ്പുകൾ! 6
വിസ്മൃതിപൂണ്ടുമൊളിഞ്ഞും പിടിയ്ക്കുന്നു;
വിജ്ഞൻ തഴുകുന്നു വിജ്ഞകളെസ്സദാ;
പേത്തും വളർന്നവർ ദേവനിൽച്ചേരുന്നു;
ചാത്തുന്നു, മറൊരു രൂപം പിതാക്കളിൽ! 7
നേർകൊണ്ടവനെപ്പുണർന്ന സുകേശിമാർ
ചാകിലും പേത്തെഴുന്നോരാർ, തദാഗമേ;
വാദ്ധ്കം തീർത്തൊ,ച്ചയിട്ട,വരിൽപ്പുരം
ചേർത്താൻ, പൊരുപ്പിനാഭംഗമുയിരവൻ! 8

---

5. ഉഴിയും—തലോട്ടുന്ന. ഇവൻ—അഗ്നി.

6. മൈക്കോപ്പ്—ജ്വാലകൾ. ഓഷധികൾ—സസ്യങ്ങൾ. കൊമ്പുകൾ—ഉയർന്ന ജ്വാലകൾ.

7. വിസ്മൃതി=പരപ്പ്. പിടിയ്ക്കുന്നു—ഓഷധികളെ. വിജ്ഞൻ—'ഞാൻ യജമാനനുവേണ്ടി വളരണം; അതിനു ജ്വാലകളോട് ചേരണം' എന്നറിയുന്ന അഗ്നി അതറിയുന്ന ജ്വാലകളെ സദാ തഴുകുന്നു. അവർ—ജ്വാലകൾ. ദേവൻ—അഗ്നി. പിതാക്കളിൽ—ദ്യാവാപൃഥിവികളിൽ മറൊരു രൂപം ചാർത്തുന്നു, രണ്ടിനും മുമ്പില്ലാത്ത ഒരു തിളക്കം വരുത്തുന്നു.

8. നേർകൊണ്ട്=നിർവ്യാജമായി. അവൻ—അഗ്നി. സുകേശിമാർ—പുകയാകുന്ന തലമുടിയുള്ള ജ്വാലകൾ. ചാകിലും—കനലായിക്കിടക്കുകയായിരുന്നുവെങ്കിലും, തദാഗമേ (അഗ്നി വന്നപ്പോൾ) പേത്തെഴുന്നേറ്റു. വാദ്ധ്കം (നിഷ്പ്രഭത) തീർപ്പാൻ മന്ത്രം ഉച്ചരിച്ചതാണോ ഒച്ച എന്നു തോന്നും. പൊരുപ്പിന്ന്—ജീവിച്ചിരിപ്പാൻ. അഭംഗം—അധികം വിറകിടുകയോ വെള്ളം പകരുകയോ മറോ ചെയ്താലും കെടാത്ത (നശിയ്ക്കാത്ത). മൃതപ്രായകളായിരുന്ന കിഴവിമാർ ഭർത്താവിന്റെ സമാഗമത്താലും ലാളനത്താലും വീണ്ടും യുവതികളായി വിളയാടി!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തായിൻ തുകിൽ നീളെ നക്കും; വിചിത്രമായ്-
പ്പായ്യ,മലറുന്നാ സത്തപങ്ങളൊത്തിവൻ;
കാലുള്ളവയ്ക്കിര നല്കു;-മെരിച്ചിടും;
കാളവണ്ണങ്ങളുമാക്കും, വഴികളെ! 9
അഗ്നേ, ജപലിയ്ക്ക,നീയെങ്ങഠനൻ യജ്ഞത്തി-
ലു;-ഠക്കാമ്പടക്കി വിമോഷ്ടിയ്ക്ക, വഷ്ടക;
കുട്ടിത്തരം വിട്ടു കണ്ടുക; പോർകളിൽ-
ച്ചട്ടപോലേ തടുത്തീടുക, പീഡകഠ! 10

തീയതിൽ വെച്ചതാം നല്യതിതാ: ശുഭ-
പ്രേയസ്സിലും പ്രിയമാകിത,ഗ്നേ, തവ;
പേത്തു നിൻമെയ്യിൽത്തിളങ്ങും തെളിയൊളി-
ച്ചാത്തൊത്തു രതാവും തന്നാണകെങ്ങളിൽ! 11

അഗ്നേ, ശരണമാം കമ്മിയ്ക്കു കാലുള്ള
യാജകച്ചുക്കാനണിത്തോണി നല്കു നീ,
ഞങ്ങഠനൻ വീരരെസ്സമ്പന്നരാക്കുവാൻ,
ഞങ്ങഠക്കു,മക്കരയ്ക്കാക്കിസ്സുഖം തരാൻ! 12

---

9. ദാവാഗ്നിയെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: തായിൻ—ഭൂമിയുടെ. തുകിൽ—പുല്ലരപ്പും മറവും. നക്കും—ജ്വാലകൊണ്ട്. വിചിത്രമായ്—നാനാവിധമാംവണ്ണം. സത്തപങ്ങഠ=പ്രാണികഠ. കാലുള്ളവയ്ക്കിര നല്കും—തിയ്യിനെ പേടിച്ചു പാഞ്ഞുപോകുന്ന മാൻ മൃതലായവയെ വ്യാഘ്രാദികഠ പിടിച്ചുതിന്നുമല്ലോ. എരിച്ചിടും—തൃണലതാദികളെ. കാളവണ്ണങ്ങഠ=കറുത്തവ: അഗ്നി കൃഷ്ണവർത്മാവാണല്ലോ.

10. പീഡകഠ—ഞങ്ങളിൽ ശത്രുക്കഠ ചെയ്യുന്ന ഉപദ്രവങ്ങഠ.

11. തീയത്=ദീത്ത: വിറകിന്മേലും മറവും വെച്ച. നല്യത്—ഹവിസ്സ്. ഇതു (ഹവിസ്സ്) തവ (അങ്ങയ്ക്കു) ശുഭപ്രേയസ്സിലും (നല്ല പ്രിയവസ്തുവെക്കാളും) പ്രിയമായിവരട്ടെ. ചാത്തൊത്തു—സമൂഹത്തോടുകൂടി, രതങ്ങളും തന്നുകൊണ്ട്, എങ്ങളിൽ അണുക (ഞങ്ങളെ പ്രാപിച്ചാലും).

12. ശരണമാം—ഞങ്ങഠക്കാശ്രയഭൂതനായ. കാൽ—ദ്രവ്യദേവതാമന്ത്രാദികളായ കാലുകഠ. യാജകച്ചുക്കാനണിത്തോണി—ഋത്വിക്കുകളാകുന്ന ചുക്കാന്മാകളോടുകൂടിയ സോമയാഗമാകുന്ന തോണി. വീരർ—പുത്രാദികഠ. സമ്പന്നർ—ഹവിസ്സാകുന്ന ധനമുള്ളവർ. അക്കരയ്ക്കാക്കി—സംസാരം കടത്തി. സുഖം—അക്ഷയ്യാനന്ദം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊണ്ടാടുകെ,ങ്ങഠരത്തൻ സ്തോത്രമഗ്നേ, ഭവാൻ;
രണ്ടു പാരു,മൊഴുകുന്ന നദികളും
ഗവ്യയവ്യങ്ങളെക്കിട്ടിയ്ക്കുമാറാക;
സവ്കാലത്തും വരം നല്കു,ഷസ്സുമേ! 13

സൂക്തം 141.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകമം മുമ്പേത്തവ.

ദേവന്റെ ആ ദർശനീയമായ തേജസ്സ് ഇപ്രകാരം ശരീരവ്യവഹാരത്തിനായി സവ്രാളും വഹിയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു: ബലത്തിൽനിന്നാണല്ലോ, തന്റെ പിറവി. എന്റെ മനസ്സ് ഇതിൽ ചെല്ലുന്നു; അഭീഷ്ടവും നേടുന്നു. യജ്ഞത്തിന്റെ വാക്കുകളും ഒപ്പം പ്രസരിച്ച്, ഉട്ടിഷ്ടം നിവ്വഹിയ്ക്കുന്നു. 1

ഹവിർവ്വാഹിയായ ഈ സനാതനൻ ഒന്നാമത് അന്നം ദഹിപ്പിച്ചു ശരീരങ്ങളെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്നു; രണ്ടാമത്, ഏഴുലകിനും നന്മ ചെയ്യുന്ന അമ്മമാരിൽ വർത്തിയ്ക്കുന്നു; മൂന്നാമത്, ആ വർഷയിതാവിന്റെ രശ്മികളെ പ്രവർത്തിപ്പിയ്ക്കുന്നു. ഈ ധീമാൻ പത്തു സ്ത്രീകളാൽ ജനിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്നു! 2

---

13. രണ്ടു പാരും—സ്വർഗ്ഗവും, ഭൂമിയും. ഗവ്യയവ്യങ്ങൾ—ഗവ്യവും(ക്ഷീരാദി) യവ്യവും (യവപ്രീഹ്യാദി). വരം നല്കു—ശ്രേഷ്ഠവസ്തുക്കളെ തരട്ടെ.

സൂക്തം 141.

1. ദേവന്റെ—അഗ്നിയുടെ. വഹിയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു—ജാഠാഗ്നി ഭക്ഷിതങ്ങളെ ദഹിപ്പിയ്ക്കുന്നതിനാലാണല്ലോ, സർവ്വരുടെയും ശരീരം നിലനിൽക്കുന്നതും വ്യാപരിയ്ക്കുന്നതും. ഇതിൽ—തേജസ്സിൽ ചെല്ലുന്നു. യജ്ഞത്തിന്റെ വാക്കുകൾ (മന്ത്രങ്ങൾ). ഉട്ടിഷ്ടം—അഗ്നിയെ സ്തുതിയ്ക്കൽ.

2. അമ്മമാർ—വൃഷ്ടികൾ. വർത്തിയ്ക്കുന്നു—വൈദ്യുതരൂപേണ. വർഷയിതാവ്—സൂര്യൻ. പത്തു സ്ത്രീകൾ—പത്തു കരാംഗുലികൾ; അഥവാ, പത്തു ദിക്കുകൾ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുശലരായ സൂരികൾ ആദിമുതല്ക്കേ ബലത്താൽ ഇവന്റെ രൂപം വലുതാക്കാൻ നോക്കുന്നു; പണ്ടേമുതൽ, മധുരാഹുതിയിൽ, നിഗൂഢനായ ഇവനെ വായു ക്രമേണ ചേഷ്ടിപ്പിച്ചുപോരുന്നു. 3

ഇവനെ ഉൽകൃഷ്ടനായ അച്ഛൻകൽനിന്നു കൊണ്ടുപോകുന്നു. ഓഷധികൾ ഈ ക്ഷുധിതന്റെ പല്ലുകളിൽ കേറുന്നു. ഇവന്റെ ജനനം ഇരുവരും സ്വീകരിയ്ക്കുന്നു; ഇതേകാരണത്താൽ ഈ ശുചി തേജസ്സുകൊണ്ട് ഒരുതിയുവാവായിച്ചമഞ്ഞു! 4

ഉടനേ ഈ ശുചി, ഇവനെ നിബ്ബാധമായും നിഷ്ഷ്ടമായും വളർത്തിയ അമ്മമാരുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലുന്നു; ദീർഘവിരഹിണികളായ പ്രഥമകളെ ആരോഹണംചെയ്യുന്നു; ജനിയ്ക്കാൻപോകുന്ന നവീനകളിൽ ഉൾപ്പൂകുന്നു. 5

തന്തിരുവടിയെ നിത്യയജ്ഞങ്ങളിൽ ഹോതാവാക്കി വരിച്ചു, യജമാനന്മാർ ഭഗനെ പിന്നാലെപോലെ അലംകരിയ്ക്കുന്നു: അന്നത്തിന്നായി, ദേവന്മാരെ യജ്ഞത്തോടും ബലത്തോടും മനുഷ്യനെ സ്തുതിയോടും ചേർക്കാൻ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നാവനാണല്ലോ, ആ ബൃഹസ്പതനായ സവ്വധനൻ. 6

അവിടുന്നു മാരുതപ്രേരിതനായി, യഷ്ടവ്യനായിട്ടു, തടവില്ലാത്ത ഒരു വായാടി വിദൂഷകൻ സ്തുതികളിലെനാപോലെ, ദിക്കുകളിൽ

---

3. ആദി—അരണിമഥനം. ഇവൻ—അഗ്നി. മധുരാഹുതി—മധുരനോ മഹവനം. നിഗൂഢനായ—വേദിയിൽ വിറകുകളാൽ മൂടപ്പെട്ട. ചേഷ്ടിപ്പിച്ചുപോരുന്നു—ചലിപ്പിച്ചുജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

4. അച്ഛൻ—ഗാർഹപത്യാഗ്നി. കൊണ്ടുപോകുന്നു—ആഹവനീയാഗ്നിയിലെയ്ക്കു്. ഓഷധികൾ ഈ ക്ഷുധിതന്റെ പല്ലുകളിൽ കേറുന്നു—ഇവൻ, വിശന്നു വലഞ്ഞവൻപോലെ സസ്യങ്ങളെ ജ്വാലാദന്തങ്ങൾകൊണ്ടു കടിയ്ക്കുന്നു. ഇരുവരും—അധ്വയ്യുവും യജമാനനും. ശുചി—വിശുദ്ധനായ അഗ്നി.

5. അമ്മമാർ—പത്തുദിക്കുകൾ. പ്രഥമകൾ—മുൻജനിച്ച ഓഷധികൾ. നവീനകൾ—പുതിയ ഓഷധികൾ. അഗ്നി മകന്റെയും ഭർത്താവിന്റെയും നിലയിൽ പെരുമാറുന്നു.

6. ഭഗൻ—ആദിത്യൻ. അന്നത്തിന്നായി—ഹവിസ്സു കിട്ടാൻ. സവ്വധനൻ=എല്ലാ ധനങ്ങളോടുംകൂടിയവൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വ്യാപിയ്ക്കുന്നു; അപ്പോൾ ലോകം ആ ദേവനും വിശുദ്ധജന്മാവുമായ കൃഷ്ണവർത്മാവിന്റെ മാഗ്ഗത്തെ ആശ്രയിയ്ക്കുന്നു. 7

കയറുകൊണ്ടു കെട്ടിയ ഒരു തേരെന്നപോലെ നിൽപ്പൊട്ട അഗ്നി ചലിയ്ക്കുന്ന അവയവങ്ങൾകൊണ്ട് ആകാശത്തെയ്ക്കു പോകുന്നു: ഉടനേ, അവന്റെ ആ മാഗ്ഗങ്ങൾ കറുത്തിരുളുന്നു; ചുട്ടെരിയ്ക്കുന്ന ആ തേജസ്സിയുടെ അടുക്കൽനിന്ന്, ഒരു ശൂരങ്കൽനിന്നൊന്നപോലെ പക്ഷിമൃഗാദികൾ പാഞ്ഞുപോകുന്നു! 8

അഗ്നേ, അങ്ങാണ്, വരുണനെക്കൊണ്ടു വഷിപ്പിയ്ക്കുന്നതും, മിത്രനെക്കൊണ്ട് ഇരുട്ടകറ്റിയ്ക്കുന്നതും, അര്യ്യമാവിനെക്കൊണ്ടു നല്ല ദാനം ചെയ്യിയ്ക്കുന്നതും: കർമ്മംകൊണ്ടു, വിശ്വരൂപനെന്നപോലെ അവരിലെല്ലാം, ഏഴ്ക്കാലുകളിൽ ചക്രച്ചുറ്റെന്നപോലെ വ്യാപിച്ചു, കീഴടക്കിനില്ക്കുന്നവനാണല്ലോ, അങ്ങ്! 9

അതിയുവാവായ അഗ്നേ, സ്തുതിച്ചു സോമം പിഴിയുന്നവനുവേണ്ടി, അവിടുന്നു രതാം ദേവകളിൽ പരത്തുന്നു; ബലത്തിൽനിന്നു ജനിച്ചവനേ, മികച്ച രതാങ്ങളുള്ളവനേ, ആ സ്തുത്യനായ നിന്തിരുവടിയെ ഞങ്ങൾ, ഭഗനെ എന്നപോലെ സ്തുതികളിൽ പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കുമാറാകണം! 10

നിന്തിരുവടി ഞങ്ങൾക്കു സമ്പാദനീയമായ നല്ല ധനത്തെ എന്നപോലെ, സേവ്യനും പ്രബുദ്ധനുമായ പുത്രനെയും തന്നരുളണം! ആ സുകർമ്മാവു കടിഞ്ഞാണുകളെന്നപോലെ ഇരുലോകങ്ങളും അടക്കിപ്പിടിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; യജ്ഞത്തിൽ ദേവകൾക്കുള്ള സ്തോത്രവും. 11

---

7. വിട്ടുഷകൻ എല്ലാ പ്രഭൃസ്തുതികളിലും പ്രവർത്തിയ്ക്കുമല്ലോ; അതുപോലെ അഗ്നി എല്ലാട്ടിക്കുകളിലും വ്യാപിയ്ക്കുന്നു. മാഗ്ഗം—യജ്ഞകർമ്മം.

8. ദാവാഗ്നിസ്തുതി: അവയവങ്ങൾ—ജ്വാലകൾ. ശൂരങ്കൽനിന്നെന്നപോലെ—ശൂരനായ യോദ്ധാവിനെ പേടിച്ച് എതിരാളികൾ പാഞ്ഞുപോകുന്നതുപോലെ.

9. മാക്രമ്മുറവ്—രഥഗതി.

10. രതം—രമണീയമായ ഹവിസ്സ്. ഭഗൻ—ആദിത്യൻ. സ്തുതികളിൽ പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കുക—സ്തുതിവിഷയമാക്കുക, സ്തുതിയ്ക്കുക.

11. ആ സുകർമ്മാവ് എന്നാദിയായ വാക്യം പരോക്ഷം. ഇരുലോകങ്ങളും—ഇഹപരലോകങ്ങളും ആ സുകർമ്മാവിന്റെ(അഗ്നിയുടെ)കൈപ്പിടിയിലാണ്!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തേജസ്വിയും ജവനാശ്വനും ഇമ്പംകൊള്ളുന്നവനും കനകരഥനുമായ ആ ഹോതാവു നമ്മുടെ വിളി കേൾക്കില്ലയോ! ആ പ്രബുദ്ധബലനായ പ്രതിഷ്ഠാഹ്നൻ സദ്ഗതിപ്രദങ്ങളായ കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു നമ്മെ സ്പൃഹണീയമായ പ്രാപ്യസ്ഥാനത്തെയ്ക്കു നേരെ കൊണ്ടുപോകില്ലയോ! 12

ഉൽകൃഷ്ടമായ സാമ്രാജ്യം ഭരിയ്ക്കുന്ന അഗ്നി കർമ്മികളാൽ മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടു; ഈ ഹവിർദ്ധനരും ഞങ്ങളും ഇദ്ദേഹത്തെ, സൂര്യൻ മേഘത്തെയെന്നപോലെ ശബ്ദിപ്പിയ്ക്കുമാറാകട്ടെ! 13

സൂക്തം 142.

ദീർഘ്രതമസ്സ് ഋഷി; അനുഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; സമിദ്ധാഗ്ന്യാദികം ദേവത.
('താമരക്കണ്ണൻ'പോലെ.)

അഗ്നേ, സമിദ്ധ, കൊണ്ടുവന്നാലും
സുഗന്ധരന്നായിന്നുമ്പരെ;
സോമം പിഴിഞ്ഞ ദാതാവിൻ യാഗം
കേമമാക്കുക, മുൻമട്ടിൽ! 1

ദാതാവായ് സ്തോത്രം ചൊല്ലുമെന്മട്ടാം
മേധാവിയുടെ യജ്ഞത്തിൽ

---

12. ആ ഹോതാവ് — അഗ്നി. പ്രാപ്യസ്ഥാനം — സ്വർഗ്ഗം.

13. ഹവിർദ്ധനർ — യജമാനന്മാർ. മേഘത്തെയെന്നപോലെ — മേഘത്തെ മഴയ്ക്കായി ഇടിവെട്ടിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. ശബ്ദിപ്പിയ്ക്കുക — ഉജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുക എന്നു താൽപര്യം: കത്തിപ്പടർന്ന തീയ്യിൽനിന്നു ശബ്ദം പുറപ്പെടുമല്ലോ. മേലിലും അഗ്നിയെ പ്രോജ്ജ്വലിപ്പിച്ചു, യജ്ഞമനുഷ്ഠിയ്ക്കുമാറാകട്ടെ! സാമ്രാജ്യം=സമ്യഗ്രാജമാന (ശോഭമാന)ത്വം.

സൂക്തം 142.

1. സുഗന്ധരന്നായ് — യാഗത്തിനു സുഖമെടുത്തവനു(യജമാനനു)വേണ്ടി. ഉമ്പർ=ദേവകൾ. ദാതാവ് — ഹവിസ്സു നല്കുന്നവൻ. സമിദ്ധൻ — ഒരഗ്നിയുടെ പേർ; വഴിപോലെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ എന്നു പദത്തിന്റെ അർത്ഥം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സംബന്ധിയ്ക്കാറുണ്ടങ്ങോളം, നൈ_തേ_
നണ്ണാൻ തന്വനപാത്തേ, നീ! 2

ദേവരിൽശ്രുചി ദേവനദ്ഭുതൻ
പാവകനാ നരാശംസൻ
ദ്യോവിൽനിന്നൊത്തിത്തേൻ പൊഴിയ്ക്കുമേ,
മൂവുരു യജ്ഞേ യജ്ഞാഹ്നൻ! 3

ഇങ്ങാനയിയ്ക്കുകീ,ഡിതാഗ്നേ, നീ_
യിന്ദ്രനെ, പ്രിയപൂജ്യനെ:
നിന്നൊപ്പാത്തിതാ, സംസാരിയ്ക്കുന്നു_
ണ്ടെ,ന്നൂഠംക്കാമു സുജിഹ്വനേ! 4

അഗ്ര്യയജ്ഞത്തിൽട്ടഭ് വിരിച്ച,_
സ്സ്രുക്കെടുത്തവരിന്ദ്രനായ്
ഏപ്പെട്ടുത്തുന്നു, ദേവയോഗ്യമാം
വാസ്സേറും നല്ല പാപ്പിടം. 5

തമ്മെത്തുറക്കുക,നക്കൂഠപ്പൂകാ_
നമ്മഹാദ്വാരദേവിമാർ,

---

2. എന്നട്ടാം—എന്നെപ്പോലെയുള്ള. അങ്ങോളം—യജ്ഞാവസാനംവരെ. തന്വനപാത്ത്—ഒരഗ്നിയുടെ പേർ. വെള്ളത്തിന്റെ പൌത്രൻ എന്ന ശബ്ദാർത്ഥം: വെള്ളത്തിൽനിന്ന വൃക്ഷങ്ങളും, വൃക്ഷങ്ങളിൽനിന്ന് അഗ്നിയും ജനിയ്ക്കുന്ന എന്നതുകൊണ്ടത്രേ, അഗ്നിയ്ക്ക ജലപൌത്രത്വം.

3. ദേവരിൽശ്രുചി=ദേവന്മാരിൽവെച്ച പരിശുദ്ധൻ. നരാംശസൻ—ഒരഗ്നിയുടെ പേർ; നേതാക്കളാൽ സ്തുത്യൻ എന്ന ശബ്ദാർത്ഥം. ദ്യോവ്=സ്വർഗ്ഗം. മൂവുരു=മൂന്നുപ്രാവശ്യം. യജ്ഞേ (യാഗത്തിൽ) തേൻ പൊഴിയ്ക്കുമേ—യജ്ഞത്തെ മധുരമാക്കിത്തീർക്കും!

4. ആനയിയ്ക്കുക=കൊണ്ടുവരിക. ഈഡിതൻ—ഒരഗ്നിയുടെ പേർ; സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. പ്രിയപൂജ്യൻ=പ്രിയന്നും പൂജനീയന്നുമായിട്ടുള്ളവൻ. സംസാരിയ്ക്കുന്നുണ്ട്—സ്തുതിയ്ക്കുന്നുണ്ട്. സുജിഹ്വനേ—നല്ല നാക്കുകാം (ശോഭനജ്വാലകാം) ഉള്ളോവേ.

5. അഗ്ര്യയജ്ഞം—അവാന്തരയാഗങ്ങളോടുകൂടിയ സോമയാഗം. വാസ്സ്=വലുപ്പം, വിസ്താരം. നല്ല—സുഖകരമായ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തമ്മിലകന്നോർ, യജ്ഞം വളർപ്പോർ,
കർമ്മമാർ, ശുദ്ധികർത്രിമാർ! 6

രാത്ര്യുഷസ്സുകം, ചേന്നൊത്ത വാഴ്പോർ,
വാഴ്ത്തപ്പെടുന്നോർ, കുഞ്ഞുങ്ങളം
ദർവിരിപ്പിൽ വന്നിരിയ്ക്കട്ടേ,
നല്ലുറോർ, യജ്ഞമാതാക്കളം! 7

ഭാവിതസ്തോത്രർ, മാദകജിഹ്വർ,
ദേവഹോതാക്കളം, രണ്ടുപേർ
സംപൂജിയ്ക്കട്ടേ, മേധാഢ്യർ സിദ്ധി-
യ്ക്കുമ്പക്കുള്ളസ്മദ്യജ്ഞത്തെ! 8

അമ്മഹദ്ദേവന്മാരിൽ മേവുന്ന
നിർമ്മല ഹോത്ര ഭാരതി,
ഭൌമിയാമിള, ശ്രീസരസ്വതി
വാഴ്കിവർ യജ്ഞേ ദർഭയിൽ! 9

മേഘാന്തസ്ഥമായ്ശ്രീശ്രുവ്യാപിയാം
മേദുരജലം നമ്മളംക്കായ്

---

6. അമ്മഹാദ്വാരദേവിമാർ—ആ മഹതികളായ ദ്വാരദേവതമാർ. ദേവകളംക്ക് അകത്തു കടക്കാൻ തന്നെ (തങ്ങളെ) തുറക്കുക (തുറക്കട്ടെ). തമ്മിലകന്നോർ—ഓരോവാതിലും വെവ്വേറെയാണല്ലോ. കർമ്മമാർ=കമനീയമാർ. ശുദ്ധികർത്രികളം—ശുചിത്വം വരുത്തുന്നവർ.

7. രാത്ര്യുഷസ്സുകം=രാത്രിയും ഉഷസ്സും. കുഞ്ഞുങ്ങളം—പ്രതിദിനം ജനിയ്ക്കുന്നവർ. യജ്ഞമാതാക്കളം—ഇവരുടെ ആഗമനത്താലാണല്ലോ, യജ്ഞസംപൂർത്തി. നല്ലുറോർ—സുശ്രുവകളം.

8. ഭാവിതസ്തോത്രർ—സ്തുതിയ്ക്കുന്നവരുടെ സ്തോത്രങ്ങളെ കൊണ്ടാടുന്നവർ. മാദകജിഹ്വർ=മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന (ഹർഷകരങ്ങളായ) നാക്കുകളം (ജ്വാലകളം) ഉള്ളവർ. രണ്ടുപേർ—ഈ അഗ്നിയും, മധ്യമസ്ഥാഗ്നിയും. അസ്മദ്യജ്ഞത്തെ (നമ്മുടെ യാഗത്തെ) സിദ്ധിയ്ക്കു (ഫലലബ്ധിയ്ക്കായി) സംപൂജിയ്ക്കട്ടെ (ആദരിയ്ക്കട്ടെ, നടത്തിത്തരട്ടെ).

9. ഹോത്ര—ഹോമനിഷ്പാദിക. ഭൌമി—ഭൂമിയുടേത്. ദ്യോവ്, ഭൂവ്, അന്തരിക്ഷം ഇവയിലെ വാഗ്ദേവതകളത്രേ, ഭാരതിയും ഇളയും ശ്രീമതി സരസ്വതിയും. മരുദ്ദേവന്മാർ—മരണമില്ലാത്ത ദേവകളം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒട്ടേറെത്തൂകുക,സ്മത്തൽപരൻ
ത്വഷ്ടാവു ധനപുഷ്ടിയ്ക്കായ്. 10

പ്രേരിപ്പിച്ചു, ചെനാച്ചിയ്ക്കു, താൻതാൻ
നീ വനസ്പതേ, വാനോരെ:
മേധാവാനഗ്നിദേവൻ കൈക്കൊൾവൂ,
വാനോരിൽവെച്ചു ഹവ്യങ്ങൾ. 11

പൂഷാവും മരുത്തുക്കൾ വായുവു-
മുൾച്ചേന്ന വിശേദേവക്കൂം,
ഗായത്രാത്മാവാമിന്ദ്രനും ഹവി-
സ്സേകുവാൻ സ്വാഹാ ചൊല്ലുവിൻ! 12

സ്വാഹാകൃതങ്ങളായ ഹവ്യങ്ങ-
ളാഹരിപ്പാനായ് വന്നാലും;
ഇന്ദ്ര, വന്നാലും; കേട്ടാലും വിളി:
നിന്നെ വിളിപ്പൂ, യജ്ഞത്തിൽ! 13

സൂക്തം 143.

ദീഗ്ഘതമസ്സ് ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

(കേക)

പുത്തനാം വളർത്തുന്ന കർമ്മത്തെ സ്തുതികളോ-
ടൊത്തനുഷ്ഠിപ്പൻ, കെല്പിൻ മകനാമഗ്നിയ്ക്കായ് ഞാൻ:

---

10. മേഘാന്തസ്ഥം=മേഘമധ്യത്തിലിരിയ്ക്കുന്നത്. മേദുരജലം=മഹത്തായ ജലം. ത്വഷ്ടാവ്—വൈദ്യുതാഗ്നി. ധനപുഷ്ടിയ്ക്കായ്—നമുക്കു സമ്പത്തു വർദ്ധിപ്പാൻ.

11. പ്രേരിപ്പിച്ച്—ഋത്വിക്കുകളെ കർമ്മങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിപ്പിച്ച്. വനസ്പതി—യൂപദേവത.

12. ഗായത്രാത്മാവ്—സാമരൂപൻ. ഋത്വിക്കുകളോടുള്ളതാണ്, ഈ ഋക്ക്.

13. ആഹരിയ്ക്കുക=ഭക്ഷിയ്ക്കുക. വിളിപ്പൂ—ഋത്വിക്കുകൾ വിളിയ്ക്കുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിത്തയുക്തനായ്, വേണ്ടും കാലത്തു ഹോതാവായി-
പ്പൃത്ഥിയിൽ വാഴ്വാനല്ലോ, പ്രിയനിജ്ജലപൌത്രൻ. 1
ഉൽപന്നാനാമീയഗ്നിയുൽകൃഷ്ടനഭസ്സിങ്ക-
ലപ്പവമാനന്നാത്രെ, മുല്പാടു കാണായ് വന്നു;
കെല്പാറ കമ്മംകൊണ്ടു വദ്ധിയ്ക്കുമിവനുടെ
സുപ്രഭ തിളങ്ങിച്ചു, വാനുഴികളെപ്പാരം. 2
അഴിവീ,സ്സുമുഖനാമഗ്നിതൻ ദ്യുതികഠക്കി-
ല്ല;-ഴകിൽ വെളിച്ചത്തെപ്പാറിപ്പൂ, പൊരിക്കൂട്ടം;
വാദ്ധ്കം പെടാതു,റങ്ങാതിവ തമസ്സിനെ-
ത്താഴ്ത്തിവിട്ടൊഴുകുന്നു, രവിരശ്മികഠംപോലേ. 3
വാഴിച്ചാർ ഭൃഗുവംശ്യർ വിശ്വവേദസ്സാമാരെ-
യൂഴിതൻ നാഭിസ്ഥാനത്തുലകിൻ ബലത്തിനായ്;
ആരൊരാഠം വിഭ്രതികഠക്കരമാന,ക്കൻപോലേ;
ഗീരിനാലണയുകാ,യഗ്നിയെ സ്വഗൃഹത്തിൽ! 4
കാറിന്റെ ചീറ്റംപോലേ വാനിടിവാഠംപോല,ര-
ങ്ങേറിയ പടപോലേ ദുന്നിവാരനീ,യഗ്നി;
കൂത്ത പല്ലാളിവൻ കടിച്ചുതിന്നും; വൈരി-
സാത്ഥത്തെസ്സുഭടൻപോലെരിയ്ക്കും, വനങ്ങളെ! 5

സൂക്തം 143.

1. വിത്തയുക്തനായ്—നമുക്കു തരാൻ ധനങ്ങളെടുത്ത്. പൃത്ഥി—വേദി.

2. ഉൽപന്നൻ — അരണികളിൽനിന്ന് ഉണ്ടായിവരുന്നവൻ. അപ്പവമാനൻ—അന്തരിക്ഷവായു. കമ്മം—ഉജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുയും മറവും.

3. അഴിവ്—ഹാനി. ദ്യുതികഠം=ശോഭകഠം. പൊരി=സ്ഫുലിംഗം, തീപ്പൊരി. വാദ്ധ്കം—വാട്ടമെന്നു സാരം. ഉറങ്ങാതെ—അമാന്തിയ്ക്കാതെ. ഇവ—ദ്യുതികഠം.

4. ഊഴിതൻ നാഭിസ്ഥാനത്ത്—ഉത്തരവേദിമേൽ. വിഭ്രതികഠം=സന്നത്തുകഠം. ആ അഗ്നിയെ സ്വഗൃഹത്തിൽ (സ്വസ്ഥാനത്തു) ഗീരിനാൽ (വാക്കുകൊണ്ടു, സ്തുതികൊണ്ട്) അണയുക (സ്തുതിയ്ക്കുക) എന്നു സ്തോതാവിനെ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

5. വാനിടിവാഠം=ആകാശത്തിലെ ഇടിവാഠം. അരങ്ങേറിയ—യുദ്ധരംഗത്തിലെയ്ക്കുയയ്ക്കപ്പെട്ട. കൂത്ത പല്ലാഠം—തീക്ഷ്ണജ്വാലകഠം. കടിച്ചുതിന്നും—നുമ്മുടെ വിരോധികളെ നശിപ്പിയ്ക്കും. വൈരിസാത്ഥ്യം=ശത്രുഗണം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സക്തനാകട്ടേ തുലോം നമ്മഠംതൻ നതികളി-
ലഗ്നി; വിത്തത്താൽത്തുലോം നിറവേറട്ടേ, കാമം;
കമ്മത്തിൽത്തുലോം പ്രേരിപ്പിയ്ക്കട്ടേ, ഫലം കിട്ടാ;-
നിമ്മട്ടിൽ സ്തുതിയ്ക്കുനോന,ശ്ശ്രചിമുഖനെ ഞാൻ! 6

അധ്വരധുരീണനാമഗ്നിയെത്തുതൈ തുകി
വർദ്ധിപ്പിച്ചണിയിപ്പൂ, നിങ്ങഠം മിത്രത്തെപ്പോലേ:
വർദ്ധിതനിദ്ദ്രുഷ്ടൻ സ്തുതിയാലുട്ടീപിച്ചു,
ശുദ്ധി ചേർത്തരുളുമേ, നമ്മുടെ ബുദ്ധിയ്ക്കെല്ലാം! 7

അപ്രമത്തമായ് ക്ഷേമകാരിയാം നൽത്രാണത്താ-
ലപ്രമത്തനായ്പ്പാലിച്ചരുഠംകെ,ങ്ങളെയഗ്നേ;
തോലിയുമപായവും മടിയുമേശാത്ത തു-
പ്പാലനാൽബ്ഭരിച്ചരുഠംകെ,ങ്ങഠംതൻ പ്രജയെയും! 8

സൂക്തം 144.

ദീഗ്ഘതമസ്സ് ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

(കേക)

തന്തിരുവടിയുടെ കമ്മത്തിലണയുന്നു,
പൊന്തിയ ശുചിപ്രജ്ഞ പൂണ്ട ഹോതാവുഠക്കാനാൽ;

---

6. വിത്തത്താൽ—നമുക്കു ധനം തന്നു്. അശ്രുചിമുഖനെ—ശോഭനാജ്വാലനായ അഗ്നിയെ.

7. അധ്വരധുരീണൻ—യാഗനിർവ്വാഹകൻ. മിത്രത്തെപ്പോലേ—ഒരു സ്നേഹിതനെ എന്നപോലെ.

8. ത്രാണം—രക്ഷ. തൂപ്പാലനാൽ—അങ്ങയുടെ രക്ഷകൊണ്ടു്. പ്രജയെയും—പുത്രപൌത്രാദികളെയും.

സൂക്തം 144.

1. കമ്മത്തിൽ ഉഠംക്കാനാവാലണയുന്നു—കർമ്മമനുഷ്ഠിപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ചു. മുല്പാടു തൽസ്ഥാനത്തെ (അഗ്നിയുടെ സ്ഥാനത്തെ) ചുംബിച്ചു (വെയ്ക്കപ്പെട്ട) ജുഹൂ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുല്പാടു തൽസ്ഥാനത്തെച്ചുംബിച്ച ജൂഹുക്കളെ-
ക്കല്പിതപ്രദക്ഷിണക്രിയനായ്ക്കൈക്കൊള്ളുന്നു. 1
നീർകളാലുഠ്മേഷ്പ്പെട്ട,വയിലമന്നു, ത-
ദ്യോഗത്തിലിവനമൃതൂഴിയെക്കുടിപ്പിയ്ക്കു,
വാരിധാരകഠം, പിറന്നോടമാം സൂയ്മസ്ഥാനേ
സൂരാംശുവൃതങ്ങളായ്പ്പുതുമ പുലത്തുന്നു! 2
ഇരുവർ സവയസ്കരേകകായ്മാവാപ്തിയ്ക്ക-
ത്തിരുമൈ കെട്ടിപ്പുല്കാൻ വെവ്വേറെ കാമിയ്ക്കുന്നു;
ഉടനാഹവനീയൻ സൂതനായ്, നാമപ്പിച്ച
കടിഞ്ഞാണകഠം കൈക്കൊണ്ടരുൾവൂ, രവിപോലെ! 3
ഇരുവർ സവയസ്കർ സഹവാസികഠ, ജായാ-
വരർപോലൊരേസ്ഥാനത്തുല്ലിലുമഹസ്സിലും
സംപൂജിയ്ക്കുകയാലീ നരയൻ യുവാവായീ;
ദമ്പതിമാക്കായ്ത്തിന്നു തിന്നാറ കെല്പും നേടീ! 4
വിട്ടുനിന്നീടും പത്തുകൈവിരലദ്ദേവനെ-
ത്തൃഷ്ടനാക്കുന്നു; മത്ര്യർ വിളിയ്ക്കു, രക്ഷയ്ക്കായ് നാം:

ക്കളെ കൈക്കൊള്ളുന്നു (നിശ്ചയാനന്തരം എടുക്കുന്നു). കല്പിതപ്രദക്ഷിണക്രിയനായ്=പ്രദക്ഷിണകർമ്മം (വലംവെയ്ക്കൽ) കഴിച്ചിട്ട്.

2. വൈദ്യുതാഗ്നിയെപ്പററി: നീർകഠം—വഷ്ജലങ്ങഠം. തദ്യോഗത്തിൽ—ജലങ്ങളോടു ചേന്നിരിയ്ക്കേ. ഇവൻ—അഗ്നി. അമൃത്—മധുരജലം; ഊഴിയെക്കുടിപ്പിയ്ക്കുക—ഭൂമിയിൽ മഴപെയ്യുക. വാരി=ജലം. സൂരാംശുവൃതങ്ങഠം=സൂയ്രശ്മിപരിവൃതങ്ങഠം.

3. ഇരുവർ—ഹോതാവും അധ്വയ്യുവും. സവയസ്കർ=ഒരേപ്രായത്തിലുള്ളവർ; തുല്യസാമർത്ഥ്യർ എന്നു നിഷ്കൃഷ്ടാർത്ഥം. ഏകകായ്മാവാപ്തിയ്ക്ക്=ഒരേകായ്മം സാധിപ്പാൻ. അത്തിരുമൈ—അഗ്നിയുടെ ശരീരം. കെട്ടിപ്പുല്കാൻ—അഗ്നിയിൽ സപ്തസപ്തകർമ്മം നടത്താൻ. സൂതനായ്—യജ്ഞരഥസാരഥിയായിട്ട്. നാമപ്പിച്ച കടിഞ്ഞാണകഠം—നാം നീണ്ട ധാരകളായി വീഴുന്ന നെയ്യ്. രവിപോലെ—സൂയ്യൻ പൂജ സ്വീകരിയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

4. ജായാവരർ=ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാർ. ഒരേസ്ഥാനത്ത്—യാഗശാലയിൽ. ഈ നരയൻ—വെണ്ണീറിനാൽ, നരച്ചവൻപോലിരുന്ന അഗ്നി. ദമ്പതിമാക്കായ്—ഹോതാവും അധ്വയ്യുവുമാകുന്ന രണ്ടുപേർക്കുവേണ്ടി. തിന്നു—നെയ്യും മറവും ഭക്ഷിച്ചു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വില്ലിൽനിന്നിഷുക്കൾപോലംശുക്കളെയും; മുമ്പിൽ—
ച്ചെല്ലുവോരുടെ നവസ്തോത്രവും കേൾക്കുമിവൻ! 5

പെരുമാളല്ലോ, ദിവ്യങ്ങൾക്കഗ്നേ, ഭവാൻ സ്വയം;
ധരണീസ്ഥിതങ്ങൾക്കുമിടയൻപോലേ ഭവാൻ.
ഭുജിപ്പൂ നിൻയജ്ഞത്തെ,ശ്ശുബ്ദവും ശ്രീയും ചേർന്ന
ഹിതരമ്യകളാമിപ്പെരിയ വാനാഴികൾ! 6

ഭക്ഷിയ്ക്കുകഗ്നേ; പേർത്തും സ്തുത്യ, കൈക്കൊൾകീ, സ്തോത്രം
ഭക്ഷ്യവൻ, യജനാർത്ഥജന്മാവേ, സുകർമ്മാവേ;
വിശ്വാനുകൂലൻ, ദർശനീയൻ നീ, സുദൃക്കുകൾ—
ക്കച്ഛൻറെ ഭവനംപോലൻപിയറുവോനല്ലോ! 7

സൂക്തം 145.

ദീർഘതമസ്സ് ഋഷി; അഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

അവിടുത്തോടു ചോദിയ്ക്കുവിൻ: അവിടുന്നു സഞ്ചാരിയാണ്, അവിടുന്ന് അറിവുള്ളവനാണ്, അവിടുന്നു വകതിരിവുള്ളവനാണ്; അവിടുന്നു പോകും—ഉടനടി പോകും. അവിടെയ്ക്കു ശാസനശക്തിയുണ്ട്; അവിടുത്തെപക്കലാകുന്നു, ഭോഗങ്ങൾ. അന്നത്തിനും ബലത്തിനും ബലവാനും പാലകനാണവിടുന്ന്! 1

---

5. വിട്ടുനിന്നീടും—തമ്മിൽത്തൊടാതെ നില്ക്കുന്ന. അദ്ദേവനെ—അഗ്നിയെ. തൃഷ്ടനാക്കുന്നു—അരണിമഥനസമയത്ത്. മർത്യർ—മനുഷ്യരായ നാം. ഇഷുക്കൾ=ശരങ്ങൾ. അംശുക്കൾ=രശ്മികൾ.

6. ഭവാൻ സ്വയം ദിവ്യങ്ങൾക്കും പെരുമാളാണ്; ഭവാൻ ധരണീസ്ഥിതങ്ങൾക്കും (ഭൌമങ്ങൾക്കും), ഇടയൻ മാടുകൾക്കെന്നപോലെ പെരുമാളാണ് (അധിപതിയാണ്). ഭുജിപ്പൂ=അനുഭവിയ്ക്കുന്നു. ശബ്ദം—മേഘാദികളുടേയും, മനുഷ്യാദികളുടെയും ഒച്ച. ശ്രീ=സമ്പത്ത്.

7. ഭക്ഷിയ്ക്കുക—ഹവിസ്സ്. ഭക്ഷ്യവൻ—ഹവിസ്സാകുന്ന അന്നമുള്ളോവേ. യജനാർത്ഥജന്മാവേ=യജ്ഞത്തിന്നായി ജനിച്ചവനേ. സുദൃക്കുകൾ=വഴിപോലെ ദർശിയ്ക്കുന്നവർ. അൻപ്=സന്തോഷം.

സൂക്തം 145.

1. യജമാനന്മാരോടു പറയുന്നു: നിങ്ങൾക്കറിയേണ്ടതു് അഗ്നിയോടു ചോദിയ്ക്കുവിൻ. ചോദിച്ചാൽ, അതറിഞ്ഞുവരാൻ അവിടുന്നു പോകും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അദ്ദേഹത്തോടുതന്നെയാണ്, ചോദിയ്ക്കുക; ആരും മറിച്ചു ചോദിയ്ക്കാറില്ല. ആ ധീരൻ സ്വമനസ്സുകൊണ്ടുറയ്ക്കും; മുൻകടന്നു പറയുന്നതും, പിന്നെപ്പറയുന്നതും അവിടുന്നു സഹിയ്ക്കില്ല. അതിനാൽ സ്വരും തള്ളിച്ച വിട്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കമ്മത്തിൽ ചേരുന്നു. 2

ജൂഹുക്കളും സൂതികളും അദ്ദേഹത്തിൽത്തന്നെ ചെല്ലുന്നു: എന്റെ സൂതിയെല്ലാം ആ ഏകൻ കേട്ടരുളുന്നു. വളരെ ദൂത്യരുള്ളവനും താരയിതാവും യജ്ഞസാധകനും അവിച്ഛിന്നാരക്ഷണനും, ഒരു കുഞ്ഞുപോലെ ഓമനയുമായ അദ്ദേഹം യജ്ഞങ്ങളിലേപ്പെട്ടു സ്വീകരിയ്ക്കുന്നു. 3

അദ്ദേഹം ആവിർഭവിച്ചപ്പോൾ, അധ്വര്യു സമീപിച്ചു സമീപിച്ച് അനുഷ്ഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ജനിച്ച ഉടൻതന്നെ അദ്ദേഹം അശ്വാരൂഢനായി സഞ്ചരിച്ചുതുടങ്ങി. സൂതികളാൽ ആശ്ലേഷിയ്ക്കപ്പെട്ട ആ വ്യാപനശീലൻ തളർന്ന യജമാനനെ അഭിനന്ദിച്ചു സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കാൻ തൊട്ടതലോടുന്നു! 4

അന്വേഷകനും അഭിഗമ്യനും വാഗാമിയുമായ അഗ്നി അരികത്തുള്ള മറവിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു. ആ സർവ്വജ്ഞൻ, യജ്ഞകുശലൻ, സൽഫലപ്രദൻ മനുഷ്യർക്കു വിജ്ഞാനം ഉപദേശിയ്ക്കുന്നു. 5

സൂക്തം 146.

ദീർഘതമസ്സ് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

മൂന്നു ശിരസ്സോടും ഏഴു രശ്മിയോടുംകൂടി പിതാക്കളുടെ ഉത്സംഗത്തിലിരിയ്ക്കുന്ന അവികലനും അഭീഷ്ടപൂരകനുമായ അഗ്നിയെ നീ സ്തു

---

2. സ്വമനസ്സുകൊണ്ടുറയ്ക്കും—ഇന്നതിന്നതു പറയാമെന്നു തീരുമാനിയ്ക്കും; അതേ പറയുകയുള്ളു. പിന്നെ—അവിടുത്തെ മറുപടിയ്ക്കുശേഷം.

3. താരയിതാവ്—ദുഃഖങ്ങളുടെ മറുകരയിലണയ്ക്കുന്നവൻ. സ്വീകരിയ്ക്കുന്നു—ഹവിസ്സും മറും.

4. അനുഷ്ഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു—അഗ്നിയുടെ ഉൽപത്തിയ്ക്കു വേണ്ടതു ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. സൂതികളാൽ—കാമിനിമാരാലെന്നപോലെ. തളർന്ന—കർമ്മങ്ങളാൽ ക്ഷീണിച്ച.

5. മറവിൽ—ഓഷധികളാലും മറും മൂടപ്പെട്ട വേദിമേൽ. വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു—ഒരു നിധിപോലെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തിച്ചാലും: ഈ സുസ്ഥിരനായ സഞ്ചാരിയുടെ തേജസ്സു സർവ്വത്ര വിള
ങ്ങുന്നു! 1

വലുപ്പംകൊണ്ട് ഒരു കാളയ്ക്കാത്ത ആ നിർജ്ജരൻ വാനൂഴികളെ വ്യാപിച്ചുരുളുന്നു. രക്ഷയോടേ പോരാൻ തുടങ്ങുന്നു; വന്നു, ഭൂമിയുടെ ഉയർന്ന സ്ഥാനത്തു തൃക്കാൽ വെയ്ക്കുന്നു. ഇവന്റെ പ്രഭകൊണ്ട് അകിടിനെ നക്കുന്നു! 2

ഒരേകുഞ്ഞിന്റെ അടുക്കലെയ്ക്കു നടക്കുന്ന സുകർമ്മിണികളായ രണ്ടു പൈക്കൾ വഴികൊക്കു വെട്ടുപ്പു വരുത്തിക്കൊണ്ടും, വന്നിച്ച വിജ്ഞാനമെല്ലാം വഹിച്ചുകൊണ്ടും മൂഴെ പെരുമാറുന്നു! 3

ആ ബലിഷ്ഠനെ ക്രാന്തദർശികളായ ധീമാന്മാർ വിവിധവിചിന്തനംകൊണ്ടു രക്ഷിച്ചു സ്ഥാനത്തണയ്ക്കുന്നു; സേവനേച്ഛുക്കളായി പരിചരിയ്ക്കുന്നു. ആ വഷ്കനായ സവിതാവ് ഈ നേതാക്കൊക്കു പ്രത്യക്ഷനായി! 4

ഈ ജേതാവിനെ കാണ്മാൻ എല്ലാട്ടിക്കുകളും ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നു; ജീവിപ്പാൻ, വലിയവനും എളിയവനും സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. ഈ വിശ്വദ്രഷ്ടാവായ മഘവാവു പലേടത്തും ഇത്തരം കുഞ്ഞുങ്ങളെ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നു! 5

സൂക്തം 146.

1. മനസ്സിനോടു പറയുന്നു: മൂന്നു ശിരസ്സ്—ഗാർഹപത്യാഹവനീയദക്ഷിണരൂപങ്ങൾ. ഏഴു രശ്മി—സപ്തജ്വാലകൾ. പിതാക്കൾ—ദ്യാവാപൃഥിവികൾ. ഉത്സംഗം=മടി, മധ്യം. സുസ്ഥിരനായ—സ്വസ്ഥാനം വിടാത്ത. സഞ്ചാരി—ജ്വാലകളെ ചുറ്റും പ്രസരിപ്പിയ്ക്കുന്നതിനെ സഞ്ചാരമാക്കി കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു.

2. രക്ഷയോടേ പോരാൻ തുടങ്ങുന്നു—സ്വന്തം രക്ഷയുമായി, നമ്മുടെ യാഗത്തിന്നു പോരാൻ തുടങ്ങുന്നു. ഉയർന്ന സ്ഥാനം—വേദി. അകിടിനെ—പൈക്കുട്ടികൾ തള്ളയുടെ അകിടിനെയെന്നപോലെ, അഗ്നിയുടെ ജ്വാലകൾ അന്തരിക്ഷത്തെ നക്കുന്നു; ആകാശംവരെ ആളിപ്പൊങ്ങുന്നു.

3. ഒരേകുഞ്ഞ്—കിടാവിനെപ്പോലെ കൌതുകകരനായ അഗ്നി. രണ്ടു പൈക്കൾ—പത്നിയും യജമാനനും; അല്ലെങ്കിൽ അധ്വര്യുവും യജമാനനും. വഴികൾ—അഗ്നിയുടെ പ്രാന്തസ്ഥലങ്ങൾ. വിജ്ഞാനം—അഗ്നൃജ്ജ്വാലനത്തെസ്സംബന്ധിച്ച അറിവ്.

4. വിചിന്തനം—അനുധ്യാനചാപല്യം. സവിതാവ്—സർവ്വോൽപാദകനായ അഗ്നി.

5. മഘവാവ്—അന്നവാൻ. ഇത്തരം കുഞ്ഞുങ്ങളെ—കുട്ടികൾപോലെ രക്ഷിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന ജ്ഞാതിക്കുകളെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 147.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകഠം മുന്വേത്തവ.

അഗ്നേ, ഭവാന്റെ ആശ്രുവ്യാപികളായ രശ്മികഠം അന്നത്തെയും ആയുസ്സിനെയും എങ്ങനെ നല്കിപ്പോരുന്നു? രണ്ടും പുത്രപൌത്രക്കായി നേടിക്കൊണ്ടു യജമാനന്മാർ യാഗത്തിൽ സാമം പാടുന്നുണ്ടല്ലോ! 1

അഗ്നേ, അതിയുവാവേ, അനായുക്ത, അതിമഹനീയവും മികവിൽ ചമയ്ക്കപ്പെട്ടതുമായ എന്റെ ഈ വാക്കിനെ അവിടുന്നു ചെവിക്കൊള്ളണം: ഒരുത്തൻ ഇകഴ്ത്തും, ഒരുത്തൻ പുകഴ്ത്തും; വന്ദനശീലനായ ഞാനാകട്ടേ, തിരുമേനിയെ സ്തുതിച്ചുകൊള്ളുന്നു! 2

അഗ്നേ, കരുടനായ മമതാപുത്രനെ കണ്ടിട്ടു ദുഃഖത്തിൽനിന്നു രക്ഷിച്ച ഭവദ്രശ്മികഠം എവയോ; സുഖകാരികളായ അവയെ വിശ്വവേദസ്സു സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. ചതിപ്പാൻ നോക്കുന്ന ശത്രുക്കഠം അതിനു ശക്തരാകില്ല! 3

അഗ്നേ, ആർ ഞങ്ങളെ, ദുരുദ്ദേശത്താൽ ദാനം മുടക്കി, ശത്രുതപൂണ്ടു, രണ്ടുതരം മന്ത്രംകൊണ്ട് അടിപെടുത്തുന്നുവോ; അവന്റെ ആ മന്ത്രം അവനെത്തന്നെ വിഴുങ്ങട്ടെ—ദുർഭാഷണം അവന്റെ ദേഹത്തെത്തന്നെ ചുട്ടെരിയ്ക്കട്ടെ! 4

സൂക്തം 147.

1. രണ്ടും—അന്നവും ആയുസ്സും.

2. വാക്ക്—സ്തോത്രം. ഇകഴ്ത്തുക—ഇടിച്ചു പറയുക.

3. ഉചഥ്യനെന്ന ഋഷിയുടെ ഗർഭിണിയായ പത്നിയെ—മമതയെ—ബൃഹസ്പതി എന്ന ഋഷി കടന്നുപിടിച്ചു രമിപ്പിച്ചു. ശുക്ലനിഗ്രഹമനാവസരത്തിൽ, ബൃഹസ്പതിയോടു ഗർഭസ്ഥശിശു, 'മൂനേ, ഞാനുണ്ട് വയറ്റിൽ; അങ്ങു രേതസ്സങ്കരം വരുത്തരുതേ' എന്നു വിലക്കി. അതിൽ ക്രോധിച്ച ബൃഹസ്പതി ശുക്ലസ്രവണം അടക്കി, 'നീ ദീർഘമായ തമസ്സിൽ പെടട്ടെ—ജാത്യന്ധനായിത്തീരട്ടെ' എന്നു ശിശുവിനെ ശപിച്ചു. അതിനാൽ ജാത്യന്ധനായിജ്ജനിച്ച മമതാപുത്രൻ അന്ധത നീങ്ങാൻ അഗ്നിയെ സ്തുതിച്ചു. അഗ്നി പ്രസാദിച്ച് അവന്റെ അന്ധത നീക്കി. ആ ദീർഘതമസ്സത്രേ, ഈ സൂക്തങ്ങളുടെ ഋഷി. മമതാപുത്രനെ—എന്നെ. വിശ്വവേദസ്സ്—അഗ്നി. സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്—നമ്മെ രക്ഷിപ്പാൻ.

4. രണ്ടുതരം മന്ത്രം—മാനസ-വാചികമന്ത്രങ്ങൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അഥവാ, പഠിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള ഇരുമന്ത്രംകൊണ്ടു യാതൊരു മനുഷ്യൻ മനുഷ്യനെ അടിച്ചുപെടുത്തുന്നുവോ; ബലോൽപന്നനായ അഗ്നേ, അവങ്കൽനിന്നു, സ്വയമാനായ ഭവാൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന എന്നെ സംരക്ഷിച്ചാലും—ഞങ്ങളെ ദുഃഖത്തിനു നിത്തരുത്! 5

സൂക്തം 148.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

സൂര്യൻപോലെ പൂജനീയനായ യാതൊരു വിവിധപ്രകാശൻ മനുഷ്യപ്രജകളിൽ ശരീരധാരണത്തിനായി സ്ഥാപിയ്ക്കപ്പെട്ടുവോ; ആ ഈ ഹോതാവിനെ—നാനാരൂപനെ, സർവ്വദേവക്രിയാനുകൂലനെ—വായു ഉള്ളിൽ കടന്നു് ഇളക്കിമറിച്ചു! 1

തക്കതു നല്കിപ്പോരുന്ന എനിയ്ക്കു ശത്രുപീഡ നേരിടുകില്ല: എന്റെ സ്തോത്രത്തിലും മാറും താൽപര്യമുണ്ടല്ലോ, അഗ്നിയ്ക്കു; സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു യജിയ്ക്കുന്ന എന്റെ കർമ്മമെല്ലാം (ദേവകൾ) കൈക്കൊള്ളുന്നുമുണ്ടു്! 2

ഇദ്ദേഹത്തെ ഉടൻതന്നെ യജ്ഞപ്രവർത്തകർ എന്നെയ്ക്കുമായി ഗൃഹത്തിൽ കൈക്കൊള്ളുന്നു; പിന്നെ സ്തുതിപൂർവം എടുക്കുന്നു; എടുത്തു, കുതിച്ചോടുന്ന കുതിരകൾ തേരിനെയെന്നപോലെ, യജിപ്പാൻ കൊണ്ടുപോകുന്നു. 3

ഈ ധ്വംസകൻ വളരെയെണ്ണത്തെ കടിച്ചുടയ്ക്കും; എന്നിട്ടു, കാട്ടിൽ വിവിധപ്രകാശനായി വിളയാടും. ഇവന്റെ ജ്വാലയെ നാം

സൂക്തം 148.

1. സ്ഥാപിയ്ക്കപ്പെട്ടു—ജഠരാഗ്നിയായിട്ടു്. ഉള്ളിൽ—വിറകുകളുടെ ഇടയിൽ. ഇളക്കിമറിച്ചു—ആളിക്കത്തിച്ചു.

2. തക്കതു നല്കിപ്പോരുന്ന—അഗ്നിയ്ക്കു ഹവിസ്സുകൊടുക്കുന്ന.

3. കൈക്കൊള്ളുന്നു—ഗാർഹപത്യത്തേവന. ഉടൻതന്നെ—അരണികളിൽ ആവിർഭവിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ. എടുക്കുന്നു—ആഹവനീയാത്മം. കൊണ്ടുപോകുന്നു—യാഗശാലയിലെയ്ക്കു്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തോറും കാറ്റ്, എയ്ത്തവങ്കൽനിന്നു പോന്ന ശരത്തെ എന്നപോലെ, പിന്തുടർന്നു കൊണ്ടുപോകുന്നു. 4

ഇവൻ ഗർഭത്തിലിരിയ്ക്കുമ്പോഴും രിപുക്കളാലോ ഹിംസ്രരായ ദ്രോഹികളാലോ പീഡിപ്പിയ്ക്കപ്പെടാറില്ല; ഇവന്റെ മഹിമയെ അജ്ഞാനാന്ധന്മാരും കെടുത്താറില്ല; നിത്യകർമ്മനിരതരായ തപ്പുകരാകട്ടേ, ഇവനെ പോററിപ്പോരുന്നു! 5

സൂക്തം 149.

ദീർഘതമസ്സ് ഋഷി; വിരാട്ട് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

വസുതലിന്നുടമയവൻ,
സ്വാമിയ്ക്കും സ്വാമി വരികയായ്, തരുവാൻ:
ധനപദമണയുന്നവനെ-
ച്ചതകല്വകഠം പരിചരിച്ചിടുമേ! 1
മനുജക്കുമൂഴിവാനിനു-
മഭിവർഷകനായ്പ്പുകഴ്ന്ന വാഴ്ത്തിതവൻ:
ഗർഭം പുക്കു പചിപ്പി-
പ്പവനല്ലോ, പ്രാണിപീതസർഗ്ഗനവൻ! 2

---

1. ദാവാഗ്നിസ്തുതി: വളരെയെണ്ണത്തെ—വൃക്ഷലതാദികളെ. കടിച്ചൂടയ്ക്കും—ജ്വാലകളാകുന്ന പല്ലുകൾകൊണ്ട്. കൊണ്ടുപോകുന്നു—ദൂരത്തെയ്ക്ക്.

5. ഗർഭം—അരണിമധ്യം. അജ്ഞാനാന്ധന്മാരും—അവർക്കും വേണമല്ലോ, തീയ്യ്! പോററിപ്പോരുന്നു—യജ്ഞാദിയാൽ സേവിയ്ക്കുന്നു.

സൂക്തം 149.

1. വസുതൽ=മഹത്തായ ധനം. അവൻ—അഗ്നി. വരികയായ്, തരുവാൻ—അഭീഷ്ടം തരാൻ നമ്മുടെ യജ്ഞത്തിലെയ്ക്കു വന്നുതുടങ്ങി. ധനപദം=ധനങ്ങളുടെ സ്ഥാനം, വേദി. ചതകല്വകഠം പരിചരിച്ചിടുമേ—അമ്മികഠം, സോമം ചതയ്ക്കുമ്പോഴത്തെശ്ശബ്ദംകൊണ്ടു സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കും, തീച്ചു!

2. ഊഴിവാനിന്നും=ഭൂദ്യോവുകഠങ്ങും. അഭിവർഷകൻ—ഇഷ്ടങ്ങളാം വർഷിയ്ക്കുന്നവൻ. പചിപ്പിയ്ക്കുക—നിഷിക്തമായ രേതസ്സിനെ രൂപപ്പെടുത്തുക. പ്രാണിപീതസർഗ്ഗൻ=പ്രാണികളാൽ പീതമായ (ആസ്വദിയ്ക്കപ്പെട്ട) സൃഷ്ടിയോടുകൂടിയവൻ; താൻ സ്വീകരിച്ച ഹവിസ്സു സൂര്യങ്കലെത്തിച്ചു, തദ്രശ്മികളോടുകൂടി വൈദ്യുതാഗ്നിയായിത്തീർന്നു, മേഘങ്ങളിലൂടേ ജലം വർഷിച്ചു, പ്രാണികളെ കുടിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആളുകഥം കരുതുമിടത്തി-
ന്നൊളിയരുഥംവൂ വായുപോലെ പോകുമിവൻ,
ഗമനപരൻ, കവി,യൊരുനൃ-
രുടലുടയോൻ, ഭാനുപോലെ തേജസ്വി! 3

മൂന്നിടമല്ല,ലകെല്ലാം
ചൂഴെ വിളങ്ങിയ്ക്കുവോൻ, ദ്വിജാതിയിവൻ
ഹോതാവു,യന്ന യഷ്ടാ-
വുദകസ്ഥാനത്തു വാണരുഥംവൂ! 4

ദ്വിജനീ ഹോതാവെല്ലാ-
ദ്ധനവുമെടുക്കുന്നു, ഹവ്യകാമത്താൽ;
അവിടെയ്ക്കുവനപ്പിച്ചിടു,-
മാ മർത്ത്യനു നല്ല മകനുളവാം! 5

സൂക്തം 150.

ഔഗ്ലതമസ്സ് ഋഷി; ഉഷ്ണിക്ക് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, നിന്തിരുവടിയൊട്ടു
വളരെപ്പറയുന്നു, ദാനനിരതനിവൻ:

---

3. ആളുകഥം കരുതുമിടം—യജ്ഞസ്ഥലം. ഒളിയരുഥംവൂ—സ്വസന്നിധാനത്താൽ ശോഭ വരുത്തുന്നു. പോകും—ശീഘ്രം പോകുന്ന. ഗമനപരൻ—പതിവായി വേണ്ടുന്നേടത്തെയ്ക്കു പോകുന്നവൻ. ഒരുനൃരുടലുടയോൻ=അനേകരൂപൻ. ഭാനു=സൂര്യൻ.

4. മൂന്നിടമല്ല—ത്രിലോകം മാത്രമല്ല. ദ്വിജാതി —അരണിദ്വയജാതൻ. ഉദകസ്ഥാനത്ത്—പ്രോക്ഷണ്യാദ്യുദകസ്ഥാനത്ത്, യജ്ഞസ്ഥലത്ത്.

5. ഹവ്യകാമത്താൽ—ഹവിർബുഭുക്ഷാമൂലം, ഈ ഹോതാവ് (അഗ്നി) ഹവിരപ്പകനു കൊടുപ്പാൻ എല്ലാധനവും എടുക്കുന്നു. അപ്പിച്ചിടും—ഹവിസ്സു നല്കും.

സൂക്തം 150.

1. ദാനനിരതനിവൻ—ഹവിസ്സു നല്കുന്നതിൽ തൽപരനായ ഞാൻ വളരെ പറയുന്നു, 'മകനെ തരിക, ധനം തരിക' എന്നും മറും. എന്നാൽ അടിയൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തവതാൻ സേവകനടിയൻ,
വൻപ്രഭുവിൻ വസതിയിൽപ്പോലേ! 1
എന്നാൽസ്സേവിയ്ക്കാത്തൊരു
ധനവാന,സ്സോത്രകൃത്ത,ദേവപരൻ,
ഹവദക്ഷിണ നല്കാത്തവ-
നിക്കൂട്ടക്കരുതൊരിയ്ക്കലുമേ! 2
തപത്യാജി മത്ത്യനഗ്നേ,
മേധാഢ്യ, മഹാനിലും മഹത്തമനായ്,
ദിവി ചന്ദ്രനായി വാഴ്ക;
സേവിയ്ക്കാവൂ, ഭവാനെ ഞങ്ങൾ തുലോം! 3

സൂക്തം 151.

ദീഘ്രതമസ്സ് ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; മിത്രാവരുണർ ദേവത.

അന്തരിക്ഷത്തിൽ വർത്തിയ്ക്കുന്ന ഈ പ്രിയതമം യഷ്ടവ്യതമമായ മിത്രനെ ഗോലാഭലോലുപരായ ശോഭനധ്യാനന്മാർ പ്രാണിരക്ഷണത്തിന്നായി യാഗത്തിൽ കർമ്മംകൊണ്ടുൽപാദിപ്പിച്ചു: ഇവന്റെ ബലവും ശബ്ദവും വാനൂഴികളെ വിറപ്പിച്ചുകളഞ്ഞു! 1

വൃഷാക്കളേ, സോമവാനായ പുരുമീള്ഹന്റെ മിത്രങ്കർമപോലുള്ള ക്രിയാനിപുണന്മാർ നിങ്ങളിരുവർക്കുമുള്ളത് അനുഷ്ഠിയ്ക്കുകയാണ്;

(ഞാൻ) തവതാൻ (അങ്ങയുടെമാത്രം) സേവകനാണ്, വലിയ പ്രഭുവിന്റെ വസതിയിൽ (ഗൃഹത്തിൽ) വേലയ്ക്കു പാർക്കുന്നവൻപോലെ; അടിയനു മറാരുമില്ല, വേണ്ടതൊക്കെത്തരാൻ.

2. സേവിയ്ക്കാത്തൊരു ധനവാൻ—ധനമുണ്ടായിരിയ്ക്കേ ദാനാദിയാൽ അങ്ങയെ സേവിയ്ക്കാത്തവൻ. അസ്തോത്രകൃത്—അങ്ങയെ സ്തുതിയ്ക്കാത്തവൻ. അദേവപരൻ—ദേവഭക്തിയില്ലാത്തവൻ. ഹവദക്ഷിണ=ഹോമദക്ഷിണ. അരുത്—ധനവും മറും കൊടുക്കരുത്.

3. തപത്യാജി=അങ്ങയെ യജിയ്ക്കുന്ന. ദിവി=സ്വർഗ്ഗത്തിൽ. ചന്ദ്രനായി—ചന്ദ്രനെപ്പോലെ സുധാകനായി; യജമാനന്മാർ ചന്ദ്രത്വംതന്നെ പ്രാപിയ്ക്കുമെന്നും പറയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

സൂക്തം 151.

2. വൃഷാക്കളേ—അഭീഷ്ടവർഷികളായ മിത്രവരുണന്മാരേ. പുരുമീള്ഹൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അതിനാൽ, നിങ്ങളുടെ ആഗമനത്തെ പൂജിയ്ക്കുന്നവന്റെ കർമ്മം നിങ്ങൾ അറിയണം—ഗൃഹിയുടെ വിളി നിങ്ങൾ കേൾക്കണം! 2

വൃഷാക്കളേ, നിങ്ങളിരുവരുടേയും വർണ്ണനീയമായ വാനൂഴിപ്പിറവിയെ വലിയ ബലത്തിന്നായി മനുഷ്യർ സർവ്വത്ര കൊണ്ടാടിവരുന്നു: നിങ്ങൾ യജ്ഞത്തെയും ആശ്രിതനെയും ഭരിയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ; സ്തോത്രംകൊണ്ടും കർമ്മംകൊണ്ടും വന്നാണകയും ചെയ്യുന്നു! 3

പ്രാണദാതാക്കളേ, അത്യന്തം പ്രീതികരമായ സ്ഥലം തെയ്യാറാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു! (ഞങ്ങളുടെ) വലിയ യജ്ഞത്തെ യജ്ഞവാന്മാരായ നിങ്ങൾ ഉൽഘോഷിച്ചാലും: വിപുലമായ വിണ്ണിനെ ഭരിപ്പാൻ പോന്ന സാവ്ത്രികമായ കർമ്മത്തെ, ശരീരബലത്തിന്നു ഗോവിനെ എന്നപോലെ ഉപയോഗിയ്ക്കുന്നവരാണല്ലോ, നിങ്ങൾ! 4

ഈ ഭൂമിയിൽ നിങ്ങൾ മഹത്ത്വത്താൽ മേച്ചിൽസ്ഥലത്തെയ്ക്കയയ്ക്കുന്ന പൈക്കൾ പാതിക്കേടൊന്നും പറ്റാതെ കറവിന്നു തൊഴുത്തിൽ തിരിച്ചെത്തുന്നു; അവ ഒട്ടിനങ്ങളിൽ കാലത്തും വൈകുന്നേരവും സൂയ്മനെക്കുറിച്ചു, കള്ളനെ കണ്ടെത്തിയവൻപോലെ നിലവിളിയ്ക്കും! 5

മിത്രാ, വരുണാ, നിങ്ങൾ എവിടെ എഴുന്നള്ളുമോ, അവിടെ കേശിനികൾ യാഗത്തിന്നു നിങ്ങളെ പരിചരിയ്ക്കുന്നു. ആ നിങ്ങൾ

—യാഗശീലനായ ഒരു രാജാവ്. ഉള്ളത്—വേണ്ടുന്ന കർമ്മം. ആഗമനത്തെ പൂജിയ്ക്കുന്നവൻ—യജമാനൻ. ഗൃഹി=ഗൃഹസ്ഥൻ, യജമാനൻ.

3. വാനൂഴിപ്പിറവി=ദ്യാവാപൃഥിവികളിൽനിന്നുള്ള ജനനം. ആശ്രിതൻ—യജമാനൻ.

4. സ്ഥലം—യാഗശാല. ഉൽഘോഷിച്ചാലും—'കേമമായി' എന്നു പുകഴ്ത്തുവിൻ. വിണ്ണിനെ ഭരിപ്പാൻ പോന്ന—സ്വർഗ്ഗത്തിന്നാഹാരം നല്കുന്നതു, മനുഷ്യരുടെ യാഗമാണല്ലോ. ഗോവിനെ എന്നപോലെ—ഗോവിന്റെ ക്ഷീരാദികളെ എന്നപോലെ.

5. മേച്ചിൽസ്ഥലത്തെയ്ക്കയയ്ക്കുന്ന—പ്രാണികളുടെ ഗമനാദിവ്യവഹാരം മിത്രവരുണക്രീനമത്രേ. അവ—പൈക്കൾ. ഒട്ടിനങ്ങൾ=മേഘച്ഛന്നദിവസങ്ങൾ. സൂയ്മനെക്കുറിച്ചു—സൂയ്മനെ കാണാഞ്ഞ്. കള്ളനെ കണ്ടെത്തിയവൻ, ആളുകൾ കൂടാൻവേണ്ടി നിലവിളിയ്ക്കുമല്ലോ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സ്വയം മഴ പെയ്യിപ്പിൻ; കമ്മങ്ങളെ വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുവിൻ; മേധാവിയുടെ സ്തുതികൾക്ക് ഉടമകളുമാകുവിൻ! 6

യാതൊരുവൻ യജ്ഞത്താൽ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കർപ്പിയ്ക്കുന്നുവോ, യാതൊരു കവിയായ ഹോതാവു വിഭവസമേതനായി യജിയ്ക്കുന്നുവോ; നിങ്ങൾ അവങ്കൽ ചെന്ന്, അധ്വരത്തിൽ ഇച്ഛവെയ്ക്കുമല്ലോ. അതിൻവണ്ണം, ഞങ്ങളിൽ താൽപര്യമുള്ള നിങ്ങൾ സ്തോത്രം കേൾപ്പാൻ വിശുദ്ധഹൃദയനായ എന്റെ അടുക്കൽ വന്നാലും! 7

യജ്ഞവാന്മാരേ, ക്ഷീരാദിയാഗദ്രവ്യാർപ്പണത്തിൽ നിങ്ങൾക്കാണ്, പ്രവൃത്തികളിൽ മനസ്സിനൊന്നാപോലെ ഒന്നാംസ്ഥാനം കല്പിയ്ക്കുന്നത്. നിങ്ങൾക്കായി, നിങ്ങളിൽത്തന്നെ വന്നുചേരുന്ന മനനയുക്തമായ ചിത്തംകൊണ്ടു സ്തുതികളും ഒരുക്കുന്നു. നിങ്ങൾ വിഭവത്തെ അനുകൂലമനസ്സോടേ അനുഭവിച്ചരുളുന്നു! 8

നിങ്ങളുടെ പക്കൽ അന്നവുമുണ്ട്, ധനവുമുണ്ട്; നോക്കുകളെ, ബുദ്ധികൊണ്ട് ഇങ്ങോട്ടയയ്ക്കപ്പെടുന്ന ആ മഹത്തായ ധനം നിങ്ങൾ അനുഭവിച്ചരുളുന്നു. നിങ്ങളുടെ ദേഹത്തെയും ധനത്തെയും രാപകലുകൾ അതിലംഘിയ്ക്കില്ല, നദികൾ അതിലംഘിയ്ക്കില്ല, പണികൾ അതിലംഘിയ്ക്കില്ല! 9

സൂക്തം 152.

ദീർഘതമസ്സ് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; മിത്രാവരുണർ ദേവത.

മിത്രാവരുണരേ, നിങ്ങൾ ഈടുറ്റ വസ്തുക്കൾ ധരിയ്ക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ സൃഷ്ടികൾ അവിച്ഛിന്നങ്ങളും മനനയോഗ്യങ്ങളുമാകുന്നു. എല്ലാ അസത്യങ്ങളെയും നിങ്ങൾ തട്ടിനീക്കുന്നു; സത്യത്തോടു ചേരുന്നു! 1

---

6. കേശിനികൾ—പുകത്തലമുടിയുള്ള അഗ്നിജ്വാലകൾ. മേധാവി—യജമാനൻ.

7. അപ്പിയ്ക്കുമാരോ—രാക്ഷസന്മാർ.

9. പണികൾ—അസുരന്മാർ.

സൂക്തം 152.

1. വസ്തുക്കൾ—തേജസ്സുകൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഈ ഇരുവരിൽ ഒരാൾ—സത്യൻ, മനനവാൻ, മേധാവികളാൽ ശ്ലാഘിതൻ, ഹിംസകൻ—മതി, ഇതു നടത്താൻ: ഉഗ്രനായി ത്രികോണത്തെ ചതുഷ്കോണംകൊണ്ടു മുടിയ്ക്കും—ദേവനിന്ദകർ, മിടുമിടുക്കന്മാരാണെങ്കിലും, സ്വയം തളർന്നുകൊള്ളും! 2

മിത്രാവരുണരേ, കാലുള്ളവരുടെ ഇടയിൽ, ഒന്നാമത്തവൾ കാലില്ലാതെ വന്നുചേരുന്നു; നിങ്ങളുടെ ആ ചെയ്തി ആരറിയും? ഒരു കുഞ്ഞ് ഈ ലോകത്തിന്റെ ഭാരം മുഴുവൻ ചുമക്കുന്നു—സത്യത്തെ നിറവേറുന്നു, അസത്യത്തെ ആട്ടിപ്പായിയ്ക്കുന്നു! 3

കന്യകമാരുടെ ജാരൻ വരുന്നതേ ഞങ്ങൾ കാണാറുള്ളൂ; ഇരിയ്ക്കുന്നതു കാണാറില്ല: മിത്രന്റെയും വരുണന്റെയും പ്രേമസ്ഥാനമായ അവൻ വിതതമായ തേജസ്സുടുക്കുന്നു! 4

കുതിരയില്ല, കടിഞ്ഞാണില്ല; എന്നാലും അവൻ ഒച്ചപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു മേല്പോട്ടു മേല്പോട്ടു പറക്കുന്നു! ഈ അചിന്ത്യമായ മഹാകർമ്മം മിത്രവരുണന്മാരുടെ പ്രഭാവത്താലാണെന്നുള്ള സ്തുതിച്ചൊംകൊണ്ട്, ആളുകൾ സേവിച്ചുപോരുന്നു. 5

തന്തിരുവടിയെ പ്രസാദിപ്പിച്ച മമതാപുത്രനെ പ്രീതികാരിണികളായ പൈക്കൾ സ്വന്തം അകിടുകൊണ്ടു സംതൃപ്തനാക്കട്ടെ: അ

---

2. സത്യൻ—സത്തുക്കളിൽ (നല്ലവരിൽ) ഉൾപ്പെട്ടവൻ. ഹിംസകൻ—ശത്രുക്കളെ ഹനിയ്ക്കുന്നവൻ. ത്രികോണം—മൂന്നു കോണുള്ള ആയുധം. ചതുഷ്കോണം—നാലു കോണുള്ള ആയുധം. തളർന്നുകൊള്ളും—നിങ്ങളിലൊരാളുടെ പ്രഭാവംകൊണ്ടുതന്നെ; അപ്പോൾ, ഇരുവരും ചേർന്നാലോ!

3. കാലുള്ളവർ—മനുഷ്യാദികൾ. ഒന്നാമത്തവൾ—പ്രഥമഭാവിനി, ഉഷസ്സ്: ഉഷസ്സു സൂര്യചന്ദ്രാദികളെപ്പോലെ സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നില്ലായ്കയാലാണ്. കാലില്ലാതെ എന്നു പറഞ്ഞത്; സൂര്യാഗമനംതന്നെ, ഉഷസ്സിന്റെ വന്നുചേരൽ. കുഞ്ഞ്—അഹോരാത്രദേവതകളായ നിങ്ങളുടെ മധ്യത്തിൽനിന്നു ജനിയ്ക്കുന്ന ആദിത്യൻ. സത്യം—വെളിച്ചം കൊടുക്കലും മറവും. അസത്യം—അന്ധകാരം.

4. കന്യകമാരുടെ (ഉഷസ്സുകളുടെ) ജാരൻ—സൂര്യൻ. വിതതം=വിസ്തൃതം.

6. തന്തിരുവടി—അഗ്നി. മമതാപുത്രനെ—എന്നെ. സംതൃപ്തനാക്കട്ടെ. എനിയ്ക്കു മതിയാവോളം പാൽ തരട്ടെ. അന്നുഷ്ടാനജ്ഞൻ—ഹുതശേഷം ഭക്ഷിയ്ക്കു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രക്ഷാനജ്ഞനായ അവൻ അവശിഷ്ടാന്നം നിങ്ങളോടു യാചിയ്ക്കുകയും, ഇടവിടാതെ പരിചരിച്ചു രക്ഷിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുമാറാകണം! 6

മിത്രാവരുണദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾക്കു നമസ്കാരപൂർവ്വം ഹവിസ്സു പ്പിയ്ക്കുക എന്നാതു ഞാൻ രക്ഷയ്ക്കായി തുടർന്നുകൊണ്ടിരിയ്ക്കും: ഞങ്ങളുടെ ശ്രേഷ്ഠകർമ്മം യുദ്ധങ്ങളിൽ വിജയിയ്ക്കട്ടെ; ദിവ്യമായ വൃഷ്ടി ഞങ്ങളെ മറുകരയിലാണയ്ക്കട്ടെ! 7

സൂക്തം 153.

ഋഷിശ്ചന്ദ്രോദേവതകാം മൂന്നേത്തവ.

നെയ്യൊഴുക്കുന്ന മിത്രാവരുണന്മാരേ, മഹാന്മാരായ നിങ്ങളെ ഞങ്ങൾ ഹവിസ്സുകൊണ്ടും നമസ്സുകൊണ്ടും ക്ഷീരാദികർമ്മംകൊണ്ടും തുല്യ പ്രീതിയോടേ പൂജിയ്ക്കുന്നു: ഞങ്ങളുടെ അധ്വര്യുക്കളും നിങ്ങളെ കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു പോഷിപ്പിയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. 1

മിത്രാവരുണന്മാരേ, നിങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രസ്താവംതന്നെ പൂർത്തിപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ല; അതിന്നുമുമ്പേ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ തേജഃസ്ഥാനം പ്രാപിച്ചു, നിങ്ങളെ ആവജ്ജിയ്ക്കുന്നു. ഹോതാവു യാഗങ്ങളിൽ നിങ്ങളെ സമീപിയ്ക്കുമ്പോൾ, വൃഷ്ടാക്കളേ, വിദ്വാനും യജനേച്ഛുവുമായ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ സുഖം നോട്ടം! 2

മിത്രാവരുണരേ, യാഗത്തിൽ ഹവിസ്സു തരുന്നവരെ പയ്യു തള്ളിക്കൂടാതെ സംതൃപ്തരാക്കട്ടെ—ആ രാതഹവ്യൻ, മാനുഷനെന്നു ഹോ

ണമെന്നറിഞ്ഞവൻ. അവൻ—മമതാപുത്രൻ. അവശിഷ്ടാന്നം—ഭക്ഷിപ്പാൻ എനിയ്ക്കു തരുവിനെന്ന്. രക്ഷിയ്ക്കുക—കർമ്മം മുഴമിപ്പിയ്ക്കുക.

7. വിജയിയ്ക്കട്ടെ—ഞങ്ങളുടെ ശത്രുക്കളെ കീഴടക്കട്ടെ. മറുകരയിൽ—കർമ്മസമാപ്തിയിൽ: മഴകൊണ്ടു നെല്ലും മറ്റും വളർന്നാൽ, കർമ്മങ്ങൾ സാധിയ്ക്കാമല്ലോ.

സൂക്തം 153.

2. പ്രസ്താവം—'ഞാൻ യജിയ്ക്കും' എന്ന സങ്കല്പം. ആവജ്ജിയ്ക്കുന്നു—എന്നെ നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തുന്നു. വിദ്വാൻ—നിങ്ങളുടെ മഹത്ത്വമറിഞ്ഞവൻ. നിങ്ങളുടെ സുഖം—ദേവത്വം. അതിന്നു നിങ്ങൾ അനുഗ്രഹിയ്ക്കണം!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

താവെന്നാപോലെ യാഗത്തിൽ സ്തുതിച്ചു നിങ്ങളെ പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നാ
തെപ്പൊഴോ, അപ്പോഠം! 3

പോരാ: ഗോദേവികളും ജലവും നിങ്ങളുടെ അന്നത്തെ തോ
ഷണാഹ്കളായ പ്രജകളിൽ കൈവരുത്തട്ടെ! ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞത്തി
ന്റെ പണ്ടേ ഉള്ള രക്ഷകൻ തന്നാരുളട്ടെ! നിങ്ങളിരുവരും ഭക്ഷിപ്പിൻ,
പത്നിന്റെ പാലും കുടിപ്പിൻ! 4

സൂക്തം 154.

ദീഗ്ഘതമസ്സ് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; വിഷ്ണു ദേവത.
(പാന)

ക്ഷിപ്രമോതുവൻ, വിഷ്ണുവി ർ വീര്യങ്ങഠം:
ഇപ്പൃഥിവ്യാദിലോകകത്താവിവൻ;
അപ്പുറം സഹസ്ഥാനമുറപ്പിച്ചാൻ,
മുപ്പടംകൊണ്ടളന്നീ മഹൽസ്തുതൻ! 1
ആരുടെ മൂന്നു വൻതുക്കഴൽവെപ്പിൽ-
പ്പാരുകളാകെയുഠപ്പെട്ടൊതുങ്ങിയോ;
വീരചര്യയാൽ സ്തുത്യഹ്നാ വിഷ്ണു,
ഘോരദുർഗ്ഗാദ്രിസ്ഥമൃഗംപോലെ! 2

---

3. തരുന്നവരെ—നിങ്ങഠംക്കു നല്കുന്നവരെ. സന്തൃപ്തരാക്കട്ടെ—അവക്കു മതിയാവോളം പാൽ കൊടുക്കട്ടെ. ഗാതഹവ്യൻ—ഒരു രാജാവ്. മാനുഷൻ—പേർ അപ്പോഠം—സന്തൃപ്തരാക്കട്ടെ.

4. നിങ്ങളുടെ അന്നം—പ്രജകഠം നിങ്ങഠംക്കു തരേണ്ടുന്ന പുരോഡാശാദി. തോഷണാഹ്കഠം—നിങ്ങളാൽ സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടവർ. രക്ഷകൻ—അഗ്നി. തന്നരുളട്ടെ—ഞങ്ങളാൽ ദത്തമായ ഹവിസ്സു നിങ്ങഠംക്കു തരട്ടെ.

സൂക്തം 154.

1. കത്താവ്=സ്രഷ്ടാവ്. അപ്പുറം—പ്യാപിവിയ്ക്കുമീതെ. സഹസ്ഥാനം—തിട്ടമറ്റാധാരമായ അന്തരിക്ഷം. മുപ്പടംകൊണ്ടളന്നു—വാമനനായി, മൂന്നടികൊണ്ടു മൂന്നു ലോകം അളന്നു. മഹൽസ്തുതൻ=മഹാന്മാരാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ.

2. ആ വിഷ്ണു വീരചര്യ(വീരകർമ്മം)മൂലം സ്തുത്യഹ്നാകുന്നു. ഘോരദുർഗ്ഗാദ്രിസ്ഥമൃഗം—ഘോരവും ദുർഗ്ഗമവുമായ പർവ്വതവാസിയുമായ മൃഗം (സിംഹം).

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഏവനീ നീണ്ട നിത്യസഹസ്ഥാന-
മേകനായ്ത്തീർത്തു, മൂവടിവെപ്പിനാൽ;
ആ വൃഷാവുരുഗേയനുപരിസ്ഥൻ
വിഷ്ണു വെല്ലട്ടെ, വിഭാവ്യപ്രഭാവനായ്! 3

വിഷ്ണുവിൻ മധുപൂർണ്ണമാം മൂവടി,
വിക്ഷയം സുഖിപ്പിപ്പിതനാങ്ങളാൽ:
ഭൂവുമെല്ലാജ്ജഗത്തും തനിച്ചല്ലോ
താൻ വഹിയ്ക്കുന്നു, കാലത്രയത്തിലും! 4

പൂക ഞാനീ,യുരുക്രമനിഷ്ടവും
ദേവകാമർ സുഖിപ്പതുമാമിടം:
അപ്പരധാമ്നി തേനുറവുണ്ടല്ലോ;
ഇപ്പടിയ്ക്കൊരു ബന്ധുവാ വിഷ്ണുതാൻ. 5

നിങ്ങൾ ചെല്ലുമാറാകിരുപേരും,മാ-
ത്തുംഗരശ്മി പരക്കും ഗ്രഹങ്ങളിൽ:
തത്രതാൻ വിലസുന്ന തുലോ,മുരു-
സൂത്യനാം വൃഷാവിന്റെ പരംപദം! 6

---

3. സഹസ്ഥാനം—ലോകത്രയം. വൃഷാവ്—കാമവർഷി. ഉരുഗേയൻ= വളരെപ്പേരാൽ സ്തുത്യൻ. ഉപരിസ്ഥൻ=ഉന്നതദേശസ്ഥിതൻ. വിഷ്ണു വിഭാവ്യപ്ര ഭാവനായ് (ധ്യാനിയ്ക്കേണ്ടുന്ന മഹിമാവോടുകൂടിയവനായി) വെല്ലട്ടെ (വിജയിപ്പൂതാക)!

4. മധുപൂർണ്ണം=തേൻ, അമൃത നിറഞ്ഞത്. വിക്ഷയം=ക്ഷയമില്ലാത്തത്, ശാശ്വതം; മൂവടിയുടെ വിശേഷണം. അന്നങ്ങളാൽ സുഖിപ്പിപ്പിതം—ആശ്രിതരെ ആനന്ദിപ്പിയ്ക്കുന്നു. താൻ—അദ്ദേഹം.

5. ഈ ഉരുക്രമൻ—വലിയ കാൽവെപ്പോടുകൂടിയ വിഷ്ണു. ഇഷ്ടം=പ്രി യം. ദേവകാമർ—വിഷ്ണുഭക്തർ. ഇടം—ബ്രഹ്മലോകം. ഞാൻ പൂക—പ്രാപിയ്ക്കു മാറാകട്ടെ. പരധാമ്നി=പരമമായ സ്ഥാനത്ത്. സുകൃതികൾക്ക് ഇപ്പടിയ്ക്ക് ഒരു ബന്ധു ആ വിഷ്ണുതന്നെ.

6. യജമാനനോടും പത്നിയോടും പറയുന്നു: നിങ്ങൾ, വിഷ്ണുവിന്റെ പരമപദം എവിടെയോ അവിടെ ചെന്നെത്തട്ടേ എന്നു ഞാൻ പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 155.

ദീർഘ്രതമസ്സ് ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; വിഷ്ണുവും ഇന്ദ്രനും ദേവത.

(പാദനിചൃത്)

നിങ്ങൾ, വർണ്ണ്യനാമമഹനീയരാജ്യരനും
വിഷ്ണുവിനുമൊരുക്കുവിൻ പേയത്തെ:
കേറി വാഴ്വോർ ഘനോപരി തേജസ്സിൽ,–
ച്ചാരുവാജിയാൽപ്പോലിട്ടുരാധഷ്ഠർ! 1

ഇന്ദ്ര, വിഷ്ണോ, സുകർമ്മാക്കൾ നിങ്ങൾതൻ
നിയ്യെഴുന്നള്ളലച്ചിപ്പു സോമപൻ:
മത്ത്യനു ഫലദാനവും നേതാവാ–
മഗ്നിയെക്കൊണ്ടു സാധിപ്പവർ, നിങ്ങൾ 2

തദ്വിവൃദ്ധം കരുത്തിരുതായാരി–
ലെത്തിപ്പോനിവൻ, വീരിനും കൊറിനും:
അക്കൃമത്തു, താഴെ നപ്ത്രാവിടെ–
യുണ്ണി, മൂന്നാമതച്ഛനിപ്പെർ കൊൾവൂ! 3

സൂക്തം 155.

1. അധ്വര്യുപ്രഭൃതികളോടു പറയുന്നു: അഗ്നിരാജ്യരൻ—ഇന്ദ്രൻ. പേയം—സോമരസം. ഘനോപരി (മേഘങ്ങൾക്കുമീതെ) തേജസ്സിൽ (സ്വന്തം തേജസ്സിൽ) ചാരുവാജിയാൽപ്പോലെ (സദൃശാസീനരായിട്ടെന്നപോലെ) കേറി വാഴുന്നവരാണ് ഇട്ടുരാധഷ്ഠർ (ഇന്ദ്രനും വിഷ്ണുവും).

2. ഇയ്യെഴുന്നള്ളൽ—യാഗദേശഗമനം. സോമപൻ—ഹുതാവശിഷ്ടസോമരസം സേവിയ്ക്കുന്നവൻ, യജമാനൻ. അച്ചിപ്പു—പൂജിയ്ക്കുന്നു, സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. നിങ്ങൾ അഗ്നി കൊണ്ടുവരുന്ന ഹവിസ്സു സ്വീകരിച്ച്, അഗ്നിയെക്കൊണ്ടുതന്നെ മർത്ത്യനു (യജമാനനു) ഫലം കൊടുപ്പിയ്ക്കുന്നു.

3. തദ്വിവൃദ്ധം—സോമാഹുതിയാൽ വളർന്ന. കരുത്ത്—തന്റെ ബലം. ഇരുതായാർ—ദ്യാവാപൃഥിവികൾ. ഇവൻ—ഇന്ദ്രൻ. വീരിനും കൊറിനും—പ്രാണികൾക്കു വീര്യവും (പ്രജോൽപാദനശക്തിയും) കൊറും (വ്രീഹിസസ്യാദിയും) ലഭിപ്പാൻ. അക്കൃമായ (സൂയ്യനെ പ്രാപിച്ച) അതു (കരുത്ത്) മൂന്നുപേർ—താഴെ നപ്ത്രാവ് (പൌത്രൻ), ഇടയ്ക്ക (നടുവിൽ) ഉണ്ണി (പുത്രൻ), മീതേ പിതാവ് എന്നിവർ—നേടുന്നു. ആഹുതിയാൽ വൃഷ്ടിയും, വൃഷ്ടിയാൽ സസ്യാദിയും, സസ്യാദിയാൽ മനുഷ്യക്ക് സന്താനസമൃദ്ധിയും ഉളവാക്കുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജീവനാത്മം സ്തുതിയ്ക്കും, തരുണനാ-
മീ വിഭുവിന്നെ വീയ്മ്മോരോന്നും നാം:
മുപ്പടംകൊണ്ടളന്നുവല്ലോ ജഗ-
ത്ത,പ്പുരുസ്തുതൻ, ത്രാതാവ,ഹിംസിതൻ! 4

സപ്തദശിതൻ രണ്ടു തുക്കാൽവെപ്പേ
വ്യക്തമാക്കിബ്ഭജിപ്പതുള്ളൂ നരൻ;
കാറുമൊന്നറിവീല മൂന്നാമത്ത-
ത്തേ,റാവും പാക്കുന്ന ഖഗങ്ങളും! 5

നാലു ചേന്ന തൊണ്ണൂറിനെ,ച്ചക്രത്തെ-
പ്പോലവേ പലതാക്കിച്ചുഴറുവോൻ,
മന്ത്രവാന്മാരളക്കും മഹാകായൻ,
മുന്തിയ യുവാവെത്തും, വിളിപ്പോനിൽ! 6

സൂക്തം 156.

ദീർഘതമസ്സ് ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ് വിഷ്ണു ദേവത.
(കാകളി)

തോഴർപോലേ സുഖം നല്കു, യശസ്വി നീ
തോയനേതാവതിമേടുരൻ, ത്രാണദൻ:

---

1. ഈ വിട്ടു—വിഷ്ണു. അഹിംസിതൻ—ആരാലും ഹിംസിയ്ക്കപ്പെടാത്തവൻ, അജിതൻ.

5. സപ്തദശി—വിഷ്ണു. കാറും—മരുദ്ഗണവും. മൂന്നാമത്തത്—മൂന്നാമത്തെ തുക്കാൽവെപ്പ്. ഖഗങ്ങളും—ഗരുഡാദികളുംപോലും. സത്യലോകം അത്യന്തദൂരെ അകലത്താകയാൽ, ആക്ഷം ജ്ഞാനഗോചരമല്ല എന്നു ഭാവം.

6. നാലു ചേന്ന തൊണ്ണൂറിനെ—സംവത്സരം, രണ്ടയനങ്ങളും മുതലായ തൊണ്ണൂറിനാലു കാലാവയവങ്ങളെ. മന്ത്രവാന്മാരളക്കും—വിട്ടുവാണെങ്കിലും അദ്ദേഹം മന്ത്രം ചൊല്ലി സ്തുതിയ്ക്കുന്നവരാൽ, ഭക്തധീനതനിമിത്തം, അറിയപ്പെട്ടുന്നു. മഹാകായൻ—വിരാഡ്രൂപൻ. വിളിപ്പോനിൽ—വിളിയ്ക്കുന്നവന്റെ അടുക്കൽ, യജ്ഞസ്ഥലത്ത്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിജ്ഞൻ വളത്തണം, വിഷ്ണോ, തവ സ്തവം
യജ്ഞവും വിസ്തരിയ്ക്കേണം ഹവിഷ്മ്മരൻ! 1

നിത്യനവീനൻ സ്വയംഭുവു ശാശ്വതൻ
കർത്താവുമാം വിഷ്ണുവിനൊവർ നല്കുമോ,
ആ മഹാന്റെ മഹാജന്മമാർ ചൊല്ലുമോ;
പേർമികവാന്മവർ പുകുമേ, തൽപദം! 2

ആ യജ്ഞത്രുപനാം നിത്യനെ സ്തോതാക്കൾ-
ളാവതുപോലേ കനിയിയ്ക്കുവിൻ സ്വയം;
തൻതിരുനാമമഭിജ്ഞർ കീർത്തിയ്ക്കുവിൻ:
സന്തുഷ്ടി വിഷ്ണോ, ഭവിയ്ക്ക, തേ ഞങ്ങളിൽ! 3

ആ മരുത്സംഘ്രധാതാവിന്റെയക്കമ്മ-
മാശ്രയിപ്പൂ, പുരാൻ പാശിയും ദസ്രരും:
വിണ്ണേകുമഗ്ര്യബലത്തെ വഹിയ്ക്കുന്ന
വിഷ്ണു സമിത്രൻ തുറക്കുന്ന കാറിനെ! 4

സൂക്തം 156.

1. തോയനേതാവ്—വൃഷ്ടി നടത്തുന്നവൻ. അതിമേദുരൻ—പുഷ്ടതര ശരീരൻ. ത്രാണദൻ=രക്ഷ നല്കുന്നവൻ. സുഖം നല്ക—ഞങ്ങൾക്കു സുഖകരനായാലും. വിജ്ഞൻ—അങ്ങയുടെ മഹിമയറിഞ്ഞവൻ. തവ സ്തവം വളത്തണം; അങ്ങയെ പേത്തും പേത്തും സ്തുതിയ്ക്കണം. ഹവിഷ്മ്മരൻ—ഹവിസ്സുണ്ടാക്കിയവൻ, യജമാനൻ.

2. നിത്യനവീനൻ—എന്നെന്നും പുതിയവൻ, അതിരമണീയൻ. കർത്താവ്—ജഗൽസ്രഷ്ടാവ്. നല്കുമോ—ഹവിസ്സ്. ആ മഹാന്റെ—വിഷ്ണുവിന്റെ. ജന്മം—ഹിരണ്യഗർഭാദി. അവർ—ഹവിസ്സു നല്കിയവരും ജനനം കീർത്തിച്ചവരും. പേർമികവാന്മ്—മികച്ച യശസ്സു നേടി. തൽപദം—വിഷ്ണുപദം.

3. മൂന്നു പാദം സ്തോതാക്കളോടുള്ളതാണ്: സ്വയം—വരലോഭപ്രേരണ കൂടാതെ. അഭിജ്ഞർ—വിഷ്ണുനാമകീർത്തനമഹിമയറിഞ്ഞവർ.

4. മരുത്സംഘ്രധാതാവ്—മരുദ്ഗണസ്രഷ്ടാവ്. അക്കമ്മം—രക്ഷണവും മറവും. പുരാൻ=രാജാവ്. പാശി=വരുണൻ. അഗ്ര്യബലം—ഉൽകൃഷ്ടമായ ഫല പ്രദാനശക്തി. സമിത്രൻ—ഇന്ദ്രമരുദാദികളോടുകൂടിയവൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദിവ്യൻ വരുന്നു, സുകൃദ്വയ്നാ വിഷ്ണു
ഹവ്യവാനാം സുകർമ്മാവെത്തുണയ്ക്കുവാൻ;
ത്രിസ്ഥാനവാൻ വിധാതാവായ്കർമ്മിയെ-
ത്തൃപ്തനാക്കിസ്സമർപ്പിപ്പൂ, മഖാംശവും! 5

സൂക്തം 157.

ദീർഘതമസ്സ് ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.

(കേക)

ഉണർന്നു സ്ഥാനത്തഗ്നി;-യുദിപ്പൂ ഭാസ്വാൻ; ഇന്ദ്ര-
മുതകി പ്രഭ വീശീ, മഹതിയുഷസ്സെങ്ങും—
തേരു പൂട്ടുവിൻ പോരാൻ ദസ്രരേ; വിടനല്കു-
കോ,രോരോ ശരീരിയ്ക്കും സവിതാവാകും ദേവൻ! 1

കാമവഷിയാം തൃത്തേർ പൂട്ടുന്നതോടേ നിങ്ങൾ
തുമധു തളിയ്ക്കുവിൻ ഞങ്ങൾതൻ ബലത്തിന്മേൽ;
ഞങ്ങൾതൻ പ്രജകളിൽ ശ്രേഷ്ഠനാം വളർത്തുവിൻ;
ഞങ്ങൾ നേടാവൂ ധനം യുദ്ധത്തിലശ്വികളേ! 2

മൂവുരുൾ, മൂന്നുറകത്തണ്ടു, ശീഘ്രാശ്വങ്ങളും,
ശ്രീവാസ്തും, സമസ്തസൌഭാഗ്യവും നൂതേനും—

---

5. സുകൃദ്വയ്ൻ=സുകൃതികളിൽ ശ്രേഷ്ഠൻ. ഹവ്യവാനാം സുകർമ്മാവ്—യജമാനൻ. ത്രിസ്ഥാനവാൻ—ത്രിലോകസ്ഥിതൻ. വിധാതാവ്—അഭിമതഫല ജനകൻ. ആയ്കർമ്മിയെ—യജമാനനെ. മഖാംശവും സമർപ്പിപ്പൂ—യജ്ഞത്തിന്റെ അംശം (ഹുതാവശേഷം, അല്ലെങ്കിൽ ഫലം) യജമാനനു കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

സൂക്തം 157.

1. ഉണർന്നു—ജ്വലിച്ചു. ഉതകി=നല്കി. ഓരോരോ ശരീരിയ്ക്കും വിട നല്കുക—സ്വസ്വകർമ്മത്തിനു പോയ്ക്കൊൾവാൻ അനുമതി കൊടുക്കട്ടെ.

2. ബലത്തിന്മേൽ തുമധു തളിയ്ക്കുവിൻ—ബലത്തെ വർദ്ധിപ്പിപ്പിൻ എന്നു ഭാവം. ധനം—ജയിയ്ക്കപ്പെട്ട ശത്രുക്കളുടെ സമ്പത്ത്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇമ്മട്ടാം പ്രണുതാശ്വിത്തേരിഹ വനോകട്ടേ,
നമ്മുടെയിരുകാലി-നാല്ക്കാലികൾക്കു സുഖം! 3
ഞങ്ങൾക്കു ബലം കൊണ്ടുവരുവിനശ്വികളേ;
ഞങ്ങളെക്കുളിർപ്പിപ്പിൻ, തേനോലുമരുളിനാൽ;
ഏറുവിൻ ഞങ്ങൾക്കായുസ്സും,ഹസ്സു തുടയ്ക്കുവിൻ;
മാററാരെത്തടുക്കുവിൻ; കൂടെ നില്ക്കുവിൻ നിങ്ങൾ! 4
ഭവാന്മാരല്ലോ നിത്തീടുന്നു ഗോക്കളിൽഗ്ഗർഭം;
ഉവനങ്ങളിലെല്ലാം നിത്തുവോർ, ഭവാന്മാർതാൻ;
അഗ്നിയെ,ജ്ജലത്തെ, വൃക്ഷത്തെയും പ്രേരിപ്പിപ്പി-
നതു ഞങ്ങൾക്കായ് നിങ്ങൾ ദസ്രരേ, വൃഷാക്കളേ! 5
നിങ്ങൾ സൌഷധർ വൈദ്യന്മാരല്ലോ, വിദഗ്ധരേ;
നിങ്ങൾക്കു ഹയങ്ങളെപ്പൂട്ടിയ തേരുണ്ടല്ലോ;
തുംഗവുമല്ലോ ബലം; നിങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടീടുമേ,
നിങ്ങൾക്കു മനസ്സോടേ ഹവിസ്സു തരുന്നോനെ! 6

രണ്ടാമധ്യായം സമാപ്തം

മൂന്നാമധ്യായം

സൂക്തം 158.

ദീർഘതമസ്സ് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും അനുഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.
(കേക)

രുദ്രന്മാർ, പുരുജ്ഞന്മാർ, വസുക്കൾ, വളരുവോ-
രത്ഥസാധകർ നിങ്ങൾ ദസ്രരേ, വൃഷാക്കളേ,

---

3. ശ്രീരാഷ്ട്രം=ധനപുഷ്ടി. ഇമ്മട്ടാം—ഇവയെല്ലാം ചേർന്ന. പ്രണുതാശ്വിത്തേർ=പ്രകർഷേണ സ്തുതിക്കപ്പെട്ടതായ അശ്വികളുടെ രഥം.

4. അരുൾ—ഇഷ്ടപ്രദാനരൂപമായ വാക്ക്. ഏറുക=വർദ്ധിപ്പിക്കുക. അംഹസ്സ്=പാപം. തുടയ്ക്കുവിൻ—തുടച്ചുകളയുവിൻ. മാററാരെ—ഞങ്ങളുടെ ശത്രുക്കളെ.

5. ഗോക്കളിൽമാത്രമല്ല, ഭൂവനങ്ങളിൽ (ഭൂതജാതങ്ങളിൽ) എല്ലാം ഗർഭം നിത്തുന്നതു നിങ്ങൾതന്നെ. അഗ്നിയെ ഹവിസ്സു സ്വീകരിപ്പാനും, ജലത്തെ വർഷിപ്പാനും, വൃക്ഷത്തെ കായ്ക്കാനും പ്രേരിപ്പിക്കുവിൻ.

6. സൌഷധർ=മരുന്നുള്ളവർ. ദേവവൈദ്യന്മാരത്രേ, അശ്വികൾ. ഹവിസ്സു തരുന്നവനെ (യജമാനനെ) നിങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുമെന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിത്തമൌചഥ്യൻ യാചിപ്പതു തന്നരുളേണം:
ഉത്തമത്രാണങ്ങളെക്കൊടുപ്പോരല്ലോ, നിങ്ങഠം! 1
ആരാളാം വസുക്കളേ, നിങ്ങഠംതൻ സദ്ബുദ്ധിയ്ക്കു?
ചോറിനായ് മന്നിലിറങ്ങീടുവോരല്ലോ, നിങ്ങഠം.
പുഷ്ടിദകളാം ക്ഷീരാഢ്യകളെത്തരികെങ്ങഠം—
ക്കിഷ്ടദാനമേ നണ്ണിസ്സഞ്ചരിപ്പവർ നിങ്ങഠം! 2
നിങ്ങഠംതൻ രഥത്തേർ പൂട്ടപ്പെട്ടല്ലോ, സമുദ്രത്തിൽ
മുങ്ങി വല്ലായ്മപ്പെട്ട തൌഗ്ര്യനെക്കരയേറ്റാൻ;
ശരണം പ്രാപിയ്ക്കുന്നോൻ, നിങ്ങഠംതൻ ത്രാണത്തെ ഞാൻ,
സരയഹയങ്ങളാൽജ്ജയിച്ച ശൂരൻപോലേ! 3
രക്ഷിയ്ക്കു,കുപസ്തുതിയുചഥ്യതനൂജനെ:
വെച്ചെന്നെക്കറക്കരുതീ,യിരുപറവകഠം;

സൂക്തം 158.

1. രുദ്രന്മാർ=ദുഃഖം പോക്കുന്നവർ. പൃശ്നിജ്ഞന്മാർ=വളരെക്കുട്ടം അറിയുന്നവർ. വസുക്കഠം—ധനവാന്മാർ. വളരുരോർ—സ്തോത്രാദിയാൽ വർദ്ധിയ്ക്കുന്നവർ. അർത്ഥസാധകർ=അർത്ഥം (അഭീഷ്ടം) സാധിയ്ക്കുന്നവർ. ഔചഥ്യൻ=ഉചഥ്യപുത്രൻ, ദീർഘ്രതമസ്സ്. ഉത്തമത്രാണങ്ങഠം—ശ്രേഷ്ഠരക്ഷകഠം.

2. നിങ്ങളുടെ സദ്ബുദ്ധിയ്ക്കു (നല്ലമനസ്സിന്ന്, അനുഗ്രഹബുദ്ധിയ്ക്ക്) തക്കതു ചെയ്വാൻ ആർ ആളാം? ആരും ശക്തനാകില്ല. ചോറിനായ്—ഞങ്ങളുടെ തുച്ഛമായ ഹവിസ്സു ഭക്ഷിച്ചു, ഞങ്ങഠംക്കു മറുത്തായ ഫലംതരാൻ. ക്ഷീരാഢ്യകളെ—ധാരാളം പാലുള്ള പൈക്കളെ. ഇഷ്ടദാനമേ നണ്ണി—യജമാനന്ന് എന്തഭീഷ്ടവും കൊടുക്കണമെന്ന ഏകവിചാരത്തോടേ.

3. തൌഗ്ര്യൻ=തുഗ്രപുത്രൻ, ഭുജ്യു. 117—ാംസൂക്തത്തിലുണ്ട്, ഇക്കഥ. സരയഹയങ്ങഠം=ഗതിവേഗമുള്ള അശ്വങ്ങഠം. ജയിച്ച ശൂരൻ നിഷ്ടയനായി സ്വഗൃഹം പ്രാപിയ്ക്കുന്നതുപോലെ, ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ത്രാണത്തെ (രക്ഷയെ) ശരണംപ്രാപിയ്ക്കുന്നു.

4. ജാത്യന്ധനായ ദീർഘ്രതമസ്സിനെ ശുശ്രൂഷിയ്ക്കാൻവയ്യാഞ്ഞു ഭൃത്യർ ആ വൃദ്ധനെ ചുട്ടെരിപ്പാൻ തിയ്യിൽ കൊണ്ടിട്ടു. അപ്പോഠം അദ്ദേഹം അശ്വികളെ സ്തുതിച്ചു; അവർ രക്ഷപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. പിന്നീടു ഭൃത്യർ ദീർഘ്രതമസ്സിനെ വെള്ളത്തിലെറിഞ്ഞു. അപ്പോഴും സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട അശ്വികഠം അദ്ദേഹത്തെ കരയേറ്റി. ഒടുവിൽ, തിയ്യിലും വെള്ളത്തിലും ചാകാത്ത അദ്ദേഹത്തിന്റെ തലയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പത്തടുക്കായ വിറകിട്ടെരിയ്ക്കരുതെന്നൊ;—
ബ്ധനായ് മൺ തിങ്കയാണി, ബ്ഭവദീയൻ സ്വയം! 4
വിഴുങ്ങായ്ക്കേ, നൊത്തായ് കഠംക്കൊക്കുമാറുകഠം: ദാസർ
മുഴക്കെക്കെട്ടിവരിഞ്ഞെന്നൊയിങ്ങിട്ടാരല്ലോ!
ത്രാതനാറുത്താനൊൻശിരസ്സു; ദ്ദാസൻ പിന്നൊ—
ച്ഛേദിച്ചുകൊണ്ടാനല്ലോ താൻതന്നൊ നെഞ്ചും തോളും! 5
മമതാപുത്രൻ ദീഗ്ഘതമസ്സു പത്തുയുഗം
ക്രമത്തിൽക്കഴിച്ചിട്ടു, വാദ്ധ്യമടഞ്ഞപ്പോഠം,
കർമ്മത്തിൻ ഫലങ്ങളെ പ്രാപിയ്ക്കും പ്രജകളിൽ
ബ്രഹ്മതുല്യനാം നിവ്വാഹകനായ് മരുവുന്നു! 6

സൂക്തം 159.

ദീഗ്ഘതമസ്സ് ഋഷി: ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; ദ്യാവാപൃഥിവികഠം ദേവത.

(കേക)

യജ്ഞാത്ഥം സ്തുതിയ്ക്കുന്നൊൻ, യാഗത്തിൽ മനസ്സുന്നും
യജ്ഞവർദ്ധിനികളാം വൻവാദ്യഴികളെ ഞാൻ:

നെഞ്ചും ത്രാതനെന്ന ഒരു ദാസൻ വെട്ടിമുറിച്ചു. ആ ദ്രോഹവും അശ്രീകഠം പാഴാക്കിക്കളഞ്ഞു. ഇതത്രേ, ഈ ഋക്കിലും അടുത്ത ഋക്കിലും പറയുന്നത്. ഉപസ്തുതി—ഞാൻ മനസ്സുകൊണ്ടു നിങ്ങളെ പ്രാപിച്ചുചെയ്യുന്ന സ്തുതി. ഉച്ചഥ്യതനയനെ—എന്നെ—രക്ഷിയ്ക്കുമാറാകണം. ഈയിരുപറവകഠം—പകലും രാവും. എന്നെ വെച്ചു കറക്കരുത്—എന്റെ അന്തസ്സാരത്തെ അപഹരിയ്ക്കരുത്. പത്തട്ടിയായി വെച്ചു, തീ കൊളുത്തിയ വിറക് എന്നെ ഇട്ടുചുട്ടെരിയ്ക്കരുത്. മൺ തിങ്കയാണ്= മണ്ണുതിന്നുകയാണ്; മണ്ണിലുരുളുകയാണ്. ഇബ്ഭവദീയൻ—നിങ്ങളുടെ ഒരാളായ ഞാൻ—ഇങ്ങിനെ കഷ്ടപ്പെടാമോ?

5. തായ്കഠംക്കൊക്കും—താന്മാർപോലെ ലോകത്തിനു ഹിതം ചെയ്യുന്ന. ഇങ്ങ്—നദീജലത്തിൽ.

6. അശ്രീപ്രസാദത്താൽ ദീഗ്ഘതമസ്സിനു യൌവനംതന്നെ പത്തുയുഗം മുഴുവൻ നിലനിന്നു!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദേവയുക്തകഥം, ദേവമാതാക്കളിവർ, നന്മ
ചെയ്വവർ ശരിയ്ക്കുൻപാൽ വേണ്ടതേകുവോരല്ലോ! 1

അൻപിയറുവൻ, പിതൃപ്രിയയാം മാതാവിൻറെ
വെമ്പുമാ മഹത്തായ ഹൃത്തിൽ ഞാനാഹ്വാനത്താൽ:
സന്പന്നപ്രഭാവരിപ്പിതാക്കളമൃതമാം
വൻഫലം തുലോമേകും, മക്കഥക്കു രക്ഷോൽക്ഷോൽ! 2

പെരിയ തായാരിവർ മുല്പാടു കനിയുമെ-
ന്നറിവൂ, സുകർമ്മാക്കളാസ്സുദൃഷ്ടികഥം മക്കഥം;
സ്ഥിരജംഗമകളാം രണ്ടില്ലാപ്രജകളെ-
ബ്ഭരിപ്പാൻ നിർബാധമായിടമേകുന്ന നിങ്ങഥം! 3

ഒന്നിലേ പിറന്നൊപ്പമൊരിടത്തിലേ വസി-
യ്ക്കുന്ന സോദരിമാരാമിവരെയളക്കുന്ന,
വിദ്യോതിവാനിൽപ്പുത്തൻ പുത്തൻ നൂൽ പരത്തുന്ന,
വിജ്ഞാനമേധാകർമ്മശാലികഥം കിരണാങ്ങഥം! 4

സൂക്തം 159.

1. വൻവാനൂഴികഥം—മഹതികളായ ദ്യാവാപൃഥിവികഥ. ശരിയ്ക്കു°—സത്യമായി, തീച്ചയായി വേണ്ടതു°—ധനാദി.

2. പിതൃപ്രിയ=അച്ഛനു (സ്വർഗ്ഗത്തിനു) പ്രിയ. മാതാവു°—ഭൂമി. വെമ്പും—നമ്മെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻ തിടുക്കംകൊള്ളുന്ന. പിതാക്കഥം=അച്ഛനമ്മമാർ, വാനൂഴികഥം. അമൃതം—അനശ്വരം. മക്കഥക്കു°—യജമാനാദികഥക്കു°. രക്ഷോൽക്ഷോൽ=രക്ഷയുടെ മേന്മ (മികച്ച രക്ഷ)കൊണ്ടു°.

3. തായാരിവർ—ഈ മാതാക്കഥം, ദ്യാവാപൃഥിവികഥം. ആ—പ്രസിദ്ധരായ. സുദൃഷ്ടികഥം=ശോഭനദർശനർ. രണ്ടില്ലാപ്രജകളെ—സ്വജീവനത്തിനു മറ്റാരെയും കരുതാത്ത, വാനൂഴികളെമാത്രം സേവിയ്ക്കുന്ന സന്താനങ്ങളെ. ഭരിപ്പാൻ—രക്ഷിപ്പാൻ. ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷവാക്യം: നിങ്ങഥം—വാനൂഴികഥം.

4. ഇവരെ—വാനൂഴികളെ. കിരണങ്ങഥം (സൂര്യരശ്മികഥം) അളക്കുന്നു; അതിനാവാം, വിദ്യോതിവാനിൽ (വിളങ്ങുന്ന അന്തരിക്ഷത്തിൽ) പുത്തൻ പുത്തൻ നൂൽ (രശ്മിതന്നെ, നൂൽ.) പരത്തുന്നതു°! വിജ്ഞാനമേധാകർമ്മശാലികഥം=വിജ്ഞാനം (സ്വകർത്തവ്യബോധം), മേധ, കർമ്മം എന്നിവയുള്ളവ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദേവനാം സവിതാവോടനുജ്ഞ വാങ്ങിച്ചിപ്പോ-
ളാ വരേണ്യമാം വിത്തമഭ്യർത്ഥിയ്ക്കുക നമ്മൾ:
ദ്യാവാപൃത്ഥിവികൾ നമുക്കേകട്ടേ മനംതെളി-
ഞ്ഞാവാസങ്ങളും നൂറുഗോക്കളും ചേർന്ന ധനം! 5

സൂക്തം 160.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതാഛന്ദസ്സുകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കേകയ)

ഏവക്കും സുഖദമാർ സത്യമാർ ധിഷണമാർ
ദ്യാവാപൃത്ഥിവികൾ, വെള്ളം നിയ്മ്പതാം വഹിപ്പവർ,
ദേവിമാർ സുജാതമാരി:-വർതന്നിടയ്ക്കല്ലോ,
പാവനൻ രവിദേവൻ ധർമ്മാർത്ഥം ചരിയ്ക്കുന്നു! 1

ധൃഷ്ടത പരപ്പിവയേറിയോർ, പെരിയവർ,
വിട്ടുനില്പവരച്ഛനമ്മമാർ വാനൂഴികൾ
പുഷ്ടിദമാരായ്ഭൂതജാതത്തെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നു:
കിട്ടിപ്പിതല്ലോ, താതനെപ്പാടും വെളിച്ചത്തെ! 2

ഇത്താതമാതൃസുതൻ, പാവനൻ, ഫലധർത്താ-
വദ്ധീരൻ ഭുവനത്തിനൊക്കയും വെൺപയ്യിനും

---

5. സവിതാവോട് (അന്തരാത്മാവിനോട്) അനുജ്ഞ (അനുമതി) വാങ്ങിച്ച്—മനസ്സാക്ഷിയ്ക്കൊത്ത്. ആ—അപ്രകാരമുള്ള. ആവാസങ്ങൾ=പാപ്പിടങ്ങൾ, ഗൃഹങ്ങൾ.

സൂക്തം 160.

1. സത്യമാർ=സത്യവതികൾ. ധിഷണമാർ=പ്രഗത്ഭമാർ. ദ്യാവാപൃഥിവീപയ്യായങ്ങളിലൊന്നാണ്, ധിഷണാപദം.

2. വിട്ടു—തമ്മിൽത്തൊടാതെ. താതൻ—വാനം.

3. ഇത്താതമാതൃസുതൻ—ആദിത്യൻ. ഫലധർത്താവ്=ഫലത്തെ വഹിയ്ക്കുന്നവൻ. ധീരൻ=ധീമാൻ. വെൺപയ്യ്—ഭൂമി. സദ്വീയ്വൃഷത്തിനും—നല്ല വീയ്യും (ത്രാണി)ഉള്ള വൃഷത്തിനും, വാനിനും. ശുദ്ധി—വെളിച്ചമെന്നർത്ഥം. അതിൻ—

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സദാപീയ്യവൃഷത്തിന്നും ശ്രദ്ധി കൂട്ടുന്നു നിത്യം;
ബുദ്ധിയാലതിൻ പൈംപാൽത്തണ്ണീരും കറക്കുന്നു! 3
ഏവക്കും സുഖം നല്കും രോദസികഥനൻ സ്രഷ്ടാ-
വേവനോ; സുകൃതമോത്തേവനോ ദ്യോദ്ഭക്കളെ
ഈവിധമുറപ്പിച്ചു, നല്ല കുറികഥം നാട്ടി;-
ദ്ദേവരിൽദ്ദേവനവൻ, കമ്മവാൻ കമ്മികളിൽ! 4
പെരിയ ദ്യുവേ, ദ്യോവേ, പുകഴ്ത്തപ്പെടും നിങ്ങഥം
തരുവിൻ, ഞങ്ങഥംക്കേറെമന്നാവും പെരുംകെല്പും:
സതതം പ്രജകളെപ്പെരുപ്പിയ്ക്കാവൂ, ഞങ്ങ-
ളു;-തിനായ് സ്വത്യൌജസ്സും ഞങ്ങഥംക്കു വളത്തുവിൻ! 5

സൂക്തം 161.

ദീഘ്രതമസ്സ് ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; ഋഭുക്കഥം ദേവത.

'നമ്മുടെ ജ്യേഷ്ഠനോ, അനുജനോ ഈ വന്നിരിയ്ക്കുന്നത്? അതോ, ഒരു ഭൂതനോ? എങ്ങനെ അറിയാം?' 'അഗ്നേ, ഭ്രാതാവേ, ഞങ്ങഥം

വാനിന്റെ. പൈംപാൽത്തണ്ണീർ—പുളുപാലിനൊത്ത തണ്ണീർ. കറക്കുന്നു—മഴപെയ്യിയ്ക്കുന്നു. മൂന്നാംപാദത്തിൽ വൃഷമാക്കപ്പെട്ട വാനിനെ നാലാംപാദത്തിൽ പയ്യാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു.

4. രോദസികഥം—ദ്യാവാപൃഥിവികഥം. സുകൃതമോത്ത്—ലോകോപകാരേച്ഛയാൽ. നല്ല—ഉറപ്പുള്ള. കുറികഥം നാട്ടി—കുറികഥം നാട്ടിയിട്ടെന്നപോലെ. അവൻ—ആ പരമേശ്വരൻതന്നെ, ദേവന്മാരിൽവെച്ചു ദേവനും കമ്മികളിൽവെച്ചു കമ്മിയും!

5. പ്രജകഥം—പുത്രാദികഥം. പെരുപ്പിയ്ക്കുക—വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുക. സ്വത്യൌജസ്സ്=സ്വത്യമായ ശരീരബലം.

സൂക്തം 161.

സുധന്വാവിന്റെ പുത്രന്മാരായ ഋഭുവും വിഭ്വാവും വാജനും സുകൃതത്താൽ ദേവത്വം നേടിയ മനുഷ്യരത്രേ. അവർ ഒരിയ്ക്കൽ സോമപാനത്തിന്നിരിയ്ക്കെ, ദേവന്മാരാൽ പ്രേരിതനായ അഗ്നി ആ സമാനരൂപരായ മൂവരുടെ ഇടയിൽ, അതേരൂപം ധരിച്ചു, നാലാമനായി സ്ഥിതിചെയ്തു. അതു കണ്ട് ഋഭുക്കഥം തിരിച്ചറിയായ്ക

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചമസത്തെ നിന്ദിയ്ക്കില്ല: വലിയ കുലത്തിൽ ജനിച്ചതാണല്ലോ, ഇത്. ഈ മരക്കണ്ണത്തിന്റെ ആഗമം ഞങ്ങൾ പറയാം.' 1

'സുധനപുത്രന്മാരേ, ഈയൊരു ചമസത്തെ നിങ്ങൾ നാലാക്കുവിൻ: നിങ്ങളോടു ദേവകൾ പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു; അതറിയിപ്പാനാണ്, ഞാൻ വന്നത്. ഇതു ചെയ്താൽ, നിങ്ങൾക്കു ദേവന്മാരോടൊപ്പം യജ്ഞാംശം ഭുജിയ്ക്കാം.' 2

'അഗ്നിയാകുന്ന ദൂതനോടു പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നുവല്ലോ: അശ്വത്തെ ഉണ്ടാക്കണം. തേരുണ്ടാക്കണം. പയ്യിനെ ഉണ്ടാക്കണം. ഇരുവക്കു യൌവനമുണ്ടാക്കണം. ഭ്രാതാവേ, ഞങ്ങൾ അതൊക്കെ ചെയ്തിട്ടു നിങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വരാം.' 3

ഋഭുക്കളേ, അതു ചെയ്തിട്ടു നിങ്ങൾ ചോദിച്ചു:—'നമ്മളുടെ അടുക്കൽ വന്ന ദൂതൻ എവിടെപ്പോയി?' ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട നാലു ചമസങ്ങൾ കണ്ടതോടേ, തപിഷ്ടാവു സ്തുതികളിലൊരാളായിത്തീർന്നു! 4

'ദേവകൾക്കു കുടിപ്പാനുള്ള ചമസത്തെ എവർ നിന്ദിച്ചുവോ, അവരെ നാം കൊല്ലുണ'മെന്നു തപിഷ്ടാവ് ഉരത്തു. അപ്പോൾമുതല്ക്കു

യാൽ പരസ്പരം ചോദിയ്ക്കുന്നു: ദൂതൻ—ദേവകളാൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. അഗ്നേ—സന്ദേഹാനന്തരം ഊഹിച്ചു, നേരേ പറയുന്നു: നിന്ദിയ്ക്കില്ല—കൂട്ടുതലായി ഒരാൾ, വന്നുചേർന്നുകൊണ്ടു, ഞങ്ങൾ സോമം കുടിയ്ക്കാതെ, ചമസത്തെ അനാദരിയ്ക്കില്ല. വലിയ കുലത്തിൽ ജനിച്ചതാണല്ലോ, അത്—തപിഷ്ടാവു നിർമ്മിച്ചതാണല്ലോ, ചമസം.

2. അഗ്നിയുടെ മറുപടി: ദേവകൾ പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു—നാലാക്കാൻ.

3. ഋഭുക്കൾ സമ്മതിയ്ക്കുന്നു: പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നുവല്ലോ—ദേവന്മാർ സന്ദേശിച്ചിരിയ്ക്കുന്നുവല്ലോ. അശ്വത്തെ ഉണ്ടാക്കണം—ഒരശ്വത്തിൽനിന്നു മറ്റൊരശ്വത്തെ. പയ്യിനെ ഉണ്ടാക്കണം—ചത്ത പയ്യിനെ ജീവിപ്പിയ്ക്കണം. ഇരുവർക്ക്—വൃദ്ധരായ അച്ഛനമ്മമാർക്ക്.

4. ഒറ്റച്ചമസം നാലാക്കപ്പെട്ടതു കണ്ടതോടേ, തപിഷ്ടാവ് (ത്വഷ്ടാവിന്റെ മകൻ) സ്തുതികളിലൊരാളായിത്തീർന്നു—'ശില്പകലയിൽ ഈ മൂവ്വർ ആണ്ങ്ങൾ; ഞാൻ പെണ്ണ്.' എന്നു തപിഷ്ടാവിനു തോന്നി!

5. നിന്ദിയ്ക്കുക—ദേവചമസത്തെ മനുഷ്യർ ചെത്തിമുറിയ്ക്കുക. അപ്പോൾമുതല്ക്കു—തപിഷ്ടാവിന്റെ ക്രോധം കണ്ടു പേടിച്ചിട്ടു, കർമ്മികൾ സ്വർഗ്ഗം പേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ത്രേ, സോമം പിഴിയുന്നതോടേ, പരസ്പരം മറു പേരുകളിടാൻ തുടങ്ങിയത്. അമ്മ മക്കൾക്ക് 'കാമനപ്പേരി'ടാറുണ്ടല്ലോ! 5

ഇരുകുതിരകളെ ഇന്ദ്രൻ പൂട്ടി; തേർ അശ്വികളും വിശ്വരൂപയെ ബൃഹസ്പതിയും എടുത്തു. അങ്ങനെ, ജ്യേഷ്ഠവും വിഭാവും വാജനുമാകുന്ന നിങ്ങൾ ദേവന്മാരെ പ്രാപിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; ശോഭനകർമ്മാക്കളേ, യജ്ഞഭാഗം ഭുജിച്ചുകൊൾവിൻ! 6

സുധനപുത്രന്മാരേ, നിങ്ങൾ ചത്ത പയ്യിന്റെ തോൽ പതിച്ച് ഒരു പയ്യിനെ ഉണ്ടാക്കി; കിഴവരായിരുന്ന അച്ഛനമ്മമാരെ യുവാക്കളാക്കി; ഒരു കുതിരയിൽനിന്നു മറൊരു കുതിരയെക്കൂടി നിർമ്മിച്ചു. അതിനാൽ, തേർ പൂട്ടി ദേവകളുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു പോയ്ക്കൊൾവിൻ! 7

സുധനപുത്രന്മാരേ, നിങ്ങൾ ഈ വെള്ളം കുടിച്ചുകൊൾവിൻ എന്നാണല്ലോ, പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നത്; അല്ലെങ്കിൽ, ഈ മുഞ്ജനേജനം കുടിച്ചുകൊൾവിൻ. ഇതു വേണമെന്നില്ലെങ്കിൽ, നിങ്ങൾക്കു മൂന്നാം സവനത്തിൽ മതി വരുത്താം! 8

ഒരാൾ പറഞ്ഞു:—'വെള്ളമാണ്, വലുത്!' 'അഗ്നിയാണ് വലുത്' എന്നു മറ്റാൾ പറഞ്ഞു. 'മേഘമാണ്, ബഹുശ്രേഷ്ഠ'മെന്ന് ഒരാൾ പറഞ്ഞു. ഇങ്ങനെ വാസ്തവം സംസാരിച്ചുകൊണ്ടത്രേ, അവർ ചമസം വിഭജിച്ചത്! 9

ഒരാൾ മൂടന്തിപ്പയ്യിനെ വെള്ളം കുടിപ്പിയ്ക്കാൻ കൊണ്ടുപോയി; ഒരാൾ വില്പനക്കാരിയാൽ കൊണ്ടുവരപ്പെട്ട മാംസം നുറുക്കുകയായി;

രുകൾ മറച്ചു, ഹോതാവ്, അധ്വര്യു, ഉദ്ഗാതാവ് എന്നും മറ്റും വിളിയ്ക്കപ്പെടാൻ നിശ്ചയിച്ചത്.

6. ഇരുകുതിരകളെ—ജ്യേഷ്ഠൻ സൃഷ്ടിച്ച രണ്ടു ഹരികളെ. വിശ്വരൂപ—ജ്യേഷ്ഠൻ സൃഷ്ടിച്ച പയ്യിന്റെ പേർ. ബൃഹസ്പതി—ഒരു ദേവൻ.

8. വെള്ളം—സോമനീർ. പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നത്—ദേവന്മാർ. മുഞ്ജനേജനം....മുഞ്ഞപ്പുല്ലുകൊണ്ടു വെടിപ്പുവരുത്തിയ സോമം. തൃതീയസവനത്തിലത്രേ, ജ്യേഷ്ഠൻക്കു സോമം.

9. ഒരാൾ—ജ്യേഷ്ഠരിലൊരുവൻ. വാസ്തവം—മൂന്നുപേർ പറഞ്ഞതും യഥാർത്ഥംതന്നെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒരാൎ സന്ധ്യയ്ക്കുമുമ്പേ ചാണകം സംഭരിച്ചുവെച്ചു—പുത്രന്മാരിൽനിന്ന് അച്ഛനമ്മമാൎക്കു മറെറന്തുള്ളു, കിട്ടാൻ? 10

ഋഭുക്കളേ, നേതാക്കളായ നിങ്ങൾ ലോകോപകാരേച്ഛയാൽ ഉയന്നോടങ്ങളിൽ പുല്ലു മുളപ്പിച്ചു; താന്നോടങ്ങളിൽ വെള്ളം നിറുത്തി. നിങ്ങൾ വ്യക്തരൂപന്റെ ഗൃഹത്തിൽ എത്രനേരം ഉറങ്ങാറുണ്ടോ, അത്രനേരം ഇന്നിപ്പോൾ പിന്തുടരുന്നില്ല! 11

നിങ്ങൾ ഉലകത്തെ പുതപ്പിച്ചു പയ്യടനം ചെയ്തുമ്പോൾ, ആ മഴയിൽ, നിങ്ങളുടെ അച്ഛന്മാരിരുവരും എവിടെയാണിരിയ്ക്കുക? ആർ നിങ്ങളെ കൈപിടിച്ചു നിൎത്തുമോ, അവനെ നിങ്ങൾ നശിപ്പിച്ചുകളയും; ആർ ഉരത്തുപറയുമോ, അവന്റെ നേരേ ആത്തിരമ്പും! 12

ഋഭുക്കളേ, ഉറങ്ങുന്ന നിങ്ങൾ ഇതു ചോദിയ്ക്കുവിൻ: 'വ്യക്തരൂപ, ഞങ്ങളുടെ ഈ ചെയ്തി ആരറിയും?' വാസയിതാവു പറയും: 'വായു അറിയും.' കൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ, ഇന്നു, നിങ്ങൾ ഈ ലോകത്തിന്റെ മൂടൽ നീക്കി. 13

മരുത്തുക്കൾ സ്വൎഗ്ഗത്തിൽനിന്നും, ഈ അഗ്നി ഭൂമിയിൽനിന്നും വരും; വായു അന്തരിക്ഷത്തിൽനിന്നു വരും; വരുണൻ ഒഴുകുന്ന വെള്ള

---

10. ഋഭുക്കൾ യാഗശാലയിൽ ഋത്വിക്കുകളായിനിന്നു വേലയെടുക്കുന്നു: അച്ഛനമ്മമാർ—യജമാനനും പത്നിയും. മറെറന്തുള്ളു—പുത്രന്മാരിൽനിന്ന് ഇത്തരം പരിചരണമേ മാതാപിതാക്കൾക്കു കിട്ടേണ്ടു.

11. സൂൎയ്യരശ്മിരൂപരായ ഋഭുക്കളോടു പറയുന്നതാണ്, ഇതുമുതൽ നാല്യ ക്കുകൾ: ഋഭുക്കളേ—സൂൎയ്യരശ്മികളേ. പുല്ല്—യവവ്രീഹ്യാദികൾ. വ്യക്തരൂപൻ—സൂൎയ്യൻ. ഉറങ്ങുക—രാത്രിയിൽ. ഇന്നിപ്പോൾ—പകൽസ്സമയത്ത്. പിന്തുടരുന്നില്ല—ഉത്തരായണത്തിൽ പകൽ കൂറയും. (?)

12. പുതപ്പിച്ചു—മേഘാച്ഛാദിതമാക്കി. പയ്യടനം—വൎഷ്ണമെന്നൎത്ഥം. അച്ഛന്മാർ—സൂൎയ്യചന്ദ്രന്മാർ. കൈപിടിച്ചുനിൎത്തുക—വൃഷ്ടിപ്രതിബന്ധംവരുത്തുക എന്നു ഭാവം. ആത്തിരമ്പും—ഇടി മുഴക്കും.

13. ചോദിയ്ക്കുവിൻ—സൂൎയ്യനോട്. ചെയ്തി—വൎഷ്ണം. ആർ അറിയും—ആർ അറിഞ്ഞു സഹായിയ്ക്കും. വാസയിതാവ്—സൎവ്വപ്രാണികളെയും വസിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ, സൂൎയ്യൻ. കൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ—മഴക്കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ. ഉറങ്ങുന്ന എന്നതിനു, വൎഷ്ണാൎത്ഥം സൂൎയ്യമണ്ഡലത്തിൽ വിശ്രമിയ്ക്കുന്ന എന്നാണൎത്ഥം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ത്തിൽനിന്നു വരും. അഭ്രഷ്ടബലരേ, എല്ലാവരും നിങ്ങളിൽ താൽപ
ര്യം കൊള്ളുന്നു! 14

സൂക്തം 162.

ദീഗ്ലതമസ്സ് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും ജഗതിയും ഛന്ദസ്സ്; അശ്വം ദേവത.

ദേവകളിൽനിന്നു ജനിച്ച സഞ്ചരണശീലമായ അശ്വത്തി
ന്റെ വീര്യങ്ങളും ഞങ്ങളും യാഗത്തിൽ വർണ്ണിയ്ക്കും; ഇതിൽ മിത്രനോ
വരുണനോ അര്യമാവോ വായുവോ ഋഭുക്ഷാവായ ഇന്ദ്രനോ മരുത്തുക്ക
ളോ ഞങ്ങളെ നിന്ദിയ്ക്കരുത്! 1

ചന്തമൊത്ത പൊങ്കോപ്പിട്ട കുതിരയുടെ മുമ്പിൽനിന്നു യാ
തൊരു നൈവേദ്യത്തെ എടുത്തു കൊണ്ടുപോകുന്നുവോ; ആ ശോഭനാഗ
മനവും വിചിത്രവർണ്ണവുമായ ആട് 'മേമേ' വിളിച്ചുകൊണ്ട്, ഇന്ദ്രനും
അഗ്നിയ്ക്കും പ്രിയമായ അന്നത്തോടണയുന്നു! 2

ഇതാ, കൊമ്പില്ലാത്ത ആടു ശീഘ്രഗാമിയായ അശ്വത്തോടുകൂ
ടി അഗ്നിയ്ക്കും സവ്വദേവന്മാർക്കുമായി മുമ്പിൽ ആനയിയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു;
ഈ അരുമപ്പെട്ട പുരോഡാശത്തെ കുതിരയോടുകൂടി തപ്തമാവ് അമരേ
ത്തിന്നൊടുക്കും. 3

ദേവകർമ്മക്കയയ്ക്കേണ്ടുന്ന ഹവിഷ്യാശ്വത്തെ ആളുകർമ്മ കാലേ
കാലേ മൂന്നരു വലംവെപ്പിയ്ക്കും; അപ്പോൾ, അഗ്നിയുടെ ഭാഗമായ അ
ജം, യജ്ഞം ദേവന്മാരെ അറിയിപ്പാൻ മുമ്പേ പോകും! 4

---

14. അഭ്രഷ്ടബലരേ—ബലം ഇടിയാത്ത ഋഭുക്കളേ, നിങ്ങൾ വഷ്
ണോദ്യുക്തരാകുമ്പോൾ, നിങ്ങളെ സഹായിപ്പാൻ മരുത്തുക്കളും മറവും വന്നണയും.

സൂക്തം 162.

1. ഋഭുക്ഷാവ്=മഹാൻ; ഇന്ദ്രപര്യായം.

3. പുരോഡാശം—ആട്. തപ്തമാവ്—അഗ്നി. അമരേത്തിന്ന്—ദേവ
ഭോജനത്തിന്ന്.

4. ഹവിഷ്യം=ഹവിർയ്യോഗ്യം. ആളുകർമ്മം—ഋത്വിക്കുകർമ്മം. മുമ്പേ പോ
കും—മുമ്പേ കൊന്ന ഹോമിയ്ക്കപ്പെടും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഹോതാവ്, അധ്വര്യു, പ്രതിപ്രസ്ഥാതാവ്, അഗ്നീത്ത്, ഗ്രാവസ്തുത്ത്, പ്രശാസ്താവ്, ബ്രഹ്മാവു മുതലായവരേ, നിങ്ങൾ അഴകിൽ അലംകൃതവും അതിപ്രിയവുമായ ആ യാഗംകൊണ്ടു നീളെ നദികളെ നിറയ്ക്കുവിൻ! 5

അശ്വയൂപത്തിന്നു മരം വെട്ടുന്നാവർ, യൂപം ചുമക്കുന്നാവർ, യൂപത്തിന്നു ചഷ്വായം ഉണ്ടാക്കുന്നാവർ, കുതിരയെ വേവിയ്ക്കാൻ ഒരുക്കം ചെയ്യുന്നവർ—ഞങ്ങളുടെ ഈ ആളുകൾക്കൊക്കെ കർത്തവ്യബുദ്ധി വർദ്ധിച്ചുവരട്ടെ! 6

തക്ക ഫലം സ്വയം വന്നാണയട്ടെ—അത് എങ്കലെത്തിക്കഴിഞ്ഞു: ഈ മുതുകു തഴച്ച മൃഗം ദേവകളുടെ ആശ നിറവേറിക്കൊള്ളും; നന്നായി കെട്ടിയ ഇതിനെ ദേവകളുടെ പുഷ്ടിയ്ക്കുപയോഗിയ്ക്കുക. മേധാവികളും ഋഷിമാരും അനുമോദിയ്ക്കട്ടെ! 7

കുതിരയുടെ കഴുത്തുകയർ, കാല്കയർ, ശിരസ്സിൽ കെട്ടിയ കടിഞ്ഞാൺ, ഇതിന്റെ വായിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ട പുല്ല്—ഇവിന്റെ ഇതൊക്കെയും ദേവന്മാരിലുൾപ്പെടട്ടെ! 8

ഈച്ച തിന്ന കുതിരയുടെ പച്ചമാംസം, കുത്തിമേലും മഴുവിന്മേലും പുരണ്ടത്, വിശസിതാവിന്റെ കൈപ്പടങ്ങളിലും നഖങ്ങളിലും പുരണ്ടത്—നിന്റെ ഇതൊക്കെയും ദേവന്മാരിലുൾപ്പെടട്ടെ! 9

---

5. ഹോതാവുമുതലായ ഋത്വിക്കുകളോടു പറയുന്നു: നദികളെ നിറയ്ക്കുവിൻ—ഇച്ഛകളെ പൂരിപ്പിയ്ക്കുവിൻ.

6. അശ്വയൂപം—കുതിരയെ കെട്ടാനുള്ള തൂണ്. ചഷ്വായം—യൂപത്തിന്മേൽ ഘടിപ്പിയ്ക്കുന്ന ഒരുതരം പശ്വബന്ധനവലയം.

7. അത്—ഫലം, ഫലഭൂതമായ അശ്വം. മുതുകു തഴച്ച—മാംസളമായ. മൃഗം—അശ്വം. പുഷ്ടിയ്ക്കു്—ഭക്ഷണാത്തിന്നു്. മേധാവികൾ—ഋത്വിക്കുകൾ.

8. നിന്റെ—അശ്വത്തിന്റെ. ദേവന്മാരിലുൾപ്പെടട്ടെ—ദേവന്മാരിലെത്തട്ടെ; അഥവാ, ദേവകളായിത്തീരട്ടെ. വിശസിയ്ക്കാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ, അശ്വത്തോടു പറയുന്നതു്; യാഗത്തിൽ വിശസിയ്ക്കപ്പെട്ട മൃഗം സ്വർഗ്ഗം പൂകുമെന്നതത്രേ, വിശ്വാസം.

9. വിശസിതാവു്=വിശസിച്ചു(അശ്വത്തെ ഞെക്കിക്കൊന്നു)വൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വയറിലെ അല്പം ദഹിച്ച പുല്ല് പുറത്തുവരിക, വേവാത്ത മാംസത്തിന്റെ ഗന്ധം പുറപ്പെടുക—ഇതൊക്കെ വിശസിതാക്കൾ കളയണം; പശുവിന്റെ അവയവം ശരിയ്ക്കു വേവിയ്ക്കണം. 10

നിന്റെ മാംസം വേവിയ്ക്കുമ്പോൾ പുറപ്പെട്ടതോ, വിശസനത്തിൽ ശൂലത്തിന്മേൽ തെറിച്ചതോ ഭൂമിയിൽ പറ്റരുത്, പുല്ലുകളിൽ പറ്റരുത്; അതു ഹവിഷ്കാമരായ ദേവകൾക്ക് അർപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടതായിത്തീരട്ടെ! 11

അശ്വത്തെ വേവിയ്ക്കുന്നതു നോക്കിക്കാണുന്നവർ, 'നല്ല മണം—ഇത്തിരി തരൂ' എന്നപേക്ഷിയ്ക്കുന്നവർ, കുതിരയുടെ ബാക്കി മാംസം ഇരക്കുന്നവർ—ഇവരുടെയൊക്കെ ഒരുമ്പാടു നമ്മെ ചുഴലട്ടെ! 12

മാംസം വേവിയ്ക്കുന്ന ഉരുളിയുടെ മരക്കയിൽ, തിളയെടുത്തു പകരുന്ന പാത്രങ്ങൾ, ആവിയടക്കികൾ, മാംസപാത്രങ്ങളുടെ അടപ്പുകൾ, അടയാളവസ്തുക്കൾ, കത്തികൾ എന്നിവ കുതിരയുടെ ചുറ്റും വെയ്ക്കപ്പെടുന്നു. 13

അശ്വത്തിന്റെ നില്പ്, കിടക്കൽ, ഉരുളൽ, കാലുകെട്ടൽ, വെള്ളംകുടിയ്ക്കൽ, തീറ്റതിന്നൽ—നിന്റെ ഇതൊക്കയും ദേവന്മാരിലുൾപ്പെടട്ടെ! 14

നിന്നെ തിന്നിന്റെ പുക ചിനപ്പിയ്ക്കരുത്; ഗന്ധവും തിളക്കവുമുള്ള ഉരുളി അധികം ചൂടുവിയ്ക്കരുത്. ഹോമിയ്ക്കാൻ കൊണ്ടുവന്നു, ഹോമിയ്ക്കാൻ തുടങ്ങിയ ആ വഷട്കൃതമായ കുതിരയെ ദേവകൾ കൈക്കൊള്ളുന്നു. 15

അശ്വത്തെ ആകെ മൂടിയ തുണി, അണിയിച്ച ഓട്ടു-പൊൻ-വെള്ളികൾ, കുതിരയുടെ ശിരോബന്ധനം, കാൽക്കെട്ട്—ഈ പ്രിയവസ്തുക്കൾ ദേവന്മാരിലെത്തിയ്ക്കും! 16

---

10. വയറിലെ—പചിയ്ക്കപ്പെടുന്ന അശ്വത്തിന്റെ ഉദരത്തിലെ. ശരിയ്ക്കു—ദേവയോഗ്യമാംവണ്ണം.

12. ഇത്തിരി—അല്പം മാംസം. ആളുകൾക്ക് ഇത്ര കൊതിതോന്നുമാറു നടക്കട്ടേ, നമ്മുടെ അശ്വഹോമം.

13. അടയാളവസ്തുക്കൾ—കുതിരയുടെ അവയവങ്ങൾ തിരിച്ചറിയാൻ വെയ്ക്കപ്പെട്ടവ.

15. വഷട്കൃതം—വഷട്കാരംചെയ്യപ്പെട്ടത്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നീ തളർന്നുപോയാൽ, പുറത്തുകേറിയവൻ ബലേന ചൂളംവിളിച്ചു നിന്നെ മടുപ്പുകൊണ്ടോ ചമ്മട്ടികൊണ്ടോ കുത്തിയിട്ടുണ്ടാവുമല്ലോ; നിന്റെ ആ വേദനയൊക്കെ ഞാൻ മന്ത്രംകൊണ്ടു, യാഗത്തിൽ ഹവിസ്സു സ്രുക്കുകൊണ്ടെന്നപോലെ തീർത്തുതരാം! 17

ദേവപ്രിയമായ വാജിയുടെ പാശ്ചാത്യഥികം മുപ്പത്തിനാലിലും മഴ ചെല്ലുന്നു: നിങ്ങൾ അശ്വത്തിന്റെ അവയവങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി മുറിയാതെ എടുക്കണം—ഓരോ സന്ധിയും എണ്ണിയിട്ടു വേണം, വിശസിയ്ക്കുക. 18

ഈ തിളങ്ങുന്ന കുതിരയെ വിശസിയ്ക്കുന്നത്, ജുതു എന്ന ഒരുവനാണ്; ഇരുവർ പിടിയ്ക്കുന്നു: നിന്റെ ഏതേതവയവം ഞാൻ യഥാകാലം മുറിച്ചെടുക്കുമോ, അതതു പിണ്ഡങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഞാൻ അഗ്നിയിൽ പ്രകർഷേണ ഹോമിയ്ക്കും! 19

ഉയരെപ്പോകുന്ന നിന്നെ അരിമപ്പെട്ട ശരീരം ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കരുത്. മഴ നിന്റെ അവയവങ്ങളെ ഏറെനേരം നിർത്തരുത്—വിശസനം അറിഞ്ഞുകൂടാത്ത കൊതിയൻ നിന്റെ അവയവങ്ങളെ വാഠ്കൊണ്ട് ഏറെക്കുറെ ആക്രമിച്ചു, വെറുതേ തുണ്ടുതുണ്ടാക്കരുത്! 20

തീച്ചയായും, നീ ഇപ്പോൾ മരിയ്ക്കുന്നില്ല, ഹിംസിയ്ക്കപ്പെടുന്നില്ല: സുഗമമാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടേ ദേവന്മാരുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു പോവുകയാണ്, നീ. നിനക്കായി, ഇന്ദ്രന്റെ ഹരികളെയും, പുള്ളിമാനുകളെയും പൂട്ടിക്കഴിഞ്ഞു; സൂര്യന്റെ മുമ്പിലെ കുതിര സമീപിയ്ക്കുകയായി! 21

---

17. തീർത്തുതരാം—ശമിപ്പിയ്ക്കാം, അവസാനിപ്പിയ്ക്കാം.

18. വാജി=അശ്വം.

19. ജുതു—പേർ; നിശ്ശങ്കം വിശസിപ്പാൻ പോകുന്നവൻ എന്നു പദാർത്ഥം. നിന്റെ—അശ്വത്തിന്റെ.

20. ഉയരെപ്പോകുന്ന—ദേവലോകത്തെയ്ക്കു ഗമിയ്ക്കുന്ന. ദുഃഖിപ്പിയ്ക്കരുത്—നിനക്കു ശരീരവിയോഗവ്യഥ ഉണ്ടാകരുത്. ഏറെനേരം നിർത്തരുത്—വെട്ടിയെടുക്കൽ വേഗത്തിൽ കഴിയണം.

21. നിനക്കായി—നിന്നെ സ്വർഗ്ഗത്തിലെയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകാൻ. പുള്ളിമാനുകൾ—മരുദ്വാഹനങ്ങൾ. മുമ്പിലെ—തേരിൻമുമ്പിൽ കെട്ടുന്ന.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അശ്വം നമുക്കു നല്ല ഗോക്കളെയും നല്ല കുതിരകളെയും പുരുഷപ്രജകളെയും വിശ്വപോഷകമായ ധനത്തെയും തരുമാറാകട്ടെ; തുയിരറ തുരംഗം നമ്മെ നിഷ്പാപരാക്കട്ടെ; ഈ ഹവിഷ്മാൻ നമുക്കു ബലം ഉളവാക്കട്ടെ! 22

സൂക്തം 163.

ദീഘ്രതമസ്സ് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; അശ്വമേധാശ്വം ദേവത.

അശ്വമേ, നിന്റെ മഹത്തായ ജന്മം സത്യമാകുന്നു: മുമ്പേ സൂര്യങ്കൽനിന്നോ ജലത്തിൽനിന്നോ ജനിച്ച നീ, ജനിയ്ക്കുമ്പോൾ ഒലിമുഴക്കിയല്ലോ; നിനക്കു പരുന്തിന്റെ ചിറകുകളും മാനിന്റെ മുൻകാലുകളുമുണ്ടുതാനും! 1

അഗ്നി കൊടുത്ത കുതിരയെ വായു തേരിനു പൂട്ടി; ഇന്ദ്രൻ ഒന്നാമത് അതിൽ കേറി; സോമൻ ഇതിന്റെ കടിഞ്ഞാൺ പിടിച്ചു. രശ്മികളേ, നിങ്ങളാണല്ലോ, സൂര്യങ്കൽനിന്ന് ഇതിനെ സൃഷ്ടിച്ചത്! 2

അശ്വമേ, നീ അഗ്നിയാകുന്നു; നീ ആദിത്യനാകുന്നു; നീ ഏതോ ഗോപ്യകർമ്മത്താൽ വായുവാകുന്നു; നീ സോമനോടു ചേർന്നുനില്ക്കുന്നു. നിനക്ക് ആകാശത്തു മൂന്ന് ഉൽപത്തികാരണങ്ങൾ പറയപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു! 3

അശ്വമേ, നിനക്ക് ആകാശത്തു മൂന്നുൽപത്തിസ്ഥാനങ്ങളുണ്ടല്ലോ: ഭൂമിയിലുമുണ്ട്, മൂന്ന്; അന്തരിക്ഷത്തിലുമുണ്ട്, മൂന്ന്. വരുണനായ നീതന്നെ എന്നോടു പറയുന്നുമുണ്ട്, നിന്റെ മികച്ച പിറവി ഇന്നായിടത്താണെന്ന്! 4

---

22. തുയിർ=ദുഃഖം. ഈ ഹവിഷ്മാൻ—ഹവിസ്സായിത്തീർന്ന അവയങ്ങളോടുകൂടിയ അശ്വം.

സൂക്തം 163.

1. പരുന്തിന്റെയും മാനിന്റെയും ഗതിവേഗമുള്ളവനാണ്, നീ.

3. മൂന്ന് ഉൽപത്തികാരണങ്ങൾ—രശ്മികൾ, സൂര്യൻ, സ്വർഗ്ഗം. പറയപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു—പഴമക്കാരാൽ.

4. ഭൂമിയിലുമുണ്ട്, മൂന്ന്—അന്നം, സ്ഥാനം, ബീജം. അന്തരിക്ഷത്തിലുമുണ്ട്, മൂന്ന്—മേഘം, മിന്നൽ, ഇടി. വരുണൻ—പാപനിവാരകൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തുരംഗമേ, ഇതാ, നിനക്കു നനവെള്ളം; ഇതാ, വന്നുചേന്ന നിനക്കു കുളമുവെപ്പാൻ സ്ഥലം; യജ്ഞാഹ്മായ നിന്റെ നല്ലുറ കടിഞാണുകഥം ഇവിടെ കാവല്ക്കാർ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ളതും ഞാൻ കണ്ടു! 5

നിന്റെ ശരീരം മനസ്സിനും ദൂരത്താണെന്നു ഞാൻ അറിയുന്നു: നീ താഴത്തുനിന്നു, വാനിലൂടേ പായുന്ന സൂര്യകൽ ചെല്ലുന്നു; നിന്റെ തല പൊടിയില്ലാത്ത സുഗമമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ കേറി പറക്കുന്നതു ഞാൻ കാണുന്നുണ്ട്! 6

നിന്റെ ശ്രേഷ്ഠമായ ആകാരം ഇവിടെ മനസിടത്തിൽ അന്നത്തെ തേടുന്നതു ഞാൻ കാണുന്നുണ്ട്: നിന്റെ അടുക്കൽ ഒരു മനുഷ്യൻ ഭക്ഷ്യം കൊണ്ടുവന്നാലപ്പോഥം, നീ ഒരു തീററക്കാരനായിട്ട്, ആ പുല്ലും മററും വിഴുങ്ങുന്നു! 7

അശ്വമേ, രഥം നിന്നെ അനുസരിയ്ക്കുന്നു; മനുഷ്യർ അനുസരിയ്ക്കുന്നു; ഗോക്കഥം അനുസരിയ്ക്കുന്നു; കന്യകമാരുടെ സൌന്ദര്യം അനുസരിയ്ക്കുന്നു. ഗണങ്ങഥം അനുസരിച്ചു നിന്റെ സഖ്യം നേടുന്നു. ദേവന്മാർ അനുസരിച്ചു നിന്റെ വീര്യം അളക്കുന്നു! 8

ഈ അശ്വത്തിന്റെ തല പൊന്നും, മനോവേഗമുള്ള കാലുകഥം ഇരിമ്പുമാണ്. ഒന്നാമത് ആരോഹണംചെയ്ത ഇന്ദ്രൻപോലും ഇതിന്റെ താഴെയായിപ്പോയി! ഇതിന്റെ ഹവിസ്സു ഭക്ഷിപ്പാൻ ദേവകളൊക്കെ വന്നെത്തി! 9

തടിച്ച പിൻഭാഗവും മുഴുപ്പുറ നടുവും ശൌര്യവും ഗതിവേഗവുമുള്ള ദിവ്യാശ്വങ്ങഥം, ദിവ്യമാർഗ്ഗമണഞ്ഞാൽ, ഹംസങ്ങഥംപോലെ അണിനിരന്നു യതിയ്ക്കും! 10

അശ്വമേ, നിന്റെ ശരീരം ലാഘവമേറിയതാണ്; നിന്റെ മനസ്സു, കാറുപോലെ ശീഘ്രഗാമിയുമാണ്. നിന്റെ പടന്ന സ്കന്ധരോമങ്ങഥം കാടുകളിൽ കമനീയമായി പാറുന്നു. 11

---

5. ഇവിടെ—യാഗശാലയിൽ.
6. മനസ്സിനും ദൂരത്ത്—മനസ്സിനും അനുഗമിയ്ക്കുക സാധ്യമല്ല.
8. ഗണങ്ങഥം—അശ്വസമൂഹങ്ങഥം.
10. യതിയ്ക്കും—ശീഘ്രഗമനത്തിനൊരുമ്പെടും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗമനശീലമായ അശ്വം ദേവകളെ മനസ്സിൽ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടു വിശസനസ്ഥലത്ത് എത്തിച്ചേരുന്നു. ഇതിന്റെ ബന്ധുവായ ആടിനെ മുമ്പേ കൊണ്ടുപോകുന്നു; പിന്നാലെ, മേധാവികളായ സ്തോക്കളും പോകുന്നു. 12

കുതിര അച്ഛനമ്മമാരെ പ്രാപിപ്പാൻ ഉൽകൃഷ്ടമായ സഹസ്ഥാനത്തെയ്ക്കു പോകയാണ്: നീ ഇപ്പോൾ പരമസന്തോഷത്തോടേ ദേവകളിൽ ചെന്നൊത്തുമല്ലോ! ഹവിർഭാഗത്തിന്നു ഞാൻ സമ്പത്തു നേരുന്നു. 13

സൂക്തം 164.

ദീർഘതമസ്സ് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും, ജഗതിയും, അനുഷ്ടുപ്പും പ്രസ്താരപംക്തിയും ഛന്ദസ്സ്; സൂര്യാദികൾ ദേവതകൾ.

ഈ സേവനീയനും പാലയിതാവുമായ ആദിത്യന്, മധ്യമനും സർവ്വവ്യാപിയുമായ ഒരു ഭ്രാതാവുണ്ട്; മൂന്നാമനായി, മുതുകിൽ നെയ്യോലുന്ന ഒരു ഭ്രാതാവും അവിടെയുണ്ട്. ഇവരിൽ, ഏഴുമക്കളുള്ള പ്രജാധിപനെ ഞാൻ ദർശിയ്ക്കുന്നു! 1

ഒരു ചക്രം മാത്രമുള്ള തേരിന് ഏഴശ്വത്തെ പൂട്ടുന്നു; എന്നാൽ, ഒരേ അശ്വംതന്നെയാണ്, ഏഴുപേരുകൾ പൂണ്ടു വലിയ്ക്കുന്നത്. അറുതിയും അഴവുമില്ലാത്തതും മൂന്നു കൂടങ്ങളുള്ളതുമാണ്, ചക്രം: ഭുവനമെല്ലാം ഇതിനെ അവലംബിച്ചുനില്ക്കുന്നു! 2

ഏഴശ്വത്തെ പൂട്ടിയതും, സ്തുതികളുടെ ഏഴുസ്വരങ്ങൾ വെയ്ക്കപ്പെട്ടതുമായ ഈ ഏഴുരുൾതേരിനെ ഏഴശ്വങ്ങൾ വലിയ്ക്കുന്നു; ഏഴുസഹോദരിമാർ അതിൽ ചെന്നുചേരുന്നു! 3

---

12. ബന്ധു—അശ്വവും ആടും ഇപ്പോൾ ഒരേസ്ഥിതിയിലാണല്ലോ.

13. അച്ഛനമ്മമാർ—സൂര്യനും രശ്മിയും. സഹസ്ഥാനം—സ്വർഗ്ഗം.

സൂക്തം 164.

1. ആദിത്യൻ—ആദിത്യൻ. മധ്യമൻ അന്തരിക്ഷസ്ഥൻ. ഒരു ഭ്രാതാവ്—വായു. മുതുകിൽ നെയ്യോലുന്ന—അഗ്നി. പ്രജാധിപൻ—സൂര്യൻ. ഏഴു മക്കൾ—സപ്തകിരണങ്ങൾ.

2. ഏഴശ്വം—ഏഴശ്വങ്ങൾ. തേർ—സൂര്യരഥം.

3. ഏഴു സ്വരങ്ങൾ—സപ്തസ്വരങ്ങൾ. ഏഴുരുൾതേർ—ഏഴു ചക്രങ്ങളുള്ള സൂര്യരഥം. ഏഴു സഹോദരിമാർ—സപ്തരശ്മികൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒന്നാമനെ ആർ കണ്ടു? ജനിയ്ക്കാൻപോകുന്ന ശരീരിയെ അശരീരിയാണല്ലോ, ഭരിച്ചിരുന്നത്. പൃഥിവിയുടേതായ ദേഹം, പ്രാണൻ, രക്തം എന്നിവ ചേർന്ന ആത്മാവ് എവിടെയായിരുന്നു? ഇത് ഒരജ്ഞനോടു ചോദിപ്പാൻ ആർ പോകും? 4

അപകവ്യഥയനായ ഞാൻ അറിവില്ലാഞ്ഞു ചോദിയ്ക്കയാണ്. ദേവന്മാരുടെ ഈ തത്ത്വങ്ങൾ നിഗൂഢങ്ങളാണല്ലോ. സംനിവാസഭൂതനായ സൂയ്മങ്കൽ മേധാവികൾ ഏഴു നൂലുകളെ 'ഊടി'ന്നായി പാത്തിവരുന്നു! 5

അജ്ഞനായ ഞാൻ അഭിജ്ഞരായ ക്രാന്തദർശികളോട്, അറിഞ്ഞുകൊണ്ടല്ല, അറിയാൻവേണ്ടി, ചോദിയ്ക്കയാണ്: ഈ ആറു ലോകങ്ങളെ ആർ ഉറപ്പിച്ചുവോ, ആ അജന്റെ സ്വരൂപത്തിൽ ഒന്നുള്ളത് എന്താവാം? 6

ഇപ്പോൾ, ഇതറിയുന്നവൻ വേഗത്തിൽ പറഞ്ഞുതരട്ടെ: ഈ സേവനീയനായ സഞ്ചാരിയുടെ സ്വരൂപം നിഗൂഢമായി വർത്തിയ്ക്കുകയാണല്ലോ. ഈ തലവന്റെ (ചില) രശ്മികൾ പാൽ ചുരത്തുന്നു; അതേവഴിയ്ക്കു, ചിലവ രൂപം മാച്ചു, വെള്ളം കുടിച്ചുതീർക്കുന്നു! 7

അമ്മ വെള്ളത്തിന്നായി കർമ്മംകൊണ്ട് അച്ഛനെ സേവിയ്ക്കുന്നു: അദ്ദേഹം മുമ്പേതന്നെ സ്നേഹത്താൽ ചേർത്തുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു.

---

4. ഒന്നാമൻ — പ്രപഞ്ചസൃഷ്ടിയ്ക്കു മുമ്പുള്ളവൻ. അശരീരി — പ്രകൃതി, അല്ലെങ്കിൽ മായ. ചോദിപ്പാൻ ആർ പോകും? — പ്രഷ്ടാവുമില്ല, പ്രതിവക്താവുമില്ല എന്നു ഭാവം.

5. മേധാവികൾ — യജമാനന്മാർ. ഊട് — നെയ്യാൻ വിലങ്ങത്തിൽ നൂലിടൽ. ഏഴു നൂലുകൾ — യജ്ഞങ്ങൾ. സൂയ്മങ്കലാണല്ലോ, യജ്ഞസ്ഥിതി. മേധാവികൾ യജ്ഞവസ്ത്രങ്ങൾ നെയ്തുണ്ടാക്കുന്നു എന്നു സാരം.

6. ഏഴാമത്തെ ലോകം — സത്യലോകം — സർവകർമ്മിസാധാരണമല്ലായ്കയാലാണ്, ആറു ലോകങ്ങൾ എന്നു പറഞ്ഞത്. അജൻ — ജന്മാദിരഹിതനായ ബ്രഹ്മാവ്. ഒന്നുള്ളത് — സത്യലോകം.

7. സഞ്ചാരി — സൂയ്മൻ. തലവൻ — സർവോൽകൃഷ്ടനായ സൂയ്മൻ. പാൽ ചുരത്തുന്നു — മഴ പെയ്യുന്നു. രൂപം മറച്ചു — തേജസ്സുകൊണ്ടു മൂടി, തപിപ്പിച്ച്. കുടിച്ചുതീർക്കുന്നു — ഭൂമിയിൽ വർഷിയ്ക്കപ്പെട്ട ജലം വറ്റിയ്ക്കുന്നു.

8. അമ്മ — ഭൂമി. അച്ഛൻ — സൂയ്മൻ. കർമ്മം — യാഗാദി. ചേർത്തുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു — വൃഷ്ടിജലം നല്കിയിരിയ്ക്കുന്നു: ഇല്ലെങ്കിൽ, ഭൂമിയ്ക്കു കർമ്മം സാധ്യമല്ല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആ ഗർഭകാംക്ഷിണി, രസത്തെ വയറ്റിൽ വഹിച്ചു, തുലോം പിളർത്തപ്പെടുന്നു. അങ്ങനെ അന്നം കിട്ടുന്നവർ അടുത്തു പരസ്പരം സംസാരിയ്ക്കുന്നു! 8

അമ്മ മിടുക്കത്തിയുടെ കായ്മത്തിൽ ഏൽപ്പെട്ടു: മേഘപംക്തി ഗർഭം ധരിച്ചു; മുവ്വർ ഒത്തൊരുമിച്ചപ്പോഠം, കുട്ടി കരഞ്ഞുതുടങ്ങി. ക്രമേണ ഭൂമി വിവിധരൂപയായി കാണപ്പെട്ടു! 9

ഒരുവൻ മൂന്നമ്മമാരെയും മൂന്നച്ഛന്മാരെയും ഭരിച്ചുകൊണ്ടു നീണ്ടുനിവുന്നു നില്ക്കുന്നു: അവനു വാട്ടം വരലില്ല. അവന്റെ എല്ലാം അറിയുന്നു, എല്ലാടത്തും വ്യാപിയ്ക്കാത്ത ശബ്ദത്തെപ്പററി, വാനിൻമുകളിൽ ഗ്രുധസല്ലാപം നടക്കുന്നു! 10

പന്തിരണ്ടു് ഏർക്കാലുകളുള്ളതും വഴക്കം വരാത്തതുമായ സത്യസവിതാവിന്റെ തേർച്ചക്രം വാനിനെ ചുറ്റിനടക്കുന്നു. അഗ്നേ, അതിൽ എഴുനൂറിരുപതു് ആൺ-പെൺമക്കഠം കൂടികൊള്ളുന്നുണ്ടു്! 11

അഞ്ചു കാലുകളും പന്തിരണ്ടാകൃതികളുമുള്ള ആ പ്രീതികരവും രക്ഷകവുമായ ചക്രം വാനിന്റെ മദ്ധ്യപ്രകൃതിയിലത്രേ, വെയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടു

ല്ലോ. രസം=ജലം. പിളർത്തപ്പെടുന്നു—കൃഷിക്കാരുടെ കലപ്പകളാൽ. അങ്ങനെ—വിതച്ച നെല്ലും മറ്റും വിളഞ്ഞു് അന്നം കിട്ടുന്നവർ അടുത്തു പരസ്പരം, 'സസ്യങ്ങഠം വഴിപോലെ വളർന്നു' എന്നു സംസാരിയ്ക്കുന്നു(സന്തോഷിയ്ക്കുന്നു).

9. അമ്മ—ദ്യോവു്. മിടുക്കത്തി—അഭീഷ്ടപൂരണനിപുണയായ ഭൂമി. കായ്മത്തിൽ—വഷ്ണത്തിൽ. ഗർഭം—ജലം. മുവ്വർ—യജ്ഞവും സൂര്യരശ്മിയും വായുവും. കുട്ടി കരഞ്ഞുതുടങ്ങി—പെറുവീണ ശിശു (വഷ്ജലം) ശബ്ദിച്ചുതുടങ്ങി. വിവിധരൂപ—സസ്യാദികഠംമൂലം നാനാരൂപിണി.

10. ഒരുവൻ—കാലം. മൂന്നമ്മമാർ—ത്രിലോകം. മൂന്നച്ഛന്മാർ—അഗ്നിയും വായുവും സൂര്യനും. നീണ്ടുനിവന്നു—ഭൂതഭവൽഭവിഷ്യദാത്മനാ. ശബ്ദം—ഗർജ്ജനം. സല്ലാപം—ദേവന്മാർതമ്മിൽ.

11. സത്യസവിതാവു്—ആദിത്യൻ. പന്തിരണ്ടേക്കാലുകഠം—മേഷാദിരാശികഠം. എഴുനൂറിരുപതു് ആൺ-പെൺമക്കഠം—മുന്നൂറ്റാറുപതു പകലുകളും, മുന്നൂറ്റാറുപതു രാത്രികളും.

12. അഞ്ചു കാലുകഠം—അഞ്ചു് ഋതുക്കഠം: ഹേമന്തശിശിരങ്ങഠംക്കു് ഏകത്വം കല്പിച്ചാണു്, ഋതുസംഖ്യ അഞ്ചാക്കിയതു്. പന്തിരണ്ടാകൃതികഠം—പന്തി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രിയ്ക്കുന്നത്. ഇതാ, മറ്റു ചിലർ പറയുന്നു: ഏഴു ചക്രവും ആറേക്കാലു മുള്ള രഥത്തിലാണ്, ആദിത്യൻ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. 12

അഞ്ചിരക്കാലുകളോടുകൂടി തിരിയുന്ന ആ ചക്രത്തിൽ നില്ക്കുന്നു, ഭുവനങ്ങളെല്ലാം: എത്ര ഭാരമുണ്ടായാലും, അതിന്റെ അച്ചുതണ്ട് ഒടിയില്ല; കൂടവും, പൊളിയാതെ, എന്നെന്നും ഒരേവടിവിലിരിയ്ക്കും! 13

മാറാംവരാത്ത ഉരുപ്പിച്ചുറോടുകൂടിയ ആ പഴക്കംപറാത്ത ചക്രം തിരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു: അതിന്റെ പൊങ്ങിയ നാകത്തണ്ടി ന്മേൽ പത്തുപേർ പണിയെടുക്കുന്നു. സൂര്യന്റെ മണ്ഡലം വൃഷ്ടിജല ത്താൽ ആവൃതമായിട്ട് അതിങ്കലെത്തുന്നു: ആ മണ്ഡലത്തിലത്രേ, ഭു വനങ്ങളൊക്കെ പാപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നാത്. 14

ഒന്നിച്ചു പിറന്നവയിൽ ഏഴാമത്തത് ഏകജാതമാണെന്നും, ഈ ആറ് ഋതുക്കൾ ദേവജാതങ്ങളാണെന്നും പറയുന്നു. പ്രിയങ്ങളായ അവ തത്തൽസ്ഥാനങ്ങളിൽ സ്ഥാപിയ്ക്കപ്പെട്ടു, വിവിധരൂപങ്ങൾ പൂണ്ടു, ലോകവ്യവഹാരത്തിന്നായി ചേഷ്ടിയ്ക്കുന്നു. 15

'എന്റെ രശ്മികൾ സതികളായ സ്ത്രീകളാണ്പോൽ; അവയെ ത്തന്നേ പുരുഷന്മാരെന്നും പറയുന്നു. ഇതു കണ്ണുള്ളവൻ കാണും; കുരു ടൻ അറിയില്ല. യാതൊരു പുത്രൻ ക്രാന്തദർശിയോ, അവനേ ഇതറി യുള്ളൂ; അറിഞ്ഞവനാകട്ടെ, അച്ഛനും അച്ഛനായിത്തീരുന്നു!' 16

പയ്യ് കുട്ടിയെ താഴത്തു മുൻകാലുകൾകൊണ്ടും മീതേ പിൻകാ ലുകൾകൊണ്ടും എടുത്തു മുകളിലെയ്ക്കു പോയി: അവൾ എവിടെ, ആ

രണ്ടു മാസങ്ങൾ. വാനിന്റെ മറ്റേപ്പകുതി — അന്തരിക്ഷം. ഏഴു ചക്രം — സപ്തരശ്മി കൾ. ആറേക്കാലുകൾ — ആറ് ഋതുക്കൾ.

13. അഞ്ചക്കാലുകൾ — അഞ്ച് ഋതുക്കൾ.

14. പത്തുപേർ — ഇന്ദ്രാദിലോകപാലന്മാർ അഞ്ച്, നിഷാദരും നാലു ജാതിയുംകൂടി അഞ്ച്.

15. ഏഴാമത്തത് — ഏഴാമത്തെ ഋതു. ഏകജാതം — അധിമാസമാകുന്ന ഒ ന്നിൽനിന്നു ജനിച്ചത്. ആറ് ഋതുക്കളും അധിമാസത്തുവും കൂടി ഏഴ് ഋതുക്കൾ. ദേവജാതങ്ങൾ — ദേവ(സൂര്യ)നിൽനിന്നു ജനിച്ചവ പറയുന്നു — കാലജ്ഞർ. അവ — ആറ് ഋതുക്കൾ.

16. സൂര്യവാക്യം: കുരുടൻ — അജ്ഞൻ. അച്ഛനും അച്ഛൻ — അച്ഛന്റെയും ഗുരു; അച്ഛനെക്കാൾ അഭിജ്ഞൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രിൽ ചെന്നെത്തി? പകൃതി വഴിയിൽനിന്നു തിരിച്ചുപോന്നുവോ? ഏവിടെ പെറുന്നു? പൈക്കുട്ടത്തിലല്ല! 17

താഴേ ഇരിയ്ക്കുന്നാ ഇതിന്റെ അച്ഛനെ മീതേ ഇരിയ്ക്കുന്നാവനോടുകൂടിയും, മീതേ ഇരിയ്ക്കുന്നാ അച്ഛനെ താഴേ ഇരിയ്ക്കുന്നാവനോടുകൂടിയും ആർ അറിഞ്ഞു, ക്രാന്തദർശിത്വം വെളിപ്പെടുത്തുന്നാ ആരുള്ളു, ഇവിടെ പറഞ്ഞുതരാൻ? എന്തിൽനിന്നുണ്ടാവും, ദേവവിഷയകമനസ്സു്? 18

ഏവ താഴത്തെയ്ക്കിറങ്ങുമോ, അവയെത്തന്നേ മുകളിലെയ്ക്കു കേറിയവ എന്നു പറയുന്നു; മുകളിലെയ്ക്കു കേറിയവയെ താഴത്തെയ്ക്കിറങ്ങിയവ എന്നും പറയുന്നു. സോമ, അങ്ങയുടെയും സൂയ്മന്റെയും പര്യടനങ്ങൾ, ധൃഷ്ണുക്കളെന്നപോലെ ലോകങ്ങളെ കൊണ്ടുനടക്കുന്നു! 19

ഒരേതരം ചേച്ച, ഒരേതരം ചേഷ്ട—ഇങ്ങനെയുള്ള രണ്ടു പക്ഷികൾ ഒരേ വൃക്ഷത്തിൽ പാർക്കുന്നു: അവയിൽ ഒന്നു സ്വാദുറ പഴം തിന്നുന്നു; മാറത് ഒന്നും തിന്നാതെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കും! 20

രശ്മികൾ സദാ അമൃതഭാഗമെടുത്ത് അറിവോടേ ആരിലണയ്ക്കുന്നുവോ; ഭുവനത്തിന്റെയെല്ലാം സ്വാമിയും രക്ഷകനും ആരോ; ആ ധീരൻ അപകൃനായ എന്നെ ഇതിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. 21

വെള്ളം കുടിയ്ക്കുന്ന സുപർണ്ണങ്ങൾ യാതൊരു വൃക്ഷത്തിൽ വിശ്രമിയ്ക്കുകയും, വിശത്തിൽ വെളിച്ചത്തെ ഉൽപാദിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യു

---

17. പയ്—ആഹുതി. കുട്ടി—അഗ്നി. മുകളിലെയ്ക്ക്—സൂയ്മകലെയ്ക്ക്. ആരിൽ ചെന്നെത്തി—സൂയ്മനെ പ്രാപിച്ചു എന്നർത്ഥം. പെറുന്നു—ഫലം ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

18. ഇതിന്റെ(ഈ ലോകത്തിന്റെ)അച്ഛൻ—അഗ്നി. മീതെ ഇരിയ്ക്കുന്ന അച്ഛൻ—സൂയ്മൻ. അറിഞ്ഞവനും, ദേവവിഷയകമനസ്സും—രണ്ടും—അതിദുർല്ലഭമെന്നു സാരം.

19. ഏവ—സൂയ്മസോമരശ്മികൾ. ധൃഷ്ണുക്കളെന്നപോലെ—അശ്വാദികൾ ശകടാദികളെ എന്നപോലെ.

20. രണ്ടു പക്ഷികൾ—ജീവാത്മാവും പരമാത്മാവും. വൃക്ഷം—ശരീരം. ഒന്ന്—ജീവാത്മാവ്. പഴം—കർമ്മഫലം. തിന്നുന്നു—അനുഭവിയ്ക്കുന്നു. മറത്—പരമാത്മാവ്. ഒന്നും തിന്നാതെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കും—കർമ്മബന്ധമില്ലാതെ, ജഗത്തിനെ സാക്ഷിതേ്വന വീക്ഷിയ്ക്കുന്നു.

21. അമൃതഭാഗം—ഉദകാംശം. അറിവ്—കർത്തവ്യബോധം. ആ ധീരൻ—സൂയ്മൻ. ഇതിൽ—ഈ ശരീരത്തിൽ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ന്നവോ, അതിന്റെ സ്വാദുറ്റ പഴം സർവ്വോത്തരമെന്ന പറയപ്പെടുന്നു; ആ പാലകനെ അറിയാത്തവന്ന് അതു കിട്ടുകയില്ല! 22

ഗായത്രത്തിൽ ഗായത്രം വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്ന എന്നതും ത്രൈഷ്ടുഭത്തിൽനിന്ന ത്രൈഷ്ടുഭം നിർമ്മിയ്ക്കപ്പെട്ട എന്നതും, അഥവാ ജഗത്തിൽ ജഗൽപദം വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്ന എന്നതും എവർ അറിയുന്നവോ, അവർക്കേ അമൃതത്വം കൈവരികയുള്ളു! 23

ഗായത്രംകൊണ്ടു മന്ത്രവും, മന്ത്രംകൊണ്ടു സാമവും, ത്രിഷ്ടുപ്പുകൊണ്ടു സൂക്തവും, രണ്ടോ നാലോ പാദങ്ങളോടുകൂടിയ സൂക്തംകൊണ്ട് അനുവാകവും കണക്കാക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു; അക്ഷരംകൊണ്ടുതന്നെയാണ്, ഏഴു ഛന്ദസ്സുകളെ കണക്കാക്കുന്നത്. 24

ജഗതികൊണ്ട് ആകാശത്തു സൂര്യനെ സ്ഥാപിച്ചു; രഥന്തരത്തിൽ സൂര്യനെ നോക്കിക്കണ്ടു. ഗായത്രത്തിനു മൂന്നത്രേ, വലിയ വിഭാഗങ്ങൾ; അതു ബലംകൊണ്ടും മഹിമകൊണ്ടും മീതേനില്ക്കുന്നു! 25

എളുപ്പത്തിൽ കറക്കാവുന്ന ഈ പയ്യിനെ ഞാൻ വിളിയ്ക്കാം; ഇവളെ കൈത്തഴക്കമുള്ള കറവുകാരൻ കറന്നുകൊള്ളും. നമ്മുടെ മികച്ച സവത്തിനു സവിതാവ് അനുജ്ഞ തന്നരുളട്ടെ: പോൽ മുഴുത്തിരിയ്ക്കുന്നു; അതുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ പാഞ്ഞത്. 26

---

22. വെള്ളം കുടിയ്ക്കുന്ന—ഭൂമിയിൽനിന്നു ജലമെടുക്കുന്ന. സുപർണ്ണങ്ങൾ—പക്ഷികൾ, രശ്മികൾ. വൃക്ഷം—സൂര്യൻ. വിശ്രമിയ്ക്കുക—രാത്രിയിൽ. വെളിച്ചത്തെ—പകൽ. അറിയാത്തവൻ—ഉപാസിയ്ക്കാത്തവൻ. അതു—പഴം.

23. ഗായത്രത്തിൽ—ഭൂസ്ഥാനത്ത്. ഗായത്രം—അഗ്നിസ്ഥാനം. ത്രൈഷ്ടുഭത്തിൽനിന്ന്—അന്തരിക്ഷത്തിൽനിന്ന്. ത്രൈഷ്ടുഭം—വായു. നിർമ്മിയ്ക്കപ്പെട്ട—ദേവന്മാരാൽ. ജഗത്തിൽ—ദ്യോവിൽ. ജഗൽപദം—സൂര്യസ്ഥാനം. അമൃതത്വം= മരണരാഹിത്യം.

24. ഗായത്രം—ഗായത്രീച്ഛന്ദസ്സ്. കണക്കാക്കുന്നത്—പാദത്തിൽ എട്ടക്ഷരമുള്ള ഗായത്രി, പതിനൊന്നക്ഷരമുള്ള ത്രിഷ്ടുപ്പ്, പന്തിരണ്ടക്ഷരമുള്ള ജഗതി, ഇത്യാദി.

25. ജഗതി—ജഗതീച്ഛന്ദസ്സിലുള്ള സാമം. രഥന്തരം—ഏതന്നാമകമായ സാമം. സ്ഥാപിച്ചു, നോക്കിക്കണ്ടു എന്നിവയുടെ കർത്തൃപദം ബ്രഹ്മാവെന്നാണ്. ഗായത്രത്തിന്ന്—ഗായത്രീച്ഛന്ദസ്സിലുള്ള സാമത്തിന്ന്. വിഭാഗങ്ങൾ—പാദങ്ങൾ. അതു (ഗായത്രി) ചെറുതെങ്കിലും മികച്ചുനില്ക്കുന്നു.

26. കറവുകാരൻ—അധ്വര്യു. സവം—യാഗം. സവിതാവ്—സർവ്വപ്രേരകൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുട്ടിയെ സ്നേഹിയ്ക്കുന്ന ആ ധനവതി ഉമ്പയിട്ടുംകൊണ്ടു വന്നെത്തി; അവധ്യയായ ഇവഠം അശ്വികഠക്കായി പാൽ ചുരത്തട്ടെ; അവഠം മഹത്തായ സൌഭാഗ്യത്തിന്നായി വർദ്ധിപ്പൂതാക! 27

പയ്യു കണ്ണടച്ചു കുട്ടിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു ശബ്ദിയ്ക്കുന്നു—നിറുക നക്കിത്തുടയ്ക്കാനായി ഉമ്പയിടുന്നു; പാലൊലിയ്ക്കുന്ന കിറി കൊതിച്ചു നിലവിളിയ്ക്കുന്നു; പാൽ ധാരാളം കുടിപ്പിയ്ക്കുന്നു. 28

ഇതാ, കുട്ടി പതുക്കെ കരഞ്ഞുകൊണ്ടു ചുറും നടന്നപ്പോൾ, തൊഴുത്തിൽ നില്ക്കുന്ന പയ്യ് ഒച്ച പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നു: അവഠം ചേഷ്ടകഠംകൊണ്ടു മനുഷ്യനെ താഴ്ത്തുന്നു—മിന്നൽപോലായിത്തീർന്ന രൂപം വെളിപ്പെടുത്തുന്നു! 29

ജീവനുള്ളപ്പോൾ, ദേഹം തിടുക്കത്തോടെ ചേഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കും; പിന്നീട്, അനക്കമേ ഇല്ലാതെ ഗൃഹത്തിനുള്ളിൽ കിടക്കും. എന്നാൽ, മരിച്ചവന്റെ ജീവൻ—മരണമുള്ള ദേഹത്തോടൊപ്പം ജനിച്ച ജീവൻ—സാധകഠംകൊണ്ടു മരണരഹിതനായി വർത്തിയ്ക്കുന്നു. 30

ഇരിപ്പില്ലാതെ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടേ വരികയും പോവുകയും ചെയ്യുന്ന പാലകൻ എനിയ്ക്കു കാണായിവരേണമേ: അവിടുന്നു കൂടെ നടക്കുന്നവയും മൂഴെ നടക്കുന്നവയുമായ പ്രഭകളെ ഉടുത്തുകൊണ്ടു, ഭുവനങ്ങളിൽ പര്യടനംചെയ്യുന്നു! 31

ആർ ഇതുണ്ടാക്കുന്നുവോ, അവൻ ഇതറിയുന്നില്ല. കണ്ടവനുതന്നെയും ഇതു മറവിലായിരിയ്ക്കും. അവൻ മാതാവിന്റെ യോനിയ്ക്കു

---

27. ആ ധനവതി—പാലാകുന്ന ധനമുള്ള പയ്യ്. അവധ്യ=കൊന്നുകൂടാത്തവൾ.

28. കൊതിച്ച്—കുട്ടിയുടെ കിറി പാലൊലിയ്ക്കുന്നതായിത്തീരണമെന്നിച്ഛിച്ച്.

29. ചേഷ്ടകഠംകൊണ്ടു മനുഷ്യനെ താഴ്ത്തുന്നു—മനുഷ്യനെക്കാളേറെ പുത്രവാത്സല്യം പ്രകടിപ്പിയ്ക്കുന്നു. മിന്നൽപോലായിത്തീർന്ന്—ഇളകിപ്പിടഞ്ഞ്. രൂപം—പുത്രവാത്സല്യാധിക്യത്തിന്റെ സ്വരൂപം.

30. പിന്നീട്—ജീവൻ പോയാൽ. സാധ—പുത്രനാൽ അപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട അന്നം, പിണ്ഡം.

31. മാർഗ്ഗങ്ങൾ—അന്തരിക്ഷപഥങ്ങൾ. പാലകൻ—സൂര്യൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ള്ളിൽ പരിവേഷ്ടിതനായി വളരെത്തവണ ജനിച്ചു, നിർഋതിയനുഭവിയ്ക്കുന്നു! 32

ദ്യൌരസത്തെ വഹിയ്ക്കുന്ന ആകാശം എനിയ്ക്ക് അച്ഛനാകുന്നു—ഉൽപാദകനാകുന്നു, ബന്ധുവാകുന്നു; ഈ മഹതിയായ പൃഥിവി എനിയ്ക്കമ്മയാകുന്നു. ഈ ഉയർന്ന ഉപഭോഗഭൂമികളുടെ ഇടയിൽ വർത്തിയ്ക്കുന്ന പിതാവു ദുഹിതാവിൽ ഗർഭാധാനംചെയ്യുന്നു! 33

'പൃഥിവിയുടെ അങ്ങേ-അറ്റം ഞാൻ അങ്ങയോടു ചോദിയ്ക്കുന്നു. ഭുവനത്തിന്റെ മുരട് എവിടെയെന്നു ഞാൻ ചോദിയ്ക്കുന്നു. വൃഷ്ടാവായ അശ്വത്തിന്റെ രേതസ്സു ഞാൻ അങ്ങയോടു ചോദിയ്ക്കുന്നു. വാക്കിന്റെ പരമസ്ഥാനം ഞാൻ ചോദിയ്ക്കുന്നു.' 34

'ഈ വേദിയാകുന്നു, പൃഥിവിയുടെ അങ്ങേ അറ്റം. ഈ യജ്ഞമാകുന്നു, ഭുവനത്തിന്റെ മുരട്. ഈ സോമമാകുന്നു, വൃഷ്ടാവായ അശ്വത്തിന്റെ രേതസ്സ്. ഈ ബ്രഹ്മാവാകുന്നു, വാക്കിന്റെ പരമസ്ഥാനം.' 35

ഏഴഴ്ഗർഭങ്ങൾ—ഭുവനത്തിന്റെ രേതസ്സ്—വിഷ്ണുവിന്റെ വിശ്വധാരണത്തിൽ ഒരു പങ്കു വഹിയ്ക്കുന്നു: അവ പ്രജ്ഞകൊണ്ടും മനസ്സുകൊണ്ടും വിശ്വത്തെ വ്യാപിയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ; അതിനാൽ അവ ബുദ്ധിയുക്തങ്ങളും വ്യാപനശീലങ്ങളുമത്രെ! 36

ഇതു ഞാൻതന്നെ എങ്കിലും ഞാൻ തിരിച്ചറിയുന്നില്ല: ഞാൻ വെളിവില്ലാതെ മനസ്സാൽ ബദ്ധനായി കഴിഞ്ഞുകൂടുകയാണ്. ബ്രഹ്മ

---

32. ഇത്—ഗർഭം. ഇത്—ഇതിന്റെ തത്ത്വം. കണ്ടവൻ—പതിയുടെ വയർ വലുതാവുന്നതു കണ്ടവൻ. ഇതു—ഗർഭതത്ത്വം. പരിവേഷ്ടിതനായി—ഉല്ബ ജരായുക്കളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട്. നിർഋതി—നിർഋതി എന്ന തീവ്രദുഃഖം.

33. പിതാവ്—അന്തരിക്ഷം, അഭേദകല്പനയാ സൂര്യൻ. ദുഹിതാവ്—ഭൂമി. ഗർഭാധാനംചെയ്യുന്നു—വർഷജലം ഉൾക്കൊള്ളിയ്ക്കുന്നു.

34. അങ്ങയോട്—യജമാനനോട്. വൃഷ്ടാവായ അശ്വം—ആദിത്യൻ. രേതസ്സ്—ഉൽപാദകവസ്തു.

35. യജമാനന്റെ മറുപടി:

36. ഏഴഴ്ഗർഭങ്ങൾ—സംവത്സരാദ്ധത്തിൽ ഗർഭം (വൃഷ്ടിജലം) ധരിയ്ക്കുന്ന സപ്തരശ്മികൾ. വിഷ്ണു—ആദിത്യൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ത്തിന്റെ പ്രഥമോന്മേഷം ഏന്നിലണയുന്നതെപ്പൊഴോ, അപ്പൊഴേ
ഏനിയ്ക്ക് ഈ വാക്കിന്റെ സാരാംശം അനുഭവപ്പെട്ട. 37

മരണമില്ലാത്തതു മരണമുള്ളതിനോടൊന്നിച്ചുനിന്ന്, അന
ത്താൽ നിലനിത്തപ്പെട്ട, കീഴ്പ്പോട്ടും മേല്പോട്ടും പോകുന്നു. അവ രണ്ടും
സഖാ സഹവസിയ്ക്കുന്നു; സഖ്രു ഗമിയ്ക്കുന്നു—സഖ്രു സഞ്ചരിയ്ക്കു
ന്നു. അവയിൽ ഒന്നിനെയേ കാണുന്നുള്ളു; മറ്റതിനെ കാണുന്നില്ല! 38

ജ്ഞാനിന്റെ അക്ഷരത്തിൽ—നിരതിശയവും ആകാശതുല്യവു
മായ ബ്രഹ്മത്തിൽ—എല്ലാദ്ദേവകളും കൂടികൊള്ളുന്നു. ഇതറിയാത്ത
വൻ ജ്ഞാനംകൊണ്ട് എന്തു ചെയ്യും? ഇത് എവരറിയുന്നുവോ, അവർ
മാത്രം വഴിപോലെ വർത്തിയ്ക്കുന്നു! 39

പത്നീ, നീ നല്ല പുല്ലു തിന്നു ധനവതിയായിഭ്രവിയ്ക്കുക; അ
തോടേ ഞങ്ങളും ധനവാന്മാരാകുമല്ലോ! നീ ഏന്നും പുല്ലു തിന്നുക; എ
ങ്ങും മേഞ്ഞു ശുദ്ധജലവും കുടിയ്ക്കുക. 40

ഒന്നും രണ്ടും നാലും എട്ടും പന്ത്രണ്ടും അധിഷ്ഠാനങ്ങളോടും ആ
യിരമായിരം അക്ഷരങ്ങളോടുംകൂടിയ വാക്കു ജലത്തെ സംഭരിച്ചുകൊ
ണ്ട്, ഉൽകൃഷ്ടമായ അന്തരിക്ഷത്തിൽ ശബ്ദിയ്ക്കുന്നു! 41

---

37. ഇത്—ഈ പ്രപഞ്ചം. മനസ്സാൽ—ബഹിർമ്മുഖമായ ചേതസ്സി
നാൽ. 'പ്രപഞ്ചം, ഞാൻതന്നെ' എന്ന വാക്കിന്റെ സാരം അനുഭവപ്പെടണമെ
ങ്കിൽ, പരമജ്ഞാനമുദിയ്ക്കണം; ശാസ്ത്രജ്ഞാനംമാത്രം പോരാ.

38. മരണമില്ലാത്തത്, ആത്മാവ്; മരണമുള്ളതു, ശരീരം. അശുഭകർമ്മ
ങ്ങളാൽ കീഴ്പ്പോട്ടും, ശുഭകർമ്മങ്ങളാൽ മേല്പോട്ടും പോകുന്നു. അവ രണ്ടും—ആ
ത്മാവും ശരീരവും. ഒന്ന്—ശരീരം. മറ്റത്—ആത്മാവ്. ആത്മജ്ഞാനം ദുഷ്പ്രാ
പംതന്നെ എന്നു ഭാവം.

39. ജ്ഞാനിന്റെ—ജ്ഞാദിവേദങ്ങളുടെ. എന്തു ചെയ്യും?—ജ്ഞാൻ ഉരുവി
ടുന്നതുകൊണ്ട് ഒരു ഫലവും നേടില്ല. വഴിപോലെ വർത്തിയ്ക്കുന്നു—അവരുടെ ജീ
വിതമേ സുജീവിതമാകയുള്ളു.

40. ധനവതി—ക്ഷീരമാകുന്ന ധനം ധാരാളമുള്ളവൾ.

41. ഒന്ന്—വായു. രണ്ട്—മേഘവും അന്തരിക്ഷവും. നാല്—ദിക്കു
കൾ. എട്ട്—ദിഗ്വിദിക്കുകൾ. പന്ത്—ദിഗ്വിദിക്കുകളും ആദിത്യനും. അക്ഷര
ങ്ങൾ—ജലങ്ങൾ. വാക്ക്—മേഘമാല.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അതിൽനിന്നു മേഘങ്ങൾ ധാരാളം വഷ്ിയ്ക്കുന്നു: അതുകൊണ്ടു ദിക്കുകൾ നാലും ഉയിർക്കൊള്ളുന്നു. ആ ജലം സസ്യാദിയെ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നു; വിശ്വം അതിനെ ഉപജീവിയ്ക്കുന്നു! 42

ഒരു വരടിപ്പുക ഒട്ടകലത്തു ഞാൻ കണ്ടു; ആ കെടുപുക വ്യാപിച്ചിരുന്നതിനാൽ (അഗ്നിയെ) പിന്നീടേ കണ്ടുള്ളൂ. ഫലപ്രദമായ സോമം വിദഗ്ധന്മാർ ഒരുക്കിയിരുന്നു; ആ ധർമ്മങ്ങൾ ഒന്നാമത്തവയായിത്തീർന്നു! 43

മൂന്നു തേജസ്വികൾ ഋതുക്കളിൽ ഭൂമിയെ നാനാരൂപയാക്കുന്നു. അവരിൽ ഒരുവൻ ആണ്ടിലൊരിയ്ക്കൽ വടിച്ചുകളയുന്നു; ഒരുവൻ കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു ലോകത്തെ നോക്കിപ്പോരുന്നു; ഒരുവന്റെ ഗതിയേ കാണു, രൂപം കാണില്ല! 44

വാക്കിനു നാലു വിഭാഗങ്ങൾ ഗണിയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു: അവ ബ്രഹ്മജ്ഞരായ മനീഷികളേ അറിയൂ. മൂന്നെണ്ണം ഗുഹയിൽ വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കയാണ്; അനങ്ങില്ല. വാക്കിന്റെ നാലാമത്തെ വിഭാഗമത്രേ, മനുഷ്യർ ഉച്ചരിയ്ക്കുന്നത്. 45

ആദിത്യനെ ഇന്ദ്രനെന്നും മിത്രനെന്നും വരുണനെന്നും അഗ്നിയെന്നും പറയുന്നു; വാനത്തു വടിവിൽ പറക്കുന്ന ഗരുഡനും, അദ്ദേഹംതന്നെ. മേധാവികൾ ഒന്നിനെ പലതാക്കിപ്പറകയാണ്: വൈദ്യുതാഗ്നി, യമൻ, വായു എന്നിവരും, അദ്ദേഹമത്രേ! 46

കറുത്ത മേഘങ്ങളിൽ വെള്ളം നിറച്ചുകൊണ്ടു, രസഹാരികളായ രശ്മികൾ സൂര്യങ്കലെയ്ക്ക് ഉൽപതിയ്ക്കുന്നു; അവ ജലത്തിന്റെ

---

42. അതിനെ—സസ്യാദിയെ.

43. വരടി—കത്തിപ്പാൻ ഉണ്ടാക്കിയ ചാണകവരടി. ധർമ്മങ്ങൾ—അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ. ഒന്നാമത്തവ—മികച്ചവ.

44. മൂന്നു തേജസ്വികൾ—അഗ്നിയും സൂര്യനും വായുവും. ഒരുവൻ—അഗ്നി. വടിച്ചുകളയുന്നു—ഭൂമിയുടെ കേശങ്ങളായ വനസസ്യാദികളെ ചുട്ടെരിയ്ക്കുന്നു. ഒരുവൻ—സൂര്യൻ. കർമ്മങ്ങൾ—പ്രകാശ-വൃഷ്ട്യാദികൾ നോക്കിപ്പോരുന്നു—ഭരിയ്ക്കുന്നു എന്നു സാരം. ഒരുവന്റെ—വായുവിന്റെ.

45. നാലുവിഭാഗങ്ങൾ—പരാ, പശ്യന്തി, മധ്യമ, വൈഖരി എന്നു വാക്കിനെ നാലാക്കി വിഭജിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. നാലാമത്തേതായ വൈഖരിയാണ്, മനുഷ്യർ ഉച്ചരിയ്ക്കുന്നത്; മറ്റു മൂന്നും ദുർജ്ഞേയമാകുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇരിപ്പിടത്തിൽനിന്നു വീണ്ടും കീഴ്പ്പോട്ടു പോരുന്നു. അതോടേ, ഭൂമി വെള്ളംകൊണ്ടു തുലോം കുതിരുന്നു. 47

ഒരു ചക്രത്തിന്നു പന്തിരണ്ടു് അഴികഠം; മൂന്നു കൂടപ്പുലകകഠം. അതു് ആരറിയും? അതിനേൽ ഇളകിയിളകിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന മുന്നൂററുപതെണ്ണം, കാറികഠംപോലെ ഘടിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു! 48

സരസ്വതി, ഭവതിയുടെ യാതൊരവയവം സുഖത്തെ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നുവോ; ഭവതി യാതൊന്നുകൊണ്ടു വരണീയങ്ങളെല്ലാം വളത്തുന്നുവോ; യാതൊന്നു രത്നങ്ങളെ ധരിയ്ക്കുന്നുവോ; യാതൊന്നു ധനങ്ങളെ നേടുന്നുവോ; യാതൊന്നു നല്ല ദാനത്തെ ചെയ്യുന്നുവോ; ആ സ്തനം ഇവിടെ നകരുമാറാക്കിയാലും! 49

ദേവന്മാർ യജ്ഞംകൊണ്ടു യജനീയനെ പൂജിച്ചു: ആ ധർമ്മങ്ങഠം ഒന്നാമത്തവയായിത്തീർന്നു. അവർ മഹിമയാൽ, പണ്ടേത്തെ സാധ്യദേവന്മാർ മേവുന്ന സ്വർഗ്ഗം പ്രാപിച്ചു! 50

ഈ ജലം ഒരേമട്ടിൽ, ചില നാളുകഠംകൊണ്ടു പൊങ്ങുന്നു; കീഴ്പ്പോട്ടും പോരുന്നു: മേഘങ്ങഠം മന്നിനെ കുളിർപ്പിയ്ക്കുന്നു; അഗ്നികഠം വിണ്ണിനെ കുളിർപ്പിയ്ക്കുന്നു! 51

വാനിൽ ചരിയ്ക്കുന്ന വന്പിച്ച ഗരുഡനും, ജലങ്ങളുടെ ഗർഭവും, സസ്യങ്ങളെ കാട്ടുന്നവനും, വർഷംകൊണ്ടു തടാകാദികളെ നി

---

47. രസഹാരികഠം=രസത്തെ (ഭൂമിയിലെ ജലത്തെ) ഹരിയ്ക്കുന്നവ. ജലത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടം—സൂര്യമണ്ഡലം.

48. ഒരു ചക്രം—സംവത്സരം. പന്തിരണ്ടു് അഴികഠം—ദ്വാദശമാസങ്ങഠം. മൂന്നു കൂടപ്പുലകകഠം—ഗ്രീഷ്മ-വർഷ-ഹേമന്തങ്ങഠം. അതു—സംവത്സരമാകുന്ന ചക്രം. മുന്നൂററുപതെണ്ണം—മുന്നൂററുപതു ദിവസങ്ങഠം.

49. ആ സ്തനം—സൂക്തമയമായ സ്തനം. അതു നകർന്നു ഞങ്ങഠം സൂക്തകുശലരായിബ്ഭവിയ്ക്കട്ടെ.

50. ദേവന്മാർ—യജമാനന്മാർ. യജ്ഞം—മഥനാജാഗ്നി. യജനീയൻ—ആഹവനീയാഗ്നി. അനുഷ്ഠാനത്തിന്നായി രണ്ടഗ്നികളെയും കൂട്ടിച്ചേർത്തു. സാധ്യദേവന്മാർ—കർമ്മദേവന്മാർ.

51. ചില നാളുകഠംകൊണ്ടു പൊങ്ങുന്നു; കീഴ്പ്പോട്ടും പോരുന്നു—ഗ്രീഷ്മത്തിൽ മേല്പോട്ടു്, വർഷത്തിൽ കീഴ്പ്പോട്ടു്. അഗ്നികഠം ഹവിസ്സു കൊണ്ടുകൊടുത്തു വിണ്ണിനെ—വിണ്ണവരെ—കുളിർപ്പിയ്ക്കുന്നു, ആഹ്ലാദിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

റയ്ക്കുന്നവനുമായ സൂര്യന്റെ രക്ഷയ്ക്കായി ഞാൻ വീണ്ടും വീണ്ടും വിളിയ്ക്കുന്നു. 52

സൂക്തം 165.

ഇന്ദ്രനും മരുത്തുക്കളും അഗസ്ത്യനും ഋഷികൾ; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; മരുത്പ്രധാനായ ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

'ഒരേ പ്രായത്തിലുള്ളവരും ഒരേടത്തു വസിയ്ക്കുന്നവരും, ഒരേ മഹിമപൂണ്ടവരുമായ മരുത്തുക്കൾ എന്തൊരു നന്മകൊണ്ടാണ്, (ലോകത്തെ) നനയ്ക്കുന്നത്? എന്തുദ്ദേശത്താൽ, എവിടെനിന്നു വന്നു? ഇവർ ധനത്തിന്നായി മഴ പെയ്യിച്ചു ബഹുമം വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ! 1

യുവാക്കളായ മരുത്തുക്കൾ ആരുടെ മേത്തരം ഹവിസ്സു ഭുജിയ്ക്കുന്നു—ഇവരെ ആർ, അന്തരിക്ഷത്തിൽ പറക്കുന്ന പരുന്തുകളെന്നപോലെ, യാഗത്തിൽ പിടിച്ചുനിത്തി? നാം ഏതൊരു മഹാസ്തോത്രംകൊണ്ടു സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കേണ്ടു?' 2

'ഇന്ദ്രാ, സൽപതേ, മഹനീയനായ ഭവാൻ ഓറ്റയ്ക്ക് എവിടെ പോകുന്നു? എന്തേ, ഇങ്ങനെയായത്? ഭവാൻ സമീപിച്ചു മോടിയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ; ഹരിയുക്താ, അങ്ങയ്ക്കു ഞങ്ങളോടു പറയാനുള്ളതു വഴിപോലെ അരുളിച്ചെയ്യുക.' 3

'മികച്ച ഹവിസ്സുകളും സ്തോത്രങ്ങളും സുഖദങ്ങളായ സോമങ്ങളും എനിയ്ക്കുള്ളവയാണ്. എന്റെ ബലവത്തായ വജ്രം പ്രയോഗിയ്ക്കപ്പെട്ടാൽ പിന്തിരിയ്ക്കില്ല. (യജമാനന്മാർ) എന്നോടു പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുന്നു; ഉക്ഥങ്ങൾ എന്നെ കാമിയ്ക്കുന്നു. ഈ ഹരികൾ എന്നെ അവയിൽ ശരിയ്ക്കു കൊണ്ടാക്കും.' 4

---

52. ഗരുഡനും—ഗരുഡൻപോലെ വാനിൽ ചരിയ്ക്കുന്നവനും ഗർഭം ഉൽപാദകൻ. കാട്ടുക—മുളപ്പിയ്ക്കുക.

സൂക്തം 165.

1. ഇന്ദ്രവാക്യം:

3. മരുത്തുക്കളുടെ മറുപടി: ഇങ്ങനെ—അന്യാദൃശമില്ലാതെ.

4. ഇന്ദ്രൻ: പിന്തിരിയ്ക്കില്ല—ശത്രുക്കളെ വധിയ്ക്കാതെ വിടുകയില്ല. ഉക്ഥങ്ങൾ—ഒരുതരം സ്തോത്രങ്ങൾ. എന്നെ കാമിയ്ക്കുന്നു—എന്നെത്തന്നെ പ്രശംസിയ്ക്കുന്നു. അവയിൽ—ഹവിരാദികളുടെ അടുക്കൽ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

'ഇന്ദ്ര, എന്നാൽ ഞങ്ങളും സ്വന്തം കരുത്തുള്ള സമീപസ്ഥാശങ്ങളോടുകൂടി, തേജസ്സാൽ ദേഹം ശോഭിപ്പിച്ച വേഗത്തിൽ അവരോടു ചേർന്നുകൊള്ളാം: അങ്ങും ഞങ്ങളുടെ ജലം ഭുജിയ്ക്കാറുണ്ടല്ലോ.' 5

'മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ആ ജലം എവിടെയായിരുന്നു! വൃത്രവധത്തിൽ എന്നെ ഓറ്റയ്ക്കാക്കുകയാണല്ലോ, ഉണ്ടായത്; ഞാൻ ഉഗ്രനും ബലിഷ്ഠനും മഹത്ത്വമുള്ളവനുമാകയാൽ, വിശ്വശത്രുവിനെ വജ്രമയച്ച കീഴടക്കി!' 6

'വഷ്ടിതാവേ, അങ്ങു വളരെ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്; എന്നാൽ, അതു ഞങ്ങളുടെ ഒത്തൊരുമിച്ച ഒത്താശകളോടുകൂടിയാണ്. മഹാബല, ഞങ്ങൾ—മരുത്തുക്കൾ—ഏറെ ചെയ്തിരിയ്ക്കുന്നു: കൊതിച്ച വേലയെടുത്തുവല്ലോ, ഞങ്ങൾ.' 7

'മരുത്തുക്കളേ, ഞാൻ തനതായ—ഇന്ദ്രനേറതായ—കോപം കൊണ്ടു ബലവാനായിത്തീർന്നു, വജ്രമയച്ച വൃത്രനെ വധിച്ചു: മനുഷ്യനുവേണ്ടി, ഈ വിശ്വാഹ്ലാദകമായ ജലം പ്രവഹിപ്പിച്ചതു, ഞാനാണ്.' 8

'മഘവാവേ, ശരി, അങ്ങു ചെയ്യാത്തതൊന്നുമില്ലതന്നെ; അങ്ങയെപ്പോലെ ഒരുപായജ്ഞനായ ദേവനില്ല; വളർന്നവനേ, അങ്ങു ചെയ്തതുപോലെ ചെയ്യാൻ ആരും ജനിച്ചിട്ടില്ല, ജനിയ്ക്കയുമില്ല!' 9

'എനിയ്ക്കാരറയ്ക്കുതന്നെ, വേണ്ടതു കൂസലില്ലാതെ ഉടനടി ചെയ്യാൻ, വിപുലമായ ബലം ഉണ്ടാകട്ടെ! മരുത്തുക്കളേ, ഉഗ്രനും അഭിജ്ഞനുമായ ഞാൻ എവയ്ക്കായി പുറപ്പെടുമോ; അവയ്ക്ക് ഇന്ദ്രനായ ഞാൻതന്നെ അധിപതി! 10

മരുത്തുക്കളേ, നേതാക്കളായ നിങ്ങൾ എന്നെക്കുറിച്ചു ചെയ്ത ശ്രവ്യമായ മന്ത്രസ്തോത്രം എന്നെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു: സഖാക്കളേ, ഇതു സഖാവും വൃഷാവും സുയജ്ഞനും അനേകശരീരനും ഇന്ദ്രനുമായ എന്റെ ശരീരത്തെ പോഷിപ്പിയ്ക്കട്ടെ! 11

---

5. മരുത്തുക്കൾ പറയുന്നു: അവർ— യജമാനന്മാർ. ജലം—ഞങ്ങൾ വഷ്ടിച്ച ജലംകൊണ്ടുണ്ടായ ഹവിസ്സ്.

6. ഇന്ദ്രൻ: വിശ്വശത്രു—വൃത്രൻ.

7. മരുത്തുക്കൾ: കൊതിച്ചു—വഷ്ണം കാംക്ഷിച്ചു.

8. ഇന്ദ്രൻ:

9. മരുത്തുക്കൾ:

10. ഇന്ദ്രൻ: വിപുലം=വിശാലം, സർവ്വവ്യാപി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മരുത്തുക്കളേ, ഈ നിങ്ങൾ ഇപ്രകാരംതന്നെ എന്നെ പുകൾപ്പെടുത്തി, അനവദ്യമായ യശസ്സും അന്നവും വഹിയ്ക്കുന്നു; സുവർണ്ണവർണ്ണരായ നിങ്ങൾ എന്നെ നന്നായി വെളിപ്പെടുത്തി, തീവ്രയായും കീർത്തികൊണ്ടു മൂടിപ്പുതപ്പിയ്ക്കും! 12

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളെ ഇവിടെ ആർ പൂജിയ്ക്കും? സഖാക്കളേ, നിങ്ങൾ സഖാക്കളുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു പുറപ്പെടുവിൻ; മാന്യരേ, സ്പൃഹണീയങ്ങൾ മതിയാവോളം കൊണ്ടുകൊടുക്കുവിൻ. എന്റെ ഈ സത്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവിൻ! 13

മരുത്തുക്കളേ, പൂജ്യരെ പൂജിപ്പാൻ കഴിവുള്ളതായ മാന്യന്റെ ബുദ്ധി ഇപ്പോൾ നമ്മളെ പ്രാപിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. അതിനാൽ നിങ്ങൾ മേധാവിയുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു തിരിയ്ക്കുകതന്നെ വേണം. നിങ്ങളെ ഈ ശ്രേഷ്ഠകർമ്മങ്ങൾക്കായി സ്തോതാവു പൂജിയ്ക്കും.' 14

മരുത്തുക്കളേ, ഈ സ്തോത്രവും ഈ വാക്കും നിങ്ങളെ പ്രീതിപ്പെടുത്തട്ടെ: പ്രീണയിതാവും മാന്യനുമായ സ്തോതാവിന്റെ ഇച്ഛയാൽ നിങ്ങൾ ദേഹപോഷണത്തിന്നു വന്നുചേരുവിൻ; അന്നവും ബലവും വിജയിയായ ദാനവും ഞങ്ങൾക്കു കൈവരുമാറാകട്ടെ! 15

മൂന്നാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം

നാലാമദ്ധ്യായം

സൂക്തം 166.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; മരുത്തുക്കൾ ദേവത.
(കേക)

ഞങ്ങൾ വർണ്ണിയ്ക്കാം മരുത്തുക്കളേ, യുഷ്മൽപൂവ്-
ത്തുംഗത, ശീഘ്രം മേഘക്കൊടിയായ് വന്നൊത്തുവാൻ:

---

12. എന്നെ വെളിപ്പെടുത്തി—എന്റെ ഗുണങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിച്ച്.

13. ആർ പൂജിയ്ക്കും? പൂജിപ്പാൻ കഴിവുള്ളവർ ചുരുങ്ങും. സഖാക്കളുടെ—യജമാനന്മാരുടെ.

14. മാന്യൻ—യജമാനൻ. മേധാവി—യജമാനൻ.

15. ഈ വാക്ക്—പ്രാർത്ഥന. ദേഹപോഷണത്തിന്ന്—ഹവിസ്സർപ്പിപ്പാൻ. ഈ ഋക്ക് അഗസ്ത്യവാക്യമായിട്ടാണ്, സായണാചാര്യർ വ്യാഖ്യാനിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കത്തുന്ന വിറകു പോലിരമ്പി, യാത്രയ്ക്കാരു
ശക്തി കൈക്കൊൾവിൻ, പോന്നോർ നിങ്ങൾ പോരിനുപോലെ! 1
മകനെയെന്നാവിധം മധുവെയ്യട്ടെന്നും
മഖത്തിൽക്കളിയാട്ടം, മല്ലരക്കളിനടക്കാർ;
നതനാം ഹവിഷ്മാങ്കലണയും, സംരക്ഷിപ്പാൻ;
കദനപ്പെടുത്തില്ലാ, രുദ്രർ കരുത്തന്മാർ. 2
ഏതൊരു ഹവിഷ്മദനോകിയോ മരുത്തുക്കൾ
മേടുരദ്രവിണത്തെ ത്രാതാക്കളുതന്മാർ;
അവനുവേണ്ടിത്തോയംകൊണ്ടു തോഴന്മാർപോലെ
ഭവനം നനയ്ക്കുന്നു സുഖകാരികൾ പാരം! 3
മൂടുന്നു, ഭവനത്തെത്താനതാമോജസ്സിനാ-
ലോ;-ടുന്നു, താനേ പൂട്ടി നിങ്ങൾതൻ കുതിരകൾ;
പേടിപ്പൂ, വിചിത്രമാം നിങ്ങൾതൻ പോക്കിൽപ്പാരും
മേടയുമെല്ലാ,മോങ്ങപ്പെട്ട വാൾകളാൽപ്പോലെ! 4
തിളങ്ങിവീശും മർത്ത്യബാന്ധവർ നിങ്ങൾ മല-
യ്ക്കാലി ചേക്കയോ വാനേറുകയോചെയ്യുംനേരം
വൃക്ഷമോരോന്നും വിറയ്ക്കുന്നു; നിങ്ങൾതൻ പോക്കിൽ-
സ്സസ്യാളി ചാഞ്ചാടുന്നു, വണ്ടി കേറിയോടുംപോലെ! 5

സൂക്തം 166.

1. യുഷ്മൽപൂർവ്വഗംഗത=നിങ്ങളുടെ പുരാതനമഹത്ത്വം. മേഘക്കൊടി—മേഘാഗമനത്തിന്റെ അടയാളം; കാറടിച്ചാൽ മേഘം പുറപ്പെട്ടുമല്ലോ. വന്നെത്തുവാൻ—വേദിമേൽ ആവിർഭവിപ്പാൻ. പോന്നോർ=കഴിവുള്ളവർ. പോരിനുപോലെ—യുദ്ധത്തിനു ശക്തി (ബലം) എടുക്കുന്നതുപോലെ.

2. മധു—മധുരമായ ഹവിസ്സ്. മഖം=യാഗം. മല്ലർ—രാക്ഷസാദികളെ ആക്രമിയ്ക്കുന്നവർ. കളിനടക്കാർ=ക്രീഡാശീലർ. നതൻ=വണങ്ങിയവൻ. ഹവിഷ്മാൻ=ഹവിസ്സൊരുക്കിയവൻ, യജമാനൻ. കദനപ്പെടുത്തില്ലാ—യജമാനനെ ക്ലേശിപ്പിയ്ക്കില്ല. രുദ്രർ—രുദ്രപുത്രന്മാർ.

3. ഹവിഷ്മദൻ=ഹവിസ്സു നല്കിയവൻ. മേടുരദ്രവിണം=തടിച്ച (മഹത്തായ) ധനം. തോയം—വഷ്ജലം.

4. പോക്ക്=ഗമനം, സഞ്ചാരം.

5. മലയ്ക്ക്—ഗിരിഗ്രഹകൾക്ക്. സസ്യാളി=സസ്യസമൂഹം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉഠക്കനിവിനാൽ മരുത്തുക്കളേ, പൂരിപ്പിപ്പി,-
നഗ്രരവ്യഥർ നിങ്ങഠം ഞങ്ങഠക്കു സുബുദ്ധിയെ,
നിങ്ങഠതന്നാനുക്കുവാഠം കാറിനെക്കീറുംനേരം,
നിഗ്രഹായുധംപോലേ ഗോക്കളെക്കൊത്തുംനേരം! 6

നിത്താതെ ദാനംചെയ്യോർ, നിസ്സീമസമ്പത്തുള്ളോർ,
മദ്ദിയ്ക്കപ്പെടാത്തവർ, വിനതർ യജ്ഞങ്ങളിൽ
ഇന്ദ്രനെപ്പൂജിയ്ക്കുന്ന സോമപാനത്തിനി:-വ-
രന്നറിഞ്ഞവരല്ലോ, വീരന്റെ മുന്തും ശൌര്യം! 7

എവരെക്കാത്തു നിങ്ങഠം കുടിലപാപം പറാ-
തെ,വർതൻ പ്രജാപോഷാശംസയെ നിറവേറീ,
അവരെപ്പുരുഭോഗച്ചാത്തിൽ നിത്തുവിൻ, തേജോ-
ജവശാലികഠം നിങ്ങഠം, പെരിയ മരുത്തുക്കഠം! 8

നിങ്ങഠംതൻ തേരിൽ മരുത്തുക്കളേ, നില്പുണ്ടല്ലോ-
നന്മയും, തോളിലിണക്കുത്താന്ന ബലങ്ങളും;
സജ്ജിത,മൂണിൻവട്ടം താവളങ്ങളിൽ നിങ്ങഠം-
ക്കു;ച്ചുതണ്ടമരുന്നു, നിങ്ങഠംതൻ വട്ടിൻചാരേ! 9

ഭൂരിമംഗളമുണ്ടു, മത്ത്യരെത്താങ്ങും കയ്യിൽ;
മാറിലുണ്ടൊ,ളി വീശ്രും മിനുക്കുപൊൻപണ്ടങ്ങഠം;
തോളിൽ വെൺമാല്യം, വജ്രങ്ങളിൽ മൂച്ചയു—മേവം
ചേലുടഹിപ്പൂ നിങ്ങഠം, പക്ഷികഠം പക്ഷംപോലെ. 10

നിവ്യാജമഹിമാക്കഠം, വിട്ടക്കഠം, നാനൈശവ്യർ,
ദിവ്യർ, നക്ഷത്രച്ചാത്താൽപ്പോലവേ ദൂരാലക്ഷ്യർ,

---

6. ഉഗ്രർ—ബലമുയന്നവർ. അവ്യഥർ—ആരാലും പീഡിപ്പിയ്ക്കപ്പെടാത്തവർ. കൊത്തുംനേരം—കാറടിയ്ക്കുമ്പോഠം ഗോക്കഠം ചുളുമല്ലോ.

7. വിനതർ=സ്ഥതർ. അന്നു—വൃത്രവധാദ്യവസരത്തിൽ. വീരന്റെ—ഇന്ദ്രന്റെ.

8. പ്രജാപോഷാശംസ=സന്താനപുഷ്ടിയുണ്ടാകണേ എന്ന പ്രാർത്ഥന. പുരുഭോഗച്ചാത്തിൽ നിത്തുവിൻ—ബഹുഭോഗസമ്പന്നരാക്കുവിൻ.

9. ഇണക്കുത്താന്ന—തമ്മിൽസ്പർദ്ധിയ്ക്കുന്ന. വട്ടിൻ (ചക്രത്തിന്റെ) ചാരേ (അടുക്കൽ) അമരുന്നു—ഉറച്ചുനില്ക്കുന്നു.

10. വജ്രങ്ങഠം .. വജ്രസദൃശങ്ങളായ ആയുധങ്ങഠം. ചേലു—സൌന്ദര്യം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നന്ദകർ, മുഖംകൊണ്ടു ശബ്ദിയ്ക്കും സജിഹ്മന്മാ,—
രിന്ദ്രസമ്മിളിതന്മാർ, വിനതർ മരുത്തുക്കൾ! 11

നിങ്ങൾതൻ മഹിമാവു താദൃശം സുജാതരേ:
നിങ്ങൾതൻ ദ്യാം ദീഘ്ല,മദിതിവ്രതം പോലേ;
നിങ്ങളേതൊന്നും മരുത്തുക്കളേ, സൽക്കർമ്മാവി—
നിങ്ങു നല്കിയാലത്തു തള്ളകില്ലിന്ദ്രൻപോലും! 12

നിങ്ങൾതൻ സ്നേഹം മരുത്തുക്കളേ, നില്ക്കും, നീണാൾ:
നിങ്ങൾ നിത്യരേ, തുലോം കൊൾവതുണ്ടല്ലോ സ്തോത്രം;
ഇമ്മനസ്സോടേ മനുഷ്യനെറ കീർത്തിയെത്താഞ്ഞി,—
ക്കുമ്മത്താലറിയുന്ന നേതാക്കൾ നിങ്ങൾ സമം! 13

നിങ്ങൾതൻ മഹത്തായ യാതൊന്നാൽ പ്രവേഗരേ,
നിങ്ങൾ വായ്പിപ്പൂ മരുത്തുക്കളേ, നൊടും കർമ്മം;
ആളുകൾ യാതൊന്നാലോ വെല്ലുന്ന പെരുംപോരി;—
ലാവരവനുഭവിയ്ക്കുവു, ഞാനീ യജ്ഞത്താൽ! 14

നിങ്ങൾക്കുള്ളൊന്ന മരുത്തുക്കളേ, സ്തവമിതും,
മംഗളം പൊല്ലും മാന്യസ്തോതാവിൻ മൊഴിയിതും:
നിങ്ങൾതൻ തിരുവുടലിതിനാൽ വളരട്ടേ;
ഞങ്ങൾ നേടാവൂ, കെല്പുമന്നവും ദീഘ്ലായുസ്സും! 15

---

11. നക്ഷത്രനിരകൊണ്ടു ദിവ്യരെ ദൂരത്തുനിന്നു കാണാം; അതുപോലെ ദൂരാലക്ഷ്യർ. നന്ദകർ=ആനന്ദിപ്പിയ്ക്കുന്നവർ. സുജിഹ്മന്മാർ—പ്രിയഭാഷികൾ.

12. അദിതിയുടെ (ദേവമാതാവിന്റെ) വ്രതംപോലെ ദീഘ്ലം—നീണ്ടു നില്ക്കുന്നത്. തള്ളകില്ല—വകവെയ്ക്കുകതന്നെ ചെയ്യും.

13. നിത്യർ—മരണരഹിതർ. ഇമ്മനസ്സോടേ—ഈ അനുഗ്രഹബുദ്ധിയോടുകൂടി. താഞ്ഞി—നിലനിത്തി. അറിയുന്ന—ആളുകളെ തിരിച്ചറിയുന്ന. സമം=ഒന്നിച്ച്.

14. പ്രവേഗർ=വേഗമേറിയവർ. വായ്പിപ്പൂ—വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്നു. വരവ്=ആഗമനം. യജ്ഞത്താൽ—സ്തോത്രാദ്യാരാധനങ്ങൾകൊണ്ട്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 167.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രനും മരുത്തുക്കളും ദേവതകൾ.
(കേക)

ആയിരം തദ്രക്ഷയും ഹരിസംയുത, ഞങ്ങൾ-
ക്കായിരമതിബലപ്രദമാവുമിന്ദ്ര,
ആയിരം ധനങ്ങളുമായിരം പശുക്കളു-
മാനന്ദം തരുവാനായ് ഞങ്ങളിൽ വന്നൊത്തേട്ടെ! 1

നമ്മളിൽ വന്നൊത്തേട്ടെ, രക്ഷകളൊടും, വായ്ച
നല്ല വസ്തുക്കളൊടും, സുപ്രജ്ഞർ മരുത്തുക്കൾ:
വാരിധിയുടെ മറുതീരത്തും ധനമേന്തു-
ന്നോരല്ലോ, മഹത്തുക്കളവർതൻ നിയുത്തുക്കൾ! 2

അവരിൽ മേളിച്ചിരിപ്പുണ്ടല്ലോ, ഘൃതം തൂകു-
മുഴകേറിയ തങ്കൈക്കവാളും മുകിൽച്ചാത്തും,
മനുജാംഗനായന്തഃപുരത്തിലെന്നാവിധം,
മഖത്തിന്നൊക്കും വാണി സത്സഭയിലും പോലേ! 3

നാരിയോടൊന്നാവിധം വാർമിന്നലൊടു ചേർന്നു
നീരൊഴുക്കുന്നു, നിറമേറിയ മരുത്തുക്കൾ,
ഘോരന്മാരവരാദരിയ്ക്കില്ല, രോദസിയാളെ;-
ബ്ഭീരിസന്തോഷപ്രദർ പേഴ്ച്ചയ്ക്കായ് വളർത്തുന്നു! 4

ചേരുന്നു, രമിപ്പാനിബ്ഭക്തന്മാരൊടു; തേരിൽ-
കേറുന്നു, സൂര്യയ്ക്കൊപ്പമാദിത്യഗതിപോലെ,

സൂക്തം 167.

1. ഹരിസംയുത—ഹരികളെന്ന കുതിരകളോടുകൂടിയവനേ.

2. നിയുത്തുക്കൾ—നിയുത്തുക്കളെന്ന അശ്വങ്ങൾ.

3. ഘൃതം=ജലം, അല്ലെങ്കിൽ നെയ്യ്. നെയ്യൊലിയ്ക്കുന്നതായി തോന്നുന്ന മിനുപ്പ്. മനുജാംഗന—ഒരു വലിയ ആളുടെ ഭാര്യ. മഖത്തിന്നൊക്കും വാണി—സ്തോത്രവും മറ്റും. സത്സഭ—യജ്ഞസദസ്സ്.

4. നീർ—വഷ്ജലം; രേതസ്സ് എന്നും. നിറം—ഭൂഷണപ്രഭ. രോദസി—ഇതു മരുത്തുക്കളുടെ പത്നിയുടെ പേരത്രേ. ഘോരന്മാർ—അതിവൃഷ്ടിപ്രദാനം കൊണ്ടു ഭയങ്കരർ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിന്നിയ കൂന്തലൊട്ടും, നരരിൽക്കനിവുള്ള
പൊന്നൊളി മെയ്യാളായ രോദസി, മരുൽപത്നി! 5
ഇങ്ങധ്വരത്തിൽസ്സോമം പിഴിഞ്ഞു ഹവിർദ്ധരൻ
നിങ്ങളെപ്പൂജിച്ചക്സ്തുതികഥം പാടുംനേരം
തരുണർ നിങ്ങഥം മരുത്തുക്കളേ, തേരിൽക്കേറും,
പിരിയാത്തവളാമബ്ബലിഷ്ഠതരുണിയെ! 6
വിസ്തരിച്ചുചൊയ്യാ,മിമ്മരുത്തുക്കളുടെ
സത്യവും സ്തുത്യഹ്വുമാകിയ മാഹാത്മ്യം ഞാൻ:
ദുഷ്ടയാമിവരുടെ സുസ്ഥിരയല്ലോ, വഷ്ട-
സക്തയായ്പ്പുലത്തുന്നൂ, ഭാഗ്യവൽപ്രജകളെ! 7
പരിപാലിപ്പൂ, പന്തികേടിൽനിന്നിതിനെ;യാ
വരുണായ്മമമിത്രർ ചീത്തയെ നശിപ്പിപ്പൂ;
വീഴ്ത്തുന്നു, വീഴാതെനില്ക്കുന്ന വെള്ളവും മരു-
ത്സാത്മമേ, മേഘങ്ങളെപ്പിളുത്തുംകാലം വന്നാൽ. 8
അരികത്തു,കലത്തുമാശ്രനിങ്ങഥന്റെ കെല്പി-
ന്നറുതി ഞങ്ങഥം മരുത്തുക്കളേ, കണ്ടിട്ടില്ല:
അടിച്ചുകേറും കെല്പാൽത്തഴച്ചു മാറാരെക്കീ-
ഴടക്കുന്നവരല്ലോ, നീർപോലാനിപുണന്മാർ! 9

---

5. ഇബ്ഭക്തന്മാരൊട്ട—പരിചരിയ്ക്കുന്ന മരുത്തുക്കളോട്ട. സൂര്യസ്സ്യൊപ്പം—സൂര്യപുത്രി അശ്വികളുടെ തേരിൽ കേറിയപോലെ. ആദിത്യഗതിപോലെ—അതു വേഗത്തോടേ.

6. അക്സ്തുതികഥം=മന്ത്രസ്തോത്രങ്ങഥം. തേരിൽക്കേറും—യജനസ്ഥലത്തെയ്ക്കു പോരാൻ. തരുണി—രോദസി.

7. സത്യം=യഥാർത്ഥം. ദുഷ്ട—തനിയ്ക്കൊത്ത ഒരു ലോകോപകാരിണിയില്ലെന്ന അഹംകാരമുള്ളവഥം. സുസ്ഥിര—നിത്യസഹധർമ്മിണി, രോദസി. വഷ്സക്ത=വൃഷ്ടിതൽപരം. ഭാഗ്യവൽപ്രജകളെ=ഭാഗ്യമുള്ള ആളുകളെ.

8. ഇതിനെ—യജ്ഞത്തെ. വെള്ളവും വീഴ്ത്തുന്നു—മഴ പെയ്യിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. മരുത്സാത്മം=മരുദ്ഗണം. മേഘങ്ങളെപ്പിളുത്തുംകാലം—വഷ്കാലം.

9. ഉത്തരാർദ്ധം പരോക്ഷവ്യാകൃമാണ്: നീർ—അടിച്ചുകേറുന്ന വെള്ളം പ്രതിബന്ധങ്ങളെ അമർത്തുമല്ലോ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്നിന്ദ്രനാതിപ്രിയർ നമ്മൾ; തന്മഹത്ത്വത്തെ-
യിന്നിനാളെയും ചൊല്ലുമാറാക്ക, സദസ്സിൽ നാം;
പണ്ടുകാലത്തും ചൊല്ലാറുണ്ടു നാമെന്നാനും നമ്മൾ;
കൊണ്ടാടിടാവൂ നമ്മെ, മർത്ത്യരിൽവെച്ചു മഹാൻ! 10

നിങ്ങൾക്കുള്ളൊരാന്ദ മരുത്തുക്കളേ, സ്വവമിത്തും,
മംഗളം ചൊല്ലും മാന്യസ്തോതാവിൻ മൊഴിയിത്തും:
നിങ്ങൾതൻ തിരുവുടലിതിനാൽ വഴിരട്ടേ;
ഞങ്ങൾ നേടാവൂ, കെല്പുമന്നവും ദീർഘായുസ്സും! 11

സൂക്തം 168.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സ്; മരുത്തുക്കൾ ദേവത.
(കേക)

നിങ്ങൾതൻ ശരിയാക്കൽ വെന്നുന്ന യജ്ഞേ, യജ്ഞേ;
നിങ്ങൾ ദേവകൾക്കേകാൻ ചെയ്യുന്ന കർമ്മം, കർമ്മം;
ഇങ്ങെഴുന്നാളേണമേ, നിങ്ങൾ വാഴുഴികൾതൻ
തുംഗതുഷ്ടിയ്ക്കും, ഹൃദ്യസ്തോത്രങ്ങൾ പാടാനാം! 1

തൃപികൾ പോലേ, വിരിപ്പിയ്ക്കുമസ്വയംകൃതം-
ളാവിർഭവിപ്പൂ, കെല്പർ വിണ്ണിനുമനാത്തിന്നും,
വൻനീരത്തിരകൾ പോലായിരക്കണക്കിലായ്
വന്ദ്യഗോവുകൾപോലെയന്തികേ നീർ തൂകുന്നോർ! 2

---

10. മർത്ത്യരിൽവെച്ച്—മറ്റു മനുഷ്യരെക്കാൾ.

സൂക്തം 168.

1. ശരിയാക്കൽ—കൂടുതൽ കുറവുകളില്ലാതാക്കൽ. നിങ്ങൾ ഓരോ യജ്ഞത്തിലും സത്വരം വന്നു ന്യൂനതാധിക്യങ്ങൾ പരിഹരിയ്ക്കുന്നു. എങ്കാൻ ഹവിസ്സുൽപ്പാദിപ്പിയ്ക്കാൻ വൃഷ്ടി നടത്തുന്നു; പരത്തുക=വ്യാപിപ്പിയ്ക്കുക.

2. തൃപികൾപോലെ—അതുപരെങ്കിലും സത്രപർപോലെ. വൻനീരത്തിരകൾ=വലിയ ജലവീചികൾ. നീർ തൂകുന്നോർ—വന്ദ്യഗോവുകൾ (മികച്ച പൈക്കൾ) പാൽ ചുരത്തുന്നതുപോലെ വൃഷ്ടിജലം തൂകുന്നവർ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പിഴിഞ്ഞു കുടിച്ച നൽസ്സോമങ്ങൾപോലേ, ഗാത്രം
തഴച്ചോരിവർ നെഞ്ചിൽസ്സേവകർ പോലേ നില്ക്കും;
തോൾകളിലൊരുമങ്കപോലെ തുങ്ങുന്നു, ശക്തി;
കൈകളിലുറയുമുണ്ടി,വർക്ക ചുരികയും. 3

ഒത്തുചേർന്നിരങ്ങുന്നു വാനിൽനിന്നാനായാസം—
ഉക്തിയാൽ പ്രേരിപ്പിപ്പിൻ സ്വയമിങ്ങമർത്ത്യരേ—
സുസ്ഥിരത്തെയും വിറപ്പിയ്ക്കുമേ, പൊടി നീക്കി
പ്രത്യക്ഷരാകും ദിപ്തഖഡ്ഗരാം മരുത്തുക്കൾ! 4

നിങ്ങളെയിടയിൽനിന്നകണയെ നാക്കാൽപ്പോലാ-
രങ്ങിളക്കുന്നു, സ്വയം വാഗ്മിന്നുമനിലരേ?
കാർകൾപോലുരുഫലപ്രവൃഷ്ടിവിന്നന്നം കിട്ടാ-
നാകാംക്ഷ്യർ നിങ്ങൾ, പകൽസ്സമയത്തശ്വംപോലെ! 5

ഏതിനോ നിങ്ങൾ മരുത്തുക്കളേ, വന്നെത്തുവ—
താ,ദിയാ മഹത്തായ മഴനീർക്കെങ്ങെ?-ങ്ങറാം?
ഒന്നിച്ചുചേർന്ന ജലം പതിർപോലുതിക്കുവാ-
നിന്നിങ്ങൾ വജ്രംകൊണ്ടു കീറുന്നു, ദിപ്താഭ്രത്തെ! 6

നിങ്ങളെസ്സേവിയ്ക്കൽ നിരാഗ,മുജ്ജ്വലം, ഫലാ-
സംഗി, സൌഖ്യദം, മരുത്തുക്കളേ, കൃഷിയുക്തം;

---

3. കുടിച്ച സോമങ്ങൾ നെഞ്ചിൽ (കുടിച്ചവരുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ) സേവകർ (പരിചാരകർ)പോലെ നില്ക്കുമല്ലോ. ശക്തി=ബലം, അല്ലെങ്കിൽ വേലെന്ന ആയുധം.

4. രണ്ടാംപാദം പ്രത്യക്ഷവാക്യം. ഉക്തി=വാക്ക്. പ്രേരിപ്പിപ്പിൻ—നിങ്ങളെ സ്തുതിയ്ക്കാൻ ഞങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുവിൻ. സുസ്ഥിരം—അത്യന്തം ഉറച്ചു നില്ക്കുന്ന പർവ്വതാദി. പൊടി=രേണു, പാപം.

5. അണ=ഹനിക്കാം. അനിലർ=മരുത്തുക്കൾ. അന്നം കിട്ടാൻ നിങ്ങളെ, മേഘങ്ങളെ എന്നപോലെ ഉരുഫലപ്രവൃഷ്ടി (വളരെ ഫലങ്ങളിച്ചിയ്ക്കുന്ന യജമാനൻ) ആകാംക്ഷിയ്ക്കുന്നു (ആഹ്വാനംചെയ്യുന്നു); അശ്വംപോലെ—അശ്വത്തെ മെരുക്കുന്നതുപോലെ.

6. മഹത്തായ മഴവെള്ളത്തിന്ന് ആദിയില്ല, അറുതിയുമില്ല. ദീപ്താഭ്രം=തിളങ്ങിയ മേഘം.

7. നിങ്ങളെ സേവിച്ചാൽ രോഗശാന്ത്യാദിഫലങ്ങൾ കിട്ടും. ആഢ്യദക്ഷിണ—ധനികൻ ധാരാളം കൊടുക്കുമല്ലോ, ദക്ഷിണ. ആശ്രുകരം=ക്ഷിപ്രകാരി. ആ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിങ്ങൾതൻ പ്രദാനവുമാഢ്യദക്ഷിണപോലെ
മംഗള,മാശുകര,മാസുരബലംപോലെ! 7

കാർകളെ നിലവിളിപ്പിച്ചുകൊണ്ടം,ഭസ്സിനൊ-
രാകമ്പമുണ്ടാക്കുന്നു, മാരുതകലിശങ്ങൾ;
അവർ മന്നുലകത്തെത്തണ്ണീരാൽ നനയ്ക്കുമ്പോ-
ള,വനമ്രതയോടേ പുഞ്ചിരിക്കൊൾവൂ, മിന്നൽ! 8

പൃശ്നിയുൽപാദിപ്പിച്ചൂ, പെരിയ രണത്തിനായ്,-
സ്സശ്രീകം ചരിയ്ക്കുന്ന മാരുതസമൂഹത്തെ;
ഏകരൂപരാമവർ മേഘത്തെജ്ജനിപ്പിച്ചാ-
രാ;—കാംക്ഷ്യമാകും ഭക്ഷ്യമപ്പൊഴേ കാണായ്വന്നൂ! 9

നിങ്ങൾക്കുള്ളൊന്നു, മരുത്തുക്കളേ, സ്തവമിതും,
മംഗളം ചൊല്ലും മാന്യസ്തോതാവിൻ മൊഴിയിതും;
നിങ്ങൾതൻ തിരുവുടലിതിനാൽ വളരട്ടേ;
ഞങ്ങൾ നേടാവൂ, കെല്പുമന്നവും ദീർഘായുസ്സും! 10

സൂക്തം 169.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പും വിരാട്ടും ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കേക)

പെരിയോരാമീ മരുത്തുക്കളെത്തള്ളീടാതേ
പരിപാലിച്ചീടുന്നു, പെരിയോൻ ഭവാനിന്ദ്ര,

സുരബലം (അസുരശക്തി) ചിലരിൽനിന്നു ധനം അപഹരിച്ചു മറുചിലർക്കുകൊടുക്കുന്നു; അതുപോലെ നിങ്ങളുടെ ദാനവും മേഘത്തിൽനിന്നു ജലം അപഹരിച്ചു ലോകത്തിനു നല്കുന്നു.

8. ആകമ്പം=ഇളക്കം. മാരുതകലിശങ്ങൾ=മരുത്തുക്കളുടെ വജ്രങ്ങൾ. മന്നുലകം=ഭൂലോകം. അവനമ്രത—താഴ്മ; മുഖം കുനിച്ച്.

9. പൃശ്നി—അന്തരിക്ഷദേവത എന്നു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെട്ട മരുന്മാതാവ്. രണത്തിനായ്—പൊരുതി മേഘങ്ങളെ ജയിപ്പാൻ. സശ്രീകം=ശോഭയോടേ. മാരുതസമൂഹം=മരുദ്ഗണം. ജനിപ്പിച്ചാർ—വൃഷ്ടിക്കുതരാക്കി എന്നുസാരം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അവർതൻ വിധാതാവാമവിടുന്നറിഞ്ഞു ത-
ന്നരുമകെങ്ങമക്കു, ഭവാനാരിമപ്പെട്ട സുഖം! 1

ഇന്ദ്ര, നിങ്കലേ ചേന്നോർ, മർത്ത്യക്കായ് മഴ പെയ്യി-
യ്ക്കുന്ന നിശ്ശ്ലേഷപ്രജാപാലകർ മരുത്തുക്കൾ:
ചിരിക്കുട്ടിനാരല്ലോ, സുഖത്തെത്തുകം പോരി-
ലരിയ ലാഭം നേടാനിവർതൻ പൃതനകൾ! 2

ചെല്ലുന്ന ഭവാനേറയച്ചൂരിക: പണ്ടേ കൊണ്ട
വെള്ളമെങ്ങൾക്കായിന്ദ്ര, പാറുന്ന മരുത്തുക്കൾ;
അഗ്നിയും ജ്വലിയ്ക്കുന്നു, പതിവുകമ്മങ്ങളി;-
ലന്നങ്ങൾ പുലർത്തുന്നു, ദ്വീപിനെജ്ജലംപോലേ! 3

അദ്ധ്വനം തരികിന്ദ്ര: ഞങ്ങളപ്പിയ്ക്കാമങ്ങ-
യ്ക്കുത്തമപ്രദേയങ്ങൾ ബന്ധുവിനെന്നനാവിധം:
നൽസ്തുതികളാൽപ്പോഷിപ്പിപ്പു, വായുവാം നിന്നെ,-
ദ്ദുശ്ചാത്മമാഹാരത്താൽ സ്തനത്തെപ്പോലെയിവർ! 4

ഘാതുകതമരിന്ദ്ര, നിന്നുടെ സുഹൃത്തുക്കളേ
തുയജ്ഞേച്ഛുവിനും നിർവാഹകന്മാരല്ലോ.

സൂക്തം 169.

1. പെരിയോൻ—മരുത്തുക്കളെ തള്ളായ്കയാൽ ഭവാൻ പെരിയോനാകുന്നു. വിധാതാവ്—സ്രഷ്ടാവ്; മരുത്തുക്കൾക്കു ദേവകളിൽ സ്ഥാനം കല്പിച്ചവൻ. സുഖം—മരുദധീനമായ മഴയും മറവും; അതു ഭവാനു പ്രിയപ്പെട്ടതാണല്ലോ.

2. സുഖം—സദ്ഗാദിഫലം. പോർ—വൃത്രാദിയുദ്ധം. ലാഭം—ജയം. പൃതനകൾ=സേനകൾ ചിരിക്കുട്ടിനാർ—ഹർഷിച്ചു. അതിനാൽ മരുത്തുക്കൾ അങ്ങയുടെ പങ്കുകാർതന്നെ.

3. ചെല്ലുന്ന—മേഘത്തെ പിളർത്താൻ. ചൂരിക—വജ്രമെന്നർത്ഥം. കൊണ്ട=സംഭരിച്ചു. അഗ്നിയും ജ്വലിയ്ക്കുന്നു—മഴകൊണ്ടു സസ്യാദികൾ വർദ്ധിച്ചതിനാൽ പതിവുകമ്മങ്ങളിൽ (അനുദിനയജ്ഞങ്ങളിൽ) അഗ്നി ജ്വലിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുകയായി. ഒരു ദ്വീപിനെ ചുറ്റുമുള്ള ജലം എപ്രകാരമോ, അപ്രകാരം ആളുകളെ അന്നങ്ങൾ പുലർത്തുന്നു (പോറ്റുന്നു).

4. അദ്ധ്വനം—പ്രസിദ്ധമായ അങ്ങയുടെ സമ്പത്ത്. പകരം, അങ്ങയ്ക്കു ഞങ്ങൾ ഒരു ബന്ധുവിനെന്നപോലെ ഉത്തമപ്രദേയങ്ങൾ (മികച്ച ദേയവസ്തു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഏകട്ടേ, സുഖമെങ്ങഠക്കദ്ദേവർ മരുത്തുക്കഠം:
യാഗത്തിൽ മുമ്പേ ചെല്ലാനോക്കുവോരല്ലോ, ഇവർ! 5
ചെല്ലുക, നീർ തൂകുന്ന നേതാക്കഠംതൻനേക്കിന്ദ്ര:
മല്ലടിയ്ക്കയും ചെയ്ക, വാനിടത്തിങ്കൽബ്ഭവാൻ;
ഇവർതൻ പൃഥുപാദരായ വാജികളുണ്ട്
നിവസിയ്ക്കുന്ന മാറ്റേ, പ്രബുദ്ധശക്തികഠം പോലേ! 6
പടയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടം മന്ത്യനെ സപരക്ഷയാ-
ലടിച്ചുവീഴ്ത്തുമെവർ, കെടുമാറാനെപ്പോലെ;
ഭീമർ, കർബുരവണ്ണർ, സതതസഞ്ചാരിക-
ളാ മരുത്തുക്കഠം വരുന്നുണ്ട;-താ, ശബ്ദം കേഠപ്പൂ! 7
ഇന്ദ്ര, നീ വിശപഹിതശക്തിയാൽ, മരുത്തുക്ക-
ളൊന്നിച്ചു പിളർത്താലും, മാൽ പോക്കും മുകിൽകളെ;
അങ്ങയെ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന ദേവ, സുഷ്ടുതർ ദേവർ;
ഞങ്ങഠം നേടാവൂ, കെല്പുംമനാവും ദീർഘായുസ്സും! 8

സൂക്തം 170.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ബൃഹതിയും അനുഷ്ടുപ്പും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സുകഠം; ഇന്ദ്രൻ ദേവത

'ഇന്നില്ല, തീർച്ച; നാളെയുമില്ല. ഈ അദ്ഭുതം ആരറിഞ്ഞു? മറൊരുവന്റെ ചുറ്റിനടക്കുന്ന മനസ്സ് ആരറിയും? നിനച്ചതും നശിച്ചുപോകുന്നു!' 1

ക്കഠം; അപ്പിയ്ക്കാ. വായു—അതിവേഗത്തിൽ വരം നല്കുന്നവൻ. ദുശ്ചാത്ഥം=പാലുണ്ടാകാൻ. സ്തനം—പ്രസൂതയുടെ സ്തനം. ഇവർ—ഞങ്ങളുടെ സ്തോതാക്കഠം.

5. ഘാതുകതമർ—വഷ്പിയ്ക്കാത്ത മേഘങ്ങളെ തുലോം ഹിംസിയ്ക്കുന്നവർ. ഓക്കുവോർ—മുതിരുന്നവർ.

6. നീർ തൂകുന്ന നേതാക്കഠം—മേഘങ്ങഠം. മല്ലടിയ്ക്കയും ചെയ്ക—അവരെക്കൊണ്ടു മഴ പെയ്യിയ്ക്കാൻ. ഇവർ—മരുത്തുക്കഠം. പൃഥുപാദർ=വലിയ കാലുള്ളവ. വാജികഠം=അശപങ്ങഠം. അവ അങ്ങയെ സഹായിയ്ക്കട്ടെ.

7. കർബുരവണ്ണർ=നാനാവണ്ണർ.

8. സുഷ്ടുതർ=നന്നായി സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവർ.

സൂക്തം 170.

1. ഇന്ദ്രൻ പറയുന്നു: നശിച്ചുപോകുന്നു—മറക്കുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

'ഇന്ദ്ര, ഭവാൻ എന്തിനു ഞങ്ങളെ ഹനിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്നു? അങ്ങയുടെ ഭ്രാതാക്കളാണ്, മരുത്തുക്കൾ. അവരോടൊന്നിച്ചു തക്കതു ചെയ്കു; പൊരുതി ഞങ്ങളെ കൊല്ലരുത്.' 2

'ഭ്രാതാവേ, അഗസ്ത്യ, ഭവാൻ സഖാവായിരിയ്ക്കേ ഞങ്ങളെ കടന്നുകരുതുന്നതെന്തുകൊണ്ടാണ്? എനിയ്ക്കറിയാം, ഭവാന്റെ ഉള്ള്: ഭവാൻ ഞങ്ങൾക്കു താൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നില്ല! 3

വേദി വെടുപ്പാക്കട്ടെ; മുൻവശത്ത് അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിയ്ക്കട്ടെ. അതിൽ നമുക്കിരുവക്കുംകൂടി, അമർത്ത്യതജ്ഞാപകമായ യജ്ഞം നടത്താം.' 4

'ഇന്ദ്ര, ധനപതേ, അങ്ങാണ് ധനങ്ങളുടെ സ്വാമി. മിത്രപതേ, അങ്ങു മിത്രങ്ങളെ ഭരിയ്ക്കുന്നു, മരുത്തുക്കളെ അഭിനന്ദിയ്ക്കുന്നു; കാലങ്ങളിൽ ഹവിസ്സുശിച്ചുകൊള്ളുക.' 5

സൂക്തം 171.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; മരുത്തുക്കളും ഇന്ദ്രനും ദേവതകൾ.

മരുത്തുക്കളേ, ഈ നിങ്ങളെ ഞാൻ നമസ്കാരംകൊണ്ട് അഭിഗമിയ്ക്കുന്നു: സൂക്തംകൊണ്ടു, സത്വരരായ നിങ്ങളുടെ സന്മനസ്സു യാചിയ്ക്കുന്നു. നിങ്ങൾ സ്തുതികൊണ്ടു രസിച്ച്, അരിശം വെടിയുവിൻ: കുതിരകളെ അഴിച്ചുവിടുവിൻ! 1

മരുത്തുക്കളേ, ഇതാ, നിങ്ങൾക്കു മനോനിർമ്മിതമായ സ്തോത്രവും ഹവിസ്സും: ദേവന്മാരേ, ഇതു നിങ്ങൾ മനസ്സിൽ വെയ്ക്കുവിൻ; മന

---

2. അഗസ്ത്യൻ പറയുന്നു: തക്കത്—ഹവിർഭാജനമോ, യുദ്ധമോ.

3. ഇന്ദ്രൻ: കടന്നുകരുതുന്നത്—ഞങ്ങൾ ഉപദ്രവിച്ചേയ്ക്കുമെന്നു ശങ്കിയ്ക്കുന്നത്.

4. ഇതും ഇന്ദ്രവചനംതന്നെ.

5. അഗസ്ത്യൻ:

സൂക്തം 171.

1. അഭിഗമിയ്ക്കുക—സമീപിയ്ക്കുക. സൂക്തം—സ്തോത്രം. കുതിരകളെ അഴിച്ചുവിടുവിൻ—അരിശപ്പെട്ടു തിരിച്ചുപോയ്ക്കളയരുത്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സ്സുകൊണ്ടാദരിച്ച് ഇവിടെ വന്നുചേരുവിൻ. അന്നം വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്ന വരാണല്ലോ, നിങ്ങൾ! 2

സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട മരുത്തുക്കൾ നമ്മെ സുഖിപ്പിയ്ക്കട്ടെ; സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട മഘവാവു സൌഖ്യം തരട്ടെ. മരുത്തുക്കളേ, ഞങ്ങൾക്കു മേലിൽ എല്ലാദ്ദിവസങ്ങളും ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളും സ്പൃഹണീയങ്ങളും സേവനീയങ്ങളു മായിത്തീരട്ടെ! 3

മരുത്തുക്കളേ, ഈ ബലവാനായ ഇന്ദ്രനെ പേടിച്ചു ഞാൻ വിറച്ചുംകൊണ്ടു പാഞ്ഞു. ഇതുനിമിത്തം, നിങ്ങൾക്കായി വെടിപ്പു വരുത്തിവെച്ചിരുന്ന ഹവിസ്സു ദൂരത്തായിപ്പോയി. നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ സുഖിപ്പിയ്ക്കണം! 4

വൃഷാവേ, യാതൊരു ബലവാനാൽ മാനിയ്ക്കപ്പെട്ട രശ്മികളാണോ, എന്നെന്നും ഉഷസ്സുകളുടെ ഉദയത്തിൽ ഉണർവു വരുത്തുന്നത്; ആ ഉഗ്രനും പുരാതനനും ശക്തിപ്രദനുമായ നിന്തിരുവടി ഉഗ്രരായ മരുത്തുക്കളോടുകൂടി ഞങ്ങൾക്ക് അന്നം കല്പിച്ചുതന്നാലും! 5

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്നു പ്രബലരായ നേതാക്കളെ രക്ഷിച്ചാലും; മരുത്തുക്കളോടൊന്നിച്ചു കോപം വെടിഞ്ഞാലും. ആ ശോഭനജ്ഞാനരോടുകൂടി, ധഷ്ണുനായ അവിടുന്നു തന്നരുളിയാലും: ഞങ്ങൾക്ക് അന്നവും ബലവും ദീർഘായുസ്സും കിട്ടട്ടെ! 6

സൂക്തം 172.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; മരുത്തുക്കൾ ദേവത.

ശോഭനദാനരായ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ആഗമനം ആശ്ചര്യമായിഭവിയ്ക്കട്ടെ; മങ്ങാത്ത ശോഭയുള്ളവരേ, ആശ്ചര്യമായ അതുരക്ഷകവുമാകട്ടെ! 1

ശോഭനദാനരായ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ആ ചൊല്ലുകൊണ്ടുമുരിക ദൂരേ വെച്ചേയ്ക്കുക; എറിയുന്ന കല്ലും ദൂരേ വെച്ചേയ്ക്കുക! 2

---

2. ഇത്—സ്തോത്രം.
4. സുഖിപ്പിയ്ക്കണം—അനപരാധികളായ ഞങ്ങളിൽ കോപിയ്ക്കരുത്.
5. ഉണർവു വരുത്തുന്നത്—പ്രാണികൾക്ക്.
6. തന്നരുളിയാലും—അഭീഷ്ടം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശോഭനദാനരേ, നിങ്ങഠം ഈ പുല്ലുപോലെ വിറയ്ക്കുന്നവന്റെ ആളുകഠക്കു സങ്കടം വരുത്തരുതേ; ഞങ്ങളെ ഉന്നതരും ചിരജീവികളുമാക്കുവിൻ! 3

സൂക്തം 173.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

അങ്ങറിയുന്നതുപോലെ, വാനിൽ വ്യാപിയ്ക്കുന്ന സാമം ഗാനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു; സദ്ഗുപ്രാപകമായ അതിനെ ഞങ്ങഠം, ദർഭയിലിരിയ്ക്കുന്ന ദിവ്യനെ കറവുപൈക്കഠം ഉപദ്രവിയ്ക്കപ്പെടാതെ പരിചരിയ്ക്കുമാറു, വളത്തിച്ചൊല്ലുന്നു. 1

ഹവിർവ്വഷി വഷ്കരോടൊന്നിച്ചു സമൃദ്ധമായ സ്വന്തം ഹവിസ്സുകൊണ്ട് (ഇന്ദ്രനെ) പൂജിയ്ക്കുന്നു: അദ്ദേഹം അത്, ഒരു വിശപ്പുള്ള മൃഗംപോലെ ഭക്ഷിപ്പാനൊരുങ്ങുമല്ലോ. ബലവാനേ, സ്തോത്രതൽപരരെ തോഷിപ്പിയ്ക്കുന്ന മനുഷ്യനായ ഹോതാവു യജ്ഞനിർവ്വഹണത്തിന് ഇണകളെ ഒരുക്കുന്നു. 2

ഹോതാവു പരിമിതസ്ഥാനങ്ങളെ ചുററി വന്നൊത്തുന്നു; ഒരാണ്ടിലെ ഭൂമ്യുൽപന്നത്തെ കൈക്കൊള്ളുന്നു; കുതിരപോലെ ചിനയ്ക്കുന്നു; കൊണ്ടുപോകുന്നു; കാളപോലെ മുക്രയിടുന്നു; ദൂതൻപോലെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു വാനാഴികഠക്കിടയിൽ സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു! 3

സൂക്തം 172.

3. വിറയ്ക്കുന്നവന്റെ—എന്റെ. ആളുകഠം—പുത്രഭൃത്യാദികഠം.

സൂക്തം 173.

1. ഗാനംചെയ്യപ്പെടുന്നു—ഉദ്ഗാതാവിനാൽ. ദിവ്യൻ—ഇന്ദ്രനായ ഭവാൻ.

2. ഹവിർവ്വഷി—യജമാനൻ. വഷ്കർ—അധ്വര്യുപ്രഭൃതികഠം. അദ്ദേഹം—ഇന്ദ്രൻ. സ്തോത്രതൽപരർ—ദേവന്മാർ. ഇണകഠം—സ്തോത്രഹവിരാദികഠം.

3. ഹോതാവ്—അഗ്നി. പരിമിതസ്ഥാനങ്ങഠം—ഗാർഹപത്യാദിസ്ഥാനങ്ങഠം. കൊണ്ടുപോകുന്നു—ഇന്ദ്രന്റെ അടുക്കലേയ്ക്ക്. സ്തുതിച്ചുകൊണ്ട്—ദേവന്മാരെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദേവകാമന്മാർ കഴിവുകഠ നേടുന്നു. നാമും ധാരാളം ഹവിസ്സു രുക്കുക: ദശ്നീയതേജസ്സായ ഇന്ദ്രൻ, അശ്വികളെന്നപോലെ സുഖ പ്രാപ്യനായി, തേരിലിരുന്നു കൈക്കൊള്ളട്ടെ! 4

സത്യവാൻ, ശൂരൻ, മഘവാവ്, രഥസ്ഥൻ, നേരിട്ടുനാവ നെക്കാളും പോരിട്ടുനാവൻ, വഷ്കസമേതൻ, മൂടിനിന്ന തമസ്സിനെ യും മുടിച്ചവൻ—ഇങ്ങിനെയുള്ള ഇന്ദ്രനെ ഭവാൻ സ്തുതിയ്ക്കുക! 5

ഇന്ദ്രൻ മഹത്വത്താൽ നേതാക്കഠക്കു പ്രഭുവാകുന്നു; വാനൂഴി കഠം കൂടിച്ചേന്നാൽത്തന്നെ അവിടെയ്ക്കു മതിയാവില്ല! അവിടുന്ന്, ആ കാശം ഭൂമിയെ എന്നപോലെ ആവരണംചെയ്യുന്നു; ആ അനാവാൻ ലോകദ്വയത്തെയും സപ്തസ്വത്തെയും ഭരിച്ചരുളുന്നു. 6

ശൂര, യുദ്ധങ്ങളിൽ സജ്ജനങ്ങഠക്കു ബഹുപ്രദനും ഉത്തമമാ ശ്രുതനും വിദ്വാനും ഇന്ദ്രനുമായ ഭവാനെ ചമയിയ്ക്കാനും മുന്തുപിടി പ്പിയ്ക്കാനും പരിജനങ്ങഠ—ബലംകൊണ്ട് ഇമ്പപ്പെടുത്താവുള്ളവർ— സമാനപ്രീതിയോടേ യതിയ്ക്കുന്നു. 7

അങ്ങനെ അന്തരിക്ഷത്തിൽ ജലങ്ങളാകുന്ന ദേവിമാർ ഈ പ്ര ജകഠക്കായി ഇമ്പപ്പെടുത്തിയാലേ, ഇപ്രകാരം സവനങ്ങഠ അങ്ങയ്ക്കു സുഖകരങ്ങളാകു; സ്തോതാക്കളെ അങ്ങു കമ്മംകൊണ്ടനുഗ്രഹിച്ചാലേ, എല്ലാവാക്കും അങ്ങയ്ക്കു പ്രീതികരവുമാകു. 8

സ്വാമിൻ, ഞങ്ങഠ നല്ല സുഖാക്കളുള്ളവരും, നരന്റെ പ്രശം സകഠകൊണ്ടെന്നപോലെ ശോഭനാഭീഷ്ടരുമായിത്തീരണം; ഇന്ദ്രൻ

---

4. കൈക്കൊള്ളട്ടെ—നമ്മുടെ സ്തോത്രാദികളെ സ്വീകരിയ്ക്കട്ടെ.

5. നേരിട്ടുന്നവനെക്കാളും—എതിർത്തവനെ ജയിയ്ക്കുന്നതിനെക്കവണ്ണം. വഷ്കസമേതൻ—വജ്രാദ്യനുചിതൻ. തമസ്സ്—വൃത്രാദി. ഹോതാവിനോടു പറയുന്നതാണിത്.

6. നേതാക്കഠ—യജമാനന്മാർ. പ്രഭു—വരദാനങ്ങളാൽ രക്ഷിപ്പാൻ സമർത്ഥൻ. മതിയാവില്ല—സഞ്ചരിപ്പാൻ. ആവരണംചെയ്യുന്നു—ലോകത്രയത്തെ. ഇതിന്റെ വിവരണമാണ്, അടുത്ത വാക്യം: ലോകദ്വയം—പൃഥിവ്യന്തരിക്ഷങ്ങഠ.

7. പരിജനങ്ങഠ—മുന്തുക്കഠ.

8. ഇമ്പപ്പെടുത്തിയാലേ—വഷ്ണത്തിനനുസാരിപ്പിച്ചാലേ. സവനങ്ങഠ—സോമയാഗങ്ങഠ. കമ്മം—വൃഷ്ടിപ്രദാനം. വാക്ക്—സ്തുതി. സസ്യോത്പാദകമായ വഷ്ണകമ്മംകൊണ്ടു യജ്ഞങ്ങഠ നടത്തിച്ചാലും എന്നർത്ഥം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നമ്മുടെ സ്തുതിയിൽ വഞ്ചിച്ചു, വെമ്പൽക്കൊണ്ടവനെന്നപോലെ, കമ്മത്തെ ഉക്ഥത്താൽ സഫലമാക്കണം! 9

നരരെ പ്രശംസകഠംകൊണ്ട് ഇണക്കുന്നതുപോലെ, നാം വജ്രപാണിയായ ഇന്ദ്രനെ ഇണക്കുക. ഹിതൈഷികഠം സുശാസിതാവായ പുരന്ദരനെ എന്നപോലെ, ശ്രേയസ്കാമർ (ഇന്ദ്രനെ) യജ്ഞസാധനങ്ങഠംകൊണ്ടു പൂജിയ്ക്കുന്നു. 10

ഒരു യജ്ഞവാൻ ഇന്ദ്രനെ വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്നു; വക്രഗതിക്കാരനോ, മനസ്സുകൊണ്ട് അലഞ്ഞുനടക്കുന്ന നല്ല വഴിയിൽ തൃഷിതൻ തണ്ണീർപ്പുര പൂകും; വളഞ്ഞുതിരിഞ്ഞ വഴിയോ, വിശ്രമാർത്ഥിയെ പിന്തിരിപ്പിയ്ക്കും! 11

ഇന്ദ്ര, ഈ യുദ്ധങ്ങളിൽ ദേവാനുചിതനായ ഭവാൻ ഞങ്ങളെ ത്യജിയ്ക്കരുത്: ബലവാനോ, വജ്രമുണ്ടല്ലോ, അങ്ങയ്ക്ക്. ഹവിസ്സു ഹോമിക്കുന്ന എന്നെ ഫലദായിനിയായ വാക്കു മഹാന്മാരായ മരുത്തുക്കളെയും വന്ദിയ്ക്കുന്നു! 12

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയ്ക്കുള്ളതാണ്, ഞങ്ങളുടെ ഈ സ്തോത്രം. ഹരിയുക്ത, ഇതുകൊണ്ടു ഞങ്ങളുടെ മാർഗ്ഗം അറിയുക; ദേവ, ഞങ്ങളെ സദ്ഗതിയ്ക്കു തിരിച്ചുവിടുക. ഞങ്ങൾക്ക് അന്നവും ബലവും ദീർഘായുസ്സും കിട്ടട്ടെ! 13

---

1. നരർ—രാജാക്കന്മാരുംമറും; അവരാൽ പ്രശംസിയ്ക്കപ്പെട്ടവരുടെ അഭീഷ്ടം ശോഭനമാകുമല്ലോ. സ്തുതിയിൽ വഞ്ചിച്ചു—സ്തോത്രം ശ്രദ്ധിച്ചു കേട്ട്. കമ്മം—നമ്മുടെ യജ്ഞം. 'അതിന്നുതക്കവിധം ചെയ്യുവിൻ' എന്ന് ഋത്വിക്കുകളോടു പറയുന്നതാണ്, ഇന്ദ്രൻ എന്നാദിയായ വാക്യം.

10. സുശാസിതാവ്=വഴിപോലെ ശാസിയ്ക്കുന്ന (ഭരിയ്ക്കുന്ന)വൻ. യജ്ഞസാധനങ്ങഠം—ഹവിഃസ്തോത്രാദികഠം.

11. അലഞ്ഞുനടക്കുന്ന—ഇന്ദ്രനെ ആരാധിയ്ക്കാതെ, ലൌകികവിഷയങ്ങളെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന. വഴി ശരിയ്ക്കുള്ളതാണെങ്കിൽ, യാത്രക്കാരന്നു താഹിയ്ക്കുമ്പോഠം വെള്ളം കിട്ടും; വക്രമാർഗ്ഗത്തിലോ, വിശ്രമം ലഭിയ്ക്കില്ല. ഇന്ദ്രനെ പൂജിയ്ക്കുക നേർവഴി; പൂജിയ്ക്കായ്ക വളഞ്ഞ വഴി.

12. ദേവാനുചിതൻ—മരുദാദിസഹിതൻ. വാക്ക്—സ്തുതി. മരുത്തുക്കളെയും—അങ്ങയെ എന്നപോലെ.

13. മാർഗ്ഗം—യജമാനമാർഗ്ഗം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 174.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകാം മൂന്നേത്തവ.

ഇന്ദ്ര, അങ്ങു ദേവന്മാക്കും രാജാവാണ്. ശത്രുക്കളെ പോക്കുന്നവനേ, അങ്ങു നരരായ ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചാലും: സൽപതിയും മഘവാവും ഞങ്ങൾക്കു താരയിതാവുമാണവിടുന്ന്: സത്യവും തേജസ്സുട്ടുപ്പിയ്ക്കുന്നവനുമായ അവിടുന്നു ബലം തന്നരുളിയാലും! 1

ഇന്ദ്ര, അങ്ങ് ഏഴ് ഓരാണ്ടുനഗരങ്ങളെ പിളർത്തു; ക്ഷമയാചിച്ച തൽപ്രജകളെ അടക്കിനിർത്തി; അനവദ്യ, ജലങ്ങളെ പ്രവഹിപ്പിച്ചു; യുവാവായ പുരുകുത്സനുവേണ്ടി, വൃത്രനെ വധിച്ചു! 2

ഇന്ദ്ര, പുരുഹൂത, അങ്ങു ശൂരനഗരങ്ങളിലെയ്ക്കും, ഇവരൊന്നിച്ചു സഭ്യത്തിലെയ്ക്കും ശരിയ്ക്കു പോയ്ക്കൊൾകെ; എന്നാൽ, അടക്കമില്ലാതെ തിടുക്കംകൊള്ളുന്ന അഗ്നിയെ, ഗൃഹത്തിൽ കമ്മത്തിനിരുത്തി, സിംഹംപോലെ രക്ഷിയ്ക്കുകതന്നെ വേണം! 3

ഇന്ദ്ര, ശത്രുക്കൾ അങ്ങയുടെ വജ്രത്തിന്റെ മഹത്ത്വം വിളിച്ചുപായാൻ, ചിക്കെന്നു സ്വസ്ഥാനത്തെങ്ങും വീണുകിടക്കട്ടെ! അങ്ങു ഹര്യശ്വനായി പൊരുതി ജലത്തെ താഴത്തെയ്ക്കാഴുക്കിയല്ലോ; അങ്ങനെ, ത്രാണികൊണ്ട് അന്നാൾ വർദ്ധിപ്പിച്ചാലും! 4

ഇന്ദ്ര, നില്ക്കാതെ നേരേ നടക്കുന്ന വാതാശ്വങ്ങളെ തെളിച്ചുകൊൾകെ; അങ്ങു യാതൊന്നിനു കുത്സങ്കൽ തൽപരനായോ, അതി

സൂക്തം 174.

1. താരയിതാവ്—പാപത്തിൽനിന്നു കരയേറുന്നവൻ. തേജസ്സുട്ടുപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ—തേജസ്സുകൊണ്ട് എല്ലാവരിനേയും ആച്ഛാദനംചെയ്യുന്നവൻ.

2. ഓരാണ്ടു നഗരങ്ങൾ—ഒരാണ്ടു മുഴുവൻ ഉറപ്പുവരുത്തിപ്പോന്ന നഗരങ്ങൾ; അല്ലെങ്കിൽ ഒരു വയസ്സു (പണിയിച്ചിട്ട് ഒരു കൊല്ലം) ചെന്ന നഗരങ്ങൾ. ഇവ വൃത്രന്റെ ചാച്ചുക്കാരായ അസുരന്മാരുടെയത്രേ.

3. ഇവർ—മരുദ്ഗാദികൾ തിടുക്കംകൊള്ളുന്ന—തിരിച്ചുപോകാൻ വെമ്പുന്ന. ഗൃഹത്തിൽ—ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹത്തിൽ. സിംഹംപോലെ—സിംഹം വനത്തെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

4. ഹര്യശ്വൻ—ഹരികളെന്ന അശ്വങ്ങളിൽ കേറിയവൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ന്നായി സൂര്യൻ അരികത്തു ചക്രമുയത്തട്ടെ. വജ്രപാണി വൈരികളെ നേരിടട്ടെ! 5

ഇന്ദ്ര, ഹരിയുക്ത, അങ്ങു സ്തുതിയാൽ വളർന്ന്, അദാതാക്കളായ മിത്രദ്രോഹികളെ കൊന്നുകളഞ്ഞു. അയ്മമാവായ അങ്ങയെ ഏവർ ദർശിയ്ക്കുന്നുവോ, അവർ ഒന്നുപോന്ന് അങ്ങയ്ക്ക് അന്നം അപ്പിച്ചു, വേഗേന സന്താനത്തെ നേടുന്നു. 6

ഇന്ദ്ര, കവി അന്നം കിട്ടാൻ അങ്ങയെ സ്തുതിച്ചു. അങ്ങു ദാസനു മണ്ണു കിടയ്ക്കയാക്കി. മഘവാവു മുപ്പാരിനെ സമ്പത്സമൃദ്ധമാക്കുന്നു. അവിടുന്നു ദുയ്മോണനുവേണ്ടി, കുയവാചനെ യുദ്ധത്തിൽ കൊന്നു. 7

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയുടെ ആ പഴമകളെ പുതിയവർ പുകഴ്ത്തുന്നു: യുദ്ധമില്ലാതാക്കാൻ വളരെ ഹിംസകളെ അങ്ങ് അമത്തിയിരിയ്ക്കുന്നു; ഘാതുകങ്ങളായ അസുരനഗരങ്ങളെയും അങ്ങു പിളർത്തിരിയ്ക്കുന്നു. പീയു എന്ന അസുരന്റെ വജ്രത്തെ അങ്ങു നിലംപൊത്തിച്ചു! 8

ഇന്ദ്ര, വിറക്കൊള്ളിയ്ക്കുന്ന ഭവാൻ അലക്കൊള്ളുന്ന ജലങ്ങളെ, ഒഴുകുന്ന നദികളെഎന്നപോലെ താഴത്തെയ്ക്കു വിട്ടു. ശൂര, അതിനാൽ സമുദ്രം നിറയുമ്പോഠം, അവിടുന്നു തുർവശ-യദുക്കളെ നിരപായം രക്ഷിച്ചു 9

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്നു ഞങ്ങൾക്ക് ഏതൊന്നും അതിദാതാവാകണം; ആളുകളെ രക്ഷിയ്ക്കണം; ഞങ്ങളുടെ പടകൾക്കെല്ലാം ബലം നല്കണം. ഞങ്ങൾക്ക് അന്നവും ബലവും ദീർഘായുസ്സും കിട്ടട്ടെ! 10

---

5. വാതാശ്വങ്ങൾ—കാറ്റിനൊത്ത വേഗമുള്ള കുതിരകൾ. കുത്സൻ—ഒരൃഷി. അത്—ഹവിസ്സ്. വജ്രപാണി എന്നു തുടങ്ങുന്ന വാക്യം പരോക്ഷം.

6. അദാതാക്കൾ—ഹവിസ്സു നല്കാത്തവർ. അയ്മമാവ്=ദാതാവ്.

7. കവി—ഒരൃഷി. ദാസൻ—ഒരസുരൻ; അവനെ കൊന്നു നിലംപൊത്തിച്ചു. അടുത്ത വാക്യങ്ങൾ പരോക്ഷങ്ങൾ. ദുയ്മോണൻ—ഒരു രാജാവ്. കുയവാചൻ—ഒരസുരൻ.

8. പഴമകൾ—സനാതനങ്ങളായ ശൌര്യങ്ങൾ. പുതിയവർ—ഇന്നത്തെ ഋഷിമാർ. ഹിംസകളെ അമത്തിരിയ്ക്കുന്നു—ഹിംസകരെ കീഴടക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു.

9. വിറക്കൊള്ളിയ്ക്കുന്ന—ശത്രുക്കളെ വിറപ്പിയ്ക്കുന്ന.

10. ആളുകളെ—ഞങ്ങളുടെ പുത്രഭൃത്യാദികളെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 175.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; സ്കന്ധോഗ്രീവിയും അനുഷ്ടുപ്പും ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സു്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി)

പാത്രം നിറയ്ക്കുന്നാപോലേ കുടിച്ചു നീ
ക്ഷത്താടുകശ്ചിൻ: വൃഷാവാം ഭവാനിതാ,
മത്തും മതിയുമാക്കീടുവും ഭൂകുനാ,
പത്തായിരം തരും വാജിയുസ്സോമനീർ! 1

എത്തട്ടെയിന്ദ്ര, ഭവാങ്കൽ, വരേണ്യമായ്
മത്തും മതിയും തരുനാതായ്ശ്ശുക്തമായ്
ധ്വസ്താരിസൈന്യമായ്സ്സേവ്യമായ് വഷ്ടിയായ്
മൃത്യുവിഹീനമാം ഞങ്ങൾതൻ സോമനീർ! 2

ശൂരനും ദാതാവുമല്ലോ, ഭവാനൊ;-രു
തേരീമനുഷ്യനായച്ചുതരേണമേ!
പാത്രത്തെയഗ്നിപോലാകെപ്പഴപ്പിയ്ക്കു-
കാ,ത്തബലൻ നീയകമ്മിയാം ദസ്യുവെ! 3

ഭൂരിപ്രഭാവൻ ഭവാൻ കവേ, ഭാനുവിൻ
തേരുരുളൊന്നു കവന്നുവല്ലോ, ബലാൽ;
ക്രതുനുവേണ്ടിയശ്ശുഷ്ണനെക്കൊല്ലുവാ-
നുത്സ്യദാശ്വൻ ഭവാനേന്തീ, വധായുധം! 4

സൂക്തം 175.

1. അശ്വിൻ=അശ്വസഹിത. പത്തായിരം—ആയിരമായിരം സുഖഭോഗങ്ങളെ. വാജി—അന്നം ഭക്ഷിച്ചാലത്തെ തൃപ്തിയുളവാക്കുന്നതുകൊണ്ടാണു്, വാജി (അന്നത്തോടുകൂടിയതു്) എന്ന വിശേഷണം.

2. ധ്വസ്താരിസൈന്യം=ശത്രുസൈന്യത്തെ നശിപ്പിയ്ക്കുന്നതു്. വഷ്ടി=സുഖഭോഗങ്ങളെ വഷ്ടിയ്ക്കുന്നതു്. മൃത്യുവിഹീനം=അക്ഷയം.

3. ഒരു തേരു്—സച്ഗ്രുത്തിലെയ്ക്കു വരാൻ. ഈ മനുഷ്യനു്—എനിയ്ക്കു്. പാത്രത്തെ—തിയ്യിനുമീതേ വെച്ച പാത്രം ചുട്ടുപഴുക്കുമല്ലോ. ആത്തബലൻ—സോമം കുടിച്ചു ബലം പൂണ്ടവൻ. അകമ്മി=കർമ്മമനുഷ്ഠിയ്ക്കാത്തവൻ.

4. ഉത്സ്യദാശ്വൻ=ഉൽകൃഷ്ടവേഗമുള്ള അശ്വങ്ങളോടുകൂടിയവൻ. വധായുധം—വജ്രം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഏത്രയും പ്രാബല്യമുള്ളോനു, നിൻമദ:-
മെത്രയും കീർത്തിയുള്ളോനു, നിൻചേഷ്ടിതം:
വൃത്രഹത്യയ്ക്കും ധനാഹൃതിയ്ക്കുമവ-
യ്ക്കുത്തരവേകീ പ്രഭ്രാശപദൻ ഭവാൻ! 5
പാരം സുഖിപ്പിച്ചുവല്ലോ പുരാ സ്തുതി
ച്ചോരെ,ത്തൃഷാത്തരെത്തണ്ണീരുപോലെ നീ;
ഇങ്ങാ നുതിയാൽ വിളിപ്പൂ ഭവാനെ ഞാൻ;
ഞങ്ങൾ നേടാവു, കെല്പായുസ്സുമന്നവും! 6

സൂക്തം 176.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ആനുഷ്ടുപ്പം ത്രിഷ്ടുപ്പും ഛന്ദസ്സു്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.
(കാകളി)

ഇന്ദ്രനെ മുന്നുപിടിപ്പിയ്ക്ക, വഷ്ടി നീ
ചൊന്നു, ഞങ്ങൾക്കു ധനാപ്തിയ്ക്കു സോമമേ;
കൊന്നുവീഴ്ത്തിപ്പാനണയുക; മാറാരി-
ലൊന്നിനെച്ചാരുന്നു കാണില്ല, പിന്നെ നീ! 1
ആരൊരാൾമാത്രമഭിജ്ഞരാമാളുകൾ;-
ക്കാർ വിതപ്പിയ്ക്കുന്നു, ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കളെ;
ആർ മഴ പെയ്തു മുളപ്പിപ്പു, നെല്ലുക;-
ളായവങ്ങളണച്ചാലും, വചസ്സു നീ! 2
അഞ്ഞൂന്നാതേതൊരുവന്റെ തൃക്കയ്യിലാ-
ണു,ഞ്ഞൂജനങ്ങൾതൻ സമ്പത്തശേഷവും;

---

൧. മദം=മത്തു്. അവയ്ക്കു ഉത്തരവേകീ—വൃത്രനെ കൊല്ലാനും ധനം കൊണ്ടുപോരാനും ഉത്തരവു കൊടുത്തു, തന്റെ മദത്തെയും ചേഷ്ടിതത്തെയും അനുഗ്രഹിച്ചു. പ്രഭ്രതാശപദൻ=വളരെ അശ്വങ്ങളെ കൊടുക്കുന്നവൻ.

6. ആ നുതി—അങ്ങയ്ക്കു പ്രീതിയുണ്ടാക്കുന്ന സ്തുതി.

സൂക്തം 176.

1. കൊന്നു—മാറാരെ. അണയുക—ഇന്ദ്രനെ പ്രാപിയ്ക്കുക.

2. ഒരാൾമാത്രം—സേവ്യൻ. ആയവങ്കൾ—ആ ഇന്ദ്രൻ. വചസ്സു്—സ്തുതി. ഇതു്, അന്തരാത്മാവിനോടോ ഹോതാവിനോടോ പറയുന്നതാണു്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 178.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകമം മൂനോത്തരാ.

(കാകളി)

കേളിപ്പെടും നിൻസമൃദ്ധികൊണ്ടിന്ദ്ര; നീ
പാലിച്ചുപോരുന്നു, വാഴ്ത്തും ജനങ്ങളെ;
പോക്കരുതെങ്ങളെപ്പൊക്കുമിഷ്ടം—നര-
യോഗ്യമായ് നേടാവു, നിന്നാടേതൊക്കെ ഞാൻ! 1

ക്രോധിയാവ്വു പുരാനിന്ദ്രൻ, നമുക്കിരു-
സോദരിമാർ നിജസ്ഥാനത്തു ചെയ്തതിൽ:
ശക്രനാതിഥ്യമൊ, ബല്യഹവ്യോദയം;
സഖ്യവുമനാവും നല്ലു, നമുക്കവൻ! 2

യുദ്ധത്തിൽ വെല്ലുമേ, ശൂരൻ മരുത്സഖ;-
നത്ഥിയാം സൂരി വിളിപ്പുതു കേൾക്കുമേ;
വിണ്ടുമേ, ഹവ്യപ്രദന്റെ സമീപത്തി-
ലുകതി പൊങ്ങിച്ചുകൊണ്ടിന്ദ്രൻ സ്വയം രഥം! 3

ഇത്ഥം ഹവിസ്സുശിച്ചു,നോച്ചുവിന്ദ്രനാ
മിത്രാനിതങ്കൽ മരുവും, മരുത്സഖൻ;
ശബ്ദമുയർന്ന സദസ്സിൽസ്സയജ്ഞന്റെ
സത്യയെ വാഴ്ത്തിസ്തുതിയ്ക്കും, ഹവിപ്രദൻ! 4

സൂക്തം 178.

1. എങ്ങളെപ്പൊക്കുമിഷ്ടം—ഞങ്ങളെ ഉയർത്തുന്ന (മഹാന്മാരാക്കുന്ന) അഭീഷ്ടം. പോക്കരുത്—നശിപ്പിയ്ക്കരുത്; നിറവേറിത്തരണം. നരയോഗ്യമായ്—മനുഷ്യർക്കു കിട്ടാവുന്നേടത്തോളം. നിന്നാടേതൊക്കെ—ഭവാന്റെ സുഖഭോഗമെല്ലാം.

2. ഇരുസോദരിമാർ (പകലും രാത്രിയും) ചെയ്തതിൽ (ചെയ്ത വൃഷ്ട്യാദി കർമ്മങ്ങളിൽ) ഇന്ദ്രൻ ക്രോധിയ്ക്കരുത്; പ്രത്യുത, സമ്മതിയ്ക്കണം. അതിലാണ്—സോദരിമാരുടെ കർമ്മങ്ങളിലാണ്, ബല്യ (ബലകര) ഹവിസ്സുകളുടെ ഉൽപത്തി.

3. അത്ഥി—അനുഗ്രഹം യാചിയ്ക്കുന്നവൻ. ഹവ്യപ്രദൻ—യജമാനൻ. ഉകതി പൊങ്ങിച്ചുകൊണ്ട്—സ്തോത്രങ്ങളെ ഘോഷിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്. സ്വയം—പര പ്രേരണകൂടാതെ.

4. ആ മിത്രാനിതങ്കൽ—ഋത്വിക്കുകളോടുകൂടിയ യജമാനന്റെ അടുക്കൽ. ശബ്ദം—സ്തോത്രാദിഘോഷം. സയജ്ഞൻ—യജമാനൻ. സത്യ—ഹവിസ്സുദ്ധി,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അങ്ങയാലിന്ദ്ര, മഘവൻ, മടക്കാവു
ഞങ്ങഠം, കേമത്തം നടിയ്ക്കും രിപുക്കളെ:
ഞങ്ങഠംക്കു രക്ഷകനങ്ങു;—ങ്ങു വദ്ധകൻ;
ഞങ്ങഠം നോടാവു, കെല്പായുസ്സുമനാവും! 5

സൂക്തം 179.

ലോപാമുദ്രയും അഗസ്ത്യനും ശിഷ്യനും ഋഷികളാം; ത്രിഷ്ടുപ്പും ബൃഹതിയും ഛന്ദസ്സുകളാം; രതി ദേവത.

('കല്യാണി കളരാണി' പോലെ.)

'ഏറാമാണ്ടു,ഹസ്സിലു,മല്ലിലും, ജരസ്സിനെ—
യേറുമുന്മസ്സിങ്കലും ശ്രുശ്രൂഷയാൽ
ക്ലാന്ത ഞാൻ; മായുന്നിതെ,ന്കാന്തിയും വാദ്ധകത്താൽ;—
ക്കാന്തയെപ്പുല്ലിലെന്നോ, യൌവനസ്ഥർ? 1

സത്രാനുഷ്ഠായികളും, സത്യസല്പാപം വാനോ—
രൊത്ത ദൈഷ്ടാരുമായ പൂർവ്വർപോലും
ത്യകിയിരുന്ന വീര്യം; പൂകിയുമില്ലുരതി;
പുല്ലിലില്ല, യുവാക്കളെപ്പതിമാരും?' 2

'പാഴിലാകില്ലാ ഖേദം: പാലിയ്ക്കുമല്ലോ, വാനോർ!
പാരം ഭുജിയ്ക്കു നമ്മഠം ഭോഗമെല്ലാം:

---

5. അങ്ങയാൽ—ഭവത്സാഹായ്യത്താൽ. മടക്കുക—തോല്പിയ്ക്കുക.

സൂക്തം 179.

1. ജരസ്സിനെയേറും—വാദ്ധക്യം വരുത്തുന്ന. ശ്രുശ്രൂഷയാൽ—അങ്ങയെ ശ്രുശ്രൂഷിച്ചുപോന്നതുകൊണ്ടു്. ക്ലാന്ത—തളർന്നവളായിരിയ്ക്കുന്നു. ഇതും അടുത്ത ഗാഥയും അഗസ്ത്യപത്നിയായ ലോപാമുദ്ര അഗസ്ത്യനോടു പറയുന്നതാണു്.

2. സത്രാനുഷ്ഠായികഠം=യാഗകർത്താക്കഠം. പൂർവ്വർ—പണ്ടേത്തെ ഋഷിമാർ, വീര്യം ത്യകിയിരുന്നു—പതിയെ പ്രാപിച്ചിരുന്നു. അരതിപൂകിയുമില്ല—പതിഗമനംമൂലം അവരുടെ ബ്രഹ്മചര്യം നശിച്ചില്ലതാനും. പുല്ലിലില്ലേ—പുണരുകയും സ്വാധ്വാരണമല്ലേ?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വെല്ലുക, ന്യൂനകൂട്ടമുള്ള പോരിങ്കു നമ്മഥം—
വെല്ലുകി,ണയായ്ച്ചെമ്മേ ചേൻറ നമ്മഥം. 3

രേതസ്സുടക്കി മന്ത്രമോതിടുമെങ്കൽവന്നാ-
നേ,തൊന്നിനാലോ ജാതനായ കാമൻ:
ചേരട്ടേ സേകതാവോടു; ഭീരു ഭുജിച്ചീടട്ടേ,
ധീരനാം ബഭ്രിയ്ക്കുനെ ലോപാമുദ്ര!' 4

'ഉഠപ്പുക സോമത്തോടിതത്ഥിപ്പൻ: പോക്കുകെൻറ
യിപ്പാപം; ഭൃരികാമനല്ലോ, മത്ത്യൻ! 5

പുരുഭുത്യാദിബലബ്ധിയ്ക്കീയഗസ്ത്യൻ
നൽത്തുമ്പകൊണ്ടു കിളച്ചസ്തസംഗൻ
വായ്പിച്ചാനിരുവണ്ണം; വാനവന്മാരിൽനിന്നു
വാസ്തവാശിസ്സുകളും വാങ്ങിക്കൊണ്ടാൻ!' 6

സൂക്തം 180.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൗ ദേവത.

നിങ്ങളിരുവരുടെ രഥം ഉദ്ദിഷ്ടപ്രദേശങ്ങളിലെയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടാൽ, നിങ്ങളുടെ കൃതിരകൗ ലോകങ്ങളിൽ വഴിപോലെ സഞ്ചരിയ്ക്കും; നിങ്ങളുടെ പൊന്നരുൾച്ചുറുകൗ (അഭിമതങ്ങളെ) ഉതിക്കും. നിങ്ങൾ മധു കുടിപ്പാൻ പുലർകാലത്തു വന്നുചേരും! 1

---

3. അഗസ്ത്യന്റെ മറുപടി: ഖേദം—നമ്മുടെ തപഃക്ലേശം. പോര്—സംഭോഗസംഗരം. ഇണ—സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ. ഇങ്ങു—ഈ സംസാരത്തിൽ

4. സേകതാവോടു—രേതസ്സേകം ചെയ്യുന്ന എന്നോടു്. ഭീരു=അധീര.

5. ശിഷ്യൻ പറയുന്നു: ഉഠപ്പുക—കുടിയ്ക്കുപ്പെട്ട. ഇപ്പാപം—ഗുരുപത്നിയുടെയും ഗുരുവിന്റെയും കാമസല്ലാപം ശ്രവിച്ചതിന്റെ പാപം ഭൃരികാമൻ=ആഗ്രഹങ്ങളേറിയവൻ.

6. അസ്തസംഗൻ=നിസ്സംഗൻ. ഇരുവണ്ണം—കാമവും തപസ്സും. വാസ്തവാശിസ്സുകൗം—തീച്ചയായും ഫലം കിട്ടുന്ന അനുഗ്രഹങ്ങൗം.

സൂക്തം 180.

1. മധു—സോമനീർ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സതതസഞ്ചാരിയും വിചിത്രഗതിയും മനുഷ്യാനുകൂലവും പൂജനീയവുമായ തേരിൽ നിങ്ങാം ഉദിപ്പിനുമുമു കേറും: സവ്സ്ത്യരേ, പെങ്ങാം നിങ്ങളെ പരിചരിയ്ക്കും; മധുപായികളേ, (യജമാനൻ) അന്നത്തിനായി സ്തുതിയ്ക്കും! 2

നിങ്ങാം പയ്യിൽ പാൽ നിക്ഷേപിച്ചു; മൂപ്പെത്താത്ത പയ്യിൽ മുനുണ്ടായ പാൽതന്നെ പകചമാക്കിവെച്ചു. ഹവിസ്സുണ്ണുനാവരേ, വനിയ്ക്കിടയിൽ ചോരൻപോലെ മേവുന്ന വിശുദ്ധനായ ഹവിഷ്മാൻ നിങ്ങളെ പൂജിയ്ക്കുന്നു! 3

അശ്വികളേ, സ്വാസ്ഥ്യം തേടുന്ന അത്രിയ്ക്കുവേണ്ടി നിങ്ങാം മധുമത്തായ ഉമിത്തിയ്യിനെ, കുളിർവെള്ളംപോലെ കെടുത്തുവല്ലോ; ആ നേതാക്കളായ നിങ്ങളുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു പശ്രുയജ്ഞം തേർച്ചക്രംപോലെ വരുന്നു! 4

ദസ്രരേ, ഞാൻ നിങ്ങളെ ദാനത്തിനു, ജയശീലനായ തുഗ്രപുത്രനെന്നപോലെ സ്തുതിയാൽ ഇങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുപോരുന്നു. നിങ്ങാം വാനുഴിഞ്ഞു വലുപ്പം വരുത്തി; യജനീയരേ, നിങ്ങാം കിഴവനെ, പാപം പോക്കി ചിരജീവിയാക്കി! 5

ശോഭനദാനന്മാരേ, നിങ്ങാം കുതിരകളെ പൂട്ടുനാതോടേ, ഭൂമിയിൽ അനുങ്ങാം പൊഴിയുന്നു! സ്തോതാവു നിങ്ങളെ കാറുപോലെ പ്രാപിച്ചു തൃപ്തിപ്പെടുത്തട്ടെ; ഒരു സുവ്രതനെന്നപോലെ മഹത്ത്വത്തിനായി അന്നം നേടട്ടെ! 6

---

2. കേറും—യജനസ്ഥലത്തെയ്ക്കു പോകാൻ. പെങ്ങാം—ഉഷസ്സ്. പരിചരിയ്ക്കും—വെളിച്ചംപരത്തും

3. വനി—യജ്ഞം, വനം. ചോരൻ വാനത്തിൽ ജാഗ്രുകനായിമേവുമല്ലോ.

4. മധുമത്—മധുക്കളോടുകൂടിയത്; നന്നായി കത്താൻ പാലും നെയ്യും വീഴ്ത്തിയത്. കുളിർവെള്ളംപോലെ—പച്ചവെള്ളം തീയ്യിനെ കെടുത്തുന്നുപോലെ.

5. ദാനത്തിന്—എനിയ്ക്കു ഭീഷ്ടം തരാൻ. തുഗ്രപുത്രൻ—ശത്രുക്കളാൽ സമുദ്രത്തിൽ വീഴ്ത്തപ്പെട്ട ഭുജ്യു. കിഴവനെ—വൃദ്ധനായ ച്യവനഷിയെ. പാപം—ജര.

6. പൂട്ടുന്നതോടേ—ഇങ്ങോട്ടു പോരാൻതുടങ്ങുമ്പോഴെയ്ക്കും. കാറുപോലെ—അതിവേഗത്തിൽ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അശ്വികളേ, സ്തോതാക്കളായ ഞങ്ങളും നിങ്ങളെ ശരിയ്ക്കു ഫലം കിട്ടാൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. ഇതാ, കുടത്തിൽ പകർന്നുവെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു: സ്ത്രീരും വൃഷ്ടിക്കളുമായ നിങ്ങൾ ദേവസമീപത്തുവെച്ചു കുടിച്ചുകൊണ്ടാലും! 7

അശ്വികളേ, നാൾതോറും താപം പോക്കുന്ന തണ്ണീരൊഴുക്കു കിട്ടാൻ, നേതാക്കളായ മനുഷ്യരിൽവെച്ചു പ്രശസ്തനായ അഗസ്ത്യൻ നിങ്ങളെ ആയിരമായിരം സ്തോത്രംകൊണ്ടു, ഒരു ശംബ്യപോലെ ഉണർത്തുന്നു! 8

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ മഹത്ത്വംകൊണ്ടു രഥം നടത്തുന്നു; തേരിലേറി, മനുഷ്യഹോതാവുപോലെ പോകുന്നു. നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ സ്തോതാക്കൾക്കു ഫലം—നല്ല കുതിരകളെയോ മറ്റോ—കൊണ്ടുവരുന്നു; ഞങ്ങൾ ധനത്തോടു ചേരുമാറാകട്ടെ! 9

അശ്വികളേ, നവ്യവും ഉരുതരച്ചുറിന്നു കേടില്ലാത്തതും സത്യത്തിൽ ചുറ്റിനടക്കുന്നതുമായ നിങ്ങളുടെ രഥത്തെ ഞങ്ങൾ ഇപ്പോൾ നന്മയ്ക്കായി സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു വിളിയ്ക്കുന്നു: ഞങ്ങൾക്കു് അന്നവും ബലവും ദീർഘായുസ്സും കിട്ടട്ടെ! 10

സൂക്തം 181.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതാദ്യം മൂന്നേത്തവ.

ധനധാതാക്കളും ജനത്രാതാക്കളും യജ്ഞപൂത്തിയിച്ചിയ്ക്കുനാവരും തുലോം പ്രിയപ്പെട്ടവരുമായ നിങ്ങൾ എന്നാണു് അന്നവും ധനവും ജലവും വർഷിയ്ക്കുക? നിങ്ങളെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നതാണല്ലോ, ഈ യജ്ഞം! 1

അശ്വികളേ വിശുദ്ധരും, വർഷജലം കുടിയ്ക്കുനാവയും, കാറ്റിനൊത്ത വേഗമുള്ളവയും, ദിവ്യരും, കുതിച്ചുപായുന്നവയും മനോജവങ്ങ

---

7. പകർന്നുവെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു—സോമനീർ.

8. തണ്ണീരൊഴുക്കു്—വൃഷ്ടിജലം.

9. ഹോതാവു യജ്ഞാരംഭത്തിൽ വരുന്നു; യജ്ഞാവസാനത്തിൽ തിരിച്ചുപോകും. അതുപോലെ നിങ്ങളുംചെയ്യുന്നു. മനുഷ്യഹോതാവു്—യജമാനന്റെ ഹോമകർത്താവു്.

10. നവ്യം=നൂതനം, അല്ലെങ്കിൽ സ്തുത്യം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ളും, യുവാക്കളും, മെയ്യഴകൊത്തവയും സ്വയം വിളങ്ങുന്നവയുമായ കൃ
തിരകഥ നിങ്ങളെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരട്ടെ! 2

ഉന്നതസ്ഥാനാഹ്രേ, ദ്യുമിയ്ക്കാത്ത വിസ്താരവും, പരന്ന മുൻ
വശവും വഷ്കാശത്തിന്റെ മനസ്സിനെക്കാൾ വേഗവുമുള്ള, അത്യുദാ
രമായ, യജനീയമായ, നിങ്ങളിരിയ്ക്കുന്ന പള്ളിത്തേർ സൽഫലത്തിന്നാ
യി വന്നണയട്ടെ! 3

ഇവിടെ ഇവിടെ ജനിച്ച നിങ്ങളിരുവരും തിന്മയേശാത്ത തി
രുമെയ്കൊണ്ടും തിരുനാമങ്ങൾകൊണ്ടും ഒപ്പം സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നു: നിങ്ങ
ളിലൊരുവൻ ജയശീലനായി നല്ല യജ്ഞത്തെ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്നു; ദ്യോവി
ന്റെ മകനായ, സുഭഗനായ മാറവനും (ലോകത്തെ) വഹിയ്ക്കുന്നു! 4

അശ്വികളേ, നിങ്ങളിലൊരുവന്റെ മികച്ച മഞ്ഞത്തേർ യ
ഥാകാമം സഞ്ചരിച്ചു, യാഗശാലകളിൽ വന്നണയട്ടെ; മാറവന്റെ
കൃതിരകളെ ആളുകൾ കടഞ്ഞുണ്ടാക്കിയ അന്നങ്ങൾകൊണ്ടും സ്തുതി
ഘോഷങ്ങൾകൊണ്ടും പുളപ്പിയ്ക്കുന്നു! 5

നിങ്ങളിൽ വഷ്ടീയാനായ ഒരുവൻ, വൃഷാവെന്നപോലെ(വൈ
രികളെ) തട്ടിനീക്കി, തേൻ കൊതിച്ചു വളരെ അന്നങ്ങൾക്കായി ചരി
യ്ക്കുന്നു; മാറവന്റെ ഗമനങ്ങളാൽ, കരയുയന്ന വിശാലനദികൾ ഞങ്ങ
ളിൽ വന്നൊത്തുമാറ്,(ആളുകൾ)അന്നങ്ങൾകൊണ്ടു തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നു! 6

സൂക്തം 181.

3. വഷ്കാശം — സൂയ്യാശം (?) സൽഫലത്തിന്നായി — ഞങ്ങൾക്കു ന
ല്ല ഫലം തരാൻ.

4. ഇവിടെ ഇവിടെ — അന്തരിക്ഷത്തിലും, ആകാശത്തും. തിന്മയേശാ
ത്ത — ഗ്രുത (ദധീച) ശിരശ്ഛേദംകൊണ്ടും പാപം പറ്റാത്ത. ചന്ദ്രനും സൂയ്യനു
മത്രേ, അശ്വികളിരുവർ.

5. ആളുകൾ — യജമാനന്മാർ. കടഞ്ഞുണ്ടാക്കിയ അന്നങ്ങൾ — ആമി
ക്ഷം (കാച്ചിയ ചൂടുപാലിൽ തയിർ ചേർത്തുണ്ടാക്കിയത്) മുതലായവ.

6. വഷ്ടീയാൻ — പുരാതനൻ; നിത്യൻ എന്നർത്ഥം. വൃഷാവ് = ഇന്ദ്രൻ.
തേൻ — മധുരമായ ഹവിസ്സ്. ഈ വാക്യം ചന്ദ്രരൂപനായ അശ്വിയെക്കുറിയ്ക്കുന്നു.
അന്നങ്ങൾക്കായി — സസ്യാദികളെ ഉൽപാദിപ്പിപ്പാൻ. മാറവൻ — സൂയ്യരൂപനായ
അശ്വി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിധാതാക്കളായ അശ്വികളേ, നിങ്ങളുടെ ഉറപ്പിനെപ്പറ്റി, മൂന്നുപ്രകാരത്തിൽ പ്രസരിയ്ക്കുന്ന ശാശ്വതവാക്ക് ഉച്ചരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു; അങ്ങനെ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട നിങ്ങൾ യാചിയ്ക്കുന്നവനെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുവിൻ; വന്നാലും വരാഞ്ഞാലും എന്റെ വിളി കേൾക്കുവിൻ! 7

നിങ്ങളുടെ ഒളിമിന്നുന്ന തിരുമെയ്യിനെക്കുറിച്ചുള്ള വാക്ക്, മൂന്നു ദ്ഭവിരിയുള്ള സദസ്സിലെ ആളുകളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തട്ടെ: വൃഷാക്കളേ, നിങ്ങളുടെ മേഘം വർഷപ്രദാനംകൊണ്ടു മനുഷ്യരെ വെള്ളം പാറ്റലെന്നാപോലെ പോഷിപ്പിയ്ക്കുന്നു! 8

അശ്വികളേ, ബുദ്ധിയേറിയവൻ, പൂഷാവെന്നാപോലെ ഹവിസ്സെടുത്തു നിങ്ങളെ, അഗ്ന്യുഷസ്സുകളെ എന്നപോലെ, നിങ്ങളെ വിളിച്ചു സ്തുതിയ്ക്കുന്ന പരിചാരകനോടൊപ്പം സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. ഞങ്ങൾക്ക് അന്നവും ബലവും ദീർഘായുസ്സും കിട്ടട്ടെ! 9

സൂക്തം 182.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.

മനീഷികളേ, ഇതാ, മനസ്സിലായി: കാമവർഷിയായ പള്ളിത്തേർ വന്നിരിയ്ക്കുന്നു. സൽകർമ്മിയുടെ ബുദ്ധിയെ പ്രീണിപ്പിയ്ക്കുന്നവരും, സ്തുത്യരും, വിശ്പലയ്ക്കു ധനം നല്കിയവരും, ദ്യോവിന്റെ പൌത്രരുമായ ശ്രുചിവ്രതരെ നിങ്ങൾ മുന്നിൽനിന്നുപചരിയ്ക്കുവിൻ! 1

അശ്വികളേ, വലിയ ഈശ്വരന്മാരും വായുവേഗികളും ദസ്രരും ഉൽകൃഷ്ടകർമ്മാക്കളും രഥികളും രഥികോത്തമരുമാണല്ലോ, നിങ്ങൾ:

---

7. മൂന്നുപ്രകാരത്തിൽ—ത്രിഷ്ടുഭാദിഭേദേന. ശാശ്വതവാക്ക്—അനശ്വരസ്തുതി.

8. വാക്ക്—സ്തുതി.

9. ബുദ്ധിയേറിയവൻ—യജമാനൻ. പൂഷാവ്=പോഷകൻ. അഗ്ന്യുഷസ്സുകളെയും പ്രഭാതത്തിൽ സ്തുതിയ്ക്കുമല്ലോ.

സൂക്തം 182.

1. ഋതചിക്കുകളോടു പറയുന്നു: വിശ്പലയ്ക്കു കണംകാൽ വെച്ചുകൊടുത്ത കഥ മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ശ്രുചിവ്രതരെ—അശ്വികളെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തേൻ നിറച്ചൊരുക്കപ്പെട്ട രഥം നടത്തുന്ന നിങ്ങൾ അതിലൂടേ, ഹവിർദ്ദാതാവിന്റെ അരികിൽ വന്നുചേർന്നാലും! 2

ദസ്രരേ, നിങ്ങൾ ഇവിടെ എന്തുചെയ്യുന്നു, എന്തിനിരിയ്ക്കുന്നു? ഹവിസ്സു നല്കാതെ ഞെളിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നതെവനോ അവനെ പിടികൂടുവിൻ; ആ പിശുക്കന്റെ പ്രാണനെ തുരത്തുവിൻ! സുതിപ്പാനിച്ചിയ്ക്കുന്ന മേധാവിയ്ക്കു വെളിച്ചം നല്കുവിൻ! 3

അശ്വികളേ, കരയ്ക്കുന്ന നായ്ക്കളെ ചുറും എറിഞ്ഞോടിയ്ക്കുവിൻ; പൊരുതുന്നവരെ പൊരുക്കുവിൻ; അതു നിങ്ങൾക്കറിയാം. നാസത്യരേ, സ്തോതാവിന്റെ വാക്കിനു വാക്കിനു രതാം നല്കുവിൻ; നിങ്ങളിരുവരും എന്റെ സ്തോത്രത്തെ സംരക്ഷിയ്ക്കുവിൻ! 4

നിങ്ങൾ തുഗ്രപുത്രനുവേണ്ടി, സമുദ്രത്തിൽ, ഉറപ്പും ചിറകുമുള്ള സുഖകരമായ ചങ്ങാടം നിർമ്മിച്ചു: അതിലൂടെയാണല്ലോ, നിങ്ങൾ ദേവകളിൽവെച്ചു തിരുവുള്ളത്തോടേ പുറപ്പെട്ടു, വമ്പിച്ച വെള്ളത്തിൽ പറന്നണഞ്ഞതു്! 5

ജലമധ്യത്തിൽ വീഴ്ത്തപ്പെട്ടു്, 'എത്തും പിടിയു'മില്ലാത്ത ഇരുട്ടിൽക്കിടന്നുഴന്ന തുഗ്രപുത്രനെ, അശ്വികൾ കേറിയ നാലു തോണികൾ വെള്ളമുൾപ്പുക്കു കരയ്ക്കു കേറി! 6

ഒരു മരം വെള്ളത്തിൽ ഉറച്ചുനിന്നു: അതിനെ യാചമാനനായ തുഗ്രപുത്രൻ, ചാടുന്ന മൃഗം ഇലകളിൽ പിടിയ്ക്കുന്നതുപോലെ, പിടിച്ചുകൂട്ടി; അശ്വികളേ, അവനെ നിങ്ങൾ കീർത്തിയ്ക്കായി കരയേറ്റി! 7

നേതാക്കളായ നാസത്യരേ, ആരാധകർ ചൊല്ലുന്ന സ്തോത്രം നിങ്ങളിലെത്തട്ടെ; ഇന്നു് ഈ സോമയാഗസദസ്സിന്റേറതും. ഞങ്ങൾക്കു് അന്നവും ബലവും ദീർഘായുസ്സും കിട്ടട്ടെ! 8

---

2. രഥികോത്തമർ—മഹാരഥന്മാർ. തേൻ—ജലം. അല്ലെങ്കിൽ അമൃതു്.

4. കരയ്ക്കുന്ന—ഞങ്ങളുടെ നേരെ. നായ്ക്കൾ—ശ്വനകതുല്യർ. പൊരുതുന്നവരെ—ഞങ്ങളോടു്. അതു—വധോപായം. രതം—രമ്യമായ ഫലം. സംരക്ഷിയ്ക്കുവിൻ—സഫീകരിയ്ക്കുവിൻ.

5. ചിറകു്—ഗതിവേഗത്തിനു കെട്ടിയ പായ. ദേവകളിൽവെച്ചു—മറുദേവന്മാരെക്കാളധികം.

7. മരം—ദാരുകൃതമായ രഥം.

8. ഇന്നു—പ്രധാന്യയാഗദിവസത്തിൽ. സദസ്സിന്റേറതും—സദസ്സിന്റെ സ്തോത്രവും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 183.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.

സ്തുതന്നിരിപ്പാൻ മൂന്നിടവും മൂന്നു ചക്രവും യാതൊന്നിന്നുണ്ടോ; വൃഷാക്കളേ, നിങ്ങൾ സൽക്കർമ്മിയുടെ സദനത്തിൽ എഴുന്നള്ളുന്നതു യാതൊന്നിലൂടെയോ; മൂന്നു ലോഹങ്ങൾ ചേർന്ന യാതൊന്നിനാൽ നിങ്ങൾ, പക്ഷി ചിറകിനാലെന്നപോലെ പറക്കുമോ; ആ മനോതിവേഗിയായ പള്ളിത്തേർ പൂട്ടിയാലും! 1

കർമ്മവാന്മാരായ നിങ്ങൾ അന്നത്തിന്നായി യാതൊന്നിൽ കേറുന്നുവോ; ആ രഥം ചേലിൽ തിരിഞ്ഞുകൊണ്ടു ഭൂമിയിലെയ്ക്കിറങ്ങുന്നു. ഈ തടിപ്പിയ്ക്കുന്ന വാക്കു തിരുവുടലിണയട്ടെ! നിങ്ങൾ ദ്യോവിന്നകളായ ഉഷസ്സോടു ചേരുന്നു. 2

നേതാക്കളായ നാസത്യരേ, യാതൊന്നു ഹവിഷ്മാന്റെ കർമ്മങ്ങളെ അനുവർത്തിയ്ക്കുന്നുവോ; നിങ്ങൾ യാതൊന്നിലൂടേ യാഗത്തിലെഴുന്നള്ളുമോ; ആ ചേലിൽ തിരിയുന്ന പള്ളിത്തേരിൽ കേറി, പുത്രലബ്ധിയ്ക്കും സപരിതത്തിന്നുമായി ശാലയിൽ വന്നാലും! 3

അസ്രരേ, പെണ്ണായയോ പെൺപെണ്ണായയോ എന്റെ നേക്കു വരരുത്; നിങ്ങൾ എന്നെ തള്ളരുത്; കവിച്ചുകൊടുക്കുകയും പൊയ്കരുത്. ഇതാ, നിങ്ങൾക്കുള്ള ഭാഗം വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; ഇതാ, സ്തുതിയും. ഇതാ, നിങ്ങൾക്കു തേൻനിധികം വെയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു! 4

സൂക്തം 183.

1. മനോതിവേഗി=മനസ്സിനെക്കാൾവേഗമുള്ളത്. പൂട്ടിയാലും — നിങ്ങൾക്കിങ്ങോട്ടുപോരാൻ.

2. അന്നത്തിന്നായി—ഹവിസ്സു സ്വീകരിപ്പാൻ. തടിപ്പിയ്ക്കുന്ന വാക്ക് —മഹത്വപ്പെടുത്തുന്ന സ്തുതി. ചേരുന്നു—ഉഷസ്സിന്നും നാസത്യർക്കും യജ്ഞം ഒരേസമയത്തത്രേ.

3. അനുവർത്തിയ്ക്കുക—അനുകൂലിയ്ക്കുക. പുത്രലബ്ധിയ്ക്കും സപരിതത്തിന്നുമായി—യജമാനനു പുത്രനും സന്തതിയുണ്ടാകാൻ.

4. കവിച്ചുകൊടുക്കുക—എനിയ്ക്കു തരുന്നതിനെക്കാളധികം അന്യനുകൊടുക്കുക. ഭാഗം—സോമാംശം. തേൻനിധികം—മധുരസോമരസങ്ങളാകുന്ന നിധികൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒസ്രേ, നിങ്ങളെ ഗോതമനും പുരുമീള്ഹനും അത്രിയും രക്ഷയ്ക്കായി ഹവിസ്സൊരുക്കി വിളിയ്ക്കാറുണ്ടല്ലോ; യാത്രക്കാരൻ ഉദ്ദിഷ്ടസ്ഥലത്തെത്താൻ ഒരു ജ്ഞാനിയെ എന്നപോലെ ഞാനും വിളിയ്ക്കുന്നതു കേട്ടു, നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ വന്നുചേർന്നാലും! 5

അശ്വികളേ, ഞങ്ങൾ ഈ തമസ്സിന്റെ മറുകരയണഞ്ഞു. നിങ്ങളെക്കുറിച്ചു സ്തോത്രം ചമച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; നിങ്ങൾ ദേവകളുടെ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ ഇവിടെ വന്നുചേർന്നാലും. ഞങ്ങൾക്ക് അന്നവും ബലവും ദീർഘായുസ്സും കിട്ടട്ടെ! 6

നാലാമധ്യായം സമാപ്തം.

അഞ്ചാമധ്യായം

സൂക്തം 184.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.

നാസത്യരേ, ആ നിങ്ങളെ ഞങ്ങൾ ഇന്നും മറ്റു നാളിലും ഉഷസ്സുദിപ്പിൽ വിളിയ്ക്കുമാറാകേണമേ! എങ്ങോ വസിയ്ക്കുന്ന ദ്യോവിൻ പൌത്രരായ നിങ്ങളെ മാന്യനായ സ്തോതാവു മികച്ച ശോഭനദാതാവിനുവേണ്ടി സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. 1

വൃഷാക്കളേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളിൽത്തന്നെ സംതൃപ്തരാകണം; പിശുക്കന്മാരെ വേരറുക്കണം. സോമംകൊണ്ടു മത്താടുന്ന നിങ്ങൾ എന്റെ നിർമ്മലസ്തുതികൾ ചെവിക്കൊണ്ടാലും: തേടുന്നവരും ഈടിൽവെയ്ക്കുന്നവരുമാണല്ലോ, നേതാക്കളായ നിങ്ങൾ! 2

---

5. ജ്ഞാനിമാർഗ്ഗജ്ഞൻ—നേരുവഴിയറിയുന്നവൻ.

6. അന്നഞ്ചു—നിങ്ങളുടെ അനുഗ്രഹത്താൽ.

സൂക്തം 184.

1. ശോഭനദാതാവ്—യജമാനൻ.

2. തേടുന്നവരും ഈടിൽ വെയ്ക്കുന്നവരും—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതികളെ അന്വേഷിയ്ക്കുന്നവരും, കിട്ടിയാൽ അവയെ സൂക്ഷിച്ചുവെയ്ക്കുന്നവരും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പോഷകരായ നാസത്യദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ ശ്രേയസ്സിനു സൂര്യപുത്രിയെ വേൾപ്പാൻ അമ്പിന്റെ പാച്ചിൽ പാഞ്ഞു! നിങ്ങളെക്കുറിച്ചു കർമ്മസമ്പാദിതങ്ങളായ 'ശസ്യ'സ്തുതികൾ അവിച്ഛിന്നപ്രവാഹവും പാപനിവാരകവുമായ യാഗത്തിന്റെ പൂർത്തിയ്ക്കു മുൻപുഗങ്ങളിലെ നാപോലെ പൊല്ലപ്പെടുന്നു. 3

തേൻ നിറച്ച പാത്രമെടുത്തവരേ, നിങ്ങളുടെ ആ ദാനം ഞങ്ങളിലാകട്ടെ! മാന്യനായ സ്തോതാവിന്റെ സ്തുതിയിൽ പ്രീതിപ്പെടുവിൻ: ശോഭനദാനന്മാരേ, നിങ്ങളെ പിന്തുടർന്നാണല്ലോ, യശസ്കാമരായ മനുഷ്യർ നല്ല വീര്യത്തിനായി മദംകൊള്ളുന്നത്. 4

അശ്വികളേ, മഘവാക്കളേ, ഇതാ, നിങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആരാധനാനിതമായ സ്തോത്രം വഴിപോലെ മുഴുമിപ്പിച്ചു നിർമ്മിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ അഗസ്ത്യർക്കൽ പ്രസാദിച്ചു, പുത്രലബ്ധിയ്ക്കും സഹിതത്തിനുമായി ഗൃഹത്തിൽ വന്നാലും! 5

അശ്വികളേ, ഞങ്ങൾ ഈ തമസ്സിന്റെ മറുകരയണഞ്ഞു. നിങ്ങളെക്കുറിച്ചു സ്തോത്രം ചമച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; നിങ്ങൾ ദേവകളുടെ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ ഇവിടെ വന്നുചേർന്നാലും. ഞങ്ങൾക്ക് അന്നവും ബലവും ദീർഘായുസ്സും കിട്ടട്ടെ! 6

സൂക്തം 185.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ദ്യാവാപൃഥിവികൾ ദേവത.

(കാകളി)

ആരീയിരുപേരിൽ മൂത്തോളി?-ളമയാ-
രാ?-രറിഞ്ഞൂ: പിറപ്പെമ്മട്ടഭിജ്ഞരേ?

---

3. കർമ്മസമ്പാദിതങ്ങൾ—കർമ്മങ്ങളിൽ പൊല്ലിപ്പോന്ന. പൊല്ലപ്പെടുന്നു—ഇന്നും.

4. മനുഷ്യർ (സ്തുതിക്കുകർ) നിങ്ങളെ പാനംചെയ്യിച്ചതിനുശേഷമാണല്ലോ, മദംകൊള്ളുന്നത് (സോമംകുടിയ്ക്കുന്നത്).

5. ആരാധനം—ഹവിരർപ്പണം. അഗസ്ത്യർക്കൽ—എങ്കൽ. പുത്രലബ്ധിയ്ക്കും—183-ാം സൂക്തത്തിലെ മൂന്നാംഋക്കിന്റെ ടിപ്പണിനോക്കുക.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാരൊക്കയും സ്വയം താങ്ങുന്നു; ചുറുന്നു,
തേരുരുളാന്വർപോലെ വാന്യഴികഠം! 1

കാലും നടപ്പുമില്ലാത്തിവരേന്തുന്നു,
കാലാൽ നടക്കും വളരെക്കിടാങ്ങളെ,
തായ്താതരങ്കത്തിലുണ്ണിയെപ്പോലവേ;
പാലിപ്പിനെ,ങ്ങളെ ദ്യോദ്ഭക്കളേ, തുലോം! 2

തേടുന്നു ഞാൻ ഭൂവിൽനിന്നിങ്ങഭഗമാ-
യീടുറു വിൺ ചേന്ന സാനമാം നൽധനം;
രോദസ്സുകളേ, സ്തുതിപ്പോനാതേകുവിൻ!
പാലിപ്പിനെ,ങ്ങളെ ദ്യോദ്ഭക്കളേ, തുലോം! 3

ചോർ തരും ദേവമാതാക്കഠം മാലേശാത്ത
രോദസ്സുകളിരുപേരെഞ്ജിയ്ക്കുന്നാം,
ശ്രീദിനരാത്ര്യുഭയങ്ങഠം കിടയ്ക്കുവാൻ;
പാലിപ്പിനെ,ങ്ങളെ ദ്യോദ്ഭക്കളേ, തുലോം! 4

ചേന്നുനില്പോർ, ചെറുപ്പക്കാർ, സമാന്തമാർ,
ചാന്ന ഭഗിനിമാർ, മാതൃതാതാങ്കഗം

സൂക്തം 185.

1. ഇരുപേർ—ദ്യാവാപൃഥിവികഠം. ആരറിഞ്ഞു—ആര്ക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ. അഭിജ്ഞരേ—ജ്ഞാനിമാരോട് പറകയാണ്. ചുറുന്നു—തിരിയുന്നു; വാന്യഴികഠംക്ക് അഹോരാത്രിതപം കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു.

2. കിടാങ്ങഠം—പ്രാണികഠം. തായ്താതർ (മാതാപിതാക്കഠം) ഉണ്ണിയെ (സപുത്രനെ) അങ്കത്തിൽവെയ്ക്കുന്നതുപോലെ ഏറ്റുന്നു (വഹിയ്ക്കുന്നു).

3. ഭൂവിൽനിന്ന്—ഭൂമിയിൽനിന്നും അന്തരിക്ഷത്തിൽനിന്നും. അഭഗം—ഭംഗം (പീഡ) ഏല്ക്കാത്ത. വിൺ—സുഖകരമായ ഫലം. സാനം=അന്നത്തോടുകൂടിയത്. നൽധനം—പാപരഹിതമായ ധനം. തേടുന്നു—കിട്ടാനാഗ്രഹിയ്ക്കുന്നു. അത്—ധനം.

4. ദേവമാതാക്കഠം—ദേവന്മാരുടെയും മനുഷ്യരുടെയും അമ്മമാർ. മാലേശാത്ത—ആരാലും പീഡിപ്പിയ്ക്കപ്പെടാത്ത. ശ്രീദിനരാത്ര്യുഭയങ്ങഠം—ശ്രീമത്തായ (ശോഭയേറിയ) പകലിന്റെയും രാത്രിയുടെയും ഉഭയങ്ങഠം (ശീതോഷ്ണാദിദ്വന്ദ്വപങ്ങഠം).

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാരിന്റെ നാഭി മുകരുന്നവർ നിങ്ങാം
പാലിപ്പിനെങ്ങളെ ദ്യോട്ടക്കളേ, തുലോം! 5

ഇല്ലങ്ങാം നിത്തും പരപ്പും പെരുമയു-
മുള്ള, നീരേന്തുന്ന, ചേലുറ്റ തായ്ക്കളെ
ദേവസന്തപ്പണോഷ്ടിയ്ക്കായ് വിളിപ്പു ഞാൻ;
പാലിപ്പിനെങ്ങളെ ദ്യോട്ടക്കളേ, തുലോം! 6

വീതി, പെരുപ്പം, വലുപ്പ,മപാരത-
മൌദാര്യവുമുള്ള ധാരിണിമാരെവർ,
അദ്ധന്യമാരെ സ്തുതിപ്പൻ, ക്രതുവിതിൽ;-
പ്പാലിപ്പിനെങ്ങളെ ദ്യോട്ടക്കളേ, തുലോം! 7

വല്ല തെറും സദാ ചെയ്തിരിയ്ക്കാം, ഞങ്ങാം
വാനവക്കോ, സുതാകാന്തനോ, തോഴനോ;
ഇസ്തുതികൊണ്ടതൊട്ടുക്ക നീങ്ങേണമേ!
പാലിപ്പിനെങ്ങളെ ദ്യോട്ടക്കളേ, തുലോം! 8

രക്ഷിയ്ക്കുകെന്നെ പ്രജാഹിതം ദ്വിസ്തവം;
രക്ഷ മേ നല്കി,രുരക്ഷിണിമാരവർ!

---

5. ചേന്നനില്ലോർ—മഴകൊണ്ടും ഹവിസ്സുകൊണ്ടും പരസ്പരം ഉപകരിയ്ക്കുന്നവർ. ചെറുപ്പക്കാർ—നിത്യതരുണികാാം. സമാന്തമാർ=സമാനമായ അന്തത്തോട് (അറത്തോട്ട)ക്കൂടിയവർ; രണ്ടിന്റെയും വലുപ്പം തുല്യമാണല്ലോ. ചാന്ന—ബന്ധുത്വമുള്ള. ഭഗിനിമാർ=സഹോദരിമാർ. പാരിന്റെ (ലോകത്തിന്റെ) മാതൃതാതാങ്കഗമായ (അമ്മയച്ഛന്മാരുടെ മടിയിലിരിയ്ക്കുന്ന) നാഭി (ജലം) മുകരുന്നവർ. (ശ്വാണിയ്ക്കുന്നവർ); പാരിന്റെ അച്ഛനമ്മമാർ, തങ്ങാംതന്നെ.

6. ഇല്ലങ്ങാം നിത്തും പരപ്പും—ഗൃഹങ്ങൾക്കാധാരമായ വിസ്താരവും. തായ്ക്കളെ—വൃഷ്ടി-സസ്യജനയിത്രികളായ ദ്യാവാപൃഥിവികളെ. ദേവസന്തപ്പണോഷ്ടി—ദേവന്മാരെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്ന യജ്ഞം.

7. ധാരിണിമാർ—ലോകത്തെ നിലനിത്തുന്നവർ. ധന്യമാർ=ഭാഗ്യവതികാാം. ക്രതുവിതിൽ=ഈ യജ്ഞത്തിൽ.

8. സുതാകാന്തനോ=ജാമാതാവിന്നോ. അതൊട്ടുക്ക്—ആ പാപങ്ങളെല്ലാം.

9. ദ്വിസ്തവം—ഇരുവരെ (ദ്യാവാപൃഥിവികളെ)ക്കുറിച്ചുള്ളസ്തോത്രം. രക്ഷിയ്ക്കുക—രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ. രക്ഷിണിമാർ—രക്ഷാകർത്രികാാം. സുദാനാത്മം—ഞങ്ങാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സ്തോതാക്കളെങ്ങഠം സുദാനാത്മമൂട്ടിനാൽ
പ്രീതി ചേത്തിച്ചിപ്പു, വൻധനമുമ്പരേ. 9

ചൊന്നേൻ, ശ്രവിയ്ക്കുവാൻ ദ്യോദ്ദക്കളെക്കുറി-
ച്ചന്യൂനമാമിസ്തവത്തെ മേധാവി ഞാൻ:
രക്ഷിയ്ക്ക, കെട്ട പാപത്തിൽനിന്നമ്മയു-
മച്ഛനും; ചാരേ തരിക,ഭീഷ്ടങ്ങളെ! 10

നേരാക, നിങ്ങളെക്കൊണ്ടിങ്ങു ഞാൻ ചൊന്ന-
തൂഴിയും വാനുമാകുന്ന തായ് താതരേ:
സ്തോതാവിനന്തികേ നല്കുവിനിഷ്ടങ്ങഠം;
നേടാവു, ഞങ്ങഠം കെല്പായുസ്സുമന്നവും! 11

സൂക്തം 186.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; വിശ്വദേവകഠം ദേവത.
(കാകളി)

'അസ്മന്മഖേ വരികാ,ത്തസദ്രുതാനായ്
വിശ്വാനരനും സവിതാവുദേവനും;

ക്കു സുഖിപ്പാനല്ല, ആളുകഠംക്കു ധാരാളം കൊടുപ്പാൻ. ഊട്ടിനാൽ പ്രീതിചേത്ത് —നിങ്ങളെ ഹവിസ്സുട്ടി പ്രീതിപ്പെടുത്തി. വൻധനം ഇച്ഛിപ്പു—മഹത്തായ ധനം നിങ്ങളിൽനിന്നു കിട്ടാൻ ആഗ്രഹിയ്ക്കുന്നു. ഉമ്പരേ=ഹേ ദേവന്മാരേ.

10. ശ്രവിയ്ക്കുവാൻ—പരക്കെ കേഠംപ്പാൻ. അന്യൂനം—ഉൽകൃഷ്ടം. അമ്മ—പൃഥിവി. അച്ഛൻ—ദ്യോവ്. ചാരേ—സന്നിഹിതരായി.

11. ഞാൻ ഇങ്ങു (ഈ യജ്ഞത്തിൽ) നിങ്ങളെക്കൊണ്ടു (നിങ്ങളെക്കുറിച്ചു) ചൊന്നതു (സ്തോത്രം) നേരാക (സഫലമായിബ്ഭവിയ്ക്കട്ടെ). സ്തോതാവിന്—സ്തുതിയ്ക്കുന്ന എനിയ്ക്കു്. അന്തികേ സന്നിഹിതരായി.

സൂക്തം 186.

1. അദ്രുതസദ്രുതനായ്—ഞങ്ങഠംക്കു തരാൻ നല്ല രതാങ്ങഠം (ശ്രേഷ്ഠവസ്തുക്കഠം) കയ്യിലെടുത്തു്. വിശ്വാനരൻ—ഏതന്നാമകനായ അഗ്നി. ഉത്തരാർദ്ധം പ്ര

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇച്ഛയാ വനോകകില്ലയോ ഞങ്ങൾക്കു,
വിശത്തിനെന്നപോലിമ്പം യുവാക്കളേ! 1

എത്തട്ടെ നമ്മളിൽ,ശ്ശ്രീരർ സമാഹ്ലാദർ
മിത്രായ്മവരുണാമരഃരവരും:
നമ്മെ വളത്തട്ടെയേവരും; പീഡയാൽ
നമ്മുടെയന്നം നികൃഷ്ടമായ്പ്പോകൊലാ! 2

നിങ്ങൾക്കതിപ്രിയ,നഗ്നി സമം രസി-
ച്ചിങ്ങീയതിഥിയെത്തുണ്ണം സ്തുതിപ്പു, ഞാൻ;
ചോരും യശസ്സും തരേണമേ, ഞങ്ങൾക്കു
സൂരി വരുണനരാതിവധോദ്യതൻ! 3

പ്രാപിപ്പനാ,രാൽപ്പണിഞ്ഞു ഞാൻ നിങ്ങളെ
രാപകൽ നല്ലുറവുള്ള പൈപോലവേ,
ഒപ്പമകിട്ടിലെ നാനാപയസ്സിങ്ക-
ലെപ്പൊഴുമന്നം ചമച്ചു, ജയത്തിനായ്! 4

നൽസ്സുഖം നല്ല,നമുക്കഹിർബുധ്ന്യനും;
വത്സനിൽപ്പോലെത്തുക,സ്സിന്ധു നമ്മളിൽ;
നമ്മൾ ഭജിയ്ക്കുവു, ചിത്തവേഗാശ്വങ്ങൾ
ചെമ്മേ വഹിയ്ക്കുന്നൊരജ്ജലപൌത്രനെ! 5

തൃക്ഷവചനം: യുവാക്കളേ (നിത്യതരുണരേ) നിങ്ങൾ വിശത്തിന് (ലോകത്തിനൊക്കെ) ഇമ്പം (ആനന്ദം) ഏകുന്നവണ്ടല്ലോ; അതുപോലെ ഞങ്ങളെയും ആനന്ദിപ്പിയ്ക്കില്ലയോ? ആനന്ദിപ്പിയ്ക്കണേ എന്നു സാരം.

2. സമാഹ്ലാദർ—ഒന്നുപോലെ ആഹ്ലാദമുള്ളവർ. മിത്രായ്മവരുണാമരർ= മിത്രനും=അയ്മാവും വരുണനുമാകുന്ന ദേവന്മാർ. പീഡ—ശത്രുബാധ. അന്നം—ഹവിസ്സ്.

3. സമം രസിച്ച്—നിങ്ങളോടൊപ്പം സന്തോഷിച്ച്. ഈയതിഥി—അഗ്നി.

4. പയ്യു കറവിനു ഗൃഹത്തിൽ വരുമല്ലോ; അതുപോലെ ഞാൻ ഇരവുപകൽ നിങ്ങളെ ഭജിയ്ക്കുന്നു. ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ പയ്യിനോടു സാധർമ്മ്യം പ്രതിപാദിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു: നാനാപയസ്സ്—ക്ഷീരഘൃതാദി. അന്നം—ചരുപുരോഡാശാദി. ജയം—പാപങ്ങളെ ജയിയ്ക്കൽ, നശിപ്പിയ്ക്കൽ.

5. അഹിർബുധ്ന്യൻ - ഒരു ദേവൻ. വത്സനിൽപ്പോലെ—ഒരു പയ്യ് കുട്ടിയുടെ അടുക്കലെന്നപോലെ. സിന്ധു—സിന്ധു എന്ന നദി. ജലപൌത്രൻ—അഗ്നി: ജലത്തിൽനിന്ന് ഓഷധികളും അവയിൽനിന്ന് അഗ്നിയും ജനിയ്ക്കുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തപ്തഷ്ടാവുമിപ്പോഠം, സ്തുതിപ്പോരൊടൊപ്പമേ
തൃഷ്ടനായ് വന്നൊത്തുക,സുദീയാധ്വരേ;
മത്തേഷ്ടദൻ മഹാൻ വൃത്രഘ്നനിന്ദ്രനു—
മത്രാഗമിയ്ക്കു, മനുഷ്യരാം നമ്മളിൽ! 6

നക്കുനു പാഞ്ഞണഞ്ഞാ യൌവനസ്ഥനെ,—
ക്കുട്ടിയെപ്പൈക്കഠംപോലസൂനനീഷകഠം;
ആ മാനുഷകാമധേനുവിൽച്ചെല്ലുനു,
രാമമാർപോലേ ഫലം പെറും വാക്കുകഠം! 7

കെല്പർ മരുത്തുക്കഠം വാനാഴികളിൽനി—
ന്നൊപ്പമിണങ്ങിയിങ്ങെത്തട്ടെ,നമ്മളിൽ,
രക്ഷകത്തേർകഠംപോലുള്ള പൂഷദശ—ർ,
മിത്രരാം ദേവകഠംപോല,മിത്രാശികഠം! 8

ജ്ഞാത,മിവർതൻ മഹിമാവു; നൽസ്തോത്ര—
ഗീതി രചിച്ചു പാടുന്നിത,റിഞ്ഞവർ:
സർവ്വത്ര ചെല്ലുനുവല്ലോ, തരിശിലും
സദ്മനത്തിൻ പ്രഭപോലിവർതൻബലം! 9

ഘോഷിച്ചു വാഴ്ത്തുവിൻ, ഒസ്രരെ രക്ഷയ്ക്കു
പൂഷാവിനോയു,മായത്തബലരെയും;

---

6. സ്തുതിപ്പോരൊടൊപ്പമേ തൃഷ്ടനായ്—സ്തുതിയ്ക്കുന്നവക്കെത്രയോ അത്ര തന്നെ സന്തോഷം പൂണ്ടു്. അസ്മദീയാധ്വരേ=നമ്മുടെ യാഗത്തിൽ. അത്രാഗമിയ്ക്കു—ഈ കമ്മത്തിൽ വന്നെത്തട്ടെ.

7. ആ യൌവനസ്ഥൻ—നിത്യയുവാവായ ഇന്ദ്രൻ. അസൂനനീഷകഠം=നമ്മുടെ ബുദ്ധികഠം, മനസ്സുകഠം. ഇതിന്റെ വിവരണമാണു്, ഉത്തരാർദ്ധം: ആ മാനുഷകാമധേനു—മനുഷ്യക്കു കാമധേനുപോലെ സർവ്വാഭീഷ്ടങ്ങളും കൊടുക്കുന്ന ഇന്ദ്രൻ. രാമമാർ=സ്ത്രീകഠം; പതിമാർ ഭർത്താവിങ്കലെന്നപോലെ ചെല്ലുന്നു. വാക്കുകഠം—നമ്മുടെ സ്തുതികഠം.

8. രക്ഷകത്തേർകഠം=കാവൽത്തേരുകഠം. ദേവകഠംപോലെ—മറ്റുദേവന്മാർ വന്നെത്തുന്നതുപോലെ. അമിത്രാശികഠം=ശത്രുക്കളെ വിഴുങ്ങുന്നവർ.

9. ജ്ഞാതം=അറിയപ്പെട്ടതാണു്. ഇവരുടെ ബലം (വൃഷ്ട്യുൽപാദകമായ സൈന്യം) തരിശിലും സർവ്വത്ര ചെല്ലുന്നു—മഴ പൊഴിയ്ക്കുന്നു. സദ്മനത്തിൻ (മൂടലില്ലാത്ത പകലിന്റെ) പ്രഭ(പ്രകാശം)പോലെ; അതു സർവ്വത്ര വ്യാപിയ്ക്കുമല്ലോ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അദ്വേഷന്നാം വിഷ്ണു, വായു, പുരന്ദര-
നിദ്വേവരേയും ഭജിയ്ക്കാം സുഖൈഷി ഞാൻ. 10
യഷ്ടവ്യരേ, ഭവത്തേജസ്സിതെങ്ങഠംക്ക
കിട്ടിയ്ക്കുവേണമേ, ചോഷ്ടയും വാസവും:
പ്രൌഢശ്രിയാ സജ്ജമല്ലോ, ഇതുമ്പരിൽ;
നേടാവു, ഞങ്ങഠം കെല്പായുസ്സുമന്നാവും! 11

സൂക്തം 187.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ഉഷ്ണിക്കും അനുഷ്ടുപ്പും ഗായത്രിയും ഛന്ദസ്സു്; അന്നം ദേവത.

('ദ്വാദകാമന്ദിരം'പോലെ.)

പാരിനെബ്ഭരിയ്ക്കും കെല്പാം
ചോറിനെ ഞാൻ പുകഴ്ത്തുന്നോൻ:
തത്തേജസ്സാലല്ലോ, ശക്രൻ
വൃത്രന്റെ മെയ്യെപ്പറുത്തു! 1
സ്വാദുവാമന്നമേ, നല്ല
മാധുര്യം ചേരുമന്നമേ,
അങ്ങയെസ്സേവിച്ചു ഞങ്ങഠം;
ഞങ്ങളെസ്സംരക്ഷിച്ചാലും! 2

---

10. ദസ്രരെ=അശ്വികളെയും. ആയത്തബലർ—ബലം കയ്യിലുള്ള മറ്റു ദേവന്മാർ. അദ്വേഷൻ—മുമ്പേ വിളിയ്ക്കപ്പെടാഞ്ഞതിൽ അരിശം തോന്നാത്തവൻ. ഋത്വിക്കുകളോടു പറയുന്നതാണിതു്.

11. യഷ്ടവ്യരേ—യജിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന ദേവന്മാരേ. ഭവത്തേജസ്സിതു്—നിങ്ങളുടെ ഈ തേജസ്സു്. വാസം=പാപ്പിടം; ഞങ്ങളെ പൊറുപ്പിയ്ക്കേണമേ. ഇതു (തേജസ്സു്) പ്രൌഢശ്രിയാ (മികച്ച സമ്പത്തോടേ). ഉമ്പരിൽ—ദേവന്മാരിൽ. സജ്ജമല്ലോ (ഒരുങ്ങിനില്ക്കുന്നതാണല്ലോ); ദേവന്മാരുടെ തേജസ്സു സദാ സമ്പദ്സമ്പന്നനിരതമാണല്ലോ. ഉത്തരാർദ്ധം പരോക്ഷവചനം.

സൂക്തം 187.

1. കെല്പാം—ചോറു് (അന്നം) ലോകത്തെ നിലനിത്തുന്ന ഒരു ശക്തിയാണല്ലോ. തത്തേജസ്സു്—അന്നത്തിന്റെ ബലം. മെയ്യെപ്പു്=ശരീരസന്ധി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നല്ല നീ വന്നാണഞ്ഞാലും,
നല്ല രക്ഷയോടെങ്ങളിൽ;
കൊണ്ടാടി നല്കുക സൌഖ്യം,
രണ്ടെന്നില്ലാത്തോഴൻപോലേ! 3

നിന്നുടെയഷ്ടപ്രസങ്ങ-
ളുന്നമേ, ജഗത്തിലെല്ലാം
നാനാമട്ടിൽച്ചേർന്നനില്പൂ,
വാനിലെ വായുക്കൾ പോലേ! 4

അന്നമേ, നൽസപാദന്നമേ,
നിന്നെ നല്കും, നിൻസേവകർ;
തദ്രസാശരുലാത്തുന്ന,
മെത്തിയ കഴുത്തുമായി! 5

അന്നമേ, നിങ്കലേ നില്പൂ,
ധന്യദേവന്മാർതൻ മനം:
ചേലൊക്കും തദ്രക്ഷാമഹി-
ത്താലല്ലോ, വൃത്രനെക്കൊന്ന! 6

അന്നമേ, വന്നെത്തുമല്ലോ,
നിന്നിലാക്കാർകഠൻതൻ ധനം;
ഇങ്ങനാക, തേനന്നമേ,
ഞങ്ങൾക്കേറുമുണ്ണുവാൻ നീ! 7
സസ്യവും വെള്ളവും സപ്പം
ഭക്ഷിയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ, ഞങ്ങൾ;

---

3. രണ്ടെന്നില്ലാത്തോഴൻ—ഏകമനസ്സായ മിത്രം.

5. നിന്നെ സേവിച്ചവർ നിന്നെ നല്കും—അന്നദാനത്തിന്നു കഴിവുള്ള വരായിത്തീരും. തദ്രസാശർ=നിന്റെ രസങ്ങളെ ഭുജിച്ചവർ. മെത്തിയ=തടിച്ച.

6. നിങ്കലേ നില്പൂ—അമൃതിനേപ്പോലും സ്മരിയ്ക്കുന്നില്ല! തദ്രക്ഷാചിഹ്നം—നിന്റെ രക്ഷയുടെ അടയാളം. തദ്ദത്തമായ ബലം എന്നു ഭാവം. കൊന്ന—ഇന്ദ്രൻ.

7. ആ (പ്രസിദ്ധമായ) കാർകഠത്തൻധനം—വെള്ളം. തേനന്നമേ—മധുരമായ അന്നമേ. ഏറും—മതിയാവോളം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിയ്മിതിനാൽത്തടിയ്ക്കയേ
ചെയ്മ്ക, കളേബരമേ! 8
സോമമേ, നിൻപാൽയവാംശം
സേവിപ്പതുണ്ടല്ലോ, ഞങ്ങൾ;
നിയ്മിതിനാൽത്തടിയ്ക്കയേ
ചെയ്മ്ക, കളേബരമേ! 9
നീ കരംഭൌഷധേ, ചീക്ക,
രോഗം പോക്കുക,ദ്ഗമിയ്ക്ക;
നിയ്മിതിനാൽത്തടിയ്ക്കയേ
ചെയ്മ്ക, കളേബരമേ! 10
ഈ മൊഴിയാൽച്ചുരത്തിപ്പൂ,
ഹോമപ്പൈക്കൾ പോലാ നിന്നെ—
അന്നമേ, വിണ്ണോക്കായൊപ്പം
തന്നെ മത്തേകുന്നാ നിന്നെ—
അത്ര ഞങ്ങൾക്കുമായൊപ്പം
മത്തേകുന്നാ നിന്നെ—ഞങ്ങൾ! 11

---

8. കളേബരമേ—ഞങ്ങളുടെ ശരീരമേ.

9. നിൻപാൽയവാംശം—തിളപ്പിച്ച പാലോ യവമോ നിന്നിൽ ചേത്തത്; പാലോ യവമോ ചേത്ത സോമം എന്നർത്ഥം.

10. കരംഭൌഷധി—മലർപ്പൊടിയുരുളയാകുന്ന മരുന്ന്. ചീക്ക—തടിച്ചാലും. ഉദ്ഗമിയ്ക്ക—ഞങ്ങൾക്ക് ഉദ്ഗതിയ്ക്കുതകിയാലും.

11. മൊഴി—സ്തുതി. ആ—അപ്രകാരമിരിയ്ക്കുന്ന. നിന്നെ ഞങ്ങൾ ചുരത്തിപ്പൂ—നിങ്കൽനിന്നു സോമം കറന്നെടുക്കുന്നു; ഹോമധേനുക്കൾ അകിട്ടിൽനിന്നു ഹവിസ്സുൽപ്പാദിപ്പിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. എന്തിന്? വിണ്ണോക്കായ്—ദേവന്മാക്കുവേണ്ടി; പോരാ, അത്ര (ഇവിടെ) ഞങ്ങൾക്കുമായ്—ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി. ദേവന്മാക്കു ഹോമിപ്പാനും, ബാക്കി ഞങ്ങൾക്കു സേവിപ്പാനും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂക്തം 188.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; സമിദ്ധാഗ്നികം ദേവതകം.

കോയ്മകൊഠംവൂ, സമിദ്ധൻ നീ ദേവൻ ദേവകളൊത്തിഹ:
ദൂതൻ സഹസ്രജേതാവു ഹവിസ്സേന്തുക, നീ കവേ! 1
തന്വനപാത്തു യാഗത്തിലെഴുന്നള്ളുന്ന പൂജിതൻ;
ഒത്തുചേരുന്ന മധുവോട,ന്നമായിരമേന്തുവോൻ. 2
വിളിയ്ക്കപ്പെട്ടമീഢ്വൻ നീയഗ്നേ, യജ്ഞാശരുമ്പരെ
ഞങ്ങൾക്കായ്ക്കൊണ്ടെവന്നാലു;-മായിരം നല്കുവോൻ, ഭവാൻ! 3
സഹസ്രവീരമാം ദൽ കിഴക്കോട്ടായ തുമ്പൊടേ
വിരിച്ചിരിപ്പൂ കെല്പുറോർ, നിങ്ങൾക്കു,മ്പക്കിരിയ്ക്കുവാൻ. 4
ഏവയാകുന്ന, സമ്രാട്ടും വിരാട്ടും പ്രഭാ വിഭാവിയും;
അണ്ഭരിഭ്രരിദാരങ്ങളൊഴുക്കുന്ന, പയസ്സിനെ. 5
ഒളിവീശുന്നണികളുമഴകും തെളിമെയ്യുമായ്
വിളങ്ങും രാപുലരികളിങ്ങു വന്നരുളേണമേ! 6

സൂക്തം 188.

1. കോയ്മകൊഠംവൂ—ഭരണകർത്താവായി വാഴുന്ന. സമിദ്ധൻ—അഗ്നിയുടെ പേർ; ജ്വലിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. ഇഹ—ഈ യാഗത്തിൽ. ദൂതൻ—ദേവന്മാരുടെ. സഹസ്രജേതാവ്—ആയിരം (വളരെ) ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചവൻ; അല്ലെങ്കിൽ, ആയിരം ധനങ്ങളെ അടക്കിയവൻ. ഹവിസ്സേന്തുക—ദേവന്മാർക്കുകൊണ്ടുകൊടുപ്പാൻ.

2. തന്വനപാത്ത്—ഒരഗ്നിയുടെ പേർ. മധുവോട് ഒത്തുചേരുന്ന—ഘൃതസോമാദികം ഭുജിയ്ക്കുന്ന.

3. ഈഡ്യൻ—ഒരഗ്നിയുടെ പേർ; സ്തുത്യൻ. യജ്ഞാശർ=യജ്ഞഭോജികം. ആയിരം—വളരെധനം.

4. സഹസ്രവീരം—വളരെ വീരന്മാരെ (പുത്രാദികളെ) യജമാനന്നു നല്കുന്ന. കെല്പുറോർ—മന്ത്രബലമുള്ള ഋത്വിക്കുകൾ. നിങ്ങൾക്കു,മ്പക്ക്—ദേവന്മാരായ നിങ്ങൾക്ക്.

5. സമ്രാട്ടും മറ്റും ഭാവങ്ങളുടെ പേരുകളാകുന്നു. പയസ്സ്=ജലം.

6. അണികം=ആഭരണങ്ങൾ. രാപുലരികൾ=രാത്രിയും ഉഷസ്സും. പകൽ എന്ന അർത്ഥത്തിലാണ്, ഇവിടെ ഉഷശ്ശബ്ദം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇരുപേർ ദേവഹോതാക്കഠം മേധാവികഠം മികച്ചവർ
ഈ നമ്മളുടെ യാഗത്തിൽ വന്നൊത്തട്ടേ, സുഭാഷണർ! 7
നിങ്ങളെല്ലാരെയുമിളേ, ഹേ ഭാരതി, സരസ്വതി,
സ്തുതിപ്പൂ ഞാൻ; വിഭ്രതിയ്ക്കായ് പ്രയതിപ്പിപ്പിനെങ്ങളെ! 8
ത്വഷ്ടാവു രൂപസ്രഷ്ടാവു, സമസ്തപശ്രുദശ്കൻ;
ഞങ്ങഠക്കായിട്ടവയെ നീ വർദ്ധിപ്പിച്ചരുളേണമേ! 9
പശവന്നാം ദേവകഠക്കായിട്ടുൽപ്പാദിപ്പിയ്ക്ക, നീ സ്വയം;
സ്വാദുവാക്കട്ടെ, ഹവ്യത്തെയൊട്ടുക്കഗ്നി വനസ്പതേ! 10
അഗ്രിമൻ, ദേവകഠക്കഗ്നി ഗായത്രംകൊണ്ടു ലക്ഷിതൻ,
സ്വാഹാകാരാഹൃതികളിലുജ്ജ്വലിയ്ക്കുന്നു, നിർഭരം. 11

സൂക്തം 189.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.
(കേകം)

സന്മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടേ കൊണ്ടുപോകുഗ്നേ, ദേവ,
സർവ്വജ്ഞാനജ്ഞൻ നീ ഞങ്ങളെസ്സുമ്പത്തിനായ്;
വളഞ്ഞ പാപങ്ങളെപ്പോക്കുകെങ്ങളിൽനിന്നു;
വളരെച്ചൊല്ലാം, സ്തോത്രമങ്ങയെക്കുറിച്ചെങ്ങഠം! 1

---

7. സുഭാഷണർ—പ്രിയഭാഷികഠം.

8. വിഭ്രതി=സമ്പത്ത്.

9. ത്വഷ്ടാവ്—യോനികളിൽ നിഷിക്തങ്ങളായ രേതസ്സുകളെ രൂപപ്പെടുത്തുന്നവൻ. സമസ്തപശ്രുദശ്കൻ=എല്ലാപ്പുല്ലുക്കളെയും (മാടുകളെയും) കാട്ടുന്നവൻ (വ്യക്തീകരിയ്ക്കുന്നവൻ). ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷവചനം: അവയെ—മാടുകളെ.

10. വനസ്പതി യൂപദേവതയത്രേ; യൂപത്തിൽ കെട്ടിയിട്ടാണല്ലോ, പശുവിനെ കൊല്ലുക.

11. ദേവകഠക്കഗ്രിമൻ—യജ്ഞങ്ങളിൽ ദേവന്മാരുടെയെല്ലാം മുമ്പൻ. ഗായത്രംകൊണ്ടു ലക്ഷിതൻ—അഗ്നിയെ ലക്ഷ്യമാക്കിയുള്ളതത്രേ, ഗായത്രിയും മറ്റും. സ്വാഹാകാരാഹൃതികഠം—സ്വാഹാ എന്നുച്ചരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഹോമങ്ങഠം.

സൂക്തം 189.

1. വളഞ്ഞ—നേർവഴിയിലൂടേ നടക്കാൻ സമ്മതിയ്ക്കാത്ത.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഞങ്ങളെട്ടും സ്വം കടത്തിവിടുകഗ്നേ,
മംഗളാച്ചിതനും സ്തുത്യഹ്നുമായ ഭവാൻ:
പെരുതാകട്ടേ പുരി; വായ്ക്കട്ടെ ഞങ്ങൾക്കുഴി;
തരിക, തനയന്നും സന്താനത്തിനും സൌഖ്യം! 2

പോക്കുക, രോഗങ്ങളെ ഞങ്ങളിൽ നിന്നങ്ങഗ്നേ:
നേക്ഗ്നി രക്ഷിയ്ക്കാത്ത മത്ത്യരാണ,വയ്ക്കഹ്ർ;
പൃത്ഥിയിൽ വരികയുംചെയ്ക, വിണ്ണോരോടെല്ലാ-
മൊത്തു യഷ്ടവ്യ, ദേവ, ഞങ്ങൾക്കു നന്മയ്ക്കായി! 3

അച്ഛിനാവനങ്ങളാൽക്കാക്കുകെ,ങ്ങളെയഗ്നേ;
വിജ്വലിയ്ക്കയും ചെയ്കി,ഷ്ടമാം സദനത്തിൽ;
പറന്നുതി,ന്നു ഭയമങ്ങയെ സ്തുതിപ്പോന്നു;
മറു നാളിലുമരുത്തുജ്ജസ്വിൻ, യുവതമ! 4

നീ വിട്ടുകൊടുക്കരുതെങ്ങളെ, ദ്രോഹിപ്പോനായ്
മാൽ വിതപ്പോനായ്ത്തീൻ തേടുന്ന ശത്രുവിന്നഗ്നേ;
അരുത കടിപ്പോന്നു, കൊല്വോന്നു, കൊത്തുന്നോന്നും;
തരസ്വിൻ, കൊടുക്കരുതെങ്ങളെക്കുത്തുന്നോന്നും! 5

ജീവിപ്പാൻ, വരേണ്യനാം നിന്നെ വാഴ്ത്തിയ ഭക്തൻ
കൊല്വാനോ പഴിപ്പാനോ തുനിഞ്ഞാർകളെയെല്ലാം
തട്ടിനീക്കുമേ ദേവ, യജ്ഞാത്മം പിറന്നോനേ:
ദുഷ്ടചര്യരെച്ചുതപ്പോനല്ലോ, ഭവാനഗ്നേ! 6

ആയിരുതരക്കാരെ വേർതിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ടു
നീയുടൻതന്നേ ചെന്നൊത്തുന്നു, യാജ്യനാമഗ്നേ;

---

2. മംഗളാച്ചിതൻ—ശുഭദ്രവ്യങ്ങൾകൊണ്ടു പൂജിതൻ.
3. അവയ്ക്കു്—രോഗങ്ങൾക്കു്.
4. അച്ഛിനാവനങ്ങൾ=അവിരതരക്ഷകൾ. ഇഷ്ടമാം സദനത്തിൽ—അങ്ങയ്ക്കു പ്രിയപ്പെട്ടതായ യജ്ഞഗൃഹത്തിൽ. മറു നാളിലും അരുതു്—ഭയംപറയരുതു്.
5. മാൽ വിതപ്പോൻ—ദുഃഖോൽപാദകൻ. കടിപ്പോൻ—ചെന്നായയും മറ്റും. കൊല്വോൻ—തസ്കരനും മറ്റും. കൊത്തുന്നോൻ—പാമ്പും മറ്റും. കുത്തുന്നോൻ—കാളയും മറ്റും. തരസ്വിൻ=ബലവാനായുള്ളോവേ. കൊടുക്കരുതു്—വിട്ടുകൊടുക്കരുതു്; അവയിൽനിന്നെല്ലാം രക്ഷിയ്ക്കണം.
6. ദുഷ്ടചയ്യർ=ദുർനടപ്പുകാർ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വന്തിയ്ക്ക, മനുഷ്യനു ശിഷ്യനായ് വേണ്ടുംനേര-
ത്തുടീയ്മൻ ഭവാ,നുതിക്കിനു ശോധകൻപോലേ! 7

മാററാരെ മഥിയ്ക്കുമീ മന്ത്രസൂനവാമഗ്നി-
യ്ക്കേറവുമുചിതമാം സ്തോത്രമോതുന്നു ഞങ്ങൾ;
ഞങ്ങളീയാഷ്ടങ്ങളാലായിരമാജ്ജിയ്ക്കുവൂ—
ഞങ്ങൾ നേടാവൂ, കെല്പുമനാവും ദീഘ്രായുസ്സും! 8

സൂക്തം 190.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ബൃഹസ്പതി ദേവത.

(കേക)

വായ്പിയ്ക്ക, വശഗനും വഷ്ടിയും വിമോഹന-
വാക്കുമാം സ്തുത്യൻ ബൃഹസ്പതിയെ മന്ത്രങ്ങളാൽ:
കേൾപ്പിയ്ക്കുമല്ലോ പിന്നെ, സ്തുയമാനനാകുന്നി-
ട്ടീപ്രശോഭനെഗ്ഗാഥാനേതാക്കൾ കർമ്മിഷ്ഠന്മാർ. 1
എവനെയുപാസിപ്പൂ, കാലികവശസ്കകൾ;
എവനോ വഷ്ടാംഭസ്സു ദേവകാമക്കായ് ത്തീർത്തു;

---

7. ഇരുതൂക്കാർ—യജിയ്ക്കുന്നവരും യജിയ്ക്കാത്തവരും. ചെന്നെത്തുന്നു—യജിയ്ക്കുന്നവരുടെ അടുക്കൽ. മനുഷ്യന്—യജിയ്ക്കുന്ന മനുഷ്യന്. ഉടീയ്മൻ=വീയ്മുയന്നവൻ. ശോധകൻ (ശ്രദ്ധിവരുത്തുന്നവൻ, യജമാനൻ) ഋത്വിക്കുകളുടെ ഉപദേശം കൈക്കൊള്ളുമല്ലോ; അതുപോലെ ഭവാൻ യജിയ്ക്കുന്നവനു വേണ്ടുംനേരത്തു ശിഷ്യനായി വന്തിയ്ക്ക—യഷ്ടാവാജ്ഞാപിയ്ക്കുന്നതു സാദരം ചെയ്താലും.

8. മന്ത്രസൂനു—മന്ത്രത്താലാണല്ലോ, അഗ്നി ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്നത്. ആഷ്ടങ്ങൾ—മന്ത്രങ്ങൾ. ആയിരം—വളരെയധികം.

സൂക്തം 190.

1. ഹോതാവിനോടു പറയുന്നു: വശഗൻ—ആരാധകനധീനൻ. വഷ്ടി—നന്നു വഷ്ടിയ്ക്കുന്നവൻ. വിമോഹനവാക്ക്—മനാംമയങ്ങുമാറു സംസാരിയ്ക്കുന്നവൻ. ദീപ്രശോഭൻ=തിളങ്ങുന്ന ശോഭയുള്ളവൻ. ഗാഥാനേതാക്കൾ—സ്തുതികർമ്മം നടത്തിയ്ക്കുന്നവർ. കേൾപ്പിയ്ക്കുമല്ലോ—സ്തുതികൾ. അതിന്നുമുമ്പേ ഭവാൻ മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുക.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അബ്ബൃഹസ്പതി വരേണ്യങ്ങളെ വ്യഞ്ജിപ്പിപ്പോ,-
നൽപ്പനാൻ ജലത്തിനായ്, വായുപോലഭിവ്യാപ്തൻ! 2

ഇവനെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു, മന്ത്രമോതുന്നു, കൈകൊ-
ണ്ടവിസ്സുമെടുത്തേകീടുന്നു, ഭാസ്കരൻപോലേ;
ഈയസപത്നരുടെ കഴിവാലത്രേ, ഭീതി-
ദായിയാം മൃഗംപോലേ ശക്തനായ്, ദിനനാഥൻ! 3

വിണ്ണിൽ മന്നിലും വ്യാപ്തം,മിബ്ബൃഹസ്പതിതൻപേർ;
പുണ്യഭത്തം,ക്കൻപോലേ നല്ലം,മിശ്രഭപ്രജ്ഞൻ;
ചെന്നൊത്തു,മിവനുടെ ശസ്ത്രവും, വേടരുടേ-
തെന്നപോലനുദിനം ഹിംസ്രമായാവികളിൽ! 4

ഭദ്രനാം നിന്നൊയൊരു കിഴട്ടപെണ്ണൊണ്ണി,--
പ്പറിനിന്നുയിർക്കൊൾവൂ, പാപജീണ്ണന്മാരെവർ;
അദ്ദുർബുദ്ധികൾക്കേകൊ, നന്മ നീ ബൃഹസ്പതേ;
പ്രത്യൃത ചെന്നൊത്തുനൽ, സോമപായിതൻപക്കൽ! 5

സുഷ്ഠുഗാമിയാം ശ്രുഭാന്നനു പനുഥാവാക നീ,
ക്ലിഷ്ടനായ്ബ്ഭരിച്ചവനാൻപുറാതോഴൻപോലേ; 6

---

2. കാലികവാസ്സകൾ—തക്കകാലത്തു ചൊല്ലപ്പെട്ടുന്ന സ്തോത്രങ്ങൾ. വ്യഞ്ജിപ്പിയ്ക്കുക—വെളിപ്പെടുത്തുക; മഴ പൊഴിയ്ക്കുന്നതിനാലാണല്ലോ, വരേണ്യങ്ങൾ (സസ്യാദികൾ) മുളയ്ക്കുന്നത്. വായുപോലെ സർവ്വവ്യാപിയായ അദ്ദേഹം ജലത്തിന്നായി (വഷ്ണത്തിന്നായി) ജനിച്ചവനാകുന്നു.

3. പൂർവ്വാദ്ധ്വത്തിൽ കർത്താവ് യജമാനൻ. അവിസ്സ്=ഹവിസ്സ്; സംജ്ഞയിൽ ഹകാരത്തെ അകാരമാക്കാം. ആര (ഹാര)വും മറവും ഓർക്കുക. ഭാസ്കരൻപോലേ—സൂര്യൻ വെളിച്ചം ഏകുന്നതുപോലെ. അസപത്നൻ=ശത്രുവില്ലാത്തവൻ; രാക്ഷസാദികളാൽ എതിർക്കപ്പെടാത്തവൻ. മൃഗം—സിംഹമോ, മറേറാ.

4. പേർ=യശസ്സ്. പുണ്യഭത്ത്—പരിശുദ്ധമായ ഹവിസ്സും മറവും ഭരി(വഹി)യ്ക്കുന്നവൻ. നല്ലം—ഫലം കൊടുക്കും. ഹിംസ്രമായാവികൾ=കൊല്ലുന്ന മായയുള്ളവർ; അവരിൽ പിഴയ്ക്കാതെ നിപതിയ്ക്കും, വേടരുടെ ആയുധംപോലെ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ആയുധവും!

5. ഉയിർക്കൊൾവൂ=ജീവിയ്ക്കുന്നു, നാം കഴിയ്ക്കുന്നു. പ്രത്യൃത=നേരേമറിച്ച്. പക്കൽ=അടുക്കൽ.

6. സുഷ്ഠുഗാമി=നേരേനടക്കുന്നവൻ. ശ്രുഭാന്നൻ=നല്ല അന്നത്തോടു (ഹവിസ്സോടു)കൂടിയവൻ. പനുഥാവാക—ശ്രുഭാന്നനെ (യജമാനനെ) കൊണ്ടുനടക്കുക.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദുഷ്ടി ഞങ്ങളിൽ വെയ്ക്കും പാപവജ്ജിതർ മൂടൽ
വിട്ടവരായ് നില്ക്കട്ടെ, യാവൃതരാണെന്നാലും! 6

നരർപോലാരിൽച്ചെന്നുചേരുന്ന സ്തവനങ്ങൾ,
കരയിൽത്തല്ലിപ്പായുമാർകളാഴിയിൽപ്പോലേ;
അഭ്യൃഹസ്പതി വിദ്വാൻ വഷ്ട്ടുന്ന നടുവിൽ നി-
ന്നഭ്യവേക്ഷിപ്പൂ, രണ്ടും—വെള്ളവും കടത്തലും! 7

ഇപ്പടി വാഴ്ത്തപ്പെട്ടു, ബഹത്ഥം പിറന്നോനാം
കെല്പുറ ബൃഹസ്പതി, വഷ്കർത്താവാം ദേവൻ;
ഞങ്ങൾക്കാ സ്തുതൻ മഹാൻ വീരഗോക്കളെ നല്കും;
ഞങ്ങൾ നേടാവൂ, കെല്പുമനാവും ദീർഘായുസ്സും! 8

സൂക്തം 191.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പും മഹാപംക്തിയും മഹാബൃഹതിയും ഛന്ദസ്സ്; ജലവും തൃണവും സൂര്യനും ദേവത.

വിഷം കുറഞ്ഞതു, വിഷമേറിയതു, വെള്ളത്തിലെ വിഷജന്തു, നീറുന്ന ഈ രണ്ടു വകയും 'അദൃഷ്ട'രും (എങ്കൽ വിഷം) പുരട്ടിയിരിയ്ക്കുന്നു! 1

ഭരിപ്പവൻ—ഭരണകർത്താവ്. ദുഷ്ടി ഞങ്ങളിൽ വെയ്ക്കും—ഞങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധയിരുത്തി, ഹിതം പറഞ്ഞുതരുന്ന. മൂടൽ—അജ്ഞാനം. ആവൃതർ—തമസ്സാൽ ആച്ഛാദിതർ.

7. നരർപോലെ—ആളുകൾ സ്വാമിയുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലുന്നപോലെ. ആർകം=നദികൾ. അഭ്യവേക്ഷിപ്പൂ=നേരിട്ടുനോക്കുന്നു. വെള്ളം പൊങ്ങിയ്ക്കുകയും കടത്തിവിടുകയും—രണ്ടും—താൻതന്നെ ചെയ്യുന്നു.

8. ബഹത്ഥം – വളരെക്കായ്ങ്ങൾക്കായി. വീരഗോക്കളെ=വീരരെയും (പുത്രാദികളെയും) ഗോക്കളെയും.

സൂക്തം 191.

1. താൻ സപ്പവിഷബാധിതനായിരിയ്ക്കുന്നു എന്നു ശങ്കിച്ച് അഗസ്ത്യൻ പറയുന്നു: രണ്ടുവക—വിഷം കുറഞ്ഞ ജന്തുവും, ഏറിയ ജന്തുവും. അദൃഷ്ടർ—കാണപ്പെടാത്ത വിഷജന്തുക്കളുടെ പേർ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

(ഓഷധി)വന്നാൽ അദുഷ്ടരെ കൊല്ലും; ചാഞ്ഞാൽ കൊല്ലും; ചതയ്ക്കപ്പെട്ടാൽ കൊല്ലും; അരയ്ക്കപ്പെട്ടാൽ അരയ്ക്കും!

അമ, ഞാങ്ങണ, ദർഭ, കുതിരവാൽപ്പുല്ല്, ഇഞ്ച, രുത്രപ്പുൽ എന്നിവയിലെ അദുഷ്ടരെല്ലാം ഒരുമിച്ചു(എങ്കൽ വിഷം) പുരട്ടിയിരിയ്ക്കുന്നു! 3

ഗോക്കൾ തൊഴുത്തിൽ കിടക്കുന്നു; മൃഗങ്ങൾ അടങ്ങി; ആളുകളുടെ ബോധം അമർന്നു. (ഈ സമയത്താണ്) അദുഷ്ടർ പുരട്ടിയത്! 4

അവ രാത്രിയിൽ കള്ളന്മാർ പോലെ കാണപ്പെടും; ഈ അദുഷ്ടർ എല്ലാവരെയും കാണും. നിങ്ങൾ ഉണർന്നിരിപ്പിൻ! 5

ദ്യൌവാണ്, നിങ്ങളുടെ അച്ഛൻ; ഭൂവാണ്, അമ്മ; സോമനാണ്, ഭ്രാതാവ്; അദിതിയാണ്, പെങ്ങൾ. എല്ലാരെയും കാണുന്ന അദുഷ്ടരായ നിങ്ങൾ ഇരിയ്ക്കുവിൻ—സുഖമാംവണ്ണം പോയ്ക്കൊൾവിൻ! 6

തോൾക്കാരുണ്ട്, മൈക്കാരുണ്ട്, തുശിക്കാരുണ്ട്; വിഷമേറിയവരുണ്ട്. അദുഷ്ടരേ, നിങ്ങൾക്കെതിരിടെ? എല്ലാരും ഒപ്പം തീരെ ഒഴിഞ്ഞുപോകുവിൻ! 7

എല്ലാ അദുഷ്ടരെയും എല്ലാ രാക്ഷസികളെയും ഹിംസിപ്പാൻ, അദുഷ്ടഘ്നനും വിശ്വദർശിയുമായ സൂര്യൻ കിഴക്കുദിയ്ക്കുകയായി! 8

ഇതാ, വിശ്വദർശിയും അദുഷ്ടഘ്നനുമായ ആദിത്യൻ—സൂര്യൻ—എല്ലാറ്റിനെയും തുലോം നശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു, പ്രാണികൾക്കായി ഉദിച്ചുയരുന്നു! 9

---

2. ഓഷധി—വിഷഹാരിയായ പച്ചമരുന്ന്. ചാഞ്ഞാൽ—ദുഷ്ടാംഗത്തിൽ ഉഴിയുമ്പോൾ. അരയ്ക്കും—നശിപ്പിയ്ക്കും.

4. ഈ സമയം—രാത്രി.

5. ഉണർന്നിരിപ്പിൻ—കരുതൽവേണം.

6. അദുഷ്ടസർപ്പങ്ങളോടു പറയുന്നു: ഇരിയ്ക്കുവിൻ—സ്വസ്വസ്ഥാനങ്ങളിൽ. പോയ്ക്കൊൾവിൻ—ഞങ്ങളെ ഉപദ്രവിയ്ക്കരുത്.

7. തോൾക്കാർ—തോൾകൊണ്ടു കുത്തുന്നവർ; മൈക്കാർ—ഉടൽകൊണ്ടു വിഷമേല്പിയ്ക്കുന്നവർ, ചിലന്തിയും മറ്റും. തുശിക്കാർ—തേളും മറ്റും.

8. രാക്ഷസികം—മഹോരഗികം.

9. എല്ലാറ്റിനെയും—സർവ്വവിഷങ്ങളെയും. പ്രാണികൾക്കായി—ജീവ്യലോകത്തിന്റെ നന്മയ്ക്കായി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിഷം ഞാൻ, മദ്ദ്യകാരന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ഒരു തോൽത്തുരുത്തിഎന്നപോലെ, സൂര്യമണ്ഡലത്തിൽ കൊണ്ടുവെയ്ക്കുന്നു: തന്തിരുവടി മരിയ്ക്കില്ല, ഞങ്ങളും മരിയ്ക്കില്ല: ഇതിനെ ഹരിസ്ഥിതൻ ദൂരത്തെത്തിച്ചു—നഞ്ഞേ, നിന്നെ 'മധുവിദ്യ' അമൃതാക്കിത്തീർത്തു! 10

നിന്റെ വിഷം ആ ഇത്തിരിപോന്ന പക്ഷിപ്പിടച്ചിഴഞ്ഞി. അവനും മരിയ്ക്കില്ല, ഞങ്ങളും മരിയ്ക്കില്ല. ഇതിനെ ഹരിസ്ഥിതൻ ദൂരത്തെത്തിച്ചു—നഞ്ഞേ; നിന്നെ മധുവിദ്യ അമൃതാക്കിത്തീർത്തു! 11

വിഷത്തിന്റെ പുഷ്ടിയെ മുഴുവഴി തീപ്പൊരികണ്ടം വിഴുങ്ങട്ടെ: അവ മരിയ്ക്കില്ല, ഞങ്ങളും മരിയ്ക്കില്ല. ഇതിനെ ഹരിസ്ഥിതൻ ദൂരത്തെത്തിച്ചു—നഞ്ഞേ, നിന്നെ മധുവിദ്യ അമൃതാക്കിത്തീർത്തു! 12

വിഷനാശിനികളായ തൊണ്ണൂറൊമ്പതു നദികളുടെയെല്ലാം പേർ ഞാൻ ചൊല്ലുന്നു. ഇതിനെ ഹരിസ്ഥിതൻ ദൂരത്തെത്തിച്ചു—നഞ്ഞേ, നിന്നെ മധുവിദ്യ അമൃതാക്കിത്തീർത്തു! 13

ഇരുപത്തൊന്നു പെണ്മയിലുകളും, ഒഴുകുന്ന സപ്തനദികളും നിന്റെ വിഷം, സ്ത്രീകണ്ഠം കുടത്തിൽ വെള്ളമെന്നപോലെ കൊണ്ടുപോകട്ടെ! 14

ഇത്തിരിപോന്ന കീരി: ആ വഷളനെ ഞാൻ കല്ലെറിഞ്ഞു പിളർത്തും. അതുകൊണ്ടു വിഷം ദൂരദിക്കുകളിലെയ്ക്കു പോകട്ടെ! 15

അപ്പോഴും ഒരു കീരി മലയിൽനിന്നോടിവന്നു പറഞ്ഞു:—'തേളിന്റെ വിഷം നിസ്സാരമാണ്; തേളേ, നിസ്സാരമാണ്, നിന്റെ വിഷം!' 16

ഒന്നാം മണ്ഡലം സമാപ്തം.

---

10. ഇത്—വിഷം. ഹരിസ്ഥിതൻ—ഹരികളെന്ന അശ്വങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവൻ, സൂര്യൻ. 'മധുവിദ്യ'—വിഷത്തെ മന്ത്രത്താൽ സൂര്യങ്കൽ ചേർത്ത് അമൃതാക്കുക എന്നതത്രേ, മധുവിദ്യ.

11. ഇത്തിരിപോന്ന—തുലോം ചെറിയ. പക്ഷിപ്പിടച്ചിഴഞ്ഞി—കപിഞ്ജലി. നിന്റെ—അഗസ്ത്യന്റെ; അദ്ദേഹം തന്നോടുതന്നെ പറയുകയാണ്.

15. നിന്റെ വിഷം ഇറക്കിയില്ലെങ്കിൽ, ആ വഷളനെ—വിഷമിറങ്ങുന്നതുവരെ കല്ലെറിയലുണ്ടത്രേ.

16. സപ്പവിഷമല്ല, തേൾവിഷമാണ്, അങ്ങനെ ബാധിച്ചത്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

Digitized By Kerala Sahitya Akademi